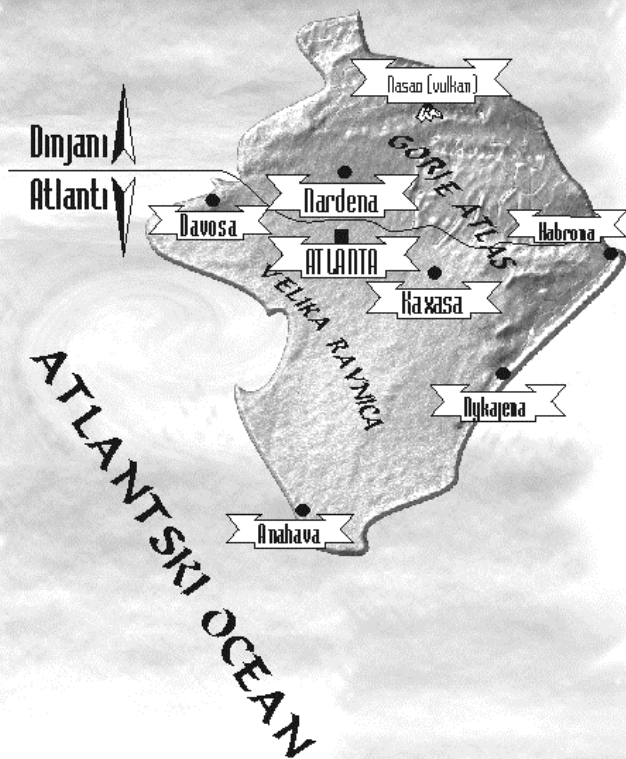

Danijela Blažeka
Vladarica

Strijelac
Zagreb, 2001.

UVOD

“To su životinje! Divlje, primitivno, od Boginje prokleta pleme! Ništa im nije sveto: ni zadana riječ ni vlastita čast! Nema razgovora s njima! Ne! Treba ih sve pobiti! Sve! I tako mi Boginje, ja ću to i učiniti!”

Glas visoke plavokose žene drhtao je od suzdržanog bijesa dok je dugim i brzim koracima mjerila raskošnu dvoranu Bijele kupole. Bila je razdražena upornim protivljenjem i molbama svojih suvladarica. Dugi bijeli ogrtač protkan zlatnim zrakama, znak njene vrhovne vlasti, zalepršao je kad se naglo zaustavila i okrenula. Sijevajućim pogledom ošinula je dvije žene koje su stajale pred njom.

One se zabrinuto pogledaše. S obzirom na okolnosti i Vladaričin opravdani bijes bilo je prilično opasno suprotstaviti joj se. Ali to im je u ovom slučaju bila dužnost.

“Sutahan”, počne viša, “istina je to što govoriš. Mi to dobro znamo. Milost za Dinjane posljednje je što bismo ikad tražile od tebe. Oduvijek smo imali problema s njima, ali ni jedan rat nije odnio toliko života kao ovaj posljednji. Srce me boli kad pomislim koliko je dobrih ratnica poginulo, koliko je ljudi moralo napustiti svoje kuće i sela! Sjever je opustošen, Nardena je spaljena, nanesena nam je strahovita šteta. Dinjani nam tu štetu moraju nadoknaditi! Mrtve nam ne mogu vratiti, ali mogu raditi umjesto njih. Mogu obrađivati zemlju, pasti stada, popravljati puteve i obnavljati sela, ali kao robovi, a ne slobodni ljudi. Poštedimo ih sad, ali ne u ime milosrđa, nego u ime razuma jer...”

Udarac šakom po stolu prekine je usred riječi.

“Ne!!”

Na trenutak zavlada tišina puna napetosti. Sutahan se nagne preko stola i sijevajući očima unese joj se u lice.

“Ne!” ponovi ljutito. “Ti govoriš o razumu, Nates? Ti mi predlažeš da ih poštedim? A ja te pitam hoćemo li ih moći idući put pobijediti? Ne zavaravaj se! Nakon svakog rata s Dinjanima događa se isto – neko ih vrijeme držimo u šaci, nakon toga naglo ojačaju i opet počnu problemi, no samo s jednom razlikom – oni su svaki put sve jači, a mi sve slabiji. Tome treba stati na kraj! Treba ih istrijebiti, uništiti! Tek ćemo tad imati mira!”

Nates joj mirno uzvratil pogled, iako je u dubini duše drhtala od napetosti.

“Ako je to tvoja naredba, Vladarice, mi ćemo te poslušati. Ali prije toga molim te da još jednom razmisliš. Ne dopusti da tvoja osobna bol i bijes koji zbog nje osjećaš utječu na tvoje odluke jer od tih odluka ovisi sudbina cijelog našeg naroda. Razmisli! Ti kažeš da želiš mir, a upravo namjeravaš dati naredbu za početak pokolja više stotina tisuća Dinjana... Samo Boginja zna koliko ih ukupno ima. Samo zarobljenika ima oko šezdeset tisuća. Pomisli na praktičnu stranu tog posla. Nije baš jednostavno smaknuti tako velik broj ljudi! I kamo bismo s tijelima koja bi trebalo sahraniti ili spaliti? A gdje su tek oni koji su pobjegli, pa njihove žene, djeca i starci koje bi trebalo loviti po šumama? Godine bi trebale da se taj posao obavi, a za to bi vrijeme sav život kod nas zamro. I tko može jamčiti da nakon tolikog ubijanja ne bi ratnice sasvim podivljale i okrenule se protiv vlastitih ljudi? Nisu one odgajane i uvježbane za ubijanje, nego za održavanje reda i mira! One su ono najbolje što naš narod može dati, Sutahan! Nemoj zloupotrebjavati njihovu vjernost! One imaju obitelji o kojima moraju brinuti. Već ih je ionako previše poginulo. Ne, Vladarice! Istrebljenje Dinjana nije nikakvo rješenje. Uvjeren sam da bi njihova propast istovremeno bila i naša propast. Još te jednom molim da dobro razmisliš prije nego što doneseš konačnu odluku!”

“Slažem se s Nates”, reče druga žena kratko. “Naravno, odluka je na tebi, Sutahan. Dugo smo razgovarale o tome i naše je mišljenje da se Dinjane može i na drugi način onemogućiti.”

“Kad bi barem htjela saslušati naš prijedlog!” reče Nates usrdno. “U ime Boginje, molim te da nas saslušaj!”

Vladarica ljutito odmahne rukom i okrene se visokom staklenom prozoru. Zurila je preda se ukočenog izraza lica i čvrsto stisnutih usnica.

Iznenadan i jak udar vjetra snažno protrese prozorima, no ni jedna od triju žena ne obrati pozornost na to. Obje su suvladarice napeto gledale Vladaričina leđa. U dvorani naglo zavlada polumrak dok su olujni oblaci skrivali sunce i brzo se širili nad gradom. Do maločas jasno vidljive kuće i ulice nađoše se iznenada zavijene u paučinastu tamu. U blizini Hrama Sunca koji se nalazio na susjednom brežuljku bljesne munja, a malo zatim odjekne potmula, duboka grmljavina groma. Nates se prene i pogleda van pa prekriži obje ruke na grudima te pogne glavu u znak poštovanja prema Boginjinoj moći. Druga je žena ostala nepomična i ni trenutka nije ispuštala Vladaricu iz vida.

Sutahan je šutjela. Imala je tek dvadeset i dvije godine, ali je u njeno pravilno, odlučno lice već bilo urezano nekoliko bora: nijemih svjedoka težine njene odgovornosti i brojnih probdjevenih noći. Bila je izrazito visoka i snažna žena. Vladala je željeznom rukom i njene su je ratnice cijenile. Bila je jedino dijete svoje majke, stare Vladarice, rođena u njenim poznim godinama nakon niza mrtvorodenčadi i prerano prekinutih trudnoća. Dočekana u narodu s olakšanjem i pjesmama zahvalnicama upućenim Boginji, već u petnaestoj godini ostala je bez majke i otad se sama nosila sa svim dužnostima i odgovornostima vladarice. Pod pritiskom nedaća vedra se djevojka brzo preobrazila u mučaljivu, nepovjerljivu mladu ženu čija je hladna, bezobzirna inteligencija zapanjila većinu plemenitih žena. Sad je odsutno promatrala grad i sićušne ljudske prilike koje su u žurbi jurile ulicama sklanjajući sebe i svoje stvari pred nadolazećom olujom. Iznenada progovori prigušenim, ali jasnim glasom.

“Zloupotrijebiti njihovu vjernost... baš si prave riječi našla! Zar sam ja ikad zloupotrijebila svoju moć, Nates?”

Ratnica se s nelagodnom pomakne.

“Nije na meni da o tome sudim. Ali, koliko ja znam – nisi.”

“Uvijek sam nastojala biti pravedna. Obuzdati svoje osjećaje i postupiti u interesu naroda. Drugi mogu misliti da je to

jednostavno, ali vas dvije, moje suvladarice, dobro znate koliko mi je ponekad bilo teško. Bilo mi je tek petnaest godina kad sam preuzela taj teret na svoja leđa nakon što mi je umrla majka. Rat je počeo ubrzo zatim, i u ovih sedam godina, dugih kao vječnost, sazrela sam i stekla poštovanje svih plemenitih žena. Ali toplinu, ljubav... to sam našla... mogla sam naći... samo kod svog druga. Sad je i njega nestalo... Kome ću sad vjerovati, kome ću se povjeravati...?”

“Znaš da nama možeš vjerovati”, odmah se javi Takara, druga suvladarica. Bila je to niska, tamnopuska žena, hladnog osmijeha koji kao da nikad nije imao snage doprijeti do očiju. “Nijedan muškarac nije dostojan tvog povjerenja.”

Nates je pogleda začuđeno i upozoravajući. Ali Sutahan nije reagirala. Nates shvati da posljednje riječi nisu ni bile upućene njima. Vladarica je opet šutjela zadubljena u misli.

“U redu, Nates... Reci mi svoj prijedlog.”

Nates se iznenađeno i s olakšanjem uspravi, ali je Takara zaustavi prije nego što je i progovorila.

“Dozvoli meni, Vadarice, da govorim. To je bio moj prijedlog.”

“Govori, Takara.”

Takara se bezglasno nasmije.

“Sve je zapravo vrlo jednostavno. Kaznit ćemo javnom smrću najvažnije ljude, vođe plemena, ili kako ih već oni zovu, uz izuzetak Nadana. Ostalim zarobljenicima treba udariti žig zločinaca i reći ratnicama da svakog od njih ubuduće imaju pravo ubiti i zbog najmanjeg povoda. Nakon toga zarobljenike treba pustiti kućama, osim određenog broja zdravih i snažnih ljudi. Njih ćemo zadržati kao robove i, u slučaju potrebe, kao taoce. Svake godine uzimat ćemo nove robove i puštati one koji su u ropstvu proveli najmanje četiri godine. Svake jeseni pobrinut ćemo se da im oduzmemo sve viškove hrane. Kazna za pokušaj bijega ili bilo kakav otpor bit će smrt.”

“Zašto izuzimaš Nadana?” promrmlja Vadarica. “On ih je vodio. Nije li on, prije svih njih, najviše zaslužio smrt?”

“Nadan je sad samo bogalj. Smrt bi za njega bila nagrada. Ovako će se do kraja života izjedati mislima o svojim pogreškama i svojoj nemoći. Bila bi pogreška ubiti ga. Dinjani bi od njega

napravili heroja. Ovako će ih stalno podsjećati na poraz. Ne postoji bolja kazna nego ostaviti ga živog nakon što druge vođe u mukama pogubimo. On neće biti jedini koji će se pitati: 'Zašto?'. Nadan je prvi u povijesti Atlantide koji je uspio ujediniti dinjanska plemena. Na nama je da učinimo sve kako bi ostao i posljednji."

U tišini su promatrale kako Vladarica razmišlja i u mislima važe Takarin plan. Nates je bilo drago što na Sutahaninom licu može vidjeti popuštanje napetosti. Plan je bio dobar i znala je da će se Vladarici svidjeti, samo ako ga bude htjela čuti. Pogledala je drugu suvladaricu i odobravajući kimnula glavom.

Takara se opet osmjehne. Gledala je Vladaricu osjećajući pritom sve jači prezir. Znala je ona kako bi upotrijebila moć na Sutahaninom mjestu... Ali Sutahan se s tim nikad ne bi složila. Jednom kad je više ne bude, bit će svejedno. Maloljetnu Nasljednicu zastupat će suvladarice. Ili suvladarica...

"Svemu se može naći zamjena", reče Sutahan. "Ako ga ostavimo živog, Nadan može dobiti sina, nasljednika."

Takara je hladno pogleda.

"Nadan nikad neće imati sina, Sutahan. Udarac koplja teško mu je ozlijedio kralježnicu. Do kraja života ostat će oduzet od struka naniže. To mi je rekla svećenica koja ga je pregledala."

"Ništa nisi rekla o njegovoj ženi, Takara", umiješa se Nates. "Čula sam da je trudna. Možda on već ima nasljednika."

"Pa to je bar jednostavno, Nates. Ona se trenutno nalazi u svome selu, pod nadzorom ratnica. Poslat ćemo im nalog da je ubiju i problem će time biti riješen."

"Ne slažem se s time", odbije druga suvladarica. "Ružno je ubiti trudnu ženu. Osim toga, Ištara je to svojim Zakonom zabranila."

"Zakon se ne odnosi na Dinjane, samo na Atlante. Ali, ako baš želiš, možemo pričekati dok se Dinjanka ne porodi pa ubiti dijete ukoliko bude muško."

"A bude li žensko?"

"Mislim da je možemo pustiti da živi. Žene su kod njih manje važne, gotovo kao naši muškarci. Dinjani su još na vrlo primitivnom nivou", doda prezirno.

Nates se u sebi složila s njom. Mrzila je i samu pomisao na ubijanje bespomoćnog djeteta. Ali ako se mora... Pomaknula se na

mjestu osjećajući bolne trnce u ranjenoj nozi. Rana od koplja koju je zadobila prije dva mjeseca nije još u potpunosti zacijelila. Tko bi pomislio da će ih Dinjani onako vješto zaskočiti! Da tog dana oko sebe nije imala sve same iskusne ratnice, Sutahan bi sigurno poginula. A i ovako je ona ostala jedina neozlijeđena, zahvaljujući svojoj vještini i, ponajviše, Rakiri.

Nates odjednom shvati da Sutahan gleda u nju i već nekoliko sekundi govori.

“Ispričavam se, Vlararice. Nisam te slušala. Što si, molim te, rekla?”

“Rekla sam da mi se Takarin plan sviđa. Kazna je primjerena onome što su učinili, a dio se kazne sastoji u tome da makar djelomično poprave štetu koju su nam nanijeli. Dobro. Od sutra ćemo ga početi provoditi u djelo. Zahvaljujem vam objema, a posebno tebi, Takara.”

Takara se nakloni skrivajući zadovoljstvo. Nates s olakšanjem odahne i gotovo istovremeno osjeti vrtoglavicu. Prinijela je ruku očima i zanjihala se. Videći kako je probljedila, Sutahan hitro pruži ruku da je zadrži, ali Nates otkloni pomoć.

“Izvini. Mislim da sam malo umorna”, reče s blijedim smiješkom.

“Vidim. Još se nisi oporavila od rana. Kako je danas Rakiri?”

Slegnula je ramenima.

“Bolje, čini mi se. Oporavlja se. Zaista nisam vjerovala da će preživjeti sve one rane. Vratila joj se želja za životom otkako smo joj dovele sina. Prava je šteta što više neće moći imati djece.”

“Posjetit ću je večeras. Nates, danas za tebe nemam više nikakvih poslova. Idi kući i odmori se. A ti, Takara, odmah počni s pripremama za provedbu svoga plana. Već sutra treba početi birati Dinjane koji će ostati u zarobljeništvu, a ostale ćemo žigosati i pustiti. Vođe treba prebaciti u Atlantu, a odabrane robove odmah zaposliti na popravku ceste prema Nardeni i obnovi okolnih sela. Izvijestili su me da su i neki kanali oštećeni. Čim cesta bude u boljem stanju, pokrenut ćemo kamenolom u blizini Kaxase. Već tijekom ovog mjeseca treba početi s povratkom izbjeglog stanovništva.”

“Nije li to malo prebrzo?” upita Nates.

“Nije prebrzo, Nates, zato što ja tako želim”, odvrati Sutahan.

Ponovno se okrenula prozoru. Njen zamišljen pogled nije vidio kad su se obje suvladarice duboko naklonile i udaljile. Vrata se tiho zatvoriše.

Na Ištarinom se trgu jedno visoko staro drvo svijalo pod udarcima vjetra. Iznenada se uz dug i otužan prasak prevali na uglačane kamene ploče. Uskoro ga je od pogleda potpuno sakrila gusta kišna zavjesa.

...

Visoko u planinama nalazilo se malo dinjansko selo. Zrak je, usprkos već poodmaklom ljetu, bio bistar i prohladan. Jučerašnji jak pljusak razmekšao je puteve od nabijene zemlje pretvarajući ih u lokve blata. Rijetka šuma oko sela blistala je bojama na jutarnjem suncu.

Ali ljudi nisu imali ni vremena ni želje diviti se ljepotama prirode. Posvuda je vladala užurbanost. Uglavnom starci, žene i djeca. Malo je bilo odraslih muškaraca. Na svim se licima vidio izraz očaja, izgubljenosti, tuge. Neke su žene prigušeno naricale. Strašne su bile vijesti koje su primili prošlog dana: preživjeli dinjanski borci zarobljeni, njihova sudbina neizvjesna, Nadan teško ranjen i osakaćen. Malobrojni će ostati dočekati pobjednike.

...

Pet mjeseci kasnije

S treskom se uruši jedna cjepanica na ognjištu Nadanove kolibe. Nekoliko crvenih iskri iskoči na zemljani pod. Bilo je negdje oko ponoći. Sjene su se poigravale po maloj kolibi nejasno ocrtavajući oskudno pokućstvo. Po zidovima su bile ovješene police s više različitih predmeta, uglavnom posuda i oruđa raznih vrsta. Oružja nije bilo, a police i klinovi na kojima se ranije nalazilo, sad su zjapili prazni.

Ognjište se nalazilo u dnu kolibe, nasuprot niskom ulazu. Vrata i rupa za dim bili su jedini otvori na dinjanskim kolibama. Bila je to logična posljedica oštre planinske klime. Kolibe su bile niske, djelomično ukopane u zemlju, napravljene od debljih grana isprepletenih travom i naknadno pokrivenne slojem blata kako bi postale nepropusne za kišu. Bile su to kratkotrajne građevine budući da su se Dinjani njima koristili isključivo zimi. Čim bi malo zatopli, napuštali bi ih u potrazi za hranom, a iduće zime najčešće bi podignuli nove kolibe na mjestu koje bi im se učinilo prihvatljivim. Njihov je način života bio težak, skitalački, a sukobi s Atlantima još su ga i više otežavali. No broj se Dinjana unatoč tome neprekidno povećavao i sukobi s Atlantima s vremenom su postali sve češći i žešći. Prije sedam godina po prvi put u povijesti svog naroda sklopili su savez svih dinjanskih plemena i izabrali vođu, Nadana, čovjeka koji je unatoč mladosti već stekao zavidan ugled u borbi s Atlantima. Smrt stare vladarice i prelazak vlasti u ruke njene mlade, neiskusne kćeri, jedinice, učinio im se kao pogodan trenutak za početak rata kojim su namjeravali zbaciti atlantsku prevlast. No rat je završio njihovim porazom. Puno je ljudi poginulo. Još su veći broj Atlanti zadržali u svom ropstvu. Ratnice su pretraživale sela i uzimale sve oružje koje su uspjele naći. Nadanovo je selo bilo posebno nadzirano, a njegova koliba i danju i noću opkoljena ratnicama koje su čekale porođaj njegove žene. Imale su zadatak da joj oduzmu i ubiju dijete ukoliko bude muško.

Vjetar je tiho fijukao oko kolibe. Nadanova je žena ležala u kutu nasuprot kaminu, na tankoj prostirci nabačenoj na hrpu suhe trave. Velikim smeđim očima zurila je u strop. Na sebi je imala ubičajenu odjeću Dinjana: prostranu kožnatu haljinu širokih i

dugih rukava koja joj je dosezala skoro do gležnjeva. Oko struka su se nalazile sitne rupice za pojas koji ona sad nije nosila s obzirom na svoje stanje. Muška je odjeća bila slična, samo dosta kraća. Haljina im je dosezala do koljena. Noge su bile zaštićene dugim kožnatim hlačama, sa strana vezanim vrpčama. I muškarci i žene imali su dugu kosu, smeđu ili crnu, rijetko crvenu, a stariji muškarci često su puštali bradu. Plava je kosa bila osobina Atlanata i nikad se nije pojavila među Dinjanima.

Načini češljanja bili su različiti među spolovima. Žene su kosu plele u pletenice. Muškarci su je puštali da se slobodno rasipa niz pleća. U kosu su upletali tanke kožnate vrpce raznih boja, ukrašene perjem ili krznom, ovisno o plemenu kojem su pripadali. Postojalo je više od stotinu plemena, a vrpce u kosi, vezane na naročit način i s točno određenim ukrasima, bile su glavni znak prepoznavanja među njima.

Hana, Nadanova žena, malo se pomakne tražeći udobniji položaj. Ovo joj je bio prvi porod. Imala je tek šesnaest godina, iako bi joj svatko na prvi pogled dao više. Duboke bore patnje i tuge označile su njeno lice i narušile mu mladost tijekom protekle godine otkako je postala Nadanovom ženom. Ipak, težak život nije mogao uništiti njenu prirodnu ljepotu. Imala je ravno, malo uvučeno čelo, guste crne obrve i smeđe oči dugih trepavica. Lice joj je bilo usko, s blago izbočenim jagodicama. Dinjanima, pogotovo muškarcima, bio je svojstven jak, orlovski nos, no kod nje je ta osobina bila znatno ublažena. Koža joj je bila uobičajene crvenkasto-smeđe boje i preplanula od rada na suncu, ali još uvijek glatka i meka.

Sad se opet pomaknula mršteći se od boli. Trudovi su postajali sve jači i češći. Između dva bolna grča tiho je molila da dijete bude žensko. U posljednjih nekoliko sati glavom joj je prošlo stotinu očajničkih planova kako da spasi muško dijete. I stotinu je puta morala sebi priznati da nema izlaza. Koliba je bila opkoljena. Pred vratima je čekala atlantska zapovjednica da joj dijete bude predano kako bi se osobno uvjerala u njegov spol. Muškom čedu jednostavno nije bilo spasa.

Plakala je dok je mogla, sve dok joj suze od boli nisu presahnule. Zato je sad suhih očiju zurila u strop i molila, molila.

Da dijete bude žensko. Da Nadan opet prohoda. Da ove zime ne umru od gladi. Da prestane teror.

Prasak. Roj crvenih iskri iskoči s ognjišta i pogasi se na podu. Nadanovo se mrko oko na trenutak prebaci na njih, a onda se opet vrati nepomičnoj prilici žene. Bio je u poluležećem položaju, naslonjen na hrpu koža u drugom kutu nasuprot kamina. U posljednjih šest mjeseci ostario je za nekoliko godina. A i smršavio je dosta otkako je ranjen. Nije to bila neka naročito teška rana. Tek jedan ne suviše jak udarac vrhom koplja u leđa. Ali otad jednostavno nije više mogao micati nogama. I ovo dijete koje će se uskoro roditi, ostat će njegovo jedino dijete.

Rukom polako odmakne s lica jedan pramen protkan sijedim vlasima. Imao je dvadeset i pet godina. Lice mu je bilo ozbiljno, mrko. Oko usana se usjekla oštra bora gorčine.

Razmišljao je o porazu, o svojoj grešci, nedostatku iskustva. Bili su loše naoružani, manjkalo im je hrane. Pomislio je na svog prijatelja iz djetinjstva, drugog zapovjednika nakon njega. Na čovjeka koji je iznevjerio njegovo povjerenje i s grupom ljudi iz svog plemena napao atlantsku vladaricu usred dogovorenog primirja. Ali njihov pokušaj da je ubiju propao je, a osveta Atlanata je bila brza i strašna. Ratnice su se u bijesu obrušile na njih sa svih strana i krvavo ih potukle. Strahovito je puno ljudi poginulo. Videći da nemaju izlaza, preostali su se predali. Vođe plemena su ubrzo zatim smaknute u užasnim mukama. Zašto je njemu samom pošteđen život, nije znao, ali nije bio Atlantima zahvalan na tome. Teško je patio gledajući i slušajući sve što se događa oko njega. Poraz je imao gorak okus.

Ipak, još je uvijek bio živ. Još je uvijek bio vođa. Znao je da svom poniženom i obeshrabrenom narodu mora pružiti svu potrebnu podršku i dati im svaki savjet koji od njega zatraže. Ali ne sad. Sutra. Tek sutra. Noćas će biti sam, sam sa svojom boli, svojim sumnjama i strahovima. Sam sa ženom i djetetom koje će možda umrijeti, i dvanaestogodišnjom djevojčicom, kćerkom susjeda i dugogodišnjih prijatelja, jedinom kojoj su atlantske ratnice dozvolile da im pritekne u pomoć.

Bogovi, samo da bude žensko!

Oko četiri sata ujutro zapovjednica atlantske čete čula je dječji plač. Uskoro je iz kolibe izašla djevojčica noseći maleni smotuljak

u rukama. Dok je polagano prilazila, ratnica je s njenog ozbiljnog lišca pokušavala pročitati odgovor. Žensko ili muško.

Nije joj se sviđela naredba koju je primila od Takare. Ubojstvo djeteta smatralo se među Atlantima teškim zločinom. Pomislila je na druga i troje vlastite malene djece koja je čekaju kod kuće. Bilo joj je mučno čak i pogledati u oči Dinjanima kojima je morala ubiti sina. Ali nije imala izbora. Naredba je bila naredba i morala se izvršiti, pa i po cijenu vlastitog života. Zato je odlučno prihvatila od djevojčice malo živo biće koje je glasno protestiralo. Jedan pogled bio je dovoljan. Bilo je žensko.

Odahnula je, možda malo preglasno, i zadovoljno vratila dijete djevojčici. Opsada je prekinuta. Nekoliko minuta kasnije četa je napustila selo i krenula na put prema glavnom gradu Atlantide. Zadatak je bio izvršen. Pratio ih je jak ptičji cvrkut koji je najavljavao zoru.

Deset minuta kasnije Hana je rodila drugo dijete, brata blizanca prvorodne djevojčice. Dječak je odmah krišom odnesen u jedno udaljeno dinjansko selo. Ljudi koji će mu zamijeniti roditelje bili su dobri prijatelji Hane i Nadana.

Hana se osmjehnula svom mužu. Bogovi su te noći bili na strani dinjanskog naroda.

PRVI DIO

I.

Dvadeset godina kasnije

Dubok, vibrirajući zvuk gonga pet je puta zabrujao zrakom označujući kraj petog i početak šestog jutarnjeg sata. Sunce je, iako još daleko na istoku, prvim toplim zrakama navješćivalo dnevnu žegu, tipičnu za početak ljeta. Ali jutro je zasad još bilo mlado i svježije od tek protekle noći i grad na šumovitim Paeninškim brežuljcima budio se brujeći od života koji je još jednom potekao kroz do maločas usnule ulice. Prozori, vrata i tezge otvarali su se novom danu i posjetiteljima koji su pristizali iz svih krajeva Atlantide na skorbu najveću atlantsku svečanost – Dan Boginje Sunca, prvi dan ljeta.

Rea se tog jutra probudila ranije nego inače. Izbrojala je udarce gonga i protegnula se na ležaju, a zatim skočila na noge i odmaknula duge mrežaste zastore protiv muha i komaraca te pogledala van kroz otvorena staklena vrata. Nebo je bilo čisto, jasne svjetloplave boje, a na obzoru se blistava, narančasto-žuta kugla upravo odlijepila od horizonta. Rea na trenutak pogleda ravno u sunce pa prekriži ruke na grudima i duboko se nakloni. Zatim, u dobrom raspoloženju, vrati mrežu na mjesto i tiho zviždeći prijeđe u susjednu prostoriju – prostranu, keramičkim pločicama obloženu kupaonicu, također s pogledom na vrt. U samoj njenoj sredini nalazio se bazen, osam sa deset lakata.

Površina vode koja se neprekidno prelijevala preko ruba u odvodne kanale prekrivene pozlaćenom rešetkom nalazila se u ravnini poda. Voda pak je dotjecala iz otvorenih usta umjetnički oblikovanog i pozlaćenog delfina na zidu, preko desetak jezeraca i malih, gotovo bešumnih slapova.

Desno od bazena, pokraj zida, nalazio se ovalni, visoki umivaonik u kojem je voda također neprekidno tekla, ali ovdje iz pozlaćenog vrča kojeg je držao kip mladog, nasmiješenog muškarca u prirodnoj veličini. Rea podmetne dlanove pod mlaz hladne vode i pljusne se njome više puta po licu i tijelu promatrajući kako se voda kroz rešetke na podu skuplja u žlijebu koji je vodio do kanala oko bazena.

Osvježena, vratila se u sobu i brzim, uvježbanim pokretima protresla i namjestila ležaj. Otvorila je zatim kovčeg u dnu sobe i izvadila čistu odjeću za vježbanje. Najprije kratki komad platna koji se omatao oko struka i stezao vrpcom, s posebnim dijelom koji je išao između nogu i kopčao se sprijeda. Zatim dugu bijelu košulju bez rukava i bez kopčanja, čiji su slobodni prednji krajevi dolazili jedan preko drugoga i stezali se oko tijela trećim komadom odjeće – zvonolikom suknjom od nešto krućeg materijala, zvanom "skit", koja se u struku vezivala trakama i sezala do listova. Skit su nosili i muškarci i žene, s tim da se zimi obično nosila duža vrsta ove suknje. Obični ljudi oblačili su najčešće jednostavan skit bijele boje, dok su ratnice, osim za vrijeme vježbe, nosile bogato urešenu i raznobojnu odjeću.

Rea je na brzinu obukla čistu odjeću, popravila krajeve košulje i opasala pojas s oružjem. Gustom četkom iščetkala je kosu, zbacila je s čela i nataknula obruč sa znakom Nasljednice na glavu. Zatim dohvati košaru s jučerašnjom odjećom i brzim koracima izađe iz sobe u hodnik.

Troja vrata vodila su iz hodnika u još tri prostorije veličinom nalik ovoj iz koje je upravo izašla. Rea se, međutim, uputi k četvrtim, masivnim, drvenim vratima, koja su bila umjetnički izrezbarena prizorima iz lova i mjestimično pozlaćena. Ta su vrata razdvajala zajednički prostor od njenih osobnih prostorija, tzv. zabranjenih prostorija, u koje nitko osim nje nije imao pristupa. Otvorivši ih, prošla je jednim dijelom hodnika i, skrenuvši desno, našla se u dosad najvećoj prostoriji kojom je dominirao dug

kameni stol prekriven čistim stolnjakom i okružen stolicama. Na jednom njegovom kraju nalazio se niz pokrivenih pladnjeva i zdjela od najfinijeg porculana. Velika zlatna zdjela nasred stola bila je puna raznovrsnog voća.

Odložila je košaru s odjećom na pod i sjela za stol dižući poklopce. Bilo je ponuđeno nekoliko vrsta uglavnom kuhanog povrća, zatim hladno, rezano meso, riba, više vrsta suhog mesa i sireva. Jedna je zdjela bila puna kiselog mlijeka. U vrču do nje nalazio se hladni čaj, a u drugom obična voda. Na posebnom, grijanom mjestu, nalazila su se topla jela: nekakav gulaš, posebno mesna, a posebno povrtna juha, te vruća voda za čaj.

Doručak je počela s hladnim kuhanim žitom, prelivevim kiselim mlijekom. Zatim je na red došlo kuhano povrće s malo mesa i uz to hladni čaj – piće koje je Rei od svih bilo najdraže. Dok je otpijala posljednje gutljaje, uživajući u okusu, vrata se otvore i u blagovaonicu stupi mlada ratnica vitkog, ali izuzetno žilavog tijela.

“Dobro ti jutro želim, gospodarice, plemenita Nasljednice”, reče uz naklon. “Pejna mi je rekla da si se probudila.”

“Dobro jutro i tebi, Irina”, odvrati Rea kimnuvši glavom. “Sjedni.”

Ratnica nečujnim korakom pride stolu i sjedne, nesvjesnim pokretom namještajući mač tako da ga po potrebi može brzo i lako izvući. Irina je bila zapovjednica Reinih ratnica, tiha i izuzetno opasna žena, ali Rei nepokolebljivo odana. Njena mladost i šutljivost često su znali prevariti nepažljivog promatrača, međutim Rea je odmah shvatila o kakvoj se osobi radi kad se prije nešto više od dvije godine pojavila kod nje tražeći službu. Budući da djevojka nije bila plemenitog porijekla, njena je želja graničila s drskošću, ali joj je Rea pružila priliku i nikad se nije pokajala. Preuzevši prije godinu dana njeno kućanstvo, mlada je zapovjednica smjesta otpustila gotovo kompletnu posluhu i nadomjestila ih novim ljudima koji su skakali na svaki pokret njene ruke i savršeno održavali kućanstvo. Otpustila je i neke ratnice i uzela nove u službu, vodeći više računa o njihovoj kvaliteti, a manje o porijeklu. Nametnula im je svakodnevne naporene vježbe i poboljšanje se već osjećalo, pa je Rea bila zadovoljna, kako njezinim radom, tako i svojom dobrom procjenom.

“Jutro je predivno”, reče Rea, odlažući praznu čašu na stol, “a dan će, po svoj prilici, biti vruć i bez oblaka. Mislim da ću nakon vježbe otići u lov.”

“Darlija i Skisa će te čekati pokraj ulaza u Palaču”, odvrati Irina. “Kada?”

“Najbolje oko podneva. Želim prije odlaska ručati i govoriti s majkom. Najvjerovatnije ću i prenoćiti u šumi”, na trenutak je zastala razmišljajući. “Dat ćeš mi neku drugu ratnicu, a ne Darliju. Uskoro treba roditi i ne bi joj bilo ugodno hodati po suncu. Je li Moara danas u službi?”

“Jest.”

“Onda ću radije uzeti nju i Skisu. Reci im da donesu zalihu hrane za dva dana.” Ustala je i vratila stolicu na mjesto. “Imaš li mi nešto za reći?”

“Da, na žalost”, odvrati Irina mrko. “Targija je noćas ranjena.”

“Zar opet!” ote se Rei. Zastala je i zagledala se u ratnicu. “Je li teško ranjena?”

“Preživjet će.”

“Kako se to dogodilo?”

“Ranila ju je jedna ratnica u službi plemenite Delhine. Targija kaže da je ta žena uvrijedila mladića koji se nalazio u njenom društvu pa ju je izazvala na dvoboj. Ova je, međutim, bila bolja i ranila je. Zatim joj je zaustavila krv i donijela je ovamo.”

“Na čast joj je. Kako se zove ta žena?”

“Opyedaja.”

“Ah, istočnjakinja. Da, one imaju malo drukčiji odnos prema muškarcima. No to nije razlog za svađu. Je li Targija još nešto rekla?”

“Ništa. Sinoć je bila u nesvijesti kad ju je ta žena donijela, a jutros nije baš bila raspoložena za razgovor, pogotovo kad je saznala da je Opyedaja otpratila njenog mladića kući.”

“Mogu to zamisliti”, reče Rea osmjehnuvši se, ali se odmah zatim uozbilji. “Baš se osramotila! Što se po tvom mišljenju dogodilo, Irina?”

“Ta priča o uvredi izgleda mi pretjerana”, reče mlada žena mrko. “Targija je već i prije imala nekoliko dvoboja iz sličnih razloga. Razlika je u tome što je ovog puta naletjela na bolju od sebe i nastradala. Porazgovarat ću s njom o tome kad se malo

oporavi i, ako sam u pravu, zahvaliti joj se na službi. Ne treba mi ratnica koja i na najmanji povod poteže oružje iz korica. U takve se čovjek ne može pouzdati.”

“Dobro, Irina. Učini kako misliš da je najbolje. Ja ću pak progovoriti dvije-tri riječi s Delhinom o tome. Je li to sve?”

“Jest, Rea. Delhinu ćeš najvjerojatnije sresti na ulazu u Palaču. Ona je danas zapovjednica straže. Savanu sam prije desetak minuta vidjela u zajedničkoj blagovaonici.”

Ratnica ustane i pozdravi je te izađe van. Odmah zatim u blagovaonicu uđe jedan muški član posluge i, duboko se naklonivši, iznese košaru s odjećom. Rea ga je jedva primijetila zamišljeno vrteći jabuku u rukama. Konačno se nasmije i odmahne glavom pa dohvati ogrtač prebačen preko stolice i zagrizavši jabuku izađe iz sobe na hodnik. Dugim i brzim koracima uputila se prema središnjoj dvorani kimajući nekoliko puta glavom poznanicima koje je usput srela. Na tren zastane pokraj zajedničke blagovaonice i pogleda unutra. Tridesetak mladih žena sjedilo je za stolom i o nečemu bučno raspravljalo.

“Rea! Dobro jutro, Rea!” pozdraviše je glasno.

“Tražiš li nekoga?” upita jedna starija ratnica, njoj najbliža.

“Da, Savanu. Zar nije ovdje?”

“Ne, sigurno je na vježbalištu. Ali, hodi ovamo! Raspravljamo o jednoj zanimljivoj temi: Jesu li muškarci s juga toliko lijepi koliko su jezičavi? Što ti misliš o tome?” upita žena smiješeći se.

“Tiho! Tiho! Da čujemo Nasljednicu!” poviče nekoliko glasova u zboru.

“Dio nas tvrdi da bi radije ružne...”

“Ali šutljive!” dobaci jedna žena smijući se.

“...ali šutljive, nego lijepe i brbljive. Što ti kažeš na to?”

Rea zaokruži pogledom po njima i nasmije se.

“Ne znam baš kako stoji stvar s južnjacima, ali znam što bih ja htjela...”

“Čujmo! Čujmo!”

“...lijepe i šutljive!”

Glasan urlik smjeha i razočaranja isprati je kad se brzo povukla u hodnik. Smješkajući se bacila je ostatak jabuke u posudu za otpatke i popravljajući ogrtač na ramenu izašla u središnju dvoranu.

S vrata joj mahne Delhina i pođe nekoliko koraka u susret.

“Dobro jutro, Rea! Danas si poranila.”

“I tebi dobro jutro, Delhina. Namjeravam popodne u lov pa sam zato ustala nešto ranije. Kažu mi da je Savana već na vježbalištu?”

“Točno, prošla je ovuda prije više od pola sata. Voljela bih da i ja mogu s vama, ali danas sam u službi. Uostalom, htjela bih ti se ispričati za ono što se dogodilo sinoć.”

“Ne ispričavaj se, Delhina”, reče Rea uozbiljivši se. “Još uvijek ne znam što se zapravo dogodilo niti tko je kriv za dvoboj, ali sve mi se čini da je moja ratnica pre naglila. Je li ti Opyedaja štogod rekla?”

“Rekla mi je samo da joj se mladić svidio i da ga je možda malo duže gledala nego što se ovdje pristoji. Targija je to smatrala uvredom i napala ju je. Žao mi je, Rea. Tvoja je ratnica ranjena i ja ti dugujem krv. Mogu li ti se na neki način odužiti?”

“Ne, Delhina, zaboravi to. Ne duguješ mi ništa. Targija je dobila što zaslužuje. Htjela sam samo čuti što se zapravo dogodilo. Irina će je najvjerojatnije otpustiti nakon ovog.”

“Ipak, osjećam se dužnom prema tebi...”

“Ne duguješ mi ništa”, ponovi Rea i potapše je po ramenu. “Idem sad. *Ikayanda dei, deri.*”¹

“*Deri, to iyo sainday*”,² odvrati Delhina automatski, pa se nasmiješi. Pozdrav na staroatlantskom bio je neka vrsta lozinke iz djetinjstva između Ree, Savane i Delhine još otkako su ga sve tri zajedno učile kod časne Bashre. Ponekad su i razgovarale na staroatlantskom dražeći one koji ga nisu znali. Taj gotovo zaboravljeni jezik, jezik starih spisa i zakona znale su danas samo najobrazovanije žene Atlantide ne uzimajući u obzir istočnjake u čijem su se rječniku još do danas zadržali neki stari izrazi.

Rea je u međuvremenu izašla iz Palače, ali ne i iz samog kompleksa Vladaričinog prebivališta. Palača je, naime, bila okružena velikim, izuzetno bujnim vrtom, kao i nizom terena za vježbanje i trčanje. Cijeli je taj prostor bio odijeljen od grada visokim zidom obraslim biljkama puzavcima. Skrenuvši lijevo od

¹ S poštovanjem, pozdrav!

² Pozdrav, bila mi je čast.

ulaza u Palaču, našla se nakon pet minuta brzog hoda pred velikom čistinom posutom sitnim pijeskom. Pedesetak žena već se nalazilo ondje predano vježbajući ili u manjim grupama raspravljajući o nekim spornim pitanjima ratničke vještine. Dvije su ratnice sa strane igrale *pelotu*, igru koja je zahtijevala veliku vještinu, izdržljivost i snagu. Čvrstom kožnatom loptom, veličine stisnute šake, gađale su naizmjenično okruglu metalnu ploču, nalik na pladanj osrednje veličine, i pokušavale je uhvatiti nakon što bi se odbila. Objе su već bile dobro oznojene od ove naizgled jednostavne, ali izuzetno zahtjevne igre. Tridesetak koraka dalje od njih, prema zidu, nalazilo se nekoliko meta za gađanje kopljem ili strijelom.

Savana se u tom trenutku upravo nalazila na poziciji za gađanje kopljem. Protresla je koplje nekoliko puta isprobavajući kako joj leži u ruci, a onda naglo povukla desnu nogu jedan korak unazad, zamahnula i izbacila ga iz ruke. U dugom luku koplje je poletjelo naprijed i zabolo se u metu – slamom punjenu kožnatu vreću.

“Dobar izbačaj, Savana!”

Niska žena maslinaste puti i jedva primjetno kosih, izrazito zelenih očiju, okrene se prema Rei. Osmijehom je pozdravila prijateljicu.

“Dobro jutro, Rea. Nisam te vidjela kad si došla.”

“Tek sam maločas stigla. Pričekaj samo da prođem vježbe zagrijavanja pa ću ti se pridružiti.”

Savana kimne glavom i prihvati koplje koje joj je donijela poslužiteljica. Rea odloži oružje i ogrtač i udalji se nekoliko koraka. Svoje jednosatno zagrijavanje počela je vježbom disanja pa nastavila nizom u početku lakših i postepeno sve težih vježbi. Te su vježbe bile gotovo jednake onima kojima je u svojoj sedmoj godini započela obuku ratnice. Jedan sat kasnije bila je sva mokra od znoja i sa zahvalnošću je prihvatila vrč vode i čisti ručnik od poslužiteljice. Brišući se, prišla je Savani koja je upravo razgovarala s dvjema ženama.

“Sakaal, Uyte”, prebacila je ručnik preko ramena i pružila ruke ženama u znak pozdrava. “U ime Boginje, dobro došle u Atlantu!”

“Hvala, Rea”, odvrati starija, prihvaćajući pozdrav. “*Gaiika-yanda dei*.³ Sinoć smo stigle. Privremeno smo se smjestile u naše prostorije u Palači dok nam kuća ne bude spremna za useljenje.”

“Ako se ne varam, posljednji put ste bile u Atlanti prije dvije godine kad je Uyte primljena među ratnice, je li tako?”

“*Isa, loteh aika*.⁴ Dobro se sjećaš. Daleko je naš zavičaj. Dva mjeseca već putujemo. Kuću treba malo prozračiti i očistiti. Držim da ćemo se već sutra moći preseliti.”

Rea kimne glavom i pogleda mladu ratnicu koja je šuteći slušala.

“Vidim da nisi ljenčarila otkako smo se posljednji put vidjele, Uyte. Dobro si se razvila. Mogle bismo jednog jutra možda vježbati zajedno.”

“Bit će mi čast, pl... Rea.”

Mlada se žena nastojala držati neusiljeno, ali se na njoj ipak opažala izvjesna nelagoda. Bila je svega nekoliko puta u životu u Atlanti i taj je veliki grad, sa svojom starinskom, profinjenom arhitekturom, svojim mostovima i fontanama, te posebnom samosviješću svojih stanovnika svjesnih da žive u istom gradu u kojem živi i kćer Sunca, ostavio veliki utisak na nju. Osim toga, rijetko je imala priliku kretati se među tolikim brojem žena koje su joj bile jednake, a mnoge od njih i više po položaju od nje. Nervozno je položila ruku na držak mača, kao da se želi obraniti od svih tih novih dojmova. Rea to primijeti i nasmije se u sebi, ali ne reče ništa.

“Jeste li već posjetile Vladaricu?” obrati se Sakaal.

“Jesmo, upravo se vraćamo od nje”, odvrati ova, pomalo nezadovoljna držanjem svoje kćeri. “Usput smo srele barem polovicu plemenitih žena Atlantide. *Terkoliandu Ištara*!⁵ Nevjerovatno koliko ih je već stiglo, a proslava je tek za tri tjedna. U gradu je strašna gužva. Pitam se kako će tek biti na sam dan proslave.”

“Mislim da Vladarica razmišlja o postavljanju velikih šatora na istočnoj strani grada”, reče Savana. “Čula sam kad je suvladarica

³ Pozdravljam te s dubokim poštovanjem.

⁴ Da, u pravu si.

⁵ Uzvišena Ištara!

Nates nešto o tome govorila. Hrane će biti dovoljno, premda nitko nije očekivao ovoliki broj posjetitelja. Cijene su u odnosu na prošli mjesec skočile gotovo dvostruko. Navan je jučer pokušao kupiti nešto svile, ali je brzo odustao.”

“Navan...? Govoriš li o Tehainom sinu?” upita Sakaal.

“Sinu Tehae, ali sad mom drugu”, reče Savana.

“Savana je prije dva mjeseca rodila sina”, doda Rea.

“Nisam znala. Čestitam, Savana! Boginjo, ne mogu zamisliti Takaru kao baku! Uostalom, gdje je ona? Nisam je vidjela.”

“Ima već dva mjeseca da je na Granici s četom ratnica.”

“Opet problemi s Dinjanima, *zyvna*⁶?” reče Sakaal suosjećajno. “Voljela bih znati kad ćemo se već jednom riješiti te kuge. Razgovarala sam s Rakirom više puta o tome. Njena su rješenja *thee kaa*⁷, ali ne mogu reći da se slažem s njima.”

“Kad već govorimo o Rakiri, znate li možda kada će ona stići?” upita Rea. “Najavila je svoj dolazak, ali još je nema.”

“Ah, doći će, danas ili sutra. Njena je nosiljka bila ispred naše, ali se zaustavila u Kaxasi. I tamo su cijene skočile, ali su još uvijek niže nego u Atlanti”, odgovori Sakaal i namigne Savani. “Mislim da Kajl neće morati odustati od kupovine svile kao tvoj drug, Savana.”

“Kajl!... Zar i Kajl dolazi u Atlantuu?...” iznenadi se Rea.

“Da, dolazi”, reče Savana. “Zar ti to majka nije rekla?”

“Nije”, odvrati Rea zamišljeno.

“Drago mi je zbog toga. Konačno ćemo ga opet imati priliku vidjeti i čuti...” Sakaal je zastala na trenutak. “Dobro. Rea, Savana, drago mi je da sam vas obje vidjela. Oprostite što smo vas prekinule u vježbanju.”

“Imat ćemo se još prilike vidjeti ovih dana i nastaviti razgovor”, reče Rea pružajući im ruke. “Želim vam dobru zabavu.”

“Ja također”, reče Savana. “Idite s Boginjom.”

“S Boginjom.”

Dvije se žene udaljše.

“Dodi, Rea. Ksadora, Desirina kćer, tražila je da te upoznam s njom”, reče Savana.

⁶ zar ne?

⁷ uistinu zanimljiva

“Tražila...?!”

“Da, baš tako. Nije naročito pristojna, kao ni njena majka, uostalom. Vidjet ćeš sama.”

Prišle su jednoj ženi koja je sama vježbala sa strane.

“Ksadora, upoznaj plemenitu Nasljednicu, Reu, kćer Sutahan, Vladarice Atlantide i gospodarice Atlante. Rea, ovo je plemenita Ksadora, kćer Desire, gospodarice Habrone.”

“Dobro došla u Atlantu, Ksadora.”

Mlada se ratnica ozbiljna izgleda i visoka stasa, po čijoj se boji puti moglo vidjeti da ima barem četvrtinu južnjačke krvi u sebi, upravi i pruži Rei ruke.

“Drago mi je da sam te upoznala, Rea”, reče dubokim, odsječnim glasom, tvrdo izgovarajući "r". “Kažu kako se hvališ da si najbolja trkačica Atlantide.”

Rea se trgne na te riječi i pažljivije je pogleda.

“Ja se ne hvalim, Ksadora”, odvrati, naglašavajući riječ "hvalim". “Možda me hvale drugi. Činjenica je da me dosad nitko nije pobijedio.”

“Bi li trčala sa mnom?” upita žena, ignorirajući njene riječi.

“Bit će mi zadovoljstvo”, odvrati Rea, promatrajući je oštro. “Ako želiš, možemo odmah.”

Umjesto odgovora, žena odloži oružje i zbacila sandale s nogu. Pokazala je jedno drvo udaljeno otprilike pet stotina koraka.

“Okolo onog drveta i natrag. Pobjednica je ona koja prva dohvati ovo koplje.” Zabola je jedno koplje u zemlju i pogledala Reu.

“Spremna sam”, reče Rea dobacivši ručnik Savani. ‘Sve mi se čini da ovo neće biti obična utrka’, pomisli pogledavši još jednom ženu čije joj se lice i ponašanje nisu sviđali. “Savana, ti nam daj znak.”

“Dobro. Kad viknem ‘Sad!’, možete krenuti.”

Stale su jedna pokraj druge, pogleda uperena niz stazu. Na vježbalištu je u međuvremenu prestala svaka aktivnost i ratnice su se u grupicama okupile na pristojnoj udaljenosti od koplja iščekujući utrku sa zanimanjem. Savana je šuteći čekala pravi trenutak.

“Sad!”

Poput naglo otpuštene opruge, obje žene istovremeno pojuriše niz stazu. Rea je duboko, ravnomjerno disala, a njene duge noge

upravo su gutale put. Druga je žena, međutim, isto tako ravnomjerno, gotovo bešumno, trčala pokraj nje, ne zaostajući ni za palac. Stigle su do drveta i zaobišle ga, još uvijek trčeći jedna pokraj druge. Cilj se brzo približavao. Rea polako počne povećavati brzinu. Zrak joj je zviždao oko ušiju i sad je gledala samo naprijed, prema koplju koje se približavalo vrtoglavom brzinom. Iz sekunde u sekundu trčala je sve brže, i tad, u jednom bezvremenom trenutku, pruži ruku i iščupa koplje iz zemlje, jedva opazivši jednu drugu, tamniju ruku koja se pružila treptaj oka iza njene, ali prekasno. Otrčala je još desetak koraka i onda stala, duboko dišući i oslanjajući se na koplje. Ksadora je nekoliko koraka od nje stajala pognuta, oslanjajući se na koljena.

“Pobijedila si, Rea!” reče Savana, prilazeći joj i smiješeći se. Neke je ratnice u prolazu potapšale po ramenu.

“Svaka čast, Nasljednice! Dobro si trčala.”

Rea je, međutim, promatrala Ksadoru. Osjećaj ljutnje zbog ponašanja mlade ratnice ustupao je pomalo mjesto zadovoljstvu zbog pobjede i obranjenog ugleda, a pomalo i suosjećanju s ponositom protivnicom koju je porazila. Konačno je odložila koplje na zemlju i prišla mladoj ženi.

“Brza si, Boginje mi, Ksadora!” reče s iskrenim smiješkom na licu. “Za dlaku sam te pobijedila. Malo se koja žena može pohvaliti da je tako dobro držala korak sa mnom. Zaista brzo trčiš!”

Žena je još trenutak stajala pognuta, duboko dišući, a onda podigne glavu. Lice joj je bilo mrko i napeto, a pogled blistav od potisnutog bijesa. Rein se osmijeh ugasi.

“Nedovoljno brzo”, reče ratnica prigušeno.

Trenutak su stajale fiksirajući jedna drugu pogledima, a onda se Ksadora okrene i dugim koracima uputi prema svojim stvarima. Pokupila ih je i bez riječi nestala u šumarku.

“Ova se, izgleda, naljutila”, promrmlja jedna starija ratnica sa strane. “Je li sve u redu, Nasljednice?” upita Reu koja je zamišljeno stajala gledajući prema šumarku.

“Da, naravno”, odvrati Rea, prenuvši se iz razmišljanja. “Desirina kćer, kažeš? Tjelesno joj ne sličići, ali su po naravi iste. Ali, čekaj malo, Savana! Pa nije li Desirina kćer lani poginula?”

“Starija, da. Ova joj je mlađa i, sudeći po boji kože, Desirin drug nije joj otac.”

“Da, to se jasno vidi. Baš šteta što joj je narav takva. Brza je i, čini se, snažna. Voljela bih se s njom još koji put ogledati... Hodi, idemo do streljane.”

Jutro je polako teklo svojim uobičajenim tokom, kroz vježbe i razgovor. Sunce je peklo sve žešće i znoj je u potocima curio niz prašinom pokrivena tijela ratnica. Nijedna od njih nije se štedjela imajući neprestano u vidu natjecanja povodom proslave Dana Boginje Sunca. Konačno, oko jedanaest sati, Rea zaključi da joj je dosta. Skinula je zaštitnu metalnu navlaku s oštrice mača i vratila ga u korice te mahnula u znak pozdrava Savani i ostalim ratnicama pa se polako uputila prema ulazu u Palaču. U prolazu je samo kimnula glavom Delhini videći da mlada ratnica razgovara s grupom svečano odjevenih građanki, koje su, po svemu sudeći, željele govoriti s Vladaricom. Rein je prvi poriv bio da im se približi i vidi o čemu se radi, ali bilo je već kasno i ona, slegnuvši ramenima, samo produži dalje. Nekoliko minuta kasnije našla se iza vrata svojih prostorija i otpasujući pojas s oružjem ušla u spavaću sobu. S olakšanjem je svukla prljavu odjeću, mokru od znoja, i pobacala je u košaru, pa onda prijeđe u kupaonicu. Skinula je obruč s glave i podigla kosu te je učvrstila vrpcom da se ne smoči. Zatim siđe niz nekoliko visokih stuba u bazen i s uzdahom olakšanja opusti se u mlakoj vodi.

Mirovala je desetak minuta premećući u mislima jutrošnje događaje. Osmjehnula se pomislivši na Targiju i njenog mladića pred kojim se ova očigledno željela iskazati da bi na kraju ispala gotovo smiješna. Ali osmijeh joj nestade s lica kad se sjetila Ksadore.

‘Ljutnja, bijes zbog poraza... da!’, mislila je, ‘To još i mogu shvatiti. Ali bilo je još nešto... prijetnja... prijetnja... ali, zašto? Desirina kćer... Pitam se tko joj je otac?... Sigurno neki javni muškarac... to bi bilo slično Desiri...’ rastegnula je usne s izrazom gađenja. ‘Ne razumijem zašto bi mi ona predstavljala prijetnju? Prvi put sam je vidjela danas...’, odmahnula je glavom i otvorila oči potiskujući privremeno problem Ksadore u podsvijest.

‘Kajl!’, pomisli, sjetivši se vijesti koja ju je iznenadila. ‘Kajl se vraća u Atlantu! Opet ću ga vidjeti, nakon... šest godina. Šest

godina! Kako je to bilo davno... Bila sam još dijete... makar nisam mislila tako. Meni je bilo šesnaest, njemu petnaest godina. Pa ipak... ono što sam tad za njega osjećala nisam osjetila ni za jednog mladića poslije... Kako li sad izgleda? Bit će zanimljivo opet ga vidjeti.' Osmjehnula se pomislivši kako joj majka nije rekla za njegov dolazak. Onda se najednom prisjeti da je namjeravala posjetiti Vladaricu prije odlaska u lov. Valjalo je požuriti.

Ustala je te iz ormarića pokraj bazena uzela komadić sapuna. Nasapunala je lice i tijelo pa se vratila u vodu spirući prašinu i znoj. Malo kasnije izašla je iz bazena i osušila se ručnikom.

Pokraj kovčega iz kojeg je jutros izvadila odjeću za vježbanje nalazio se još jedan, ali veći i ljepše ukrašen. Ovog je puta otvorila njega i izvukla bogatu lovačku opremu – kožnati skit ukrašen resama i mekanu kožnatu košulju dugih rukava s tamnocrvenim uzorkom na grudima i leđima. Na noge je navukla visoke kožnate čizme da je štite od niskog trnja. Počešljala je kosu i zabacila je s čela i potiljka unatrag pa nataknila na glavu običan obruč, bez ikakvih oznaka. Zatim opaše pojas s oružjem, izvuče mač i pažljivo pregleda oštricu te provjeri i ostale predmete za pojasom. Pokraj navlake za mač nalazio se i poseban dodatak pomoću kojeg se oružje moglo jednostavno prebaciti i pričvrstiti na leđa tako da ne smeta pri trčanju. Osim toga nosila je za pojasom i pribor za paljenje vatre, dugi i kratki nož, te u posebnoj vrećici osnovne stvari za prvu pomoć: dva zavoja, sredstvo za smirenje bolova i prašak za zgrušavanje krvi te još neke sitnice. Dodatno je još pričvrstila za pojas čaturicu s vodom, dohvatila dugi, tamnosmeđi ogrtač i sa stalka uzela veliki lovački luk s tobolcem punim strijela. Prešla je zatim iz zabranjenih prostorija u blagovaonicu gdje ju je čekao spreman ručak.

Jela je žurno, ali ne prebrzo: povrće s velikim komadom kuhanog mesa, pečenu ribu, pticu punjenu jajima i pečenu u vlastitom soku, slani kolač od račića, gusti zobeni puding bez okusa preliven sirupom od trešanja i na kraju hladni čaj. Odmarala se nekoliko trenutaka uživajući u okusu, čisteći zube i razmišljajući o lovu koji je očekuje. Trebalo je, međutim, požuriti, pa Rea ustane, opere ruke, te se, pokupivši svoj ogrtač i luk, uputi prema središnjoj dvorani Palače. Na sjevernoj strani dvorane nalazilo se usko, kružno stubište koje je vodilo u omiljeno Vladaričino

prebivalište i mjesto gdje se najčešće sastajala s drugim plemenitim ratnicama. Okrugla kupola nazvana je Bijelom zbog bijelih mramornih ploča kojima je iznutra bila obložena, izuzimajući predivni mozaik na podu – kartu Atlantide – umjetničko djelo staro koliko i građevina. Izvana je kupola bila prekrivena čistim zlatom zbog čega ju je običan svijet ponekad zvao i Zlatnom.

Rea je, kao i obično, potrčala uza stube, preskačući po dvije. Kimnula je stražaricama i glasnicama koje su stajale pred vratima, a zatim pokuca i uđe ne čekajući poziv. Visoka žena, ogrnuta dugim bijelim ogrtačem, sjedila je na klupi za stolom i pisala brzim, odlučnim potezima. Rea tiho zatvori vrata i šuteći stane pokraj njih. Vladarica konačno završi pismo. Dohvatila je teški pečat koji je stajao na posebnoj jastučiću s njene desne strane. Pritisnula ga je na papir i vratila natrag na mjesto pa provjerila otisak. Zatim odloži pismo na stranu i tek se tad okrene prema vratima.

“Rea”, kimnula je glavom kćeri promatrajući kako joj se ova duboko klanja.

“Pozdravljam te, majko. Neću se dugo zadržavati. Znam da imaš puno posla.”

Na Sutahaninom ozbiljnom licu pojavio se jedan od njenih rijetkih osmijeha. Ustala je i prišla jednom od prozora te mahnula Rei da priđe.

“Pogledaj, Rea. Atlanta će za tri tjedna primiti preko sto tisuća posjetitelja iz cijele Atlantide. To znači da će se broj njenih stanovnika za kratko vrijeme skoro utrostručiti. Sve te ljude treba negdje smjestiti i pobrinuti se za dovoljne količine hrane. Održat će se čitav niz svečanosti i skupova. Ne zaboravi da ove godine ne slavimo samo Dan Boginje Sunca, već i dvije tisuće stotu godišnjicu prispjeha našeg naroda na ovaj otok pod Ištarinim vodstvom. Proslavu moramo pažljivo organizirati jer će iduća biti tek za sto godina. Naravno, slaviti će se na cijeloj Atlantidi, ali najljepše i najsvečanije će biti u Atlanti. Doći će gotovo sve plemenite žene Atlantide, čak njih šezdesetosam od sedamdeset-dvije koliko ih ukupno ima, zajedno sa svojim obiteljima i pratnjom. Doći će najuglednije predstavnice trgovaca, obrtnika, seljaka, brojni pojedinci od kojih će većina po prvi put vidjeti Atlantuu. Da, kao što kažeš, imam zaista puno posla.”

“Majko, sad kad si mi sve to tako nabrojala, priznajem da me peče savjest. Mislila sam otići u lov, ali radije ću ostati i pomoći ti”, reče Rea naizgled skrušeno.

Sutahan se opet osmjehne i potapše je po ramenu.

“Već si mi dosta pomogla ovih dana, Rea. Rakira mi je poslala svoju glasnici, večeras će biti u Atlanti. Idi u lov kako si planirala.”

“Hvala ti. Kad već spominjemo Rakiru, kako to da mi nisi rekla da dovodi Kajla sa sobom? Jako sam se iznenadila kad je Sakaal to spomenula.”

Vladaričino se lice na tren namršti. Skrenula je pogled u stranu.

“Trebala sam ti reći... Nisam znala kako ćeš reagirati. Prošlo je već šest godina, dugo ga nisi spominjala. Rakira je često u Atlanti i više mi je puta rekla da joj Kajl nedostaje. Dosad nisam dozvolila njegov povratak, ali sad... Ovo je velika proslava, šteta bi bila da ne dođe. A i ti si već žena, nisi više dijete. Već su ti dvadeset i dvije godine i vrijeme ti je da izabereš druga. Mnoge mlade žene tvojih godina već imaju djecu. Meni je bilo dvadeset kad sam rodila tebe. Mislila sam... ako vidiš Kajla, lakše ćeš odlučiti...”

“Odlučiti što, majko?” upita Rea blago.

“Ištare mi! Pa hoćeš li potražiti nekog drugog mladića ili ne, što drugo?! Odrasla si žena, učini što hoćeš. Ja ti više neću stajati na putu. Uzmi Kajla, ako želiš, ili odaberi nekog drugog mladića. Željela bih da konačno mogu uzeti tvoju kćer na ruke i vidjeti da se naša loza nastavlja. Samo, imaj na umu ono što sam ti govorila! Ti znaš da Vladaricama nije dozvoljeno voljeti muškarca onako kako si ti voljela njega. To sam ti već sto puta objašnjavala. Vladarica mora imati hladnu glavu, ne smije dozvoliti nikome da na nju utječe...”

“...a ako je Vladarica zaljubljena u muškarca, on je njena slaba točka”, nastavi Rea citirati, ‘Vladarica se mora žrtvovati.’ Sve ja to znam, majko. Ipak, ne mogu tek tako odabrati druga. Dosad me ni na jednom nije ništa posebno privuklo. Obećajem ti da ću se za vrijeme proslave malo okrenuti oko sebe i nastojat ću da Kajl nema pritom nikakvu prednost. Istina je da već dugo nisam o njemu uopće razmišljala.”

“Vidjet ćemo”, promrmlja Sutahan. “U međuvremenu, ne zaboravi moje upozorenje. Ja sam voljela tvoga oca, i skupo sam to platila. Boginja se pobrinula da mi ga oduzme.”

“Nikad mi to nisi rekla”, reče Rea uozbiljivši se.

“I nema se baš nešto za reći. Voljela sam ga... Bilo mi je strahovito teško kad je poginuo. Tebi su bile nepune dvije godine. Upali smo u dinjansku zasjedu i on je stradao među prvima. U jednom je trenutku još stajao pokraj mene i govorio, u drugom ga već nije bilo. I sama sam zamalo poginula. Da nije bilo Rakire... Zatim su me Takara i Nates nagovorile da uzmem Antheinog oca jer po Zakonu Vladarica mora imati barem dvije kćeri. Tako se ona rodila. Ostalo znaš.”

Sutahan joj s nelagodnom okrene leđa i sjedne natrag za stol. Rea se čudila što joj je i ovoliko ispričala. Njena je majka oduvijek bila, koliko se ona sjećala, mučaljiva i nepovjerljiva. Možda je nekad i bila drukčija, ali nakon smrti njenog oca i nakon onog što se dogodilo s Antheinim ocem, zauvijek se zatvorila u sebe.

“Anthea se ovaj tjedan vraća”, reče Sutahan opet uobičajenim glasom. Namrštila se primijetivši Reinu reakciju. “Nadam se da se nećete opet posvađati, Rea. Znam da je Anthea ponekad teška, ali ti si starija, nastoj se suzdržati.”

“Kako da se suzdržim kad me ona vrijeđa, majko?” upita Rea mirno. “Moram braniti svoju čast. Nastojat ću biti strpljivija s njom, ali imam osjećaj da ćemo se nas dvije prije ili kasnije ozbiljno sukobiti. Samo to neće biti moja krivica.”

“Porazgovarat ću s njom kad se vrati. Imaš li mi nešto za reći? Htjela bih nastaviti s poslom.”

“Ne, samo sam te došla pozdraviti. Vratit ću se iz lova najvjerojatnije tek sutra.”

“Dobro. Vidimo se onda sutra. Čekaj, Rea! Bilo bi bolje da izbjegavaš svoje uobičajeno lovište. Takara u tom predjelu lovi Dinjanina Zerida. Mogla bi joj smetati. Znaš koliko nam je to važno.”

Rea, koja je već krenula prema vratima, naglo se zaustavi i okrene.

“Zerida? Pa zar ga još nije uhvatila?”

“Javila mi je da ga je opkolila u šumi sjeverno od Atlante. Svaki tren očekujem vijest da je uhvaćen i pogubljen.”

“Takara se nije baš iskazala!” Rein je pokret pun nezadovoljstva rječito govorio o mišljenju koje je imala o suvladarici Takari. “Prošlo je već više od mjesec dana otkako smo im razorili tajno skrovište i pogubili samo jezgro nove pobune, zajedno s njegovim roditeljima, Hanom i Nadanom! Najprije je pogriješila jer je naredila napad, a da nije prethodno provjerila je li i on u skrovištu, a zatim je dopustila da joj sklizne iz šaka kad je upao u zasjedu nedaleko od skrovišta. Sad je već više od mjesec dana vuče za nos! Da i ne spominjemo da je njena pogreška što je uopće ostao živ nakon što se rodio. Mislim da bi bilo bolje poslati neku drugu ratnicu na njeno mjesto, inače će joj na kraju i pobjeći!”

“Pretjeruješ, Rea”, reče Sutahan. “Takara je iskusna ratnica i dobro vodi lov. Kad ona stane nekom Dinjaninu na trag, taj joj sigurno neće pobjeći. Sjeti se samo koliko je već odbjeglih robova uhvatila...”

“Istina, ali u kakvom stanju ih je donijela... Ali nećemo sad o tome. Kasnim. Ne brini, pazit ću da joj ne zasmetam. Pozdravljam te, majko.”

Još se jednom duboko naklonila i izašla iz Bijele kupole. Strčala je niz stube i požurila do ulaza u Palaču. Mahnula je Delhini u prolazu i pogledom potražila svoje ratnice. Ugleda ih kako sjede u hladu jednog drveta.

“Skisa! Moara!” vikne.

Skočile su na noge i prišle joj, naklonivši se.

“Dugo te čekamo, gospodarice”, reče Skisa. “Podne je davno prošlo.”

“Zadržala sam se u razgovoru s majkom. Požurimo.”

Ali to je bilo lakše reći nego učiniti. Čim su prošle ispod masivnog luka kapije i izašle na ulicu, dočekale s ih gužva i buka. Morale su usporiti i prilagoditi brzinu kretanja ljudima na ulici. Neki među njima koji su prepoznali Nasljednicu, iako je imala ogrtač tamne boje i običan obruč bez oznaka, s poštovanjem joj se maknuše u stranu. Ali takvih je bilo malo. Nekoliko ulica dalje Rea naleti na jednu ženu koja je prodavala voće nasred puta. Trgovkinja ljutito vikne, ne obazirući se na njene oznake ratnice. Rea se naljuti, ali se na vrijeme svlada.

“Umjesto što bez razloga dižeš buku, radije premjesti svoje stvari prema rubu ulice”, reče mirno. “Tu im nije mjesto.”

Okrenula se da produži dalje i u tom trenutku osjeti kako ju je žena uhvatila za rame i grubo potegnula natrag.

“Što vi ratnice mislite o sebi! Prosula si mi voće, sad ga pokupi!” bijesno joj žena vikne u lice.

Rea joj šutke skine lijevom rukom ruku s ramena, a zatim joj desnom udari takvu pljusknu da je odletjela do zida, lupila u njega leđima i skljkala se na zemlju. Pokušala je skočiti na noge, ali je Moara gurne natrag, uz jedno zapovjedno: ‘Ne miči se!’. Skisa je stajala iza Ree i oštro promatrala mnoštvo koje se smjesta udaljilo. “To je Nasljednica!” začuo se jedan prigušeni povik. Oni koji su stajali u blizini duboko se nakloniše a za njima se povede i ostatak ljudi. Nekoliko nazočnih robova klekne na koljena. S dubokim štovanjem promatrali su kćer Boginje Sunca.

Rea stavi u usta zviždaljku koja joj je visjela o vratu i prodorno zazviždi. Odmah je začula zvižduk kao odgovor i malo kasnije ugleda patrolu od četiri ratnice kako krči put do nje. Vođa patrole je smjesta prepoznala i nakloni se.

“Što naređuješ, plemenita Nasljednice? Je li ti ova žena pravila problema?” upita primijetivši trgovkinju koja je još sjedila na cesti.

“Da. Zar je već bilo poteškoća s njom?”

“Danas se posvađala s jednom prodavačicom, ali smo na vrijeme stigle. Opomenula sam je, ali uzalud kako mi se čini.”

“Onda je sad odvedite u zatvor. Dobit će pet udaraca bičem po leđima i ostatak će tamo do jutra. Neka malo ohladi usijanu glavu. Čuješ li me, ženo? Idući put kad se budeš obraćala ratnicama koje te čuvaju i brane, učini to s malo više poštovanja!”

Žena koja je sjedila na zemlji ne usudi se ništa odgovoriti. Držala se rukom za lice koje je naglo oticalo. Rea mahne Skisi i Moari i produži dalje. Ljudi im se s poštovanjem sklanjahu s puta. Ubrzo su se našle u ulicama u kojima je bila manja gužva i Rea opet počne trčati. Pola sata kasnije izašle su iz Atlante.

II.

Trčale su ravnomjernim, ujednačenim tempom po ravnoj popločanoj cesti koja je bila gotovo prazna. Ta je cesta vodila prema sjeveru i nekad je povezivala Atlantu i Nardenu, dva susjedna grada. Ali Nardena je prije dvadeset i jednu godinu, u doba najžešćih sukoba s Dinjanima, spaljena i razorena. Bio je to najsjeverniji grad, isturena točka, iako je u prošlosti bilo nekoliko gradova koji su se nalazili i sjevernije od njega. No ti su gradovi davno napušteni pa se sad između Nardene i visokog planinskog lanca na sjeveru pružalo samo more jedva prohodne šume – obitavalište divljih životinja i Dinjana. Bio je to Rakirin grad, a Rakira je bila među rijetkima koji su iznijeli živu glavu iz Nardene kad su Dinjani skršili lanac obrane. S mačem u ruci i tek rođenim sinom stisnutim na grudima, praćena šačicom najvjernijih ratnica, probila se iz obruča smrti dok joj je za leđima vatra gutala prelijepi grad. Među onima koji su poginuli te noći, a bilo ih je oko tri tisuće, nalazili su se i Kajlov otac i sestra. Njihove su kosti, zajedno s ostalima, skupljene godinu i pol dana kasnije, nakon što je rat završio, i pohranjene u zajedničku grobnicu. Ali Nardena nikad nije obnovljena, unatoč Vladaričinoj želji. Bila je i suviše udaljena, ranjiva. S godinama su njene ruševine obrasli puzavci, a cesta koja je vodila do nje počela je propadati.

Rea je sad trčala tom cestom. Na ovom dijelu koji je bio bliže Atlanti još uvijek je bila u dobrom stanju. Nakon otprilike tri sata trčanja skrenula je s ceste i nastavila po travi. Šuma je već bila vrlo blizu. Rea se zaustavi i naredi ratnicama da je tu čekaju. Nije voljela loviti u društvu i one su to dobro znale pa se bez pogovora

zaustaviše na pokazanom mjestu. Rea produži sama i malo zatim izgubi im se iz vida.

Gazila je kroz gustu, jedva prohodnu šikaru na samom rubu šume nastojeći zaobići trnovito grmlje. Tu su joj dobro došle njene visoke kožnate čizme. Ali ubrzo joj je šikara ostala za leđima i pred njom se otvori prostor polumraka i dostojanstvene tišine koju bi tek povremeno prekinuo pjev neke ptice. Visoka, gotovo savršeno ravna stabla, s tek nešto malo krošnje na vrhu, dizala su se oko nje nalik na stupove u Hramu Sunca. Nečujno je hodala po debelom, vlažnom sloju opalog lišća. Na jednom je mjestu uočila tragove divlje svinje, ali prođe pokraj njih ne obazirući se. Njen je cilj bio dublje u šumi – tamo gdje je na jednom stjenovitom dijelu izvirala voda i skupljala se u malo jezerce. Bilo je to Reino omiljeno lovište.

Bilo je već prilično kasno kad je stigla do izvora. Rea ocijeni da joj je ostalo još oko dva sata danjeg svjetla. U šumi se već počela osjećati noćna svježina i Rea čvršće oko sebe stegne dugi ogrtač. Ali najprije ga je dobro istrljala nekom aromatičnom travom koju je ubrala usput kako bi prikrila vlastiti miris. Mjesto joj je bilo dobro poznato i ona se bez razmišljanja popne na stijenu iznad jezera i sakrije iza jedne kamene gromade. Položila je kraj sebe luk i strijele i spremila se na čekanje.

Malo kasnije iz pravca sjeveroistoka začuje nekoliko udaljenih zvižduka, a odmah zatim kao odgovor uslijedi još nekoliko zvižduka. Zviždaljkom su se isključivo služile atlantske ratnice za dogovaranje na daljinu. Rea pomisli na Takaru. Naćulila je uši pokušavajući razaznati poruku. S olakšanjem je odahnula shvativši da ratnice kreću prema istoku. Najmanje je od svega željela susret sa suvladaticom Takarom, svojom bivšom odgajateljicom.

Bio je običaj da najstariju Vladaričinu kćer odgaja neka plemenita žena. Na suvladaričinu molbu Sutahan je odlučila njoj dodijeliti Nasljednicu čim ova stasa za početak ratničke obuke. Tako se Rea, s navršenih sedam godina života, preselila u Takarinu kuću. Vježbala je zajedno sa Savanom, a često im se znala pridružiti i Delhina, najstarija Natesina kćer. Svakog su popodneva išle u Hram gdje ih je časna Bashra, vrhovna svećenica, poučavala staroatlantski jezik i povijest atlantskog naroda. Učile su čitanje i pisanje, snalaženje na karti, kulturu ponašanja i umijeće liječenja,

pjevanje i sviranje na nekoliko instrumenata, računanje, i brojne druge stvari neophodne ženama njihovog položaja. Kako su godine prolazile, tako je i njihova obuka postajala sve teža.

Rei su bili dragocjeni ti sati koje je provodila sa svoje dvije vršnjakinje, ali je mrzila atmosferu u Takarinoj kući. Suvladarica joj se od početka nije sviđala. Bila je to mračna i nasilna žena. Savana joj je bila jedina kćer, a imala je osim nje još tri sina. Drug joj je bio izuzetno povučen i šutljiv čovjek i na njemu su se gotovo uvijek mogli primijetiti tragovi njenih udaraca. Taj bi se mladi muškarac pretvarao u vlastitu sjenu čim bi ona stupila u kuću. Kad je Rei bilo dvanaest godina, Takara je rodila trećeg sina i Rea nikad neće moći zaboraviti luđački bijes kojim se oborila na druga. Te noći nitko u kući nije mogao zaspati od krikova koji su odjekivali iz njihove sobe. Pred zoru su krikovi prestali, a s njima i život Savaninog oca.

Rea je nakon toga otišla pravo majci i zatražila drugu odgajateljicu. Ostala je gluha na Takarine molbe i Sutahanina nagovaranja. Za suvladaricu je to bila teška sramota i jako joj je to zamjerila. Vidjevši da ne može kćer nagovoriti da popusti, Sutahan je odlučila sama preuzeti njenu obuku. Ubijenog muškarca jedva da je itko spominjao. Takara je ubrzo zatim uzela drugog muškarca s kojim nije imala djece. Počela se sve češće javljati u lov na pobjegle robove i u tome je bila izuzetno uspješna. Rei se međutim činilo da je jedino ona primjećivala u kakvom su stanju bila tijela tih ljudi kad bi ih Takara donijela u Atlantu. Drugima to nije bilo važno. Kazna za pokušaj bijega bila je smrt, a na koji je način ta smrt zadana, nikog se nije ticalo. Sutahan nikako nije mogla shvatiti zašto Rea Takaru jedva podnosi, a Rei nije bilo jasno zašto majka ne shvaća da žena koja uživa u mučenju slabijih od sebe ne može biti dostojna njenog povjerenja i suvladarske časti. Više je puta otvoreno govorila protiv Takare i ova joj to nije zaboravila. Rea je u posljednje vrijeme izbjegavala susrete s njom. Nije se bojala, ali joj njen mračni, prijeteći pogled nije bio ugodan. Suvladarica je bila na zlu glasu kao osoba koja nikad ne oprašta i prvom prilikom višestruko uzvraća ljudima koji su joj se zamjerali. Rea se nije željela bez pravog razloga sukobiti s njom.

Sa sažaljenjem je pomislila na njenu današnju žrtvu. Rea o Dinjanima nije imala nikakvo posebno mišljenje. Rijetko je s njima

dolazila u doticaj budući da je Dinjanima bio zabranjen ulazak u prostorije Palače. Čak i za ulazak u grad bila im je potrebna posebna dozvola. Pa ipak, najpotresniji događaj u njenom životu bio je povezan upravo s jednim Dinjaninom. Imala je tek petnaest godina kad ju je majka povela u lov na nekoliko pobjeglih robova. Većinu su ratnice vrlo brzo uhvatile i ubile, a posljednjeg su sustigle na jednoj čistini nedaleko od mjesta na kojem se Rea sad nalazila. Opkolile su ga tako da nije mogao pobjeći, a zatim mu je jedna ratnica dobacila mač. Sutahan je pogledala svoju kćer koja je tek nedavno postigla status ratnice i pokazala joj ga.

“Tvoj je, Rea”, rekla je.

Tad je prvi put ubila čovjeka. Same se borbe nije sjećala, izgubila se u mnoštvu drugih. Ali mladićeve molećive, preplašene oči nije mogla zaboraviti. Jedva se znao služiti mačem i brzo je pao pod njenim udarcima. U prvi ju je mah ponijelo pobjedničko oduševljenje sve dok nije primijetila da mladić ne ustaje. U lažnim borbama u kojima je dotad vježbala ratničku vještinu, protivnici su uvijek ustajali. Kleknula je pokraj njega i pokušala mu zaustaviti krv, ali bilo je kasno. Tek je tad shvatila da je mrtav. Bio je to za nju težak udarac i taj događaj nije nikad zaboravila. Nikad više nije otišla u lov na robove, unatoč majčinom nezadovoljstvu. Još je dvojicu ubila prije tri godine, kad su je samu napali u šumi i zatim još jednog u napadu na logor pobunjenika prije mjesec dana. Zbog toga je nije grizla savjest. U ta je dva slučaja branila vlastiti život. Ali lov na robove je bio nešto sasvim drugo. To nije bilo dostojno ratnice.

Iz razmišljanja je trgne lak šušanj. Desnom je rukom dohvatila luk i izvirila iza kamena. Ništa se nije vidjelo. Pažljivo je promatrala i iznenada opazi pokret na suprotnoj strani jezera. Polako je kleknula, luk premjestila u lijevu ruku, a desnom s tla uzela strijelu. Tren kasnije primijeti kako se grmlje pomiče. Napela je luk i zaustavila dah. Odjednom se grmlje razmakne i na čistinu izađe čovjek. Polako, oslanjajući se na koplje, prišao je vodi i kleknuo da se napije.

Rea olabavi luk. ‘Dinjanin!’, bilo je prvo što je pomislila. Onda primijeti kako mu je odjeća prljava i poderana, a duga smeđa kosa zamršena i slijepljena blatom. Lijeva mu je ruka beživotno visjela. Na tren je podignuo glavu i ona ugleda mršavo lice, znojno od

groznice koja ga je tresla. Vodom je nekoliko puta namočio čelo i zavoj na lijevoj nadlaktici. Pokušao je ustati, ali mu ponestane snage i sruši se na zemlju. Odvukao se nekoliko koraka do obližnjeg drveta i ispružio u njegovom podnožju.

Reine se obrve skupiše nad očima dok ga je promatrala. Premda ga nikad nije vidjela, znala je o kome se radi. Mladi dinjanski vođa Zerid bio je sličan svom ocu Nadanu kojeg je vidjela za vrijeme napada na njihov logor. 'Znači, privremeno je uspio prevariti Takaru i poslati je u krivom smjeru', pomislila je sjetivši se zvižduka. Privremeno, naravno, jer će suvladarica brzo primijetiti da je nasamarena, a čovjek joj je izgledao preslab da iskoristi stečenu prednost. Uostalom, to je sad bilo nevažno, budući da je imao tu nesreću da naleti na nju.

Podignula je luk i zategnula ga. Preko vrha strijele promatrala je čovjeka koji je nepomično ležao. Bio je laka meta za nju koja je naviknula pogađati jelena u trku. Nekoliko je sekundi stajala kao u snu, a onda spusti luk.

Obrve joj se opet skupiše. Nije mogla tek tako ubiti tog ranjenog i iscrpljenog Dinjanina koji joj nije predstavljao nikakvu prijetnju. Ali s Takarom za petama, bio je posvećen smrti. Sporoj i mučeničkoj smrti. Mogla mu je samo pomoći ako ga sama ubije. Ponovno je podignula luk i još jednom odmjerila udaljenost. Prsti kojima je držala kraj strijele na zategnutoj uzici pobijelili su od napetosti. Ali Rea je nije ispustila.

Ponovno je spustila luk i pažljivo ga odložila na tlo. Proučavala je čovjeka koji je nepomično ležao. 'Možda spava?', pomislila je. Nije baš najbolje mjesto odabrao za spavanje. Na ovaj su izvor često dolazili medvjedi. Rea je čak znala gdje im je u blizini brlog...

Jedna misao javi joj se u glavi, ali je ona odmah odbaci. Međutim, misao se opet vrati, jednostavna i jasna. I strahovito opasna. Nije se mogla odlučiti. Ustala je i pokupila luk i strijele te se nečujnim korakom spustila do jezerca. Prilazila je polako i oprezno i zatim obišla čovjeka kako bi mu pogledala lice.

Zaista je spavao, snom potpune iscrpljenosti. Bio je odjeven u kratku kožnatu tuniku u struku stegnuta pojasom. Ranu je na ruci već primijetila, ali sad opazi i prljav zavoj na desnom bedru. Na licu mu se mogla vidjeti izglednjelost. Nakon mjesec dana

nemilosrdnog progona, mladi je Dinjanin bio na kraju svojih snaga. Uspio je prevariti Takaru, ali za kratko. I protiv svoje volje Rea osjeti divljenje prema snazi volje koju je pokazao. Takav čovjek nije zaslužio da padne Takari u ruke.

U tom se trenutku Dinjanin pokrene. Možda je u snu osjetio prodornost njenog pogleda. Otvorio je oči i na trenutak gledao u prazno. Zatim im se pogledi susretnu.

Dahnio je i naglim trzajem zdrave ruke pokušao dohvatiti koplje koje je ležalo pokraj njega, ali Rea brzo stane nogom na njega. Zatim je posegnuo rukom prema nožu za pojasom. Rea se bez razmišljanja baci na njega i čvrsto mu stisne ruku. Jauknuo je od boli i ispustio nož. Lice mu je smrtno probljedjelo dok ju je gledao pravo u oči. Pokušao ju je zbaciti, ali pitanje je bi li i potpuno zdrav imao snage za to.

“Ne boj se! Ne brani se! Neću ti ništa”, reče Rea naglo.

Iznenada shvati da govori atlanski i da je Dinjanin ne može razumjeti. Nije znala ni riječi dinjanskog jezika.

“Tko si ti?” prodahće čovjek.

“Zar govoriš atlanski?” iznenadeno upita Rea. Nikad još nije čula za Dinjanina koji bi naučio atlanski jezik.

“Govorim... Pusti me!... Što želiš od mene?”

Ponovno se pokušao oteti i pritom povrijedio ranjenu ruku. Jauknuo je i klonuo na zemlju. Oči mu se sklopiše od boli. Rea iskoristi trenutak i uzme nož koji je ispustio. Polako se podignula s njega, smanjivši pritisak, ali ga je i dalje čvrsto držala. Čovjek svlada bol i ponovno je pogleda zamućenim očima.

“Što želiš, ratnice?” prošapće muklo.

“Pomoći ću ti”, reče Rea polako. “Ja ne pripadam ratnicama koje te progone. Spasiti ću te, ali samo pod uvjetom da mi se predaš, na milost i nemilost. Pristaješ li, Zerid?”

Čovjek pokuša odgovoriti, ali ga prekine napadaj kašlja. Jedva je došao do daha.

“U tvojim sam rukama”, prošapće. “Učini što želiš.”

“Predaješ li se? Na milost i nemilost?”

“Predajem.”

“Dobro. Ostani tu ležati dok se ne vratim.”

Ustala je i dohvatila njegovo koplje te ga prelomila preko koljena. Dinjanin je nepomično ležao. Podignula je luk i strijele sa zemlje i, bacivši još jedan pogled na njega, nestala u šumi.

Ovaj je put lovila ozbiljno. Sumrak se već spuštao i trebalo je požuriti. Krenula je jednim svježim tragom i ubrzo ugledala srnu. Zategnula je luk i strijela zazviždi kroz zrak. Srna je pokušala skočiti, ali kasno. Ne vadeći strijelu, Rea je zamota u svoj ogrtač i prebaci preko ramena. Vraćajući se prema izvoru, na trenutak je zastala na samom rubu čistine i potražila ga pogledom. Nije ga opazila na mjestu na kojem ga je ostavila, ali ga odmah zatim ugleda nekoliko koraka dalje, u blizini jednog oborenog drveta. Klonulo se oslonio na deblo i tek je na zvuk šuškanja grmlja podignuo glavu i okrenuo je prema njoj.

Položila je srnu na tlo pokraj njega i izvukla nož. Primijetila je da je čovjek zadržtao kad mu je prišla.

“Ne boj se. Treba mi samo tvoja tunika.”

Djelomično je razrezala, a djelomično rastrgala ionako oštećenu tuniku. Pokrila je Dinjanina svojim ogrtačem da mu ne bude hladno, a zatim presiječe vrat srni i pusti krv da teče po tunici i tlu. Zgrabila ju je zatim za noge i počela vući kroz gustiš u pravcu medvjedeg brloga. Znoj joj je curio niz lice, a miris svježe krvi dražio joj je nosnice. Zastala je u blizini brloga, osluškujući na trenutak njuškanje i struganje koje je dopiralo iz gustog grmlja. Jednom je već imala bliski susret s medvjedom u šumi i nije osjećala nikakvu želju da to ponovno doživi. Podignula je zato srnu i jednim jakim zamahom bacila je u pravcu brloga, a potom se odmah udaljila.

Dinjanin ju je promatrao kad se vratila.

“Medvjedi su blizu?” upita slabim glasom. Vjerojatno je u međuvremenu opazio tragove oko jezercica koje ranije zbog iscrpljenosti nije uspio uočiti.

“Da. S malo sreće, Takara će pomisliti da su te rastrgali medvjedi.” Prebacila je luk i tobolac preko leđa i prišla mu. “Pomoći ću ti da ustaneš. Možeš li hodati?”

“Mogu.”

Jedva je hodao. Rea prebaci njegovu zdravu ruku oko vrata i podupre ga. Međutim, nekoliko koraka dalje, Dinjanin samo bezglasno klone na zemlju. Od napora je izgubio svijest. Podignula

ga je na ruke i ponijela uzbrdo. Bila je sreća da je tako dobro poznavala ovaj kraj jer se noć već počela spuštati. Ubrzo zatim šuma je bila zavijena u neprozirnu tamu.

Sat vremena kasnije zastala je pokraj niskog ulaza u pećinu. Položila je Dinjanina na tlo i pipajući skupila hrpicu suhe trave i grana. Zapalila je vatru i ubacila nekoliko grana unutra. Dvije su zmije šišteći izletjele van i nestale iza kamena. Pričekala je još malo, a zatim upuzala unutra i uvukla Dinjanina za sobom. Unutra se strop naglo dizao, tako da se moglo normalno sjediti. Prostor je bio malen i njoj je često znao poslužiti kad se htjela skloniti od kiše. Prenijela je ostatke vatre unutra i dodala još drva. Htjela mu je pogledati rane.

Rana na ruci je bila još svježija, sigurno ne starija od dva dana. Udarac je bio zadan mačem, ukoso i vjerovatno namijenjen njegovom vratu, a ne ruci. Mora da se Dinjanin izmaknuo pa ga je oštrica dohvatila po nadlaktici, rasjekla meso i zarinula se u kost. Bila je to bolna rana, a budući da je kost bila oštećena postojala je mogućnost da dođe do smrtonosne upale. Rea ju je oprala vodom iz čaturice i posula ljekovitim prahom te je zamotala čistim zavojem. Zasad nije mogla učiniti više.

Zatim obrati pozornost na ranu na nozi. Odmaknula je ogrtač i nožem presjekla zavoj koji se jednim svojim dijelom zalijepio za ranu. Mora da je Dinjanina to jako zaboljelo jer je zastenjao i otvorio od vrućice zamućene oči. Rukom je pošao prema nozi, ali je Rea odgurne. Pogledao ju je dok mu se na licu jasno ocrtavala bol i pokušao sjesti.

“Ne ustaj, Zerid! Štedi snagu”, reče Rea.

“Gdje smo?” upitao je, pokušavajući se ogledati.

“U jednoj pećini, nedaleko od jezera. Budi miran, želim ti skinuti zavoj.”

Konačno joj je uspjelo skinuti zavoj. Ugleda duboku posjekotinu koja se od nebrige upalila i zagnojila. Noga je bila natečena i vruća, a duž rane se širio karakteristični žuti krug.

“Morat ću je spaliti”, reče pogledavši ga.

Mahnulo je rukom i promrmljao nešto na dinjanskom jeziku.

Držala je oštricu noža u vatri sve dok se nije usijala. Zatim je prinese rani i pažljivo pritisne. Miris sprženog mesa ispuni uski prostor. Dinjanin jekne i izgubi svijest. Maknula je ruku i na tren

mu oslušnula disanje. Onda pogleda opeklinu i kimne glavom. Stavila je samo lagan povez, tek toliko da se rana ne zagadi.

Ponovno ga je pokrila ogrtačem, a zatim i sama legla s druge strane vatre. No nije mogla usnuti. Vrtjela se pa onda ponovno sjedne i pogleda Dinjanina. U tako kratkom vremenu već je zadobio njeno poštovanje. Nije uopće odgovarao slici koju je o njima imala. Ali nije bila sigurna je li pametno postupila što ga je spasila. 'Uostalom', pomisli, 'ako ustanovim da sam pogriješila, uvijek mogu ispraviti tu pogrešku.'

Konačno je i sama zaspala.

III.

U zoru ju je probudilo njegovo stenjanje i kašalj. Dodala je još grana na žeravicu i raspirila vatru. Zatim se okrenula Dinjaninu i dotaknula mu čelo – bilo je vrelo i mokro od znoja. Mrmljao je nešto na svom jeziku i nemirno se vrtio. Izvadila je iz vrećice za pojasom bočicu sa sredstvom za smirenje bolova i kapnula mu nekoliko kapi u usta pa ih zalila ostatkom vode iz čaturice. Sve je progutao, ali ga to nije osvijestilo. Nakon kratkog vremena primijetila je da je lijek počeo djelovati. Opustio se i mirnije zaspao.

S nestrpljenjem je pogledala van. Morala ga je što prije odnijeti u Atlantu, ali to je bilo nemoguće dok su god Takara i njene ratnice u blizini. Međutim, bude li predugo čekala, čovjek će sigurno umrijeti. Ovdje nije imala ništa od svojih lijekova, čak mu ni čašu čaja nije mogla skuhati. Morao je i jesti. Gusta mesna juha sad bi mu najbolje pomogla. To je podsjeti da je i sama gladna. Od jučerašnjeg ručka nije ništa stavila u usta. Nije joj bilo drago ostavljati ga samog, ali morala je izaći van.

Pogledala je još jednom Dinjanina i zatim se izvukla iz pećine. Pokraj ulaza je raslo neko grmlje i ona ga malo pomakne tako da je gotovo u potpunosti skrivalo otvor od pogleda. Rukom je obrisala tragove na zemlji i sakrila ostatke nagorjelih grana. Onda se okrene i nestane u šumi.

Sunce je već bilo dobro odmaknulo na nebu kad je ušla u malo atlantsko naselje skriveno na rubu šume. Seljanka se duboko naklonila ugledavši pred sobom ratnicu. Nakon kratkog razgovora Rea je iz pojasa izvukla jedan manji srebrenjak i gurnula ga ženi u

ruku. Ova joj je zauzvrat predala čvrsto zatvoreni kotlić pun variva i komad pečenog mesa s kruhom. Na kraju joj je iza kuće pokazala stara drvena kola s dva kotača i ručicama. Rea zadovoljno kimne. Opisala je seljankinoj kćeri mjesto na koje mora odvesti i sakriti kola i dobila čvrsta uvjerenja da će tako i biti. Onda se vratila u šumu.

U pećini se ranjeni Dinjanin pomakne i otvori oči. Trebalo mu je neko vrijeme da se oporavi od ošamućenosti uzrokovane izgladnjelošću i visokom temperaturom. Dok je promatrao prostor oko sebe, u sjećanje su mu se polako počeli vraćati jučerašnji događaji. S čuđenjem se sjetio atlantske ratnice koja mu je pomogla. Nije to mogao razumjeti. Otkako je znao za sebe morao se skrivati i bježati pred njima. Najveći dio djetinjstva proveo je kod jedne obitelji, prijatelja svojih pravih roditelja. Odrastao je uz priče o sukobima s Atlantima i nepravdama koje su stalno nanosili Dinjanima. Često je vidio na djelu njihovu okrutnost, a i sam je nekoliko puta jedva izbjegao da ga uhvate i odvedu u roblje. Atlantkinje su mu zato pretukle poočima i odvele brata po mlijeku, Vojaga. Nepune dvije godine kasnije, Vojag je, riskirajući život, uspio pobjeći iz ropstva. Vratio se svom plemenu pun mržnje prema Atlantima i odmah spremno priključio Zeridu u organiziranju pobune. Ubrzo zatim Nadan je pozvao sve vođe dinjanskih plemena na sastanak i predstavio im svog sina. Tako su i Atlantkinje saznale za njega.

Zerid je s Vojagom pobjegao visoko u planine i odatle upravljao događajima. U skrivenim planinskim skrovištima pohranjivali su sve viškove hrane i polako povećavali zalihu oružja. Atlantske su se ratnice sve rjeđe usuđivale zaći duboko u šumu. Zato je prije otprilike pola godine premjestio logor nešto niže i doveo tamo svoje roditelje i sestru Sadju.

Znao je da ga Atlantkinje traže, ali nije ni slutio koliko su blizu. Dva dana prije napada na logor otišao je posjetiti Vojaga u njegovom rodnom selu. Posebno se radovao što će vidjeti Tamiju, Vojagovu sestru, koja mu je bila obećana za ženu. Proveo je dva sretna dana s njom u razgovoru i šetnji, a trećeg dana je krenuo natrag.

Bio je već nadomak logora kad ga je jedan prijatelj opomenuo. Isprva nije mogao povjerovati. U samo pola sata nestali su gotovo

svi njegovi prijatelji, roditelji i sestra. Bio je šokiran i uplašen. Užasna bol na tren mu je gotovo pomutila razum. No nagon za samoodržanjem bio je jači. Atlantkinje su ga i dalje tražile, morao je pobjeći. Pokušao se probiti natrag prema Vojaševom selu, ali je pritom upao u zasjedu. Spasile su ga brza planinska rječica i noć koja se spuštala, ali otad su mu Atlantkinje bile stalno na tragu i progonile ga nemilosrdno, poput divlje zvijeri.

Nekoliko je puta pomislio da ih se uspio riješiti, no nije imao sreće. Presječen mu je svaki put prema planinama. Jedini izlaz iz te klopke vodio je u nizine. Dva puta je naletio na Atlante i oba se puta morao boriti za goli život.

Mutno se sjećao tog perioda. U početku ga je mučila glad, kasnije ju je osjećao samo kao tupu bol u želucu i prazninu u glavi. Nije imao vremena za lov, a plodovi i korijenje koje je usput brao nisu ga uspijevali zasititi. Prehladio se odmah u početku, nakon skoka u ledenu vodu rječice koja ga je spasila zasjede. Osjećao je da svakim danom sve više slabi. Prije dva dana naišao je na neko atlantsko naselje i pokušao ukrasti malo hrane, ali ga je pri tome opazila seljanka i ranila. Nije ga progonila, inače bi već bio mrtav. No otad je znao da su mu dani odbrojani.

Okrenuo je glavu i pogledao iza sebe. Nije mogao vidjeti dokle dopire pećina pa pozove slabim glasom, ali mu se nitko ne odazva. Bio je sam. Zatim primijeti ulaz i grmlje koja ga je skrivalo. Malo se umirio shvativši da nije zatvoren. Opustio se i sklopio oči. Ovdje je bio siguran. Barem će se moći malo odmoriti.

Misli mu se vratiše Atlantkinji. Pitao se zašto ga je spasila. Znao je da nije uspio zadugo prevariti svoje progonitelje i da bi ga bez njene pomoći vjerovatno već uhvatili. 'I rane mi je previla', pomisli, dodirujući zavoj na ruci i čudeći se. Nikako si nije mogao objasniti njeno neobično ponašanje. Prestao je zato o tome razmišljati i ubrzo opet zaspi.

Rea se vratila oko podneva. Odahnula je videći da je prostor oko pećine miran, a grmlje koje je stavila na ulaz još uvijek na svom mjestu. Zavirila je unutra i ustanovila da Dinjanin još uvijek spava. Zato se opet izvukla van i sjela na jedan veći kamen te počela jesti meso i kruh koje je donijela. Pitala se gdje li je sad Takara i jesu li ratnice već našle njegovu krvavu tuniku. Na tren se nađe u iskušenju da ode dolje do jezerca i pogleda što se događa,

ali odmah odbaci tu zamisao. Bilo bi to preopasno. Ako Takara nađe Dinjanina i shvati da mu je ona pomogla, mogla je očekivati teške neprilike, sve do gubitka položaja. U ratnim okolnostima čak bi joj i život došao u pitanje. Unatoč tome što je bila Sutarehanina kćer i Nasljednica, Vladarica ne bi tek tako mogla prijeći preko direktnog kršenja svoje zapovijedi. A Takara bi se sa zadovoljstvom pobrinula da to svima razglasi.

Rea se naježi na tu pomisao. Pogledala je prema pećini i po stoti se put upitala nije li pogriješila. No istovremeno osjeti uzbuđenje pri pomisli da sudbinu tog tako posebnog čovjeka drži u svojim rukama. Zanimao ju je i htjela ga je bolje upoznati. O Dinjanima je znala samo najopćenitije činjenice i to većinom negativne. Vladarica ih je nazivala životinjama, a ni druge ratnice nisu o njima imale puno bolje mišljenje. Nikad nitko nije pokušao pregovarati s njima, a jedina osoba koju je ikad čula da to predlaže, bila je plemenita Rakira. No čak ni ona nije mogla ništa učiniti bez Sutarehanine dozvole, a Vladaricu nisu zanimali pregovori s Dinjanima...

Tijek Reinih misli naglo se prekine kad je začula glasove i kršenje grana. Ustala je i položila ruku na dršku mača oprezno gledajući u smjeru odakle je čula zvuke. Netko je pratio tragove koje je sinoć ostavila i ona s nezadovoljstvom pomisli da zna o kome se radi.

Tren kasnije na čistinu izbije Takara i dvije ratnice iz njene pratnje. Vidno su se trgnule opazivši Reu.

“Pozdravljam te, plemenita Nasljednice”, reče Takara, namrštivši se. “Nisam očekivala da ću tebe ovdje naći.”

“Pozdravljam te, suvladarice Takara”, odvrati Rea pomalo ironično. “A koga si očekivala?”

“Je li ovo tvoj trag koji vodi od izvora ovamo?” upita Takara ne osvrćući se na njeno pitanje.

“Da, moj je.”

“Znači da si jučer popodne bila na izvoru. Jesi li vidjela... nešto?”

Rea ne odgovori odmah. Nije voljela lagati.

“Vidjela sam više stvari, suvladarice”, reče polako. “Vidjela sam ptice u letu, cvijeće... a vidjela sam i jednu krvavu tuniku, ako na to misliš.”

Takara probljedi od bijesa, ali se svlada.

“Da, na to mislim, Rea. Sumnjam da je tunika pripadala Dinjaninu kojeg progonimo, Zeridu. Trag krvi vodi do medvjedeg brloga u blizini. Pretpostavljam da ga je medvjedica rastrgala, ali nemam nikakvih dokaza za to. Već nas je više puta prevario. Zato te opet pitam: jesi li vidjela jučer popodne nešto što bi nam moglo pomoći?”

Rea shvati da ne može više izbjegavati odgovor. Takaru nije bilo lako nadmudriti. Suvladarica je bila spremna krenuti u medvjedi brlog u potragu za Dinjaninovim ostacima.

“Nisam ništa vidjela, ali sam čula medvjedu riku i ljudski krik. Kad sam došla do izvora, tamo je bila samo razderana i krvava tunika. Nisam imala volje poći tragom i provjeriti koga je to medvjedica ščepala. Popela sam se ovamo i noć provela u pećini”, odgovorila je ozbiljnim tonom.

Takaru je odgovor umirio.

“Dobro. To mi je dovoljno. Potjera je završena. Hoćeš li se vratiti s nama u Atlantu, Nasljednice?”

“Ne. Još nisam imala sreće u lovu. Vjerovatno ćeš uz put sresti moje dvije ratnice, Skisu i Moaru. Reci im da se vrate u grad. Namjeravam krenuti prema istoku i neću se vraćati u ovaj dio šume.”

“Reći ću im. Ali Vladarici neće biti drago čuti da opet loviš bez pratnje”, odvrati Takara.

Pozdravila ju je, a zatim se ona i njene dvije ratnice zaputiše natrag prema izvoru.

Zerida su probudili glasovi izvana. Jedan mu je zvučao poznato i zaključio je da pripada ženi koja ga je spasila. Sudeći po razgovoru, drugi glas je pripadao jednoj od ratnica koje su ga lovile. Prepao se kad je uvidio koliko su mu blizu, ali tren kasnije sasvim zaboravi na strah kad je čuo naslov kojim se ratnica obratila njegovoj spasiteljici. Nasljednica? Nije mogao vjerovati svojim ušima.

Kad je malo kasnije ušla unutra, po prvi ju je put pažljivije pogledao. Nosila je jednostavan obruč, bez ikakvih oznaka. Kosa joj je bila duga i ravna, plave boje kao i kod svih drugih Atlantkinja. Naizgled se ni po čemu nije razlikovala od običnih ratnica koje je povremeno viđao u selu. Pa ipak, kad ju je pogledao

u oči, po prvi put primijeti razliku. Oči su joj bile žive i prodorne, pune zanimanja. Iako se nije smijala, u pogledu joj je stalno poigravala jedna svijetla zraka. Gledajući te oči, Zerid osjeti kako u njemu popušta grč straha. Opustio se i promatrao je kako pali vatru. Tek tad opazi kotlić sa strane. Pitao se što je unutra, ali kad je uskoro podignula poklopac, zamalo se onesvijestio od predivnog mirisa.

Rea je primijetila da je Dinjanin promatra, ali se nije na to obazirala. Pričekala je nekoliko minuta da se hrana zagrije pa zatim skinje kotlić s vatre i izvuče žlicu iz pojasa. Premjestila se do njega i pomogla mu da se podigne u poluležeći položaj pa ga polako počela hraniti.

“Dosta je bilo”, reče nakon šeste žlice i vrati kotlić na tlo pokraj vatre.

“Još sam gladan!” pobuni se Dinjanin slabim glasom.

“Znam. Ali budeš li previše jeo, moglo bi ti pozliti. Jest ćeš opet za sat vremena. Hoćeš li vode?”

Kimnuo je glavom. Pružila mu je čaturicu s vodom i promatrala kako žedno pije. Izgledao joj je malo bolje nego jučer, ali mu je čelo još uvijek bilo vruće, a oči se sjajile od groznice. Kad se napio, pomogla mu je da legne i pokrila ga.

“Ostat ćemo ovdje dok se sunce ne približi zapadu. Prije noći moramo biti na rubu šume, tamo me čekaju kola. Odvest ću te svojoj kući, u Atlantu.”

Otvorio je oči i pogledao je.

“Što namjeravaš sa mnom, Nasljednice?” upitao je tiho.

Promatrala ga je nekoliko trenutaka šutke.

“Znači, čuo si”, reče polako. “Dobro, nisam ti to ni namjeravala tajiti. Ali zovi me radije Rea.” Šutjela je neko vrijeme. “Ne razmišljaj o budućnosti, Zerid. Predao si mi se na milost i nemilost. Tvoj je život sad moj. Mogu ti samo obećati jedno: kakvu god odluku da donesem, neću je donijeti olako. Još nisam niti sigurna hoćeš li preživjeti. Nisi teško ranjen, ali si jako iscrpljen i bolestan. Najprije se moraš oporaviti, onda ćemo razgovarati.”

Njene je posljednje riječi čuo kroz omaglicu sna. Primijetivši da je zaspao, Rea se osmjehne. Izašla je iz pećine i legla u hlad grickajući travku i promatrajući okolinu.

Do večeri ga je još nekoliko puta probudila i dala mu jesti. U međuvremenu je sredstvo protiv bolova prestalo djelovati i čovjek se počeo nemirno okretati. Pred sam polazak dala mu je još nekoliko kapi, a zatim ga umotala u ogrtač i podignula na ruke.

Put kroz šumu bio joj je izuzetno naporan. Ruke su joj otežale od tereta i često je morala obilaziti mjesta na kojima je trebalo skloniti grane. Odahnula je kad je primijetila da se približava rubu šume. Sad se još samo trebalo nadati da ju je seljanka dobro shvatila.

I zaista. Nakon kraćeg traženja otkrila je u grmlju kola. Odgurala ih je do ceste i zatim se vratila po Dinjanina. Kad je pritisnula ručke, kola se uz tihu škripu polako pokrenuše. U početku je hodala, a zatim prijeđe u lagani trk. Sitne kapljice znoja orosiše joj lice. Očima je neumorno šarala okolinom i dva se puta na vrijeme sklonila pred prolaznicima u pojas drveća pokraj ceste.

Bila je već duboka noć kad je stigla nadomak Atlante. Zaobišla je grad i ušla u njega s južne, slabije nadzirane strane, a zatim krenula prema Palači nastojeći se držati manje prolaznih ulica. U nekoliko je navrata naišla na grupice žena, no one nisu na nju obraćale pozornost. Nedaleko od Palače zaustavila je kola i podignula Dinjanina na ruke vodeći računa da mu kosa i lice budu pokriveni kapuljačom ogrtača. Duboko je spavao. Brzo je prošla kroz nekoliko ulica nastojeći se što je više mogla držati sjene i nadajući se da neće pritom naletjeti na patrolu. Uskoro se bez ikakvih nepravilnosti našla pokraj zida koji je okruživao Palaču. Prišla je jednom dijelu zida skrivenom u dubokoj sjeni i, prethodno se oprezno osvrnuvši, udarila nogom u točno određeni kamen. Dio zida polako se pomakne i pred njom se otvori ulaz u tajni hodnik koji je vodio do prostorija Nasljednice. Brzo je ušla unutra. Vrata se zatvoriše za njom.

Hodala je polako u gustom mraku i razmišljala pritom koliko se već puta ovaj prolaz pokazao korisnim. Zнала je da u Vladaričinim prostorijama postoji sličan prolaz, samo nije znala točno gdje. Svako obitavalište Vladarice i Nasljednice moralo je imati takav izlaz kojim su se u slučaju opasnosti mogle brzo i jednostavno poslužiti. Rei na sreću još nikad dosad nije zatrebao u tu svrhu. Ali bilo joj je drago znati da, ako zaželi, može neopaženo izaći ili ući u Palaču.

Prolaz je vodio do njene spavaonice, posljednje prostorije u Reinom krilu Palače. U sobi je bilo mračno, samo je malo mjesecine dopiralo kroz otvorena vrtna vrata. Položila je Dinjanina na pod i upalila svjetiljku. Zatim izađe u hodnik i uđe u susjednu prostoriju. Iz jedne velike škrinje izvukla je tanki kožnati madrac ispunjen perjem i položila ga na pod. Onda ga prekrije debelim međvjeđim krznom i pokrivačem od običnog platna. Vratila se u svoju spavaonicu i prenijela Dinjanina na ležaj. Zapalila je vatru u kaminu i stavila prokuhati vodu, a u međuvremenu potraži lijekove koji su joj trebali i čiste zavoje.

Brinula ju je rana na ruci. Ovakve su rane, s oštećenjem kosti, znale biti i te kako opasne, a u određenom broju slučajeva, kad bi trulež uzela maha, nije bilo druge nego odsjeći zahvaćeni dio tijela. U stanju u kojem se trenutno nalazio, Dinjanin takav zahvat ne bi preživio. Stoga je s posebnom pozornošću očistila ranu i stavila na nju melem, pa je previla. Opekotina na nozi je dobro zarastala i Rea je samo obilato pospe prahom i lagano zavije. Osluškiivala je pritom njegovo teško i isprekidano disanje popraćeno povremenim kašljem. Unatoč tome što ga je čišćenje rane na ruci moralo boljeti, nije došao k sebi. Skuhala je čaj protiv groznice i davala mu ga u malim gutljajima. Zatim ga položi natrag na ležaj i pokrije najprije platnenim pa vunanim pokrivačem. Zasad je za njega učinila sve što je mogla. Ostavila je otvorena vrata prema hodniku i upaljenu svjetiljku na stolu.

Vratila se u svoju spavaonicu i umornim pokretima skinula obruč s glave i otkopčala pojas. Onda je svukla čizme i otišla u kupaonicu. Voda u bazenu bila je kao i uvijek ugodno topla zahvaljujući izvoru tople vode pokraj kojeg je Palača sagrađena. Okupala se i, vrativši se u spavaonicu, bacila na svoj ležaj. Malo kasnije već je čvrsto spavala.

IV.

Atlanta, glavni grad Atlantide, nalazila se na sjeverozapadu velike ravnice koja je činila gotovo polovinu samog otoka. Zahvaljujući vlažnoj, toploj klimi i plodnom tlu vulkanskog porijekla, ta je ravnica hranila najveći dio atlantskog stanovništva. Bilo je to područje čestih kiša, a s visokog gorja Atlas na sjeveroistoku Atlantide spuštalo se nebrojeno mnogo rječica i potoka. Daleko iznad svih, uzdizao se aktivni vulkan Nasao, najviši vrh Atlasa, uvijek obavijen oblacima i izmaglicom.

Još su drevne ruke starih Atlanata izgradile na tom plodnom tlu razgranat sistem navodnjavanja. Zemlja je rađala visokim prinosima. Uzgajali su sve vrste žitarica te razno povrće i voće, a na pašnjacima su pasla brojna stada goveda i ovaca. Tkali su platno, pleli vunu, proizvodili papir i staklo, a iz šest velikih rudnika u podnožju Atlasa stalno su pristizali razni minerali i rude. Poznavali su željezo i njegove legure, a od zlata i srebra kovali su novac i izrađivali brojne ukrase. Lončarstvo je također bilo razvijeno, a više tisuća godina starim tehnikama proizvodili su vrhunski porculan. Gradovi i naselja najčešće su građeni na brežuljcima kako bi se smanjila opasnost od poplava, a i da bi se iskoristio prirodan pad terena za sustav navodnjavanja i kanalizacije. Atlanta je imala posebne pogodnosti zahvaljujući izvorima tople vode, no takvi izvori nisu bili rijetkost ni u drugim krajevima Atlantide.

Prve su zgrade sagrađene na dva najviša brijega, Palača Vladarice i Hram Boginje Sunca, zajedno s popratnim zgradama. Ostale su se građevine s vremenom proširile po drugim

brežuljcima. Ali to nije prikrivalo njihovu prirodnu ljepotu. Činilo se da posvuda prevladava bijela i zelena boja. Bijela zbog bijelog kamena kojim su bile popločane ulice i sagrađene kuće, a i zbog odjeće Atlanata u kojoj je prevladavala bijela boja. Zelena zbog velikog broja njegovanih vrtova, puzavaca koji su često znali prekrivati cijelu kuću i dugih drvoreda. U gradu je bilo stotinjak manjih i većih trgova, a na svakom su se trgu nalazile česme ili vodoskok i barem nekoliko kamenih klupa. Najveći se trg nalazio pred Hramom Sunca, najvišom građevinom u Atlanti. Na samom njenom vrhu bio je veliki gong koji je odbrojavao sate.

Veličanstveno zdanje Palače Vladarice bilo je okrenuto prema jugu i dobrim dijelom skriveno gustim krošnjama. Zid koji ga je opasivao prelazio je na mjestu na kojem se nalazila kapija u dva masivna luka koja su se na vrhu spajala držeći postolje s vladaričinim grbom. Odmah iza kapije počinjala je velika popločana površina okružena stablima koja je vodila do širokog mramornog stubišta i masivnih drvenih vrata, otvorenih i danju i noću, osim za izrazito lošeg vremena. Ta su vrata bila ulaz u središnji dio Palače, a prostrana dvorana u koju se stupalo odmah nakon kratkog predvorja bila je najveća dvorana u Palači. Služila je uglavnom za prijeme i svečanosti Vladarice. Visoki mramorni stupovi činili su kružni hodnik u samoj dvorani šireći se u nizu paralelno sa stranicama dvorane. Nasuprot ulazu, na drugom kraju dvorane, na mjestu gdje se niz prekidao jer su nedostajala dva stupa, nalazilo se zlatom okovano sjedište kćeri Sunca. Osvjetljenje je bilo jednostavno riješeno. Danju je svjetlost dopirala s niza okruglih prozora na stropu. S prvim mrakom službenici palače palili su uljane svjetiljke ovješene o stupove. Ulje je bilo biljnog porijekla, prozirno, zelene boje i ugodnog mirisa, a davalo je izuzetno jaku, bijelu svjetlost. Većina prostorija je imala takvo osvjetljenje.

Oko središnje dvorane nalazilo se još nekoliko manjih dvorana i drugih prostorija. Dva široka hodnika vodila su u dva krila Palače. Desno je bilo za Vladaricu, njene ratnice i službenice kao i najbliže savjetnice Takaru i Nates, ukoliko je bilo potrebno da borave uz nju. Lijevo je pripadalo Nasljednici i njenim službenicama i ratnicama. Posljednje četiri prostorije koristila je

samo Nasljednica, a prije pet godina zabranila je ulazak u njih svima osim Vladarici.

Palača je bila bogato ukrašena umjetničkim radovima u drvu i zlatu, a na podu Bijele Kupole nalazio se jedan od najljepših mozaika na Atlantidi.

Između brežuljaka vijugala je rijeka Ikari, premoštena s osam mostova. Njena je voda bila izuzetno čista i bogata riječnom ribom. Vladarica je jugozapadno od grada, nedaleko od rijeke, imala brvnaru srednje veličine. Zbog obveza rijetko je tamo odlazila pa se njome uglavnom služila Rea koja je često pecala i plivala u rijeci. Zimi je brvnara bila prazna i zatvorena dok su je ljeti obično čuvale dvije Reine ratnice.

Kad se tog jutra probudila, sunce je već bilo visoko odskočilo na nebu. Još mamurna od sna, protrljala je oči i začudila se primijetivši da je spavala u odjeći. Onda joj se sjećanje vrati i ona naglo ustane. Prišla je ležaju na kojem se nalazio Dinjanin i prstima mu dotaknula vrat. Osmjehnula se osjetivši pod prstima slabe, ali pravilne otkucaje.

Prošla su već četiri dana otkako je donijela ranjenog Dinjanina u Palaču. Bio je u teškom stanju. Nijednom više nije došao k sebi, nego se nemirno okretao i buncao, a temperatura mu je cijelo vrijeme bila visoka. Rea ga je negovala koliko je mogla, ali morala je pritom paziti da ne zapostavi svoje uobičajene obveze. Tih je obveza zbog predstojeće svečanosti bilo i više nego inače pa je unatoč svojem nastojanju da ih skрати što je više moguće, ipak skoro cijeli dan bila izvan svojih prostorija. Dinjaninovo stanje se pogoršalo i prošle je noći bila uvjerenjena da neće dočekati jutro. Cijelu noć je probdjela pokraj njegovog ležaja razmišljajući o lijekovima kojima bi mu mogla pomoći. Zaspala je tek pred zoru.

Položila mu je ruku na čelo i odmah osjetila da je temperatura pala. Po prvi put otkako ga je donijela u Atlantid, spavao je mirnim, dubokim snom i ona pomisli kako će, unatoč svom još uvijek lošem izgledu, sigurno preživjeti.

Pogledala je van kroz prozor spavaonice, i shvativši koliko je kasno, požurila u kupaonicu. Već je jako kasnila na vježbu, a poslijepodne je Vladarica imala prijem nekih plemenitih žena i željela je da Rea bude pokraj nje. Poslije je morala otići do Hrama na vježbu plesa. Sve je to značilo da neće doći natrag prije večeri,

osim na kratko poslije vježbe kako bi se presvukla za prijem. Nije mogla bolesnog čovjeka tako dugo ostaviti bez nadzora. Po tko zna koji put pomislila je kako bi joj dobro došla pomoć. Da se možda povjeri Irini? Znala je da joj je mlada ratnica nepokolebljivo odana, ali je li pametno nju uvlačiti u ovo? Može li joj baš u tolikoj mjeri vjerovati? Odbacila je zamisao i s uzdahom zaključila kako će se ipak morati pokušati vratiti još barem jedanput tijekom popodneva.

Obukla se i doručkovala, a zatim brzo odjurila na vježbalište.

Vratila se oko podneva. Ušavši u sobu u kojoj je ležao Dinjanin odmah opazi da su mu oči otvorene.

“Probudio si se”, reče s osmijehom. “Jesi li gladan?”

“Jesam”, rekao je slabim glasom.

“Čekaj onda malo.”

Otišla je u blagovaonicu i vratila se sa zdjelom juhe u kojoj su plivali sitno narezani komadići mesa. Kleknula je pokraj njega i malo ga podignula pa mu počela davati jelo. Zatim mu je dala čaj protiv groznice i na kraju vode.

Zakašljao je kad ga je spustila natrag na ležaj. Zatim je opet otvorio oči i pogledao kamene zidove prostorije u kojoj se nalazio.

“Koliko sam dugo ovdje?”

“Četiri dana”, odgovorila je promatrajući ga. “Bio si jako bolestan, ali mislim da je najgore prošlo. Rane ti dobro zacjeljuju. Da nisi tako iscrpljen, brzo bi se oporavio. Ovako će to trajati duže... Sad ću te pokušati malo oprati. Dosad se to nisam usuđivala.”

Donijela je iz kupaonice posudu s toplom vodom i čist ručnik, pa mu oprezno prebrisala lice i tijelo. Pokušala mu je počesljati i kosu, ali primijetivši da je jako zamršena, privremeno odustane. Zatim ga premjesti na pod i zamijeni prljave platnene plahte čistim pa ga opet vrati na ležaj i pokrije. Bacajući plahte u košaru pitala se što li će njeni službenici misliti, ali samo slegne ramenima. Što god mislili, znala je da ju se nitko neće usuditi ništa pitati. Zatim ode u spavaonicu i presvuče se u svečanu odjeću za prijem.

Kad je ponovno ušla u sobu, Zeridove se oči raširiše od čuđenja. Tek je sad, po prvi put, jasno vidio da ima pred sobom Nasljednicu. Samo je žena visokog položaja mogla nositi takvu odjeću. Imala je bijelu košulju sa zlatno-crvenim uzorkom i preko

nje zlatno-smeđi prsluk. Iste boje i uzorka kao prsluk bila je i do članaka duga, bogata suknja, razrezana sa strana. U hodu su se prorezi otvarali i pokazivali jednako dugu, ali tanju suknju crvene boje. Oko struka je imala omotan isto tako crveni pojas, a preko njega pojas od zlatnih pločica na kojem je bila pričvršćena navlaka s mačem. Na nogama je imala čizme, a na glavi obruč s grbom Nasljednice. S ramena joj se sve do koljena spuštao bijeli ogrtač na kojem su zlatnim nitima bile izvezene zrake.

Rea primijeti njegov pogled.

“Ako sam promijenila odjeću, ne znači da sam se i ja promijenila...” reče s pomalo ironije. “Još uvijek sam ista osoba koja te spasila, Zerid.”

Prišla je bliže i na pod pokraj ležaja stavila vrč vode.

“Tu ti je voda”, nastavi. “Pokušat ću doći tijekom dana, ali se možda neću vratiti prije večeri. Nemoj zvati i nemoj pokušavati ustati da ti se rana ne bi otvorila.”

“Mislim da sam još preslab za bijeg”, odvratio je slabim glasom i osmjehnuo se.

Pogledala ga je zamišljeno.

“Da”, reče polako, “sad si još preslab. Ali ni kasnije ne pomišljaj na bijeg, Dinjanine. Ne bi daleko stigao. Nalaziš se u Palači Vladarice, u središtu Atlante. Zapamti to.”

“Pa kako si me onda ovamo donijela?”

Bila je već napravila pokret prema vratima, ali čuvši njegovo pitanje ljutito se okrene. Zadrhtao je ugledavši po prvi put led u njenim očima.

“Previše zapitkuješ, Dinjanine! To je moja stvar! Znaj da ću te na isti način i odnijeti odavde, živog ili mrtvog!”

Okrenula se i izašla iz sobe. Pratio ju je pogledom, pa onda zatvori oči.

Na prijemu je Rea sjedila desno od majke i uljudno kimala glavom ženama koje su im prilazile, ali je mislima bila odsutna. Razmišljala je o Dinjaninu. Nije je toliko naljutilo pitanje koje joj je postavio, koliko ton kojim joj se obraćao. Nije bila naviknuta da joj se ljudi nižeg položaja obraćaju kao sebi ravnoj. A pogotovo ne muškarcima.

U atlantskom narodu mladići su imali položaj majke prije združivanja, a poslije toga su preuzimali položaj žene. Svakako,

muškarci najvišeg položaja bili su sinovi i drugovi plemenitih žena, ali čak se ni muškarac najvišeg položaja nije smio usprotiviti izravnoj naredbi žene nižeg položaja. To je vrijedilo za sve, kako za sinove seljanki i građanki, tako i za sinove ratnica. Osnovna razlika među njima je bila da su oni prvi morali raditi i pomagati ženama u kući i na polju, ili u radionici, dok drugovi ratnica nisu fizički radili, nego su brinuli o kući i djeci. To je, između ostalog, podrazumijevalo i da su na sebe preuzimali brigu o novcu koji je svaka ratnica primala nekoliko puta godišnje od svoje gospodarice za službu.

Iznos novčane naknade bio je različit, ovisno o dužini službe i težini posla koji je ratnica obavljala. Najviše iznose primale su suvladarice i druge plemenite žene te Nasljednica i njena sestra. Vladarica, koja je bila jedina gospodarica zemlje i svega što se proizvodilo ili vadilo iz zemlje, postavljala je svoje upraviteljice, plemenite žene, na čelo tzv. okruga koji su dobivali ime po svom najvećem gradu. Plemenite su žene bile odgovorne jedino Vladarici i u njeno su ime njihove nadglednice skupljale nekoliko puta godišnje dio prinosa seljanki kao naknadu za zemlju koju su ove obrađivale. Nadglednice su također ubirale i dio prihoda obrtnica i trgovkinja. Od tako prikupljenog novca plemenite su žene uzimale dio koji im je pripadao, a ostatak su slale Vladarici.

U atlantskom narodu postojala je izreka da je za mladu ženu bolje izabrati druga po njegovom smislu za štednju i baratanju novcem, nego po ljepoti. Kod običnih ratnica drug je brinuo o svim potrebama kućanstva, počevši od hrane i odjeće pa do novca koji se izdvajao za službenike koji su održavali kućanstvo. Neke niže ratnice nisu ni imale službenike dok su ih neke uglednije imale čak i nekoliko. Ovisilo je to ne samo o visini naknade koju je ratnica primala, nego i o sposobnosti njenog druga da je pravilno rasporedi.

Od svih muškaraca na Atlantidi, najsretnije su prolazili sinovi plemenitih žena. Na njihov se odgoj pazilo, učili su čitati i pisati, računati, svirati i pjevati, te najosnovnije činjenice o povijesti atlantskog naroda. No njima je istovremeno bilo i najteže. Kao drugovi plemenitih žena, morali su voditi računa ne samo o kućanstvu i plaćama službenika, već i o novcu koji je njihova žena izdvajala za svoje ratnice. Ugled svake plemenite žene mjerio se

jednim dijelom i po broju ratnica kojima je raspolagala. O tome, kao i o uspješnosti kojom je obavljala svoju službu, ovisilo je mišljenje koje je Vladarica imala o njoj. Ukoliko je Vladarica bila zadovoljna, plemenita žena mogla je očekivati ne samo njeno usmeno priznanje, već i druge znakove njene naklonosti. Međutim, ako Vladarica nije bila zadovoljna, ugled plemenite žene brzo je opadao, a u krajnjem slučaju, iako se to izuzetno rijetko događalo, mogla je ostati i bez položaja. Bila je to velika sramota od koje se obitelj tako kažnjene žene teško mogla oporaviti, a ona je sama radije birala smrt nego nastavak života u sramoti.

Vladarica je nešto češće, premda također vrlo rijetko, birala nešto blažu kaznu, kojom bi odbila imenovati kćer plemenite žene za njenu nasljednicu. Iako je položaj plemenite žene u pravilu bio naslijedan, a dobivala ga je njena najstarija kćer, Vladarica je morala dati svoju privolu i potvrditi izbor. Ponekad se događalo da plemenita žena nema kćeri. U tom slučaju imala je pravo izabrati i predložiti svoju nasljednicu koju je Vladarica mogla, ali nije morala prihvatiti. Isto je vrijedilo i za slučaj da joj je kćer bila teško bolesna ili da se osramotila i izgubila ugled.

Ugled svake ratnice ovisio je i o njenoj vjernosti i požrtvovnosti kojom je obavljala službu. U slučaju smrti, gospodarica je bila dužna nastaviti uzdržavati njenu obitelj, ali to nije vrijedilo za slučaj ako je ratnica umrla nečasnom smrću ili ako je kažnjena smrću zbog nečeg što je učinila. Ako bi ratnica iz bilo kojeg razloga izgubila ugled, njena ju je gospodarica, prema svom nahođenju, mogla otpustiti iz službe, bez bilo kakvih obveza prema njoj ili njenoj obitelji.

Svakoj je atlantskoj ratnici njen ugled bio izuzetno važan, a svoju čast branila je, ako je trebalo, i životom. To je jednako vrijedilo za sve, kako za obične ratnice, tako i za plemenite žene. U tome su njihovi drugovi imali važnu ulogu, ali su unatoč tome atlantski muškarci, pa i oni plemenitog porijekla, bili u potpunosti podređeni svojim majkama i ženama i njihovo mišljenje nije imalo nikakve težine. Koliko se Rea mogla sjetiti, izuzetak je bio jedino Kajl, Rakirin sin, i to je bilo ono što ju je svojevremeno najviše privuklo njemu.

Sjetila se da je Kajl već nekoliko dana u Atlanti. Ali posljednjih je dana bila toliko zauzeta, da ga nije stigla potražiti. S nostalgijom

i čežnjom koju ni samoj sebi nije željela priznati, misli joj poletješe k njemu, kao toliko puta dotad. “Kako li izgleda? Je li se promijenio?”, pitala se, odjednom osjećajući potrebu da ga što prije vidi.

“Rea!” opomene je Sutahan.

Trgnula se iz razmišljanja i primijetila da pred njom stoji plemenita Ilaja, gospodarica Davose, i pokazuje joj predivno novo odijelo koje joj je donijela na dar.

“Zaista je lijepo. Hvala ti, Ilaja.” Žena se osmjehne Vladarici.

“Nasljednica je u mislima odsutna, Sutahan. Sve mi se čini da joj se neki mladić mota po glavi.”

Uvidajući točnost Ilajine primijedbe, Rea malo porumeni i u neprilici okrene glavu. Sutahan se nije smijala. Pažljivo ju je promatrala.

“Nadajmo se”, reče samo.

Dva sata kasnije prijem je bio završen i Rea s olakšanjem izađe van. Otišla je u svoje prostorije i zatekla Dinjanina budnog i gladnog. Dala mu je još juhe i vode, a zatim izađe i pozove dvije ratnice. Ubrzo je u njihovoj pratnji krenula prema Hramu.

Na ulici je odmah primijetila da vlada još veća gužva i još veća živost nego prije nekoliko dana. Do svečanosti su ostala još samo dva tjedna. Osmjehnula se, ali osmijeh joj nestade s lica kad je, prolazeći pokraj Antheine kuće koja se nalazila nedaleko od Palače, primijetila da je kapija širom otvorena. Mogla se vidjeti velika, natkrivena nosiljka i nekoliko ratnica u dvorištu. ‘Anthea se vratila’, pomisli osjećajući blago nezadovoljstvo. Bila je uznemirena blizinom sestre. Anthea je uvijek stvarala probleme, svadala se i vrijeđala je. Rea se trudila na nju obraćati što manje pozornosti, premda joj je to ponekad bilo zaista teško. Nije ju izbjegavala, to joj je bilo ispod časti. Nekoliko puta ih je tek majčina nazočnost uzdržala od otvorenog sukoba. Razmišljajući o sestri, Rea bi ponekad u mislima priznala da njeno ponašanje i nije zapravo toliko čudno. Sutahan je oduvijek jasno pokazivala koja joj je kći draža. Bilo je to djelomično zato što joj je Rea bila prvo dijete, njena nasljednica, ali jednim dijelom i rezultat teškog razočaranja kojeg je doživjela s Antheinim ocem. Rea je imala sedam godina, a Anthea četiri, kad je Sutahan otkrila da je drug vara s jednom ratnicom iz njene pratnje. Nju je ubila, a njega su

ratnice kamenovale. Djevojčice to nisu vidjele, ali su čule od svojih službenica, a Anthea se nakon toga promijenila. Postala je ćudljiva i stalno se svađala i tukla. Kad je navršila petnaest godina i bila primljena među ratnice, zatražila je od majke zasebnu kuću. Otad je živjela sama, okružena svojim službenicama i ratnicama od kojih Rea ni jednu ne bi primila u svoju službu.

Rea nehotice produži korak prolazeći pokraj kuće. Nije se željela sresti sa sestrom. Nekoliko minuta kasnije stigla je do Hrama Sunca.

“Pričekajte me ovdje”, naredi ratnicama.

Ušla je unutra i gotovo odmah osjetila kako je obuhvaćaju mir i polumrak ovog svetog mjesta. Koraci joj nesvjesno postadoše sporiji, a osjećaj užurbanosti koji ju je pratio cijelog dana rasprši se. Kimnula je glavom jednoj nižoj službenici Hrama, a ova joj se duboko pokloni i uputi je u pravcu velike dvorane gdje se nalazila časna Bashra. Hodajući u tom smjeru, Rea ju još izdaleka primijeti kako pred vratima dvorane razgovara s nekim čije lice nije mogla vidjeti jer joj je bio okrenut leđima.

Prvo što je primijetila bila je kvaliteta i ljepota odjeće koju je čovjek nosio, a onda u jednom kratkom trenutku zamijeti divnu, zagasito plavu kosu, koja se u gustom roju krupnih i sjajnih kovrča spuštala sve do struka. Takvu su kosu na Atlantidi imale samo dvije osobe. Zastala je usred koraka, a srce joj nemirno i s tjeskobom zakuca. Časna Bashra digne pogled i primijeti je, a mladić se okrene. Jedva primjetan trzaj preleti njegovim tijelom, no već idućeg trenutka on pruži ruke prema njoj i osmjehne se nebeskim osmijehom.

“Rea!” Zatim se ispravi: “Pozdravljam te, plemenita Nasljednice”, i duboko se nakloni.

“Kajl!” Na tren je ostala bez riječi. Prišla mu je, pružila ruke i čvrsto stegnula njegove. “Nisam mislila da ću te sresti ovdje... Htjela sam te posjetiti... Uopće se nisi promijenio. Samo si još ljepši nego prije...” nesuvislo je promrmljala.

“Hvala ti”, nasmiješio se mladić. “Ti se jesi promijenila. Sazrela si, sad si žena. Kad sam te posljednji put vidio, bila si još mlada djevojka...” Na tren preko njegovih sivih očiju preleti sjena.

I Rea je osjetila žalac stare, gotovo zaboravljene boli. Bez riječi ga je promatrala. Toliko je uspomena bilo među njima!

Podignuo je oči prema njoj i ona u njima opazi suze. Naglo se okrenuo, preponosan da joj pokaže svoje uzbuđenje, i žurnim se koracima uputio prema vratima obližnje prostorije. Potresena, pružila je ruku da ga zadrži i koraknula za njim, ali se pred njom isprječi časna Bashra.

“Pusti ga, Rea”, reče sveta žena. “Ovaj je susret bio težak i njemu i tebi. Pusti neka se osjećaji slegnu. Imat ćete se još prilike vidjeti.

Stara je Bashra, Reina učiteljica, znala sve pojedinosti njenog i Kajlovog odnosa. Upravo je njoj Rea povjerila svoju bol nakon što ga je Rakira odvela na jug. Njene mudre i staložene riječi pomogle su joj da prebrodi najteže razdoblje.

Rea ju je pogledala, a sveta se žena osmijehne.

“Čujem glazbu iz velike dvorane. Kasniš na probu, Nasljednice.”

Kimnula je glavom u znak da je shvatila, a zatim se, nakon što je jednim zamišljenim pogledom okrnula vrata iza kojih je nestao Kajl, uputila dalje hodnikom.

U dvorani su je već spremne čekale Savana, Delhina i druge ratnice plemenitog porijekla. Uzvratila je na njihove pozdrave i pozdrave svećenica koje su vodile probu, te odložila ogrtač na klupu i pridružila im se.

Spuštala se već noć kad su završile s probom. Sve su žene bile oznojene i umorne.

“Jedva čekam da se vratim kući”, promrsi Savana brišući se. “Koliko god da se radujem svečanosti, bit će mi drago kad konačno sve prođe.”

“Imaš pravo”, dometne Delhina. “Avarija, zapovjednica ratnica gradske službe, požalila mi se danas da pada s nogu od umora. Samo tijekom proteklog tjedna bilo je dvadesetak težih sukoba u gradu. Dvije su žene poginule, a jedan je muškarac nađen mrtav, neke su trgovkinje pokradene... Ima previše nepoznatih ljudi u gradu.”

“Kad bi barem bilo samo to!” reče Rea. “Ukoliko niste znale, izgleda da ćemo opet imati problema s Dinjanima.”

Obje su žene zastale i okrenule se prema njoj gotovo istovremeno.

“Zar opet!... Što je sad?!”

“To je najnovija vijest, Vladarica je tek jutros primila poruku. Izgleda da su upali u jedno naselje na sjeveru i ubili nekoliko žena koje su im se suprotstavile pa opljačkali svu hranu i oružje. Zatim su na više mjesta zapalili polja žita oko sela. Srećom, pala je kiša i ugasila vatru, inače tko zna koliko bi još ljudi stradalo.”

“Pa to je zaista...” Delhina je ljutito mahnula rukom i psujući se ushodala gore-dolje, dajući tako oduška svom ogorčenju: “Zapaliti polja oko sela punog ljudi!... To su zvijeri!... Životinje!”

Savana je zamišljeno gledala u pod. Rea podigne ogrtač s klupe i prebaci ga preko leđa.

“Bez brige, Delhina, ovog se puta neće izvući bez kazne”, reče vezujući ogrtač. “Vladarica je odlučila poslati četu ratnica u taj kraj. Imat će zadatak pročešljati šumu i pretresti okolna dinjanska sela. No svejedno, kakav god bio rezultat te potrage, mislim da će imati mali učinak. Dinjani su opet ojačali. Njihovi su prepadi sve češći i sve drskiji. Prošlo je jedva mjesec dana otkako smo im razorile ratni logor i evo: opet su napali.”

“U pravu si, Rea!” odvrati Delhina još uvijek duboko uzrujana. “Problem Dinjana neće se moći tako jednostavno riješiti! Voljela bih znati što Vladarica namjerava učiniti! Ionako nemamo baš previše naselja na sjeveru, a ako se ovi napadi nastave i ono malo preostalih sela uskoro će biti pusto.”

“Ne vjerujem da će Vladarica to dopustiti. Ta su nam sela važna radi obrane Atlante”, reče Savana i okrene se Rei: “Znaš li već koju će ženu poslati tamo?”

“Spomenula je Nolenu. To je dobar izbor, ona zna dinjanski jezik. Ali ne govorite nikome zasad o tome.”

Izašle su zajedno u hodnik i uputile se prema izlazu. Druge su žene već otišle i u Hramu je vladala duboka tišina u kojoj se jasno čulo duboko pojanje nekoliko službenica Hrama iz susjedne prostorije. I one su vježbale za predstojeću svečanost.

Iznenada, u večernji sumrak vinu se kristalno čisti glas. Pjevao je jednu staru pjesmu na staroatlantskom čije su riječi čak i za one koji su razumjeli taj gotovo zaboravljeni jezik, bile neobične i često nejasne. Pjesma je opisivala događaje iz davne prošlosti atlantskog naroda, događaje koji su odavno postali legenda. Rea nehotice zastane pokraj vrata i pogleda unutra.

Desetak službenica Hrama sjedilo je u polukrugu i prigušeno pratilo Kajla koji je sam stajao u sredini pred Bashrom i pjevao. Oči su mu bile sklopljene u zanosu, a ruke podignute otvorenih dlanova.

*Aj, Ištara!
Oči joj bljahu poput zvijezda sjajnih,
Na kraj svog puta ona je došla,
Kad ugleda zemlju koju Boginja joj posla,
Nakon brojnih drugih svjetova tamnih.
I glas joj tad začu se jasni...*

“Predivno pjeva”, promrmlja Savana. “Ali nije ni čudo kad znaš da mu je Rakira majka. U njenoj je porodici lijep glas bio obiteljska crta, a za nju kažu da je pjevala ljepše od svih... nekad, prije pada Nardene... Voljela bih da sam je imala prilike čuti... Ideš li, Rea?”

Ali Rea je nije čula. Nepomično je stajala na vratima i gledala ga. Delhina i Savana se pogledaše. Obje su mislile isto. Nisu je više zvale, nego se okrenu i ubrzo izađu iz Hrama.

V.

Gusti kišni oblaci visjeli su nad gradom. Kiša je padala bez prekida još od jutra, a s dolaskom večeri čak se i pojačala. Jedna prilika zamotana u dugi crni ogrtač, s kapuljačom prebačenom preko glave, zaustavila se pred Antheinom kućom i pokucala na kapiju. Jedna joj ratnica otvori vrata i bez riječi povede je prema kući.

Čim je ušla u predvorje, žena zbacila kapuljaču s glave i odveže mokri ogrtač te ga preda ratnici. Crnokosi muškarac izađe iz sjene i pride joj.

“Takara”, reče. “Anthea te očekuje.”

Okrenuo se i poveo je dublje u unutrašnjost kuće.

Anthea je stajala pokraj prozora i promatrala vrt. U sobi je gorjela samo jedna svjetiljka. Začuvši korake u hodniku, okrenula se prema vratima. Tren kasnije u sobu stupi Takara.

“Kasniš, suvladarice.”

Takari se nije svidio njen ton, ali prijeđe preko toga. Anthea joj je bila potrebna.

“Vladarica me zadržala. Nisam mogla doći ranije.”

Anthea ju je šutke promatrala, a zatim joj da znak da sjedne. Ona je ostala stajati, ruku prekrizanih na leđima. Bila je nešto niža od Ree, ali zbijenija i mišićavija. Kosa joj je bila duga i rijetka, isprane plave boje, a oči izrazito svijetle. Bila je na glasu kao vrstan, ali okrutan borac. Svoje protivnice nije štedjela.

Takara primijeti da je crnokosi muškarac ušao za njom u sobu i zatvorio vrata. Jedva se suzdržala da ne prigovori. Nikako se nije mogla naviknuti na nazočnost tog mješanca koji je svuda pratio

Antheu. Činilo se da ona jedino njemu vjeruje, ukoliko je uopće bila sposobna nekome vjerovati. Bila je to još jedna njena neobičnost.

Galen je bio sin atlantske ratnice koju su zarobili Dinjani pred sam kraj prošloga rata. Ubili su je kad je njemu bilo osam godina, nakon neuspjelog pokušaja bijega. Zlostavljan u plemenu u kojem se rodio, krenuo je nekoliko godina kasnije u grad da potraži svoje atlantske rođake. Ali grdno se prevario misleći da će ga oni dočekati raširenih ruku. Nasmrt pretučenog, punog mržnje i ogorčenja prema cijelom svijetu, našla ga je prije četiri godine Anthea pred vratima svoje kuće i spasila mu život, najprije ga njegujući, a kasnije zadržavši ga uz sebe. Bilo je u njemu neke surove ljepote, u onim hladnim, neprozirnim plavim očima, tankim, uvijek stisnutim usnicama i kao noć crnoj, gustoj kosi. Po gradu se šušalo da je Anthein ljubavnik, ali nitko joj se to nije usuđivao reći u lice.

Galen je danju, kad je njegova očita miješanost bila predmet poruge i prezira, rijetko izlazio iz kuće. Sumrak i noć bili su njegovo vrijeme. Poput pripitomljene divlje zvijeri stalno je boravio uz Antheu, a onda bi iznenađeno nestao i vratio se tek nakon nekoliko tjedana nikome ne govoreći gdje je bio i što je radio. Anthea ga to nikad nije pitala, a njene ratnice nastojale su se držati podalje. Njihova im je gospodarica već odavno utužila u glavu da mješanca moraju pustiti na miru, a u rijetkim slučajevima kad im se obraćao, morale su njegove naredbe slušati kao njene.

Sad je sjeo u kut, dalje od svjetla, i šutke slušao Takaru.

“...mogu samo reći da smo napravile dobar izbor. Naravno, nijednoj nisam rekla ništa izravno, okolišala sam, sve samo u natuknicama. Ali odgovor je u svim slučajevima bio zadovoljavajući. Svima se sviđa ideja da pod tvojim vodstvom dobiju veću samostalnost u upravljanju svojim regijama. Jasno vide da Rea ide stopama svojih pretkinja i da će sva vlast biti u njenim rukama kad ona postane Vladarica. Ima puno nezadovoljnih, gotovo polovina plemenitih žena bila bi sretna da ti preuzmeš vlast, naravno uz povlastice koje im nudiš. Bilo bi dobro da uskoro organiziramo sastanak s najpouzdanijima.”

“Da, trebat će organizirati takav sastanak, ali ne tako brzo. Najprije se moramo pobrinuti za Vladaricu i Reu. Sutahanina službenica mi je rekla je već dobila dvije doze otrova...”

“Tako brzo!” Takara jedva suspregne radost. “Ali ništa se na njoj ne primjećuje.”

“Tako i mora biti. Bolje je da ljudi misle da se razboljela, nego da je otrovana. Mora primiti barem deset doza prije nego što će se početi primjećivati. Ali nakon toga nove doze više neće biti potrebne, otrov će djelovati sam po sebi.”

“Izvršno. A što je s Reom?”

“Tu imamo problema. Ne mogu naći ni jednu službenicu kojoj bih to mogla povjeriti. Ona njena nova zapovjednica ratnica, Irina, dobro je pročešljala sve službenike i ratnice. Otpuštene su sve žene na koje sam pomislila. Ali moramo nekako doprijeti do nje! Dovoljna bi bila jedna osoba. Samo jedna! Sigurno postoji neki način...”

Štjetele su obje, razmišljajući. Tad se iz kuta podigne mješanac i pristupi im, dok su mu oči blistale.

“Postoji način”, reče tiho.

...

Rea je sjedila na stolici pokraj prozora u Bijeloj Kupoli i proučavala razne spise koji su dolazili iz svih krajeva Atlantide Vladarici na uvid. Na pola uha slušala je razgovor između Sutahan i Rakire koje su stajale nagnute nad kartom sjevernog dijela otoka i prstom pratile granicu dinjanskog teritorija.

Zapravo, dinjanski teritorij kao takav nije postojao, barem ne službeno. Vladarica je upravljala cijelom Atlantidom i svaki njen dio spadao je pod njenu upravu i njene zakone. Međutim, Vladarica je vladala preko svojih upraviteljica, plemenitih žena, od kojih je svaka imala upravu nad jednim gradom i odgovarajućim područjem oko njega. Gradova je bilo najviše u središnjem pojasu Atlantide, nešto manje prema jugu radi vruće i vlažne klime i nezdravih močvara, a na sjeveru su u to vrijeme preostala svega četiri, iako ih je nekad bilo puno više. Bili su to Atlanta, Kaxasa, Habrona i lučki grad, Davosa. Otkako je Nardena napuštena, ostao je između Atlasa i najbližih atlantskih naselja čitav jedan pojas

šuma u kojima Atlanti nisu živjeli i koje nisu bili u mogućnosti nadzirati. Taj se pojas nazivao dinjanskim teritorijem.

Sutahan i Rakira sad su pažljivo na karti proučavale to područje.

“Ovo je selo koje su napali Dinjani”, pokazala je Vladarica prstom. “Kao što znaš, to je trenutno nasjevernije atlantsko naselje. Seljani su pobjegli u susjedno mjesto, ali ja želim da se vrate natrag. Ne možemo napustiti i to naselje. Poslala sam Nolenu da ih vrati i pokuša naći Dinjane koji su ih napali.”

“To su sigurno ljudi iz obližnjih dinjanskih sela”, reče Rakira zamišljeno.

“Da, to sam i ja pomislila. Način na koji su ih napali pokazuje da je riječ o neiskusnim ljudima. To me zato tim više ljuti jer ako obični Dinjani počnu misliti da smiju napadati atlantska naselja, imat ćemo puno problema, možda čak i novi rat. To treba spriječiti. Primjereno ćemo kazniti one koje Nolena dovede, i njihova će smrt poslužiti drugima kao opomena. Ali to nije dovoljno. Gledaj.”

Pokazivala je atlantska naselja iz granicu.

“Ova naselja treba utvrditi. Treba ih opskrbiti s dovoljno hrane i oružja i dovesti ratnice da ih čuvaju. Između njih stalno moraju patrolirati veće grupe iskusnih ratnica. Treba uspostaviti signalizaciju i u svako naselje na položaj zapovjednice postaviti neku sposobnu ženu. Želim da mi svakih nekoliko dana šalju izvješće. Obližnja dinjanska sela moraju se isprazniti i spaliti. To bi zasad trebalo biti dovoljno, a kasnije, ako bude trebalo, prodrijet ćemo dublje u šumu. Što kažeš na to, Rakira?”

“Slažem se. Njihov vođa je mrtav i ove bi ih mjere trebale na neko vrijeme smiriti. Ali, ne i zauvijek, Sutahan. Ti znaš moje mišljenje o tome.”

“Znam”, smrkne se Vladarica. “A ti znaš da se ja s tim mišljenjem ne slažem. Ali nećemo opet o tome raspravljati. Željela bih tebi povjeriti ovaj zadatak. Žao mi je što ćeš propustiti svečanost, ali zadatak je suviše važan da bih ga prepustila nekoj drugoj ženi.”

Rakira se osmjehne.

“Slutila sam da će to mene zapasti. Dobro, Sutahan. Samo, moram te onda zamoliti za jednu uslugu.”

“Samo reci, Rakira”, reče Vladarica uzimajući sa stola papir i pečat.

“Mislim na Kajla. Ako ja odem na granicu, on će ostati sam u Atlanti i neće smjeti van iz kuće. Dugo nije bio u Atlanti i raduje se svečanosti. Ne bih ga htjela razočarati. Možeš li ga uzeti pod svoju zaštitu i pobrinuti se da bude nazočan na svim važnijim događajima?”

“Imaš pravo”, kimne Sutahan glavom. “Šteta bi bila da cijelo vrijeme ostane u kući. Uzet ću ga pod svoju zaštitu. Preseli ga još danas u svoje prostorije u Palači tako da možeš sutra rano ujutro krenuti na put.”

“Hvala ti. Nadam se da ćeš i ti, Nasljednice, držati oko na Kajlu”, dometne visoka, sivooka žena ozbiljno, okrenuvši se prema prozoru pokraj kojeg je Rea sjedila.

“Svakako, Rakira”, reče Rea ustajući. “Ne brini za njega.”

“Držat će ona oba oka na njemu i bez tvoje molbe...”, nasmiješi se Vladarica. “Tvoj je sin postao jako privlačan mladić, Rakira. Koliko mu je sad... dvadeset i jedna godina? Sigurno imaš puno ponuda za njega.”

“Imam. Ali zasad još nijednu nisam prihvatila”, reče Rakira mirno. “Idem javiti Kajlu da spremi stvari, a moram i zapovjednici svojih ratnica dati upute. Ostavit ću samo nekoliko žena da paze na kuću, ostale ću povesti sa sobom. Pozdravljam te, Sutahan. Rea...” kimnula im je glavom i izašla iz kupole.

Vladarica je na brzinu napisala nekoliko poruka vođama ratnica koje će se staviti na raspolaganje Rakiri i zapečatila ih svojim pečatom. Zatim pozove ratnicu koja je stajala pokraj ulaza u kupolu i preda joj poruke. Par minuta kasnije nekoliko je glasnica istrčalo iz Palače.

“Jesi li pregledala te spise, Rea?” obratila se zatim kćeri.

“Jesam, majko. Ove koji su na hrpi ne moraš pregledavati, to su uglavnom izvješća o ljetini i drugim prinosima, sve uobičajeno. Ovdje je jedno izvješće o šteti koju je nekim seljankama nanijela poplava pa te mole za pomoć. Ovdje su dvije smrtno kazne koje moraš potvrditi.”

“Daj da vidim.”

“Majko, već je kasno. Ako ti nisam više potrebna, htjela bih otići na večeru.”

Sutahan baci pogled na sunce koje se već dobro nagnulo prema zapadu i odloži spise.

“Sasvim sam zaboravila na vrijeme”, reče ustajući. “Dodi. Ako hoćeš možeš večerati sa mnom.”

“Radije ne bih”, odvrati Rea s nelagodom. “Zahvaljujem ti na pozivu, ali imam nekog posla u svojim prostorijama. Vidjet ćemo se sutra.”

Vladarica je gledala za njom. U posljednje je vrijeme Rea stalno nekamo žurila. ‘Kakvog li to posla ima u svojim prostorijama?’, pitala se. Zatim se spusti niz stubu koje su vodile do kupole i uputi prema svom krilu Palače. Dugi bijeli ogrtač lepršao joj je za leđima, a nekoliko se službenica i ratnica pokraj kojih je prošla duboko nakloni Vladarici.

Rea je u međuvremenu već stigla do svojih prostorija. Večerala je u blagovaonici, a zatim uzela dio jela za Dinjanina i ušla u zabranjeni dio. On je ležao na svom ležaju u sobi, ali se odmah okrenuo kad je ušla i malo podignuo.

“Donijela sam ti večeru”, reče Rea prilazeći mu. Pomogla mu je da sjedne i stavila zdjele na pod pokraj njega.

Zeridovo se stanje u protekla dva i pol tjedna otkako ga je spasila dosta popravilo. Još uvijek je bio slab, ali mu se snaga sve brže vraćala. Rea mu dosad nije dopustila da ustane, međutim gledajući ga sad kako s tekom jede doneseno jelo, zaključila je možda došlo vrijeme da pokuša ustati. Kad je završio s večerom, odnijela je zdjele natrag u blagovaonicu pa se onda vratila u njegovu sobu.

“Hoćeš li pokušati ustati?”

“Hoću!” odvratio je iznenađeno. “Već sam se pitao kad ćeš mi to dopustiti.”

Pomogla mu je da ustane, a zatim je polako, držeći se za njenu ruku, prešao nekoliko nesigurnih koraka do vrata i natrag, boreći se s vrtoglavicom i mučninom.

“Zasad je dosta. Sutra ćemo opet probati.” Pomogla mu je da legne. “Oporavljaš se brže nego što sam mislila. Uskoro ćeš opet moći hodati.”

Riječi su joj ostale visjeti u zraku. U Dinjaninovim očima vidjela je pitanje na koje još nije imala odgovor. Trebalo joj je vremena da ga bolje upozna.

“Iznenadila sam se kad sam čula da govoriš atlantski”, reče nakon kratke šutnje. “Nikad još nisam čula za Dinjanina koji zna naš jezik. Od koga si ga naučio?”

Zerid se nevoljko pokrene. Nije htio govoriti o tome, ali shvatio je da mu život ovisi o odgovorima koje će joj dati. Nije razumio zašto ga je spasila i što namjerava s njime. Cijelo je vrijeme osjećao da ga proučava i procjenjuje, a sad je konačno došlo i prvo pitanje. Pitao se što želi od njega. Na osnovu nekih njenih riječi naslutio je da bi se našla u velikoj opasnosti kad bi se otkrilo da ga je spasila, a sam je vidio da joj nije nimalo jednostavno brinuti se za njega. Odlučio joj je zasad vjerovati.

“Prije nekoliko godina grupa ratnica našla se nadomak našem skrovištu u planini... Ubili smo ih... osim jedne koja je pokušala pobjeći i pala niz stijenu. Slomila je nogu. Drugi su je htjeli ubiti, ali ja to nisam dozvolio. Htio sam naučiti atlantski jezik. Živjela je s nama tri godine. Kost na nozi joj je loše zarasla i nije više mogla hodati. Ona me naučila vaš jezik, objasnila običaje, naučila me čitati i pisati. To je sve.”

“Kako se zove ta žena? Gdje je ona danas?” upita Rea koja ga je pažljivo slušala. Njegov je atlantski bio gotovo savršen, čak se i izražavao poput ratnica. Nikad ne bi pomislila da neki Dinjanin može tako dobro naučiti atlantski jezik. Ali da zna čitati i pisati... to mu nije vjerovala. ‘Vjerovatno misli na čitanje znakova na kartama’, pomislila je.

“Mrtva je. Ubio ju je jedan čovjek dok mene nije bilo u logoru”, odvrati Zerid i okrene glavu. Sjećanje ga je bolno zapeklo. Žena mu je s vremenom postala draga i poštovao ju je kao svoju učiteljicu. ‘Prokleti Tornan!’, pomisli s tugom.

“Rekao si da znaš čitati. Pretpostavljam da misliš na znakove na karti”, reče Rea.

“Ne... mislim na slova, riječi, brojeve.”

Odmahnula je glavom u nevjerici i ustala. Otišla je u drugu sobu i vratila se s velikom knjigom u rukama. Otvorila ju je pred njim.

“Pokušaj čitati.”

Pridignuo se na lakat i prihvatio knjigu jednom rukom, osjećajući kako mu srce brže tuče. Nikad u životu nije vidio

knjigu. Slova su bila ispisana krasopisom, ali on ih odmah prepozna.

“Godine 2050. od Objave u zemlji nastaje nered. Dvije žene zaratiše jedna protiv druge i uvukoše u sukob sav narod. Vladaše tad Iona, kćer...”

“Dosta.”

Rea je zaklopila knjigu i pažljivo pogledala Dinjanina. Izgledao je poput svih drugih iz svog naroda, ali bio je drukčiji. Imao je znanje, a to ga je činilo opasnim. Oklijevala je. Malo je nedostajalo da odmah donese odluku o njegovoj sudbini. Ali radoznalost prevagne. S njim je mogla razgovarati. Po tko zna koji put odložila je odluku za kasnije.

Ustala je i šutke izašla iz sobe. Iznenada začuje kucanje na ulaznim vratima. Otvorila ih je i ugledala pred sobom Irinu.

“Oprosti što ti smetam, gospodarice, ali vani je jedna žena. Želi razgovarati s tobom.”

“Je li rekla što hoće?”

“Ne.”

Rea slegne ramenima i pođe za Irinom. Ratnica je povede do obližnje prostorije i otvori vrata. Visoka žena koja je stajala unutra naglo se okrene kad ih je začula. Rea se iznenađeno lecne kad ju je prepoznala.

“Ksadora!” promatrala ju je s čuđenjem, namrštivši obrve. “Što želiš?”

Žena se hladno osmjehnula.

“Posljednji put kad smo se srele, Rea, bila sam možda malo pregruba. Nadam se da mi to nisi zamjerila. Nisam navikla trpjeti poraz.”

Rea je nekoliko trenutaka iznenađeno šutjela.

“Ne, naravno”, reče kad je došla do riječi. Podozrivo ju je gledala. Nije znala što može očekivati od ove neobične žene.”

“Želim ti nešto pokloniti kako bismo izgubile nesporazum”, nastavi Ksadora. “Ali ne mogu ti to dati ovdje. Moraš poći sa mnom.”

“Sad? Već se spušta noć.”

“Da, sad. Ono što ti želim pokloniti ne može čekati.”

Rea ju je promatrala oklijevajući. Najradije bi odbila poziv, ali pomisli da bi to ratnica mogla krivo shvatiti i uvrijediti se. Kao

nasljednica svoje majke Desire, Ksadora je trebala jednog dana preuzeti upravu nad okrugom Habrone, jednim od najvećih na Atlantidi. Njima dvjema predstojao je još dugi niz godina uske suradnje i nije baš bilo pametno otpočeti tu suradnju međusobnim mrgođenjem i vrijeđanjima.

“U redu”, reče kratko. “Pričekaj samo da uzmem oružje i ogrtač.”

Vratila se u svoje prostorije i opasala pojas s oružjem. Zatim je dohvatila crni ogrtač s kapuljačom i ušla u Zeridovu sobu.

“Izlazim van. Ne znam kad ću se vratiti”, reče. “Trebala li ti nešto?”

“Rado bih pogledao onu knjigu, ako smijem.”

Odmahnula je glavom.

“Knjige nisu za obične ljude, a ponajmanje za Dinjane. Smiju ih čitati samo plemenite žene i službenice Hrama. Treba li ti nešto drugo? Hoćeš li vode?”

“Ne.”

Bez riječi je izašla van prebacujući ogrtač preko leđa i uputila se do prostorije u kojoj ju je čekala Ksadora. Irina je u međuvremenu pozvala dvije ratnice koje će je pratiti. Pogledavši ih, Rea uputi pogled priznanja svojoj zapovjednici. Ni Irini se Ksadora nije previše sviđala pa je zato radije pozvala dvije od njenih najboljih ratnica, koje trenutno nisu bile u službi, umjesto onih koje je inače vodila kao pratnju.

“Kobina, Semra”, pozdravila ih je.

Zatim se okrenula šutljivoj ženi koja ju je čekala.

“Spremna sam, Ksadora.”

Ubrzo zatim mala je grupa izašla iz Palače u noć koja se spuštala nad Atlantom.

VI.

Koračale su ulicama koje su se s dolaskom noći polako praznile. Rea je odmah opazila da ih Ksadora vodi prema južnom dijelu grada. To joj se nije sviđjelo, ali šutjela je. Dvadesetak minuta kasnije došli su do rijeke. Ksadora stupi na most, ali je Rea uhvati za ruku i zaustavi. Žena se okrene prema njoj. Možda zbog noći i slabe svjetlosti koja je dopirala iz obližnje kuće, Rei se izraz njenog lica učini prijeteći. Ustuknula je.

“Ja ne idem dalje, Ksadora. Trebala si mi reći da namjeravaš preko rijeke.”

“Zar se bojiš, Nasljednice?” u dubokom glasu visoke žene osjetio se prezir.

Rea pocrvenje od ljutnje, ali se svlada.

“Nije riječ o tome da li se bojim. Ti nisi odavde pa možda ne znaš. Časna žena nema što tražiti u ovom dijelu grada nakon što padne mrak. Tu žive žene bez časti, plaćenice, i muškarci koji se prodaju za novac. Ništa što se nalazi u ovoj četvrti meni ne treba niti bih primila na dar.”

“Ne boj se, Nasljednice, moj dar te neće okaljati”, reče Ksadora s jetkom ironijom. “Uostalom kuća u koju idemo odmah je tu, preko rijeke. Dođi, neće ti biti žao.”

Okrenula se i prešla preko mosta ne osvrćući se. Rea je trenutak oklijevala smrknuto gledajući kuće preko rijeke. Primijetila je da je Ksadora zastala pokraj jednih vrata i mahnula joj rukom. Na kraju se odluči, raširi ogrtač i položi ruku na dršku mača. Polako je prešla preko mosta.

Približila se vratima kroz koja je trenutak ranije ušla Ksadora. Pružila je ruku da ih otvori, ali je Kobina zaustavi.

“Pusti mene prvu, Rea.”

Otvorila je vrata i nestala u unutrašnjosti. Nakon kraćeg vremena ponovno se pojavi na vratima i pozove ih pokretom ruke pa se makne u stranu. Rea stupi preko praga.

“Dođi, Nasljednice!” začuje duboki glas iz sobe preko puta vrata.

Ušla je u sobu osrednje veličine i najprije ugledala veliki stol na kojem je bila upaljena svjetiljka. Zatim opazi ženu koja je stajala u dubokoj sjeni desno od stola.

“Pošalji ratnice van iz sobe. Mogu čekati na hodniku. Ovo što ću ti pokazati nije za njihove oči.”

Rea još jedanput pogleda po sobi. Učinilo joj se da pokraj Ksadore stoji netko, ali nije mogla dobro vidjeti. Obuzeta nestrpljenjem i željom da privede kraju ovu sumnjivu avanturu, okrenula se ratnicama i mahnula im da izađu.

“Pričekajte me vani. Pozvat ću vas ako mi budete potrebne.”

Ksadora se prigušeno nasmije.

“Vjeruj mi, neće ti trebati. Pogledaj.”

Prišla je bliže stolu i Rea tad primijeti da za ruku vuče nisku priliku ogrnutu crnim ogrtačem i s kapuljačom prebačenom preko glave. Razvezala je uzice kojima je ogrtač bio svezan i strgnula ga jednim pokretom. Pred Reinim očima pojavi se nizak mladić. Podignuo je ruku skrivajući lice i pokušao se okrenuti, ali ga Ksadora stegne za rame i bezobzirno okrene prema Rei. Jeknuo je od boli, no nakon toga se više nije pokušao sakriti. Dršćući je stajao nasred sobe i gledao u pod.

Ali Rea ga je jedva pogledala. Usne joj se stisnuše od ljutnje i ona se, rasrđena, okrene prema Ksadori. Bila je sita i nje i njenih uvreda!

“Ne znam kakva je ovo šala, Ksadora! Dovukla si me u ovu prljavu četvrt da bi mi poklonila... što? Jednu noć s ovim muškarcem bez časti!... Kakvo to mišljenje imaš o meni?! S takvima ja nemam posla. Možeš ga zadržati za sebe!” Ljutito se okrenula s namjerom da izađe iz sobe.

“Čekaj, Rea! Varaš se!” pozove je žena žurno. “Ovaj je mladić sin jedne plemenite žene koja mi ga je jučer predala u zamjenu

za... jednu uslugu. Pogledaj ga dobro! Ženska ga ruka još nije taknula.”

Rea se iznenađeno okrene, a Ksadora ga grubo gurne prema njoj.

“Pogledaj mu lice, pogledaj odjeću! Jamčim ti da je nedirnut.”

Rea je instinktivno prihvatila mladića kad je posrnuo prema njoj. Ono što je čula toliko ju je iznenadilo da je na tren ostala bez riječi. Ksadora pride vratima i osvrne se. Grleno se nasmijala.

“Zove se Vern i ima sedamnaest godina. Kuću sam unajmila do jutra. Uživaj u njemu! Odsad pripada tebi.”

“Čekaj!” viknula je Rea kad su se vrata zalupila. Pustila je mladića i brzo otvorila vrata. No, tamo ugleda samo svoje dvije ratnice.

“Gdje je Ksadora?” upita žurno.

“Izašla je ovog trena”, odvrati Kobina.

Rea zakorači van iz sobe ali se onda sjeti mladića koji je ostao unutra. Nije ga mogla ostaviti samog, pogotovo ako je istina ono što je Ksadora rekla za njega.

“Semra, požuri za plemenitom Ksadorom i dovedi je natrag.”

Ratnica izađe iz kuće, ali se ubrzo vrati natrag.

“Nigdje je ne vidim, gospodarice.”

“Predlažem da se ne zadržavamo ovdje predugo, Rea”, doda Kobina.

Rea je nekoliko sekundi nepomično stajala razmišljajući. Zatim se okrene i vrati u sobu.

Mladić je stajao nasred sobe stežući oko sebe ogrtač koji je u međuvremenu hitro podignuo s poda. Sa strahom se zagledao u ženu koja mu je prilazila.

“Ne boj se!” reče Rea žurno. “Reci mi, je li istina ono što je Ksadora rekla za tebe?”

“Istina je”, odvratio je prigušeno.

“Kako ti se zove majka?”

“Plemenita Vazilija je moja majka.”

Rea se odmah sjeti jedne manje ugledne plemenite žene. Znala je i gdje joj je kuća. S olakšanjem odahne.

“Dobro. Zaveži ogrtač i stavi kapuljaču preko glave. Ksadora je pogriješila, ali nadam se da neće biti posljedica. Još noćas ću te vratiti majci.”

Obje su se ratnice iznenadile ugledavši mladića, ali nisu ništa rekle. Ubrzo zatim prešli su preko mosta na drugu stranu rijeke.

Rea je koračala brzo, proklinjući Ksadoru u mislima. Bilo joj je žao što je uopće napustila Palaču i to zbog žene koja joj se nije ni najmanje sviđala. Sad se našla u vrlo neugodnoj situaciji. Nadala se da će Vazilija primiti sina natrag, ali što ako ga odbije? Što da onda učini s njime?

Polu sata kasnije našli su se pred vratima Vazilijine kuće. Rea snažno pokuca i stane u sjenu. Nije htjela da je prepoznaju.

Ubrzo zatim začula je struganje zasuna, a kroz jedva odškrinuta vrata izviru sumnjičavo lice službenice. Bilo je već prošlo deset sati, a posjeti u to doba noći nisu bili uobičajeni čak ni u glavnom gradu Atlantide.

“Što želite?” upita ugledavši ratnice.

“Pozovi svoju gospodaricu, plemenitu Vaziliju. Moram govoriti s njom”, reče Rea prigušenim glasom.

“Kasno je za posjete. Gospodarica se odmara. Dodite sutra ujutro”, odvrati žena.

Rea rukom zaustavi vrata koja su se već počela zatvarati.

“Pozovi Vaziliju smjesta ovamo!” reče ljutito. “Inače ću ostati ovdje i lupati po vratima sve do jutra!”

“To nije način...” zausti žena ozlojeđeno, ali je pogled na obruče i mačeve kasnih posjetiteljica ipak navede da se predomisli: “Pričekajte! Reći ću gospodarici što želite.”

Službenica zatvori vrata, a desetak minuta kasnije otvori ih sama Vazilija. Pokraj nje je stajalo nekoliko ratnica sa svjetiljkama u rukama. Rea se povuče dublje u sjenu.

“Ja sam plemenita Vazilija”, reče žena mrko, pokušavajući pogledom prodrijeti kroz mrak. “Što je to toliko važno da ne može pričekati do jutra, već me usred noći morate uznemiravati? Što hoćete od mene? Nosite li mi kakvu poruku? Brzo!”

“Samo ne tako glasno!” prigušeno odvrati Rea. “Dovodim ti tvog sina, Verna. Jamčim ti da mu se ništa nije dogodilo. Primi ga natrag.”

“Mog sina...” na licu žene odrazi se iznenađenje, a u jednom kratkom trenutku Rei se učini da joj je uhvatila bljesak straha u očima. No toga odmah nestane, a zamjeni ga izraz pun srdžbe: “Zar si poludjela, ratnice?!” plane Vazilija. “Dala sam sina

plemenitoj Ksadori jer sam joj bila dužna i smatram da sam pritom jeftino prošla! Čak i ako je istina da je nedirnut, ja ga ne mogu primiti natrag. Ksadora bi mogla ponovno tražiti da joj vratim dug. Za mene je to svršena stvar! Idi i vodi ga sa sobom!”

Htjela je zatvoriti vrata, ali ih Rea zadržila.

“Kakva si ti to žena i majka kad daješ sina tako olako u nepoznate ruke?!” prosikće ogorčeno. “Primi ga natrag, ako imaš imalo milosrđa prema njemu!”

“Moji sinovi su moja stvar!” odvrati žena oporim glasom. “Imam ih još petoricu. Maknite se s mojih vrata ili ću narediti ratnicama da vas otjeraju!”

Zalupila je vratima. Rea je tek u posljednji tren uspjela povući ruku.

Mladić je naslonio glavu na zid. Čula ga je kako prigušeno plače, ali je i sama bila i suviše uzrujana da ga pokuša utješiti. Razdraženo se uzšetala gore-dolje, tiho psujući sebi u bradu, praćena pogledima svojih dviju ratnica.

“Da ga vratiš Ksadori?” predloži Kobina.

“Ne dolazi u obzir!” odmahne Rea rukom. “To bi bilo isto kao da sam ga ostavila na ulici. Ali što da uradim? Moram ga nekamo smjestiti, barem na nekoliko dana. U Palaču ga ne smijem odvesti”, zastala je razmišljajući.

“Odvedimo ga onda u brvnaru pokraj rijeke”, reče Kobina. “Tamo ljudi rijetko dolaze.”

“I ja sam na to već pomislila”, odvrati Rea. “Ali to bi značilo da na sebe preuzimam punu odgovornost za njega. Ne znam jesam li na to spremna.”

Okrenula se prema mladiću i po prvi put ga pažljivije pogledala. Bio je niskog rasta, vitak, običnog izgleda. Čuo je njene posljednje riječi i sad ju je promatrao suznih očiju. Ali nije molio, preklinjao, nije je vukao za skute. Šutio je. Čak i u ovako teškoj situaciji, njegovo je plemenito porijeklo dolazilo do izražaja. Mogla ga je ostaviti tu na cesti i zaboraviti da ga je ikad vidjela. A mogla ga je i povesti sa sobom.

“Zar imam izbora...?” promrmljala je za sebe.

Polako mu je prišla i stavila ruku oko ramena.

“Dodji, Vern”, reče tiho.

Brvnara je bila dosta daleko, sasvim na drugoj strani grada. Približavala se ponoć kad su konačno došli do nje. Semra je pokucala na vrata. Dvije Reine ratnice koje su čuvale brvnaru već su bile zaspale te su sad zbunjeno gledale Nasljednicu i mladića kojeg je dovela. No Rea im nije imala namjeru objašnjavati. Brvnara je bila podijeljena na dva dijela; u prvom su dijelu spavale ratnice koje su je čuvale, a drugi je bio za Nasljednicu ili Vladaricu. Rea odmah povede Verna u drugi dio brvnare i zatvori vrata za njim. Zatim se okrenula ratnicama.

“Valerina, Pejna, sutra rano ujutro vratit ćete se sa mnom u Palaču. Reći ću Irini da će od danas Kobina i Semra čuvati brvnaru. Nemojte nikome spominjati da ste vidjele ovog mladića. Najbolje bi bilo da ga potpuno zaboravite. Kobina i Semra, od vas dvije također očekujem šutljivost! Boravit ćete u brvnari i čuvati ovog mladića sve dok ne nađem neko rješenje za njega. Odgovorne ste mi za njega i njegovu čast! Ponašajte se prema njemu s poštovanjem i pazite da vam ne pobjegne neka neukusna primjedba. Jesam li bila jasna?”

“Jesi, Rea”, odvrati Kobina, dok je Semra samo kimnula glavom.

“A sad bi bilo najbolje da odete spavati. Već je pola noći.”

Otvorila je vrata i ušla u sobu. Unutra je vladao mrak, ali Rea sigurnim koracima priđe mjestu gdje je stajala svjetiljka i upali je. Plamičak naglo zapucketa pa se smiri. Vern je stajao pokraj prozora i promatrao je.

Vratila se u prvu prostoriju i prišla ognjištu. Našla je malo pečenog mesa, ali vrč za čaj je bio prazan. No, pokraj zida ugleda napola punu bocu vina. Nije voljela vino, ali pomisli kako će mladiću možda dobro doći nakon večerašnjih stresova. Uzela je komad kruha i stavila ga na tanjur pokraj mesa, a zatim sve to zajedno s vinom ponijela natrag u sobu i stavila na stol.

“Ima malo mesa ako si gladan. I vina ako hoćeš.” Uzela je čašu sa police i stavila je na stol. “Ovo je tvoj ležaj, tu su ti pokrivači.”

“A gdje ćeš ti spavati?”

Zvuk njegovog glasa ju je iznenadio. Zastala je i pogledala ga. Opazila je da mu je lice blijedo i da mu ruke dršću.

“Ja ću spavati u drugoj sobi”, odvrtila je mirno.

Polako je prošao pokraj nje i stao pokraj stola, njoj okrenut leđima. Vidjela je kako nalijeva vino u čašu i naglo ga ispija. Zatim je nalio opet.

“Ti mi nisi ni majka ni sestra”, rekao je prigušeno. “Otac mi je objasnio što žena očekuje od muškarca za kojeg se brine. Nisi mi ni žena, ali kažeš da ćeš se brinuti za mene. Ja ti ne mogu osporiti prava koja ti pripadaju.” Zašutio je i okrenuo se prema njoj. Pružio joj je punu čašu. “Popij ovo vino i legni sa mnom”, reče jedva čujno.

Rea se sva naježila. Prišla mu je i uzela čašu, a zatim je polako spustila na stol. Šutke ga je pogledala u oči. Mladić zadržće i obori pogled.

“Vjerujem da bi puno žena na mome mjestu iskoristilo priliku, ali ja nisam takva”, reče polako. “Tvoja nevinost, Vern, pripada ženi koja će te uzeti za druga, a to nisam ja. Našao si se u teškoj situaciji, odlučila sam ti pomoći. Ne treba mi plaća za to. Dajem ti riječ da ću ti potražiti dobru ženu. Njoj ćeš pokloniti sebe. Dotad ćeš živjeti ovdje u brvnari, a ratnice koje će te čuvati životom mi odgovaraju za tvoju nevinost”, zastala je i pogledala ga oštro. “Nadam se da ih nećeš izazivati kao što si maločas izazivao mene. U tom slučaju neću imati milosti.”

Spustio se na zemlju i zaplakao iz dna duše. Rea ga dotakne po kosi, a zatim se okrene i izađe iz sobe.

Vernu je dugo trebalo da se smiri. Klečao je na podu potpuno iscijeđen dok mu je pogled lutao po sobi. Na kraju se zaustavi na čaši vina. Ustao je i uzeo čašu pa je promatrao nekoliko dugih minuta. Naglim, bijesnim pokretom otvori prozor i izlije vino u travu. To ga je malo smirilo. Zatim izvuče malu bočicu iz pojasa i pažljivo je pogleda. Bila je gotovo prazna. Napravio je pokret kao da će je baciti kroz prozor, ali se predomisli. Mogao ju je netko naći. Vratio ju je natrag u pojas.

Legnuo je na ležaj odjeven i pokrio se, ali nije mogao zaspati. Tek u zoru oči mu se sklopiše i zaspe nemirnim snom. U snu ga je proganjao Ksadorin glas.

VII.

Rano sljedećeg jutra Rea se vratila u Palaču. Nakratko je svratila u svoje prostorije i zatim otišla ravno na vježbalište. U zraku se osjećalo povišeno raspoloženje. Sutra je počinjala proslava Dana Boginje Sunca koja će trajati puna tri dana. Prvi su se dan održavali razni obredi i plesovi dok su druga dva dana bila posvećena natjecanjima. Ratnice su se natjecale u borbi mačevima, trčanju, hrvanju, gađanju lukom i kopljem te drugim ratničkim vještinama. Ali bilo je tu i drugih natjecanja, ne manje važnih, između obrtnika i između seljaka. Svačije je umijeće ili proizvod postajalo predmetom pažljivog procjenjivanja, a najbolji su dobijali vrijedne nagrade iz ruku Vladarice.

Na vježbalištu su ratnice razgovarale puno manje nego inače i svuda se osjećala ozbiljnost i napetost. Gotovo sve natjecateljice pojavile su se tog jutra u dvorištu Palače, a nekoliko je službenica prolazilo između njih provjeravajući popise za pojedina natjecanja. Rea se već ranije prijavila za trčanje, hrvanje i gađanje lukom i sad je potvrdila svoj izbor.

Nakon vježbe vratila se u svoje prostorije i provela ostatak dana uglavnom odmarajući se i spavajući. Cijeli dan nije ništa jela, samo je pila vodu, jer je običaj nalagao da se sudionice u obrednom plesu suzdržavaju od hrane dan prije proslave. U predvečerje je začula kucanje na vratima. Opasala je pojas s oružjem i izašla u hodnik. Tamo ju je čekalo deset svečano odjevenih službenica Hrama. Praćena njima izašla je iz Palače i popela se u nosiljku koja ju je čekala pred vratima.

Hram Sunca, podignut na najvišem brijegu Atlante, sjajio je svjetlošću tisuću svjetiljki i baklji. U noći koja se spustila, grad je bio vidljiv izdaleka. Dok mu se nosiljka polako približavala, Rea osjeti kako je obuzima svečano raspoloženje. Zbor od nekoliko stotina glasova pjevao je u najvećoj dvorani Hrama, a zrak je bio zasićen mirisima trava koje su izgarale u zlatnim posudama.

Na ulazu u Hram dočekala ju je časna Bashra. Pozdravila ju je i odvela do obredne kupaonice gdje se okupala pod njenim nadzorom i zatim obukla svečanu odjeću koju su joj pružile službenice. Popele su se zatim u posebnu prostoriju gdje su već čekale druge plesačice i dvadesetak najviših službenica Hrama. Bashra je počela molitvu, a ostale su joj se žene pridružile. Ujednačeni ritam svetih riječi ubrzo ih je sve obuzeo.

Pred zoru su dobile malo posebno spremljene hrane. Bashra povede Reu u prostoriju sa strane. Tamo se opet okupala, a zatim su je dvije starije službenice istrjlale posvećenim uljem. Na pod prostriješe komad bijele okrugle kože iscrpane raznim simbolima i znakovima. Rea klekne na nju. Jedna od službenica otvori kutiju ispunjenu finim zlatnim prahom, a druga približi zdjelu s uljem.

Časna joj je Bashra počela dugim, sporim pokretima češljati kosu umačući povremeno češalj u ulje. Usporedo s njom, druga joj je službenica posipala kosu zlatnim prahom. Rea zatim ustane. Malom četkicom nanijeli su joj prah u tankom sloju na kožu koja se presijavala od ulja. Bashra je pažljivo pregleda i zadovoljno kimne. Na njen mig službenice su pokupile i složile kožu, a druge dvije žene joj donesu odjeću.

Kratka bijela suknja bila je išarana zlatnim šarama, a na njenim su rubovima bile pričvršćene rese od čistog zlata. Tiho su zveckale pri svakom Reinom pokretu. Na gornji dio tijela navukla je kratki bijeli prsluk, a na noge čizme od bijele kože. Službenice joj preko ramena prebaciše bijeli ogrtač koji je izgledom bio jednak vladaričinom, samo malo kraći. Jedna službenica donese kovčeg srednje veličine i položi ga pred Bashru. Ona ga otvori.

Kaciga koju je izvukla iz njega imala je neobičan, starinski izgled. Sve žene u sobi, uključujući i Reu, kleknuše na pod kad ju je časna Bashra podignula u zrak. Ona promrmlja sebi u bradu nekoliko riječi na staroatlantskom i približi se Rei.

“Ovu je kacigu nosila Ištara i sve Vladarice poslije nje”, reče Bashra. “Ti si je dotaknula malo nakon svog rođenja kad si proglašena Nasljednicom, a ponijet ćeš je opet kad budeš proglašena Vladaricom. Ali danas je posebna prilika i zato ćeš je nositi za vrijeme plesa u spomen na trenutak kad nam je Boginja poklonila prvu Vladaricu i u spomen na veliku Ištaru koja je uz Boginjinu pomoć izvukla naš narod iz sigurne propasti. Jesi li svjesna časti koja ti je ukazana?”

“Jesam”, odvrati Rea mirno.

“Ne smiješ je skidati s glave. Ja ću ti je sama skinuti kad završi ples”, reče Bashra. Zatim se sagnula i polako stavila Rei kacigu na glavu.

...

Vern se, poput svih drugih ljudi u Atlanti, rano probudio tog jutra. Obukao se i izašao iz sobe. Ugledao je Kobinu pokraj ognjišta kako priprema doručak, a tren kasnije u brvnaru uđe Semra noseći kantu vode.

“Dobro jutro, Vern”, reče Kobina primijetivši ga. “Sjedni. Doručak je gotov.”

Sjeo je promatrajući kako na stol ispred njega spretnim pokretima postavlja tanjure s jelom i vrč pun vrućeg čaja.

“Htio bih otići na svečanost”, reče tiho.

Dvije se žene pogledaše.

“Dobro. Mislim da Rea ne bi imala ništa protiv”, reče Kobina. “Ja ću ga pratiti, Semra. Ali najprije ćemo doručkovati.”

Bila je gotova prije njega. Dok je on dovršavao doručak, Kobina je opasala pojas s oružjem i prebacila ogrtač preko ramena pa razmijenila nekoliko riječi sa Semrom. Zatim se okrenula prema njemu.

“Jesi li spreman?”

Izašli su iz brvnare. Ratnica pogleda prema suncu koje je još bilo nisko na horizontu, prekriži ruke na grudima i nakloni se.

“Ako požurimo, možda stignemo prije početka plesa Sunca”, reče.

Brzim korakom krenula je prema gradu. Vern ju je šutke pratio.

Atlanta je izgledala poput velikog mravinjaka. Ulice su bile pune ljudi koji su žurili prema velikom trgu pred Hramom Sunca na kojem je trebao uskoro početi ples. Gužva je postajala sve veća i Vern osjeti kako ga je Kobina uhvatila za mišicu desne ruke.

Izenada ih jedna veća grupa ratnica grubo odgurne prema zidu. Vern je leđima udario o kamen i na tren mu je sav zrak izletio iz pluća. Kobina ljutito vikne. Jedna žena posegne rukom prema dršci mača, ali ugledavši ratnicu pred sobom, zastane i pomirljivo mahne rukom.

“Jesi li dobro?” upita ga Kobina s primjesom zabrinutosti u glasu. Kimnuo je glavom. “Dođi, idemo dalje.”

Uskoro su izbili na trg koji je bio gotovo sasvim ispunjen ljudima, osim jedne čistine pred samim Hramom koju su čuvale ratnice. Vern nije ništa vidio. No Kobina nije stala, nego je produžila dalje, odlučno se probijajući kroz gužvu. Ljudi su mrmljali i mrgodili se, no čim bi primijetili njene oznake ratnice, uzimali su i propuštali nju i mladića koji ju je slijedio. Uskoro se nađoše u blizini jedne visoke kuće. Kobina povede Verna ravno prema vratima i jako pokuca drškom mača. Mladić je pogleda začuđeno, no ona mu se samo osmjehne i umirujuće kimne glavom. Nakon upornog kucanja jedna žena otvori vrata. Bila je namrštena, ali ugledavši Kobinu, lice joj se razvedri. Izmijenile su nekoliko riječi koje se nisu mogle čuti od buke i žena ih zatim propusti u kuću.

“Odvest ću vas gore”, reče nakon što je zatvorila vrata i povukla zasun na njima.

Povela ih je kat više, u sobu s koje se pružao jasan pogled na trg.

“Uzmi stolice i jastuke. Moći ćete sve dobro vidjeti. Ja idem u drugu sobu.”

Dvije male djevojčice provire kroz vrata i osmjehnu se Kobini. Radoznalo su gledale Verna, ali druga ih žena brzo potjera i zatvori vrata.

“To mi je sestra”, reče Kobina opazivši Vernov upitan pogled. “Ona je u službi plemenite Nates. Gledaj! Odavde se sve dobro vidi. Stigli smo na vrijeme. Ples još nije počeo.”

U tom trenutku Vern opazi grupu žena koje su prilazile jednom povišenom mjestu. Prepoznao je Vladaricu po dugom bijelom

ogrtaću, iako je nikad ranije nije vidio. Sjela je. Druge su se žene rasporedile oko nje, a na stolicu s njene lijeve strane sjeo je jedan mladić. Vernu je to privuklo pozornost jer je znao da Vladarica nema druga. Mladić je imao dugu kovrčavu kosu i pravilne crte lica, a odjeća mu je bila izrazito neobična. Nije nosio skit poput drugih atlantskih muškaraca, nego duge hlače od nekog laganog materijala, najvjerovatnije svile, te tuniku širokih rukava koja mu je sezala do natkoljenica i bila stegnuta pojasem u struku. Preko svega toga nosio je od debljeg, šareno otkanog materijala nešto nalik dugom kaputu bez rukava. Pokreti su mu bili spontani i vidjelo se da se u nazočnosti Vladarice ne osjeća nelagodno.

“Tko je onaj mladić pokraj Vladarice?” upita Vern, nagnuvši se naprijed.

“Na koga misliš...? Ah, to je Kajl, sin plemenite Rakire, gospodarice Anahave. Njegova majka nije u Atlanti pa ga je Vladarica uzela u zaštitu. Zato sjedi pokraj nje. Tamo su još suvladarice Takara i Nates, Reina sestra Anthea te druge plemenite žene.”

“Zašto je tako neobično odjeven?” upita Vern koji je i dalje promatrao Kajla.

“Mislim da je to nošnja muškaraca iz Nardene.”

Na ulazu u Hram pojavi se vrhovna svećenica Bashra. Podignula je obje ruke u zrak prema Suncu. Buka naglo utihnu. Vern je vidio da govori, ali nije čuo ni riječi. Tad se najednom na vratima Hrama pojavi jedna usamljena prilika. Blistala je pod zrakama jutarnjeg sunca. Vern se sav naježi kad ju je prepoznao. Bila je to Rea.

Svi se ljudi na trgu spuste na koljena. Jedino je Vladarica ostala stajati, ali čak je i ona pognula glavu u znak poštovanja. Rea se pokrene naprijed sporim plesnim koracima. S njene lijeve i desne strane pojave se Savana i Delhina, obje slično obučene, ali bez zlatnog nanosa na koži i kosi. Slijedile su ih druge plesačice.

Ples je trajao oko dva sata i oni koji su poznavali atlantsku povijest mogli su ga s lakoćom pratiti. Počinjao je s objavom Boginje i djetetom koje im je poklonila i koje je proglašeno prvom Vladaricom. Pokazivao je uspon atlantskog naroda sve do trenutka kad mu je zaprijetilo uništenje te Ištarinu odluku o napuštanju rodne zemlje i dolazak na Atlantidu. Time je ples završavao.

Plesačice su se povukle natrag u Hram i počeo je drugi dio svečanosti, manje služben, u kojem su se izmjenjivali plesovi i pjesme iz svih krajeva Atlantide.

Vladarica je ostala na svom mjestu i promatrala izvođače. Povremeno bi izmijenila koju riječ s nekom od žena koje su je okruživale. Oko sat vremena kasnije Vern pokraj nje ugleda Reu. U međuvremenu se okupala i presvukla u svečanu odjeću. Samo nije oprala kosu i ona je i dalje blistala pri svakom njenom pokretu. Razgovarala je s Vladaricom, a zatim sjedne pokraj Kajla. Mladić joj se osmjehivao i nešto govorio, a ona ga je pažljivo slušala, nagnuta prema njemu. Vern osjeti žalac ljubomore.

“Kobina, kakve on ima veze s Reom?” upita naglo.

Ratnica je pratila neki igrokaz i upravo se smijala šalama pa ju je njegovo pitanje zateklo nespremnu. Na trenutak ga je pogledala s nerazumijevanjem, ali onda ugleda Reu i Kajla pokraj nje. Odmah joj je sinulo značenje pitanja. Ipak mu nije odmah odgovorila.

“Mogu ti reći samo ono što sam čula od drugih, budući da sam tek godinu dana u službi Nasljednice”, reče nakon kraćeg razmišljanja. “Kažu da ga je Rea jako voljela, toliko da ga je Vladarica odlučila udaljiti iz Atlante. Bilo je to prije šest godina, njoj je bilo šesnaest, a njemu tek petnaest godina. Sad mu je dopustila da se vrati, a prevladava mišljenje da je to učinila zato što Rei više nije stalo do njega.”

“Misliš li da je to istina?” upita Vern.

Kobina ga je promatrala malo stisnutih očiju. Šutjela je neko vrijeme, a onda polako odgovori.

“Ne znam, Vern. Nisam o tome razmišljala. Ali zašto to tebe zanima? Rea će se brinuti o tebi bez obzira uzme li druga ili ne.”

“Brinut će se... samo do kada?” odvratila on tmurno. “Rekla je da će mi naći ženu, ali ja u to ne vjerujem. Koja će žena mene uzeti za druga...?”

Okrenuo je glavu u stranu skrivajući suze. Kako ga je ona mogla razumjeti? Bila je žena i njen je svijet počivao na čvrstim temeljima. Njegov se svijet srušio u samo nekoliko sati. Još prije nekoliko dana imao je sve: obitelj, položaj, sigurnost, budućnost, a onda je u kratkom vremenu sve to izgubio. Rea mu je pružila malo sigurnosti, ali sad mu se činilo da i to gubi.

Kobina ga je promatrala. Pružila je ruku prema njemu, ali se na vrijeme sjetila i spustila je.

“Pitaš koja bi te žena uzela za druga, Vern?” reče blago. “A zašto ne? Plemenitog si porijekla, a ako sam dobro čula Reu, čast ti je neokaljana. Zgodan si mladić... Nemoj brinuti. Naći će se neko rješenje.”

Ali Vernu njene utješne riječi nisu popravile raspoloženje. Još je kratko vrijeme promatrao Reu, a zatim zamoli ratnicu da se vrate u brvnaru.

Navečer je stajao pokraj prozora u svojoj sobi i promatrao treperava svjetla Atlante. Utonuo u misli, nije ni primijetio kako se pokraj zida brvnare pomaknula jedna sjena. Izenada osjeti čvrst stisak, a jedna ruka mu grubo zatvori usta.

“Ne viči!” reče žena brzo i prigušenim glasom. “Pustit ću te.”

Skinula mu je ruku s usta, ali ga je i dalje čvrsto držala. Vernove od straha i zaprepaštenja širom otvorene oči okrenuše se prema njoj. Unatoč mraku odmah je prepoznao Ksadoru.

“Ti...”, promuća sa strahom.

“Da, ja!” odvrati žena prijetećim glasom. “Zar si zaboravio naš dogovor? Slomit ću ti vrat ako me ne budeš slušao! Jesi li legao s Reom?”

“Je... jesam”, odvrati on brzo, skrivajući oči.

“U oči me gledaj! Jesi li joj dao prvu dozu?”

Držala ga je za glavu. Vernove širom otvorene oči gledale su je u smrtnom strahu.

“Jesam, jesam!” prošapće brzo. “Kunem se svojim životom da jesam!”

“Dobro. Tu su ti još dvije doze. Iduću joj daj za sedam dana, a drugu deset dana poslije toga. Jesi li razumio?”

Na vratima se začuje kucanje.

“Vern! Je li sve u redu?” javi se Kobina iza vrata. “Učinilo mi se da čujem glasove.”

“Sve... sve je u redu”, odvratio je drhtavim glasom. “Molio sam.”

Okrenuo se prema prozoru, ali Ksadorina sjena već se izgubila u mraku. Otvorio je čvrsto stisnutu šaku i na dlanu ugledao još dvije bočice, jednake onoj prvoj. Da njih nije bilo, pomislio bi da

Danijela Blažeka

je ono što je maločas doživio samo ružno priviđenje. Stisnuo je šaku i kliznuo na pod prigušeno jecajući.

VIII.

Prvog dana natjecanja Rea je sudjelovala u trčanju i gađanju lukom. U trčanju je lako pobijedila, ali joj je bilo žao što i Ksadora nije sudjelovala. Ona joj je bila jedina ravnopravna protivnica. U gađanju lukom ušla je u posljednji krug, među pet najboljih, no pobjedu je na kraju odnijela jedna druga ratnica. Anthea je pobijedila u mačevanju, a Savana u gađanju kopljem.

Drugog dana natjecanja na red je došlo hrvanje. U tome je sudjelovao najveći broj ratnica. Prvih nekoliko protivnica Rea je brzo svladala i krug natjecateljica postao je uži. Promatrala je svoju sljedeću protivnicu, jednu ratnicu s istoka, visoku i snažnu ženu.

“Ova će ti zadati problema, Rea”, nasmiješi joj se Delhina u prolazu.

Rea uzvratil osmijeh. Nije ni očekivala da će pobijediti u hrvanju, ali se ipak nadala da neće prebrzo ispasti iz natjecanja.

Stale su jedna nasuprot drugoj i pružile si ruke u znak pozdrava. Žena koja je nadzirala borbu dade im znak da mogu početi.

Uhvatile su se. Rea je znala da je žena snažna, ali ju je ipak iznenadila jačina stiska. Osjeti udarac po nozi kad ju je pokušala srušiti. Više zahvaljujući vještini nego snazi održala se na nogama i postala opreznija. Njena je protivnica bila izuzetno gruba, a zahvati su joj bili na granici dozvoljenih. U jednom trenutku našla joj se iza leđa i uhvatila je oko grudi čeličnim stiskom. Rea osjeti da gubi dah, pred očima joj se zacrni i tijelom joj sijevne jaka bol. Čula je kako je nadzornica viknula, ali žena nije popustila stisak.

Rea nije više razmišljala. Bacila se na zemlju i u trenutku kad je stisak popustio naglo se okrenula, zgrabila ženu za glavu i čelom je lupila u korijen nosa. Krv ju je poprskala po licu, a tren kasnije protivnicu zgrabiše dvije žene i odvukoše na stranu.

“Rea, jesi li dobro?” začuje zabrinuti Delhinin glas.

Jedva je disala od boli. Pokušala je ustati, ali je izda snaga i sruši se na koljena.

“Donesi vode, Savana!” reče Delhina pridržavajući je.

Oprale su joj lice. Rea konačno uhvati malo daha i odmah osjeti kako popušta bol.

“Mislim da nije ništa slomljeno”, reče Savana koja ju je brzo pregledala. “Ali ti je zato oko rebara sve plavo! Ona te je glupača mogla teško ozlijediti! Čak ni nadzornicu nije poslušala!”

“Pomozi mi da ustanem”, procijedi Rea koja je u međuvremenu došla k sebi.

“Žao mi je, Nasljednice”, reče nadzornica prilazeći. “Na vrijeme sam joj rekla da prestane, ali me nije poslušala. Ta se više neće natjecati. Kako se osjećaš?”

“Bolje nego maločas”, progunda Rea oprezno opipavajući rebra. “Ali mislim da je i za mene natjecanje završeno. Dosta mi je za danas.”

Okrenula se i polako otišla do jedne prazne klupe u blizini. Delhina je ispala ubrzo nakon nje i pridružila joj se na klupi. Promatrale su borbe i izmjenjivale primjedbe o snazi pojedinih žena i tehničarima. Malo kasnije pride im Reina protivnica i nakloni se pred njom s pomalo nelagodnim izrazom na licu.

“Žao mi je, plemenita Nasljednice”, promrmlja. “Nisam te htjela ozlijediti. Zanimala me borba.”

Rea se osmjehne. Još uvijek su je boljela nagnječena rebra, ali nije se ljutila na ratnicu.

“Sve je u redu”, reče, potapšavši je po ramenu. “I to je dio natjecanja. Ali idući put ipak malo pripazi što činiš. Sad si izbačena iz natjecanja, a sudeći po onome što sam ja imala prilike vidjeti i osjetiti, lako si mogla pobijediti. Šteta!”

Po žalosnom izrazu ženinog lica vidjelo se da i ona dijeli Reino mišljenje. Ispričala se još jedanput, a zatim se udaljila.

Rea je još neko vrijeme ostala na vježbalištu, razgovarajući s Delhinom i promatrajući sam kraj natjecanja. Savana je ispala

među posljednjima. Takarina je kćer bila prosječne snage, ali izuzetno izdržljiva i spretna u hrvanju. No na kraju je i ona bila poražena, i sad je već bilo jasno da će pobjedu i ove godine odnijeti žena koja je već više puta za redom pobijedila u hrvanju. Rea je odgledala završnu borbu, a zatim se pozdravi s prijateljicama, koje su ostale gledati još neka manje važna natjecanja, i uputi prema ulazu u Palaču. Nagnječena su je rebra boljela pri svakom koraku i jedva je čekala da se nađe u svojim prostorijama.

Budući da je većina ratnica bila zauzeta natjecanjem, u Palači je vladao neuobičajeni mir. Na ulazu su stajale samo dvije ratnice. Rea je polako hodala praznom dvoranom, kad najednom začuje glasove s desne strane. Osvrnula se. Tridesetak koraka dalje stajali su Kajl i Anthea. Kajlovo je lice bilo hladno. Anthea mu je nešto žustro govorila, ali je Rea zbog udaljenosti nije mogla razumjeti. Kajl joj je nešto mirno odgovorio i okrenuo se, ali ga Anthea naglo uhvati za ruku i trgne k sebi. Na licu joj se pojavio pakostan izraz. Prigušila je glas i nešto mu brzo rekla na što Kajlovo lice problijedi. Pokušao se oteti i Rea začuje njegov glas:

“Pusti me!”

Anthea se na to samo oporo nasmijala.

Rea se namršti. Zaboravila je na bolove i prišla im brzim korakom. Kajl ju je prvi primijetio, a vidjevši njegov pogled u kojem je tjeskobu smijenilo olakšanje i Anthea se naglo okrenula. Lice joj se smrknilo kad je ugledala sestru.

“Pusti ga, Anthea!” reče Rea oštro.

Anthea je odmjeri pogledom punim prezira.

“Vidi, vidi! Zar misliš da mi možeš naređivati, Rea? Ili samo ti smiješ razgovarati s Kajlom? Vrijeme je da upozna i druge žene. Makni se!”

Okrenula se ponovno prema Kajlu, ali je Rea hitrim pokretom uhvati za rame. Oči su joj ljutito bljesnule.

“Anthea, ne želim se opet svađati s tobom”, reče, nastojeći svim silama sačuvati mir. “Možeš razgovarati s Kajlom koliko hoćeš, ali na pristojan način i samo ako i on to želi. Vidjela sam da je htio otići, a ti si ga silom zadržala. Ne zaboravi da je on pod zaštitom naše majke. Ispričaj mu se i...”

Ali Anthea nije čekala da Rea dovrši. Zbacila joj je ruku bijesnim pokretom i šakom je udarila ravno po ozlijeđenim rebrima. Rea izgubi dah od boli i zatetura, a tren kasnije Kajl se baci pred Antheu zaustavljajući drugi udarac.

“Za ime Boginje, prestani Anthea...!” viknuo je, ali ga ona odgurne u stranu. Ipak se zaustavila i ledenim pogledom odmjerila Reu koja ju je preneraženo gledala.

“Nikad više da me nisi taknula!” reče hladno.

Sva stara netrpeljivost koju je osjećala prema Anthei zakuha u Rei. U dva koraka našla se pokraj nje, zgrabila je za košulju i silovito gurnula prema zidu. Anthea posrne i udari o kamen. Kad se okrenula, iz rasječene usne curila joj je krv, a njene svijetle oči sijevale su otvorenom mržnjom.

“To ćeš mi platiti, sestro”, reče promuklim glasom.

Jednim brzim potezom izvukla je mač. Rea se jedva stigla izmaknuti udarcu. Još u poluokretu, trgnula je svoje oružje i zaustavila idući udarac.

“Rea, pazi!” krikne Kajl.

Na vrijeme se izmaknula udarcu koji bi je sigurno teško ozlijedio da ju je pogodio. Bilo joj je dovoljno pogledati Antheino lice pa da shvati da joj je život u pitanju. Ta ju je spoznaja zaprepastila i razbjesnila. Prestala je oklijevati i napala Antheu punom snagom.

Izenada osjeti kako su je odostraga zgrabile dvije ruke i kako je čvrsto drže. Antheu je također uhvatila jedna žena i potegnula natrag.

“Rea! Anthea! Zar ste poludjele?! Prestanite! Smjesta!” začuše obje strogi glas.

Rea prepozna visoku priliku Kajlove majke i spusti oružje. Duboko je disala i cijelo joj je tijelo podrhtavalo od uzbuđenja. Anthea je bila u istom stanju i pokušavala se oteti, ali ju je jedna starija ratnica tako čvrsto držala da se nije mogla ni maknuti. Prestala se otimati tek kad je ugledala Rakiru.

Visoka žena gledala ih je strogim pogledom u kojem je samo čovjek koji ju je dobro poznao mogao primijetiti zabrinutost.

“Rea, ovakvo ponašanje ne priliči budućoj Vladarici! Anthea ti je sestra! A ti se, Anthea, sjeti da će Rea jednog dana postati Vladarica. Ne izazivaj je jer bi mogla požaliti zbog toga! Što bi

vaša majka rekla da vas je sad vidjela? Morate se međusobno pomagati, a ne pokušavati ubiti jedna drugu. Obje ste odrasle žene i trebale biste se bolje znati kontrolirati. Pustite ih!” reče ratnicama.

Oslobodivši se, Anthea se naglo trgne i stupi korak naprijed. Pogledala je Reu takvim pogledom da je ova sva protrnula, ali nije rekla ni riječi. Jednim pokretom vratila je mač u korice i rukom obrisala krv s usana. Snaga Rakirine osobe čak je i na nju djelovala. Sagnula je glavu u njenom pravcu, a zatim šutke prošla pokraj Ree ni ne pogledavši je.

Rea se tek sad opusti. Vratila je mač u korice i pogledom potražila Kajla. No nije ga ugledala. Vjerovatno se udaljio čim je primijetio svoju majku.

“Zao mi je, Rakira”, reče ženi čije su je sive oči ozbiljno promatrale. “Nisam željela sukob s Antheom. Ali nisam imala izbora.”

Visoka žena odmahne glavom.

“Vjerujem ti, Rea. Dobro te poznajem. Ipak, žalosno je da se vas dvije stalno sukobljavate. Anthea je opasna. Čuvaj je se! Njeno neprijateljstvo može imati teških posljedica. A vjeruj mi, to nam je sad najmanje potrebno.”

Njene riječi privuku Reinu pozornost.

“Zašto to kažeš? Jesi li imala nekih problema na granici?” upita.

“Ne, zasad. Ali mislim da je na pomolu novi rat s Dinjanima. Upravo sam se vratila s puta i idem ravno Vladarici. Hoćeš li sa mnom?”

“Zahvaljujem ti, ali još sam uzrujana. Ne bih željela da majka to primijeti i sazna za ovo što se dogodilo. Mogu li te zamoliti da joj o tome ništa ne kažeš?”

“Dobro, neću joj ništa reći. Znam da bi je to samo uzrujalo i ražalostilo. Ali, u ime Boginje, zaobilazi Antheu!”

Rakira joj kimne glavom u znak pozdrava i produži prema stubama koje su vodile u Bijelu Kupolu.

Rea je otišla u svoje prostorije. Ručala je i odnijela hranu Dinjaninu, a zatim izašla u vrt i sjela u hlad pod jednim drvetom. Neraspoloženo je vrtjela travku među prstima i razmišljala o Anthei. Ali ubrzo osjeti kako je obuzima čar ranog ljetnog

poslijepodneva. S istoka je pirkao lagan vjetar i njihao grane vrbe u blizini. Legla je u travu i sanjareći promatrala oblake na nebu. San joj se neprimjetno navuče na oči. Zadrijemala je.

Kajl, Rakirin sin, hodao je brzim i nečujnim koracima hodnikom u Reinom krilu Palače. Prostorije u kojim je ona živjela bile su mu dobro poznate. Koliko li su se samo kao djeca natrčali ovim hodnicima, zajedno s Delhinom i Savanom! Prazno lijevo krilo Palače bilo je kao stvoreno za njihove igre. Lovili su se međusobno i skrivali se po sobama, a onda bi se zavukli u kakav osamljeni kutak i igrali do kasnih večernjih sati, ne obazirući se na povike službenica koje su ih tražile. Prisjećajući se tih dana, s nostalgijom se osmjehnuo, žaleći u dubini duše što su tako brzo prošli. Danas je sve bilo drukčije. Rea je bila odrasla žena i ako je htio s njom razgovarati nasamo, morao je zbog svog ugleda pripaziti da ga nitko ne opazi u njenim prostorijama.

Bio je već nadomak vratima njenih osobnih prostorija kad iznenada začuje glas neke ratnice. Brzo se sklonio iza jednog stupa i pričekao da žene prođu, a zatim hitro pride vratima. Otvorio ih je i ušao unutra, ne znajući da je time prekršio Reinu zabranu koje u njegovo vrijeme još nije bilo.

Osvrnuo se oko sebe i najprije pogledao u spavaonicu. Nije bila tamo. Otvorivši vrata susjedne sobe zakoračio je unutra i sledio se usred pokreta. Svega nekoliko koraka od vrata, na improviziranom ležaju, sjedio je čovjek smeđe kose i tipično dinjanskih crta lica. Kajl zanijemi od iznenađenja i zagleda se u njega širom otvorenih očiju.

I Dinjanin se iznenadio, ali kod njega je šok kraće trajao. Skočio je na noge i zastao. Po prvi put u životu ugledao je atlantskog muškarca. Nije znao što da učini. Primijetivši da muškarac nema nikakvo oružje i da nije učinio nijedan prijeteći pokret, odlučio je pričekati. Šutke je stajao i promatrao ga.

Kajlu je trebalo dosta vremena da dođe k sebi od iznenađenja. Posljednje što bi ikad pretpostavio da može zateći u osobnim prostorijama Nasljednice bio je Dinjanin. Pa ipak, pred njim je sad stajao muškarac smeđe kose i šutke ga promatrao, kao da se čudi njegovoj pojavi. Kajl je u gradu na jugu kojim je Rakira vladala poslije uništenja Nardene, često dolazio u dodir s dinjanskim

robovima i s vremenom je naučio nekoliko riječi njihovog jezika. Obratio se Dinjaninu.

“He... sar gekh.”⁸

“Možeš govoriti atlantski”, reče Zerid.

Kajl se opet iznenadi, ali privremeno prijeđe preko toga. Trenutno ga je više zanimalo što Dinjanin radi u Reinim prostorijama.

“Tko si ti? Što radiš ovdje?” upita ga, dok mu se na licu jasno moglo vidjeti čuđenje.

Zerid je oklijevao s odgovorom. Rea mu je rekla da su prostorije u kojima se nalazi sigurne. Tko je onda ovaj muškarac i zašto je prekršio zabranu ulaska? Nije se mogao sjetiti da je Rea spomenula nekog muškarca. Što ako pokuša pozvati druge ratnice?

“Ne mogu ti odgovoriti na pitanja”, reče nakon kraće šutnje. “Zašto ne upitaš Reu?”

Kajl je zaustio odgovoriti kad najednom opazi kako je Zerid skrenuo pogled prema vratima i s vidljivim se olakšanjem opustio. Okrenuo se i na vratima ugledao Reu. Stajala je nepomično, držeći u desnoj ruci poluotvorenu knjigu. Osmjehnuo se, ali mu osmijeh nestane s lica kad je primijetio njen izraz ljutnje i neugodnog iznenađenja.

“Kako ti je palo na pamet da uđeš ovamo, Kajl?! Zar ne znaš da sam zabranila ulazak u svoje prostorije?”

Njen ton ga je uvrijedio. Spustio je glavu. Rea se sabere i kratko pogleda Dinjanina koji ih je promatrao. Uхватила je Kajla za ruku i povukla ga van iz sobe.

“Dođi”, reče kratko.

Povela ga je u svoju spavaonicu i zatvorila vrata. Odložila je knjigu na stol pa se zatim okrenula prema njemu.

“Odgovori mi na pitanje”, reče mirnije.

“Nisam znao za zabranu”, odgovori Kajl pogledavši je u oči. “Molim te, oprost mi. Htio sam razgovarati s tobom.”

Rea ljutito odmahne rukom.

“I zato si ovamo došao?! U moje prostorije, sam?! Zar ne misliš na svoju čast, Kajl? Što će pomisliti moje ratnice nakon što su te vidjele da ovamo ulaziš?”

⁸ Ti... reci ime.

“Nitko me nije vidio”, odvrati Kajl.

“Jesi li siguran? Bolje bi bilo i za tebe i za mene da si u pravu.”

Malo se umirila, ali joj je lice i dalje bilo namršteno.

“Nisi smio ovamo doći. Sad si vidio Dinjanina...”

“Tko je on, Rea?” prekine je Kajl, čudeći se. “I zašto ga skrivaš u svojim prostorijama?”

“On je moj zarobljenik”, odvrati Rea kratko. “Bolje da o njemu znaš što manje. Stavio si me u opasan položaj, Kajl. Mogla bih stradati ako itko sazna da se on nalazi ovdje.”

Trgnuo se kao ošinut i uspravo.

“Ne misliš valjda da bih te ja izdao, Rea?!” poviče ogorčeno, ne skrivajući bol koju su mu nanijele njene riječi. “Ako to misliš, onda si zaboravila sve što je bilo među nama! Radije bih umro nego tebi nanio neko zlo. Kunem ti se da od mene nitko neće saznati za Dinjanina!”

Promatrala ga je nekoliko sekundi osjećajući kako joj je srce nehotice jače zakucalo. Stajao je pred njom uspravan, blistavih očiju i u jednom kratkom trenutku izbrisao godine koje su ih dijelile. Prepoznala ga je po toj reakciji i žestini, i prije nego što se snašla ruke joj same krenuše prema njemu. Ali se na vrijeme trgnula i okrenula. Otišla je nekoliko koraka dalje od njega i stala pokraj kamina.

“Rekao si da želiš razgovarati sa mnom”, reče prigušeno.

Gledao ju je očima punim suza. Znao je što je osjetila, prepoznao je odgovor, ali odmah se zatim udaljila, zatvorila. Ovo nije bio prvi put da je to učinila. Prinio je ruku očima pokušavajući se sabrati.

“Htio sam ti zahvaliti što si me zaštitila pred Antheom”, reče s naporom.

Napravila je pokret odbijanja.

“Ne zahvaljuj mi, Kajl. Učinila bih isto za bilo kojeg drugog muškarca.”

Zadrhtao je od grubosti njenih riječi.

“Htio sam te i upozoriti na Antheu”, nastavi, s mukom kontrolirajući glas. “Prije šest mjeseci posjetila je moju majku u našem domu. Dala je ponudu za mene, ali ju je Rakira na moju molbu odbila. Anthea mi je to zamjerila. Dogodilo se kao i danas, uhvatila me na trenutak samog i prijetila mi. Rekla mi je da ćete ti i

Vladarica uskoro umrijeti, da se nemam čemu nadati...” glas mu zamre.

Rea ga je jedva slušala. Nadala se da će Kajl uskoro završiti i otići.

“To su prazne prijetnje”, reče nestrpljivo. “Ne treba im pridavati veće značenje. Anthea me mrzi, ali o trenutku moje smrti odlučuje Boginja, a ne ona. Što se tiče Vladarice, ona je dobrog zdravlja i, ako to bude Boginjina volja, živjet će još dugo. Ne brini zbog Anthee, Kajl. Kad ti idući put bude dosađivala, reci svojoj majci. Ona će je brzo ušutkati. Je li to sve?”

Nije joj mogao vidjeti lice, ali ju je dovoljno dobro poznavao da osjeti njenu nelagodu. Htjela je da ode.

“Zašto me izbjegavaš, Rea?” upita tiho.

Primjetno se lecnula i pomaknula nekoliko koraka.

“Ne izbjegavam te.”

“Da, izbjegavaš me. Razgovaraš sa mnom pred drugima o... nevažnim stvarima. A onda se brzo odmakneš, kao da bježiš. Zašto, Rea?”

“Varaš se”, reče ona tonom u kojem se osjećala ljutnja. “Uostalom, muškarac nema pravo postavljati ovakva pitanja ženi. Dovodiš me u neugodnu situaciju.”

Kajl je šutio nekoliko sekundi. Glas mu je drhtao kad je progovorio.

“Zar ti ni ja, Rea, nemam pravo postaviti pitanje? Prije šest godina govorila si mi da me voliš, rekla si da ćeš me čekati i molila me da ti ostanem vjeran. Sjećaš li se? Vratio sam se u Anahavu i šest godina čekao... na jednu tvoju riječ... poruku. Nisi se javila.”

“Obećala sam majci da ti se neću pokušati javiti”, reče Rea prigušeno. Pognula je glavu pod težinom sjećanja koja su njegove riječi izazvale.

“Ali sad? Sad sam se vratio. Vladarica je sama to dozvolila. Odrasla si žena i ona ti ne može više naređivati. Tvoje je pravo da izabereš mladića kojeg želiš. Zašto me sad izbjegavaš? Ili me ne želiš više...?” glas mu se prelomio. Okrenuo se i pokrio lice rukama.

Rea se okrene prema njemu. Lice joj je bilo blijedo.

“Kajl...” reče nesigurno. “Slušaj me, Kajl. Ti znaš razlog zbog kojeg nas je moja majka razdvojila. Bili smo oboje premladi za

ono što smo osjećali jedno prema drugom. Izgubila sam glavu za tobom. Tisuću mi je puta nakon toga majka rekla da žena mog položaja ne smije voljeti muškarca onako kako sam ja voljela tebe. Vladarica mora svoje osjećaje podrediti razumu i ne smije dozvoliti da utječu na njene odluke. Svoje misli i vrijeme mora posvetiti dužnostima i nijedan joj muškarac ne smije skrenuti pozornost s njih. Ranije joj nisam vjerovala, mislila sam da pretjeruje, ali nakon što si otišao, shvatila sam da je bila u pravu. Bilo mi je... užasno", zastala je, skinula obruč i uzrujanim pokretom prošla prstima kroz kosu. "Bila sam izvan sebe, nisam se mogla ni na što usredotočiti. Mjeseci su mi trebali da bol postane podnošljiva. Nikad više u životu ne želim se naći u sličnoj situaciji. Pitaš zašto te izbjegavam? Pa zar ti to nije jasno? Ne želim te opet zavoljeti. Ja to ne smijem! A čak i kad bih smjela, ne bih se usudila. Shvati me! Bol koju sam osjetila nakon što si otišao neću nikad zaboraviti! Ne bih mogla još jedanput podnijeti rastanak... Stalno bih strepjela da ću te izgubiti... Pokušaj me razumjeti..."

Kajl se strelovito okrene prema njoj.

"Ali to što govoriš nema smisla, Rea!" poviče. "Ti se bojiš rastanka? Tko bi nas rastavio i zašto? Vladarica to više ne može učiniti. Bojiš se mog utjecaja na sebe? Zar je taj strah jedini razlog zbog kojeg si spremna odreći se ljubavi? Zar si me tako malo voljela?"

"Ne razumiješ, Kajl", odmahнула je glavom.

"Razumijem", odvrati on dok su mu suze klizile niz obraze. "Moja me majka dovela u Atlantu da mi odabere ženu, Rea. Sve dosadašnje ponude odbila je, jer sam ja to tražio. Puno mi je puta rekla da me ti nećeš uzeti za druga i sad me dovela ovamo da mi dokaže svoje riječi. Vidim da je bila u pravu. Već mi je dvadeset i jedna godina i vrijeme je da mi nađe ženu. Što ti na to kažeš, Rea? Pogledaj me u oči i reci mi da ti je svejedno, i ja ću pristati na prvu ponudu. Reci mi da me možeš zamisliti u naručju druge žene, a da pritom ne osjetiš ništa! Pogledaj me u oči i reci mi... ali reci istinu!"

Skamenila se. Gledala je u njegove lijepe, blistave oči i pokušala se prisiliti da izgovori riječi koje je tražio, ali nije mogla. Negdje duboko u sebi osjetila je po prvi put nakon dugo vremena

toplinu koja se polako širila i popunjavala bolnu prazninu. Naglo se okrenula prema kaminu i položila užareno čelo na hladni kamen.

Kajl je stajao nepomično.

“Mislim da sam dobio odgovor”, reče polako.

Čula je kako su se zatvorila vrata sobe. Kad se okrenula, njega više nije bilo.

IX.

Idućih nekoliko dana Rea se osjećala kao na žeravici. Bila je nemirna i odsutna duhom u tolikoj mjeri da su to čak i žene oko nje počele primjećivati. Peckale su je pitanjima i primjedbama, ali ona je šutjela. Kajla je vidjela samo dva puta, izdaleka. Nije joj više pokušavao prići. Budući da mu se majka vratila u Atlantu, preselio se istog dana u njihovu kuću u gradu.

Njegove riječi kao da su joj otvorile oči. On nije mogao u potpunosti razumjeti strah koji je osjećala, ali počela se pitati vrijedi li se zbog tog straha odreći njega. Nije više bila sigurna u to.

U pokušaju da se rastrese, otišla je jednog jutra do brvnare pokraj rijeke i cijeli dan provela plivajući i pecajući. Kobina joj je rekla da se Vern dobro ponaša, ali da je stalno loše raspoložen i da ga često čuje kako plače. Rea je razgovarala s njim i pokušala ga utješiti. Činilo joj se da je u tome malo i uspjela. Ručali su zajedno, a navečer se vratila u Atlantu.

Idućeg je dana odlučila nakon uobičajenih vježbi posjetiti časnu Bashru. U Hram je stigla malo iza podneva i jedna ju je službenica odvela u knjižnicu u kojoj je vrhovna svećenica nadgledala prepisivanje knjiga. Činilo se da je Rein posjet nije iznenadio. Dala je još nekoliko uputa službenicama, a zatim povela Reu u posebnu prostoriju. Kad su ušle, zatvorila je vrata i pokazala joj da sjedne.

“Reci, Rea.”

Rea je nekoliko trenutaka šutjela. Nije znala kako početi. Starija se žena osmjehnula.

“Pretpostavljam da je u pitanju Kajl, zar ne?” reče mirno.

Rea pocrvenje.

“Kako si pogodila?” upita s nelagodom.

“Nije bilo teško”, osmjehne se Bashra. “Slutila sam da ćeš prije ili kasnije doći po savjet. Što te muči, Rea?”

Neodređeno je mahnula rukom i ustala s klupe. Nije mogla sjediti.

“Što me muči, Bashra? Ti znaš kako mi je bilo nakon što je otišao. Kasnije sam se smirila, mislila sam da sam ga preboljela. Ali otkako se vratio, moj je mir nestao. Sad znam da ga još uvijek volim, možda i više nego prije, jer je to ljubav zrele žene, a ne djevojke. Grozim se pomisli da bi ga mogla uzeti neka druga žena. Ali ja nemam pravo tražiti od njega da mi ostane vjeran do kraja života. Ili ću ga prepustiti drugoj ili ću ga uzeti sama.” Zastala je skupljajući misli i okrenula se prema svetoj ženi. “Bojim se toga, Bashra. Bojim se snage vlastitih osjećaja, bojim se boli koju sam jednom već proživjela i koju ne želim nikad više doživjeti. Ako ga uzmem, on će zavladatai svim mojim mislima, svim osjećajima. Ne znam smijem li to dozvoliti? Sutahan mi je oduvijek govorila da se Vladarica ne smije prepustiti osjećajima. Je li to istina?”

Bashra je razmišljala nesvjesno vrteći pero među prstima.

“Rea, ljubav prema drugoj osobi uvijek donosi i sreću i bol”, reče nakon nekog vremena. “Jedno bez drugog ne ide. Prije šest godina proživjela si zbog Kajla teške trenutke. Razmisli malo o tome pa mi iskreno reci: bi li se odrekla sreće koju si s njim osjetila u mjesecima prije njegovog odlaska, samo zato da bi si uštedjela bol koja je došla nakon toga? Bi li više voljela da svega toga nije bilo?”

Zatečena pitanjem, Rea je zastala kao ukopana. Zagledala se u zid pred sobom kao da na njemu pokušava vidjeti događaje iz vlastite prošlosti. Dugo je stajala i šutjela, a onda polako odmahne glavom.

“Ne, Bashra. U pravu si”, reče muklo. “Boljelo je, ali prethodno sam osjetila sreću kakvu nisam ni sanjala da mogu doživjeti... kakvu nikad više nisam osjetila... I koliko god to kasnije bolno bilo, draže mi je od mrtvila u kojem sam živjela posljednjih godina.”

“Drago mi je da si me razumjela, Rea”, kimne Bashra s odobravanjem. “Ako želiš voljeti i biti voljena, onda se moraš otvoriti i dopustiti mladiću kojeg voliš da ispuni tvoju dušu, da istraži svaki njen kutak, ukratko, da postane dio tebe, jednako kao što ćeš ti postati dijelom njega. Da, ljubav te na izvjestan način čini ranjivijom, a ponekad i boli, kao što si već i sama iskusila. No može te učiniti i čvršćom, može te oplemeniti, a na posljertku nagradit će te najljepšim od svih Boginjinih darova – djecom. A što se tiče Sutkaninih opomena i Kajlovog utjecaja na tebe... Ne razumjem zašto misliš da taj utjecaj nužno mora biti štetan? Pokušaj o tome razmišljati i na drugi način. On je mladić visokog položaja. Njegovo obrazovanje ravno je tvome. Možda ti ponekad dobro dođe njegov savjet.”

“Bashra, ne znaš što govoriš!” Reino se lice naglo smrknulo. “Obrazovan ili ne, Kajl je muškarac. Izgubila bih svaki autoritet pred drugim ženama kad bi se doznalo da primam savjete svoga druga. To je nemoguće.”

“A zašto? Muškarci neke stvari gledaju drukčije od nas”, reče Bashra blago. “Nije li upravo to ono što se očekuje od suvladarice, drugo mišljenje? Uostalom, nisam ti ni mislila reći da njegove savjete primaš javno. Samo kažem da ponekad drugo mišljenje, pa makar to bilo i mišljenje muškarca, može dobro doći i da se toga ne moraš bojati. Na tebi je da ocijeniš hoćeš li ga uvažiti ili ne.”

“Ali hoću li biti sposobna za to? Neće li mi osjećaji prema njemu zamagliti sposobnost rasuđivanja?”

“Na to ti pitanje ja ne mogu odgovoriti.”

“Ne razumiješ, Bashra. To je upravo ono pitanje zbog kojeg sam došla k tebi. Molim te, pomози mi!”

Sveta je žena kratko razmišljala, a onda naglo ustane i mahne joj rukom.

“Dođi, pokazat ću ti nešto.”

Povala ju je dublje u unutrašnjost Hrama, onamo kamo su obični ljudi rijetko zalazili. Čak je i Rea svega nekoliko puta tu bila. U jednoj dvorani nalazile su se spiralne stube koje su se spuštale u dubinu. Bashra zapali jednu baklju i pruži je Rei, a sama dohvati drugu i počne silaziti niz stube. Rea ju je pratila pomalo oklijevajući.

Stube su se spuštale puno dublje nego što je očekivala. Zrak je bio neobičnog mirisa i hladan, ali dobre kvalitete. Sigurno su dolje bili postavljeni otvori za provjetranje. Konačno su se spustile na neke kamene ploče. Posvuda je vladao savršeni mrak i tišina. Čulo se samo pucketanje baklji i njihovo disanje.

Bashra ju je vodila sigurnim koracima, a nakon nekog vremena Rea potpuno izgubi osjećaj za orijentaciju. Pretpostavljala je samo da su još uvijek ispod Hrama, ali nije bila sigurna. Na jednom mjestu Bashra zastane i gurne neka vrata.

“Tu smo”, reče prigušeno.

Glas joj je odjeknuo. Nalazili su se u nekoj jako velikoj dvorani, ali to je bilo sve što je Rea mogla zaključiti jer svjetlost nije dopirala daleko. Bashra zastane na jednom mjestu i podigne baklju visoko u zrak.

“Evo, pogledaj”, reče. “To je lik Ištare, prve Vladarice na Atlantidi. Ona tu počiva već više od dvije tisuće godina u zlatnom sarkofagu koji se nalazi unutar većeg kamenog. Iznad nje je njen kip u prirodnoj veličini načinjen od najfinijeg kamena. Pogledaj je!

Rea je okrenula glavu u stranu, drščući, ali je Bashra gurne naprijed. S dubokim štovanjem zagledala se u lik žene srednjih godina, mirnog i izražajnog lica. Na njenoj su glavi drevne umjetnice prikazale istu onu kacigu koju je Rea nosila prije nekoliko dana. Šuteći ju je promatrala. Žena je bila njene visine, a u crtama lica Rei se učini da vidi nešto poznato. Ali nije mogla točno odrediti što. Uпитno je pogledala Bashru.

“Da, primijetila si”, kimne sveta žena. “Davno sam to već opazila. Slična si joj, posebno u očima. Sigurna sam da ta sličnost nije slučajna. Iz nekog razloga Boginja te je učinila sličnom našoj najčaćenijoj Vladarici, onoj koja nas je izvela iz sigurne propasti i dovela na Atlantidu.”

“Zašto bi to Boginja učinila?” upita Rea prigušenim glasom.

Atmosfera i mrak podzemne grobnice tjeskobno su djelovali na nju. Nejasno je vidjela da do Ištarinog kipa stoji još jedan, a slutila je da se niz pruža daleko u utrobu zemlje. Šutljivi likovi Vladarica, spomen na minula vremena, stajali su tu, u mraku, na svojoj posljednjoj straži. Gledala je oko sebe s jezom pitajući se zašto ju je Bashra ovamo dovela.

“Sigurno postoji razlog, a budeš li ostala vjerna Njenim zakonima, s vremenom ćeš razumjeti”, odvrati Bashra. “Skriveni su putevi Boginje, Rea, ali naš narod nikad ne bi ovoliko postigao i ovako se visoko uspeo bez Njene pomoći. Danas bismo bili nešto poput Dinjana, pleme bez reda i zakona, štovatelji raznih duhova i zemaljskih pojava. Nemoj misliti da su drugi narodi drukčiji. Mnogi su još i gori. Iako smo mi na Atlantidi izolirani od ostalog svijeta, neke naše žene povremeno su putovale preko mora u druge krajeve i donosile nam osim robe i priče o običajima drugih naroda. Ili je možda bolje reći plemena, jer mnogi od njih još uvijek nemaju trajnih staništa, ne obrađuju zemlju, a samo rijetki imaju pismo i zakone poput nas, ali su još uvijek daleko ispod našeg nivoa. Boginja je naš narod posvetila kad nam se objavila prije 2851 godine i podarila nam prvu Vladaricu koja je ujedinila dotad slabo povezana plemena. Kako je dalje išla naša povijest, poznato ti je. Polako smo donosili prve zakone, u skladu s Njenim naukom, počeli obrađivati zemlju i uzgajati životinje umjesto da ih lovimo. No stalno smo bili u sukobu s raznim plemenima koja su nas pljačkala i odvlačila naše žene i muškarce u roblje i ti su nas stalni sukobi gotovo uništili. Tad nas je Vladarica Ištara, u trenutku koji je bio presudan za cijeli naš narod, odlučila povesti prema ovoj zemlji vođena Boginjinom željom. Otok je nazvala Atlantida, što na starom jeziku, još starijem od onog kojeg danas nazivaju staroatlantskim, znači: zemlja Atlanata ili zemlja pravih ljudi. Dinjana je u to vrijeme bilo malo, povukli su se pred nama prema sjeveru, gdje su i ostali do današnjih dana. Ištara je donijela prve prave zakone i zapisala ih, organizirala zemlju na način koji se u najvažnijim crtama zadržao i do današnjih dana i omogućila nam da dugo vremena napredujemo i množimo se u miru. U drugom i trećem stoljeću od našeg dolaska u ovu zemlju izbila su dva velika rata između potomaka nekadašnjih atlantskih plemena. Neke su plemenite žene pokušale iskoristiti priliku koja im se ukazala jer su na položaju Vladarice bile slabe žene, ili bez izravnih potomaka. Oba su rata dugo trajala i nanijela zemlji veliku štetu, ali, kao što ti je dobro poznato, sukobi su na kraju prestali i potvrđena je moć Vladarice. Kasnije je bilo još manjih pobuna i lokalnih sukoba, ali su razlike između starih plemena ubrzo nestale, iako se još i danas volimo našaliti na račun istočnjaka ili južnjaka. Poslije toga

uslijedio je miran period, ako se mirnim može nazvati odbijanje nekoliko navala drugih naroda koji su se pokušavali naseliti na Atlantidu. Zatim su opet počeli sukobi jer je moć Vladarice s vremenom opala, a nekoliko velikih obitelji preko svake mjere ojačalo. Taj nemirni dio naše povijesti okončan je godine 2134. kad je na vlast došla Vladarica Hesida koja je ograničila moć plemenitih žena i uvela običaj da Vladarica potvrđuje nove plemenite žene na njihovim položajima upraviteljica. Nakon toga opet je neko vrijeme vladao mir, a onda su počeli problemi s Dinjanima koji još i danas traju. Štoviše, postaju sve gori.” Bashra na tren ušuti i pogleda još jednom kip Ištare. “Dođi, pokazat ću ti grobove drugih Vladarica. Ima ih točno dvije stotine i petnaest. Neke su vladale vrlo kratko, najkraće vladarica Valnea koja je ubijena svega nekoliko sati nakon proglašenja. Najduže je vladala jedna vladarica iz mlađeg razdoblja. Proglašena je vladaricom u dobi od petnaest godina, čim je završila ratničku obuku, i vladala čak pedeset i tri godine. Umrla je mirno, u dubokoj starosti... Gotovo o svakoj od njih mogla bih ti reći ponešto, ali to bi predugo trajalo.”

Polako su hodale dugom galerijom. Rea je bila tiha, opčinjena prizorom koji je malo žena imalo prilike vidjeti. S obje strane nizali su se kipovi i grobovi, posljednja počivališta Vladarica. Bashra bi povremeno zastala i kazala joj nekoliko riječi o pojedinim ženama, ali su uglavnom hodale u tišini. Na kraju stigoše i do posljednjeg kipa. Rea je pokušavala procijeniti koliko još ima do kraja galerije, ali joj je to bilo nemoguće zbog mraka. Posljednji je kip imao lik njene majke. Šutke je stajala i promatrala otvoreno grobno mjesto osjećajući kako joj ledena jeza klizi niz leđa. Malo dalje vidjela je u praskavoj svjetlosti baklji još jedno mjesto, ali bez kipa.

“To je za onu koja će doći poslije Sutahan”, reče Bashra promatrajući je. “Za tebe, Rea. Na dan kad budeš proglašena Vladaricom, naredit ću službenicama da dopreme kameni blok u Hram i počnu ga oblikovati prema tvome liku. Kad umreš, ležat ćeš ovdje, među svim drugim Vladaricama, svojim pretkinjama.”

“Zašto si me dovela ovamo, Bashra?” upita Rea tiho.

Žena je oklijevala razmišljajući kako da joj najbolje odgovori.

“Zato, Rea”, reče polako, “da shvatiš svoju važnost. Naša vjera, naši običaji, naša prošlost, to je prava snaga atlantskog naroda. Sve tvoje odluke, sve što učiniš, bit će zabilježeno i preneseno budućim naraštajima. Pitala si me hoćeš li imati snage oduprijeti se Kajlovom ili bilo čijem utjecaju. Pogledaj oko sebe i sama odgovori. Mogu li tvoji osjećaji, ma kako jaki bili, ikad dovesti u pitanje ovo?”

Rea je šutjela. Promatrala je prazno mjesto do kipa svoje majke.

“Odluka je, naravno, na tebi”, reče časna Bashra nakon duže šutnje. “Koliko vrijedi život bez ljubavi? Hoćeš li biti bolja Vladarica s njim ili bez njega? Ne postoji jednostavan odgovor. Ti nisi obična žena. Na tebi leži velika odgovornost, čak i ovog trenutka, dok još nisi Vladarica, a kasnije još i veća. Možda tvoja majka i ima djelomično pravo. Ljubav je i rizik. Ali ti moraš sama odlučiti što ćeš učiniti i koji ćeš put izabrati, ne samo sad i ne samo po ovom pitanju. Nadam se da sam ti u tome barem malo pomogla.”

Uzela ju je iz podzemne grobnice. Kad se pola sata kasnije Rea našla vani, na svjetlosti sunca, na tren joj se učini da je sve sanjala. Pa ipak, znala je da nikad više neće moći zaboraviti galeriju šutljivih likova i otvoreni grob koji je čeka.

Bila je još zamišljena dok je ulazila kroz vrata Palače. Na samom ulazu ugleda Savanu koja joj prijateljski mahne i nastavi razgovarati s jednom mlađom ženom. Rei je trebalo nekoliko sekundi da prepozna Uyte. Mlada je ratnica u samo četiri tjedna otkako ju je prvi put vidjela, doživjela veliku promjenu. Nestalo je zbuđenosti i nespretnosti koje se sjećala. U dodiru s drugim plemenitim ratnicama djevojka je naglo sazrela, a uspjesi na natjecanjima pridonijeli su njenoj samosvijesti. Rea se osmjehnula u sebi i produžila prema svojim prostorijama.

Prolazeći kroz središnju dvoranu primijetila je da su službenici Palače već postavili stolice i stolove za večerašnju zabavu kojom je službeno završavala proslava Dana Boginje Sunca. Večeras će se u Palači naći gotovo sve plemenite žene sa svojom pratnjom i obiteljima kao i važnije predstavnice građana Atlante. Zabava je po običaju trebala trajati sve do ranih jutarnjih sati.

Rea se te večeri obukla s posebnom pozornošću. Za razliku od prethodnih dana bila je dobro raspoložena i tiho je zviždala četkajući kosu. Stavila je na glavu obruč s oznakama Nasljednice i trenutak razmišljala da li da uzme i službeni bijeli ogrtač. Na kraju je odmahнула rukom i izašla van bez ogrtača. Zabava nije imala službeni karakter. Bila je to samo još jedna prilika za upoznavanje i druženje prije nego što se svi razidu svojim kućama u raznim dijelovima Atlantide.

Hodajući hodnikom prema središnjoj dvorani, već na pola puta začula je prigušeni žamor koji je postajao sve glasniji. Ušavši u dvoranu odmah je opazila da su već gotovo svi uzvanici stigli. Umjesto da se uputi ravno prema svom sjedištu koje se nalazilo pokraj Vladaričinog, odluči radije krenuti kroz gužvu zaobilaznim putem. Tako je imala priliku izmijeniti pozdrave s desecima plemenitih žena, a kod nekolicine je zastala i malo dulje razgovarala. Žene koje su imale nezdužene sinove iskoristile su prigodu da joj ih predstave, no Rea se samo osmjehivala i nije se zadržavala predugo. Stala je na tren pokraj stolova za kojima su sjedile mlađe plemenite žene, ali ubrzo produži dalje, otklonivši njihove pozive da im se pridruži. Tražila je Kajla.

Ugledala ga je kako sjedi pokraj svoje majke, odmah do Vladaričinog mjesta. Rakira je razgovarala s Vladaricom, a on je sjedio sam, nepomičan, dok mu je pogled lutao po mnoštvu. Zastala je pokraj jednog stupa promatrajući ga i osjećajući kako joj je srce pritom nehotice jače zakucalo. Bio je predivno odjeven u svoju neobičnu nardensku nošnju po kojoj se tako vidljivo razlikovao od ostalih muškaraca. Gotovo svaka mlađa žena u dvorani prošla je nedaleko od njegovog mjesta, a neke su mu i prišle. Kajl je odgovarao uljudno, no na licu mu se moglo vidjeti da je odsutan. Jedna službenica postavila je na stol pokraj njega nekoliko pladnjeva i zdjela s hranom i pružila mu jedan tanjur, ali Kajl pokretom ruke odbije. Okrenuo je glavu i Rea primijeti kako mu je licem kratko preletio izraz nestrpljenja. Idućeg trenutka pogledi im se stopiše. Oči su mu se raširile i lagano se trgnuo od iznenađenja.

Rea se osmjehne. Polaganim korakom prošla je pokraj njega i prišla Rakiri. Sutahan podigne glavu kad ju je ugledala, a Rakira se okrene i pozdravi je osmijehom.

“Tu si, Rea”, reče Vladarica. “Već sam se pitala zašto kasniš.”

“Nisam zakasnila, majko, samo sam bila na drugom kraju dvorane”, odvrati Rea i okrene se Kajlovoj majci. “Rakira, vidim da se Kajl dosađuje. Rado bih ga provela kroz dvoranu, a uskoro će i ples započeti. Možeš li mi ga povjeriti večeras?”

Rakira je na tren pogledala Kajla koji ih je željno promatrao.

“Dobro, Rea. Ali ostanite u dvorani i javi mi se povremeno.”

“Hvala ti.”

Prišla je Kajlu i pružila mu ruku. Osmjehnuo se i prihvatio je, ustajući.

Povela ga je prema središtu dvorane gdje su se okupile mlađe žene sa svojim drugovima ili mladićima. Po stolovima oko kojih su sjedile bili su raspoređeni brojni tanjuri i zdjele s raznovrsnim jelima, voćem i kolačima, a službenice Palače su ih stalno obilazile nudeći ih pićem. Rea je pogledom potražila Savanu, a nedaleko od nje ugleda i Delhinu. Uputila se prema njima. Krug se otvorio kad se približila i pozdravi je više glasova.

“Evo Ree i Kajla! Dodite, sjednite... Blago tebi, Rea! Kako si ga samo uspjela odvesti od Rakire!... Boginje mi, ja se ne bih usudila ni pitati!...”

“Čak i da si se usudila, to ti ne bi puno pomoglo! Odbila bi te, jednako kao što je odbila mene i nekoliko drugih žena. Tko smo mi da se možemo mjeriti s Nasljednicom?...” reče jedna mlađa žena tugaljivo, gledajući Reu zavidnim pogledom. No osmijeh na njenom licu ublažio je gorčinu riječi.

“Nepраведna si, Boreya!” dobaci Delhina koja je stajala nekoliko koraka dalje u društvu jednog zgodnog mladića. “Znaš da Rakira ne gleda na položaj. Pogledaj samo ženu koju je izabrala za svoju nasljednicu. Ne treba ti bolji dokaz od toga!”

“Nisi je baš utješila, Delhina!” poviče jedna žena, glasno se smijući izrazu Boreyinog lica.

Druge joj se pridružiše, a i Rea se nasmije. S pomalo podrugljivom iskrom u očima nagnula se nad stolom prema njoj.

“Čuj, Boreya... znaš kako se kaže: kad je riječ o mladićima, sva su sredstva dozvoljena!... Rakira mi nije povjerila sina zbog mog položaja, no vjeruj mi da me ne bi pekla savjest niti da je bilo tako... Jednako kao što ne bi ni tebe niti bilo koju drugu ženu! Jesam li u pravu?...”

“Ma jesi, u pravu si...” pomirljivo odvrati žena pa ustane i obrecne se na one oko sebe koji su se smijali i dobacivali joj: “Dajte, ušutite! Hoću ja reći koju riječ!” okrenula se Rei i osmjehnula, pruživši joj ruke u znak isprike. “Nisam htjela reći ništa loše, Rea. Malo sam se naljutila i ispričavam se zbog neumjesne primjedbe. No složiti ćeš se sa mnom da nije lako kad te odbije majka ovako privlačnog mladića.” Kimnula je glavom u Kajlovom pravcu, a on na to neznatno porumeni i sa smješkom okrene glavu.

“Ima još dosta privlačnih i slobodnih mladića u dvorani, Boreya”, posavjetova je Savana, napola smijući se, a napola ozbiljno. “Umjesto što žališ samu sebe, idi i odaberi jednog prije nego što počne ples, inače ćeš sjediti cijele noći.”

“To i namjeravam učiniti!” progundā žena.

Prekoračila je klupu i udaljila se, a Rea povede Kajla do mjesta koje su im oslobodili i pomogne mu da sjedne. Mahnula je službenici koja je nosila piće, pa se sama spusti na klupu do njega uzvraćajući na pozdrave žena koje su sjedile za stolom. Savana se nagne prema mladiću i pozdravi ga stiskom ruku.

“Kajl, mislim da još nisi upoznao mog druga. Ovo je Navan, sin plemenite Tehae, gospodarice Kaxase.”

“Drago mi je da sam te konačno upoznao, Kajl”, reče niski muškarac koji je sjedio sa Savanine desne strane. “Toliko sam čuo o tebi od Savane da mi se čini da te poznajem oduvijek.”

“I meni je drago da mogu upoznati Savaninog druga, Navan. Čuo sam da si rodila sina, Savana”, reče Kajl obrativši se ženi. “Čestitam vam od sveg srca! “

“Hvala ti, Kajl”, reče Savana. Zubi joj bljesnuše u iskrenom smiješku. “Svaka bi žena htjela kćer, ali moraju se i sinovi rađati. Zadovoljna sam. A s Boginjinom pomoći doći će i kćeri na red.”

“Zašto nas ne dođeš posjetiti?” predloži Navan. “Pokazat ću ti dijete. Sad su mu već tri mjeseca. Zove se Daran.”

“Moram pitati majku, ali mislim da se neće protiviti. Rado ću vas posjetiti”, reče Kajl.

Prihvatio je čašu čaja iz Reine ruke i nasmiješio joj se. Oko njih su se svi glasno smijali šalama koje je pričala jedna žena. Boreya se ubrzo vratila u društvu jednog mladića i u potpunosti mu se posvetila ostatak večeri.

Večer je polako tekla, u šalama i razgovoru te u iščekivanju plesa koji je trebao početi nešto prije ponoći. U sredini dvorane nekoliko je žena sviralo i povremeno pjevalo, a nakon nekog vremena smijenila ih je grupa zabavljača dok su se one povukle da se malo odmire prije plesa. U neko doba Rea opazi da je Vladarica ustala i iz ruku jedne službenice prihvatila zlatni pehar. U dvorani naglo zavlada tišina i svi se uspraviše. Sutahan pogledom prijede preko lica okrenutih prema njoj i nasmiješi se.

“Pozdravljam sve vas koji ste se večeras okupili u Palači, moje prijatelje i goste”, reče glasno. “Još jedanput smo se našli u Atlanti na proslavi Dana Boginje, a ove godine i dvijetisuće stote godišnjice od dolaska našeg naroda na Atlantidu. Plesom Sunca i natjecanjima taj smo dan dostojno proslavili i još jedanput pokazali da držimo do svojih običaja. Nadam se da ste se pritom i dobro zabavili. Pozivam vas da se nakon ove završne svečanosti ne razidete svojim kućama već da ostanete u Atlanti. Za nekoliko dana održat ćemo Vijeće plemenitih žena i želim da sve budete nazočne. A sad ispijmo čaše u spomen na plemenitu Ištaru i u čast Boginje. Neka nas i dalje vodi kao što je to oduvijek činila!

Podignula je pehar. Rea podigne svoju čašu i ispije zajedno s drugim ženama, pa ponovno sjedne na svoje mjesto. Službenica joj se odmah primakne s vrčem, ali Rea poklopi čašu rukom.

“Neću više vina. Daj mi radije čaja”, reče joj.

U dvorani se opet začuje žamor, a zabavljači nastaviše sa svojim programom. Žene su komentirale Vladaričinu naredbu da ostanu u Atlanti.

“Veliko vijeće? Što bi to moglo značiti, Rea?” upita Delhina s čuđenjem. “Nije bilo najavljeno Vijeće za ovo ljeto.”

“Ne znam”, odvrati Rea slegnuvši ramenima. Slutila je razlog toj Sutahaninoj odluci, ali nije htjela pokvariti ovu večer razgovorom o Dinjanima.

Vrijeme je polako prolazilo u ugodnom raspoloženju. Rea je slušala razgovor te povremeno i sama rekla koju riječ, no pažljiviji promatrač mogao je lako uočiti da je odsutna duhom te da joj pogled svako malo odluta prema Kajlu. Na njemu se vidjelo da je dobro raspoložen. Smijao se i razgovarao s drugim muškarcima te s lakoćom odgovarao na pitanja i primjedbe žena. Svaki put kad bi mu se pogled susreo s Reinim, oči bi mu zablistale toplinom koja

ju je svu prožimala. Odvratila bi pogled, praveći se da promatra zabavljače koji su u središtu dvorane izvodili svakojake šale i lakrdije, no ubrzo bi joj oči ponovno skrenule prema njemu.

“Zašto nam ne zapjevaš nešto, Kajl?” predloži jedna žena koja je sjedila za njihovim stolom nakon što su zabavljači završili sa svojom predstavom i napustili dvoranu. “Nadam se da nemaš ništa protiv, Rea? Rekli su mi da ima predivan glas, ali ga nikad nisam imala priliku čuti.”

“Ima nas ovdje dosta koji bismo ga rado čuli!” javi se još nekoliko glasova. “Hajde, Kajl, otpjevaj nešto!”

U atlantskom narodu pjevanju i sviranju se poučavalo djecu još od malih nogu. Seljaci su pjevali na poljima, olakšavajući si tako težak posao; pastiri su pjevanjem ublažavali osjećaj samoće i umirivali stada; ratnice su kao dio svoje obuke imale satove pjevanja u Hramu, a i obični su građani mogli naučiti lijepo pjevati u velikom hramskom zboru koji je redovito pjevao prilikom večernjih obreda pod budnim nadzorom voditeljice zbora. Lijepi glasovi bili su visoko cijenjeni i svećenice su ih nastojale na vrijeme otkriti i obrazovati. Pjevanje je bilo sastavni dio svih proslava, počevši od seoskih zabava pa do službenih, zajedničkih svečanosti. Za svakog je bila čast kad bi ga okupljeni zamolili da im zapjeva i rijetko kad bi netko takvu molbu odbio. Kajl je sad upitno pogledao Reu, a kada je ona sa smješkom kimnula ustao je i stupio u središte kruga, praćen brojnim pogledima. Okrenuo se prema njoj i osmjehnuo joj se, a zatim podignuo glavu i sklopio oči. Žamor u dvorani se naglo utišao kad se začuo njegov glas i svi se okrenuše prema njemu. Divni, bogati bariton, pun osjećaja i topline, ispunio je zrak, poput nevidljivog vala raširio se dvoranom i odbio od svoda kojeg su davne majstorice i akustički oblikovale. Pjevao je jednu dobro poznatu, starinsku pjesmu o Atlantidi, a kad je završio i lagano se naklonio, svi zapljeskaše glasno tražeći još. Kajl se na trenutak osvrnuo k majci tražeći njeno odobrenje, a onda se njegove oči upriješe u Reu. Osmjehnuo se, no u pogledu mu je bila sjeta. Pružio je ruku pred sebe i zapjevao polako, meko, a ona na to sva potrne. Pjevao je jednu tužnu ljubavnu pjesmu svoga rodnoga kraja, njoj dobro poznatu iz djetinjstva jer mu je bila jedna od najdražih. Gledao je ravno u nju, zovući je, zazivajući u njoj sjećanje na ljubav koju je nekad za njega

osjećala, a glas mu je treperio u zraku, mameći suze u očima onih koji su ga slušali.

*Ljubila sam svoga dragog.
Smijeh se njegov poput zlatne kiše
Po srcu mome prosuo
I padao dugo, sve tiše i tiše.*

*Voljela sam svoga dragog.
Al' njegove oči ne sjaje mi više
Sada još samo u snovima
Njegova mi kosa miriše.*

Rea nije mogla odvojiti pogled od njega. Po prvi put otkako se vratio zaboravila je na svoju odluku da se neće ponovno zaljubiti. Po prvi put nakon toliko godina dozvolila je svojim očima da ga se nagledaju, da se ispune njime. Dok su joj se grudi nadimale od osjećaja kojeg više nije mogla sebi tajiti, gladnim je pogledom klizila po njegovom skladnom liku, upijala u sebe svaku crtu njegovog lica, otkrivala poznate, a zaboravljene pojedinosti, osjećajući ushit i buđenje cijelog svog bića. Srce joj je kucalo tako snažno da joj se činilo kako će joj iskočiti iz grudi. Pognula je glavu, nastojeći se pribrati, no nije dugo izdržala. I protiv njene volje, oči joj ponovno odlutaše k njemu, a duša joj se ispuni osjećajem olakšanja, sreće i duboke čežnje.

U jednom trenutku Savana se okrene prema njoj s pohvalom na usnama, ali zastane tek što je zaustila i pažljivije je pogleda. Zatim pogleda Kajla i opet Reu i nasmiješi se. Okrenula se natrag k svome drugu i rukom ga obgrlila oko ramena obrativši ponovno pozornost na pjesmu.

Kajl je uskoro završio i malo se naklonio primajući pljesak ljudi koji su ga slušali, a zatim se vrati do svoga mjesta. Sa smiješkom je prihvatio Reine ruke, i pogledao je u oči očekujući riječi pohvale, no tren kasnije osmijeh mu izbljedi i on sav utone u njen pogled pun nježnosti i ljubavi, jednak onome kakvog se od ranije sjećao. Stisnula mu je ruke i na trenutak mu se učinilo da će ga privući k sebi, no Rea se na vrijeme sabere i samo tiho pohvali pjesmu. I premda je odmah zatim skrenula pogled i pustila mu

ruke, između njih se u tom kratkom trenutku ponovno uspostavila veza, prekinuta prije šest godina. Shvativši to, Kajla obuzme duboka radost i toplina. Oborio je pogled i sav se zažario od uskomešalih osjećaja, no većina ljudi oko njega, osim Savane i Delhine koja je također naslutila što se događa, pripisala je to stidu zbog pohvala koje je dobivao sa svih strana. Godvyna, mlada južnjakinja koja ga je prva zamolila da pjeva, s odobravanjem kimne glavom u njegovom pravcu.

“Priče obično pretjeruju, ali kod tebe to nije slučaj, Rakirin sine”, reče glasom punim priznanja.

Uskoro se dvoranom raširiše prvi taktovi glazbe. Rea se uspravi i pruži ruku Kajlu, osmjehujući se. Prihvatio je njenu ruku i zatim su, poput velikog broja drugih parova, zajedno krenuli prema središtu dvorane. Počeo je ples.

Plesali su gotovo cijelu noć, s nekoliko kraćih prekida tijekom kojih se Rea javljala Rakiri i jednim malo dužim kad su zastali pokraj stolova s hranom i predahnuli. Plesovi su se izmjenjivali jedan za drugim, neki jednostavniji, neki složeniji. Parovi su se miješali i opet vraćali jedni drugima, no čak i kad su se nalazili na sasvim suprotnim krajevima dvorane, Kajlu je bilo dovoljno da se okrene i odmah bi susreo Rein pogled. Oči su mu sjale od sreće i smijao se, a kad bi im se ruke na kraju dodirnule, činilo mu se da će nestati u njenom stisku. No tren kasnije ples bi ih opet razdvojio i tako se to u beskraj ponavljalo.

Pred zoru Rea opazi da je Vladarica ustala. Rakira je uhvatila njen pogled i mahnula joj rukom. Rea kimne glavom. Čim se opet našla s Kajlom, zastane i povuče ga van iz kruga pa ga odvede natrag majci.

“Zahvaljujem ti što si mi povjerila svog sina, Rakira”, reče. “Ali noć još nije prošla. Voljela bih malo prošetati s Kajlom po vrtu, ako mi dozvoliš.”

“Mislila sam ga odvesti kući”, reče visoka žena. “Samo što nije svanulo.”

“Pusti ih, Rakira!” dobaci Sutkan pomalo podrugljivo. “Znaš da mlade žene, pogotovo pokraj ovako zgodnog mladića, imaju drukčiji pojam o vremenu...”

Rakira je oklijevala. Kajlov molećivi pogled najzad je smekša.

“Dobro, Rea, dozvoljavam. Ali nemojte se zadržati predugo. Najkasnije za sat vremena moraš ga dovesti kući.”

“Ne brini”, reče Rea zadovoljno. “Dodi, Kajl.”

“Rea!” pozove je Rakira. Rea se okrene i zagleda u ozbiljne oči Kajlove majke. “Ne zaboravi da mi odgovaraš za njega.”

“Neću zaboraviti”, odvrati Rea.

Napustili su dvoranu i izašli u vrt. Vani su ih dočekali mrak i ugodna jutarnja svježina. Reina je ruka potražila njegovu i uhvatila je prisnim pokretom, kao nekad. Kajl je zadrhtao od tog dodira, ali nije ništa rekao. Kao da su oboje osjećali da među njima više nisu potrebne riječi. Šuteći su šetali duž zida koji je okruživao Palaču, obraslog rascvalim pupzavcima.

Zastali su na jednom mjestu do kojeg je dopirala slabašna svjetlost ulične svjetiljke s druge strane zida. Rea ga blago uhvati za ramena i okrene prema sebi te mu se zagleda u oči. Kajlovo je lice bilo ozbiljno, a njegove sive oči sad su izgledale dublje i veće od osjećaja koje nije ni pokušavao skrivati. Podignula je ruke i dodirnula mu lice klizeći prstima po njemu poput slijepca. Pomilovala mu je dugu kosu, a onda popusti želji koja ju je vukla cijele večeri. Polako se sagnula i spustila usne na njegove. Očekivala je odbijanje, ali njegove se usne željno rastvoriše. Zadrhtala je od čežnje.

“Kajl...” šapnula je. “Oh, Kajl, kako sam mogla biti tako glupa...”

Rukama ga je privukla sebi, osjećajući kako je povlači vrtlog žudnje kakav nikad nije osjetila. Usne su mu bile tople i meke i tako žive pod njezinim. Osjećala je miris njegove kose i svilenu mekoću vlasi koje su joj klizile po ruci, a njegovo se tijelo privijalo uz njeno odgovarajući na svaki njen pokret. Osvijestila se i brzo ga odmaknula od sebe.

“Ne...”, reče zadihano. “Ne, Kajl...”

Tiho je jeknuo i pružio ruke za njom. Nije mu mogla odoljeti. Još ga je jedanput poljubila, a onda ga nježno zagrlila. Milovala mu je kosu i lice osjećajući kako joj se grlo stegnulo od osjećaja.

“Želiš li još uvijek biti moj drug?” upita nakon nekog vremena prigušenim glasom.

Trgnuo se u njenom naručju i naglo podignuo glavu.

“Oh, Rea, Rea... kako to možeš pitati?...” šapnuo je kroz suze. “Ti znaš da je to oduvijek moja najveća želja. Ali, jesi li sigurna? Oklijevala si...”

“Bojala sam se svojih osjećaja prema tebi, Kajl”, odvrati ona blago, miljući mu sljepoočnice. “Bojala sam se boli koju sam jednom već proživjela zbog tebe... Bila sam odlučila da te neću ponovno zavoljeti, ne znajući pritom da te nisam ni prestala voljeti. Sve sam ove godine čekala tebe, a da toga ni sama nisam bila svjesna. Tek su mi tvoje riječi neki dan otvorile oči. Previše te volim, Kajl, da bih odustala od tebe, da bih te prepustila drugoj ženi...”, zastala je. “I sama pomisao na to boli me više nego što me bolio naš rastanak. Ne bih to mogla podnijeti. Odlučila sam zanemariti svoje strahove, opravdane i neopravdane. Bashra je rekla da je ljubav rizik. Spremna sam na rizik ako si ti nagrada koju ću time steći. Hoćeš li biti moj drug?”

“Da, da!” povikao je smijući se i plačući istovremeno.

“Odvest ću te sad kući. Moram razgovarati najprije s Vladaricom, ali mislim da ću već sutra ujutro doći k vama i razgovarati s Rakirom. Slažeš li se?”

Samo je kimnuo glavom.

X.

Nakon što je otpratila Kajla kući, Rea se vratila u svoje prostorije. Bila je toliko uzbuđena da nije mogla spavati. Najradije bi odmah otišla razgovarati s majkom. Međutim, znala je da se Vladarica odmara nakon probdjevene noći i nije ju htjela smetati.

Malo poslije podneva uputila se u majčino krilo Palače. Zatekla ju je u blagovaonici za ručkom i odmah joj saopćila svoju odluku. Sutahan nije djelovala iznenađeno, ali joj se na licu mogla opaziti lagana zabrinutost. Međutim, nije pokušavala odgovoriti svoju kćer. Rea je bila odrasla žena i morala je sama donositi svoje odluke. Samo je rekla da će tijekom popodneva razgovarati s Rakirom i neka dođe navečer čuti rezultat tog razgovora.

Kad se Rea navečer opet pojavila kod nje, izraz majčinog lica učini joj se zagonetnim. Zabrinuto se zagledala u nju.

“Jesi li razgovarala s Rakirom, majko?” upitala je.

“Jesam”, odvrati Vladarica kratko.

“I? Što je rekla?”

“Bila je iznenađena. Nije rekla ni da ni ne”, reče Sutahan. “Rekla je da će o tome razgovarati s tobom i da dođeš sutra ujutro k njoj.”

Rea se iznenadila. Nije znala što da misli o takvom odgovoru, ali iz majke nije uspjela izvući ništa određenije. Noć je loše provela, a ujutro se neispavana uputila prema Rakirinoj kući.

Rakirina je kuća bila jedna od najljepših u gradu i nalazila se nedaleko od Hrama Sunca. Većina plemenitih žena imala je svoje kuće u Atlanti, ali su se njima rijetko koristile pa nisu ni bile osobito uređene. Iznimka su bile jedino prostorije u kojima su

živjele jedna do dvije službenice zadužene za održavanje kuće te ratnica koja ih je nadzirala. No Rakirina je kuća za razliku od drugih bila udobno i s ukusom namještena, budući da je gospodarica Anahave, Vladaričina savjetnica, u njoj boravila tri do četiri mjeseca tijekom godine. Kuća je bila prostrana, s radnim prostorijama u prizemlju i spavaonicama na katu te s velikim njegovanim vrtom koji ju je okruživao sa svih strana.

Reu je na kapiji dočekala službenica te je povela u unutrašnjost kuće gdje se u jednoj velikoj prostoriji nalazila plemenita Rakira. Rea joj se malo naklonila u znak pozdrava i sjela na ponuđenu stolicu. Osjećala se pomalo nelagodno. Nije bila baš sigurna što se od nje očekuje pa je radije šutjela. Kajlova je majka sjela nasuprot njoj i bez riječi je promatrala neko vrijeme.

“Sutahan mi je rekla da želiš uzeti mog sina za druga, Rea”, reče na poslijetku. “Iznenadena sam tvojom odlukom. Nakon svih ovih godina šutnje, bila sam sigurna da ne želiš imati više veze s njim.”

“Istina je da sam tako ranije mislila”, odvrati Rea, nastojeći se sabrati. No njen je mir bio lažan. Namrštila se, a oči joj je na trenutak zamutila sjenka strepnje. U Rakirininim je riječima osjetila otpor i to ju je zabrinulo. Ipak, odluči biti otvorena: “Ni sad nisam u potpunosti sigurna da donosim pravu odluku. Ali, ja ga volim, Rakira. Želim ga za druga. Ne mogu to poreći.”

Visokoj se ženi ote jedva čujan uzdah. Naslonila se na naslon stolice.

“Kad sam ga dovela u Atlantu, mislila sam se da će uvidjeti da se nema čemu nadati. Namjeravala sam ga združiti s Argaylom, ratnicom koju sam Vladarici predložila za svoju nasljednicu. Ona nije plemenite krvi, ali je inteligentna i poštena žena i Sutahan će je poslije moje smrti podignuti na položaj plemenite žene. Argayla će me naslijediti na položaju gospodarice Anahave i sve što imam pripast će njoj. Njena i Kajlova djeca trebala su produžiti moju lozu.”

Rea osjeti jezu. Sad je shvatila odakle dolazi Rakirin otpor.

“Tvoja loza neće izumrijeti, Rakira”, reče polako. “Nastavit će je moja djeca kojima će Kajl biti otac, ako mi ga daš za druga.”

Rakira se osmjehne i odmahne glavom.

“Ne, Rea. Tvoje je porijeklo starije. Moja će se loza stopiti s tvojom i nestati, neće više postojati kao zasebna grana. Ali ovo su već sebična razmišljanja i, uostalom, to nije razlog mog protivljenja tvojoj želji. Iskreno govoreći, čudi me to što si tako neočekivano promijenila mišljenje.”

“Zar ti je to zaista tako neočekivano, Rakira?” odvrati Rea, načinivši pokret koji je odavao njeno uzbuđenje, ali i zbunjenost zbog Rakirinog oklijevanja. “Ti si barem dovoljno često dolazila u Atlantu i mogla si opaziti da se u proteklih šest godina nisam ni jednom mladiću ozbiljno približila. Istina je da sam htjela zaboraviti Kajla. Pokušavala sam gledati i druge mladiće, ali vrijeme je prolazilo, a ja sam i dalje oklijevala, čekala... U mojoj je duši bilo hladno i prazno, sve dok nisam ugledala njega. Samo jedan pogled na njega bio je dovoljan da ponovno oživim. Sad mi je jasno, Rakira, da ga volim, da ga nikad nisam prestala voljeti. Njega sam čekala svih ovih godina, i sad kad se konačno vratio, ne želim ga opet izgubiti. Nadam se da mi vjeruješ. Neizmjereno ćeš me usrećiti ako mi ga daš za druga.”

Nagnula se prema ženi gledajući je iskrenim pogledom. No, umjesto odgovora, Rakira okrene glavu u stranu. Šuteći je razmišljala, obrva skupljenih nad očima. Rea je zaustavila dah od uzbuđenja i zebnje, napeto je gledajući. Napokon se pogled Kajlove majke vrati njoj i klizne joj po licu pa se zadrži na očima. Tiho je uzdahnula i osmjehnula se, jedva primjetno kimnuvši glavom.

“Dobro, Rea. Sreća moga sina važnija mi je od svega drugog. Ja znam da te Kajl voli. Ako i ti voliš njega i ako ga želiš za druga, dat ću ti ga. Ali nemoj se još radovati!” zaustavi je. “Prije nego što donesem odluku želim ti postaviti još dva pitanja.”

“Samo pitaj, Rakira”, reče Rea oprezno.

Ali žena ne progovori odmah.

“Možda te to zapravo ne bih ni trebala pitati. Znam kakva si. Ipak... Neke žene, Rea, misle da je važno voditi računa o časti muškarca, ali da same smiju činiti ono što muškarcima zabranjuju. Nadam se da ti ne misliš tako. Jesi li bila dosad s nekim muškarcem?”

Rea je trenutak ostala nepomična. Pitanje je nije iznenadilo, ali ju je ipak začnulo. Zadiralo je u područje njene privatnosti, o kojoj

je nije imala pravo ispitivati čak ni njena vlastita majka. Nekoliko je trenutaka šutke proučavala ozbiljne oči Kajlove majke, a onda polako odmahne glavom.

“Nisam”, odvrati mirno.

“Hoćeš li biti vjerna mome sinu?”

“Hoću! Dajem ti svoju riječ.”

Rakira se osmjehne i ustane.

“Dobro, Rea! Dat ću ti Kajla za druga. O pojedinostima i opremi koju ću mu dati dogovorit ću se s tvojom majkom. Kada bi željela da bude vjenčanje?”

Rea je ostala bez riječi. S dubokim uzbuđenjem skočila je na noge i stisnula Rakiri obje ruke.

“Što prije!”

Kajlova se majka opet osmjehne.

“Kratko i jasno. Običaj nalaže da pričekaš barem mjesec dana... ali, možemo i malo požuriti, ako želiš. Sretna je okolnost da su sve plemenite žene u Atlanti. Recimo, za dva tjedna. Slažeš li se?”

Dva tjedna! Rea sakrije radost i kimne glavom. Mogla je pričekati dva tjedna.

...

Vijest da će Nasljednica uzeti Rakirinog sina za druga proširila se gradom poput ljetnog požara. Rea je sa svih strana primala čestitke. Bila je izuzetno dobro raspoložena i jedino što joj je nedostajalo bio je Kajl. Nije ga smjela vidjeti sve do dana vjenčanja.

Anthea u prvi mah nije mogla vjerovati vijesti koju joj je donijela jedna službenica, a onda je pobijesnila. Razbila je sve što joj se našlo pod rukom, a sat vremena kasnije, kad se buka malo stišala, jedino se Galen usudio ući u sobu. Našao ju je kako nepomično stoji pokraj stola i gleda u prazno.

“Ne znam zašto se toliko uzrujavaš, Anthea”, reče on. “Ionako će Rea uskoro biti mrtva. Onda ćeš moći uzeti Kajla.”

Naglo se okrenula, ali Galen nije ustuknuo pred njenim razbješnelim pogledom.

“Ti glupi mješanče!” viknula je razjareno. “Što ti znaš?! Prokleta Rea! Trebalo je nju prvu otrovati! Što kaže Ksadora, koliko je već doza dobila?”

“Dvije. Znaš da za to treba vremena.”

“Samo dvije! To je presporo! Želim je vidjeti mrtvu prije vjenčanja!”

“Smiri se, Anthea”, reče Galen. “Upropastit ćeš plan. Još nemamo sigurnu podršku plemenitih žena. Takara i Desira zasad još razgovaraju s njima.”

“Riječi!” udari Anthea ljutito šakom po stolu. “Riječi mi nisu dovoljne! Trebaju mi njihove pismene potvrde da će me podržati. Tako nijednoj neće pasti na pamet da se predomisli u posljednji tren. Morat ćemo uskoro organizirati sastanak. Sutra ću pozvati Takaru i dogovoriti se s njom. Ne možemo više oklijevati. Vladarica je dobila već pet doza otrova, a sastanak će se održati nakon što dobije osmu dozu.”

“A što ćemo s Reom?” upita Galen.

Anthea se okrene od njega. Grčevito se nasmijala.

“Zapravo bih mogla spriječiti to vjenčanje kad bih htjela. Ali bih time uništila Kajla. Nije li to smiješno?! Ako ga želim poslije Reine smrti uzeti za druga, moram ga sad prepustiti njoj! Neka... Kratko će uživati u njemu.”

Galen ju je namršteno gledao osjećajući otrovan ugriz ljubomore. Naglo se okrenuo i izašao iz sobe.

...

Trećeg dana nakon Reinog razgovora s Rakirom Vladarica je sazvala Veliko vijeće plemenitih žena Atlantide. Odmah nakon ručka sve su se žene našle u velikoj dvorani za sastanke koja se nalazila odmah do središnje dvorane. Rea je sjedila pokraj majke na čelu stola, a s njihove desne i lijeve strane sjedile su suvladarice Takara i Nates sa kćerima Savanom i Delhinom. I druge su žene povele svoje najstarije kćeri ukoliko su bile u dobi ratnice. Pokraj Desire je sjedila Ksadora, pokraj Sakaal Uyte, pokraj Tehae Saziba, Navanova sestra. Izuzetak je bila Rakira koja nije imala kćer. Pokraj nje je sjedila žena po imenu Argayla, koju je Sutahan imenovala njenom nasljednicom na položaju gospodarice Anahave.

Pokraj Nolene nije nitko sjedio jer je njena najstarija kćer bila još premlada, a slično je bilo s još nekim ženama. Posljednja je ušla Ilaja.

“Jesmo li sve nazočne?” upita Vladarica. Pogled joj se zadržao na Ilaji.

Žena odmah ustane.

“Ispričavam se u ime svoje kćeri Maraje koja nije mogla doći, Vladarice”, reče Ilaja na čijem su se licu mogli primijetiti znakovi umora. “Ona je noćas rodila svoje prvo dijete, kćer, ali je zamalo iskrvarila. Cijelu noć sam probdjela pokraj nje.”

“Je li joj sad dobro? Ako želiš, možeš se vratiti k njoj”, reče Sutašan.

“Ne, nije potrebno. Rekla sam da me pozovu ukoliko počne opet krvariti, ali mislim da je izvan opasnosti.”

“Čestitaj joj u moje ime na kćeri i nasljednici”, reče Vladarica i okrene se prema drugim plemenitim ženama. “Mislim da možemo početi. Pretpostavljam da većina vas zna da opet imamo problema s Dinjanima. U posljednjih godinu dana opljačkali su nekoliko naših sela na rubu dinjanskog područja, uglavnom su uzeli hranu i oružje. Ukupno osam seljanki je ubijeno, dosta ih je pretučeno i ranjeno. Ostale su sa svojim obiteljima pobjegle u sigurnija područja. Poslala sam plemenitu Rakiru da uvede red u pogranična područja i ona će vam malo kasnije ponoviti ono što je već rekla meni”, zastala je na trenutak pogledavši nekoliko izvješća pred sobom. “Plemenita Nolena imala je zadatak pronaći ubojice seljanki i vratiti ukradeno oružje. Prije dva dana vratila se u Atlantu. Da čujemo tvoje izvješće, Nolena.”

Nolena je ustala i pogledala Vladaricu. Bila je to žena srednjih godina, jedna od manje uglednih u Vijeću.

“Prema tvojoj naredbi, Vladarice, pretražila sam područje oko napadnutog sela”, počne pomalo oklijevajući. “Isprva nismo našle ništa, a onda smo u jednom dinjanskom selu u blizini otkrile dio ukradenog oružja. Došlo je do sukoba između mojih ratnica i Dinjana. Kasnije smo otkrile da dio Dinjana nije iz tog sela, nego iz susjednog. Rastjerale smo ih, dio zarobile, a oba sela spalile. Dvije su moje ratnice poginule i imam nekoliko ranjenih. Ostatak ukradenog oružja nismo uspjele pronaći.”

Nolena sjedne natrag na mjesto. Nekoliko trenutaka vladala je tišina dok su se plemenite žene pogledavale.

“Dvije poginule ratnice i nekoliko ranjenih radi malo oružja?” reče najzad Nates, suzdržavajući se. “Ni sve oružje nisi našla. To baš nije dobar rezultat, Nolena.”

“Nije dobar rezultat...?! Ja to zovem katastrofom!” skoči Desira, gospodarica Habrone, na noge i tresne šakom po stolu. “Trebalo je Dinjane opkoliti s dovoljnim brojem ratnica, preplašiti ih i zatim pretraživati selo! Čim si našla oružje, morala si objesiti nekolicinu, a ostalima zaprijetiti i saznati gdje je ostatak oružja. Tako se to radi! Nećemo daleko stići budemo li dopuštali svakom Dinjaninu da nam ubija ratnice!”

“Lako je tebi govoriti, Desira!” skoči Nolena ljutito. “Nisi ti bila tamo! Čut ćeš Rakirino izviješće! Dinjani su u posljednje vrijeme počeli napadati čak i ratnice. Ima ih previše, ne možemo ih više kontrolirati. Sretna sam što smo se izvukle sa samo dvije poginule ratnice. Da ih je bilo više, sve bismo izginule. Valjda nisu očekivali da ćemo tako brzo doći pa se nisu pripremili.”

“Nolena je u pravu”, reče Rakira.

Ustala je i dala znak ženama da se smire.

“Bila sam u tom području i postavila lanac straža duž granice”, reče svojim smirenim glasom. “Seljani su se vratili u svoja sela i privremeno su se stvari smirile. Naglašavam: privremeno! S većom grupom ratnica pročešljala sam područje uz granicu. Naizgled je sve u redu, ali primijetila sam da u dinjanskim selima ima daleko više muškaraca nego što bi ih trebalo biti, a djece i starijih manje nego što je normalno. Previše je odraslih ljudi besposleno stajalo uokolo i promatralo nas. Nismo pokušavali pretraživati sela i propustili su nas bez sukoba, ali nisam se osjećala sigurnom. Na temelju svoga iskustva mogu reći da se Dinjani spremaju na novi rat i da će uskoro provaliti preko granice.”

Sjela je natrag na svoje mjesto. Rea je promatrala kako žene tiho komentiraju Rakirino izviješće i na većini lica opazi zabrinutost. Ali činilo se da je ipak nisu preozbiljno shvatile.

“Cijenimo tvoje mišljenje, Rakira”, obrati joj se Takara. “Ali ne misliš li da si malo pretjerala? Dinjani nam se ne mogu suprotstaviti jer nemaju oružja. Znam, nešto su ukrali, ali to nije

dovoljno da započnu napad većih razmjera na nas. Uostalom, mi smo im brojčano nadmoćni.”

“Dinjani se uglavnom služe strijelama i kopljima, a to mogu i sami napraviti”, reče Rakira kratko. Okrenula se od Takare, ali se onda predomisli i ponovno se okrene prema njoj. “Ne vjeruješ mi, Takara, a bilo bi dovoljno da se sjetiš posljednjeg rata s Dinjanima. Upozoravam tebe, a i sve ostale žene: ne podcjenjujte Dinjane! Istina je da ih ima manje nego nas, ali unatoč tome oni imaju više boraca jer se kod njih bori svaki čovjek, a kod nas samo ratnice. To im je glavna prednost. Osim toga, zbog mnogoženstva, koje je kod njih sasvim uobičajeno, oni se i nakon najtežeg poraza brzo oporavljaju. Kod njih u ratu pogibaju muškarci, a žene nastavljaju rađati djecu, dok kod nas, kad umre žena, s njom nestaju i sva djeca koju je još mogla imati. Dvadeset je godina prošlo i Dinjani su ponovno ojačali. Nije li i posljednji rat počeo na sličan način: pojedinačnim prepadima i sukobima? Mi ovog puta imamo i jedan veliki nedostatak, a to je trideset tisuća dinjanskih robova u pozadini od kojih nam prijeti stalna opasnost. Vjeruj mi, nismo u situaciji koju možemo olako shvaćati.

“Mislim da naš položaj nitko ovdje ne shvaća olako, Rakira”, reče Sutahan. “Zato sam i sazvala ovaj sastanak. Moramo odlučiti što ćemo učiniti. Ti kažeš da nam prijeti rat. Kakvo rješenje predlažeš?”

“Predlažem ono što sam oduvijek predlagala, ono što je još prije dvadeset godina trebalo napraviti”, reče Rakira. “Moraš ih prognati s Atlantide, Sutahan. Treba im dati nekakav razuman rok i staviti naše brodove na raspolaganje da ih prevezu na istočno kopno.”

Začuše se uzvici negodovanja i ljutnje.

“Nakon svega što su učinili, da ih pustimo na istočno kopno?!”

“I još da ih prevezemo našim brodovima! Nikako!”

Vladarica smiri buku jednim pokretom ruke.

“Jedna po jedna. Želim čuti argumente, a ne besmisleni vik. Govori ti, Klaisa.”

Pozvana žena ustane.

“Vladarice, mislim da naš položaj nije tako loš kakvim ga plemenita Rakira predstavlja. Ali, čak i da je zaista takav, ne dolazi u obzir da Dinjane pustimo na istočno kopno. Oni spadaju na Atlantidu, pod našu vlast! Robovi su nam u proteklim godinama

puno značili. Mnoge su ceste popravljene, iskopani su novi kanali, iz rudnika dobivamo skoro dvostruko više rude nego ranije. To su samo najvažniji poslovi na kojima smo ih iskoristili. Bila bi ludost pustiti ih.”

“Krasno!” reče Rakira sarkastično. “Atlantski narod se podignuo vlastitim snagama, a ne zahvaljujući robovima. Prihvatimo li robove kao nešto normalno, to je najsigurniji put u našu propast.”

“Nisi u pravu, Rakira”, reče jedna žena. “Robovi će nam omogućiti da još više napredujemo. Uostalom, ideja da ih pustimo na istočno kopno protivna je našim interesima. Mi živimo na otoku i ako bismo Dinjanima koji su naši neprijatelji dopustili da se nasele na istočnom kopnu, bili bismo odsječeni od svijeta.”

“To je prvi koliko-toliko razuman argument koji sam čula”, reče Rakira ustajući. “Ali i on je pogrešan. Istina je da nam je istočna obala najbliža, ali koliko često idemo onamo? To je hladan i negostoljubiv kraj i mi nemamo tamo što tražiti. Čak i ribu uglavnom lovimo na zapadnoj strani. Topla morska struja koja oplakuje zapadnu stranu Atlantide prepuna je ribe. A između nas i zapadnog kopna nalazi se čitav niz otoka kojima možemo lako otići na zapad u slučaju potrebe. Kao što vidite, ne postoji nikakav razlog zašto ne bismo Dinjane pustili na istočno kopno. Već se nekoliko stoljeća sukobljavamo s njima i naš je narod otad nazadovao.”

“To nije istina!”

“Istina je”, reče Rakira čvrsto. “Stalno smo u ratnom stanju ili u kratkotrajnim, nesigurnim primirjima između ratova. U takvoj situaciji nijedan narod ne napreduje. Danas nas je manje nego što nas je bilo prije stotinu godina, a puno manje nego prije pet stotina godina. Sve ste učile povijest, ne moram vas ja podsjećati na činjenice. Ne samo da smo nazadovali, nego smo se sad našli u opasnosti da budemo pobijeđeni od primitivnijeg naroda. Sve ono čime se ponosimo, naši običaji i znanje bit će zbrisani u kratkom vremenu, ako im dopustimo da nas nadvladaju.”

“Nećemo im dopustiti”, reče Sutahan.

“Možda. Možda ih sad opet pobijedimo”, odvrati Rakira. “Ali ta će nas pobjeda skupo stajati. Puno skuplje nego njih poraz. A sljedeći put, ili onaj nakon toga, oni će pobijediti. Želiš li to

riskirati, Vladarice? Možeš li zamisliti što će se dogoditi? Sjeti se Nardene!”

Rakira je sjela natrag na mjesto slušajući uzvike pune negodovanja. Jedino je Rea šutjela promatrajući je zamišljenim pogledom.

“Tvoj je prijedlog neizvodljiv, Rakira”, reče Nates, “iz jednog jednostavnog razloga: Dinjani se sastoje od čitavog niza razbacanih plemena. Trebale bi nam godine da s vođom svakog pojedinog plemena stupimo u vezu i nagovorimo ga da sa svojim plemenom ode na istočno kopno. Uostalom, zašto bi oni pristali na tako nešto? Sama si rekla da je istočno kopno hladan i neugodan kraj. Na Atlantidi im može biti puno bolje, pogotovo ako znaju, kao što ti tvrdiš, da nas mogu pobijediti.”

“Odmah ću ti odgovoriti, Nates. Mislim da bi Dinjani prihvatili odlazak na istočno kopno jer je i njima dosta ratovanja i zato što znaju da nas ipak ne mogu tako lako pobijediti. Kraj je hladan, ali oni i sad žive u planinama i naviknuti su na oštru klimu više od nas. A što se tiče velikog broja plemena, sjeti se da je postojao jedan vođa, Dinjanin Nadan, kojeg ste smaknule unatoč mom protivljenju. Njegov sin je također mrtav. Trebalo bi pričekati da Dinjani izaberu novog vođu, možda im dati na znanje da smo spremni na pregovore...”

“S Dinjanima je nemoguće pregovarati”, reče Nates odmahnuvši rukom. “Oni ne poštuju zadanu riječ. Posljednji put kad smo sklopili primirje s njima, postavili su nam zasjedu i pokušali ubiti Vladaricu. Mislim da se toga dobro sjećaš.”

“Sjećam se, Nates. Ne kažem da je s Dinjanima lako, ali trebalo bi makar pokušati.”

“O tome smo već bezbroj puta razgovarale, Rakira”, reče Sutahan odlučnim glasom. “Ja sam ti već rekla svoje mišljenje, ali htjela sam da čuješ i mišljenja drugih žena. Visoko cijenim tvoje savjete, no kad je riječ o problemu Dinjana i načinu na koji ćemo ga riješiti, nisi u pravu. Imale smo prilike čuti tvoje argumente i mislim da se sve plemenite žene slažu sa mnom da tvoj plan moramo odbaciti. On je neizvodljiv i nije u našem interesu.”

Rakira učini pokret pun nezadovoljstva, ali ništa ne odgovori. Zavalila se u stolicu i pogledom prešla po okupljenim ženama.

“Htjela bih čuti druga mišljenja i prijedloge”, reče Vladarica.

“Nije mi jasno zašto su dinjanski robovi nedostatak”, reče jedna žena. “Prema planu suvladarice Takare oni su robovi, ali i taoci. Možemo zaprijetiti Dinjanima da ćemo ih pogubiti ukoliko ne prestanu napadati naša sela.”

“Tako je!” povika nekoliko žena povlađujući.

“Možemo poručiti Dinjanima da ćemo za svaku ubijenu seljanku smaknuti pet robova, a za svaku ratnicu deset”, predloži Takara.

“Slažem se!” reče Desira. “Budući da smo već izgubili dvije ratnice i osam običnih žena, možemo odmah početi s provođenjem kazne. To će im utjerati strah u kosti.”

Rakira se više nije mogla suzdržavati. Ljutito je skočila na noge, a Rea sva protrne. Nije se mogla sjetiti da ju je ikad vidjela tako uzbuđenu. Žena se oslonila objema rukama na stol i pogledala Vladaricu pravo u oči.

“Za ime Boginje, Sutahan!” poviče duboko uzrujanim glasom. “Pa nećeš valjda pristati na to?! To je najniži stupanj divljaštva! Ti ljudi nisu ništa skrivili! Nisu oni ubili naše žene! Nemamo ih nikakvog prava ubijati!... Pa to su ljudi, za ime Boginje! Drugog jezika, drugih običaja, ali ljudi poput nas! Primitivniji su, i baš zato mi bismo im trebali poslužiti kao uzor, a ne... Što su dosad mogli naučiti od nas, osim bezrazložne okrutnosti i nijekanja ljudskosti?! Zar je onda čudno što bez razmišljanja ubijaju naše ratnice i druge žene? Odbila si moj prijedlog. Dobro! Onda ih porazi u otvorenoj borbi, nemoj se služiti ovakvim sredstvima. Najpametnije što možeš učiniti jest da pustiš robove na slobodu. Tako ćeš se riješiti opasnosti koju nam oni predstavljaju u pozadini i možda pokolebati njihove vođe. Ali, za ime Boginje, ne ubijaj robove! Dinjani se bore za svoju slobodu i neće zbog svojih sunarodnjaka odustati od borbe, ali ih time možeš razbijesniti i natjerati na tko zna kakve krajnosti...”

“Zvučiš kao da si zaljubljena u njih, Rakira!” dobaci Ksadora koja se više nije mogla suzdržati. Mrko ju je gledala.

Rakira se trgne i ruka joj segne prema maču, ali se odmah sabere.

“Prijeći ću preko tvoje uvrede, djevojko”, reče glasom prigušenim od osjećaja, “jer si bila još malo dijete na grudima svoje majke u doba kad je Nardena pala, a obrazovanje ti je

očigledno na niskom nivou kad ne znaš povijest vlastitog naroda. Nijedna među vama nema toliko razloga da mrzi Dinjane poput mene. Moji su preci oduvijek ratovali s njima, a moju su majku Dinjani ubili na samom početku prošlog rata. Spalili su moj grad. U vatri Nardene nestala je cijela moja porodica: moj drug i naša dvogodišnja kćer, a s njima i moj otac, dvije sestre sa svojim obiteljima i brat s ženom koja ga je tek uzela za druga. Kad sam vidjela da će grad pasti, predala sam zapovjedništvo sestri i naredila joj da se pokuša probiti kroz obruč s preživjelima. Ja im se nisam mogla pridružiti jer sam bila u trudovima. Uz mene je ostala tek šačica ratnica koje su odlučile umrijeti zajedno sa mnom. Ali proboj nije uspio”, reče neprirodno mirnim glasom. “Nestali su svi koje sam voljela. Dinjani su slavili pobjedu i njihova je pozornost nakratko popustila. Uzela sam svog tek rođenog sina i zahvaljujući dimu i noći koja se spustila pobjegli smo iz Nardene”, zastala je pokušavajući se sabrati. “Nijedna od vas nije izgubila ni približno poput mene. Da nije bilo mog sina, davno bih se pridružila svojim. Zato, kad se zalažem za Dinjane, činim to zato što je to u interesu našeg naroda i svaka pametna žena pažljivo će me saslušati.”

Kad je sjela natrag na svoje mjesto, u dvorani je zavladao tišina. Ksadora ustane i nakloni joj se.

“Oprosti mi zbog mojih nepromišljenih riječi, plemenita Rakira”, reče svojim dubokim glasom. “Ja sam još mlada i ponekad kažem nešto što zapravo ne mislim. Molim te, uvaži moju ispriku.”

Rakira kimne glavom, ali ne reče ništa. Sutahan je zamišljeno pogleda.

“Ne razumijem zašto se protiviš tome da iskoristimo prednost koju nam pružaju robovi, Rakira. Mislim da je Takara u pravu. Ako im zaprijetimo životima taoca, Dinjani će se sigurno smiriti. Ali da čujemo i druge žene. Dosad su govorile samo najglasnije. Staviti ću posljednji prijedlog na glasovanje. Tko je zato da iskoristimo robove kao taoce, ali uz uvjet da za dosadašnje žrtve kaznimo samo zarobljenike koje je Nolena dovela, a tek ubuduće postupimo po Takarinom prijedlogu?”

Gotovo istovremeno ruke skoro svih nazočnih žena vinuše se uvis. Rakirine su obje ruke ostale počivati na stolu, a izraz njenog

lica pokazivao je da se ne slaže s odlukom Vijeća, iako joj ona nije predstavljala iznenađenje. I ruka njene nasljednice Argayle ostala je spuštena, no to je bilo za očekivati. Vladaričin je pogled kliznuo po njima dvjema pa skrenuo prema Nates koja je bilježila donešene odluke.

“Dobro, ovim je riješeno”, reče. “Odluka je donešena većinom sudionica Vijeća i ja je potvrđujem. Možeš zabilježiti da su joj se usprotivile plemenita Rakira i Argayla...”

Zastala je usred riječi, iznenađena tihim mrmorom i uznemirenim pogledima žena. Nates je podignula obrve, očima je upozoravajući na nešto. Ponukana time, Sutahan se napokon okrene i odmjeri pogledom Reu čija je stolica bila do njene, ali malo povučena unatrag. U prvi mah nije opazila ništa neobično, no već u idućem trenutku shvatila je na što joj suvladarica pokušava skrenuti pozornost i namrgodila se.

Za razliku od drugih žena kojima su ruke još uvijek bile podignute, Reine su obje ruke mirno počivale na rukohvatima stolice.

“Zar nisi čula pitanje, Rea?! Zašto ne digneš ruku?” upita Vladarica prijekorno.

Rea je šutjela neko vrijeme. Pogled joj je kliznuo po licima žena od kojih je većina u očekivanju bila okrenuta prema njoj. Ostale su tiho među sobom komentirale odluke Vijeća.

“Ne mogu dignuti ruku, majko”, reče na poslijetku prigušenim glasom. “Ja se slažem s Rakirom.”

“Što si rekla?!”

“Rekla sam da se slažem s Rakirom!” odvrati Rea glasom koji je odjeknuo poput praska te se čvrsto zagleda majci u oči.

Vladaričine se oči suziše, a dvoranom u trenu zavlada tišina puna zaprepaštenja.

“Na sreću, ti još nisi Vladarica, Rea”, reče njena majka polako. “Odluka je zasad na meni i nadam se da će još dugo biti. Razgovarat ćemo još o ovome.”

Ljutito je ustala i izašla iz dvorane. Sastanak je bio završen.

XI.

Nekoliko dana prije vjenčanja Rea za vrijeme jutarnje vježbe ugleda na vježbalištu Kobinu. Primijetivši da ju je njena gospodarica opazila, ratnica joj kimne glavom i uputi se prema pustom dijelu vježbališta. Rea odloži koplje na zemlju i brzim korakom krene za njom.

“Što je, Kobina?” upita zabrinuto kad ju je stigla. “Zašto nisi u brvnari? Zar se nešto dogodilo Vernu?”

“Ne, ne”, umiri je ratnica. “Sve je u redu. Malo ga je pogodila vijest o tvom vjenčanju, ali objasnila sam mu da to nema nikakvog utjecaja na odgovornost koju si preuzela prema njemu. Dobro je i čini mi se da je boljeg raspoloženja nego ranije.”

“Ali zašto si onda došla ovamo?” upita Rea s čuđenjem.

Opazila je da je ratnica uznemireno i pomalo zbunjeno skrenula pogled.

“Htjela sam zapravo govoriti s tobom”, reče Kobina.

Rea ju je kratko promatrala, a onda joj položi ruku na rame.

“Reci, Kobina. Što te muči?”

“Bolje da to kažem odmah, inače ću izgubiti svu hrabrost”, promrmlja žena i pogleda je u oči. “Rea, ja nisam plemenite krvi, ali mislim da si me imala prilike upoznati otkako sam u tvojoj službi. S druge strane, Vern je plemenit, ali se nalazi u teškoj situaciji. Ja... ja sam ga gledala... hoću reći, znam da je dobar mladić... Treba mu žena... pa, ako hoćeš, ako mi dozvoliš... rado bih ga uzela za druga...”

“Kobina, nadam se da nisi učinila nikakvu glupost!” reče Rea kojoj se lice naglo smrknulo.

“Kunem se Boginjom da ga ni jednom riječju, ni jednim pokretom nisam uvrijedila!” reče žena brzo, iskrenim glasom. “On ne zna za moje namjere. Htjela sam najprije govoriti s tobom.”

Rea je zašutjela promatrajući pošteno, otvoreno lice svoje ratnice. Kobina nije dugo bila u njenoj službi, ali Rea je već zapazila njenu inteligenciju i hrabrost, a vjernost joj je bila izvan svake sumnje. I Irina ju je cijenila. Nije postojao nikakav razlog zašto obična ratnica ne bi uzela plemenitog mladića za druga, premda to nije bilo uobičajeno. Rea je već razmišljala što da učini s Vernom i znala je da će teško naći bolje rješenje od ovoga.

“U redu, Kobina...”, reče i osmjehnu se opazivši radostan izraz na Kobininom licu. “Ali morat ćeš malo pričekati. Sad sam prezauzeta. Doći ću u brvnaru poslije vjenčanja i porazgovarati s Vernom. Pa ako se i on složi, nemam nikakvog razloga odbiti tvoju molbu. Ali dotad mu ne govori ništa o tome i dobro pazi kako se ponašaš!” Na tren se zamislila. “Zapravo bih umjesto tebe morala poslati neku drugu ratnicu, ali ne bi bilo dobro da previše ljudi zna za njega. Semra će šutjeti, u nju imam povjerenja...”

“Rea, nema potrebe da šalješ drugu ženu!” reče odmah Kobina. “Dajem ti riječ da ću se ponašati kao da ovog razgovora nije ni bilo.”

“Neka onda bude tako”, reče Rea. “Vern je čestit mladić, Kobina. Nećeš zažaliti što si ga uzela za druga.”

“Sigurna sam u to”, reče mlada ratnica toplo. “On mi se uvukao u srce još one večeri kad si ga pokušala vratiti majci i kad ga je Vazilija grubo odbila. Bilo mi ga je žao i često sam kasnije razgovarala s njim. Mislila sam: ‘Pitat ću je pa što bude’. Zahvaljujem ti što si prihvatila moju molbu, Rea. Sad se moram vratiti natrag u brvnaru.”

“Vidjet ćemo se uskoro.”

Kobina joj se naklonila i pozdravila je pa se uputila prema izlazu iz Palače.

Noć uoči vjenčanja Rea je tek malo spavala od uzbuđenja. Jutro ju je zateklo budnu. Nakon doručka otišla je u Vladaričino krilo Palače gdje su je pod majčinom paskom službenice obukle u bijelo vjenčano odijelo. Ono se sastojalo od tanke bijele svilene košulje bez rukava i duge suknje od istog materijala preko čega je dolazila do članaka duga bijela haljina na preklapanje, od debljeg i

krućeg materijala, strukirana, sa zvonolikim donjim dijelom i dugim rukavima, na krajevima bogato izvezenim zlatnim koncem. Oko struka je bila ukrašena širokim bijelim svilenim pojasom čiji su se krajevi vezivali na boku i dopirali sve do zemlje. Preko toga je dolazio pojas s oružjem. Na glavu su joj službenice stavile njen zlatni obruč s oznakama Nasljednice, a oko ramena prebacile službeni bijeli ogrtač i pričvrstile ga zlatnim kopčama za odijelo. Rea je mirno stajala nastojeći ne pokazivati nervozu koja ju je obuzela i usiljeno se smješkala na peckanja službenica. Sutahan nije mogla sakriti osmijeh.

“Sve će biti dobro, Rea”, reče kad je oblačenje bilo završeno.

Pred Palačom ih je čekala cvijećem okićena otvorena nosiljka. Praćene grupom ratnica, uputile su se prema Hramu. Ulice su bile pune ljudi koji su ih radosno pozdravljali i bacali cvijeće na put kojim je prolazila nosiljka, no Rea je bila i suviše uznemirena da odgovori na pozdrave.

U velikoj dvorani Hrama dočekale su ih ostale plemenite žene Atlantide. Vladarica povede svoju kćer na uzdignuti podij gdje ih je već čekala časna Bashra. Sveta žena stisne Rei ruke i reče nekoliko riječi ohrabrenja, ali je Rea od nervoze uopće nije čula. Pogledom punim nestrpljive strepnje promatrala je vrata s desne strane podija. Ona se uskoro otvoriše i u dvoranu uđe plemenita Rakira vodeći za ruku Kajla.

Od tog trenutka Reine oči vidjele su samo njega. Kosa mu je bila brižljivo počešljana i ukrašena cvijećem, a odjeća mu je, kao i njena, bila bijele boje. I njemu se na licu moglo opaziti uzbuđenje. Osmjehnuo se kad ju je ugledao, ali odmah obori pogled. Rakira se popne na podij i stane pokraj Ree.

Bashra je govorila dugo, veličajući slavu Atlantide i naraštaje Vladarica koje su vodile atlantski narod. Rea se kasnije nije mogla sjetiti ni jedne riječi. Sutahan je u jednom trenutku lagano gurne i Rea pogleda Bashru. Žena ju je promatrala s osmijehom.

“Plemenita Nasljednice”, reče polako, svečanim glasom. “Rea, ti si ponudila plemenitoj Rakiri, gospodarici Anahave, da ćeš uzeti njenog sina Kajla za svog druga. Ostaješ li pri tome?”

“Da”, reče Rea glasno.

“Plemenita Rakira, gospodarice Anahave, ti si prihvatila ponudu Nasljednice. Hoćeš li joj sad, pred svim ovim ženama, dati svog sina Kajla za druga?”

“Hoću”, odjekne dvoranom zvučni Rakirin glas.

“Onda ga dovedi bliže i stavi njegovu ruku u ruku Nasljednice.”

Rea prihvati Kajlovu ruku i osjeti da je jednako ledena kao i njena. Pogledali su vrhovnu svećenicu koja je položila svoje ruke preko njihovih.

“Rea i Kajl, u ime Boginje, vi ste sad vjenčani”, reče Bashra.

Dvoranom odjekne bučan pljesak popraćen usklikima. Rea se okrene Kajlu. Njegove sive oči pune ljubavi bile su uprte u njene. Osjetila je kako joj se ugodna toplina širi u grudima i ne mareći za poglede, sagnula se prema njemu i poljubila ga. Njegove su je usne opile. Nije mogla vjerovati da je konačno njen.

“Rea, čestitam ti i želim tebi i tvom drugu dug život i puno kćeri”, reče Sutahan pružajući joj ruke.

Za njom pristupi Rakira. Osmjehivala se, ali iz očiju joj je izbijala tuga.

“Rea, dala sam ti ono što mi je najdraže u životu, svoga sina. Čuvaj ga i budi dobra prema njemu”, reče pružajući joj ruke.

Za njima su pristupile druge plemenite žene. Među posljednjima im je prišla Anthea, a njene su čestitke bile izgovorene hladnim glasom i na brzinu. No Rea se nije naljutila. Današnji joj dan čak ni Anthea nije mogla pokvariti.

Rea na kraju povede Kajla do nosiljke koja ih je čekala na ulazu. Vani su ih dočekale vrućina i zaglušna buka. Zastala je na kratko da pozdravi mnoštvo ljudi koje se sakupilo na trgu pred Hramom, a onda se popne u nosiljku i pruži ruku svom drugu. Tijekom današnjeg dana i noći na čitavoj Atlantidi slavit će se njeno vjenčanje i nazdravljati budućim naraštajima Vladarica. Na Sutahanin znak službenice Palače otvorile su na trgu desetke bačvi s vinom, a prvi komadi pečenog mesa doneseni su na stolove.

Pred Palačom je Rea izašla iz nosiljke i povelu Kajla u dvoranu gdje je bio postavljen svečani ručak. Većina plemenitih žena sa svojim obiteljima već se nalazila tamo, a preostale su polako pristizale. Rea i Kajl sjedili su za posebnim stolom, odmah do Vladaričinog. Ubrzo su u dvoranu počele pristizati ugledne

predstavnice Atlante i drugih gradova i naselja s poklonima za mladi par.

Pred večer Rea osjeti da je ta buka i gužva počinju zamarati. S Kajlom je jedva uspjela progovoriti nekoliko riječi i jedva je čekala da se nađu nasamo. Službenice su počele paliti svjetiljke i vješati ih o stupove. Pod utjecajem njihove ugodne svjetlosti u dvorani se buka malo utiša. Rea uhvati majčin pogled i da joj znak da se namjerava povući. Vladarica joj kimne glavom.

Uzela je Kajla za ruku i ustala. U taj tren opazi kako im polako prilazi jedna mlađa žena.

“Zar već idete, Rea?” upita žena, naginjući se preko stola. Rea joj u dahu osjeti miris vina. “Ja vam još nisam čestitala. Hajde, poljubi me Kajl!” nagnula se prema njemu.

Kajl uzmakne, a Rea stane ispred njega.

“Makni se, Torija!” reče s gađenjem. “Pijana si.”

Mlada je ratnica pogleda prezirno očima u kojima nije bilo ni traga omamljenosti.

“Zašto Rea?” reče glasno. “Što možeš imati protiv običnog poljupca? Ili si možda mislila da ćeš mu noćas biti prva?!”

Za okolnim stolovima razgovor naglo zamre. Rakira se prva pokrenula. Sa strašnim izrazom na licu dohvatila je mač koji joj je visio o naslonu stolice i skočila na noge, ali je Sutahan istog trenutka zgrabi za ruku i trgne natrag. Kajl je sad pripadao Rei i bila je njena dužnost da brani čast svoga druga. Vladarica je ustala, čvrsto držeći prijateljicu, i mrkim se pogledom zagledala u Toriju. I dublje u dvorani buka se naglo utišala kad su ljudi primijetili da se nešto događa.

Rea je probljedila kao smrt. Naglim je pokretom zgrabila Toriju za košulju i povukla je preko stola prema sebi.

“Ti si pijana, Torija!” procijedi kroz stisnute zube. “Ispričaj se meni i svima u dvorani i prijeći ću preko uvrede kao da je nije bilo. Smjesta!”

Žena se otrgne i popravi košulju nesvjesnim pokretom. Grudi su joj se nadimale od uzbuđenja. Glasno se nasmijala.

“Ja pijana?! Popila sam samo čašu vina! I nije mi ni na kraj pameti da se ispričam! Rekla sam istinu!”

Strelovitim pokretom Rea trgne mač iz korica i skoči preko stola rušeći pritom stolicu koja joj se našla na putu. Krikнула je

bijesno i pojurla za Torijom koja se brzo izmaknula prema središtu dvorane, izvlačeći svoje oružje. Kajl je vrisnuo od užasa i poletio za njom, ali ga Rakira brzo uhvati i povuče iza sebe. Vladarica se žurno probila naprijed, a ostale žene brzo napraviše krug oko protivnica koje su se sukobile na sredini dvorane. Sutahan je zastala na samom rubu tog kruga, napetim pogledom promatrajući Reu. Bojala se za kćer, ali nije mogla ništa učiniti. Rea je morala sama braniti čast svoga druga. Da se pokušala umiješati i spriječiti sukob, nanijela bi joj sramotu od koje se ona nikad ne bi oporavila i zbog koje bi morala odustati od svog položaja Nasljednice. Vladarica je dobro poznavala neumoljive zakone svoga svijeta i zato je ostala nijema, s dubokom strepnjom prateći borbu.

Reu je bijes gotovo zaslijepio i to ju je moglo stajati života. Jedva je zaustavila dva teška udarca. Torija je bila sabrana i izuzetno opasna protivnica. Rea se sjeti pouka i potisne bijes. Napala je svoju protivnicu punom snagom, prateći svaki njen pokret. S oštrica mačeva sijevale su iskre svaki put kad bi se sudarile. U jednom trenutku Rein se mač probije kroz Torijinu obranu i duboko je zasiječe po lijevom ramenu. Ratnica jekne od boli i ispusti oružje. Mač zvekne po kamenim pločama.

“Uzmi mač i bori se!” protisne Rea teško dišući.

Torija dohvati mač desnom rukom i podigne ga s poda. Ali nije više imala dovoljno snage za obranu i Rein mač je sekundu kasnije ponovno rani. Srušila se na tlo zgrčivši se od boli. Rea joj priskoči i nogom stane na grudi, a vrh mača položi na vrat. Nagnula se nad nju dok su joj se grudi nadimale, a oči sijevale od bijesa.

“Ispričaj se mom drugu, Torija, ako ne želiš umrijeti ovog trena!” poviče.

Žena otvori oči pokušavajući izmaknuti maču.

“Ja se... ispričavam”, reče prigušeno.

“Glasnije!”

“Ispričavam se! Lagala sam, bila sam ljubomorna!” vikne žena bijesno je gledajući.

Rea je zastala. Podignula je glavu i pogledala oko sebe.

“Ima li u dvorani ikoga tko još sumnja u čast moga druga?” upita prijetećim glasom.

U dvorani je vladala mukla tišina. Nitko se nije ni pomaknuo.

Rea pogleda Toriju.

“Teško si me uvrijedila”, reče glasom koji je zazvučao strano. “Čast mog druga nije nešto u što se smije nekažnjeno dirnuti. Ova usta koja su jednom lagala mogla bi slagati ponovno. Pobrinut ću se da se to ne dogodi.”

Silovitim pokretom pritisnula je mač i onda se odmaknula, promatrajući mlaz krvi koji je bojio pod u dvorani. Obrisala je mač svilenim pojasom i vratila ga u korice, a zatim prišla Kajlu čije je lice bilo blijedo poput odjeće koju je nosio. Uхватила ga je za ruku i povukla kroz dvoranu prema svom krilu Palače. Ljudi su joj se žurno micali s puta.

Sutahan je gledala za njom, a onda se okrene službenicama i da znak da odnesu tijelo. Nitko nije imao volje nastaviti sa zabavom i ljudi se uskoro u tišini razidoše.

...

Rea je brzo koračala pustim hodnikom, a Kajl je gotovo trčao pokraj nje. Suze su mu curile niz lice, ali nije se usuđivao ništa reći. Ova žena koja ga je vukla za ruku nije imala nikakve sličnosti s onom koju je ljubio. Lice joj je bilo ledeno, a bijela vjenčana odjeća bila je poprskana krvlju.

Uvela ga je u najbližu praznu sobu i zatvorila vrata. Povukla ga je bliže svjetiljci i okrenula prema sebi. Kajl se sledi kad joj je ugledao oči.

“Postavit ću ti jedno pitanje, Kajl”, reče ona neprirodno mirnim glasom. “Pazi dobro što ćeš mi odgovoriti!”

“Pitaj, Rea”, reče on sav blijed.

Zastala je dršćući. Na tren je izgubila glas.

“Jesi li ikada... bio s nekom... ženom?” jedva prošapće na kraju.

Gledao je u lijepe plave oči koje je toliko ljubio. U njima je otkrio mučan strah pomiješan s potisnutom nadom koje nikad ranije nije vidio. Osjećao je njenu bol i suze mu zablistale u očima.

“Kunem ti se, Rea, svojom ljubavlju prema tebi, da me nijedna žena nije imala”, reče prigušeno.

“Govoriš li mi istinu?” upita ona muklo. “Kajl, ja te još nisam taknula. Ako se nešto dogodilo, reci mi i otpustit ću te natrag

majci. Ali ako te noćas uzmem i poslje otkrijem da si mi lagao...” zastala je. Nije mogla izgovoriti ono što je namjeravala, ali Kajl joj je u očima pročitao osudu. “Reci mi istinu!”

“Rekao sam ti istinu”, reče on gledajući je u oči. “Nijedna me žena nije ni taknula. Torija je lagala.”

Reina se ramena s olakšanjem opustiše. Pokrila je lice rukama i okrenula se.

“Čekaj, Rea!” reče Kajl. “Nisam još završio.”

“Sveta Boginjo! Što mi još možeš reći?!” krikne Rea rukama stisnuvši glavu. “Ja to više ne mogu podnijeti!”

“Rekla si da želiš istinu”, odvrati Kajl mirno, blijedog lica. “Čut ćeš je. Istina je da me nijedna žena nije taknula, ali je također istina da je to jedna pokušala. Uvukla se jedne noći k meni u sobu i pokušala me prijetnjama i nagovaranjem prisiliti na ono na što samo zakonita žena ima pravo. Ja joj nisam popustio i ona je otišla. Ali naši zakoni su strogi. Bila je sa mnom, noću, u mojoj sobi, i ja to ne mogu poreći. To je dovoljno da muškarac izgubi čast. To je istina, Rea.”

“Koja?!” viknula je okrenuvši se prema njemu.

“Tvoja sestra, Anthea”, reče Kajl.

Na Reinom se licu pojavi izraz zaprepaštenja i odmah zatim gotovo suludog bijesa. Dohvatila je jednu stolicu i smrskala je o zid. Kajl se stresao i srušio na koljena. Rea se nasloni na stol i zajeca od boli.

Dugo joj je trebalo da se malo smiri. Čula je kako Kajl plače i to joj se na kraju probije do svijesti. Okrenula se prema njemu. Klečao je podu rasute kose i gledao je očima punim straha i boli. Nedaleko njega ležao je bijeli cvijetni vjenac, podsjetnik na vjenčanje koje joj se sad činilo tako dalekim. Nakon ovog što je čula, dužnost joj je nalagala da ga vrati majci, ali čim je pomislila na to, osjeti ledenu prazninu i oštru bol koja joj je parala srce. Bilo je prekasno. Nije ga više mogla pustiti od sebe. Ljubila ga je više nego ikoga na svijetu, više od života, više od vlastite časti. Jedanput ga je pokušala zaboraviti, ali gledajući ga sad, shvatila je da to više ne bi mogla. Podignula je oči prema stropu i stisnula šake gutajući suze boli, gutajući svoj ponos. Anthea ju je povrijedila na najgori mogući način. Ali, zar je on tome bio kriv? Zašto je on morao ispaštati zbog mržnje i ljubomore koje je Anthea

osjećala prema njoj? Ovaj dan, njihov vjenčani dan, trebao im je biti najljepši dan u životu. A Kajl je sad plakao, i svaka njegova suza padala je na njenu dušu i pržila je poput kapljica vrelog ulja. Nije to više mogla slušati. Prišla mu je i podignula ga s poda stegnuvši ga čvrsto u zagrljaj.

“Smiri se, Kajl. Vjerujem ti. Nisi ti kriv”, reče stižući oči od boli.

Dugo ga je grčila, sve dok nije osjetila da se prestao tresti. I sama se pomalo smirila, a bol je polako popuštala. Morala je prijeći preko onog što se dogodilo, no znala je da to Anthei neće nikad zaboraviti.

“Kajl, slušaj me!” reče podižući mu glavu. “Ovo što si sad meni rekao, ne ponovi nikad više. Vjerujem da si nedirnut, ali u očima svake druge žene ti više ne bi imao časti. Ako ti je stalo do mene, nikad to više nećeš spomenuti. To se nije dogodilo. Razumiješ li?”

“Ali, Torija...”

“Torija je mrtva. Pred svima je priznala da je lagala. A ako Anthea samo pokuša nešto reći, ubit ću je bez oklijevanja. Ali mislim da neće. Danas je bila u dvorani i nije rekla ni riječi.”

“Ali što ako...”

Stavila mu je ruku preko usta.

“Ne govori više”, reče prigušeno. “Ti si moj. Anthea nas neće rastaviti.”

Zagledala mu se u lice i strastveno ga poljubila. Zatim ga povuče prema vratima.

“Dođi, Kajl”, reče. “Naš vjenčani dan nije ispao najbolje. Šteta bi bila i noć upropastiti.”

Odvela ga je do svojih prostorija i uvela u spavaonicu. U dubini duše još je uvijek osjećala led, ali pod utjecajem Kajlovih poljubaca i on se počeo topiti. Koljena joj se svinuše i ona ga povuče na ležaj. Dugo je i ozbiljno promatrala to lice koje je toliko voljela. Zatim se sagne k njemu.

DRUGI DIO

XII.

Dani koji su uslijedili bili su Rei najljepši u životu. Nije imala gotovo nikakvih obveza, a prvih nekoliko dana propustila je čak i svoje uobičajene odlaske na vježbalište. Sve svoje slobodno vrijeme posvetila je Kajlu. On je bio u središtu njenih misli i zanimanja i njen ga je pogled stalno pratio. Ranim jutrima budila se prije njega i gledala ga dok je još spavao, promatrala ga za vrijeme jutarnjeg kupanja ili kasnije dok je hodao sobama razmještavajući stvari koje je donio sa sobom. On je to primjećivao i osmjehivao joj se ili joj prilazio i grlio je nudeći joj svoje usne kojih se nije mogla zasititi. Često se smijao i pjevao, a Rea bi tad zastala i slušala njegov predivni glas koji je s rijetkim umijećem izvodio svaku melodiju. Ili bi dugo razgovarali o svim mogućim temama. Rea je znala da je njegovo obrazovanje ravno njenom, ali sad je imala priliku primijetiti da je u nekim stvarima čak i nadmašuje. U tišini i samoći Rakirine palače u Anahavi on je proučavao knjige i spise koje mu je njegova majka donosila, od kojih mnoge nisu bile dostupne čak ni svim plemenitim ženama. Vremena je imao neograničeno, za razliku od Ree koja je morala razvijati i ratničke vještine i koja je zbog svog položaja imala puno dodatnih obveza. Na svakom drugom muškarcu to bi je vjerovatno zasmetalo, ali Kajl je bio poseban, i ona ga je zbog toga još i više voljela. Često su zajedno šetali po vrtu, kao nekad, i Reino je srce znalo zadrhtati od ljubavi dok ga je gledala. Ležeći u hladu, puštala

je da joj njegova kosa klizi kroz prste i promatrala njen sjaj na suncu, a zatim ga dugo ljubila zaboravljajući na sve oko sebe. Još uvijek je ponekad u dubini duše znala osjetiti stari strah da će ga izgubiti i tad bi ga dugo i uporno promatrala milujući mu lice i skrivajući nesigurnost koju je osjećala. Ali Kajl je znao prepoznati te trenutke i brzo je naučio rastjerati njen strah svojim dodirrom i smijehom.

Rea je također iskoristila priliku i malo se više posvetila svom zarobljeniku. Često je razgovarala sa Zeridom, a tim je razgovorima redovito i Kajl bio nazočan. Dinjanin se potpuno oporavio od bolesti, a rane su mu već i prije zacijelile. Nerado je odgovarao na Reina pitanja o svom narodu i običajima, ali primijetivši ubrzo njeno iskreno zanimanje, počeo je odgovarati opširnije i tumačiti joj dinjanski pogled na sukobe i probleme koje su imali s Atlantima. I sam je često postavljao pitanja na koja Rea uglavnom nije odgovarala. No često ju je sama pronicavost pitanja znala jako iznenaditi i još jednom potvrditi visoko mišljenje koje je imala o njemu. Nakon nekog vremena i Kajl se počeo spontano uključivati u razgovor i Rea ih je nekoliko puta šutke slušala. Gledala je ta dva muškarca koja su dijelili i običaji i nazori, a koji su ipak bili slični. ‘Rakira je u pravu’, mislila je. Dinjani su bili drukčiji, ali, unatoč razlikama, bili su ljudi i zavrjeđivali su da se s njima postupa kao s ljudima.

Opazila je da se između Kajla i Zerida počelo razvijati nešto nalik na prijateljstvo, koliko je to bilo moguće u okolnostima u kojima se Dinjanin nalazio. Prema njoj je Zerid bio suzdržan i moglo se jasno primijetiti da mu razgovor s njom nije ugodan.

Dani su brzo prolazili. Početak ljeta donio je i velike vrućine. Sredinom dana kad je sunce najžešće pržilo, ulice Atlante bile su gotovo prazne. Većina posjetitelja koji su došli u grad za vrijeme proslave Dana Boginje Sunca već ga je napustila i vratila se svojim kućama. Plemenite žene sa svojim obiteljima zadržale su se nešto dulje zbog Velikog vijeća i vjenčanja Nasljednice, ali sad su se i one počele polako razilaziti. Prva je otišla Torijina majka koja je htjela svoju kćer sahraniti u vlastitoj grobnici. Smrknutog lica i ne pozdravivši se ni s kim, napustila je Atlantu rano ujutro, dan poslije Nasljedničinog vjenčanja koje je za njenu kćer tako tragično završilo. Ubrzo zatim otišle su još neke plemenite žene,

većinom one čiji su okruzi bili blizu Atlante, dok se većina odlučila još neko vrijeme zadržati u glavnom gradu Atlantide, koristeći priliku da osobno porazgovaraju s Vladaricom o poslovima i poteškoćama vezanim uz svoje okruge. Među njima je bila i Rakira koju je Vladarica pozvala da produži svoj boravak sve dok se stanje među Dinjanima ne smiri. Ostala je i Nolena kod koje su se nalazili zarobljeni Dinjani. Njihovo je smaknuće odgođeno zbog vjenčanja Nasljednice. Takara i Nates i inače su stalno boravile u Atlanti jer je to od njih tražio njihov položaj suvladarica. One jedine među plemenitim ženama nisu upravljale određenim područjem, ali to im nije ni bilo potrebno. Položaj suvladarice bio je viši od položaja svake druge plemenite žene osim Vladaričinog.

Anthea je također ostala u Atlanti, iako to ljeti za nju nije bilo uobičajeno. Rea ju je dvaput srela u Palači, ali je oba puta prošla pokraj nje kao da je ne vidi. Morala je šutjeti ako je htjela zaštititi čast svoga druga. Još jedan sukob neposredno nakon onoga na vjenčanju izazvao bi govorkanja. Jedva je susprezala bijes, ali morala se obuzdati. Doći će vrijeme kad će porazgovarati sa sestrom o onome što je učinila.

Otprilike dva tjedna poslije vjenčanja Vladarica ju je pozvala k sebi. Bilo je vrijeme da se ponovno prihvati svojih dužnosti.

Nekoliko dana kasnije, vraćajući se s jutarnje vježbe, Rea u hodniku ugleda plemenitu Nolenu. Razgovarala je s jednom drugom plemenitom ženom, ali ugledavši Reu, brzo se oprostila od svoje sugovornice i požuri k njoj.

“Drago mi je da sam te srela, Nasljednice”, reče žena prilazeći joj. “Tražila sam te u tvojim prostorijama, ali mi je zapovjednica tvojih ratnica rekla da si još na vježbalištu. Htjela bih te zamoliti za jednu uslugu.”

Rea zastane, rukom otirući znoj sa lica.

“Reci, Nolena, ali brzo. Žurim.”

“Nije baš tako jednostavno”, odvrati žena, kojoj se na licu mogla opaziti da joj je neugodno. “Znaš da se kod mene nalaze Dinjani koje je Vladarica osudila na smrt. Po svemu sudeći, potkrala nam se pogreška. Izgleda da jedan među njima nije kriv za napad na naše naselje i ubojstvo seljanki. Zapravo, govorio je to od početka, ali nisam mu vjerovala. Ali preključer me je posjetila

jedna naša žena koja kaže da je on radio na njenom polju u vrijeme kad je selo napadnuto. Ona je sama, nema djece, i Dinjanin joj je povremeno pomagao za malu naknadu. Molila me da ga pustim.”

“Žao mi je što to čujem”, reče Rea. “Ali ne znam kako ti ja tu mogu pomoći. Samo Vladarica može povući svoju presudu.”

“Mislila sam te zamoliti da ti s njom porazgovaraš”, reče Nolena brzo i s nelagodom. “Znaš kakva je ona kad je riječ o Dinjanima. Ako joj ja dođem, naljutit će se i odbiti molbu. Tebe će prije saslušati. Znam da je riječ samo o jednom Dinjaninu, ali ipak...”, zastala je tražeći riječi. “Ona me žena molila... i, na kraju, riječ je o mojoj pogrešci. Znaš kakva ga smrt očekuje. Nije to zaslužio, ako je nedužan...”

“Dobro, Nolena, jasno mi je što želiš”, prekine je Rea. “Ali ne mogu ti obećati da ću se zauzeti za tog Dinjanina prije nego što ga vidim. Pričekaj me ovdje. Želim se najprije okupati i presvući, a onda možemo otići do tvoje kuće.”

Kimnuvši glavom, produžila je hodnikom prema svom krilu Palače.

Ušavši malo kasnije u svoje prostorije, pozove Kajla. No nitko joj je ne odgovori. Ušla je u spavaonicu i odložila pojas s oružjem te se približila prozoru. Ugledala ga je kako sjedi u vrtu, pod gustom krošnjom jednog drveta. Na koljenima mu je počivala otvorena knjiga, ali Kajlov je pogled zamišljeno gledao nekud daleko. Rea se osmjehne. Tiho je izašla u vrt i približila mu se nečujnim korakom pa mu naglo prekrila oči rukama. Kajl se trgne i uzvikne od iznenađenja.

“Rea!” poviče smijući se. “Preplašila si me!”

“Jao, Kajl, ne diraj me!” reče Rea brzo, kad je pružio ruke prema njoj. “Sva sam znojna i prašnjava. Moram se okupati.”

Ipak, nije mogla odoljeti, nego mu uhvati lice rukama i strasno ga poljubi.

“Rado bih ostala s tobom, ali moram požuriti”, reče s žaljenjem. “Nolena me nešto zamolila.”

“Hoćeš li ručati?” upita je Kajl.

“Ne sad. Još je rano. Nadam se da se neću predugo zadržati. Nemoj ustajati”, reče zadržavši ga. “Idem se okupati i presvući. Vidjet ćemo se kasnije.”

Kajl isprati njen visoki lik pogledom punim ljubavi. Nikad u životu nije bio tako sretan kao ovih posljednjih tjedana otkako ga je uzela za druga. Toliko je to želio i tako je često sanjao o tome da nije mogao vjerovati da mu se san konačno ispunio. Ponekad mu se činilo da će se sljedećeg trenutka probuditi u palači u Anahavi i shvatiti da se ništa nije promijenilo. Ili bi se trgnuo iz sna u noći i dugo osluškivao Reino disanje dršćući od neke neodređene strepnje i strahujući nad svojom srećom. Tad bi mu se u sjećanje vratilo Antheino lice i njen glas koji je prijeto, no s dolaskom prvog jutarnjeg sivila njegov je strah nestajao. Onda bi se privio uz ženu koja je pokraj njega mirno spavala osjećajući kako ga njena prisutnost prožima srećom i ljubavlju. A kad bi se sat-dva kasnije ponovno probudio, njeno bi lice bilo iznad njegovog, a njene plave oči promatrale su ga ozbiljno i s nekim dubokim ranjivim izrazom koji je jedino on imao prilike vidjeti.

Volio je kasnije ležeći gledati je kako se kreće po sobi i oblači, nesvjesnim pokretom zabacujući kosu koja joj je, nesputana obručem, padala na čelo i zakrivala pogled. Ponekad nije mogao izdržati, nego bi ustao i prišao joj, uklanjajući joj kosu s lica, našto bi ona odgovarala smiješkom i poljupcem. Kako ju je samo volio u tim trenucima opuštenosti! Bila je spremna na šalu i igru, na smijeh, i podsjećala ga je na djetinjstvo i mladu djevojku kakva je nekad bila.

No malo kasnije, kad bi uvježbanim pokretom zabacila kosu i stavila obruč na glavu, otkrivajući zrelije crte lica i izraz smirenog samopouzdanja koji se nekad tek nazirao, shvatio bi da je ona djevojka iz njegovog sjećanja ustupila mjesto ženi, ratnici. A ono što je nekad osjećao prema djevojci nije se moglo ni usporediti s dubokom ljubavlju koju je sad osjećao prema ženi.

Nakon nje, obukao bi se i on, i zatim bi joj se pridružio u blagovaonici gdje je uz doručak slušala izvješće zapovjednice svojih ratnica. Ubrzo zatim otišla bi na vježbalište, a on bi se vratio u njene prostorije.

Trgnuo se iz sanjarenja i vratio pogled na pjesmu koju je ranije čitao. Počeo je pjevušiti pokušavajući se prisjetiti melodije, ali ubrzo zatim zaklopi knjigu i ustane. Vraćajući se u sobu, opazio je da je Rea već izašla. Njena je odjeća ostala prebačena preko jedne stolice, a to ga podsjeti na nešto što je već duže vremena htio

napraviti. Vratio je knjigu na mjesto i otišao u svoju sobu. Iz jednog velikog kovčega izvukao je dugu kožnatu tuniku i jedne hlače pa se uputio u sobu u kojoj je bio Dinjanin.

“Donio sam ti odjeću, Zerid”, reče ulazeći. “Mislim da će ti odgovarati, iste smo visine.”

Zerid ustane i prihvati odjeću.

“Nikad još nisam vidio nešto ovako lijepo”, reče, s divljenjem opipavajući kožu i razgledavajući uzorak kojim je bila ukrašena. Sjetio se pouka svoje atlantske učiteljice i sagnuo glavu. “Hvala ti”, reče.

Kajl kimne glavom primajući zahvalnost. Promatrao ga je dok se oblačio.

“Imao sam pravo”, reče zadovoljno. “Odlično ti stoji!”

“Atlantski muškarci odijevaju se slično nama”, reče Zerid promatrajući odjeću.

“Nisi u pravu”, odvrati Kajl. “Samo muškarci iz Nardene nose hlače i tuniku, a Dinjani su davno od nas preuzeli taj način odijevanja. Ostali Atlanti nose skit, kao i žene.”

Zerid zastane i pogleda ga pažljivije.

“Muškarci iz Nardene?” reče polako. “Zar si ti iz Nardene?”

“Rodio sam se u Nardeni one noći kad je spaljena”, reče Kajl. “Moja je majka među rijetkima koji su preživjeli tu noć. Ali svi ostali, cijela moja obitelj, stradali su.”

“Žao mi je”, reče Zerid skrenuvši pogled s nelagodom.

“Nisi ti kriv”, reče Kajl uzdahnuvši. “To je tako među našim narodima. Znam da si i ti izgubio svoje...” zašutio je bojeći se da ne kaže nešto što Rea ne bi dozvolila. “Treba li ti još nešto?” upita. “Imam posla u drugoj sobi.”

“Kajl, čekaj!” zaustavi ga Zerid. Kratko je oklijevao. “Znaš li možda što Rea želi od mene?” upita na posljetcu.

Kajl zastane. Na Dinjaninovom licu opazio je zabrinutost koju Zerid nije mogao prikriti.

“Ne znam, Zerid”, reče iskreno. “Nisam je pitao, a ona mi sama nije ništa rekla.”

Dinjanin razočarano sjedne natrag na ležaj.

“Nadao sam se da ćeš mi ti možda nešto reći”, reče tiho. “Ti je poznaješ bolje od mene. Ne znam što mogu očekivati od nje. Od atlantskih ratnica doživio sam samo surovost.”

“Zaista ne znam što bih ti rekao”, reče Kajl sa suosjećanjem. “Volio bih da te mogu utješiti, ali ne bih htio reći nešto u što ni sam nisam siguran.” Umuknuo je na tren tražeći prave riječi. “Rea je dobra... možda je bolja riječ poštena... ili pravedna... no zna biti i te kako stroga, pa i surova, kako ti kažeš, ukoliko ocijeni da je to potrebno... i to ne isključivo prema drugima, već i prema sebi samoj...” Šutio je neko vrijeme, razmišljajući o vlastitim riječima.

Naposlijetku odmahne glavom i vrati pogled na Dinjanina.

“Volio bih da ti mogu bolje odgovoriti, Zerid! Strpi se još malo. Vjerujem da ćeš uskoro od nje same imati priliku saznati ono što te zanima. Mogu ti dati samo jedan savjet, ako hoćeš. Budi iskren s njom i nemoj je pokušavati prevariti. Rea mrzi laž i pretvaranje više od ičega...” Zaustio je da još nešto kaže, ali se predomisli. Zatresao je glavom i izašao iz sobe.

...

U tom je trenutku Rea, vođena Nolenom, ušla u njenu veliku kuću koja se nalazila malo dalje od središta grada.

“Adesa, zovni mi onu seljanku”, reče Nolena jednoj ratnici. “Dođi, Rea. Odvest ću te u podrum, tamo su zatvoreni.”

Spustile su se uskim stubama u unutrašnjost kuće. Rea opazi pred jednim čvrstim vratima dvije ratnice naoružane kopljima. Ugledavši Nasljednicu pred sobom, obje su se duboko naklonile.

“Otvori!” zapovijedi Nolena kratko.

Ušavši unutra, Rei je trebalo neko vrijeme da joj se oči priviknu na polumrak. Pred sobom ugleda veliku dvoranu u koju je oskudna svjetlost dopirala s dva mala prozora pri vrhu, zatvorena rešetkama. Duž zidova bila je nabacana slama na kojoj su ležali ili sjedili Dinjani. Bilo ih je dvadesetak. Ruke i noge bile su im okovane lancima pričvršćenima na zid. Čuvši otvaranje vrata, okrenuli su se i pogledali dvije ratnice koje su ušle unutra praćene stražaricama.

Izrazi lica bili su im različiti. Shvativši da još nije došlo njihovo vrijeme, nekolicina je natrag legla na slamu. Ostali su ih promatrali pogledima punim mržnje. Jedan im se obrati glasno i bijesno na dinjanskom jeziku, a Nolena mu oštro odgovori i ošine

ga bičem. Zgrčio se i zašutio prateći ih pogledom. U tjeskobnoj tišini Nolena povede Reu do posljednjeg čovjeka s desne strane.

“To je on”, reče.

Progovorila je ponovno dinjanskim jezikom obraćajući se Dinjaninu. On je odmah ustao i uzbuđeno odgovorio.

“Rekla sam mu tko si i da ćeš se možda zauzeti za njega”, reče Nolena opet na atlantskom.

Rea ga pogleda. Bio je to čovjek srednjih godina, niskog rasta i mršavog tijela. Nešto joj je govorio glasom promuklim od uzbuđenja i kleknuo na pod pružajući ruke prema njoj.

“Govori ti da je nevin... Moli te za milost...”, prevodila je Nolena. “Kaže da je pomagao na polju, da nije sudjelovao u napadu... Ima ženu i djecu... Kaže da se slučajno našao u selu kad smo mi došle... Kaže da pitamo seljanku... On ne zna da je ona došla ovamo”, dodala Nolena.

Dinjanin koji ih je maločas onako bijesno napao, ponovno se javi, ovoga puta obraćajući se čovjeku pred kojim je Rea stajala. No muškarac ne obrati pozornost na njega. Gledao ju je očima punim nijeme molbe.

“Što mu je rekao?” upita Rea.

“Rekao mu je da ne očekuje milost od atlantskih ratnica”, odvrati Nolena suho.

Rea je šutjela, promatrajući čovjeka koji je klečao pred njom. Nije ga mogla razumjeti, ali mu se u glasu i pogledu osjećala iskrenost. Ostavio je dobar dojam na nju, nije joj izgledao kao čovjek koji bi mogao namjerno ubiti atlantsku ženu. Rijetko se varala u svojoj procjeni drugih ljudi. Pa ipak odluči biti oprezna. Nije se mogla zauzeti za njega bez dodatne provjere.

“Reci mu da ću porazgovarati sa seljankom”, reče nakon nekog vremena. “Ako mi ona potvrdi to što je rekao, zamolit ću Vladaricu da povuče osudu s njega. Ali ne mogu mu jamčiti da će Vladarica moju molbu uvažiti.”

Čovjek je saslušao Nolenu i s pogledom punim zahvalnosti okrenuo se prema Rei. Progovorio je, ali ona samo kimne glavom i krene natrag prema vratima. Prolazeći pokraj drugog Dinjanina, zastala je i promotrila ga. Sjedio je na podu, ali primijetivši da su Atlantkinje stale pred njim, ustane i pogleda Reu u oči. Nolena se ljutito okomi na njega i gurne ga rukom pokazujući mu da klekne.

“Pusti ga, Nolena!” reče Rea zaustavljajući je. “Svejedno je. Ionako će umrijeti. Upitaj ga zašto nas toliko mrzi.”

Čuvši Nolenino pitanje, Dinjanin se okrene Rei i stegne šake, cijedeći kroz stisnute zube riječi pune mržnje.

“Kaže da je bio rob četiri godine i da je umjesto obroka dobivao batine...” reče Nolena. “Sigurno ih je i zaslužio!” promrsi ljutito. “On je ubio jednu moju ratnicu, vidjela sam to svojim očima. Skočio je na nju s leđa i prerezao joj vrat prije nego što se snašla. Njegovom ću smaknuću prisustvovati s osobitim zadovoljstvom!”

U tom trenutku Dinjanin se naglo okrene i povuče tuniku pokazujući joj leđa. Rei zastane dah kad je ugledala dubokim ožiljcima izbrazdanu kožu. Ožiljci su prelazili jedan preko drugog, a na nekoliko mjesta bili su isprekidani dubokim udubljenjima gdje je nedostajalo meso. Čovjek spusti tuniku i okrene se prema njima govoreći, ali Nolena ovog puta nije prevela. Šutjela je zatečena onim što je vidjela. Rea se namrštila promatrajući ga.

“Misliš li još uvijek, Nolena, da je zaslužio batine?” upita polako, okrenuvši se prema njoj. “Nije ni čudo da nas mrzi. Neka se naša žena izivljavala nad njim sve dok nije napravila ubojicu od njega. Zapravo bi nju, a ne njega, trebalo kazniti zbog onoga što je učinio.”

“Govoriš poput Rakire”, promrmlja ratnica. “Možda je i ta žena, Nasljednice, imala razloga za svoje ponašanje. Dinjani su krivi za smrt mnogih naših ljudi.”

Rea se ugrize za usnu i prešuti odgovor. Pogledala je još jedanput čovjeka, a zatim se okrenula i izašla iz podruma. Vani je dočeka sunce i podnevna vrešina. Duboko je udahнула.

“Uđimo u kuću”, reče Nolena koja ju je slijedila. “Vani je prevruće. Hej, ti!” pozove jednu stariju ženu jednostavnog izgleda koja je stajala malo podalje i promatrala ih pogledom punim poštovanja. “Dođi ovamo!”

U unutrašnjosti kuće bilo je ugodno svježije. Rea prihvati čašu hladnog čaja iz ruku nekog muškarca i sjedne na klupu. Seljanka je ostala stajati sa strane.

“Pridi bliže!” reče Rea, mahnuvši joj rukom.

Žena se približi i duboko joj se nakloni.

“Čast mi je, plemenita Nasljednice”, reče s poštovanjem.

“Plemenita Nolena pozvala me ovamo radi jednog Dinjanina”, reče Rea oštro je promatrajući. “Rekla mi je da ti jamčiš za njega. Je li to istina?”

“Da, tako je”, kimne žena glavom. “To je pošten čovjek, plemenita Nasljednice, iako je Dinjanin. Ja nemam djece, a više ne mogu obrađivati svoju zemlju sama. On mi zato ponekad pomaže, a ja mu zauzvrat dam neke naše stvari, tkaninu i hranu. Nikad nisam imala problema s njim. Onaj dan kad je obližnje selo napadnuto, pomagao mi je u polju.”

“Jesi li sigurna u to?” upita je Rea nagnuvši se prema njoj.

“Jesam. Sljedećeg dana otišla sam u selo nekim poslom i svi su pričali o napadu. Htjeli su otići iz tog kraja i sestra me zvala da pođem s njima. Ali ja sam već stara i tu sam se rodila, a ni moj drug ne bi htio ići. Tako sam ostala i...”

“Dobro!” prekine je Rea. “Ali zašto se nisi prije javila? Njihovo je smaknuće odgođeno samo zbog mog vjenčanja.”

“Na kojem ti puno čestitam!” reče žena naklonivši se. Pobožnim je pokretom podignula svoje suhe, žilave ruke, čvornatih šaka na kojima su prsti bili svijeni i djelomično ukočeni od dugogodišnjeg rada na zemlji. “Molit ću se Boginji da ti podari toliko kćeri koliko imaš prstiju na rukama, plemenita Nasljednice! Neka Boginja blagoslovi tebe i tvog druga, a ponajviše našu uzvišenu Vladaricu...”

“Zahvaljujem ti”, reče Rea osmjehnuvši se.

“Odgovori Nasljednici što te pitala”, reče Nolena koja je sjedila i slušala sa strane. “Njeno je vrijeme dragocjeno.”

“Ah, da... Pa nisam znala da su ih ratnice odvele. Mi živimo malo povučeno... Neki je dan njegova žena došla k meni i molila me da kažem koju riječ za njega. Bilo mi je žao... dobar je čovjek, iako je Dinjanin. Imaju malu djecu... Tako sam došla...”

Zastala je i pogledala Reu oklijevajući.

“Mislim da Nasljednica nema više pitanja”, reče Nolena nakon kraće šutnje. “Možeš ići.”

Žena im se duboko naklonila i izašla iz sobe. Rea je zamišljeno vrtjela ostatak čaja u čaši, a zatim je odložila na niski stolić sa strane.

“Nije mi drago što se to dogodilo, Nolena”, reče ozbiljno. “Nakon svega što sam čula, jasno mi je da je Dinjanin nevin i

zauzet ću se za njega, ali nisam sigurna hoće li me majka saslušati. No barem ću pokušati.” Ustala je. “Vratimo se u Palaču.”

Nolena je šutjela. Zнала je da je zapravo ona kriva za pogrešku i bila je zahvalna Nasljednici što joj to nije otvoreno rekla. Ustala je i pošla za njom.

“Nisam znala da tako dobro govoriš dinjanski jezik”, reče Rea dok su hodale jedna pokraj druge ulicom. “Kako si ga naučila?”

“Morala sam ga naučiti, inače danas ne bih bila živa”, odvrati Nolena s primjesom gorčine u glasu.

Dobacila je jedan pogled Rei. Oklijevala je trenutak, a onda se odlučila i progovori:

“Ne volim baš o tome pričati. Dinjani su me zarobili početkom prošlog rata. Bila sam još dijete, bilo mi je nepunih šest godina. Možda su me zato i poštedjeli, a možda zato što je netko od njih opazio da sam plemenitog roda i da bih mogla dobro poslužiti kao talac. Pobili su žene koje su me pratile, a mene su odvukli u šumu. Provela sam skoro četiri godine kod njih. Na kraju su me zamijenili za grupu svojih ljudi.”

“Nisam to znala”, reče Rea pogledavši je pažljivije. “Kako ti je bilo kod njih?”

“Još sam živa”, progundala Nolena. “Moglo je biti i gore. Spavala sam gdje i oni, jela zajedno s njima. Nisu me vezivali i mogla sam se slobodno kretati u krugu sela. Odmah na početku pokušala sam im pobjeći, ali su me brzo uhvatili i tako pretukli da sam zamalo umrla.” Namrštila se pod utjecajem sjećanja. “Sigurno bi me tad ubili da me jedan od njih nije uzeo u zaštitu. Njegova me žena njegovala sve dok se nisam oporavila. U početku mi je bilo najteže. Neki među njima jedva su me podnosili i stalno su nalazili razloga da me udare ili viknu na mene, a djeca su ih oponašala i koristila svaku priliku da me izazovu. Više puta mi je život visio o koncu. Ali s vremenom sam naučila njihov jezik i prihvatila njihova ‘pravila ponašanja’”, osmjehnula se ironično. “Mislim da su se i ljudi iz tog plemena na kraju priviknuli na mene. Nisu me više tukli, a u nekoliko navrata su me i zaštitili pred drugim Dinjanima. Postupali su sa mnom kao i s drugom djecom i lagala bih kad bih rekla da mi je bilo loše. Ali njihov se život sasvim razlikuje od našeg i mrzila sam svaki trenutak koji sam morala provesti kod njih. Većina naših običaja sasvim im je strana...”

Zašutjela je na tren čekajući da se utiša buka koju su stvarala jedna kola do vrha natovarena nekim vrećama. “Odahnula sam kad su mi konačno rekli da će me zamijeniti. Najradije bih bila zaboravila sve što sam tamo naučila pa i njihov jezik, ali majka me tjerala da ga neprekidno vježbam s robovima. Sad ga govorim jednako dobro kao i oni.”

Rea zamišljeno kimne glavom.

“Reci mi, Nolena što danas misliš o njima? Nisam stekla dojam da ih mrziš.”

“Pa, ni ne mrzim ih”, odvrati žena, uzdahnuvši. “I među njima ima dobrih, ali i loših ljudi, kao i među Atlantima. Oni su naši neprijatelji i borit ću se protiv njih kad god to bude potrebno, ali nikad neću zaboraviti da sam bila u njihovom zarobljeništvu i ostala živa. Ponekad, ako mogu i ako se to ne kosi s mojim dužnostima, nastojim pomoći nekima od njih. Zato sam te i pozvala danas...” oklijevala je trenutak. “Iskreno govoreći, sumnjam da bih to učinila da nisi na posljednjem vijeću podržala Rakiru. Većini žena život Dinjanina ne znači ništa...”

Rea zastane i zagleda se u nju.

“Ako sam te dobro razumjela, Nolena”, reče polako, “ti podržavaš Rakirin plan...?”

Nolena s nelagodnom skrene pogled.

“Nisam tako mislila”, odvrati brzo. “Sutahan je Vladarica. Podržavam ono što ona želi.”

Rea ju je nekoliko trenutaka šutke promatrala, a zatim nastavi dalje duboko zamišljena. Ubrzo su ušle u dvorište Palače i Nolena zastane rekavši da će radije pričekati pred ulazom. Rea joj kimne glavom i produži dalje. Ratnica koja je tog dana bila vođa straže rekla joj je da se Vladarica nalazi u Bijeloj kupoli.

Sutahan je sjedila za stolom sa svojim suvladicama, Takarom i Nates. Začuvši kucanje, podignula je pogled sa spisa.

“Uđi, Rea”, reče ugledavši kćer. “Nisam te očekivala tako rano.”

“Nisam došla radi posla”, reče Rea. “Htjela bih govoriti s tobom.”

“Pričekaj malo.”

Rea kimne glavom i priđe prozoru. Promatrala je grad koji se u jasnom ljetnom danu pružao pred njom kao na dlanu. No ovog se

puta nije kao inače divila pogledu. Stajala je namrštenog lica i razmišljala o Dinjanima.

Vladarica konačno odloži papire na stol i ustane. Prišla je svojoj kćeri koja je nepomično stajala pokraj prozora.

“O čemu si htjela govoriti sa mnom, Rea?” upita.

“Imam jednu molbu za tebe”, reče Rea okrenuvši se. Lice joj je bilo mirno i ozbiljno. “Molim Vladaricu da povuče smrtnu presudu s jednog Dinjanina kojeg je plemenita Nolena zarobila. Čovjek je nevin, nije sudjelovao u napadu na naše naselje i ubojstvu seljanki. Osobno sam to provjerila. Jedna naša žena potvrdila je da joj je pomagao u polju u vrijeme napada.”

Vladaričin se pogled naglo smrači. Šutke je stajala nekoliko sekundi. Iza njenih leđa Takara i Nates iznenađeno su podignule glave i okrenule se prema njima.

“Žao mi je, Rea, ali ne mogu ti ispuniti molbu”, reče Sutahan polako, gledajući je u oči. “Jedan Dinjanin, bio kriv ili ne, ne znači ništa. Previše su nam zla nanijeli. Moramo djelovati brzo i bez milosti ako ih želimo suzbiti odmah na početku. Povučem li sad presudu za jednog od njih, ostali bi to mogli shvatiti kao slabost, oklijevanje. Ne zaboravi da je bilo više napada u posljednjih godinu dana. Ova šačica Dinjana koje je Nolena dovela sasvim sigurno nisu jedini koji su sudjelovali u tim napadima. Ako je istina to što kažeš, onda je Nolena pogriješila, ali to se više ne može ispraviti. Taj će Dinjanin platiti za nekog koji je uspio pobjeći.”

“I tako ćemo na jednu nepravdu nadodati drugu”, reče Rea ozbiljno. “Sjećaš li se još Ištarinog zakona, Vladarice? U njemu ne piše da se nevinu kažnjavaju za zločine drugih koji su pobjegli. Ili taj zakon više ne vrijedi? Jednom si mi rekla, majko, da ratnica mora biti pravedna. Taj je čovjek nevin, nije kriv za zločin zbog kojeg je osuđen. U njegovo ime ja molim, ne milost, nego pravdu!”

“Dosta, Rea!” odsječe Sutahan s jedva prikrivenim gnjevom. “Još si mlada i imaš mekano srce! Ali otvrdnut ćeš kad jednog dana stupiš na vladarsku dužnost kao što sam i ja morala. Istina je da ratnica mora biti pravedna, ali to često ne vrijedi za Vladaricu. Ako želim spriječiti rat s Dinjanima, moram voditi računa o svakom svom potezu!”

Okrenula joj je leđa i vratila se natrag k stolu ljutito uzimajući spise u ruke. Rea se bez riječi nakloni i pođe prema vratima.

“Čekaj, Rea!” reče Sutahan u trenutku kad je već dohvatila ručku na vratima.

Okrenula se prema svojoj kćeri promatrajući je. Na usnama joj se pojavi škrt osmijeh.

“Nije zaslužio milost, ali ovog puta napraviti ću iznimku budući da si me ti to zamolila. Ali više mi nemoj soliti pamet zakonima i pričama o pravdi! Vladarica je po svom božanskom porijeklu iznad svih zakona. Poklonit ću tom Dinjaninu život i slobodu, ali ostali će biti mučeni i spaljeni za tjedan dana i ne želim više čuti ni riječi o njima!”

Rea kimne glavom.

“Hvala ti, majko”, reče. “Nemam namjeru moliti ni za koga više. Drugi su Dinjani krivi i znam da moraju biti kažnjeni. Ali, ako mi dozvoliš, ja bih taj dan radije provela izvan grada.”

“Dobro, neka bude kako želiš”, promrmlja Vladarica. “Ali ne idi u lov dok je ovakvo stanje s Dinjanima. Znam da voliš loviti bez pratnje, a to bi moglo biti opasno.”

“Mislila sam otići do brvnare na rijeci.”

“S tim se slažem”, kimne Sutahan. “Pozovi mi sad Nolenu. Pretpostavljam da se i ona nalazi u blizini. Ovo je njeno maslo!”

Rea sakrije osmijeh i nakloni se još jedanput. Izašla je iz kupole.

Vladarica je ostala nepomično stojeći i zamišljeno gledajući za njom. Takara i Nates izmijeniše poglede.

“Rea se promijenila”, reče Nates polako.

Sutahan je pogleda iskosa, ali ništa ne odgovori.

“Ptić se sprema napustiti gnijezdo”, dodaje Takara nakon kraće šutnje.

“Još je mlada”, reče Sutahan tiho. “Jednog dana bit će velika Vladarica.”

Osjetila je slabost kao već nekoliko puta dosad. Lice joj je posivilo i orosilo se znojem dok se stisnutih usana trudila svladati mučninu. Opazivši da je Vladarici pozlilo, Nates iznenađeno i zabrinuto ustane sa svoga mjesta. Ali Takara je ostala sjediti. Samo su joj se oči suzile dok ju je promatrala.

“Dobro mi je”, reče Sutahan. Duboko je udahnula i obrisala znoj s čela. “Smučilo mi se valjda od ove sparine. Već mi je bolje. Nastavimo s radom.”

Kad je malo kasnije u kupolu ušla Nolena, zatekla je sve tri žene nagnute nad spisima.

XIII.

Rea se doista promijenila. To su opazili gotovo svi u njezinoj blizini. Poslije vjenčanja naglo je sazrela, bila je ozbiljnija, pa ipak, smijala se i šalila više nego ranije. Rakira je to među prvima primijetila. Bila je zabrinuta onim što se dogodilo na vjenčanju, ali videći duboku sreću kojom je odisao cijeli Rein lik, smirila se. Ubrzo poslije vjenčanja ponovno je otputovala na Granicu.

Navečer onog dana kad je Vladarica uslišila njenu molbu, Rea ja sjedila na jednom povišenom mjestu u vrtu, ruku prekrizanih na grudima, okrenuta suncu koje je zalazilo. Nečujnim korakom približio joj se Kajl, s čašom hladnog čaja u ruci, i sjeo pokraj nje. Šutke je promatrao njene sklopljene oči i usne koje su se jedva pomicala u bezglasnoj molitvi. Ubrzo zatim otvorila je oči i nasmiješila mu se prihvaćajući čašu koju joj je pružio. Naslonila se na deblu drveta pod kojim su sjedili i obgrlila ga rukom oko pasa privlačeći ga bliže sebi. Kajl joj nasloni glavu na rame i zagleda se u daljinu. Promatrao je kako se polako mijenja boja horizonta, od jarko crvene do tamnoljubičaste. Reina ga je ruka nježno milovala, ali na licu joj je bio odsutan izraz, pouzdan znak da o nečemu intenzivno razmišlja. Šutio je, poštujući njenu potrebu za tišinom i ponovno se zagledao u večernje nebo koje se uskoro osulo prvim zvijezdama.

Rea je razmišljala o onome što se dogodilo toga dana i općenito o problemu Dinjana, ali ubrzo osjeti kako je obuzima ljepota ljetne noći i misli joj se raspršiše. Pogledala je muškarca koji se smireno oslanjao na nju i po tko zna koji put osjetila nevjericu pri pomisli da sad pripada samo njoj. Toliko je puta čeznula za njegovom

blizinom i isto se toliko puta ljutila na samu sebe zbog ljubavi koju nije mogla zaboraviti, da joj je sad bilo teško naviknuti se na pomisao da između njih više nema nikakvih prepreka. U ovih nekoliko tjedana otkako su se vjenčali, osjećala je kako joj se uvlači u srce i svakim danom postaje sve više dio nje, popunjavajući neku prazninu duboko u njoj koje ranije nije ni bila svjesna. Njegova joj je prisutnost postajala sve dragocjenijom i tek je sad počela shvaćati koliko joj je život prije vjenčanja bio isprazan i dosadan. Kako joj je samo njena djevojačka zanesenost njime izgledala blijeda prema onome što je sad osjećala za njega! Poslije one prve noći koju su proveli zajedno postao je dijelom njenog tijela i njene duše i sad je znala da bez njega više ne bi mogla živjeti. Sama pomisao na to parala joj je srce nezamislivom boli.

Pomaknula se, a Kajl se okrene i pogleda je očima koje su u mraku izgledale gotovo tamne. Na njenom licu opazio je poznati izraz i šutke se privio uz nju. Čvrsto ga je zagrlila i uronila lice u njegovu kosu osjećajući kako napetost u njoj polako popušta.

“Kad bi samo slutio koliko te ljubim!” reče nakon nekog vremena tiho, podižući mu glavu prema sebi. “Ništa mi nije dragocjenije od tebe!”

“Malo je muškaraca imalo prilike čuti ovakvu izjavu”, reče Kajl osmjehnuvši se, ali se odmah uozbilji. “Rea, moraš se prestati bojati. Vjenčanje nas je vezalo do smrti. Sad nas više nitko ne može rastaviti.”

“Znam”, reče Rea popuštajući stisak. “Ne znam ni sama odakle ta strepnja u meni...”

Naslonila je glavu na deblo i sklopila oči. Obrve joj se skupiše nad očima dok je razmišljala o čudnoj uznemirenosti koja ju je povremeno obuzimala u posljednje vrijeme. Tu vrstu uznemirenosti osjetila je samo nekoliko puta u životu, a posljednji put dogodilo joj se to u šumi, malo prije nego što su je napala dva Dinjanina. No nije mogla dokučiti kakva bi joj opasnost ovdje, usred Atlante, mogla prijetiti...

“Dao sam danas Zeridu nešto svoje odjeće”, reče Kajl koji je slijedio vlastiti tijek misli. “Što ćeš učiniti s njime, Rea?”

Trgnula se iz razmišljanja i otvorila oči, ali mu nije odmah odgovorila.

“Očekivala sam to pitanje”, reče nakon nekog vremena. “Primijetila sam da je ostavio utisak na tebe.”

“Istina je”, potvrdi Kajl zamišljeno. “Drukčiji je nego što sam ih zamišljao. I naveo me na neobična razmišljanja...” oklijevao je nekoliko trenutaka. “Pitao sam se zašto se kod njih razvilo društvo u kojem muškarac ima prednost?... Ili, bolje rečeno, zašto se kod nas razvilo društvo u kojem žena ima prednost, a kod njih nije?”

“U našem je narodu oduvijek tako”, odvrati Rea, dok joj je pogled lutao po vrtu. “U prednosti je uvijek onaj spol koji je tjelesno jači. Kod nas su žene od samih početaka lovile i ratovale jer im je Boginja svojom Objavom dala prvenstvo pred muškarcima. Zahvaljujući tome, s vremenom su postale tjelesno jače. Kod Dinjana su žene tjelesno slabije i stoga podređene muškarcima. Tako je i kod svih drugih plemena i naroda ili barem kod onih za koje mi znamo.”

“Ali, ako je to tako, Rea, da li je to onda bolje rješenje?” upita Kajl nakon kraćeg razmišljanja. To ga je pitanje već neko vrijeme kopkalo i sad se pitao što će mu Rea odgovoriti.

“Zašto me to pitaš, Kajl? Bi li želio biti Dinjanin?” Rea se pomalo ironično osmjehnula u polumraku, okrznuvši ga pogledom.

“Boginja me sačuvala od toga!” odvrati Kajl kroz smijeh. “Zadovoljan sam ovim što jesam. Ali volio bih čuti tvoj odgovor.”

“Pretpostavljala sam da je u pitanju neka vrsta ispita...” nasmije se Rea i privuče ga k sebi. Poljubila ga je i pošakljala, a naposljetku se ponovno nasloni na drvo i podigne pogled prema noćnom nebu koje se u međuvremenu osulo prvim zvijezdama. Nesvjesno se uozbiljila. “To je tema o kojoj smo povremeno znale razgovarati u Hramu”, reče poluglasno. “Teško je reći što je bolje, pogotovo zato što je naš narod napredovao daleko brže i uspješnije od drugih. Da li je to zato što su kod nas oduvijek imale prednost žene? Žene su po svojoj prirodi više vezane uz obitelj i zemlju, sklonije su stvaranju trajnih staništa, a to je osnova napretka. Osim toga, ako je ikako moguće, radije će se opredijeliti za mirno rješenje nekog problema. No činjenica je da ta podjela ima i izvjesnih nedostataka. Naše su žene izloženije ozljedama i smrti nego kod drugih te se naš narod stoga sporije obnavlja. U trudnoći i neposredno poslije porođaja žena je ranjiva unatoč vježbama i obuci, a zbog dojenja je vezana uz djecu, dok muškarci drugih

naroda to nisu. Kod njih se uvijek mogu boriti svi, ili gotovo svi muškarci, a kod nas samo dio žena... Po mome mišljenju, da smo ostali na kopnu, danas nas vjerovatno više ne bi bilo.

Glas joj je utihnulo. Gledala je u noć, a Kajl je gledao nju. Naposljetku je svrnula oči prema njemu, blage i ozbiljne.

“Jesam li prošla ispit?” reče tiho.

Šutke ju je zagrlio i položio joj glavu na rame, a ona mu s nježnošću uzvratila. To što mu je sad rekla, malo bi koja žena tako otvoreno rekla muškarcu i on je to dobro znao.

“Što ćeš učiniti s njime?” upita ponovno nakon nekog vremena.

“Voljela bih kad bih ti mogla dati jednostavan odgovor, Kajl. Ali činjenica je da ni sama još ne znam što ću učiniti s njime. Što ga više upoznajem, sve mi je jasnije da nam Zerid može biti strahovito opasan. Njegovo su znanje i inteligencija daleko veći nego kod drugih Dinjana. Ne mogu ga tek tako pustiti. Pa ipak, razumijem tvoje zanimanje za njega. On je poseban čovjek...” zastala je, a pogled joj opet odluta u daljinu.

Kad je ponovno progovorila, osjetio je u njenom glasu odsutnost. Ona se nije više obraćala njemu, nego je sama sebi pokušavala protumačiti razloge.

“Znam da je Rakira u pravu, ali ne znam kako provesti njenu zamisao... Dokle god je moja majka živa, dokle god je ona Vladarica, ne postoji mogućnost da s Dinjanima stupimo u pregovore... Ona na to nikad ne bi pristala... Ni druge žene se ne slažu, ali riječ Vladarice je presudna... Nakon onog što se dogodilo danas, ne usuđujem joj se više ni spomenuti Dinjane... Pa ipak, što god ona govorila, znam da nije u pravu”, zašutjela je na kratko. “Vidjela sam danas jednog Dinjanina, jednog od onih koje je Vladarica osudila na smrt. Nikad ga dosad nisam vidjela i ništa mu nisam učinila pa ipak, gledao me s takvom mržnjom kakvu još nikad nisam doživjela. Naneseno mu je zlo i on je na to odgovorio zlom. Tako to može ići u beskraj... Moja majka, za koju sam uvijek mislila da je pravedna, danas je odbila poštediti nevinog čovjeka. Na kraju je to ipak učinila, ali samo zato jer sam je ja zamolila. Mi jedni u drugima izazivamo ono najgore. Previše smo različiti. Tvoja majka dobro govori. Moramo pustiti Dinjane da odu. Ali ne znam nije li možda već prekasno. Toliko je mržnje i užasnih zločina među nama, ne samo s njihove, nego i s naše strane. Ne

znam mogu li vjerovati Zeridu. On bi svoje znanje mogao iskoristiti i protiv nas.” Šutjela je neko vrijeme, nesvjesno milujući mladog muškarca koji se naslonio na nju. “Ali moram požuriti s odlukom, već je krajnje vrijeme. Ozdravio je. Preopasno bi bilo da dulje ostane ovdje. Sutra ću razgovarati s njim. No ovoga puta ne želim da ti budeš nazočan, Kajl.”

“Dobro, Rea”, reče on oklijevajući. “Ali obećaj mi da ćeš se čuvati.”

“To ti rado obećavam”, reče ona osmjehnuvši se u mraku.

“Onda bih, s tvojom dozvolom, sutra malo obišao tvoje kućanstvo. Već je vrijeme da preuzmem svoje obveze. Morao bih otići i do majčinih prostorija u Palači, tamo su mi ostale neke stvari još od vjenčanja.”

Kimmula je glavom i privukla ga bliže sebi. Dugo su ostali sjedeći u mraku i šuteći, a zatim se vratiše u Reine prostorije.

Sutradan je za doručkom Rea upoznala Irinu s Kajlovom željom. Budući da je Nasljednica sad imala druga, mlađa je zapovjednica mogla dio svojih dužnosti prepustiti njemu. Odobravajući je kimmula kad joj je njena gospodarica predložila da Kajla provede kroz kućanstvo.

“Dobro, gospodarice”, reče. “Pokazat ću mu sve prostorije i upoznat ću ga s tvojim službenicima. Sam će moći ocijeniti koje će obveze preuzeti na sebe. Priznajem da će mi pomoć dobro doći, moći ću se više posvetiti ratnicama. Ali nećemo se brzo vratiti.”

“Nema potrebe da žurite”, reče Rea. “Želim da Kajl osjeti da je ovo sad njegov dom. A poslije je rekao da ima još posla u Rakirininim prostorijama u Palači. Ja ću uskoro otići do vježbališta.”

Nasmiješila se Kajlu i ispratila ih pogledom, a zatim se vratila u svoje prostorije. Zastala je razmišljajući, pa se onda uputila prema vratima Zeridove sobe i ušla unutra zatvarajući vrata iza sebe. Dinjanin je ležao na svom ležaju, ali ugledavši je, brzo sjedne.

Rea se spusti na pod do njega. Primijetila je da Zerid gleda vrata i odmahнула glavom.

“Kajl neće doći”, reče ozbiljnim glasom. “Poslala sam ga van. Ne želim da bude nazočan ovom razgovoru.”

Zerid se zagleda u nju i osjeti jezu. Šutio je.

“Oporavio si se”, reče ona promatrajući ga. “Kad sam te prije dva mjeseca spasila, bio si u teškoj stanju...”

“Znam da ti to nije bilo jednostavno i zahvalan sam ti”, odvrati Zerid pogledavši je u oči. “Ali još uvijek ne znam zašto si to učinila.”

“Razumijem tvoje čuđenje. Znam da Dinjani ne misle dobro o Atlantima.”

“Zar možda imamo razloga za to?” upita Zerid s gorčinom. “Proganjate nas i ubijate kao da smo divlje zvijeri. Uzimate nam oružje i hranu. Ako se pokušavamo oduprijeti, spaljujete nam sela i tjerate ljude. Mnogi su u mukama umrli u vašem zarobljeništvu, a da ni za što nisu bili krivi. Ne postoji opravdanje za to!”

“A postoji li opravdanje za Nardenu i druge gradove koji su spaljeni i opustošeni?” upita Rea kojoj su oči opasno bljesnule. “Postoji li opravdanje za opljačkana naselja, za zlostavljane i ubijene žene koje većinom nisu ratnice? Za djecu, starce i muškarce koje ne štedite? Atlantske ratnice ne diraju vaše žene i djecu.”

“To nije istina!” poviče Zerid ljutito. “Ubile ste moju majku i sestru te mog oca koji se nije mogao braniti! A tko zna što ste im sve prije toga napravile!”

“Nismo im napravile ništa!” reče Rea čvrsto. “Tvoji roditelji i sestra nisu ubijeni u borbi. Oni su kažnjeni smrću jer su planirali pobunu i smaknuti su po Vladaričinoj naredbi, zajedno s drugima koji su se predali. Ali dajem ti riječ da nisu mučeni. Umrli su brzo i bezbolno.”

Zerid je teško disao. Njene su ga riječi bolno zapekle. Nagnuo se prema njoj i prostrijelio je pogledom.

“Ne vjerujem ti! Otkud bi ti to mogla znati?”

“Znam, jer sam i ja sudjelovala u napadu na vaš logor”, odvrati Rea mirno.

Opazila je iznenađenje i nevjericu na njegovom licu, a odmah zatim bijes i mržnja mu zamagliše pogled.

“Ti... ti si bila tamo...!”

Trgnuo se i pokušao ustati, ali ga Rea strelovitim pokretom uhvati za ruke. Čvrsto ga je držala, odolijevajući njegovim bijesnim pokušajima da se otme.

“Zar si već zaboravio svoju zahvalnost, Dinjanine?” progovori glasom punim prezira. “Mislila sam da si drukčiji od ostalih. Prevarila sam se...”

Naglo ga je pustila i ustala, a on odmah skoči na noge obuzet jadam i boli koja ga je na trenutak sasvim zaslijepila. Koraknula je unatrag ne ispuštajući ga iz vida pa izvukla nož iz pojasa i bacila mu ga na pod.

“Hajde, pokušaj me ubiti”, reče hladno. “Završimo s tim.”

Nešto, neki ton u njenom glasu kakvog još nije imao prilike od nje čuti, naglo ga prizove k svijesti te ga natjera da zastane i zagleda se u nju. Stajala je pred njim nepomično, ruku opuštenih niz tijelo, ali znao je da je taj stav varka i da je spremna uzvratiti na svaki njegov pokret. Već je vidio atlantske ratnice na djelu i poznavao je njihovu brzinu i spretnost. No nije ga to zaustavilo. Gledajući je u oči sjetio se jednog drugog trenutka, kad se sagnula nad njim u pećini i kad joj je na licu opazio zabrinutost i zanimanje. Sjetio se ratnica koje su ga progonile i od kojih ga je ona spasila navodeći ih na krivi trag i izlažući samu sebe opasnosti. Sjetio se kako ga je njegovala, iako joj to često nije bilo lako. Pod utjecajem tih sjećanja, bol je polako počela popuštati. Dugo je stajao nepomično, gledajući nož pred svojim nogama, a zatim se sagnuo i polako ga podignuo s poda.

“Ne, Rea”, reče mirnije, pružajući joj nož. “Ja znam što ti dugujem. Ti nisi mogla spasiti moje roditelje i sestru ako ih je Vladarica osudila na smrt. Naša dva naroda povezuje dugi niz međusobnih sukoba i nepravdi. Nećemo daleko stići budemo li ih sve pokušavali raščistiti. Uzmi svoj nož. Htio bih da nastavimo razgovor.”

Na Reinom licu pojavi se tračak uzbuđenja. Prišla mu je i mirnim pokretom uzela oružje.

“Drago mi je da si to uvidio, Dinjanine”, reče, vraćajući nož u korice.

Polako je sjeo natrag na pod promatrajući je. Stajala je pred njim uspravno, dostojanstvena čak i u jednostavnoj odjeći koju je trenutno nosila. Na čelu joj je blistao zlatni znak Nasljednice. Zerid ponovno osjeti uzbuđenje i čuđenje kao i prvi put kad je tek saznao tko ga je spasio. Još mu uvijek nije bilo jasno što želi od njega. Primijetio je da i ona promatra njega i učinilo mu se da joj na licu primjećuje oklijevanje.

“Rea, nekoliko puta sam te to već pitao, ali nisi mi odgovorila. Reci mi sad, zašto si me spasila i što želiš od mene?”, upitao je nakon kraće šutnje.

Rea duboko uzdahne. Bilo joj je gotovo žao što je nije napao. Tad bi sve bilo brzo riješeno. Lomila se u sebi, znajući da će, ako sad progovori, stupiti na put s kojeg nema povratka.

“Bio si ranjen i iscrpljen, bolestan”, počne polako, ujednačenim glasom. “Bilo mi te je žao. Na tragu ti je bila Takara, žena koja uživa u mučenju zarobljenika. Da te ona uhvatila, umro bi u mukama. Prišla sam ti iz sažaljenja, ali kasnije, kad sam čula da govoriš atlantski i znajući da si Nadanov sin, počeo si me zanimati. Nisam znala puno o Dinjanima, osim da se stalno sukobljavamo s njima. Mislila sam da bih, kao buduća Vladarica, morala više znati o vama...”

Zastala je i uznemireno prošetala po sobi. Zerid ju je pažljivo slušao. Nikad dosad nije Reu vidio tako uzbuđenu i u njemu se po prvi put rodi slutnja. Ali nije mogao povjerovati u ono što je pomislio.

“Zerid”, reče Rea okrenuvši se prema njemu, “govorit ću ti kao sebi ravnoj osobi, premda ti to nisi. Dokle god se nalazite na Atlantidi, spadate pod naše zakone i upravu Vladarice, bez obzira što vi mislili o tome. To je tako i nikad neće biti drukčije. A sad me slušaj! Već i samo to što sam te spasila izuzetno je opasno za mene, ali ono što ti namjeravam reći u suprotnosti je s Vladaričinom voljom i moja bi me majka na mjestu pogubila kad bi doznala za to. Tim gore! Ja moram učiniti ono što mislim da je pravedno. Ali najprije mi odgovori na nekoliko pitanja.”

Stala je pred njega.

“Ti si dinjanski vođa”, reče. “Važno mi je da znam hoće li te vođe drugih plemena slušati.”

“Rea, moj položaj među Dinjanima nije jednak onome kojeg ima Vladarica među vama”, reče Zerid ozbiljno. “Ja ne mogu drugima naređivati. Mnogi od njih su puno stariji od mene. Oni su me izabrali zato što mi vjeruju i ako mi ne budu vjerovali, izabrat će drugoga.”

Rea se namrgodila. Odgovor joj se nije svidao. Bilo joj je teško shvatiti taj način odlučivanja. Zamislila se.

“Dobro”, reče. “Ali pretpostavljam da ipak imaš nekakav utjecaj na njih.”

Kimnuo je glavom.

“Da, na većinu imam.”

Spustila se na pod i nagnula prema njemu. Zerid protrne od napetosti. Oči su joj izgledale svjetlije nego inače i plamtjele su vatrom kakvu nikad ranije nije vidio. Nije mogao odvojiti pogled od njih.

“Što ako bih ti ja ponudila da čitav svoj narod povedeš preko mora na kopno istočno od Atlantide? Osigurala bih vam miran prolaz i brodove koji će vas prevesti. Tamo biste bili slobodni, tamo ne dopire naša vlast. Bi li se ostali s time složili?”

Zerid problijedi i osjeti vrtoglavicu. Zaprepašteno i bez riječi zagledao se u nju. Nikad dosad ni jedna Vladarica nije ponudila Dinjanima ovo što je ona sad rekla. Čitav roj misli i pitanja uskovitlao mu se u glavi. Pokušao se sabrati.

“To bi bilo... Ne znam, morao bih pitati druge... Ali mislim da bi se većina složila...” Uperio je pogled u nju. “Bili bismo vam predani na milost i nemilost dok bi trajao prijelaz. Kako možemo biti sigurni da nas nećete prevariti?”

Rea ga je šutke gledala.

“Radije reci da biste prolazili kroz naseljena atlantska područja i da je pitanje možemo li mi vama vjerovati”, reče nakon nekog vremena. “Pogotovo kad se sjetim da ste više puta u prošlosti prekršili dogovorena primirja. Morat ćeš mi vjerovati, Zerid. Ja ne kršim zadanu riječ. Bit ćete pod mojom zaštitom i zaprijetit ću smrtnom kaznom onome tko vas takne.”

“Ali ti još nisi Vladarica!” reče Dinjanin naglo, namrštivši se.

“Da, još nisam. Ali važno je da Dinjani znaju da će na položaj Vladarice doći žena koja je spremna pregovarati. Ono što očekujem od vas je da se dotad suzdržite od sukoba jer oni mogu samo pogoršati situaciju. Vladarica je već odredila da se za svaku ženu koju ubuduće Dinjani ubiju smakne pet robova, a za svaku ratnicu deset.”

Zerid se duboko uzbudio kad je to čuo.

“To je odvratno, podlo!” poviče ljutito. “Kako je to mogla narediti?! Neka bogovi prokunu ubojicu!”

“Moja majka ima svoje razloge”, reče Rea kojoj se lice naglo smrknilo. “Ne vrijeđaj je u mojoj nazočnosti, ako ti je stalo do života. Ja se s njom ne slažem, ali ne mogu tu ništa učiniti. Možeš li zadržati svoje ljude od sukoba dok ja ne postanem Vladarica?”

“Ne znam. Morao bih porazgovarati s njima. Ja ne mogu donijeti odluku u njihovo ime”, odvrati Zerid pokušavajući se smiriti.

“Morat ćeš mi pružiti bolji odgovor od ovoga, Zerid”, reče Rea ustajući. Zastala je na trenutak. “Dajem ti vremena do sutra navečer da razmisliš o ovome što sam ti rekla. Onda ćemo opet razgovarati. Ali ne govori Kajlu ništa o tome. Ne želim da on za to zna.”

“Zašto? Mislio sam da mu vjeruješ.”

“Vjerujem mu. Ali ovo o čemu smo razgovarali i suviše je opasno. To je izdaja. Ne može stradati zbog onog što ne zna.”

Izašla je iz sobe i zatvorila vrata. Zatim prijede u spavaonicu i tek tamo dopusti da joj se na licu pokaže duboko uzbuđenje koje ju je obuzelo. Prekrila je lice rukama i naslonila se na dovratak.

“Oprosti mi...” promrmljala je u mucu, dršćući od napetosti. “Ja to moram učiniti... Oprosti mi... Nisi u pravu... majko...”

...

Kajl je završio svoj obilazak s Irinom, ali još se nije htio vratiti u Reine prostorije. Uputio se zato prema Vladaričinom krilu Palače gdje je njegova majka imala dvije sobe. Rakira mu je rekla da je tamo ostavila neke njegove stvari koje nije stigao uzeti poslije vjenčanja. Koračajući hodnikom, pitao se kako napreduje Rein razgovor s Dinjaninom. Nakon onoga što mu je rekla prošle večeri, slutio je što namjerava predložiti Zeridu i bio je duboko zabrinut zbog nje. No znao je da je to jedino ispravno rješenje problema. Majka mu je više puta tumačila situaciju u kojoj se nalaze i atlantski i dinjanski narod i svoje mišljenje o tome kako tu situaciju treba riješiti. No Rakira, unatoč svom velikom ugledu, nije mogla ništa učiniti i zato je mogla slobodno iznositi svoje stavove. Rea, Nasljednica i buduća Vladarica, bila je nešto sasvim drugo.

Iznenada u hodniku pred sobom ugleda Antheu. I ona je njega opazila i malo zastala, a onda produžila i šutke prošla pokraj njega.

“Anthea!”

Stala je i polako se okrenula prema njemu.

“Što želiš, Kajl?”

Prišao joj je hitrim korakom.

“Obecala si da nikome nećeš reći za ono što si pokušala učiniti”, reče, podignuvši glavu prema njoj. “Mislio sam da tvoja riječ više vrijedi! Zar me hoćeš uništiti?!”

Anthea ga je hladno gledala, kao da ga prvi put vidi u životu.

“Ne znam o čemu govoriš, Kajl”, reče naposljetku. “Nisam prekršila riječ.”

“A Torija? Dobro znam da je ona bila tvoja prijateljica! Ili ćeš možda reći da sam sanjao ono što se dogodilo na vjenčanju?”

“Ponovit ću još jedanput: nisam prekršila riječ. Ali mogu istražiti kako je Torija saznala.”

Kajl je u nedoumici zastao. Poznavao je Antheu još od malih nogu i znao je da ne laže. Ali ako nije ona rekla, kako je Torija mogla znati...?

“Tko je još znao?” upita brzo i ljutito.

Anthea je šutjela i promatrala ga. Od tog pogleda Kajl osjeti kako njegova ljutnja blijedi i kako ga hvata strah. Pokajao se što ju je zaustavio. Htio se udaljiti, ali u tom trenutku Antheina se ruka pruži i zadrži ga čvrstim stiskom.

“Kako ti je s Reom, Kajl?” upita s ciničnim osmijehom. “Jesi li se razočarao? Čuvao si se za nju, a ona te nije čekala. Čak i sad, dok ste zajedno, ona je zadržala svog ljubavnika. Znaš li to? Jesi li primijetio?”

Kajl probljedi od bijesa i zaboravi na strah.

“Lažeš! Kako mi se usuđuješ tako nešto reći?!”

“Istina je!” reče Anthea kojoj se osmijeh naglo ugasio. “Rea ima ljubavnika! Imala ga je još i prije vašeg vjenčanja.”

Kajl se sabrao. Naglo se otrgnuo iz njenog stiska.

“Ne znam što pokušavaš postići tom laži, ali neće ti uspjeti”, reče hladno. “Rea nije bila ni s jednim muškarcem prije mene.”

“Sigurna sam u ono što govorim. Prevario si se!”

“Nisam se prevario! Majka me je upozorila što mogu očekivati i prepoznao sam znakove.” Čvrsto je pogledao Antheu u oči. “Da je bila s nekim, ja bih to znao. Ali nije bila ni s kim, a ti svoje laži ubuduće zadrži za sebe!”

Brzo se okrenuo i produžio dalje hodnikom. Anthea je ostala nepomična, namršteno gledajući za njim.

Iznenada se prene. Okrenula se na peti i dugim koracima pojurila prema izlazu iz Palače. Nije joj trebalo dugo da stigne do svoje kuće. Odmah na vratima uhvati ratnicu koja joj je otvorila.

“Idi do Takare i reci joj da dođe ovamo!” reče brzo i pozove drugu ratnicu. “A ti idi k Desiri i reci joj da sam je pozvala! Neka povede i svoju kćer!”

“Što se dogodilo?”

Ugledala je Galena pred sobom i zgrabila ga za rukav te ga povukla u sobu i zatvorila vrata.

“Kako je Torija saznala za ono što se dogodilo između mene i Kajla, Galen?”

“Ja sam joj rekao”, odvrati crnokosi muškarac bez imalo oklijevanja.

Anthea strelovito podigne ruku i udari ga svom snagom po licu. Srušio se na pod i brzo otkotrljao u stranu.

“Stani, Anthea! Učinio sam to zbog tebe!”

Zastala je, mjereći ga pogledom punim ledene srdžbe. Mješanac se podignuo na koljena skrivajući gnjev.

“Rekla si da želiš spriječiti vjenčanje”, procijedi. “Mislio sam da će Torija ubiti Reu ili da će je barem teže raniti. Nisam očekivao da će ovako završiti.”

“Nego kako?!” poviče Anthea razjareno. “Da si mene pitao, rekla bih ti što možeš očekivati!”

“Rea se nikad ne natječe u mačevanju!” odvrati ljutito Galen. “A Torija je na natjecanju bila odmah iza tebe. Kako sam mogao znati da će je poraziti?!”

“Trebao si mene pitati, Galen! Rea se odavno ne natječe u mačevanju zato što zna da bi se sukobila sa mnom. Nju su od malena poučavale najbolje atlantske ratnice, jednako kao i mene. Napravio si glupost i istovremeno ugrozio Kajla! Da nije Rea ubila Toriju, učinila bih to ja sama nakon što ga je onako uvrijedila. Zabranila sam ti da ikome govoriš o onome što se dogodilo! Dala sam mu riječ da ću šutjeti, a sad zbog tebe misli da sam prekršila riječ!” Bijesno ga je udarila nogom.

Galen se zgrči od boli, ali ne prozbori ni riječi. Gledao ju je mračno i bez straha ni ne pokušavajući se zaštititi. Ali Anthea ga

nije više udarila. Naglo se udaljila od njega, pokušavajući se smiriti.

“Jesi li još nekome rekao?” upita nakon nekog vremena tvrdim glasom.

“Ne.”

Njene se blijedoplave oči okrenuše prema njemu, a hladnoća koja je iz njih isijavala bila je gora od bilo kakvog udarca.

“Prvi put si prekršio moju naredbu, Galen”, reče mirnim glasom. No iza tog mira osjećala se prijetnja. “Opraštam ti jer si mislio da to činiš u mom interesu. Ali pazi dobro da se to ne bi ponovilo! A sad ustani! Doći će Takara i Desira. Saznala sam nešto što nam remeti sve planove i moramo odlučiti kako da to ispravimo.”

U hodniku se začuje Takarin glas. Anthea otvori vrata i izađe iz sobe. Izmijenile su nekoliko riječi, a zatim je Anthea povede dublje u unutrašnjost kuće.

Galen je ostao klečeći na podu. Boljelo ga je lice na mjestu gdje ga je udarila, ali daleko više od toga pekla ga je činjenica da je dignula ruku na njega. Nikad to prije nije učinila. Osjećao je kako mu se bol i gnjev skupljaju u grudima i poželio je da može otvoriti usta i glasno kriknuti.

Jedna službenica uđe u sobu. Opazila ga je na podu, ali se odmah okrene, skrivajući osmijeh, i ponovno izađe iz sobe. Galen ju je ispratio pogledom osjećajući kako u njemu raste bijes. Otkad je znao za sebe, pratili su ga takvi podsmjesi, ruganje ili otvorena mržnja. Po čemu je on bio lošiji od drugih? Po čemu je bio lošiji od Kajla? Znao je zašto ga je Anthea udarila. Ne zato što je nije poslušao, nego zato što je ‘ugrozio Kajla’! Nasmijao se grčevito u sebi. Kad bi ona samo znala da je upravo to i htio postići! Mrzio je Kajla iz dna svoje duše. Mrzio je sve ljude, jer su svi oni, pa i oni najgori, imali svoj krug u kojem su se kretali i u kojem su mogli biti sretni. Ali Kajla je mrzio više od svih. Kajl je imao ono što je on toliko želio, znajući istovremeno da to nikad neće dobiti: imao je Antheinu ljubav...

Polako je ustao s poda i uputio se prema sobi u koju je Anthea odvela Takaru. Ušavši unutra, opazi da su u međuvremenu došle i Desira i Ksadora. Žene su ga samo kratko pogledale, a on se bez ijedne riječi tiho spusti u kut.

“Ksadora”, reče Anthea, “rekla si da je Vazilijin sin postao Rein ljubavnik, ali sad je očito da je lagao. Možda je lagao i kad je rekao da joj je dao otrov.”

“Ne znam, Anthea”, reče Ksadora zavalivši se u stolici. “Ja sam otpočetak bila protiv toga da upotrijebimo muškarca. Oni su suviše nepouzdana. Posumnjala sam u uspjeh tog plana još one noći, nakon što sam vidjela da je Rea pokušala vratiti Vaziliji sina. Pa ipak, kasnije, kad ga je odvela u brvnaru, ponadala sam se da se predomisli. Da sam ja bila na njenom mjestu, mladić ne bi dugo ostao nedirnut”, osmjehnula se, ali joj se osmijeh odmah izgubi s lica ne doprijevši do očiju. Odmahnula je glavom. “Ne znam je li joj dao otrov. Znam samo da Rea poslije vjenčanja nije išla k njemu. Po mom računu, ako joj je i dao otrov, dobila je dosad samo dvije doze. To nije ni približno dovoljno.”

“Moramo požuriti”, reče Takara. “Sutahan je već počela osjećati prve znakove. Jučer joj se smučilo. Ona to zasad pripisuje vrućini, ali uskoro će joj biti gore. Ako itko posumnja na trovanje, Rea će postati oprezna.”

Njene riječi privukoše pozornost triju žena.

“Kažeš da već osjeća djelovanje otrova?” reče Desira. “To je ranije nego što smo očekivale. Neke se žene još kolebaju, a većina misli da namjeravamo maknuti samo Reu. Ako primijete da je Vladarici loše, mogle bi se uplašiti i odati naš plan...”

“Kad budem imala njihove pismene prisege da će me podržati, vjeruj mi da nijedna neće reći ni riječi!” prekine je Anthea. “Održat ćemo sastanak nešto ranije nego što smo namjeravale. Ali bilo bi preopasno da se sastajemo u gradu.”

“Mislila sam predložiti Isalijino brdo”, reče Takara. “Nije daleko, ali je prilično sigurno budući da se nalazi na dinjanskom teritoriju, nedaleko od granice.”

“To je dobro mjesto”, složi se Desira. “Dobro ga poznajem. Neka onda sastanak bude na Isalijinom brdu za, recimo, deset dana.”

“To je prebrzo”, reče Takara. “Neke žene nisu u gradu.”

“Mislim da nije potrebno da sve budu nazočne”, javi se Anthea. “To bi moglo biti i opasno, druge žene bi mogle primijetiti da se nešto događa. One koje su se već složile s planom ne moraju dolaziti. Doći ćete vas dvije, Takara i Desira, a sa sobom povedite

one koje se najviše kolebaju i donesite prisega preostalih. Doći ću, naravno, i ja. Neka sastanak bude za dva tjedna, mislim da je to dovoljno vremena.”

“Dobro, to smo riješile”, reče Takara. “Ostaje nam još da odlučimo što ćemo s Reom.”

“Dobar komad čelika među njenim rebrima brzo bi riješio sve naše probleme”, reče Ksadora. Okrenula se prema Anthei. “Dozvoli mi da joj postavim zasjedu, Anthea. To je najjednostavniji i istovremeno najbrži način da je se riješimo.”

Anthea zausti odgovoriti, ali iznenada osjeti ledenu jezu u grudima. U jednom kratkom djeliću vremena, misli je preniješe u daleku prošlost. Sjetila se kako joj je Rea došla u sobu one noći, nakon što je saznala da joj je majka ubila oca, i pokušavala je utješiti. Na kraju su zaspale jedna pokraj druge. Ali poslije, njihovi su životi krenuli različitim pravcima. Rea je otišla na obuku i trenuci sestrinske bliskosti nisu se više ponovili. Zašto se toga sjetila sad, toliko godina kasnije?

Trgnula se i opazila da je druge žene promatraju. U Ksadorinim očima primijeti podsmješljiv izraz.

“Imaš li možda neki drugi prijedlog, Anthea?” upita Takara mršteći se. “Mislim da je Ksadora u pravu. To je jedini način koji nam je preostao.”

Zakašljala je da povрати glas.

“Ne, nemam drugi prijedlog”, reče prigušeno. “Ali Rea uvijek izlazi u pratnji dviju ratnica. Trebat će nam barem desetak ratnica ako želimo biti sigurne u ishod napada. Ja vjerujem svojim ratnicama, ali ovo nisu stvari za igru. Mislim da bi trebalo uzeti žene sa strane, koje nisu s nama u vezi.”

“Među onima koje žive preko rijeke ima nekih koje bi se još dale upotrijebiti... pod uvjetom da im se dobro plati, naravno”, reče Ksadora bezglasno se smijući. “Posljednjih tjedana dobro sam se zabavljala s nekima od njih i znam kome se treba obratiti. Prepustite to meni. Jedino mi još treba podatak o Reinom kretanju, barem nekoliko sati unaprijed.”

“To neće biti jednostavno saznati...”, reče Anthea namrštivši se.

Iznenada opazi da se Takara ukočila i da joj je pogled na trenutak odlutao u prazno. Tren kasnije suvladarica ju je pogledala ravno u oči.

Danijela Blažeka

“Mislim da bih vam ja mogla reći ono što Ksadoru zanima”,
reče osmjehnuvši se hladno.

XVI.

Te je noći Rea nemirno spavala. Probudila se još po mraku i, shvativši da više neće moći zaspati, tiho ustala i izašla iz sobe. Dugo je šetala vrtom, a zatim se, pred samu zoru, vratila natrag u spavaonicu. Kajl je ležao u krevetu, ali se pomaknuo kad je ušla.

“Spavaj, Kajl”, reče Rea tiho.

“Budan sam već neko vrijeme”, odvrati mladi muškarac. “Nedostajala si mi.”

Legnula je pokraj njega i zagrlila ga.

“Šetala sam po vrtu. Uznemirio me razgovor s Zeridom.”

“Pustit ćeš ga, zar ne?”

Kimnula je glavom.

“Još ću jedanput porazgovarati s njim, ali mislim da ću ga najvjerojatnije pustiti još večeras. Ali nemoj me ispitivati o čemu smo razgovarali, Kajl.”

Šutke ju je promatrao u polumraku. Zaustio je da nešto kaže, ali se predomisli i samo se privine bliže k njoj. Prihvatila ga je i poljubila bez suzdržavanja.

Promatrala ga je kasnije, na svjetlu prvih sunčanih zraka, dok je polako češljao svoju dugu kovrčavu kosu.

“Sviđa mi se tvoja kosa”, reče Rea.

Oklijevala je nekoliko trenutaka, a zatim se osmjehne i doda: “Voljela bih da i naša kćer ima takvu kosu.”

“Rea!” naglo se okrenuo i pogledao je širom otvorenih očiju. “Što hoćeš time reći?!...”

“Nisam još sigurna...”, reče ona gledajući ga i dalje iz svog poluležećeg položaja.

Naglim pokretom odmaknula je plahtu i ustala pa mu prišla, osmjehujući se.

“Bit ću sigurna tek za nekoliko tjedana, ali...”, uklonila mu je jedan pramen s lica i zagledala se s ljubavlju u njegove sive oči, “...mislim da očekujem dijete.”

“Oh, Rea...” glas mu se prelomio od sreće i samo ju je šutke zagrlio. “Tako brzo!” reče malo kasnije, uzbuđeno. “Ne mogu vjerovati!... Ali kako to možeš već znati?”

“Osjećam se drukčije”, reče Rea. “Teško je to objasniti. Ranije sam često o tome razgovarala s drugim ženama i mislim da se ne varam. Ali nemoj zasad nikome govoriti o ovome što sam ti rekla. Za dva-tri tjedna bit ću sigurna, i onda ćemo reći drugima.”

“Tako sam sretan...!” reče Kajl, smijući se kroz suze. “Molio sam Boginju da nam pokloni dijete, ali nisam očekivao da će mi tako brzo ispuniti molbu. Moram Joj zahvaliti. Rea, htio bih jutros otići u Hram. Dopuštaš li mi?”

“Dopuštam”, reče Rea, osmjehnuvši se. “Zahvali i u moje ime. Javi se Irini kad odlučiš izaći. Dat će ti dvije ratnice kao pratnju.”

“Dobro”, kimne Kajl. “Boginjo, kako će se moja majka radovati kad sazna!” poviče, oduševljeno bacivši češalj u zrak.

Ubrzo se zatim Rea obukla i otišla na jutarnju vježbu. Kajl se još neko vrijeme zadržao u sobi, a zatim izađe iz zabranjenih prostorija. Budući da je preuzeo dio Irininih dužnosti na sebe, morao je provjeriti rad službenika i izdati zapovijedi za taj dan. Najprije je otišao do kuhinje u kojoj se kuhalo ne samo za Nasljednicu, nego i za sve njene ratnice i službenike te sve koji su trenutno boravili u njenom krilu Palače. Irina mu je jučer predala knjigu u koju su se upisivali izdaci i Kajl ju je pažljivo provjerio, a zatim sa ženom zaduženom za rad kuhinje pregledao zalihe hrane. Na kraju je odobrio tjedni jelovnik i dogovorio se s njom o količinama hrane koju je trebalo nabaviti pa joj izbrojao novac koji joj je trebao za kupovinu tog dana. Taj mu posao nije bio stran jer je to i inače bila njegova dužnost u majčinoj palači u Anahavi. Namjeravao je jednog od idućih dana otići zajedno sa službenicom do tržnice i provjeriti cijene i kvalitetu robe. S osmijehom se prisjetio da će možda uskoro morati otići i do trgovkinje tkaninama radi opreme za dijete. Na tren se zanio u misli, ali se brzo trgne.

Ako se htio vratiti iz Hrama prije Reinog povratka s vježbe i ručati zajedno s njom, morao je požuriti.

Poslije kuhinje, na red su došli službenici zaduženi za održavanje kućanstva. Tu gotovo da nije imao nikakvog posla. Irina je s njima još ranije napravila tjedni raspored poslova koji nije htio mijenjati, samo je morao povremeno provjeriti da li ga se pridržavaju. Prolazeći kroz sobe, primijetio je na nekoliko mjesta stvari koje je trebalo popraviti i bolje očistiti i skrenuo pozornost na to ženi koja ga je pratila. No uglavnom je bio zadovoljan i odlučio je pohvaliti Irinu pred Reom.

Vratio se zatim u zabranjene prostorije i sredio spavaonicu, a potom se obukao za izlazak i potražio zapovjednicu. Malo kasnije izašao je iz Palače u pratnji dviju ratnica i uputio se prema Hramu Sunca. U prolazu se zadržao pokraj nekoliko tezgi i razgledao ponudenu robu. Nije mu promaknulo da su cijene nešto više nego u Anahavi, ali je zato izbor bio puno bolji. Prepoznavši Nasljedničinog druga, trgovkinje su se klanjale do zemlje i iznosile najbolje proizvode, ali Kajl bi samo kimnuo glavom i produžio dalje. Nikad nije kupovao olako i na brzinu, a ulični prodavači nisu mogli zadovoljiti njegov ukus.

Ratnice je ostavio pred ulazom u Hram i ušao u polumračnu, ugodno svježu unutrašnjost. U dvorani u kojoj su se redovito održavali obredi bilo je dosta ljudi. Zastao je na tren i naklonio se prema glavnom oltaru, ali odmah zatim krene dalje hodnikom. Iako inače nije izbjegavao dodir s običnim ljudima, ovoga je puta ponajviše težio za mirom i samoćom, a ne za obredom. Sa strane je bila jedna manja prostorija za osobe višeg položaja i Kajl se uputi prema njoj. Ušao je unutra i zatvorio vrata te pričekao kratko da mu se oči priviknu na polumrak. Kao i sve druge prostorije u Hramu, i ova je imala nekoliko velikih prozora, ali su oni, radi zaštite od vrućine, bili izvana prekriveni pletenom trstikom. Otišao je u samo dno prostorije i spustio se na koljena pokraj jedne klupe, nedaleko od malog oltara, te sagnuo glavu udubivši se u molitvu.

Iznenada ga prekine zvuk otvaranja vrata i koraci više ljudi. Okrenuo se, namrštivši se, i u polumraku opazio nekoliko ženskih prilika. Nije htio da ga primijete pa se brzo povuče iza klupe. Nadao se da će žene uskoro otići.

“Tu ćemo biti na miru”, ogласi se duboki glas. “Želim vam samo reći da će uskoro biti sastanak, ali vi ne morate biti nazočne na njemu. Povest ću samo one koje se još ne mogu odlučiti hoće li nam se pridružiti, a vi mi dotad morate predati potvrde o kojima smo govorile.”

“Kada je sastanak?” upita druga žena.

“Za trinaest dana.”

“To je ranije nego što smo mislile...! Trebao je biti tek za mjesec dana ili čak kasnije. Zašto ste promijenile plan?”

“Vladarica već osjeća slabost. Ne preostaje joj još previše vremena. Moramo se dogovoriti prije nego što i druge žene to primijete. Važno je da mi potvrde predate prije odlaska na sastanak, tako da ih tamo mogu pokazati. Nadam se da će to uvjeriti one koje još oklijevaju.”

“A ako neke ne uspiješ uvjeriti?”

“Zna se. Te će zauvijek ostati na Isalijinom brdu... Raziđimo se sad. Ne želim da nas netko vidi zajedno.”

Vrata se zatvoriše i u sobi opet zavlada mir.

Kajl polako ustane. Osjećao je kako mu srce tuče u grudima. Stajao je neko vrijeme nepomično dok su mu misli jurile glavom, a zatim tiho pride vratima. Odškrinuo ih je i provirio van. Hodnik je bio prazan. Brzo izađe iz sobe i zatvori vrata za sobom pa se hitro udalji. Otišao je u veliku dvoranu i pomiješao se s drugim ljudima. Stajao je u mnoštvu i mrmљao riječi molitve dok mu je pogled nemirno klizio dvoranom. Iznenada opazi s druge strane Desiru. Sledio se i spustio pogled. Polagano se okrene i pođe prema izlazu iz Hrama.

Vani mu se hod naglo ubrza. Bio bi najradije potrčao, ali je znao da bi to samo privuklo pozornost na njega. Sa strane ugleda Reine ratnice koje su ga čekala i mahne im da ga slijede. Kad se malo kasnije našao pred ulazom u Palaču, opazi na vratima plemenitu Savanu koja je toga dana bila vođa straže i brzo joj pride.

“Savana, tražim Reu!” reče žurno. “Znaš li je li se vratila s vježbališta?”

“Baš je maločas ovuda prošla”, reče Savana. “Mislim da je otišla u svoje prostorije.”

“Hvala ti”, reče Kajl naklonivši se.

Ispratila ga je pogledom, čudeći se malo njegovoj žurbi koja joj nije promaknula. No ubrzo to smetne s uma te se na poziv jedne stražarice okrene prema ulazu i pride grupi građanki koje su je tamo čekale.

Kajl je brzo stigao do vrata Reinih prostorija.

“Rea!” poviče ušavši unutra i požuri prema spavaonici.

“Ovdje sam, Kajl”, reče Rea, izlazeći iz prostorije koja se nalazila odmah do vrata. “Brzo si se vratio iz Hrama”, reče osmjehujući se.

No osmijeh joj nestane s lica kad je opazila Kajlov izraz.

“Što je?” upita namrštivši se.

Pružio je ruke prema njoj i ona ga povuče u zagrljaj, ali ga odmah zatim blago odmakne i pogleda mu u oči.

“Što se dogodilo, Kajl?” upita ponovno.

“Ne znam ni sam, Rea!” reče Kajl dršćući od potisnute napetosti. “Bio sam u Hramu, u maloj prostoriji sa strane, kad je iznenada ušlo nekoliko žena. Nisu me vidjele, jer sam bio u dnu prostorije, iza jedne klupe. Nikad u životu nisam čuo tako čudan razgovor! Govorile su o nekom sastanku koji bi trebao biti za trinaest dana na Isalijinom brdu, zatim o nekim potvrđama, a onda je jedna od njih rekla da Vladarica već osjeća slabost i da će uskoro umrijeti...” glas mu je zadrhtao.

Rea odmahne glavom u nevjerici.

“Kajl, smiri se malo”, reče. “Ne znam što si to čuo, ali si sasvim sigurno nešto krivo shvatio. Vladarica je dobrog zdravlja. Viđam je svaki dan i nisam na njoj primijetila nikakvu slabost.”

Naglo se otrgnuo od nje i udaljio nekoliko koraka.

“Želiš li reći da izmišljam, Rea?!” poviče uzrujano. “Govorim ti što sam čuo!”

Rea ga je šutke gledala. Kajl se brzo sabere i spusti glavu.

“Oprosti mi”, reče. “Nisam htio podignuti glas. Ali uzrujalo me ono što sam čuo.”

“Nisam rekla da izmišljaš, nego da si nešto krivo shvatio”, reče Rea ozbiljno. “Kad čovjek čuje samo dio nečijeg razgovora, može ponekad pogrešno razumjeti ono što je čuo. Ne razumijem zašto si se toliko uzbudio. Što mi zapravo želiš reći, Kajl? Da netko sprema urotu protiv Vladarice? Moraš priznati da to zvuči smiješno!”

“Smiješno ili ne, ja ti govorim ono što sam čuo!” ponovi Kajl odlučno. “Plemenita Desira nije osoba koja olako izgovara takve riječi. Nju sam čuo kad je rekla da Vladarici ne preostaje još puno vremena. Glas mi se učinio poznatim, a kasnije sam je vidio u dvorani za obrede. Siguran sam da je to bila ona.”

“Dobro, onda ćemo to jednostavno riješiti”, reče Rea tonom u kojem se osjećalo da želi završiti taj razgovor. “Prvom prilikom kad je sretnem, pitat ću je što je mislila time reći. Jesi li zadovoljan?”

Kajl probljedi.

“Za ime Boginje, Rea, ne čini to!” reče prigušeno. “Molim te! Ako Desira sprema neku zavjeru protiv Vladarice i shvati da je tebi to poznato... Zašto mi ne vjeruješ? Ti me barem dobro poznaješ. Da si ti bila na mom mjestu danas, shvatila bi Desirine riječi upravo onako kako sam ih i ja shvatio. Nije riječ samo o onome što je rekla, nego i o načinu na koji je to rekla, o odgovorima žena koje su je slušale, o atmosferi...” zašutio je na tren. “Jako sam se uplašio. Ne znam o čemu se radi, niti zašto Desira misli da će Vladarica uskoro umrijeti, ali spomenula je nekakav sastanak na Isalijinom brdu za trinaest dana i govorila kako će pokušati uvjeriti one žene koje još oklijevaju. Mislim da bi morala otići tamo i skrivena poslušati što će se govoriti na tom sastanku.”

Rea nestrpljivo odmahne rukom.

“To je nemoguće! Kako ti tako nešto uopće pada na pamet, Kajl? Ja imam obveza! Ne mogu tek tako otići iz Palače, bez ikakvog objašnjenja. Uostalom, Isalijino brdo se nalazi s druge strane Granice, u dinjanskom području. Vladarica mi je zabranila da onamo odlazim. Ne mogu prekršiti njenu zapovijed samo zbog nekoliko riječi koje si ti pogrešno shvatio!”

Kajl spusti glavu i okrene se s izrazom gorčine na licu. Nije ni pokušavao sakriti svoje razočaranje i zabrinutost.

“Kajl, pokušaj me razumjeti!” reče Rea malo mirnije. “Znaš da te cijenim, i da sam za razliku od većine drugih žena spremna čuti i mišljenje muškarca, ali ovo što mi pokušavaš reći zvuči i suviše nevjerojatno. Vladarica je kćer Boginje, njena izabranica. Koja bi se žena usudila ugroziti njen život? Boginjina bi kazna bila strašna. Naša nam vjera jasno kaže da će samo oni ljudi koji časno prožive

svoj život biti poslije smrti pozvani pred Njeno lice. Zar misliš da bi i jedna žena to dovela u pitanje? Zbog čega?”

“Ne znam, Rea”, odvrati Kajl tiho. “Ali znam da se u prošlosti to već događalo. Ja sam samo čuo nekoliko riječi koje su me zabrinule, ali ako ti misliš da im ne treba pridavati nikakvu pozornost, dobro, neka bude tako. Ja sam te upozorio. Od sveg se srca nadam da si u pravu i da postoji jednostavno objašnjenje za ono što sam čuo. Na žalost, ja u to ne vjerujem.”

Nepomično je stajao, okrenut joj leđima i pognute glave. S tugom pomisli kako se Rea promijenila. Kad je pojurio k njoj, nije očekivao da će naići na odbijanje i nevjericu. Unatoč onome što je govorila, i na nju je s vremenom djelovao opći stav koji su žene imale prema muškarcima. Odbila je njegove riječi, ni ne razmislivši o njima, samo zato što su joj zvučale nevjerovatno. Ponijela se prema njemu kao prema djetetu i to ga je zaboljelo više od ičega.

Rea je još uvijek stajala na istom mjestu oklijevajući i zamišljeno ga promatrajući, a onda mu polako pride i okrene ga prema sebi. Dugo ga je šuteći gledala, obrva skupljenih nad očima. Kajl joj uzvratil otvorenim pogledom u kojem su se jasno mogli vidjeti zabrinutost i prijekor. Malo je stisnula oči i zamislila se. Duboko u sebi osjeti ponovno onaj duboki, čudni osjećaj koji ju je upozoravao, jače nego ikada. Sjetila se Ksadore, Desirine kćeri, i njenog neobičnog ponašanja. Zar je smjela zanemariti Kajlove riječi bez ikakve provjere? Ako Vladarica uistinu osjeća neku slabost, to će lako opaziti. Čak i ako ne opazi ništa, Isalijino brdo nije bilo daleko. Ponovno je pogledala Kajla i odlučila.

“Dobro, Kajl. Desira mi se nikad nije sviđala, a ni njena kćer nije mi baš draga. Možda zaista nešto spremaju. Neka bude kako želiš. Otići ću do Isalijinog brda... premda mi to neće biti jednostavno.”

“Hvala ti, Rea!” reče Kajl osjetivši olakšanje jer je prihvatila njegovo upozorenje, ali istovremeno i strah zbog puta koji joj je predstojao. Zagrljio ju je. “Mislio sam da me nećeš saslušati. Ali, za ime Boginje, molim te, čuvaj se! Umro bih kad bi ti se nešto dogodilo na tom putu! Desira je opasna, a tko zna koliko će još žena biti s njom. Povedi barem nekoliko ratnica sa sobom.”

“Još malo pa ćeš me nagovarati da ne idem...” primijeti Rea sa slabim osmijehom. “Polako, Kajl. Rekao si da je taj sastanak tek za trinaest dana. U međuvremenu ću malo pripaziti na majku”, namrštila se. “Nisam dosad ništa neobično na njoj primijetila, ali znam da se ona ne voli žaliti... Hajde, dođi sad! Ručat ćemo, a zatim moram odmah otići do Vladarice. Poručila mi je da danas dođem ranije nego inače.”

“Zašto?” upita Kajl. “Zar se nešto dogodilo?”

“Ne znam. Savana mi je rekla da je Vladarica jutros primila glasnicu tvoje majke. Možda ima nekih vijesti u vezi s Dinjanima.”

Kasnije istog dana Rea je, sjedeći pokraj Vladarice i dviju suvladarica i na pola uha slušajući o najnovijem napadu Dinjana, kriomice promatrala majku. Pokušavala je na njoj uočiti neke znakove slabosti o kojoj je Kajl govorio i u prvi mah nije primijetila ništa posebno. Vladarica je govorila odlučnim i prisebnim riječima kao i inače, a u hodu i kretanjama nije se moglo opaziti ni traga nekoj nesigurnosti. Pa ipak, nakon dužeg promatranja, Rei se učini da je majčino lice nešto mršavije i bljede, a u jednom trenutku opazi kako je Sutahan prinijela ruku očima i zastala u govoru, kao da se pokušava koncentrirati. Srce joj se stegne od strepnje. Sama je sebe pokušavala uvjeriti da joj se to samo pričini pod utjecajem Kajlovih riječi, no sjena sumnje više se nije dala izbrisati.

“Pitanje je, zapravo, ima li smisla zadržati Nardenu”, govorila je Vladarica. “Što ti misliš, Nates?”

“Nardena nam je važna”, odvrati Nates zamišljeno. “Ako povučemo ratnice, granica će doći preblizu Atlanti.”

“A ti, Takara?”

“Nates je u pravu”, reče Takara. “Ali mislim da unatoč tome moramo napustiti Nardenu. Ona poput klina ulazi u dinjanski teritorij i nakon prvog ozbiljnijeg napada put do nje bit će nam presječen. Ne isplati se žrtvovati ratnice za obranu onog što se ne da obraniti. Mislim da bi bilo pametnije zacrtati novu granicu i dobro je utvrditi. Bude li se Tehaa u Kaxasi držala dobro, moći ćemo obraniti Atlantuu.”

Rea pogleda Takaru. Unatoč odbojnosti koju je oduvijek osjećala prema toj mračnoj ženi, nije mogla a da istovremeno ne osjeti i poštovanje prema inteligenciji i sposobnosti koju je

pokazivala na svom suvladarskom položaju. Znala je da je njena majka cijeni, čak možda i nešto više nego drugu suvladaricu.

“A što ti misliš, Rea?”

Trgnula se od iznenađenja. Nikad dosad Vladarica nije zatražila njeno mišljenje.

“Slažem se s Takarom”, reče kratko, nakon što se sabrala.

Sutahan kimne glavom. Već je donijela odluku što će učiniti, ali je htjela čuti mišljenja svojih savjetnica.

“Poručit ću Rakiri da zasad još drži Nardenu, ali da na prvi znak povećane opasnosti povuče ratnice iz grada. Odmah ćemo početi utvrđivati novu granicu. Ona će prolaziti ovuda...” pokazala je na karti. “Imajući u vidu najnoviji napad i Rakirino upozorenje da se situacija pogoršala, odlučila sam joj poslati pojačanje i to što prije.”

“Hoćeš li proglasiti ratno stanje?” upita Nates.

“Ne, zasad još ne”, odvrati Vladarica. “Ali poslat ćemo upozorenje plemenitim ženama i zatražiti da budu u pripravnosti. Sve ratnice koje im trenutno nisu potrebne morat će poslati prema sjeveru. Takara, tvoj je zadatak da u najkraćem mogućem roku skupiš ratnice koje ćemo poslati Rakiri. Tri kohorte će zasad biti dostatne. Najkasnije za sedam dana moraju krenuti prema Nardeni. Hranu i opremu možeš početi slati već od sutra. Za tebe danas više nemam posla i idućih dana ne moraš dolaziti ovamo. Izvijesti me za nekoliko dana kako napreduješ.”

“Dobro”, reče Takara ustajući. “Koga ćeš imenovati vođom tih ratnica?”

Sutahan se na tren zamisli.

“Anthea će ih voditi”, reče nakon kraće šutnje. “Dobro će joj doći da provede neko vrijeme pod Rakirinim zapovjedništvom. Pošalji nekoga da je izvijesti o mojoj odluci... Možda bi zapravo bilo bolje da joj to sama kažem. Poruči joj da dođe k meni još danas.”

Takara se nakloni i izađe iz dvorane.

“Nates, napiši poruku Rakiri i pobrini se da glasnica što prije krene”, reče Sutahan. “Tebi ostavljam da izvijestiš sve plemenite žene o ovome što sam odlučila i organiziraš prihvat ratnica koje će uskoro početi pristizati. Prepuštam ti do daljnjeg upravu nad

Atlantom, jer ću ja, po svoj prilici, biti uskoro i suviše zauzeta problemom Dinjana.”

“U tom slučaju”, reče Nates, “ukoliko nemaš nikakvih drugih naredbi, ja bih se sad povukla, Vladarice.”

Sutahan kimne glavom. Nates ustane i, prethodno se naklonivši, izađe iz kupole.

Rea je šutke promatrala majku. Sutahan se zavalio u stolici i protrlja oči. Čelo joj je bilo orošeno sitnim kapljicama znoja.

“Je li ti dobro, majko?” upita Rea.

“Dobro mi je”, reče Sutahan otvorivši oči. Duboko je uzdahnula. “Umorna sam, to je sve. Nisam više tako mlada, a muče me problemi koje imamo s Dinjanima. Nisam se nadala da ću za života morati još jedanput ratovati s njima.”

“Iznenadila sam se kad si zatražila i moje mišljenje”, reče Rea.

Sutahan se okrene prema njoj. Promatrala ju je neko vrijeme, a pogled joj se pritom ublaži.

“Znam da si se iznenadila, Rea. Dosad si mi samo pomagala. Sjedeći pokraj mene i slušajući me, učila si se dužnostima Vladarice i istovremeno upoznavala moć koju ćeš sama jednog dana imati. Ali od danas želim da počneš aktivno sudjelovati u svim raspravama. Želim čuti tvoje mišljenje i ukoliko se ne slažeš sa mnom, očekujem od tebe da mi to pokušaš objasniti jasnim argumentima. Povremeno ću ti prepuštati neke svoje poslove. Ukratko, imat ćeš sve dužnosti i prava kao i moje suvladarice.”

Rea nije mogla sakriti radost koja ju je obuzela. Uхватила je Vladaričinu ruku i poljubila je s poštovanjem i zahvalnošću.

“Hvala ti, majko!” reče ganuto.

“Nemoj se čuditi, Rea”, reče Sutahan. “Bistra si uma i primijetila sam već da, unatoč tome što najčešće šutiš, o svemu imaš svoje mišljenje koje se ne ustručavaš iskazati, čak ni onda kad je suprotno mome. Drago mi je da je tako, makar se ponekad ljutim.” Podignula je ruku zaustavljajući njen protest i osmjehnula se. “Imat ćemo dovoljno vremena raspraviti tvoje stavove o Dinjanima koji su, po svemu sudeći, slični Rakirinima. Želim ti samo reći da cijenim tvoje mišljenje i da si već u više navrata pokazala svoju vrijednost. Radujem se tome, ne samo zato što si mi kćer, nego ponajviše zato što vidim da u tebi imam dostojnu nasljednicu.”

“Zahvaljujem ti, majko, na povjerenju, ali nadam se da te još dugi niz godina neću morati zamijeniti”, reče Rea iskreno.

“Bit će kako Boginja odredi”, reče Sutahan prigušeno. “Malo ratnica doživi moje godine. Mnoge žene koje sam poznavala u mladosti već su se preselile k Njoj. Ponekad se sama sebi činim tako starom...”

“Ne znam o čemu govoriš, majko!” usprotivi se Rea kojoj se naglo vratila zabrinutost. “Ti si još mlada! Časna Bashra je puno starija od tebe, a i brojne druge žene, uključujući i Rakiru. Otkud ti takve misli?”

“Ne znam. Govorim koješta”, reče Sutahan uspravivši se na stolici. “Dodaj mi radije te spise. Imamo još dosta posla.”

Rea joj šutke pruži spise koje je tražila. Iako se jutros zamalo nasmijala Kajlovim riječima, poslije ovog što je sad čula, to joj više nije bilo ni na kraj pameti. Pomisli na sastanak pokraj Isalijinog brda u kojem je Kajl govorio i čvrsto odluči da će mu pod svaku cijenu biti nazočna pa makar morala bez Vladaričine dozvole napustiti Atlantu.

Radile su zajedno do večeri, a u međuvremenu je Sutahan u nekoliko navrata primala razne žene i glasnice. U neko doba vrata kupole se otvoriše i uđe Anthea. Naklonila se.

“Pozdravljam te, Vladarice”, reče suzdržano. “Takara mi je rekla da si me pozvala.”

“Pridi bliže, Anthea”, reče Sutahan. “Rea, mi smo za danas gotove. Slobodna si.”

Rea ustane i nakoni se, a zatim šutke prođe pokraj sestre.

Anthea polako priđe. Promatrala je Vladaricu malo stisnutih očiju, ali ne reče ništa.

“Dinjani su prije nekoliko dana napali grupu naših ratnica na cesti prema Nardeni”, reče Sutahan. “Namjeravam poslati pojačanje Rakiri i želim da ih ti vodiš.”

Anthea se samo šutke nakloni. Od Takare je već čula za Vladaričinu odluku.

Sutahan ju je nekoliko trenutaka promatrala. S Antheom nikad nije znala na čemu je. Bila je sigurna jedino u to da je njena mlađa kćer ne voli. Nije joj to mogla zamjeriti. Znala je da je tome djelomično i sama kriva. Pomisli na njenog oca i po tko zna koji put osjeti kajanje što ga je uopće uzela za druga.

“Ništa ne govoriš, Anthea”, reče tiho. “Slažeš li se s mojom odlukom?”

“Zar bi moje neslaganje išta značilo?” odvrati Anthea hladno. “Kao i svaka druga ratnica, dužna sam slušati naredbe Vladarice.”

Sutahan osjeti umor. Ustala je i okrenula leđa svojoj kćeri.

“Idi, Anthea”, reče.

Iznenada osjeti vrtoglavicu i mučninu, a odmah zatim presječe je oštra bol, jača od ijedne koju je ikad osjetila. Izgubila je dah i svinula se u mucu, desnom rukom čvrsto stežući trbuh, dok joj je lijeva kliznula po stolu u uzaludnom pokušaju da nađe nešto za što bi se mogla prihvatiti.

Anthea je već napravila pokret prema vratima, ali opazivši da je Vladarici pozlilo, zastane i okrene se prema njoj. Trenutak je nepomično stajala, a onda, potaknuta nečim što ni sama nije mogla shvatiti, priskoči i uhvati majku. Pomogla joj je da sjedne i otišla do stola na kojem je stajao vrč vode. Nalila je vodu u čašu i prišla Vladarici koja je u međuvremenu došla k sebi te joj pružila čašu.

“Hvala ti”, reče Sutahan prigušeno. Ruka joj je jedva primjetno podrhtavala dok je primala čašu.

Anthea ne odgovori. Znala je što se događa, ali umjesto zadovoljstva zbog uspjeha svoga plana, osjetila je kako je preplavljuju bol i tuga. Stajala je nepomično nekoliko trenutaka, a onda se polako sagne i usnama dotakne obraz svoje majke. Zatim se naglo okrene i izađe iz kupole praćena Sutahaninim iznenađenim pogledom.

Vladarica je još neko vrijeme ostala sjedeći i razmišljajući, a onda ustane i polako krene prema svom krilu Palače.

...

Već je bio mrak kad se Rea vratila u svoje prostorije. Kajl je upravo palio svjetiljke u spavaonici i hodniku. Odložila je ogrtač te, izmijenivši nekoliko riječi s njim, uzela jednu svjetiljku i uputila se u sobu u kojoj se nalazio Dinjanin. Ušavši unutra, zatvori vrata iza sebe i položi svjetiljku na stol.

“Jesi li razmislio o onome o čemu smo jučer razgovarali, Zerid?” upita ga sjedajući nasuprot njemu na pod.

Zerid ne odgovori odmah. Jedva je spavao prošle noći razmišljajući o njenom prijedlogu i pokušavajući zamisliti reakciju svojih suplemenika kad im to kaže.

“Rea, bit ću iskren”, reče pogledavši je u oči. “Mogao bih ti lagati i obećati što god želiš, ali znam da je ovo što si mi ponudila važno, važnije čak i od mog života. Ako tvoj plan uspije, spasit ćemo tisuće i tisuće ljudi na obje strane. Priznajem, međutim, da nisam siguran kako će to vođe plemena primiti. Čak bih mogao reći da sam siguran da nekolicina neće prihvatiti tvoj prijedlog. Ali ako ga prihvati većina, i oni će se morati pokoriti. Mogu ti obećati samo da ću učiniti sve što mogu kako bih uvjerio većinu u tvoje dobre namjere.”

“Misliš li da ćeš uspjeti u tome?” upita Rea.

“Ne znam. Volio bih ti reći nešto određenije, ali zaista ne znam. Veliki je problem što se taj plan ne može ostvariti odmah”, zastao je trenutak i pogledao je ispitujućim pogledom. “Znam da ti tu ne možeš puno učiniti, ali pritisak koji Atlanti čine na nas je velik. Ne znam hoću li moći nagovoriti druge da čekaju još tko zna koliko vremena.”

Rea osjeti nelagodu. Sjetila se onog što joj je Kajl jutros rekao, a pogledavši u tamne Dinjaninove oči koje su je promatrale nedokučivim pogledom, učini joj se kao da joj je pročitao misli.

“Zerid, ja nisam Vladarica”, reče kratko. “Reci Dinjanima da ne napadaju ratnice i sela, a ja ću pokušati utjecati na svoju majku da ublaži neke odluke. Ali moram i sama biti oprezna kako ne bih izazvala njenu sumnju. Vladarica već zna da se moje mišljenje o Dinjanima razlikuje od njenog, ali ako nasluti što namjeravam, mogla bi mi oduzeti položaj Nasljednice i dati ga mojoj sestri. U tom slučaju ne bih više ništa mogla učiniti.”

Zerid napravi pokret kojim je pokazivao da se slaže s onim što je rekla.

“Učini koliko možeš, Rea. Ni ja tebi ne mogu obećati više od onog što već jesam. Reci mi, hoćeš li me pustiti?”

Rea je trenutak šutjela, a onda polako kimne glavom.

“Hoću. Još noćas ćeš biti slobodan.”

Opazila je izraz iznenađenja i radosti na licu Dinjanina, no istovremeno strahovita težina pritisne joj grudi. Naglo je ustala i okrenula se, skrivajući kolebanje koje ju je na tren obuzelo. Sve što

je dosad učinila moglo se još nekako objasniti, ali ako noćas pusti Dinjanina, stupit će time na put s kojeg nema povratka. Pomislila je na svoju majku, koja u nju ima toliko povjerenja, i na razočaranje koje će doživjeti ako ikad sazna za ovo što je učinila. Prožme je vrućina i ledeni znoj izbije joj na čelo, a istovremeno osjeti želju da izvuče mač i završi s cijelom tom pričom. Nekoliko sekundi jedva je disala, a onda se polako smiri. Okrenula se prema Zeridu koji je također ustao i gledao je.

“Pustit ću te, Dinjanine”, reče muklo, “i neka mi Boginja bude na pomoći ako griješim. Sad je sve na tebi. Ako uspiješ objasniti moj prijedlog drugim Dinjanima i nagovoriti ih da čekaju, onda dođi k meni nakon... nakon što postanem Vladarica, i dogovorit ćemo se o detaljima vašeg prelaska na Drugu obalu.”

“Hoće li me ratnice propustiti k tebi?” upita Zerid sa sumnjom u glasu.

“Hoće, ako ja naredim tako, ali bilo bi sigurnije kada bi došao u pratnji neke Atlantkinje”, na tren se zamislila. “Sjećaš li se jezera pokraj kojeg sam te srela? Bi li ga znao opet naći?”

Kimnuo je glavom.

“Otprilike mjesec dana nakon što postanem Vladarica, poslat ću tamo jednu svoju ratnicu s naredbom da te pričekava i sigurno dovede u Palaču. Tako ćemo izbjeći svaki nesporazum. Slažeš li se?”

“Slažem se.”

“Pričekaj me sad”, reče Rea.

Izašla je iz sobe i otišla u susjednu. Iz jednog kovčega izvuče dugi crni ogrtač, jednak onom kojeg je i sama nosila, a sa zida skinu nož koji je pokraj jezera uzela Zeridu. Kajl ju je pratio pogledom.

“Hoćeš li da vam donesem večeru prije odlaska?” upita odlazeći na niski stolić tkaninu koju je vezao.

“Možeš njemu”, reče Rea. “Ja nisam gladna.”

Skinula je sandale i obukla čizme te prebacila ogrtač preko ramena. Kajl je odnio večeru Zeridu, a njoj je pružio čašu čaja. Sjela je na stolicu u tišini i polako pila čaj.

“Ne znam kad ću se vratiti, Kajl. Ne moraš me čekati”, reče malo kasnije, ustajući. “Sad te molim da odeš u sobu do ulaznih vrata i pričekaj tamo desetak minuta dok ne izađemo.”

Kimnuo je glavom i poslušao je bez ijedne riječi. Rea mu je davno rekla da u njenim prostorijama postoji prolaz koji vodi izvan Palače, samo nije znao gdje se nalazi. Rea je pričekala da uđe u sobu i zatvori vrata, a onda uđe k Dinjaninu. Na stolu je stajala gotovo nedirnuta večera. Ni Zerid nije imao teka. Stajao je pokraj stola i gledao je u očekivanju.

“Uzmi ogrtač”, reče Rea približivši mu se.

Ogrnuo se ogrtačem i zavezao ga, na tren skrenuvši pogled s nje. Rea naglo podigne ruku i snažno ga udari bridom šake po sljepoočnici. Dinjanin zatetura i klone, ali ga ona brzo prihvati i podigne. Navukla mu je kapuljaču preko lica i odnijela ga u spavaonicu. Ubrzo zatim zatvoriše se za njom vrata tajnog prolaza.

Na mjestu na kojem je izašla vladao je gotovo potpuni mrak. Kratko se osvrnula da provjeri jesu li se vrata za njom zatvorila, a onda produži ulicom do jednog manjeg raskrižja na sredini kojeg se nalazila česma i kamena klupa do nje. Položila je omamljenog Dinjanina na klupu i namočila jednu krpu vodom pa mu je položila na čelo. Zerid se pomakne i rukom dotakne čelo, tiho zastenjajući. Tren kasnije otvorio je oči.

“Tiho, Zerid!” reče Rea. “Vani smo.” Pričekala je nekoliko trenutaka da dođe k sebi. “Žao mi je što sam te udarila, ali nisi smio vidjeti put kojim smo izašli. Je li ti dobro sad?”

Zeridu se još uvijek vrtjelo u glavi i bilo mu je malo mučno. Nagnuo se naprijed i stisnuo glavu rukama.

“Imaš tešku ruku, Rea!” zastenje. “Baš ste čudan narod... Siguran sam da se ispričavate i kad ubijate čovjeka. Trebam li ti možda zahvaliti što si me udarila?”

Rea se osmjehne u mraku, ali ništa ne odgovori. Čekala je još neko vrijeme osvrćući se oko sebe.

“Ovo nije sigurno mjesto”, reče zatim. “Moramo krenuti. Navuci kapuljaču preko glave. Ako nas zaustavi patrola, nemoj reći ni riječi.”

Pomogla mu je da ustane. U početku je hodao malo nesigurno, ali se ubrzo oporavio od nesvjesticke i krenuo malo brže. U nekoliko navrata prošli su pokraj nekih ratnica, ali ulice su uglavnom bile puste. Nitko ih nije zaustavio. Četiri ratnice koje su nadzirale most na cesti prema Nardeni samo ih letimično pogledaše i mahnuše im da prođu. Ubrzo zatim izašli su iz grada.

Rea je prešla u lagani trk, a Zerid ju je slijedio. Oko ponoći našli su se pokraj jednog šumarka. Rea tu zastane i okrene se prema Dinjaninu koji ju je pratio.

“Ja ne idem dalje”, reče prigušeno. “Tu nam se putevi razilaze.”

Skinula je pojas u čijim se koricama nalazio njegov nož i pružila mu ga. Zerid prihvati pojas i prepozna nož pa ga šutke opaše oko pasa. Pogledao je ženu koju je prvi put vidio teško bolestan i ranjen, u smrtonosnoj stupici. Stajala je nasuprot njemu, a noćni povjetarac mrsio joj je dugu plavu kosu. Podignula je ruku i pokazala prema sjeveru.

“Ova cesta vodi prema Nardeni. Šumarak u kojem se nalazimo početak je šume, a nedaleko odavde nalazi se Granica. Bilo da skreneš lijevo ili desno s ceste, naći ćeš se unutar dinjanskog teritorija, ali nemoj misliti da si siguran. Vladarica je rasporedila ratnice duž granice i one je često prelaze. Ako te uhvate, ja ti neću moći pomoći.” Okrenula se prema njemu i pogledala ga. “Slobodan si, Zerid.”

Okrenuo je glavu i pogledao oko sebe. Nebo je bilo vedro i osuto zvijezdama. Na njihovom svjetlu mogao je vidjeti obrise šume u daljini. No to mu nije bilo potrebno. Osjećao je njen miris, miris vlažne zemlje i lišća. Što god Rea govorila, znao je da je sad siguran. Kad se jednom izgubi u šumi, Atlantkinje ga više neće naći. To je bio njegov dom.

Okrenuo se prema Rei i pružio joj ruke u atlantski znak pozdrava. Oklijevala je trenutak, a onda i ona pruži ruke i čvrsto mu stegne šake.

“Hvala ti, Rea”, reče on tiho.

Zatim se okrene i klizne u sjenu. Sve je bilo mirno, niti grana se ne pokrenu. Rea je osluškivala nekoliko sekundi, ali nije mogla čuti ni šušnja. Okrenula se i potrčala natrag prema Atlanti.

XVII.

Dan smaknuća osvanuo je sunčan i bez oblaka. Dan prije su ulicama Atlante prošle Vladaričine službenice glasno čitajući na svakom većem trgu njenu osudu zarobljenih Dinjana i pozivajući narod da prisustvuje smaknuću u što većem broju. Najveći dio građana Atlante i seljaka iz okolnih sela odazvao se tom pozivu pa je trg pred Hramom Sunca već u ranim jutarnjim satima bio pun svijeta. Ratnice su održavale red, a grupa običnih žena radila je na podizanju velike lomače na sredini trga. Nedaleko od lomače nalazio se veliki drveni podij na čijem su jednom kraju bile klupe za uglednije žene i, malo uzdignuta, stolica za Vladaricu. Na drugom kraju podija bilo je nekoliko stupova za bičevanje i sprave za mučenje.

Rei su takvi prizori oduvijek bili odvratni. Ranije im je morala biti nazočna, ali ih je u posljednje vrijeme, koliko god je to bilo moguće, izbjegavala. Razgovarajući s drugim ratnicama, shvatila je da većina njih također baš ne uživa u smaknućima, no uglavnom su smatrale da je riječ o zasluženoj kazni kojoj su bile dužne prisustvovati. Obične građanke i seljanke nisu o tome vjerovatno niti razmišljale. Za njih je to bila samo još jedna prilika da se dobro zabave na račun svojih neprijatelja.

Ali nisu samo Dinjani pogubljavani na trgu pred Hramom. Ponekad, iako rjeđe, našla bi se tu i poneka Atlantkinja, osuđena radi nekog težeg zločina. Iako su ratnice mogle bez kazne raniti ili čak ubiti jednu drugu u dvoboju, za obične žene to nije vrijedilo. Na Atlantidi je postojao jednostavan zakon: za život uzet na podmukao način plaćalo se životom, za krađu rukom, a za psovku

ili uvredu Vladarice jezikom. Za druge, sitnije prijestupe, poput neposlušnosti građanke prema ratnici, postojalo je bičevanje. Zatvori su bili uglavnom prazni, a presude su, osim onih najtežih, donošene brzo, najčešće na licu mjesta. Jedino je smrtnu kaznu morala potvrditi Vladarica jer bez njene dozvole, po starom Ištarinom zakonu, nije mogao biti smaknut ni jedan pripadnik atlantskog naroda. Ženi ili muškarcu koji bi više puta prekršio zakon, utiskivao bi se užarenim željezom na obraz žig zločinca. Takvu su osobu nakon toga svi izbjegavali i bila je izopćena iz svoje obitelji, a po pravnom statusu mrtva. Bila je to teška kazna, a pri prvom idućem kršenju zakona, bez obzira na težinu prekršaja, bili su po kratkom postupku osuđivani na smrt. Zahvaljujući tako strogom i brzom kažnjavanju, zakon se rijetko kršio, pa čak i u južnoj gradskoj četvrti gdje su živjeli izopćenici i koju uobičajene gradske patrola nisu obilazile.

Okolo deset sati ujutro na podij su počele pristizati ugledne ratnice iz Vladaričine pratnje. U to doba Rea je već završila svoje jutarnje vježbe i presvukla se u svojim prostorijama. Kobini je još prije dva dana po jednoj ratnici poslala obavijest da će doći do brvnare na dan pogubljenja. Znala je da je mlada ratnica već nestrpljiva i pomalo je predbacivala sebi što je nije već ranije posjetila. Posljednji ju je put vidjela još prije vjenčanja kad joj je obećala da će joj dati Verna za druga. No dani su joj nakon toga bili tako ispunjeni Kajlom i obvezama da je tek sad došao red da ispuni svoje obećanje. Unaprijed se smješkala pri pomisli kako će obradovati Verna. Kobina nije bila plemenita, ali je bila jedna od njenih najboljih ratnica, i Rea joj je bila spremna s vremenom pružiti priliku za daljnje napredovanje u službi.

Pozdravila je Kajla koji je tog jutra namjeravao posjetiti Savaninog druga Navana i pogledati njihovo dijete. Ubrzo zatim, praćena dvjema ratnicama, izašla je iz Palače.

Kad se na drveni podij popela Vladarica, svi nazočni ljudi sagnuše glave u poklon pun poštovanja. Sjela je na svoje mjesto i dala znak ratnicama koje su stajale sa strane. Jedna među njima otrči do zgrade koja se nalazila u blizini. Ubrzo se na vratima pojavi Nolena, a odmah za njom izadoše i čvrsto vezani Dinjani. S njih je još u zatvoru bila svučena gotovo sva odjeća. Pokraj svakog od njih hodale su dvije ratnice. Kroz svjetinu prođe žagor

uzbuđenja, ali se uskoro utiša. Zarobljenici su se polako penjali na podij, a ratnice su ih prisilile da kleknu pred Vladaricom.

Sutahan je pričekala da se svi nađu pred njom, a zatim progovori s kratkim stankama, za vrijeme kojih je Nolena prevodila na dinjanski jezik.

“Dinjani! Zbog ubojstva atlantskih seljanki i dviju ratnica, osuđeni ste na smrt. Bit ćete izbičevani i mučeni, a nakon toga živi spaljeni. Neka vaša smrt posluži kao primjer drugim pripadnicima dinjanskog naroda koji bi se usudili napasti naše ljude i naša sela. No prije nego što počnemo s izvršenjem kazne, pružit ću vam priliku da pokažete svoje kajanje. S moje desne strane stoje članovi obitelji ubijenih žena. Kleknite pred njih i zamolite ih za oproštenje. Oni koji to učine bit će pošteđeni bičevanja.”

Na Vladaričin znak, ratnice zgrabiše vezane Dinjane i odvukoše ih prema grupi ljudi koja je stajala sa strane. Među njima je bilo najviše muškaraca i djece, ali bilo je i nekoliko žena, uglavnom sestara ili majki ubijenih. Više od polovine Dinjana dobrovoljno klekne pred njih, ali nekolicina ostane stajati. Iz gomile okupljene oko podija začuše se uzvici i prijatnje. Žene koje su bile zadužene za izvršenje kazne uz pomoć ratnica odvukoše tu nekolicinu do stupova i vezaše ih. Tren kasnije odjeknuše udarci. Svaki je bič imao metalni štitnik na kraju, koji se urezivao u meso. Na leđima jednog od njih vidjelo se da je već više puta bio tako bičevan. Krv obli leđa mučenika i začuše se prvi krici. Neki muškarci koji su stajali na podiju okrenuše glavu i prekriše oči djeci.

“Pustite ih neka gledaju!” naredi Vladarica. “To su ubojice njihovih majki. Zbog njih su ostali siročad. Neka gledaju kako se vrši naša pravda.”

Izašavši iz Palače, Rea u dvorištu ugleda Antheu. Stajala je naslonjena na jedno drvo, kao da nekoga očekuje. Pogledi im se susretnu. Anthea se odmakne od drveta pa krene prema njoj sporim korakom. Rea se namršti i skrene pogled. Htjela je produžiti dalje prema izlazu kad iznenada začuje svoje ime.

“Rea!”

Zastala je i okrenula se. Anthea je stajala nekoliko koraka od nje i promatrala je čudnim pogledom.

“Što želiš, Anthea?”

Anthea ne odgovori odmah, a kad je progovorila, glas joj zazvuča kao da dolazi iz velike daljine, tiše nego inače. Polako je izgovarala riječi kao da razmišlja nad svakom od njih.

“Rea, znam da se nisam prema tebi ponašala uvijek kako treba... Postoje razlozi za to... ali ti tome nisi kriva... U posljednje vrijeme smo se... jako udaljile... Nije uvijek tako bilo... Htjela bih porazgovarati s tobom o tome... možda možemo izgladiti probleme. Dođi, prošetaj sa mnom po vrtu. Možemo sjesti u hlad i razgovarati...”

Rea se toliko iznenadila da u prvi tren nije mogla doći do riječi. Samo ju je šutke gledala. Prije godinu dana, čak prije nekoliko mjeseci, te bi sestrine riječi dočekala s radošću. Ali sad, nakon svega što se u međuvremenu dogodilo, pogotovo nakon onoga što joj je Kajl rekao, osjećala je samo čuđenje i odbojnost.

“Žao mi je, Anthea”, reče hladno. “Krenula sam prema brvnari na rijeci. Imam posla. Možda neki drugi put.”

Okrenula se, ali istog trenutka osjeti čeličan stisak na ruci. Ljutito se osvrnula. Antheine oči bile su uperene ravno u njene i u njima Rea ugleda izraz kakav nikad prije nije vidjela.

“Ne kasnije, Rea”, reče Anthea tiho. “Neće biti drugog puta. Sad... ili nikad. Prošetaj sa mnom. Sjećaš li se...” oči joj se na tren zamagle, “bila sam još dijete, a ti si mi napravila mali drveni mač i učila me kako se služi njime. Sjećaš li se... sestro?”

“Ti si poludjela!” reče Rea ljutito otrgnuvši ruku. “Ne sjećam se ničega! Ne želim se sjećati! Zar ne shvaćaš, Anthea? Kajl mi je rekao što si učinila. Sve bih mogla oprostiti, ali ne i to! Ti si drska i zla! Učinila si to samo zato da mene povrijediš, jer si znala da ga još volim. Zasad se još moram suzdržavati, ali prvom prilikom platit ćeš mi za to. I ne zovi me više sestrom! Znam da već dugo o meni ne misliš tako.”

Anthea ustukne, a ona svjetlost u njenim očima naglo se ugasi.

“Ista si kao i uvijek!” poviče. “Cijeli svijet se vrti oko tebe, uvijek si samo ti u središtu pozornosti...” zastala je i progutala riječi, a zatim iznenada opet progovori svladavajući se: “Rea, zovem te posljednji put. Dođi, razgovarat ćemo.”

“Nemamo što reći jedna drugoj”, odvrati Rea ledenim glasom i okrene se.

“Rea!”

Zastala je nasred dvorišta i okrenula se još jedanput. Anthea je stajala nekoliko koraka od nje i promatrala je. Činilo se kao da će još nešto reći, ali onda samo odmahne glavom.

“Idi s Boginjom”, reče tiho.

Rea je namršteno gledala za njom. Negdje u dubini duše osjeti na trenutak žaljenje, ali ga brzo uguši. U prošlosti je već više puta poželjela iskreno porazgovarati s Antheom, ali sad na to više nije bila spremna. Ne nakon onog što je doživjela na dan svog vjenčanja. Okrenula se i izašla iz Palače.

Izbičevani Dinjani ležali su na podiju poluonesviješteni. Svaki od njih dobio je pedeset udaraca. Jedna žena hodala je od jednog do drugog i ulijevala im vino u usta. Vladarica je pričekala neko vrijeme, a zatim na njen znak ratnice zgrabiše prvog Dinjanina i odvukoše ga od nečega nalik križu s posebnim udubljenjima na određenim mjestima. Čovjek je shvatio što mu se sprema i kriknuo užasnuto, pokušavajući se oteti, no ratnice ga silom privezaše za drveni križ. Na zemlji pokraj stajalo je još dvadesetak takvih križeva, za svakog osuđenika po jedan. Jedna žena uhvati teški metalni čekić i pogleda Vladaricu. Sutahan kimne glavom. Žena podigne čekić i svom silinom udari po ruci vezanog Dinjanina, mrveći mu kosti. Odjeknu stravičan vrisak, ali ga zagluši oduševljeno vikanje gomile. Teški udarci padali su jedan za drugim, bez prekida drobeći kosti nesretnika koji se previjao. Na kraju ga od muka spasi nesvijest. Žena dovrši svoj posao, smrskavši mu kosti zdjelice, a zatim zastane i obriše čelo. Ratnica koja je stajala sa strane priđe onesviještenom Dinjaninu i opipa mu vrat.

“Živ je”, reče, okrenuvši se prema Vladarici.

Sutahan kimne glavom.

“Dobro si obavila posao”, reče ženi koja je još stajala s čekićem u ruci. “Pokušajte ga osvijestiti. Možete sad dovesti drugoga”, obrati se ratnicama koje su stajale s strane.

Ratnice uhvatiše drugog Dinjanina. Upozoren onim što je vidio, otimao se, ali one ga brzo dovukoše do drugog križa i svezaše. Jedna druga žena dohvati čekić, dok je prva sjela da se malo odmori. Uskoro odjekne prvi udarac popraćen užasnim krikom.

Rea je već bila nadomak rijeke. Trčala je puteljkom kroz jedan šumarak razmišljajući o neobičnom Antheinom ponašanju, kad iznenada opazi u grmlju sa svoje desne strane svjetlucanje, poput odbлеска sunca o metal. Trgnula se i naglo zastala, osjetivši kako joj je cijelim tijelom prostrujalo upozorenje. Djelić sekunde kasnije začuje poznati fijuk strijele i pokuša se izmaknuti, ali prekasno. Osjetila je jak udarac u grudi koji ju je okrenuo za pola kruga, a odmah zatim malaksalost svih udova. Pala je na bok, boreći se s nesvjesticom, dok joj se iz lijeve strane grudi, svega jednu širinu dlana ispod srca, širila ledena obamrlost. Pred očima joj se maglilo, ali ona zatrese glavom i pokuša ustati. Do svijesti joj iznenada dopriješe povišeni glasovi njenih ratnica te uzbunjujući zveket mačeva. Naglo je podignula glavu, upravo na vrijeme da vidi lice neke nepoznate žene iznad sebe. Izmaknula se udarcu, a tren kasnije žena tresne pokraj nje u travu, posječena mačem njene ratnice.

“Ustani, Rea!” vikala je Moara s hitnjom u glasu koja nije ostavljala mjesta oklijevanju. “Ustani! Brzo!”

Rein se mozak brzo razbistrio. Gledajući mrtvu ženu pokraj sebe, podignula se na koljena i uspravila, oslanjajući se na stablo. Lijevu stranu tijela uopće nije osjećala. Pogledala je naniže i opazila dugi pokraj ratne strijele koji joj je virio iz tijela između srca i pojasa. U iznenadnom gnjevu zgrabila ju je objema rukama i naglo prelomila, a neočekivana oštra bol na tren joj oduzme dah. Zaljuljala se i rukom uhvatila za stablo kako bi zadržala ravnotežu. Krajičkom oka opazi kako iz obližnjeg grmlja iskače jedna žena bez obruča na glavi, ali sa žigom na licu i oružjem u rukama. Trgnula je mač iz korica i izmaknula se njenom sječivu pa je sasjekla s nekoliko čvrstih udaraca desne ruke. Onda se okrene u namjeri da pomogne svojim dvjema ratnicama i po prvi put pogledom obuhvati prostor oko sebe.

Na tlu nekoliko koraka od nje ležalo je tijelo žene koja ju je pokušala ubiti. Druga je bila pokraj stabla, a treća se na koljenima pokušavala odvući na stranu. Moara i Skisa žestoko su se branile od triju naoružanih žena, koje im po vještini nisu bile ravne. No iza njihovih leđa, presjecajući im put prema gradu, u trku je pristizalo još barem desetak naoružanih žena, poticanih grlenim povcima jedne žene grubog izgleda.

Rei je bio dovoljan jedan pogled da shvati situaciju i ruka joj klone. Nisu se mogle nositi s tako nadmoćnim napadačem! Na trenutak se ukočila od zaprepaštenja, no već iduće sekunde trgne je Moara koja se uspjela riješiti svoje protivnice i sad ju je silovito zgrabila za rame i gurnula u pravcu rijeke.

“Bježi, Nasljednice! Trči prema brvnari!” vikala je žena, divlje se osvrćući.

Rein se pogled odlijepi od žena koje su im već bile nadomak i smučeno upre u Moarino lice. Oči mlade žene, godinu ili dvije mlađe od nje, bile su neobično jasne, kristalno plave, ispunjene napetošću i užurbanošću. Pročitala joj je misao u djeliću sekunde i gurnula je još jednom.

“Idi, Rea! Ne misli na nas! Tebe one hoće! Već si ranjena, ne možeš nam pomoći! Bježi! Pokušat ćemo ih zadržati što dulje...!” Silovitim trzajem Moara se okrene od nje. Skočila je prema ženi koja se probila pokraj Skise i dočekala je brzim udarcem mača. “Bježi!” krikne.

Rea odbaci mač koji joj više nije mogao koristiti i što je brže mogla pojuri u pravcu rijeke. Iznenada joj jedna žena iskoči na put, ali se Rea izmakne njenom udarcu i probode je nožem kojeg je izvukla iz pojasa. Na trenutak se osvrnula iza sebe. Krv joj se sledi u žilama. Ugledala je svoje dvije ratnice kako nepomično leže na zemlji, a prema njoj je trčalo više žena s izvučenim mačevima. Sasvim otraga, u sjeni, stajala je jedna visoka prilika s kapuljačom prebačenom preko glave i držala napeti luk u rukama. Rea opazi kako je luk naglo popustio i brzo odskoči u stranu. Strijela flijukne samo nekoliko palaca od nje. Nije više oklijevala, nego se okrene i pojuri ravno prema brvnari.

Trčala je kao u snu. Pred očima joj se maglilo, a brvnara joj se činila čas blizu, čas daleko. Iznenada ponovno osjeti udarac i desna joj noga popusti pod težinom. Srušila se u travu i prevrnula dva puta. Osjećala je kako gubi dah i zakašljala. Krvava pjena padne joj na ruku i istovremeno osjeti bolan ujed mača. Okrenula se i posljednjom snagom probola nožem ženu koja je stajala nad njom. Zatim klone u travu, a široko plavo nebo zavrti joj se pred očima pa se naglo smrači. Posljednje što je čula, bio je zveket mačeva.

Vladarica je promatrala kako ratnice prenose drvene križeve, na kojima su bili svezani još živi ljudi, i slažu ih, jedan do drugoga

na vrh lomače. Neki su Dinjani bili u nesvijesti, ali većina je bila pri svijesti i stenjala u mukama. Ratnica je upravo dovršavala posao na posljednjem osuđeniku. Kad se i njegov križ našao na vrhu lomače, Vladarica zapovijedno mahne rukom. Nekoliko ratnica zapali baklje na vatri koja je u blizini gorjela. Prišle su lomači i počele je obilaziti, potpaljujući je na više mjesta da brže plane. Vjetar koji je lagano puhao pritekne im u pomoć. Kad su prvi plameni jezici zaplesali po zraku, odjekne nekoliko krikova, ali ih brzo uguši dim. Vatra se uskoro razgorjela svom silinom. Suho je drvo glasno praskalo i ratnice odmaknuše najbliže ljude da ih zaštite od užarenih komada koji su letjeli kroz zrak. Vladarica ustane. Još je nekoliko trenutaka promatrala lomaču, a zatim se okrene i siđe niz stube. Svi joj se duboko nakloniše.

Lomača je gorjela još nekoliko sati. Na kraju službenice skupiše pepeo iz kojeg su mjestimično virili komadići kostiju pomiješani s drvetoć koje nije izgorjelo, i prosuše ga u rijeku. Presuda je bila izvršena.

Semra je dugim i čvrstim potezom prešla brusom po maču. Onda na tren zastane i pogledom ispita oštricu.

Kobina je sjedila na klupi do prozora, lijeve noge svinute u koljenu i podignute na klupu. Zamišljenim pogledom promatrala je Verna koji je, sjedeći na podu, pleo košaru. Tog trena on podigne glavu, a ona hitro skrene pogled na drugu stranu, prema prozoru.

Najednom se trgnula i uspravila na klupi ukočivši se od iznenađenja. No već idućeg trenutka skoči na noge, pritrčri vratima viknuvši: “Semra!”, širom ih otvori i izjuri van izvlačeći mač iz pojasa.

Semra nije gubila vrijeme na objašnjavanje. Odbacivši brus, s isukanim mačem u rukama istrči iz brvnare za Kobinom. Vern se zapanjeno zagleda za njima. Do ušiju mu dopriješe povici. Naglo je ustao gurnuvši košaru u stranu i pritrčao vratima. Ono što je ugledao sledilo mu je krv u žilama.

Četrdesetak lakata od brvnare Rea se upravo srušila na travu, a Kobina je mačem zaustavila udarac koji joj je bio namijenjen i jednim munjevitim pokretom odsjekla glavu ženi koja ju je ugrožavala. Zatim se hitro okrenula prema idućoj protivnici. Sa strane se već približavala još jedna, ali nju preuzme Semra. Iz pravca grada pristizao je čitav niz nepoznatih ratnica. Jedna visoka

žena u tom trenutku makne kapuljaču s glave i Vern na svoj užas prepozna Ksadoru. Skamenio se na pragu brvnare.

“Vern!” vikne Semra osvrćući se.

Iskoristila je trenutak predaha i brzo povukla Reu prema brvnari. Ali već idućeg trenutka morala ju je pustiti da bi se obranila od jedne ratnice. Odmah zatim napadne je i druga.

“Pomozi mi!” krikne. “Uvuci Reu u brvnaru i zatvori vrata! Brzo!”

Vern dođe k sebi od zaprepaštenja i brzo potrči prema njoj. Uhvatio je Reu ispod ramena i, koliko je mogao brže, povukao je prema vratima brvnare. Dvije su ratnice jedva zaustavljale nalete neprijatelja. Vukao ju je iz sve snage još uvijek ne vjerujući da se ovo zaista događa. Krajičkom oka ugleda kako je jedna žena izvukla nož i zabola ga Kobini u trbuh. Iskoristivši taj trenutak, probila se i pojurila prema Vernu koji se već nalazio na pragu brvnare. Vrisnuo je od užasa i zgrabio nož kojim je još maločas sjekao pruče te ga naglo trgnuo prema licu žene koja to nije očekivala. Njena mu krv poprska lice i odjeću. Zaturala je, rukama se držeći za lice, a on je svom snagom odgurne. Uhvatio je Reu za ruke, uvukao je u brvnaru i zatvorio vrata spustivši zasun.

Nije bilo vremena za predah. Potrčao je do prvog prozora i zalupio ga učvrstivši ga s dva manja zasuna. Zatim otrča u sobu i isto učini s drugim prozorom. Posljednje što je vidio bila su nepomična tijela Reinih ratnica i nekoliko žena koje su ih preskakale trčeći prema njemu. Zatim je kliznuo na pod osjećajući snažne udarce srca u grlu.

Grčevito se stisnuo kad je začuo prvi udarac. Ali brvnara je bila čvrsto građena i odolijevala je. Otpuzao je u prvu prostoriju do Ree. Ležala je u istom položaju u kojem ju je i ostavio.

“Real!” pozove je sav u strahu.

Privukao joj se bliže i položio glavu na njene grudi. No od vlastitog uzbuđenja nije mogao čuti otkucaje srca. Osjećao se izgubljen. Odjeća joj je bila sva krvava i on je brzo razdere. Zaprepastio se ugledavši teške rane. Iz njih je tekla krv i on po tome zaključi da je najvjerojatnije još uvijek živa. Osvrnuo se oko sebe i brzo skočio do jednog kovčega u kutu. Otvorio ga je i počeo izbacivati stvari na pod. Najzad nađe što je tražio i vrati se k Rei sa zavojima i nekoliko kutijica u rukama. Slomio je strijelu koja joj je

još virila iz bedra desne noge, ali nije pokušavao izvući njen ostatak iz rane. Samo je posuo nogu prahom i povio je zavojem pazeći da ne pritisne slomljeni vršak strijele. Isto je napravio i s ranom na grudima, a zatim obrati pozornost na duboku posjekotinu na lijevom boku koja je jako krvarila. Previo ju je kako je najbolje znao. Cijelo to vrijeme pokušavao je zanemariti buku koja je dopirala izvana i potisnuti strah koji je osjećao.

“Udaljite se!” poviče netko izvana dubokim glasom.

Vern se ukoči i pogleda prema vratima. Prepoznao je Ksadorin glas.

“Ovo nema smisla! Ovako se nećemo probiti! Maknite se! Zapaliti ćemo prokletu brvnaru!” vikala je Ksadora.

Vern se sledi od straha. Napeto je osluškivao. Na kratko je nastala tišina, a onda začuje šuškanje oko brvnare. Ubrzo osjeti miris dima.

Klonuo je na pod i glasno zajecao od straha.

“Vern!” vikne Ksadora koja je stajala pred vratima. “Čuješ li me, Vern?! Otvori vrata i obećavam ti brzu smrt, tebi i Rei! Učini kako ti kažem, inače ćete živi izgorjeti! Čuješ li me?!”

Sav se tresao, ali nije ništa odgovorio. Pucketanje vatre čulo se sve glasnije. Brvnara se punila dimom.

“Nećeš me poslušati, Vern?! Neka onda bude kako želiš! Bacite baklje i na krov!” dovikne Ksadora ratnicama.

Vern se trgne i očajno osvrne oko sebe. ‘Zar je to kraj?’, pomisli prestravljeno. Skočio je na noge i uzeo vrč sa stola pa naglo prosuo vodu Rei po licu. Trgnula se i podignula ruku, kao da se brani. Zatim otvori oči i pogleda mladića zamagljenim pogledom. Obliven suzama i znojem, on padne pokraj nje na koljena i uhvati joj ruku.

“Što se događa, Vern?” upita Rea tiho. “Gdje su Kobina i Semra?”

“Mrtve su! O, Rea, Rea! Zapalile su brvnaru! Traže da otvorim vrata! Bojim se! Što da učinim?! Ne želim biti živ spaljen!”

Sagnuo je glavu plačući.

Zurila je u njega nekoliko trenutaka pokušavajući kroz maglu nesvijesti shvatiti njegove riječi. Otrgne mu ruku i naglo ga zgrabi prodrnavši ga.

“Vern, saberi se! Za ime Boginje, slušaj me!” reče oštro. “Postoji prolaz u brvnari! Možemo se spasiti! Tamo je, ispod stola! Ako ga pomakneš, vidjet ćeš prolaz koji vodi do rijeke.”

Prolaz! Skočio je na noge obuzet nadom i potrčao do stola. Bio je to teški, kameni stol za kojim se obično jelo, s četvrtastim podnožjem. Kleknuo je i gurnuo iz sve snage.

Ali stol se ne pomaknu ni za palac. Pokušao je opet, no s istim rezultatom. Stol bi čak i Rea teže pokrenula. Onaj koji ga je tu postavio imao je namjeru sakriti prolaz i zato ga je bilo teško maknuti. No, ovaj put, bila je to smrtonosna zamka. Vern se vrati Rei, sav obliven znojem, očajan.

“Ne mogu, Rea! Ne mogu ga pomaknuti!” reče gušeći se od razočaranja.

Umorno je sklopila oči. Cijelo ju je tijelo boljelo i znala je da nema snage ni za jedan pokret. Tama koju je na kratko uspjela potisnuti sad se ponovno privlačila. Obuzme je želja da utone u nju, da se prepusti i zaboravi na bol. Iznenada ugleda u mislima Kajlov lik. Njegove su sive oči bile pune tuge i ljubavi. Otvorila je oči i okrenula glavu prema Vernu koji ju je promatrao u strahu. Pogledala ga je čvrsto, kao da mu želi prenijeti svu svoju preostalu snagu.

“Vern, ja ti ne mogu pomoći”, reče tiho. “Preslaba sam. Ne uspiješ li pomaknuti stol, umrijet ćemo. Zato, učini to!”

“Ne mogu!” jecao je. “Pretežak je! Neću moći!”

“Moraš! Moraš, Vern, ako ti je imalo stalo do života! Učini to! Pomakni ga! Možeš to učiniti!”

Pokušala se podignuti na lakat. No bol je bila prejaka. Probljedila je poput smrti i, jeknuvši, besvijesno klonula na pod. Vern se uplaši i priskoči joj. Bila je u dubokoj nesvijesti, bilo joj se jedva osjećalo.

Plakao je zagrlivši je. No suze mu pomalo presušiše. Više nije ni primjećivao da mu znoj curkom teče niz tijelo i da je dim već prilično ispunio gornji dio brvnare. Ustao je i prišao stolu otirući suze. Pod njim je bio spas, život. Morao ga je pomaknuti.

Kleknuo je još jednom i oslonio se objema rukama. Nekoliko trenutaka ispitivao je uporišta. Zazove Boginju u pomoć i polako pritisne, znajući u duši da će ovo biti posljednji pokušaj. Pojačavao je pritisak. Stol se nije micao. Jače! Jače! Još jače!!

Pred očima mu se zacrni. Učini mu se da mu u tijelu nešto puca. I tog trena najprije osjeti lagani trzaj pa onda pokret. Kriknuo je ulažući svu preostalu snagu u taj posljednji napor. Uspio je! Stol klizne iznad prolaza, a on bez svijesti padne na pod.

Probudio se gušeći se! Dopuzao je do Ree koju od gustog dima nije mogao ni vidjeti. Najprije je nju spustio u prolaz, mračnu rupu ispunjenu do polovice vodom, a onda siđe i sam.

Bučnuo je u hladnu vodu, dižući Reinu glavu iznad površine. Snop iskri padne u prolaz. Mokri i dlakavi rep životinje takne mu obraz. Prestravljeno se trgnuo prigušujući krik. Ali nije mogao suspregnuti suze i jako podrhtavanje tijela. U daljini ugleda svijetlu točku, izlaz. Čuo je neki tresak iza sebe, ali nastavi mučno kretanje, plačući i cvokočući zubima. Po licu ga je udaralo dugo korijenje biljki i osjećao je kako do gležanja upada u meki mulj. Ali svjetlo je bilo sve bliže.

Izašao je iz mračnog prolaza. Glava mu odmah upadne u šaš koji je skrivao ulaz od pogleda. Zastavši, lijevom je rukom držao onesviještenu ženu i dlanom na ustima prigušivao plač. Neko je vrijeme osluškivao osjećajući udarce srca u grlu. Onda proviri kroz šaš i pogleda oko sebe obrativši posebno pozornost na obalu.

Nije primijetio ništa. Da se radilo samo o njemu, ostao bi do večeri u rijeci i tek se onda, pod okriljem noći, izvukao van i pobjegao. Ali Rea je bila u teškom stanju i trebala joj je hitna i stručna pomoć. Nije smio čekati. Sa strahom se pitao kako će se i gdje uspeti na obalu. Znao je da će to s besvjesnom ženom biti jako teško.

Zahvaljujući u mislima Boginji na svom plivačkom umijeću, polako se opružio u vodi, privukao Reinu glavu na prsa pridržavajući je ispod ruke, i lagano zapliva. Pustio je neko vrijeme da ga voda nosi promatrajući obalu. Na jednom mjestu ugleda granu jednog drveta u vodi i zapliva u tom smjeru. Uhvatio se za granu i privukao bliže obali. Olabavio je Rein pojas i povukao ga naviše, a zatim, držeći je lijevom rukom za pojas i potežući desnom granu, polako se izvuče na obalu. Uhvatio ju je čvrsto i potegnuo iz vode, a zatim je uhvati za ruke i odvuče dublje u gmlje.

Pružio se pokraj nje, jedva dišući od napora. Malo kasnije, došavši k sebi, privuče se bliže njoj i opipa joj bilo. Nakon dužeg

čekanja konačno mu se učini da je uhvatio otkucaje, ali nije bio siguran. Morao je što prije dovesti pomoć. Nije je htio ostavljati samu, ali nije imao izbora. Izvukao se iz grmlja i provjerio da li se išta vidi, a zatim polako i oprezno krene obalom prema brvnari.

Još izdaleka vidio se dim, a ubrzo ugleda i brvnaru. Izgarala je u plamenu visokom dvadesetak lakata, uz glasno praskanje i dugu perjanicu dima kojeg je vjetar tjerao čas po polju, čas opet niz rijeku. Oko nje je titrao užareni zrak čiju je vrelinu osjećao čak i ovdje, u grmlju pokraj rijeke. Tog se trena, uz zaglušni tresak, uruši jedan zid, šaljući čitav roj iskri u zrak. Gotovo istovremeno ugledao je na tlu nekoliko nepomičnih tijela i... nikoga više. Nepoznate su ratnice otišle, ostavivši za sobom tijela svojih mrtvih suučesnica, uvjerenе da su on i Nasljednica našli smrt u plamenu.

Nepomična tijela? Pogledom još jednom pokuša prodrijeti kroz oblak gustog dima, a neočekivani nalet vjetra pomogne mu u tome. Da, zaista! Sad je jasno vidio kako se jedna žena, najvjerojatnije Kobina, sudeći po odjeći, teškom mukom podiže na laktove i pruža ruku pokušavajući dohvatiti nešto, a onda ponovno klone na zemlju i ostaje nepomična.

Srce mu radosno poskoči u grudima. Polako se počeo privlačiti kroz grmlje. Došavši do same čistine pred brvnarom, trenutak je oklijevao nemirno gledajući oko sebe. Jako se bojao, ali na kraju ipak prevlada strah i ustane. Previše je toga dugovao Kobini i Semri da bi ih tek tako prepustio smrti. Polako je krenuo prema brvnari.

Semra je bila mrtva, to se već izdaleka vidjelo. Tijelo joj je bilo krvavo, prekriveno zjapećim ranama, jasan pokazatelj ogorčene borbe. Kleknuo je pokraj nje i sklopio joj oči osjećajući kako mu se srce steže. Nije puno riječi izmijenio s ovom šutljivom, staloženom ženom, no ona ga nikad nije krivo pogledala, a više puta pomogla mu je na svoj tih, nenametljiv način. Umrla je časnom smrću, do posljednjeg daha braneći ženu kojoj se zaklela na vjernost.

“Idi s Boginjom, Semra”, reče tiho.

Ustao je i zaobišao tijela dviju nepoznatih žena. Jednoj od njih primijeti žig na licu i strese se. Požurio je do Kobine koja je malo dalje ležala zgrčena, tiho stenjući, lica pribijena uz zemlju.

“Kobina!” poviče radosno, sretan što je bar ona živa, ta vesela, uvijek nasmijana ratnica, prijateljica.

Žena je šutjela.

“Kobina...” kleknuo je pokraj nje. “Ja sam, Vern. Zar me ne čuješ?” Položio joj je ruku na rame i pokušao je okrenuti. Bolno se trgnula i zastenjala.

“Odlazi, Vern...”

Glas joj je bio promukao, neprepoznatljiv. Činilo se kao da ulaže ogroman napor kako bi izgovorila te dvije riječi. Uplašio se.

“Želiš da odem? Što ti je, Kobina? Došao sam ti pomoći...”

“Meni pomoći?” nasmije se žena mučnim, iskrivljenim smijehom. “Meni još samo smrt može pomoći... Idi, Vern... Ne želim da gledaš kako... umirem...”

Sledio se. Polako ju je okrenuo na leđa, unatoč njenom slabom otporu. Lice joj je bilo blijedo, zgrčeno, a oči dva tamna proreza, ispunjena neizrecivom boli. Sklopila ih je da ne vidi užas na njegovom licu kad je opazio krvavo, klizavo klupko koje je stezala zgrčanim šakama.

“Molim te, idi, Vern”, prošapće tihim glasom, prepuklim od boli. “Idi...”

“Kobina...”

Nije mogao više govoriti. Nakon svega što je doživio, ovo je bilo previše. Pokrio je oči rukama i zaplakao.

“Ne mogu te ostaviti...”, reče kroz suze.

Teško je disala prigušujući stenjanje.

“Je li Rea živa?”

“Živa je”, promrmlja mladić izgubljeno.

“Onda njoj moraš pomoći, Vern... Slušaj me...”

Nagnuo se naprijed nastojeći razaznati riječi smrtno ranjene žene. Skupila je svu preostalu snagu i krvavom šakom uhvatila ga za ruku, podižući istovremeno glavu.

“Reci Rei... Ksadora, Desirina kćer, je bila s njima... ona ih je... vodila... prepoznala sam je... Idi u Palaču... Traži Vladaricu... nikog drugog... Samo njoj reci...”

Glava joj je pala natrag na zemlju. Jedva je disala, a onda joj se oči opet otvoriše. Pogled koji je uprla u njega bio je pun svjetlosti.

“Čuvaj se... mali... dragi mladiću... Željela sam... da mi budeš drug, ali... umirem sad... Ostani s Reom... ona je dobra... ostani s nj... o... m...”

Posljednje joj se riječi pretvoriše u dug, drhtav uzdah. Tijelo joj se polako opusti, umorno. Čekao je da opet skupi snagu i progovori, a onda shvati da ga njene širom otvorene oči, u kojima se ogledalo nebo, više ne vide. Glava mu padne na njene grudi i glasno zaplače. Kao da je njena smrt oslobodila neku branu u njemu, gorčinu koja se skupljala još od dana kad ga je majka predala Ksadori. Plakao je sve glasnije i glasnije. Sklopio joj je oči i otrgnuo se od nje posrćući prema gradu. Rea... Morao je misliti na Reu...

XVIII.

Kroz grad je prošao kao u snu, ne primjećujući začuđene i podsmješljive poglede prolaznika. Tek pred Palačom Vlade dođe k sebi. Na kapiji su stajale dvije ratnice. Pokušao je proći pokraj njih, ali ga jedna odmah zaustavi i odgurne.

“Bježi odavde!” reče gledajući ga s prezirom.

Pogledao ju je s nerazumijevanjem, a onda mu polako prođe u glavu razlog njenog ponašanja. Pogledao je niz tijelo. Odjeća mu je bila razderana, mjestimično pokrivena blatom i krvavim mrljama. Kroz razderani skit vidjelo se golo bedro s dubokom ogrebotinom koju dotad nije ni primijetio. Nesigurno rukom prođe kroz kosu. Bila je zapletena i puna osušene zemlje i trave. Shvativši kako izgleda, pocrvenjeo je i oborio pogled.

No ovo nije bilo ni mjesto ni vrijeme za oklijevanje. Sjetio se da ga svaki tren može opaziti neka od zavjerenica, a ni Rea nije mogla dugo čekati. Ali kako da dođe do Vlade?

Ponovno je prišao ratnici na ulazu.

“Pustite me unutra”, reče joj. “Moram govoriti s vašom zapovjednicom.”

Žena ga odmjeri pogledom koji je bilo teško opisati.

“Čuješ li, Jarga?” obrati se drugoj ratnici. “Ovaj... mladić...”, ispljunula je riječ iz usta poput zaloga pokvarene hrane, “...bi htio govoriti s plemenitom Vledom.”

“Nestani, mladiću!” reče mlađa žena oštro. “Muškarcima tvoje vrste nije dopušten ulazak u Palaču. Bježi i budi sretan što nećemo pozvati patrolu!”

“Ne razumijete”, reče Vern osjećajući kako ga obuzima očaj. “Ja moram ući unutra. To je jako važno! Pustite me!”

Pokušao je proći pokraj njih. Mlađa ga ratnica zgrabi i snažno odgurne. Posrnuo je i srušio se na cestu, ogulivši koljena i laktove na grubom kamenju. Ljudi koji su u tom trenu prolazili pokraj kapije zastanu da vide što se događa. Nasmijali su se kad je pao.

“Trebalo bi pozvati patrolu!” dobaci jedna žena sa strane. “Nekoliko udaraca bičem brzo bi ga smirilo.”

“Klatež jedna!” progundā druga. “Kako se samo usuđuje doći u ovaj dio grada! Nosi se natrag preko rijeke, među one kojima pripadaš!”

Vern pogne glavu i suze mu kliznuše niz lice od poniženja. Iznenada osjeti kako ga je uhvatila jedna ruka i blago ga povukla naviše.

“Ustani mladiću i ničeg se ne boj”, oglasī se nečiji zvučni, ugodni glas.

Podignuo je glavu i ugledao iznad sebe ozbiljno lice nekog nepoznatog muškarca. Čovjek je trenutak zadržao na njemu pogled svojih sivih očiju u kojima se moglo pročitati sažaljenje, a onda se uspravi i okrene prema stražaricama.

“Ne služi ti na čast što si tako grubo gurnula ovog mladića, ratnice. Zar ne vidiš da je ozlijeđen, možda i bolestan? Je li te ičim uvrijedio što bi moglo opravdati tvoj postupak?”

Muškarac je stajao pred ratnicom uspravljen i gledao je ravno u oči. Dugi skutovi njegovog izvezenog ogrtača pomaknuli su se i rastvorili na trenutak, otkrivajući bogatu, s ukusom biranu odjeću koja je odavala čovjeka visokog položaja. Vernov je pogled obuhvatio njegov lik pa se trenutak zadržao na gustim kovrčama kose što se rasula po ogrtaču. Taj mu je jedan pogled bio dovoljan. Sjetio se svečanosti Boginje Sunca i mladog čovjeka koji je sjedio pokraj Vladarice, mladića koji je tad privukao njegovu pozornost svojim izgledom i držanjem. Sad je taj čovjek stajao do njega, plemeniti Kajl, sin Rakire, onedavno drug Nasljednice.

Polako se uspravio, s nelagodnom izbjegavajući namršteni pogled stražarice.

“Sam njegov izgled vrijeđa”, odvrati žena, ošinuivši ga prezrivo pogledom.

“Otkud ti možeš znati zašto on tako izgleda?” reče Kajl. “Trebala si ga saslušati pa onda odlučiti što ćeš učiniti.”

“Dovoljno sam čula. Želi razgovarati s plemenitom Delhinom, kao da ona nema pametnijeg posla nego razgovarati s kojekakvim...” progutala je riječi i zlovoljno okrenula glavu.

“Mislim da će biti najbolje da plemenita Delhina sama o tome odluči”, reče Kajl mirno. “Ovaj mladić nije zločinac i ako želi govoriti s vođom straže, na vama je da mu to omogućite. Tražim dozvolu ulaska za njega.

Dvije se stražarice s oklijevanjem pogledaše. Starija kimne glavom.

“Ti si Nasljedničin drug i imaš pravo uvesti u Palaču koga želiš, ali na svoju odgovornost...”

“Mi preuzimamo odgovornost za tog mladića!” prekine je uljudnim, ali odrježitim tonom jedna od dviju ratnica koje su stajale iza Kajla.

Bile su to ratnice u službi Nasljednice, a jutros su otpratile druga svoje gospodarice do kuće plemenite Savane kamo je otišao u posjet njenom drugu Navanu i njihovom nedavno rođenom djetetu. Njihova je dužnost bila da ga štite, ali i da mu se nađu pri ruci u slučaju bilo kakve potrebe.

“Neka bude”, reče stražarica i pomakne se oslobadajući prolaz. “Proditel!”

“Dodi sa mnom”, reče Kajl mladiću i prođe kroz kapiju.

Vern ga je šutke pratio. Prošli su dvorištem i popeli se stubama do širom otvorenih ulaznih vrata. Kajl u unutrašnjosti opazi Delhinu i priđe joj.

“Pozdravljam te, plemenita Delhina!” reče s osmijehom. “Oprosti mi drskost, ali zatražio sam dozvolu ulaska za ovog mladića. Rekao je da želi govoriti s tobom, a stražarice ga nisu htjele propustiti.”

Delhina mu pruži ruke.

“Pozdravljam te, Kajl”, reče.

Pažljivo je pogledala Verna i malo se namrštila.

“Što želiš, mladiću?” upita ga.

Vern ju je gledao s oklijevanjem. Nakon onog što je doživio od stražarica, znao je što može očekivati ako zatraži da ga odvedu Vladarici. Shvatit će ga ozbiljno jedino ako odmah kaže što se

dogodilo. No Delhina možda pripada zavjerenicama, a u tom slučaju bit će to njegova smrtna presuda. Osjećao je njen pogled na sebi, ali nije znao što da odgovori. Očajnički se osvrnuo oko sebe, osjećajući kako mu gori tlo pod nogama.

“Reci, ne boj se”, reče Kajl blago.

Vern proguta slinu i okrene se prema Delhini.

“Moram vidjeti Vladaricu”, reče prigušeno. “Za ime Boginje, odvedite me k njoj! Donosim joj važnu vijest. Ne mogu je nikome drugome reći osim njoj.”

“Imaš li kakav dokaz za to?” upita Delhina. “Bilo što?”

“Nemam ništa”, odvrati Vern prohljeđivši.

“Ne mogu te pustiti Vladarici bez ikakvog objašnjenja”, reče Delhina pomalo nestrpljivo. “Reci mi što želiš ili ću narediti da te izvedu iz Palače.”

Kajl je šuteći stajao sa strane, a na licu mu se vidjelo da ne zna što bi pomislio. Gledao je mladića ispitujućim pogledom. Vern shvati da nema izbora. Ratnice nikad neće pustiti pred Vladaricu. Usprkos opasnosti i Kobininom upozorenju morao je nešto reći, ako je htio spasiti Reu. Osjećao je kako ga oblijeva ledeni znoj strepnje, ali unatoč tome priđe korak bliže Delhini i podigne oči prema njoj.

“Rea je jutros napadnuta na putu prema rijeci”, promuca sa strahom u glasu. “Njene su ratnice poginule, a ona je teško ranjena. Moram izvijestiti Vladaricu i što prije je dovesti k njoj, inače će umrijeti.”

Delhinine se oči raširiše od iznenađenja. Na trenutak je ostala bez riječi, a onda hitro uhvati mladića za ramena i ljutito ga strese.

“Jesi li svjestan što govoriš?!” poviče, unijevši mu se u lice. “To nisu stvari s kojima se može šaliti!”

“Pusti ga, Delhina!” reče Kajl prišavši bliže. Lice mu je prohljedilo, ali je nastojao ostati miran. “Uplašit ćeš ga. Mladiću, pogledaj me!” reče Vernu. “Ja sam Nasljedničin drug. U ime Boginje, molim te, reci mi: govoriš li istinu?”

“Ako laže, zadavit ću ga vlastitim rukama!” odsiječe Delhina ljutito.

“Govorim istinu...”, protisne Vern kroz suze. “Molim vas, odvedite me Vladarici! Moramo požuriti. Rea je teško ranjena. Ne znam koliko će još izdržati.”

“Dodi!” reče Delhina žurno, uhvativši ga za ruku. “Sterija, predajem ti zapovjedništvo!” dovikne jednoj ratnici.

Povukla ga je prema stubama koje su vodile u kupolu. Kajl je brzo hodao za njom.

Vladarica je sjedila za stolom u trenutku kad je Delhina otvorila vrata kupole i ušla unutra. Podignula je glavu i iznenađeno je pogledala.

“Vladarice, oprosti mi što ovako naglo ulazim!” reče ratnica naklonivši se. U glasu joj se osjećala žurba. “Ovaj mladić tvrdi da je Rea jutros napadnuta i da je teško ranjena! Tražio je da ga dovedem k tebi.”

Gurnula je pred sebe Verna. Sutahan naglo ustane i priđe mu zaobišavši stol.

“Je li to istina?” upita namrštivši se.

“Istina je”, reče Vern drščući.

Tek sad, kad se našao pred Reinom majkom, osjetio je koliko je uistinu iscrpljen. Koljena su mu klecala od napora da se drži uspravno. Sutahan to opazi i brzo ga prihvati.

“Delhina, daj vode!” reče preko ramena, noseći mladića do klupe.

Prihvatila je čašu i usula mu nekoliko gutljaja između blijedih usana. Vern zakašlje, ali onda otvori oči i prihvati čašu objema rukama, žedno pijući.

“Dobro je, smiri se...”, reče Vladarica promatrajući ga pažljivo. “Nemoj ništa govoriti, ja ću te ispitivati!” prekine ga kad je zaustio. “Gdje je sad Rea?”

“Skrivena pokraj rijeke. Odvest ću vas do nje.”

“Gdje su joj ratnice?”

“Sve su mrtve”, reče Vern, a glas mu zadrhta.

“Znači da je sama?”

Kimnuo je.

“Rekao si da je teško ranjena. Možeš li mi opisati rane?”

Opisao joj je u nekoliko riječi ono što je vidio. Na Sutahaninom ozbiljnom licu ne pomakne se ni jedan mišić dok je slušala.

“Delhina, pozovi četu ratnica i čekaj s njima u dvorištu”, reče Sutahan ustajući. “Ti ćeš ih voditi. Reci službenicama da donesu

zatvorenu nosiljku. I ne govori nikome što se dogodilo. Je li još netko čuo ovog mladića?”

“Ne”, odvrati ratnica. “Samo Kajl i ja, ukoliko nije još nekome rekao.”

“Nisam, zahvaljujući Kajlu”, reče Vern tiho.

Sutahan pogleda druga svoje kćeri koji je stajao sa strane i slušao sav blijed, stežući ledene ruke na prsima.

“Kajl, idi u Reine prostorije i pripremi vruću vodu i zavoje”, reče Sutahan. “Tamo ćemo je donijeti ako je još živa. Postavi joj i ležaj, ali ne u spavaonici, jer je ona otvorena prema vrtu, nego u nekoj drugoj sobi.”

Kimnuo je glavom i šutke izašao za Delhinom. Žureći prema Reinim prostorijama, pokušavao je ne misliti ni na što. Očistio je sobu u kojoj je ranije boravio zarobljeni Dinjanin i napravio ležaj. U kaminu je zapalio vatru i postavio tronožac s kotlom za vodu. Zatim donese zavoje i čisto platno i položi ih na stol. Zastao je promatrajući sobu, a onda mu iznenada usne zadržću i osjetiti kako mu se suze prelijevaju iz očiju. Stisnuo je zube i obrisao suze pa se spustio na pod do ležaja i privukao noge k sebi. Izgubljeno je sjedio, ukočenog pogleda, ne razmišljajući ni o čemu. Čekao je.

Otprilike dva sata kasnije začuje neobične zvuke izvana. Ustao je i pošao prema vratima kad se ona iznenada otvore. Dvije su ih ratnice držale širom otvorenim, dok su su prolazile četiri žene noseći nosila. Kajl ugleda Reu. Bila je vrlo blijeda, zatvorenih očiju i nepomična. Skamenio se od straha i boli zaboravljajući da stoji na vratima sobe.

“Makni se, Kajl!” reče Vladarica koja je žurno ušla za nosilima. “Gdje je ležaj? Brzo!”

Došao je k sebi i hitro se sklonio s vrata. Ratnice udoše unutra s nosilima. Htio je poći za njima, ali ga Vladarica zaustavi pokretom ruke.

“Ne sad”, reče.

Zatvorila je vrata.

“Dodi, Kajl”, reče Delhina opazivši njegov izgubljeni pogled. Zagrlila ga je i povelala prema klupi.

“Što se dogodilo, Delhina?” upita jedva čujnim glasom.

“Napale su je na putu prema brvnari”, reče ratnica sjedajući pokraj njega. “Ratnice koje su je pratile poginule su, a ona je

uspjela pobjeći, iako je već bila ranjena. Stigle su je nedaleko od brvnare i ponovno ranile. Ratnice iz brvnare priskočile su joj u pomoć, a onaj mladić, Vern, koji se tamo nalazio, uvukao ju je unutra”, zastala je na tren duboko uzdahnuvši kad se sjetila prizora koji je vidjela. “I druge su dvije ratnice poginule, a zatim su zapalili brvnaru. Vern je uspio Reu izvući kroz prolaz prema rijeci i zatim ju je sakrio u grmlje. To je sve.”

“Ali tko, tko ju je napao, Delhina?” upita Kajl naglo, podignuvši pogled prema njoj.

“Ne znam”, reče žena. “Našli smo ukupno devet tijela koja su ostala iza napada, ne računajući poginule Reine ratnice. Većina ima žig zločinaca. I njih će ubrzo donijeti u Palaču pa ćemo možda uskoro znati nešto više.”

Kajl je oklijevao, ne usuđujući se postaviti iduće pitanje. Najzad skupi snagu.

“Kako je Rea?...” glas mu zadrhta i prelomi se. Sagnuo je glavu i tiho zaplakao.

“Kajl, ne mogu ti puno reći”, reče Delhina, i sama vrlo blijeda. “Nisam je pregledala, ali jako loše izgleda. Znam samo da je još bila živa kad smo je našli u grmlju pokraj rijeke.”

U međuvremenu se hodnik počeo puniti ljudima koji su osjetili da se nešto događa. Delhina ugleda Irinu i ustane joj saopćiti vijest i dogovoriti se s njom o osiguranju Reinih prostorija. Malo kasnije uđe i Savana koja je tek došla u Palaču. Porazgovarala je s Delhinom, a zatim pride Kajlu i bez riječi ga zagrlila. On se više nije mogao suzdržavati i zaplače, sakrivši glavu u njeno rame. Savana stisne oči od boli.

“Boginjo, pomози joj!” reče prigušeno, stežući mladog muškarca koji je plakao u oćajanju.

Irina ubrzo uvede red. Postavila je stražu oko Reinih prostorija. Ratnice nisu smjele nikoga pustiti unutra, osim žena najvišeg položaja. Svi koji su htjeli ući, morali su odložiti oružje. Uskoro je stigla i Delhinina majka, suvladarica Nates, i odmah ušla u sobu u kojoj se nalazila Vldarica.

Nakon nekog vremena Kajl se uspio malo smiriti. Sjedio je na klupi u hodniku ne videći nikoga oko sebe. Iznenada se vrata sobe otvoriše i na hodnik izađe Vldarica. Lice joj je bilo blijedo i umorno. Ustao je i pogledao je pun ledene strepnje.

“Savana, pošalji jednu ratnicu u Hram”, reče Sutahan promuklim glasom. “Neka dovede plemenitu Bashru.”

Svi se u prostoriji skameniše.

“Kako joj je?” upita Kajl drščućim glasom.

Vladarica ga pogleda očima u kojima se na trenutak odrazio svu njenu bol.

“Moli za nju, Kajl!” reče tiho. “Svi molite za nju.”

“Htio bih je vidjeti”, reče sav u strahu.

“Kasnije”, odvrati Sutahan i vrati se u sobu.

Kajl sjedne natrag na klupu i pokrije oči rukama. No odmah zatim spusti se pokraj klupe na koljena i sklopi ruke usrdno moleći. Ni sam nije znao koliko je vremena proveo tako, kad ga iznenada prene blag dodir na ramenu. Okrenuo se i ugledao Bashru, čije je naborano lice bilo puno suosjećanja.

“Moje su molitve s tvojima, sine moj”, reče s tugom.

Pomilovala ga je po kosi i zatim ušla u sobu.

Kajl se nije više mogao sabrati. Ustao je i počeo nemirno hodati po hodniku. U kutu pokraj vrata opazi nepoznatog mladića koji je spasio Reu. Vern je sjedio na podu, naslonjen na zid, a na licu mu se moglo vidjeti da je potpuno iscrpljen.

U međuvremenu je pala noć. Jedna je službenica zapalila svjetiljke i postavila ih na njihova mjesta na zidu. U hodniku je bilo desetak žena, ali vani, pred vratima, bilo ih je još više. Savana je nešto ranije otišla, jer je morala preuzeti dužnost, a Delhina je sklopljenih očiju i pognute glave sjedila na klupi. Usne su joj se pomicale u bezglasnoj molitvi. U hodnik uđe Irina. Pogledala je Verna i prišla mu. Nešto mu je tiho govorila, no on samo odmahne glavom. Ratnica mu položi ruku na čelo, a onda ga bez daljnijeg uvjeravanja podigne na ruke i iznese van.

Vrata sobe se opet otvoriše i na hodnik izađe plemenita Nates.

“Možeš ući, Kajl”, reče.

Delhina i druge žene odmah priđu suvladarici, no Kajl nije više na to obraćao pozornost. Otvorio je vrata i ušao u sobu osjećajući kako mu srce brže tuče.

U sobi je gorjelo nekoliko svjetiljki. Sutahan je sjedila pokraj ležaja, ali začuvši otvaranje vrata, okrene se i ustane, pokazujući Kajlu da sjedne na njeno mjesto. Prišao je bliže i po prvi put dobro pogledao Reu.

Ležala je nepomično, tijela omotanog zavojima kroz koje je probijala krv. Lice joj je bilo sasvim blijedo, upalo, bez života, a poluotvorene usnice bezbojne. U kutovima usta uhvatila se skorena krv. Bashra je poluglasno molila, ruku položenih na njenu glavu i Kajl iznenada shvati značenje riječi koje je izgovarala. Prestravio se i pogledao Vlaradicu.

“Još je živa”, reče Sutahan poluglasno. “Ali teško je ranjena i izgubila je puno krvi. Mislim da su joj i pluća ozlijeđena jer krvari i na usta, premda ne puno. Izvadile smo joj obje strijele i nakon toga je zamrla. Neće biti nikakve štete ako je predamo u ruke Boginji.”

Kajl se ponovno okrene prema Rei. Sjeo je pokraj nje, a onda joj polako uzme ruku. Bila je hladna kao led. Bashra zašuti. Ustala je i uzela zdjelicu koja je stajala sa strane, a onda polako počne bojiti Reino lice crnom bojom. Kajl osjeti kako mu suze naviru u oči i spusti glavu.

“Ona je sad u Boginjinim rukama”, reče Bashra nakon nekog vremena. “*Hiya Dei e munitase*”,⁹ promrmlja. “Bit će kako Boginja odluči. Ako je Njena volja da Reu još noćas pozove pred svoje lice, mi ćemo joj se pokloniti.”

Kajl tiho zaplače. Bashra klekne pokraj njega i podigne mu glavu.

“Ne plači, Kajl”, reče sažalno ga gledajući. “Ratnica se ne boji smrti, jer zna da ona nije svršetak. Rea je živjela časno, i Boginja, koja je njena majka, primit će je sa svim počastima. Tamo ćeš je jednom opet sresti. Ali nije još gotovo, još je živa. Ako bude Boginjina volja i dočeka jutro, ima nade. Moli za nju.”

Ustala je i otišla u dno prostorije te kleknula na pod.

Kajl više nije plakao. Držao je Reinu ruku u svojoj i molio u sebi. Sati su prolazili, a ona je i dalje ležala jednako nepomično, jedva primjetno dišući. Sutahan bi joj povremeno provjerila bilo, a zatim se vratila natrag na svoje mjesto. Malo prije ponoći vrata se otvoriše i u sobu stupi Anthea. Zastala je pokraj vrata i naklonila se majci, a zatim polako priđe ležaju i pogleda sestru. Pogled joj klizne na Kajla koji je nije primijetio pa se opet vrati Rei. Šuteći je

⁹ Tvoja je volja iznad svega.

stajala nekoliko minuta i promatrala je, a onda dotakne čelo u znak poštovanja i okrene se. Tiho je izašla iz sobe.

Pred jutro Bashra ustane i priđe Rei. Pregledala ju je pa se okrene Vladarici koja ju je promatrala.

“Još je živa. Vidjet ćemo što će biti dalje. Sutahan, idi i odmori se. Ja ću bdjeti nad njom. Kasnije me možeš zamijeniti. Idi i ti, Kajl.”

Polako je ustao, a onda se sjeti nečeg i pogleda Vladaricu.

“Sutahan, Rea mi je rekla da možda očekuje dijete. Nije to još nikom drugom rekla jer nije bila sigurna, ali sad... Htio bih znati, je li ga izgubila?”

Sutahan priđe bliže i pogleda svoju kćer očima punim tuge. Kako bi je samo ta vijest obradovala u normalnim okolnostima! No sad je mogla značiti samo još jednu opasnost za Rein život.

“Nisam dosad ništa primijetila, Kajl, ali barem ćemo znati o čemu se radi ako iznenada počne krvariti. Dobro je da si nam to rekao.”

Okrenuo je oči pune potisnute nade prema Bashri.

“Hoće li Rea preživjeti?” upita drščućim glasom.

“Još je prerano da bismo znali”, reče sveta žena. “Ali svakim satom koji bude izdržala, povećava se nada da će preživjeti. Idi, odmori se. Ako bude bilo kakvih promjena, naredit ću da te pozovu.”

“Dodi, Kajl”, reče Sutahan.

Otvorila je vrata i izašla iz sobe. Vani je okruže žene koje su čekale i obaspu je pitanjima, ali ih ona jednim pokretom udalji.

“Mogu vam samo reći da je još uvijek živa. Gdje je zapovjednica Reinih ratnica?”

Irina joj odmah priđe i duboko se nakloni.

“Postavi dvije pouzdane ratnice pred ova vrata. Nitko ne smije ući unutra bez moje dozvole, osim plemenite Bashre i Reinog druga. Jesi li razumjela?”

“Jesam, Vladarice”, reče mlada ratnica, naklonivši se.

“Delhina, pođi sa mnom”, reče Sutahan. “Pogledat ćemo tijela onih...”, zastala je, a licem joj preleti izraz pun gađenja, “...onih hijena koje su napale Nasljednicu. Moramo otkriti tko stoji iza tog napada, a kad to otkrijem...” Nije rekla više ni jednu riječ, samo

odmahne glavom i šutke napusti Reine prostorije. Delhina izađe odmah za njom.

“Irina, gdje je onaj mladić?” obrati se Kajl zapovjednici.

“Odnijela sam ga u jednu prostoriju u blizini. Bio je jako iscrpljen. Spava”, odvrati Irina.

“Pošalji ga k meni kad se probudi”, reče Kajl. “Htio bih porazgovarati s njim.”

Kimnula je glavom i otišla izvršiti Vladaričinu zapovijed.

Kajl ode u spavaonicu i legne. Dugo se prevrtao na ležaju osluškajući zvukove koji su dopirali iz hodnika. Najzad zaspe laganim i nemirnim snom. Sanjao je neke sjene koje su ga proganjale, i Reu, koja se smiješila ne znajući za opasnost koja joj prijeti. Htio ju je upozoriti, viknuti, ali nije mogao. Sav se preznojio i na kraju probudio. Ošamućeno pogleda kroz prozor i shvati da je već prošlo podne. Brzo ustane i izađe na hodnik. Tamo nije bilo nikoga osim dviju ratnica koje su stajale pred vratima sobe.

“Kako je Rei?” upita ih sav u strahu. “Zašto ovdje nema nikoga?”

“Zapovjednica je naredila svima da napuste prostorije Nasljednice”, odgovori jedna žena. “Časna je Bashra još uvijek kod nje, samo je uzela doručak. Nije ništa rekla, ali mislim da nema nikakvih promjena.”

Kajl s olakšanjem kimne glavom. Otišao je natrag u spavaonicu i umio se, a zatim se presvuče u čistu odjeću i počeo šlja. Te jednostavne, uobičajene radnje malo ga smiriše. Uto začuje šum na vratima i okrene se. Na pragu je stajao Vern, nesigurno ga promatrajući.

“Jedna mi je ratnica rekla da dođem ovamo”, reče tiho oborivši pogled.

“Zapovjednica Irina, pretpostavljam”, reče Kajl ustajući. “Uđi, mladiću... Vern, zar ne? Vjerovatno već znaš kako se zovem. Ja sam Kajl, sin plemenite Rakire i Rein drug. Ti si joj spasio život. Nikad ti na tome neću moći dovoljno zahvaliti.”

“Nisam samo ja”, reče Vern, načinivši pokret odbijanja. “Njene su ratnice poginule braneći je.” Sjetio se Kobine i suze mu nehotice navriješe na oči.

Kajl to opazi i priđe mu.

“Ne plači”, reče grleći ga i osjećajući kako mu se i samom oči pune suzama.

Na tren ga obuzme čežnja da što prije vidi Reu, ali je on zasad potisne.

“Dođi, dat ću ti neku drugu odjeću. Ova je sva poderana”, reče obrisavši oči rukom. “Možeš se i okupati ako želiš. Čiji si ti, zapravo?” upita, iznenada se sjetivši da još nije saznao mladićevo ime. “Imaš li neku rodbinu u gradu? Ili možda...”, zastao je trenutak pogledavši ga upitno. “Ja stalno pretpostavljam da si još mladić, ali možda si i drug nekoj ženi? Nekoj Reinoj ratnici?...”

Vern osjeti kako su mu se usta osušila i skrene pogled. Kajl opet zausti, ali u tom trenutku začuje korake i Vladaričin glas u hodniku te zaboravi na pitanje. Hitro je otišao do vrata i otvorio ih. Sutahan je došla u pratnji nekoliko svojih ratnica koje su je sad čekale na hodniku. Malo kasnije Vladarica izađe iz sobe zajedno s časnom Bashrom.

“Pošalji ovamo odmah nekoliko pouzdanih službenica Hrama!” reče Sutahan Bashri. “Dok ne saznam što se događa i tko je odgovoran za ovaj napad, nemam ni u koga povjerenja.”

“Učinit ću kako želiš, samo ne zaboravi da službenice Hrama nisu ratnice”, odvrati Bashra. “Njihov je život posvećen Boginji, i većinu svog vremena provode u molitvi ili nagnute nad knjigama. One je neće moći braniti ako je netko napadne.”

“Važno mi je samo da imam pouzdane žene koje će je njegovati. Ne vjerujem da će je netko pokušati napasti ovdje u Palači.”

“Morala bi se malo odmoriti, Sutahan.” Bashrin se pogled ispitujući i s vidljivom zabrinutošću zadržao na Vladaričinom upalom licu nezdrave boje. “Nisi spavala cijele noći. Ne izgledaš dobro.”

“Kako mogu spavati kad mi kćer leži na rubu smrti, a one koje su je pokušale ubiti još su na slobodi?!” vikne Vladarica ljutito, ali se odmah svlada. “Oprosti mi! U pravu si, zaista sam umorna, ali imam još previše posla. Ratnice su rano jutros opkolile južnu gradsku četvrt i počele s pretresom. Još je barem nekoliko žena sudjelovalo u napadu na Reu, a neke su sigurno i ranjene. Lako ćemo ih naći. One će mi reći tko stoji iza ovog podmuklog napada, milom ili silom. Tek ću se tad moći opustiti.”

Pogled joj pri posljednjim riječima padne na Kajla. Kimnula je glavom vrhovnoj svećenici i prišla mu. Duboko joj se naklonio.

“Gdje je onaj mladić, Kajl? Moram mu postaviti nekoliko pitanja.”

“Ovdje, u spavaonici, Vladarice”, reče Kajl.

Stupio je u stranu da je propusti, a zatim uđe za njom.

Vern je stajao u dnu prostorije i blijedog lica gledao kako mu se Vladarica približava. Bio je toliko smeten da ju je zamalo zaboravio pozdraviti, ali se onda prisjeti i nakloni. Sutahan opazi njegovu zbunjenost i malo se namršti.

“Nemaš se čega bojati, mladiću. Želim ti postaviti nekoliko pitanja za koja jučer nisam imala vremena. O tebi znam samo da se zoveš Vern, i ništa drugo. Irina mi je rekla da nijedna od Reinih ratnica koje su čuvalе brvnaru nije imala druga. Kako to da si se ti zatekao tamo u trenutku napada? Čiji si? Kako glasi tvoje ime?”

Vern je bio tako blijed da je Kajl na trenutak pomislio da će pasti u nesvijest. Oborio je pogled drščući, ali ništa ne odgovori.

“Ne kušaj moje strpljenje, mladiću!” reče Sutahan nakon kraće šutnje. Lice joj se smrknilo. “Zahvalna sam ti što si mi spasio kćer, ali ako mi odmah ne odgovoriš na pitanja, neću te štedjeti. U tvojoj priči postoje neke nejasnoće. Ne tjeraj me da ti silom otvaram usta!”

“Ja... ja nemam imena”, protisne Vern muklo. Podignuo je prema Vladarici oči u kojima su sjale suze. “Izgubio sam pravo na časno ime. Pripadam Rei.”

Sutahan ga je nekoliko trenutaka bez riječi promatrala.

“Mislim da lažeš”, reče polako. “Dobro poznajem svoju kćer, ona tako nešto ne bi učinila. Pazi što govoriš, Vern! Nešto mi kriješ!”

“Ništa ne krijem!” poviče mladić grozničavo. “Moja je majka plemenita Vazilija, a plemenita Ksadora uzela me od nje i poklonila Rei. Možeš njih pitati govorim li istinu. Reine ratnice čuvalе su me u brvnari, a ona me povremeno posjećivala. Šutio sam samo zato što se stidim pred Reinim drugom.”

Sutahan baci jedan pogled na Kajla koji je nepomično stajao iza nje, s čudnim izrazom na licu. Šutjela je neko vrijeme razmišljajući o Vernovim riječima.

“I Vazilija i Ksadora su još u gradu”, reče malo kasnije. “Neće biti teško provjeriti tvoje riječi”, gledala ga je nekoliko sekundi. “Koliko to već traje?”

“Uzela me dva dana prije proslave Boginje Sunca”, reče Vern tiho.

“Dobro, vjerujem ti”, reče Sutahan. Namrštila se. “Ali što da učinim s tobom? Muškarcu bez časti nije mjesto u Palači. Majci te ne mogu vratiti, a ne mogu te ni izbaciti na ulicu s obzirom na to da ti dugujem zahvalnost. Što želiš od mene?”

Vern zadršće i padne na koljena pred njom.

“Želim ostati ovdje, s Reom!” reče plačući. “Molim te, dopusti mi to!”

Sutahan odmahne glavom.

“Tražiš nešto što nije u mojoj moći. Rein je drug ovdje gospodar. Njemu se obrati.”

Vern se okrene prema Kajlu i sklopi ruke gledajući ga očima punim nijeme molbe, ali s malo nade da će mu biti uslišana. Kajl ga je promatrao neobičnim pogledom. Na licu mu se moglo vidjeti da razmišlja.

“Spasio je Rei život”, reče nakon nekog vremena. “Neka zasad ostane ovdje. Ako Rea preživi, sama će odlučiti što će učiniti s njime.”

Sutahan ga pogleda iznenađeno.

“Jesi li siguran, Kajl? Znam da trenutno osjećaš zahvalnost prema njemu, ali mislim da bi bilo pametnije da ne ostaje ovdje. Smjestit ću ga privremeno negdje u gradu dok ne odlučim što ću s njim. Ne moraš ga prihvatiti.”

“Ne, odlučio sam”, reče Kajl. “Samo te molim da nikome ne govoriš tko je on. Bolje je da što manje ljudi zna za njega.”

“Dobro, neka bude kako želiš”, reče Vladarica. “Ali ako se predomisliš, slobodno mi to reci.”

Pogledala je još jedanput Verna i s negodovanjem odmahнула glavom, a onda se okrene i izađe iz sobe, zatvorivši vrata. Oba su se muškarca duboko naklonila za njom.

Vern je osjećao prazninu u glavi. Nije se usuđivao ni pogledati Kajla. Rein mu drug polako pride i stane pokraj njega promatrajući ga.

“Reci mi sad, zašto si lagao?” upita tiho.

Vern se lecne.

“Nisam lagao”, reče nesigurno.

“Mene ne možeš prevariti, mladiću”, reče Kajl mirno. “Ja znam da Rea nije bila ni s jednim muškarcem prije mene, a ti tvrdiš da te uzela još prije našeg vjenčanja. Mogao sam to reći Vladarici, ali sam šutio, zato što mislim da ti dugujem nešto. Postoji neki razlog zašto joj nisi htio odgovoriti istinu, nego si radije rekao tu laž na koju se ni jedan muškarac ne bi lako odlučio. Želim znati koji je to razlog.”

Vern je dugo šutio. Činilo mu se kao da mu je grudi pritisnuo težak kamen kojeg se nikad neće riješiti. Zgrčio se na podu i zastenjao u mucu.

“Oh, htio bih povratiti...”, prostenje.

Kajl klekne pokraj njega i položi mu ruku na rame.

“Što je, Vern?” reče blago. “Meni možeš sve reći.”

Vern je teško disao, a onda se zgrčenog lica okrene prema Kajlu.

“Htio bih povratiti sve ono što se dogodilo, sve što sam čuo i vidio”, reče jedva čujno. “Reći ću ti, Kajl, ali nemoj misliti da ti time činim neku uslugu. Opteret ću te istinom, a sebi neću olakšati. Da, u pravu si. Ja nisam Rein ljubavnik, ali sam to trebao postati. Ja sam joj podmetnut”, zastao je i oborio glavu. “Trebao sam postati njen ljubavnik i polako je trovati, to mi je bio zadatak. Ne prekidaj me!” poviče dok su mu suze curile niz lice. “Sad kad sam počeo, dozvoli mi da sve kažem! Grupa žena, ne znam koliko ih ima, namjeravala je otrovati Reu, a mislim i Vladaricu. Ali nisu uspjele naći pouzdanu službenicu u Reinom kućanstvu pa su se dogovorile da joj podmetnu mene. Ali prevarile su se. Mjerile su je prema sebi, a ona je bolja od njih. Poštedjela mi je čast i sklonila me privremeno u brvnaru dok mi ne nađe ženu. Nisam mogao učiniti ono što su zavjerenice tražile od mene. Nisam joj mogao dati otrov. One su to valjda i same shvatile i ovaj napad je posljedica toga.”

“Pretpostavljam da znaš imena zavjerenica”, reče Kajl koji ga je slušao osjećajući duboku zebnju. Mladićeve riječi potvrđivale su razgovor koji je sam čuo.

“Znam neke, ali ih ni pod mukama neću otkriti”, odvrati Vern.

“Ali zašto? Zašto sve ovo nisi rekao Vladarici?” upita Kajl u čudu.

Vern se gorko nasmije.

“Naivan si! To su sve žene s visokim položajem. Tko sam ja da ih mogu optužiti? Jednostavno bi porekle. Nemam nikakvih dokaza za svoje riječi. Moj život i ovako malo vrijedi, ali poslije toga ne bi vrijedio baš ništa.”

“Vladarica bi te zaštitila”, reče Kajl.

“Vladarica ne može zaštititi ni samu sebe”, odvrati Vern s gorčinom u glasu. “Pogledaj što su napravile Rei! Ne zaboravi da ja znam samo neke, a ne sve. Tko zna koliko ih sudjeluje u zavjeri? Svaki put kad bih ugledao ratnicu, pitao bih se nije li možda njihova. Ni za Delhinu nisam bio siguran. Uostalom, varaš se ako misliš da bi me Vladarica štitila. Ona mi ne bi povjerovala, ali bi se zato naljutila i u najboljem slučaju vratila me majci gdje bi me zavjerenice brzo dohvatile. Sumnjam da bih živ dočekao idući dan.”

“Podcjenjuješ Vladaricu, Vern, a precjenjuješ ugled tih žena”, reče Kajl odmahnuvši glavom. “Vjeruj mi da bi nakon ovog napada na Reu tvoje riječi Sutahan ozbiljno shvatila. Trebao si joj reći.”

“Jao, kad bi samo slutio...”, prošapće mladić pokrivši lice rukama. “Dobro, recimo da sam joj rekao i da mi je povjerovala”, reče zatim, malo se pribavši. “Što misliš da bi Vladarica učinila sa mnom kad bi shvatila da sam znao za sve ovo i da unatoč tome nisam upozorio Reu?”

Kajl ga je bez riječi gledao.

“Misliš li da to mene ne grize cijelo vrijeme?” reče Vern plaćući, kao da mu je pročitao misli. “Ali pokušaj se staviti u moj položaj! Bio sam uplašen, predan ženi koju nisam poznao, a istovremeno sam dobro znao kakve su žene koje su me njoj izručile. Prijetile su mi smrću! U početku se nisam usudio ništa reći, a poslije više nije dolazila. Što sam mogao učiniti? Bojao sam se! Uostalom, nisam očekivao da će je napasti. Mislio sam da je sigurna dok god one misle da joj dajem otrov...”

Kajl se zamisli.

“Učini što hoćeš...”, reče Vern zdvojno. “Žao mi je samo što se nisam odmah ubio kad mi je majka rekla što namjerava.”

“Je li i tvoja majka među zavjericama?” upita Kajl.

Vern samo šutke kimne glavom.

“I Ksadora, pretpostavljam”, reče Kajl.

Za Ksadorinu majku Desiru već je znao zahvaljujući razgovoru koji je čuo u Hramu. Ali nije mu bilo jasno što bi te žene mogle postići ubojstvom Vladarice i Nasljednice. Pokušao se sabrati. Što bi bilo kad bi Sutatehan i Rea poginule? Vladarica bi postala... Anthea...

U jednom kratkom trenutku Kajlovom glavom bljesnu spoznaja i svi dijelovi slagalice padoše na svoje mjesto. Anthea koja mu je prijetila da će Vladarica i Rea uskoro umrijeti, Anthea koja mu je rekla za Reinog tobožnjeg ljubavnika... I napad koji je uslijedio malo nakon što joj je on rekao da Rea nikad nije imala ljubavnika! Bol ga naglo presječe kad mu je sinulo da je i nehotice prouzročio ovaj napad na Rein život. Trgnuo se i glasno udahnuo zrak od zaprepaštenja.

Vern ga pogleda. Kajl se strelovito okrene prema njemu i čvrsto ga uhvati za ruku. Oči su mu sijevale.

“Anthea... Anthea ih vodi, zar ne?... Jasno mi je! Boginja, kako mi je jasno! Ona je kriva za sve! Neka je Boginja sruči u najdublje ponore svog mračnog svijeta!”

Vernove se oči raširiše od zaprepaštenja, a Kajl u njima pročita priznanje koje je tražio.

“Ja ti to nisam rekao!” promuća mladić u strahu.

“Nisi ni morao!” odvrati Kajl mračno. “Sve mi je jasno. Tko još Vern? Ne taj mi ništa, ako želiš da ti pomognem. Tko još sudjeluje u zavjeri?”

“Takara i Desira. Ne znam za druge”, odvrati Vern dršćući. “Ali slučajno sam čuo kad je moja majka rekla da skoro polovica plemenitih žena podržava Antheu. Sama je Ksadora vodila napad na Reu.”

Kajlu se zavrti u glavi. Mladićev strah sad mu je bio puno jasniji.

Ustao je i nekoliko puta prešao po sobi pokušavajući se smiriti. Sastanak na Isalijinom brdu gledao je sad u sasvim drugom svjetlu. Bila je to prilika, možda jedina, da čuju planove zavjericica i možda uhvate priliku da ih nekako osujete. Ali Rea je bila ranjena i još uvijek nije bilo niti sigurno da će preživjeti. Ona nije mogla ići.

U koga bi mogao imati dovoljno povjerenja za taj zadatak? Pomislio je na svoju majku, no ona je bila na granici, a taj je sastanak bio za nekoliko dana. Irina, možda? Odmahnuo je glavom. Ona je morala ostati pokraj Ree. Zavjerenice bi mogle pokušati ponovno napasti. Reine su ratnice bile odane svojoj gospodarici, to mu je i Vern potvrdio, no nije ih dovoljno poznavao da bi i jednoj povjerio ovako važan zadatak. Još je neko vrijeme razmišljao, a onda konačno shvati da nema izbora.

Pogledao je mladića koji je još uvijek klečao na podu.

“Vern, slušaj me pažljivo”, reče ozbiljno. “Pogriješio si što odmah nisi sve rekao Rei, ali razumijem tvoje razloge. Nemoj sad napraviti istu pogrešku. Ako Rea preživi rane, morat ćeš joj sve otvoreno priznati. Ona mora znati što se događa i to što prije.”

“Reći ću joj”, kimne Vern sav blijed. “Što ćeš učiniti? Hoćeš li reći Vladarici?”

“Ne zasad. Barem u tome si bio u pravu. Ne možemo optužiti pola plemenitih žena Atlantide i Vladaričinu vlastitu kćer bez čvrstih dokaza. Srećom, postoji mogućnost da nabavimo neke dokaze, ili makar saznamo imena žena koje sudjeluju u zavjeri. Morat ću na nekoliko dana otići iz Atlante.”

“Kamo ćeš otići?”

“Nije potrebno da to znaš. Otići ću za četiri dana i nadam se da ću se brzo vratiti.” Opazio je kako je mladić spustio glavu čuvši njegove riječi. “Nemoj misliti da ti ne vjerujem, Vern, ali ovo su osjetljive i opasne stvari. Tvoj je položaj ionako dovoljno opasan. Bolje je da znaš što manje. Ponašaj se razumno dok mene nema i ne izlazi iz Reinih prostorija. Samo si ovdje siguran”, zastao je na tren sjetivši se nečega. “Rekao si da ti je bio zadatak otrovati Reu. Imaš li možda kod sebe taj otrov?”

“Ne, ostao je u brvnari”, reče Vern tiho. “Vatra ga je sigurno uništila.”

“Šteta.” Na Kajlu se moglo vidjeti da je razočaran. “Kad bismo znali o kojem se otrovu radi, možda bismo mogli naći i protuotrov... Siguran sam da to isto daju i Vladarici.”

Razmišljao je neko vrijeme. Možda na Isalijinom brdu čuje nešto i o tome. Očigledno se radi o otrovu s polaganim djelovanjem. Tjedan dana odgode tu ne bi smio igrati veću ulogu.

“Ne brini, Vern”, reče, pogledavši mladića koji je klonulo klečao na podu. “S Boginjinom pomoći možda uspijemo nešto učiniti. Najvažnije je da Rea preživi. Idi i okupaj se sad. Donijet ću ti novu odjeću, a zatim ću otići k Rei.”

“Znaš li kako joj je?” upita Vern ustajući.

“Još uvijek je živa, a to već puno znači”, reče Kajl uzdahnuvši.

Malo kasnije, nakon što se pobrinuo za Verna, otvori vrata sobe u kojoj je ležala Rea i uđe unutra. Dvije službenice Hrama, koje su sjedile pokraj nje, kratko ga pogledaše, a zatim, prepoznavši Nasljedničinog druga, jedna od njih ustane i prepusti mu svoje mjesto. Polako joj se približio i uzeo joj ruku. Bila je još uvijek ledena, kao i jučer, unatoč toplom danu i vatri koja je gorjela u kaminu. Nepomično je ležala, no nakon duljeg promatranja Kajlu se ipak učini da diše nešto dublje i lakše nego jutros. Upitno je pogledao ženu koja je sjedila s druge strane, ali ona samo jedva primjetno odmahne glavom.

“Nema nikakvih promjena”, reče tiho. “No, ako je Boginjina volja da preživi, morala bi uskoro doći k sebi.”

Kimnuo je glavom i opet pogledao Reu. Tek sad, poslije onog što je čuo od Verna, postao je svjestan stvarne opasnosti u kojoj se nalazila. Čak i ako preživi rane, prava joj je borba tek predstojala. Osjetio je kako mu se oči pune suzama i sklopio ih. Sa svih strana pružale su ruke prema njoj mračne sjene i pokušavale je uništiti, ali ne otvoreno, nego podmuklo, iz potaje. Vern mu nije mogao reći više od nekoliko imena, ali Kajl ih je slutio barem još desetak. Častohlepnice i okrutnice, uvijek nezadovoljne i pune sebe, sve su se one okupile pod Antheinim vodstvom i uprle sve sile da zbace Vladaricu i njenu zakonitu nasljednicu... Anthea... Imao je bolje mišljenje o njoj, čak i nakon onog što je pokušala u Anahavi, ali sad je morao priznati da se prevario. Još kao dijete primijetio je njenu nesnošljivost prema starijoj sestri, ali uvijek je mislio da će to prije ili kasnije prevladati. Zašto, što ju je natjeralo da ode u takvu krajnost i pokuša ubiti majku i sestru, protivno svim Boginjinih zakonima? Jedno vrijeme, prije nego što je upoznao Reu, bila mu je čak i draga prijateljica, ali se poslije povukla i odbijala njihove pozive da im se pridruži. Bilo mu je žao zbog toga, no Rea je već onda privlačila svu njegovu pozornost. Bila je uvijek tako puna života i neke duboke blagosti, sklonija maštanju i

pjesmama nego razgovorima o okrutnim ratničkim vještinama, omiljenoj temi među drugim djevojkama, budućim ratnicama. Otkako se vratio u Atlantu, nekoliko je puta pomislio da se promijenila, ali gledajući je sad kako nepomično leži, na samom rubu smrti, s dubokom tugom i ljubavlju shvati da to nije istina. Krećući se u strogim okvirima svog položaja i dužnosti ratnice, ona je još uvijek ostala ista kao i prije, i to je bila njena snaga, ali i slabost. Kako ju je samo beskrajno volio! Ona je bila sve što je ikad želio i molio od Boginje. Nije bilo pravedno da je sad, kad mu se želja konačno ispunila, ponovno izgubi. Osjećajući kako mu suze klize niz lice, sklopio je oči i uputio Boginji žarku molitvu za Rein život.

“Izgleda da dolazi k sebi!” začuje iznenada riječi žene koja mu je sjedila nasuprot.

Otvorio je oči i pogledao Reu. Službenica Hrama ustane iz svog sjedećeg položaja i klekne joj bliže, a druga priđe i sagne se pokraj nje napeto je promatrajući.

Rea malo pomakne glavu i sasvim tiho zastenje. Očni joj kapci najprije zatreperiše, a onda se polako otvore. Gledala je ravno prema se mutnim pogledom.

“Rea!” pozove je Kajl tiho susprežući suze. “Rea! Čuješ li me?”

Pomaknula je glavu i pogledala ga.

“Kajl...”, šapne jedva čujno, promuklim glasom, i zakašlje.

“Nemoj se naprezati!” reče Kajl brzo, uočivši pogled pun upozorenja koji mu je dobacila službenica. “Ljubavi moja, teško si ranjena, ali s Boginjinom pomoći preživjet ćeš”, reče glasom punim nježnosti zanemariivši nazočnost službenica. “Drži se, Rea! Bori se! Duguješ mi to!”

“Žao... mi... je...”, prošapće Rea isprekidano.

Oči joj ponovno zatreperiše, a onda se sklopiše.

“Opet se onesvijestila”, reče službenica nakon kraće šutnje. “Ali ovo je dobar znak. Treba odmah javiti Vladarici.”

“Što je značilo ono ‘Žao mi je?’” upita druga službenica u čudu.

Kajl je šuteći gledao Reu. Slutio je na što su se odnosile njene riječi. Upozorio ju je, a ona ga nije shvatila dovoljno ozbiljno. Ali da će kazna uslijediti ovako brzo i da će biti tako strašna, to ni

Danijela Blažeka

jedno od njih dvoje nije slutilo. Nagnuo se nad nju i usnama joj dotaknuo čelo.

“Samo ti preživi”, reče tiho.

XIX.

Taj i idući dan protekli su Kajlu brzo, ali to se ne bi moglo reći i za druge stanovnike Atlante. Poslije napada na Nasljednicu, atmosfera je u gradu postala gotovo neizdrživa. Po Vladaričinoj zapovijedi, ratnice su opkolile južnu gradsku četvrt i dobro je pročešljale u potrazi za svim sumnjivim, pogotovo ranjenim ženama. Konačno su, nakon pažljive pretrage, u jednom jarku pronašle tijela šest žena od kojih su neke imale rane po tijelu. Žene su bile otrovane. Vladarica se strahovito razbjesnjela kad je to čula. Trag koji ju je mogao dovesti do onoga tko je stvarno stajao iza napada na Reu, izbrisan je. Ratnice su se uzalud raspitivale i pokušavale otkriti nešto bi ih moglo uputiti u nekom pravcu. Na kraju su uspjele ustanoviti da su dvije žene, obje višestruko kažnjavane zbog raznih zlodjela, nestale iz grada na dan napada. No tu im se gubio svaki trag, i premda je Vladarica odmah poslala glasnice u susjedne gradove i sela, malo je bilo nade da će ih uhvatiti.

No, s druge strane, pročešljavanje južne četvrti donijelo je i druge rezultate. Na vidjelo su izašle razne stvari i zatvori Atlante bili su puni. Presude su donošene brzo, a s obzirom na okolnosti bile su i teže nego inače. Vladarica je čvrsto odlučila dobro očistiti taj dio grada i više je žena obješeno po kratkom postupku u krugu zatvora dok je nekoliko bivših ratnica pogubljeno mačem. Ostalima je pružena još jedna prilika da se počnu baviti nekim časnijim zanimanjem. Vladarica im je ponudila da nasele napuštenu zemlju prema Granici i obećala im u prvim godinama pomoć. Mnogi su njenu ponudu prihvatili dok su preostali nakon

puštanja iz zatvora jednostavno nestali. Vladarica je namjeravala južnu četvrt djelomično srušiti, a ostatak potpuno obnoviti i dati na raspolaganje časnim obiteljima.

U gradu je radi svih tih zbivanja privremeno bio uveden poseban režim kretanja. Zabranjeno je trgovanje po ulicama, osim na za to određenim mjestima, a broj patrola bio je vidljivo povećan. Noću su se gradom smjele kretati samo žene s posebnom dozvolom, a svi izlazi iz grada strogo su nadzirani. Čak su se i danju ljudi uglavnom zadržavali po kućama, izlazeći jedino ako su imali nekog posla.

Tijela poginulih Reinih ratnica vraćena su sa svim počastima njihovim obiteljima. Samo je jedna od njih imala druga i djecu i njima se Vladarica obvezala pružati naknadu sve dok to bude potrebno. Irina je odlučila da privremeno neće primati nove ratnice u službu, sve dok se situacija ne razjasni. U međuvremenu je Anthea napustila Atlantu vodeći prema sjeveru ratnice koje je Vladarica slala plemenitoj Rakiri. Kajl je odahnuo kad je to čuo. Iako je znao da to ne znači da je Rea sad sigurnija nego ranije, bilo mu je ipak lakše pri pomisli da neće morati sretati Antheu i pozdravljati je, znajući istovremeno da je ona naredila Reino ubojstvo. Anthea se, uostalom, držala dosta povučeno i nakon one prve noći nije više došla pogledati sestru.

Kajla je mučila pomisao na put koji mu je predstojao. Nakon što je o tome malo detaljnije razmislio, shvatio je da ne smije na sastanak kod Isalijinog brda krenuti sam. Morao je proći kroz gotovo nenaseljenu zemlju koju su nadzirale rijetke patrola ratnica i kojom su se najvjerojatnije skitale neke od žena koje su pobjegle iz južne gradske četvrti. K tome je još trebalo uzeti u obzir da se Isalijino brdo nalazilo unutar dinjanskog teritorija i da je namjeravao prisluškiivati dogovor zavjerenica koje su Vladarici i Nasljednici radile o glavi. Ionako nije mogao tek tako nestati iz Palače. Iako mu se nije sviđala ta pomisao, shvatio je da će morati porazgovarati s Irinom.

Znao je da Rea ima visoko mišljenje o mladoj zapovjednici svojih ratnica, ali on sam nije je još dovoljno poznavao. Pitao se kako će reagirati na ono što će joj reći. Hoće li ga pokušati zaustaviti? To je bilo vrlo vjerovatno. Sve je ovisilo o tome hoće li je uspjeti uvjeriti da ga pusti.

Bio je jako zabrinut i noći je uglavnom provodio vrteći se na svom ležaju i razmišljajući. U trenucima kad bi od umora ipak zaspao, san mu je bio ispunjen raznim snovima iz kojih se uglavnom budio sav oznojen i u strahu. Rea mu je očajnički nedostajala. Tiho je plakao, stežući rukama pokrivač, a ponekad nije mogao izdržati, nego bi ustao i otišao u sobu u kojoj je ona ležala.

Rea je uglavnom spavala. Trećeg dana poslije napada koji ju je zamalo stajao života, Sutahan je objavila da se nalazi izvan životne opasnosti. Zahvaljujući brižljivoj njezi i njenoj prirodno otpornoj građi, nije došlo ni do kakvih komplikacija kojih su se svi bojali. No još uvijek je bila u teškom stanju i oporavak je tekao polako. Vladarica je zbog toga do daljnjeg zabranila posjete svima, i Kajl joj je na tome bio uistinu zahvalan. U situaciji u kojoj se nalazio, najmanje mu je bilo stalo do ispraznih razgovora ili izljeva sažaljenja za koje nije mogao biti siguran koliko su iskreni. Otkako mu je Vern rekao da se i Takara nalazi među zavjerenicama, nije imao povjerenja čak ni u Savanu. Bilo mu je teško zbog toga, jer je mlada žena, pokraj Delhine, bila njegova, a još više Reina, prijateljica iz djetinjstva s kojom su ga vezale brojne uspomene.

Dan prije nego što je mislio krenuti na put, Kajl je rano ustao i izašao iz Reinih prostorija. U to doba jutra Irina je obično obilazila straže. I zaista, malo kasnije ugledao ju je kako prolazi hodnikom u kojem su još uvijek gorjele noćne svjetiljke. Primijetila ga je još izdaleka i odmah mu prišla.

“Trebaš li nešto, Kajl?”

“Htio bih govoriti s tobom, Irina. Ali ne na hodniku. Možemo li otići negdje gdje nas nitko neće moći čuti?”

Na licu zapovjednice ne pokaže se ni tračak iznenađenja kojeg je sigurno morala osjetiti.

“Pođi sa mnom”, reče samo i uputi se prema dijelu u kojem su boravile ratnice.

Otvorila je vrata jedne manje prostorije i propustila ga pokraj sebe, a zatim i sama uđe i zatvori vrata. U prostoriji je vladao mrak, ali tren kasnije Kajl ugleda plamičak. Irina zatvori vratašca na svjetiljci i postavi je na za to predviđeno mjesto u zidu. Okrenula se zatim drugu svoje gospodarice i upitno ga pogledala.

Kajlu je bilo pomalo neugodno, ali potisne taj osjećaj. Više ga je brinulo kako će mlada zapovjednica Reinih ratnica primiti ono što joj je namjeravao reći.

“Irina, znam da ti moja molba možda izgleda čudnom”, reče oklijevajući. “Ali treba mi pomoć, a nakon što čuješ ono što ću ti sad ispričati, shvatit ćeš zašto se nisam nikome drugome mogao obratiti i zašto ovaj razgovor mora biti skriven od svih radoznalih ušiju.”

Ne oklijevajući više, rekao joj je sve što je znao: od razgovora kojeg je čuo u Hramu i onoga što mu je rekao Vern pa do svojih vlastitih zaključaka. Ratnica je šutjela, nijednom ga ne prekinuvši. Samo joj je lice postalo ozbiljnije dok ga je slušala. Kad je završio, neko je vrijeme vladala tišina. Na Irininom se licu vidjelo da razmišlja o njegovim riječima.

“Rea je u velikoj opasnosti”, reče žena nakon nekog vremena Kajlu već poznatom smirenom logikom. “Iz svega što si rekao jasno je da pod svaku cijenu treba otići do Isalijinog brda i čuti što će se tamo govoriti.”

“To sam i sam pomislio”, reče Kajl s olakšanjem.

“Ne sviđa mi se pomisao da moram napustiti Reu dok se nalazi u ovakvom stanju. Ako je priča tog mladića istinita, onda će zavjerenice ponoviti svoj pokušaj da je ubiju.” Nekoliko je trenutaka namršteno razmišljala. “Ali ne znam kome bih drugom to mogla povjeriti. Ne mogu poslati običnu ratnicu. Njihova je vjernost nedvojbena, ali ovaj zadatak traži nešto više od poznavanja ratničkih vještina. Jedina žena kojoj bih se to usudila povjeriti poginula je, na žalost, u ovom napadu na Reu. Morat ću sama otići tamo...”

“Irina, dozvoli mi da ti predložim nešto!” prekine je Kajl. “Razmislio sam o svemu i mislim da bi bila velika pogreška kad bi ti otišla na taj put. Ti si zapovjednica Reinih ratnica i tvoja bi odsutnost u ovom trenutku, neposredno nakon napada na Nasljednicu, svima upala u oči. Zavjerenice znaju da je Vern živ i vjerovatno su sad na oprezu. Vladarica će razgovartati s Ksadorom i Vazilijom i pritom im iznijeti priču koju je njoj ispričao. Na osnovu toga one će zaključiti kako ništa nije rekao o zavjeri i u tom uvjerenju moraju i ostati. Tvoj bi odlazak mogao pobuditi njihovu sumnju.”

“Istina je.” Irina ga je promotrila pažljivim pogledom. “Pretpostavljam da imaš već nekoga na umu kad tako govoriš...?”

“Da, imam. Ja ću otići, Irina”, reče Kajl mirno.

Unatoč svom svom samosvladavanju, zapovjednica se ovoga puta ipak trgnula od iznenađenja.

“Ti?!” očima je preletjela priliku mladog muškarca. Usne joj zadrhtaše kao da će nešto reći, ali ona ih stisne. Ispod namrštenih obrva njene su ga oči promatrale ozbiljnim, gotovo strogim izrazom. Ipak, nije ga odmah odbila. Činilo se kao da razmišlja.

“Slušam”, prozbori na poslijetku.

“Moju će odsutnost biti lako opravdati”, reče Kajl sabrano. “Isprva je nitko neće ni primijetiti, a kasnije možeš reći da sam otišao ispuniti zavjet Boginji zato što je spasila Rein život. U to nitko neće posumnjati. Najvažnije je da ne moramo nikog drugog upoznavati s ovim. Što manje ljudi o tome zna, manja je vjerovatnost da će zavjerenice naslutiti da su nam njihovi planovi poznati. Treba mi jedna pouzdana ratnica koja će me pratiti. Isalijino brdo nije daleko, bit ću odsutan četiri, najviše pet dana. Kad se vratim, znat ćemo puno više o zavjeri i moći ćemo sve reći Vladarici.”

“Kad se vratiš...”, suho će Irina. “Olako si to rekao, Kajl! Prisluškivanje zavjerenica, koje po tvojim vlastitim riječima namjeravaju ubiti i Vladaricu i Nasljednicu, moglo bi biti opasnije nego što misliš. Razmisli malo o tome! A što ako se ne vratiš?”

“Ako se ne vratim...”, reče Kajl polako, “onda sve reci Rei i neka ona odluči što će dalje učiniti. Ali budi bez brige, ne namjeravam se izlagati opasnosti. Mogu li računati na tvoju podršku?”

Odmahnula je glavom.

“Ne, Kajl. Tvoj plan nije loš, no zaboravljaš da sam ja odgovorna i za tvoju sigurnost. Ne mogu te pustiti. Kad bi ti se nešto dogodilo, Rea bi me s punim pravom lišila položaja, a vrlo vjerovatno i života. Radije ću poslati neku ratnicu...”

“Koku, Irina?” gledao je kako se mršti i razmišlja i pričekao nekoliko trenutaka pa onda ponovno progovori, glasom za nijansu tišim i blažim: “I sama si rekla da je tu manje važna ratnička vještina. Odgovorna si za mene, istina je, ali nije li, ipak, i tebi i meni, najvažnija... Rea?”

Nagnuo se k njoj, a njegove sive oči upiše se u njene. U njima je bila mudrost i tuga, a iza svega tiha, duboka ljubav, ljubav koja ne preza ni od kakve žrtve. Žena je jedva primjetno ustuknula. Gledala ga je netremice, a u njenom dotad neprozirnom pogledu pojavi se isprva razumijevanje, a zatim poštovanje. Razumjeli su se. Svako je od njih dvoje na svoj način i zbog svojih razloga bilo spremno izložiti život za Nasljednicu. Dugo ga je šutke promatrala, a onda polako kimne glavom.

“Dobro, Kajl. Učini kako si naumio. Ali ne izlaži se opasnosti, ne samo zbog sebe, već i zbog mene. Kad misliš krenuti?”

“Sutra”, odvrati Kajl.

Bilo mu je drago da je Irina pristala na njegov plan, no istovremeno osjeti duboku zabrinutost zbog odgovornosti koju je preuzeo. Nastojao je da mu se to ne pokaže na licu strahujući da bi zapovjednica mogla promijeniti odluku. “Koju ćeš mi ratnicu dati?”

Irina se kratko zamisli.

“Dat ću ti Darliju”, reče zatim. “Ti je još ne poznaješ jer je nedavno rodila i tek se prekjučer vratila u službu. Mlada je, devetnaest joj je godina. Dobra je ratnica i Rea je rado uzima u pratnju. U nju imam povjerenja kao u samu sebe. Ona će te pratiti.”

“Nije li prerano da se odvoji od djeteta, ako je tek nedavno rodila?”

“Bilo bi prerano, ali rekla mi je da je dala dijete dojilji nakon što je čula za napad na gospodaricu. Slobodna je.”

“Reci joj onda već danas da se spremi, ali ne govori joj kamo idemo”, reče Kajl. “Krenut ćemo sutra u zoru.”

Pružio je ruku vratima, ali se onda predomisli i osvrne prema ženi koja je upravo skinula svjetiljku sa zida.

“Želio bih ti još samo zahvaliti, Irina”, doda tiše, iskreno. “Moram priznati da sam se malo bojao kako ćeš prihvatiti ovo što sam ti ispričao. Mnogim ženama riječ muškarca ne vrijedi više od riječi djeteta. Sad vidim da nisam imao razloga za strah.”

“Nemaš mi na čemu zahvaljivati”, odvrati zapovjednica suzdržano. “Moje je osobno mišljenje potpuno nevažno kad se radi o sigurnosti Nasljednice. Bila bih jako loša zapovjednica da nije tako.”

Ugasila je svjetiljku i otvorila vrata. Kajl je pozdravi malo se naklonivši i zatim se vrati u Reine prostorije.

Spremajući stvari za put, razmišljao je o svom razgovoru s Irinom. Još uvijek nije bio načistu sam sa sobom što da misli o njoj, ali mu je, ako ništa drugo, sad barem bilo jasno zašto je Rea toliko cijeni. Zadivila ga je njena sposobnost da u trenutku shvati i sagleda problem i odmah pronađe najjednostavnije i najlogičnije rješenje. Na njega je otpočetka ostavila dojam krute i nepristupačne žene, nesklone izražavanju emocija, što je bilo prilično neobično za ratnicu. Ali svoju je dužnost obavljala temeljito, i sad, nakon što joj se povjerio, bio je siguran da Reu ostavlja u sigurnim rukama. Irina će se pobrinuti da joj se ne približi ni jedna sumnjiva žena.

Gotovo cijeli dan proveo je u Reinoj sobi sjedeći pokraj njenog ležaja i promatrajući je. Spavala je i tek se pred večer na kratko probudila. Osmjehnula mu se, no za razgovor je bila još preslabla. Srce mu se bolno cijepalo dok je gledao kako je službenice Hrama hrane i previjaju, ali nastojao je izgledati vedro. Poslije je ponovno zaspala, i tek se tad nagnuo nad nju i poljubio je opraštajući se s njom u mislima. Zatim brzo pobjegne iz sobe skrivajući suze.

Idućeg se dana probudio i doručkovao kao i obično, a zatim se vratio u spavaonicu i presvukao u kožno odijelo, slično onome koje je darovao Zeridu. Uzeo je putnu naprtnjaču u ruke i izašao iz Reinih prostorija. U hodniku ga je već čekala zapovjednica Irina u društvu nepoznate mlade žene.

“Kajl, ovo je Darlija”, predstavi je Irina. “Darlija, upoznaj plemenitog Kajla, druga naše gospodarice.”

Ratnica mu je kimnula glavom i pružila ruke u znak pozdrava.

“Čast mi je što ću te ja pratiti na tvom putovanju”, reče samo.

“Darlija ne zna kamo idete”, doda Irina. “Rekla sam joj da mora slušati sve tvoje zapovijedi, osim ako ocijeni da bi se tvoj život mogao naći u opasnosti. Ni u kojem slučaju te ne smije napustiti, a zadatak joj je da te živog i zdravog vrati u Atlantu. Darlija, za njega i njegovu čast odgovaraš mi životom! Ako se njemu nešto dogodi dok ti je povjeren, bolje da se ne vraćaš u Atlantu. Jesi li razumjela?”

“Razumjela sam”, odvrati mlada žena.

“Onda, uz pomoć Boginje, krenite”, reče Irina.

Kajl joj samo nijemo kimne glavom i uputi se prema izlazu iz Palače.

...

Cijelo su prijepodne, uglavnom šuteći, hodali u pravcu sjevera. Kajlove su se misli pretežno vrtjele oko sastanka zavjerenica koji je namjeravao prislušivati. Pitao se što li će tamo čuti i hoće li im išta od toga pomoći da unište zavjeru. Bio je jako zabrinut, a pomalo se i pribojavao da bi sastanak, od kojeg su toliko očekivali, mogao ispasti kratak i nevažan, i da bi se u Atlantu mogao vratiti praznih ruku. Čak ga ni to što su koračali po cesti koja je nekad vodila do njegovog rodnog grada, Nardene, nije moglo oraspoložiti.

Oko podneva su stali kako bi se malo odmorili i u tišini pojeli dio ponesele hrane. Vatru nisu palili i ubrzo nastave dalje.

Kako su se sve više udaljavali od Atlante, broj ljudi koje su srećali na cesti brzo je opadao. Blizina granice osjećala se već tu, svega pola dana puta od glavnog grada. Oko šest sati popodne skrenuli su s ceste prema sjeverozapadu i uskoro, bez ikakvih smetnji, prešli nevidljivu crtu do koje je dosegala moć atlantskog naroda. Ušli su u šumu.

Hodali su bez ijedne riječi, nesvjesno izbjegavajući jače šumove. Na Darlijinom licu vidio se oprez. Šuma joj je, kao i većini atlantskih ratnica, bila nepoznat i neprijateljski prostor, od kojeg je zazirala. Kajl se pak, osjećao čudno. Činilo mu se kao da šuma ima stotine očiju koje sve gledaju u njega i prate svaki njegov pokret. Nikad se još nije osjećao tako nezaštićeno i ranjivo kao sad pa ipak negdje duboko u njemu javljalo se nešto poput prepoznavanja, čak i radosti. Njegovi su preci bez straha kročili ovim istim šumovitim i brdovitim predjelima i njima stoljećima vladali, suprotstavljajući se Dinjanima, sve do konačnog sloma i pada Nardene. Iako je sam svega tri puta u životu posjetio grad u kojem su počivale kosti njegovog oca i sestre, duboko u srcu osjećao je da je ovo njegov dom. Ove šume, pune dostojanstvene tišine, u kojima je vladao vječiti polumrak i koje su odisale mirisima jakim i neobičnim za ljude navikle na ravnice, bile su mu, osjećao je to već sad, puno bliže od vlažne i vruće Anahave, grada na jugu u kojem je proveo najveći dio svog života. I premda to sam

nije primijetio, jer su mu misli bile usmjerene u drugom pravcu, od trenutka kad su zašli u šumu koraci su mu postali gotovo nečujni, a pokreti tijela prirodniiji od kretnji ratnice koja je hodala pokraj njega.

Navečer su zastali pokraj jednog potoka i, koristeći posljednje danje svjetlo, prikupili drvo za vatru. Kajl je bio tako umoran da je jedva stajao na nogama. Uzbuđenja koja je pretrpio proteklih dana, popraćena k tome lošim i nedovoljnim snom, ostavila su svoje posljedice. Bio je sasvim iscrpljen i boljela ga je glava. Darlija je zapalila vatru i donijela vodu s potoka. Kad je voda provrila, usula je u nju punu šaku osušenih plodova šipka. Večerali su opet suhu hranu i polako pili vrući čaj. U međuvremenu se smračilo. Kajl je iz naprtnjače izvukao dugi pokrivač i položio ga na jedno ravno mjesto, a ratnica učini isto. Ležeći umotan u pokrivač, promatrao ju je kako gasi vatru.

“Koliko ćemo još dugo ići prema sjeveru?” upita ga žena, prekinuvši tišinu.

Kajl duboko uzdahne, pokušavajući procijeniti udaljenost.

“Još dobar dio sutrašnjeg dana”, odgovori nakon kraće šutnje. “Idemo do Isalijinog brda.”

Kimnula je glavom.

“Drago mi je da ne idemo dublje u šumu”, reče. “Ovaj je kraj u posljednje vrijeme opet postao nesiguran.”

“Ne idemo samo mi do Isalijinog brda, Darlija. Bit će tamo i drugih Atlantkinja. Ali njih se moramo čuvati više nego Dinjana. Sastat će se tamo prekosutra, a mene zanima ono o čemu će govoriti. Odabrat ćemo zato već sutra navečer dobro mjesto za skrivanje kako bismo mogli slušati njihov razgovor.”

“Ima li taj sastanak neke veze s napadom na gospodaricu?” upita ga ratnica nakon što je malo razmislila.

Samo je kimnuo potvrdno glavom.

“Onda mi je pogotovo drago što je zapovjednica odabrala mene da te pratim”, reče žena mrko. “Voljela bih osvetiti smrt svojih prijateljica koje su poginule braneći Nasljednicu. S jednom od njih, Skisom, bila sam posebno bliska. Nas smo dvije uvijek pratile Reu, kamo god da je išla. Moara me je prije tri mjeseca privremeno zamijenila, jer sam trebala roditi. Sad je ona poginula umjesto mene...” ušutjela je i zagledala se u ostatke vatre.

I Kajl je šutio prelazeći pogledom po niskom raslinju koje ih je okruživalo i slušajući tiho žuborenje potoka u blizini.

“Što si rodila? Kćer ili sina?” upita nakon nekog vremena.

“Kćer”, odvrati mlada žena.

Pomaknula je nogu i petom čizme pritisnula komadić žeravice koji je ostao na rubu ugašene vatre. Odnekud se oglasi cvrčak. Podignula je glavu i zagledala se na trenutak u tamu.

“Imam već sina, uskoro će mu biti tri godine.”

Kajl s nadom pomisli na Reu. Sutahan mu je samo rekla da nije izgubila dijete, ukoliko ga zaista očekuje.

“Sretna si!” uzdahne. “Tako mlada, a već imaš dvoje djece. Nemoj žaliti što nisi bila s Reom, Darlija. Boginja je tako htjela. Imat ćeš uskoro dosta prilike dokazati joj svoju vjernost.”

“Volim je kao sestru”, reče ratnica ozbiljno. “Ona je naša gospodarica, ali svaka ratnica može posvjedočiti da nam je uvijek bila puno više od toga. Ako bude trebalo, bez oklijevanja ću dati život za nju.”

Ustala je i otišla do svog ležaja. Tamo otkopča pojas s oružjem i izvuče mač iz korica pa ga položi pokraj uzglavlja. Zatim legne i sklopi oči provjerivši pritom je li joj oružje na dohvat ruke.

Unatoč umoru Kajl je još dugo ostao budan ležeći na leđima i pogledom pokušavajući prodrijeti kroz neprozirnu tamu. Zatim se i njemu sklopiše oči i neprimjetno utone u san.

Ustali su rano u zoru i odmah nakon doručka krenuli dalje. Teren se polako uspinjao i Kajl je ubrzo bio sav znojan od napora i vrućine koja je postajala sve jača. Pregazili su dva brza potoka, a kad su došli do trećeg, Darlija predloži da zastanu i odmire se. Odahnuo je i sjeo u podnožje jednog drveta. Ratnica je, međutim, ostala stajati, dok su joj oči nemirno lutale okolinom.

“Možemo krenuti dalje”, reče Kajl desetak minuta kasnije.

Oko podneva su opet stali, a četiri sata kasnije, nakon jednog malo težeg uspona, nađoše se na čistini sa svih strana okruženoj drvećem. Stigli su na vrh Isalijinog brda.

Kajl se osvrne oko sebe tražeći mjesto s kojeg bi sutra mogli slušati razgovor zavjerenica, a da pri tome ostanu neprimijećeni. Nijedno mu se mjesto nije činilo dovoljno sigurnim. Još dok se osvrtao, Darlija ga iznenada uhvati za ruku i šutke mu pokaže jedno veliko drvo koje je širilo svoje grane daleko iznad čistine.

“Možemo se popeti gore i sakriti na stablu”, reče ratnica opazivši da je nije razumio.

“To je izvrsna ideja!” reče Kajl odmah, oduševivši se. “Tako ćemo sigurno sve čuti, a da pritom ne budemo u opasnosti da neka žena dolazeći na sastanak, naleti na nas.” Prišao je deblu i dodirnuo ga rukom pokušavajući naći neka mjesta koja bi mu mogla poslužiti kao oslonac pri penjanju.

“Dopusti meni”, reče žena.

Odmaknula ga je i spretno se popela na stablo.

“Ovdje ima jedan dio koji je gotovo ravan”, dovikne mu iz krošnje malo kasnije. “Tu ćemo moći bez ikakvog problema provesti više sati pa i čitav dan, bude li trebalo.”

Spustila se natrag na tlo.

“Idemo sad pronaći neko mjesto gdje ćemo se ulogirati. Rekao si da je sastanak tek sutra. Pretpostavljam da to znači popodne, a ne ujutro. Mislim da će biti dovoljno da se u zoru vratimo ovamo i popnemo na stablo.”

Kimnuo je glavom i bacio još jedan dug pogled na čistinu. Sutra su se tu trebale sastati zavjerenice i možda će neka od njih stajati upravo na ovom mjestu na kojem on sad stoji. Osjetio je kako mu je niz kralježnicu prošla jeza i šutke krenuo za ratnicom koja se već počela spuštati niz brdo.

Idućeg su se jutra vratili na vrh brda. Darlija se prva popela na stablo i pružila ruku kako bi mu pomogla do prve grane. Ubrzo su se našli na jednom širokom i gotovo ravnom dijelu gdje su se grane račvale i koji se nalazio na visini od otprilike dvanaest lakata. Bili su u potpunosti sakriveni lišćem i granama, ali su imali dobar pregled nad čistinom kroz sitne rupice između lišća. Uvjerivši se da su našli dobar i siguran zaklon, Kajl se smjesti u jednom udubljenju, a Darlija sjedne na jednu gotovo ravnu granu. Nije im preostalo ništa drugo nego da čekaju.

Vrijeme je prolazilo upravo nepodnošljivo polako. Bilo je već prošlo podne, kad iznenada začuju kršenje grana i prigušene glasove s južne strane brda. Kajl pogleda Darliju, a ona mu dade znak da šuti i malo se nagne. Kajl je također pokušavao pogledom prodrijeti kroz lišće. Ubrzo ugleda kako na čistinu izlaze dvije prilike, ogrnute dugim tamnim ogrtačima kroz koje se naziralo oružje. Kajlove se oči raširiše kad ih je prepoznao. Bile su to dvije

plemenite žene za koje nikad ne bi pomislio da su se priključile zavjeri. Onda se sjeti kako je Desira u Hramu govorila da moraju uvjeriti one koje još oklijevaju. One su znači barem oklijevale... Pa ipak, bile su krive jednako kao i druge, jer su znale da se nešto sprema i šutjele su o tome.

Ubrzo nakon njih su počele pristizati i druge žene. Oko dva sata popodne na čistini ih je već bilo dvadesetak, uključujući Desiru i Takaru koja je stigla posljednja. Tiho su razgovarale u grupicama, ali na Takarin znak sjedoše u krug na sredini čistine. Jedino je suvladarica ostala stajati.

“Sve smo ovdje”, reče Takara, prešavši pogledom po ženama koje su je šuteći gledale. “Pozdravljam vas u ime naše buduće Vladarice, Anthee, koja nije mogla doći jer se trenutno nalazi na dužnosti u blizini Nardene. Znam da biste radije čule nju samu, ali ona me ovlastila da govorim u njeno ime pa meni možete postavljati sva pitanja koja ste namjeravale uputiti njoj. Ali prethodno bih ja htjela nešto reći. Osim nas koje smo se ovdje skupile, imamo podršku još četrnaest drugih plemenitih žena, što znači da nas ukupno ima trideset i četiri koje podržavamo Antheu, to jest, gotovo polovina plemenitih žena Atlantide. Mislim da je to jasan znak kako je došlo vrijeme za promjene. Sutahan, kao i sve Vladarice prije nje, drži svu moć u svojim rukama i ne namjerava je ispustiti iz ruku. Njena najstarija kći, sudeći po svemu, kreće istim putem. S druge strane nalazi se Anthea, također Vladaričina kćer, koja nam u zamjenu za našu podršku nudi smanjenje moći Vladarice. To znači da, počevši od dana kad preuzme vlast, neće više moći postavljati i smjenjivati plemenite žene kao dosad, nego taj položaj postaje naše nasljedno pravo koje nam nitko ne može oduzeti. Svaka će plemenita žena imati potpunu upravu nad svojim područjem u koju se Vladarica više ne može miješati, i svi prihodi ostaju u njenim rukama, te njima može raspolagati po svojoj slobodnoj volji, a Vladarici je dužna dati samo jedan manji dio. To je ono što nam Anthea nudi u zamjenu za našu podršku. Možete postavljati pitanja.”

“Sve to lijepo zvuči, Takara”, javi se jedna žena, “samo mi još uvijek nije jasno kako to mislite provesti. Pretpostavljam da je ovaj napad na Nasljednicu vaše... hoću reći naše djelo, ali ona je još uvijek živa i, po onome što sam čula, dobro je čuvaju. Sutahan

vodi temeljitu istragu, i ako samo nasluti što se događa, smaknut će Antheu i sve nas zajedno bez imalo oklijevanja.”

Takara ne odgovori odmah, nego se okrene Desiri koja je sjedila pokraj nje i tiho razmijeni s njom nekoliko riječi. Onda se ponovno okrene prema ženi koja je postavila pitanje.

“Istina je da je Rea još uvijek živa”, reče malo tišim glasom, “ali vjerujte mi da neće dugo. Drugi put nećemo promašiti. Što se tiče Vladarice, njeni su dani već odbrojani...” ušutjela je na tren, čekajući da se stišaju glasovi puni čuđenja. “O tome ništa ne znate jer smo to držale u najstrožoj tajnosti. Vladarica već dulje vrijeme prima otrov u malim dozama. To je otrov sa sporim djelovanjem, a ona je već dobila gotovo punu količinu koja je potrebna da je usmrti. Prvi znakovi slabosti već se na njoj primjećuju, ali ih ona zasad skriva. No ubrzo će se kod nje pojaviti opća slabost za koju će druge žene misliti da je posljedica neke bolesti, a nakon toga će i umrijeti.”

“Pa to je užasno!” poviče jedna žena skočivši na noge. “Kako ste to mogle učiniti bez naše dozvole?! Vladarica je kćer Boginje, posvećena i postavljena na svoj položaj od Nje same! Jedna je stvar pokušati ubiti Nasljednicu, a sasvim druga učiniti to s Vladaricom! Ja ne želim imati nikakve veze s tim!”

Žena se naglo okrenula i pošla prema rubu čistine. Kajl se brzo nagne kroz lišće i prepozna Ilaju. U tom trenutku Takara i Desira također skočiše na noge, a jedna žena koja je Ilaji bila najbliža uhvati je za ruku. Desira je posegnula za mačem, ali je Takara brzo zaustavi.

“Ilaja, saslušaj me do kraja!” reče zavodljivim i istovremeno prijetećim glasom. “Istina je da je Vladarica postavljena na svoj položaj od Boginje, ali su zakoni koji joj daju moć stari, potječu još od Ištare. Zar misliš da bi Boginja dozvolila da se u srcu njene mlađe kćeri rodi takva mržnja prema majci da ju je spremna čak i ubiti, da to nije i Njena želja? I Anthea je po svom rođenju Boginjina kćer, ne zaboravi to! Ja mislim da je i sama Boginja nezadovoljna sadašnjim stanjem i želi promjene. Zar joj to smijemo uskratiti? U prošlosti su se ponekad neke plemenite žene bunile protiv Vladarice, ali nikad dosad nije istovremeno polovina plemenitih žena Atlantide ustala protiv nje. Je li to Boginjin znak? Ja mislim da jest!”

Ilaja je zastala i okrenula se. Na licu joj se vidjelo da je uzrujana, ali prešavši pogledom po ženama koje su je okruživale i opazivši da neke među njima kao nehotice drže ruku na dršci mača, snagom volje natjera samu sebe da se smiri.

“Ostaješ li s nama, Ilaja?” upita je Desira dubokim glasom.

“Ostajem, zato što nemam izbora”, odvrati žena, usiljeno se osmjehnuvši. “Što je učinjeno, učinjeno je. Svidjelo se to meni ili ne, sad sam zajedno s vama.” Vratila se natrag u krug i sjela na svoje mjesto.

“Ni meni se ne sviđa što nam niste rekle ni riječi o tome da mislite ubiti i Vladaricu”, reče druga žena. “Ali sad je očigledno prekasno za razgovor o tome. Koliko još tog otrova mora dobiti i koliko mislite da će još živjeti?”

“Sutahan je gotova”, reče Takara sa zlim osmijehom na usnama. Nije ni pokušavala prikriti svoju radost. “Posljednju bi dozu trebala dobiti ovih dana, ali ona će samo malo ubrzati stvar. I bez nje bi uskoro sve bilo završeno, a ovako mislim da joj ne preostaje više od dva mjeseca. Ne postoji ništa što bi je moglo spasiti, čak ni kad bi posumnjala da je otrovana.”

Kajl se trgne od bolnog zaprepaštenja, a ratnica koja je sjedila pokraj njega po prvi put se pokrene, kao da će skočiti među okupljene žene. Kajl je hitro uhvati za rame, a ona ga pogleda bljedog lica i očiju iz kojih je sijevao plamen bijesa.

“Za ime Boginje, smiri se, Darlija!” prošapće Kajl žurno.

Takarina izjava je i među zavjerenicama izazvala šutnju punu iznenađenja.

“Dva mjeseca!” ote se Noleni. “To je doista brzo...”

Premda je to skrivala pred drugim ženama, Nolena je već požalila zbog svoje nepromišljene odluke da pruži svoju podršku Anthei. Kad joj je Takara prije nekoliko mjeseci prvi put prišla i otvoreno porazgovarala s njom, bila je polaskana povjerenjem koje joj je iskazala ugledna suvladarica. Nolena je bila najmlađa među upraviteljicama i često je osjećala da je druge malo uvažavaju. Sutahan joj nikad nije pružila ni riječ podrške ili pohvale, premda joj je u više navrata dobro poslužila. Nije joj bilo žao Vladarice, iako se pribojavala Boginjine kazne. No Reu je cijenila, i nije mogla zaboraviti kako joj je Nasljednica nedavno bez imalo oklijevanja napravila uslugu za koju ju je zamolila. Anthea joj se,

pak, nikad nije sviđala. Namrštila se i oborila pogled skrivajući misli.

“A što ćemo s Nasljednicom?” upita jedna žena prekinuvši šutnju. “Do nje je nemoguće doći.”

Takara slegne ramenima.

“Sad se još oporavlja, ali čim malo prizdravi, morat će izaći iz svojih prostorija, pogotovo kad se uzme u obzir da Vladarica neće još dugo moći vršiti svoju dužnost. U krajnjem slučaju, ako nam ništa drugo ne preostane, pričekat ćemo da Sutahan umre i zatim, čim prođu pogrebne svečanosti, skupiti ratnice i zauzeti Palaču. Svi koji nam se suprotstave morat će umrijeti. Ionako nam druge plemenite žene koje su vjerne Vladarici mogu samo smetati. Namjeravam predložiti Anthei da ni ne postavlja druge na njihovo mjesto. Mislim da bi svaka od nas mogla dobiti još jedno područje na upravljanje. Trideset i četiri plemenite žene sasvim su dovoljne da kontroliraju cijelu Atlantidu. Imate li još kakvih pitanja?”

Pričekala je neko vrijeme, a zatim skine torbu koja joj je visjela preko ramena i izvuče smotak papira.

“Ovdje su prisega preostalih plemenitih žena koje podupiru Antheu, uključujući moju i Desirinu. Pogledajte ih kako biste se uvjerile da govorim istinu, a zatim im pridodajte i svoje prisega. Nadam se da ste ih sve donijele kao što smo vas plemenita Desira i ja već ranije upozorile. Nakon što mi predate svoje prisega, više nema odustajanja. Doduše”, nasmijala se oporo, “ni sad ne možete odustati. Ovaj će sastanak napustiti žive samo one žene koje nam se pismeno obvežu.”

Predala je smotak ženi sa svoje lijeve strane. Kajl se malo uspravi, pokušavajući vidjeti imena na svicima dok ih je listala, ali žena je na žalost bila predaleko. Osjećao je kako u njemu sve vrije od napetosti. To je bio dokaz kakvom se ni u snu nije mogao nadati! Kad bi se samo uspio domoći tih prisega!

Pogledao je Darliju i odmah opazi da je ona došla na istu ideju. Žena je bila izvan sebe od bijesa i jedva se suzdržavala da ne učini nešto nepromišljeno. Zahvaljujući onome što mu je Vern rekao, Kajl je bio pripremljen na ovo što je čuo, ali Darlija to nije mogla ni slutiti. Muškarac je opet uhvati za rame i blago je stisne opominjući je pogledom. Kimnula je glavom i opet se nagnula gledajući kako žene pregledavaju potvrde i dodaju svoje. Potrajalo

je to skoro pola sata, a na kraju Takara opet smota svitke i spremi ih natrag u torbu pa je prebaci preko ramena.

“Sastanak je gotov”, reče zadovoljno. “Razići ćemo se istim redom kojim smo i došle. Kad se opet sretnete u Atlanti, savjetujem vam da o ovome ne razgovarate. U slučaju potrebe, možete se obratiti meni ili Desiri, ali samo ako je nešto zaista važno. Idući put sastat ćemo se tek nakon Vladaričine smrti. Pozdravljam vas.”

Dvije žene koje su prve došle odmah ustanu i napuste krug. U kratkim razmacima slijedile su ih i druge. Na kraju ostanu na čistini samo Takara i Desira. Dugo su šuteći sjedile.

“Kukavice!” promrsi Desira iznenada. “Jesi li ih samo vidjela kako se tresu?”

“Zasad su nam još potrebne”, reče Takara.

“Da, zasad”, odvrati Desira mračno. “Idemo li?”

“Idi ti prva i provjeri usput jesu li se sve udaljile. Više bih voljela da odvojeno stignemo u Atlantu.”

Desira kimne glavom i ustane. Ubrzo je nestala u šumi.

Kajl opazi kako se Darlija pomaknula i okrene glavu prema njoj. Mlada je ratnica tiho izvukla nož iz korica i pripremila se za skok. Očima je pratila svaki Takarin pokret. Kajl je ispitujuće odmjeri, ali ne reče ništa. Takara je bila jaka i okretna žena, a njene godine i ožiljci svjedočili su o brojnim okršajima iz kojih se izvukla živa. Hoće li joj se ova mlada ratnica, još nedovoljno oporavljena od porođaja, moći suprotstaviti? Nije u to baš bio siguran, ali istovremeno je znao da je ovo njihova jedina prilika da se domognu dokaza. Nije htio ni pomisliti na to što će biti s njime ako Takara ubije Reinu ratnicu.

Takara je u međuvremenu izvukla smotak iz torbe i još ga jednom pregledala. Čuo je kako se tiho nasmijala, a zatim je vratila potvrde natrag u torbu i ustala. Idućeg trenutka Darlija se naglo otisne i skoči na suvladaricu. Obje su se srušile na tlo, ali Kajl nije mogao vidjeti je li uspjela raniti Takaru. Suvladarica nije izustila ni riječi, nego je čvrsto zgrabila ratnicu pokušavajući joj oteti nož iz ruke. Zakotrljale su se po čistini, razbacujući lišće. Kajl se uspravio na stablu stižući ruke do boli od napetosti, a zatim nije više mogao izdržati, nego se brzo spusti dolje i zgrabi torbu koja je ležala na zemlji. U tom trenutku opazi kako je Reina ratnica

klonula, a Takara se uspravila, sva krvava, i pogledala ravno u njega.

“Kajl?!” poviče s čuđenjem, a onda se glasno i podrugljivo nasmije.

No njemu nije bilo do smijeha. Sav se naježio gledajući ženu o kojoj je imao samo najgore mišljenje. Okrenuo se i potrčao prema rubu šume, ali već nakon nekoliko koraka osjeti kako ga je njena ruka grubo uhvatila i oborila na zemlju. Pokušao se obraniti, no Takara samo zareži i zamahne rukom. Pred očima mu se zamaglilo od udara i na tren se izgubio.

Žena ga je zgrabila i dobro protresla. Otvorio je oči i ustuknuo od straha ugledavši njeno lice sasvim blizu svoga.

“Sad ćeš mi lijepo polako ispričati kako si se našao ovdje i tko još zna za ovaj sastanak”, reče Takara prijeteći. Nije se više smijala. “Zna li Rea za ovo? Tko nas je izdao?”

Kajl se sav sledio od straha, ali na spomen Reinog imena naglo dođe k sebi i pljune joj u lice.

“Izdajnice! Kukavice!” poviče sav izvan sebe. “Možeš me ubiti, ali to te neće spasiti! Nisam ja jedini koji zna za vašu izdaju!”

Takara naglo podigne ruku i udari ga još jedanput. Zatim pribrano obriše lice rukavom i malo se uspravi i dalje ga čvrsto držeći.

“Imamo vremena!” reče prijeteći.

Kajl ponovno otvori oči i zagleda se u nju. Izraz koji joj je opazio na licu uplašio ga je više od ičega.

“Imamo dosta vremena”, ponovi Takara, s čudnim prizvukom u glasu. Kao da joj je tek sad sinulo koga ima u svojim rukama. Pogledom je kliznula niz njegovo tijelo, a u očima joj se pritom pojavio neki zastrašujući sjaj. “Kad se vratim u Atlantu, otići ću u Hram i zahvaliti Boginji! Zar sam mogla slutiti da će mi još danas pokloniti samog Reinog druga?” promuklo se nasmijala. “Dosta mi je onih smrdljivih Dinjana koji znaju vrištati samo na svom od Boginje prokletom jeziku! Tvoje ću krike barem razumjeti. Umirat ćeš polako i na kraju ćeš me moliti da te ubijem. Ah, još kako ćeš me moliti! A prije toga reći ćeš mi sve što me zanima...”

Ponovno se nasmijala dubokim, grlenim smjehom, a Kajlu naglo popustiše živci. Užasnuto je vrisnuo i pokušao se oteti

čvrstom stisku. Iznenada se Takara nekako neobično zagrcne. Pogledala ga je dugim pogledom, punim čuđenja, a onda joj na usta navali krv i sruši se svom težinom na njega.

Kriknuo je i odgurnuo je pa se brzo zakotrljao dalje od nje. Gledao ju je dršćući od straha, kad iznenada uoči strijelju koja joj je virila iz leđa.

“Kajl, jesi li dobro?” začuje neki glas.

Brzo je okrenuo glavu prema rubu šume i opazio kako mu žurnim koracima prilazi jedan Dinjanin. Čovjek je u desnoj ruci nosio dugi luk. Ustuknuo je u strahu, a Dinjanin zastane.

“Ja sam, Zerid”, reče podignuvši obrve. “Zar me ne prepoznaješ?”

Kajl ga tek sad prepozna i klone natrag na tlo jecajući i tresući se. Zerid mu brzo priđe i klekne na jedno koljeno pokraj njega.

“Jesi li ozlijeđen?” upita zabrinuto. “Htio sam je već ranije ustrijeliti, ali sam se bojao da tebe ne ranim.”

Kajl je šutio pokušavajući se sabrati, a Zerid ga brzo pregleda.

“Odjeća ti je krvava, ali mislim da je to njena krv”, reče zatim.

“Ti... ti si je ubio...”, promrmlja Kajl.

Iznenada prasne u grčevit smijeh, ali su mu istovremeno suze curile niz lice.

“Smiri se, Kajl”, reče Zerid. “Mrtva je, ne može ti više ništa.”

“Znam”, reče Atlant, malo se pribravši.

Ustao je, podrhtavajući, i prišao mrtvoj ženi. Okrenuo ju je na leđa bijesnim pokretom i podignuo torbu koja je ležala ispod nje. Zatim još jednom pljune na nju.

“Proklela te Boginja, kao što te ja sad proklinjem, Takara!” poviče. “Ne imala nikad mira! Neka ti zlodusi rastrgaju dušu, kao što će ti divlje zvijeri rastrgati tijelo! Odvratna izdajnice! Ubojice! Dobila si što si zaslužila!”

Okrenuo se i prišao Zeridu koji ga je nijemo promatrao.

“Hvala ti, Zerid!” reče glasom koji je podrhtavao. “Spasio si mi život. Ali kako si se ti našao ovdje?”

“Čuo sam kad ste ti i Rea razgovarali u hodniku o ovom sastanku”, odvrati Dinjanin. “Bili ste dovoljno glasni da sam vas mogao čuti i kroz zatvorena vrata.”

Kajl se naglo namršti i pogleda ga sa sumnjom.

“Rea je trebala doći ovamo...”, reče. “Zar si joj smjerao učiniti neko zlo?”

Zerid ustane sa zemlje. Uto Kajl po prvi put opazi da se na čistini nalazi još desetak Dinjana. Naglo se okrenuo prema Zeridu i pogledao ga zaprepašteno. Zaustio je, ali ga Dinjanin brzo prekine.

“Znam što si pomislio, Kajl, ali nisi u pravu! Htio sam porazgovarati s Reom i pokazati joj da mi može vjerovati. Htio sam je povesti u svoj logor i upoznati s drugim plemenskim vođama. Lakše bih ih pridobio kad bi im ona sama iznijela svoj prijedlog. Samo sam zato došao ovamo, a ove ljude koje vidiš poveo sam radi vlastite sigurnosti. Znao sam da će se ovdje sastati više Atlantkinja. No ono što sam čuo, jako me je iznenadilo.”

“U to sam siguran”, promrmlja Kajl kojeg je Zeridovo objašnjenje malo smirilo. “Hvala Boginji da si čuo moj i Rein razgovor i našao se ovdje da mi pomogneš!”

“Reci mi, je li istina da je Rea ranjena?” upita ga Zerid.

“Istina je...”

Iznenada ih prekine uzvik jednog Dinjanina.

“*Zerid, ešere at hude!*”¹⁰

Kajl ugleda kako se Darlija naglo prevrnula i dohvatila nož koji je ležao pokraj nje u travi. Dinjani smjesta odskočiše izvlačeći oružje, a jedan od njih, njoj najbliži, okrene koplje prema njoj.

“Za ime Boginje!” poviče Kajl u strahu. “Reci svojim ljudima da je puste s mirom! To je Reina ratnica!”

“Ne dirajte Atlantkinju!” reče žurno Zerid na dinjanskom jeziku.

Kajl je već pohitao ratnici i kleknuo pokraj nje ne obazirući se na Dinjane koji su ih okruživali. Žena je jedva disala, držeći se rukom za grlo na kojem su se vidjeli otisci Takarinih prstiju. Nije bila teže ranjena, osim što je imala nekoliko plitkih posjekotina na grudima i rukama. Smrknutog lica gledala je Dinjane koji su je okruživali, no budući da nijedan nije više pokazivao namjeru da je napadne, i sama se malo opustila, ne gubeći ih pritom iz vida.

“Darlija, ovi nam Dinjani neće ništa učiniti”, reče Kajl. “Poznajem njihovog vođu.”

“Gdje je Takara?” protisne mlada žena hrapavim glasom.

¹⁰ Zerid, ova je još živa!

“Mrtva je. Ovaj ju je Dinjanin ubio”, reče Kajl, kimnuvši glavom prema Zeridu. “Spasio mi je život.”

Pogledala je Dinjanina i polako se uspravila. Pogled joj klizne pokraj njega na Takarino tijelo koje je ležalo samo nekoliko koraka dalje, sa strijelom u leđima. Malo se trgnula i namrštila pa prešla pogledom po Dinjanima koji su ih okruživali, a onda vrati nož u korice i okrene se prema Kajlu.

“Žao mi je, Kajl, bila je jača od mene”, reče još uvijek promuklim glasom. “Sjećam se samo da mi je stisnula grlo i da nisam više mogla disati.”

“Takara je bila izuzetno opasna žena i bilo je hrabro od tebe što si joj se suprotstavila”, reče Kajl. “Na sreću, sad više nikome ne može nanijeti zlo.”

Okrenuo se prema Zeridu koji je šutke stajao sa strane.

“Što ćeš sad učiniti, Zerid?” upita ga. “Možemo li ići?”

Dinjanin je polako odmahnuo glavom.

“Ne, Kajl. Želim da mi najprije objasniš ono što sam čuo. Shvatio sam da su se neke Atlantkinje okrenule protiv Vladarice. Rekle su da će umrijeti za dva mjeseca. Meni ta vijest puno znači. Što je u toj torbi i zašto si bio spreman riskirati život da bi je se domogao?”

Kajl je neko vrijeme šutio razmišljajući što da mu odgovori. Unatoč tome što mu je Zerid spasio život, nije mu u potpunosti vjerovao.

“Rekao si mi jednom da budem iskren s Reom”, progovori ponovno Dinjanin prigušenim glasom. “Iako sam Dinjanin i za mnoge Atlante manje vrijedna osoba, ni ja nisam baš tako glup da ne bih mogao razlučiti istinu od laži, Kajl. Imaj povjerenja u mene i reci mi otvoreno što se događa. Ne zaboravi da između mene i Ree postoji dogovor. No sad vidim da se u kratkom vremenu dogodilo puno toga što taj dogovor može ugroziti. Rea je ranjena, Vladarica umire... Što se događa?”

“Dobro, Zerid, bit ću iskren, ali neka mi Boginja pomogne ako sam te pogrešno procijenio”, reče Kajl, uzdahnuvši. “Dio plemenitih žena Atlantide okrenuo se protiv Vladarice i Ree koja je njena zakonita nasljednica. Namjeravaju za iduću Vladaricu postaviti Reinu mlađu sestru, Antheu. Kao što si i sam čuo, Vladarica je otrovana i trebala bi umrijeti za dva mjeseca. Reu su

prije tjedan dana napale neke ratnice i teško ranile. Jedva je preživjela, ali će biti i dalje u opasnosti sve dok ne sazna imena zavjerenica i ne smakne ih. U ovoj se torbi nalaze prisegne tih žena kojima potvrđuju svoju odanost Anthei, Reinoj sestri. Ako dobije te dokaze, Rea će im se moći suprotstaviti, inače je pitanje što će biti. To je sve. Ako zaista namjeravaš uzvratiti Rei dobro koje ti je učinila, pustit ćeš nas da odemo.”

“A, s druge strane, mogao bih vas i ubiti i uništiti te potvrde”, reče Zerid podignuvši glavu. “Vladarica umire, Nasljednica je ranjena, druge plemenite žene uskoro će biti i suviše zauzete međusobnom borbom. Nije li to pravi trenutak za Dinjane da zbače atlantsku vlast s leđa i unište vas tako da se više nikad ne uspijete podići? Jesam li u pravu, Kajl? Tko bi nam se sad mogao suprotstaviti? Vaš je narod trenutno gotovo obezglavljen, a za koji će mjesec biti u još gorem stanju.”

Kajl problijedi i zagleda se bez riječi u Dinjanina. Dobro je znao koliko je Zerid u pravu.

“Ne odgovaraš mi”, reče tamnopusiti čovjek, osmjehnuvši se. “Ne boj se, Kajl. I Dinjani imaju čast, premda je spominju rjeđe od vas, i znaju pokazati svoju zahvalnost kad treba. Rea mi je spasila život u trenutku kad sam već izgubio svaku nadu. Njegovala me i na kraju mi vratila slobodu. Iako je to pokušavala i sebi i meni objasniti namjerom da postigne neki dogovor između naših naroda, dobro znam da život mogu zahvaliti samo njenoj dobroti i osjećaju za pravednost. Imao sam je prilike upoznati. Naš je dogovor bio i suviše neodređen i dalek da bi mogao imati onu težinu koju mu je ona pokušavala pridati. Pokazat ću joj sad da i Dinjanin može biti plemenit. Neću iskoristiti priliku koja mi se pruža, ali vas ipak ne mogu odmah pustiti. Morate me slijediti do našeg logora. Tamo će se sutra, na moj poziv, skupiti vođe svih dinjanskih plemena. Iznijet ću im Rein prijedlog i pokušati ih nagovoriti da ga prihvate. Budući da sad znam da Vladarica umire, naš je dogovor neočekivano dobio na težini. Kad se vratite u Atlant, moći ćeš Rei prenijeti zaključak naših starješina. Jesi li zadovoljan?”

Kajl samo šutke kimnu i pruži mu ruke.

“Nisi Atlant, ali jamčim ti da si plemenitiji od polovine takozvanih ‘plemenitih’ žena. Hvala ti, Zerid”, reče tiho.

Zerid prihvati pružene ruke i stisne ih, osmjehnuvši se. Zatim se okrene drugim Dinjanima.

“Vojag, vraćamo se u logor. Atlanti idu s nama”, reče svojim jezikom.

Čovjek kojem se obratio bio je otprilike njegove visine, ali nešto stariji i naizgled ozbiljniji. Malo se namrštio kad je čuo Zeridove riječi.

“Misliš li da je pametno pokazati logor atlantskoj ratnici, Zerid?”

“Ionako ćemo ga uskoro opet preseliti. Oni će, uostalom, ostati s nama samo dok se ne dogovorimo s drugim vođama što nam je činiti. Nakon toga ćemo ih oboje pustiti.”

“Dobro, ali onda bi joj makar trebalo oružje uzeti.”

Zerid pogleda ženu.

“Kajl, moji prijatelji traže da ratnica preda oružje”, reče na atlantskom.

“Ne dolazi u obzir!” reče Darlija oštro. “Dobro mi je poznato što Dinjani rade sa zarobljenim Atlantkinjama! Ako želiš moje oružje, dođi i pokušaj mi ga uzeti!”

“Smiri se, Darlija...”, reče Kajl umorno. “Zerid, ako ti obećam da ratnica neće upotrijebiti oružje osim da bi zaštitila svoj ili moj život, hoćeš li joj ga ostaviti?”

“Dobro, neka zadrži oružje”, reče Zerid. “Ostavit ćemo joj oružje, Vojag. Ionako je u našim rukama. Krenimo sad!”

Na njegov znak dvoje Atlanata pođu za njim, a odmah iza njih, nečujnim korakom, slijedili su ih drugi Dinjani. Zvuk koji je pratio njihovo udaljavanje postajao je sve tiši i tiši, da bi se na kraju stopio s drugim šumskim zvucima.

XX.

Mala je grupa brzo odmicala u pravcu sjevera prodirući sve dublje u šumu. Kajl je hodao pognute glave ne razmišljajući ni o čemu. Sad, kad se uzbuđenje malo smirilo, počeo je osjećati kako ga boli lice gdje ga je Takara udarila. Činilo mu se kao da mu je na toj strani sve utrnulo i kao da se ta utrnulost polako širi i na preostali dio glave, ali i na vrat. Obuzela ga je mučnina, a kad je dotaknuo bolno čelo, osjeti kako je mokro od znoja, iako je istovremeno gotovo drhtao od hladnoće. Jedva je pratio Zeridov brzi korak. Pred očima mu je iz trena u tren postajalo sve mutnije. Spušta li se možda već noć? Nije bio siguran, samo je znao da bi najradije legnuo na tlo i sklopio oči.

Tek što je pomislio na to, osjeti kako nije više u stanju hodati. Noge su mu bile teške poput olova, a neka strahovita težina pritisnula mu je ramena. Stao je.

“Zerid!” pozove jedva čujno.

Dinjanin je zastao i okrenuo se, a onda se brzo vrati.

“Što ti je, Kajl? Ne izgledaš dobro.”

“Loše mi je...”, reče Kajl tiho.

Pokušao je sjesti, ali pritom zamalo padne. Zerid brzo priskoči i pomogne mu. No tek što je sjeo, osjeti kako ga obuzima slabost, kao da mu je netko izvukao sve kosti iz tijela. Klonuo je na zemlju i sklopio oči.

“Što mu je?” upita Vojag koji je hodao odmah iza njih.

“Ne znam. Možda je ipak ranjen”, reče Zerid zabrinuto.

Kajlove su oči bile sklopljene. Iz njihovih kuteva klizile su suze. Nije mogao zaustaviti drhtavicu i cvokotanje zuba, a svaki

dodir Zeridovih ruku nanosio mu je bol. Osjećao je neopisivu slabost. U glavi mu je bolno kucalo, a riječi izgovorene u njegovoj blizini parale su mu mozak svojom glasnoćom, kao da su mu viknute u uho.

“Boli li te negdje, Kajl?” upita ga Zerid.

No nije dobio odgovor.

Darlija bez riječi klekne pokraj njega. Zagledala se Kajlu u lice i podignula mu očne kapke, a zatim mu opipa bilo. Kao i svakoj ratnici, i njoj su bile poznate osnove liječenja. Prepoznala je znakove groznice i zabrinula se. Muškarcu je trebala njega i mirovanje, no kako da mu pomogne kad su oboje u rukama ovih smrdljivih Dinjana? Osjećala je njihove poglede i dah na svojim leđima i ruka je zavrbi od želje da potegne mač. Obuzdala se, no duboko nezadovoljstvo i neprijateljstvo zadržalo se u njenom glasu kad se obratila Dinjaninu koji je nekim čudom razumio atlantski jezik.

“To je groznica. Mora mirovati. Koliko još ima do vašeg logora?”

“Ima još dosta hoda. Ponijet ćemo ga.”

Razmijenio je nekoliko riječi s Dinjanima koji su ih promatrali. Oni brzo omotaše ogrtač oko dva koplja i položiše Kajla na ta improvizirana nosila. U međuvremenu mu je Darlija usula dvije kapi u usta iz bočice koju je izvadila iz pojasa. Zatim nastaviše put.

Bila je već duboka noć kad su konačno stigli do logora. Zerid je poslao dva čovjeka naprijed da izvijeste ostale o njihovom dolasku. Na maloj čistini, skrivenoj duboko u šumi, dočekala ih je svjetlost vatri i pozdravi drugova. Dinjani su mrko promatrali dvoje Atlanata, ali su se držali podalje od njih. Mlada je ratnica jedva skrivala nervozu i zato, kad joj je Zerid dao znak da pođe za njim, s olakšanjem podigne Kajla na ruke i ponese ga prema jednom od desetak razapetih šatora.

Unutrašnjost šatora bila je, po atlantskim mjerilima, prljava i neuredna. Sumnjičavo je pogledala jedno krzno koje joj je Zerid pokazao, ali budući da nije imala izbora, položi Kajla na njega i klekne, provjeravajući mu puls i temperaturu. Zerid je u međuvremenu izašao iz šatora, ali se ubrzo vrati noseći u rukama dvije zdjele s nekim jelom pa ih odloži na pod.

“Kako mu je?” upita, nagnuvši se nad Kajla.

“Spava.”

“Primijetio sam da si mu usula nešto u usta”, reče Zerid. “Očigledno je djelovalo. Što je to?”

“Samo sredstvo protiv bolova koje svaka ratnica nosi sa sobom”, reče žena preko volje. Ušutjela je, ali se onda ipak predomisli i doda: “Pomislila sam da će mu od toga možda biti malo lakše i izgleda da sam bila u pravu. Ali nemam ga puno, a mislim da će mu još trebati. Imate li vi nekoga tko se razumije u liječenje?”

“Imamo, ali ne u ovom logoru. Poslat ću jednog čovjeka sutra ujutro, no trebat će im barem nekoliko dana da dođu ovamo... Donio sam jelo za tebe i njega”, pokazao je zdjele. “Ostavit ću njegovu zdjelu ovdje pa mu je možeš dati kad se probudi. U ovoj posudi imaš vode, ako ti zatreba. Čini mi se da se zoveš Darlija, zar ne?”

Ratnica samo šutke kimne glavom. U njenom su se pogledu neprijateljstvo i zlovolja zbog položaja u kojem se našla smjenjivali s nelagodom i čuđenjem. Zbunjivao ju je ovaj neobični Dinjanin koji joj se obraćao tečnim atlantskim jezikom i koji je na neki neobjašnjiv način poznao Nasljednicu i njenog druga. Nije imala povjerenja u njega. Kao i za sve druge ratnice, i za nju su Dinjani bili niža bića, dostojna prezira, ljudi bez časti, čije je praznovjerje vrijedalo Boginju. Ali više od svega, riječ ‘Dinjanin’ za nju je značila ‘neprijatelj’. No prije samo nekoliko sati ovaj je Dinjanin njoj i drugu njene gospodarice, za čiju je sigurnost bila odgovorna, spasio život, a sad se nalazila usred dinjanskog ratnog logora, sa svim svojim oružjem, i još uvijek je bila živa. Nije to mogla shvatiti.

“Darlija, ni ti ni Kajl niste zarobljenici, ali mislim da ti ne moram posebno napominjati da ne izlaziš iz šatora bez moje dozvole. Ljudi znaju da ste došli sa mnom i da ste pod mojom zaštitom, ali mnogi od onih koji se nalaze u ovom logoru imaju dobrih razloga da mrze Atlante. Kajla možda ne bi dirnuli, jer je muškarac, ali ti si ratnica... Ne bih volio da ti se nešto dogodi. Postavit ću pred šator stražu koja će vas čuvati. Bude li vam nešto trebalo, reci stražarima da pozovu mene. Toliko će razumjeti.”

Pogledao je još jedanput Kajla, a onda ustane i izađe iz šatora.

Većina ljudi u logoru već je spavala. Ležali su oko vatri, zamotani u pokrivače, a samo ih je petnaestak još uvijek sjedilo i održavalo vatru, tiho razgovarajući. Bili su to uglavnom muškarci, osim nekoliko žena koje su vodile brigu o kuhanju i drugim logorskim poslovima. To, ali i brojno oružje koje je ležalo u travi složeno u hrpe, jasno je govorilo da se radi o ratnom logoru.

Zerid priđe vatri pokraj koje je sjedilo najviše ljudi i prihvati zdjelu s varivom koju mu je pružila vitka, tamnooka djevojka. Osmjehnuo joj se, a ona mu uzvratila širokim, blistavim smiješkom.

“Gazed, Benji, idite do šatora u kojem se nalaze Atlanti i dobro ih čuvajte”, reče zatim, okrenuvši se dvojici mlađih ljudi. “Zapamtite da mi trebaju živi, a ne mrtvi. Ako vam ratnica bude nešto govorila, odmah me pozovite. Nitko osim mene ne smije ući u taj šator.”

Mlađići su odmah ustali, uzimajući koplja koja su ležala pokraj njih na zemlji.

“Zbogom spavanje”, reče jedan od njih s uzdahom.

“Spavat ćeš sutra, lijenčino!” reče Vojag. “Briši!”

Zerid sjedne pokraj vatre i šutke počne jesti varivo. Ostali su ga promatrali s neskrivenom znatiželjom, ali ga nisu htjeli prekidati u jelu.

“Hoćemo li konačno saznati zašto smo morali vući onog Atlanta kroz šumu i zašto si dopustio ratnici da uđe u logor?” upita Vojag nestrpljivo kad je Zerid konačno dovršio večeru.

“Nećete”, odvrati Zerid bez imalo oklijevanja. “Nemam namjeru deset puta pričati istu priču. Kad se skupe starješine koje sam pozvao, onda ćete sve saznati, ne prije. Zadovoljan?”

“Ni najmanje”, progundā čovjek. “Ali tu očigledno ne mogu ništa učiniti. Volio bih ipak znati kako si se uspio izvući iz atlantskih kandži. Bili smo sigurni da si mrtav. Kad te Hajvan doveo, morao sam se okrenuti oko sebe i zazvati sve bogove prije nego što sam se uvjerio da nemam pred sobom prikazu.”

“Kad čuješ ono što ću vam ispričati, okrenut ćeš se barem još tri puta”, reče Zerid smijući se, ali se brzo uozbilji. “Nisam se sam izvukao, nego sam bio izvučen. Ali o tome kasnije. Znajte samo da su mi ovo dvoje Atlanata jako važni, i ako im se nešto dogodi, svi moji planovi past će u vodu. Pogotovo treba čuvati muškarca,

njegov je položaj među Atlantima jako visok. Ništa mu se ne smije dogoditi dok se nalazi među nama.”

“Govoriš tako da te nitko ne može razumjeti”, reče Vojag pomalo nezadovoljno. “Ali ne boj se, neće im ni dlaka s glave pasti, iako su ljudi još uvijek uzrujani zbog načina na koji je Vladarica nedavno smaknula dvadesetak naših ljudi. Sjećaš li se možda Sevaha? Upoznao sam te s njim prošlog ljeta. I on je bio među zarobljenicima.”

“Sjećam se. Šteta”, reče Zerid i pogne glavu. Sjetio se čovjeka, a još više duboke mržnje s kojom je govorio protiv Atlanata. “Bio je jedan od najhrabrijih ljudi koje sam upoznao, ali se uvijek izlagao preko svake mjere. Njegova ga je mržnja često navodila na djela koja ja ne bih odobrio. Slutio sam da će to kratko trajati. Atlantkinje se ne smije podcjenjivati, a Vladarica je, prema onome što mi je moj otac ispričao, još u prošlom ratu pokazala da ne oklijeva djelovati brzo i odlučno kad ocijeni da je to potrebno.”

“Ne bojimo se mi ni Vladarice, niti bilo koje druge Atlantkinje!” poviče jedan mladić vatreno. “Nijedna se ratnica više ne usuđuje ući u šumu! Ovoga ćemo ih puta sigurno pobijediti, a onda ćemo ih potjerati pred sobom sve do mora! Osvetit ćemo Sevaha i sve druge koji su umrli od atlantske ruke!”

“Šuti, što ti znaš!” prekine ga jedan stariji čovjek oštro. “Jedna je stvar ustrijeliti Atlantkinju u šumi, s daljine, a sasvim druga suprotstaviti joj se u otvorenoj borbi, na prostoru koji dobro poznaje. Svaka bi te ratnica oborila u tren oka, makar i jednom rukom! Mlad si i zato ne brbljaj dok oko tebe sjede stariji i iskusniji! Da si malo stariji, znao bi koliko su Atlanti jaki. Puno su nas puta već pobijedili.”

“Ali ovoga puta neće!” reče mladić prkosno. “Zar ne, Zerid? Više sam te puta čuo kako govoriš da im je snaga oslabila.”

“To je istina, Jakul”, potvrdi Zerid zamišljeno. “Ali su još uvijek dovoljno jaki da nam nanesu velike gubitke. Pobjeda bi nas mogla stajati više od ijednog poraza iz prošlosti.”

“Nikad još nisam čuo od tebe takve riječi, Zerid”, reče Vojag namrštvivši se.

“Mislio sam to i ranije, brate, ali sam šutio. Nismo imali izbora. Ali sad... No čut ćete već sve o tome kad dođe vrijeme. Reci mi,

Vojag, kako to da si dopustio Tamiji da dođe ovamo? Znaš da joj ja to nikad ne bih dozvolio.”

“Onda je ti pošalji kući”, odvrati čovjek slegnuvši ramenima. “Nisam je mogao zaustaviti nakon što je doznala za napad i tvoj nestanak. Ona jedina među nama nije htjela povjerovati da si mrtav. Nakon što je stari logor uništen, morali smo se pribрати i okupiti one koji su uspjeli pobjeći. Ali takvih je bilo malo, a većina je poginula za vrijeme napada ili su ih Atlantkinje kasnije ubile. Neka ih bogovi za to kazne! No barem ih nisu mučili...”, zastao je na tren, a na licu mu se pokaže tuga dok se prisjećao prizora koji je ugledao dan poslije napada. “Sahranili smo mrtve i pokušali ustanoviti kolika nam je šteta nanesena. Tornan je odmah htio preuzeti vodstvo, ali mu Kalman i još neki starješine nisu to dopustili. Tvoje tijelo nismo našli ni u logoru, a ni dalje u okolini. Znali smo da nisi zarobljen jer su naši ljudi promatrali Atlantkinje na povratku. No nisi se javljao, i na kraju smo ipak zaključili da si poginuo. Namjeravali smo uskoro izabrati novog vođu. U međuvremenu sam ponovno organizirao ratni logor i naredio da se spriječi novi prodor Atlantkinja. Dio oružja koji se nalazio u starom logoru odnijele su, ali najveći je dio još uvijek dobro skriven na nekoliko mjesta. Spasili smo čak i nešto oružja koje im je Sevah uspio oteti.”

“Dobro ste učinili, Vojag”, reče Zerid. “Ali zasad više nećemo dirati Atlantkinje, osim ako pokušaju prodrijeti dublje preko granice. Vladarica je izdala naredbu da se za svaku ubijenu ženu pogubi pet naših ljudi koji se nalaze u ropstvu, a za svaku ratnicu deset.”

“Čuli smo za to”, javi se ponovno stariji čovjek. “Već smo poslali poruku ljudima koji čuvaju granicu da se suzdrže od sukoba dok starješine ne odluče što ćemo dalje.”

“Onda je zasad sve riješeno”, reče Zerid i zijevne protežući se. “Kasno je, idemo na spavanje. Sutra je naporan dan.”

Ustao je i prihvatio pokrivač koji mu je pružila Tamija.

“Tamija, znaš da mi je drago kad si pokraj mene, ali bih ipak više volio kad bi se vratila kući”, reče ozbiljno. Uhvatio ju je za ruku i povukao malo dalje od vatre. “Opasno je! Vidjela si i sama što se dogodilo sa starim logorom. Atlantkinje su smaknule sve koje su uhvatile, i žene i muškarce. I ti si mogla biti među njima,

da sam ti dozvolio da mi se pridružiš. Mislim zato da bi bilo najbolje da se sutra s ocem vratiš kući.”

“Ne, Zerid”, Tamija je podignula glavu prema njemu. “Moje je mjesto uz tebe, gdje god bio. Shvatila sam to nakon što si nestao. I nemoj misliti da ćeš me ovog puta nagovoriti da se predomislim!” Podignula je ruku i lakim mu je pokretom položila na usta zaustavljajući riječi koje je namjeravao izreći. “Slušala sam sve što si mi ranije govorio, o opasnosti i tvojoj želji da me zaštitiš... Slušala sam, ali sad više ne želim. Želim biti s tobom, a ako to znači živjeti s opasnošću, onda ću tako živjeti i to je moj izbor. I drugi ljudi u logoru su u istoj opasnosti, ne znam zašto bih se samo ja morala čuvati. Želim biti s tobom. Ne želim više čekati. Ne želim više čekati, Zerid...”, ponovi blago.

“Tamija, još samo malo...”, pružio je ruke i s nesvjesnim uzbuđenjem uhvatio je oko pasa. “Sutra će sve biti jasnije. Postoji izvjesna mogućnost... ali ne želim preuraniti. No ako se ispune moja očekivanja, nećemo još morati dugo čekati... Živjet ćemo zajedno, u miru i bez straha... Vidjet ćeš...”

Privukao ju je k sebi i čvrsto stisnuo. Dugo su stajali tako, a onda Tamija podigne glavu:

“Smijem li ostati?” upita s vragolastim smješkom.

I protiv svoje volje, Zerid se morao nasmijati.

“Tamija, Tamija...”, odmahnuo je glavom. “Bojim se za tebe. Ali razumijem te. Ostat ćeš koliko i druge žene, dok vam ne dođe zamjena, a zatim ćeš se vratiti kući.”

Privukao ju je k sebi i poljubio. Uzvratila mu je pa se naglo odvojila od njega, zvonko se smijući. Tren kasnije nestala je u obližnjem šatoru. Umotao se u pokrivač i legao nedaleko od vatre okrenuvši glavu prema šumi da mu ne smeta svjetlost vatre. No unatoč umoru, dugo je još ostao budan razmišljajući o Rei i njenom prijedlogu i pitajući se hoće li ga drugi vođe prihvatiti. Na kraju zaspe laganim i nemirnim snom snivajući o dalekoj zemlji u kojoj ne bi više ni pred kim morali strahovati, o zemlji koja ih čeka s druge strane istočnog mora.

...

Ujutro ga je probudilo lupkanje lonaca i razgovor ljudi koji su se već okupili oko vatre. Bilo je još rano, no gotovo svi su već bili budni. U zraku se osjećala napetost zbog predstojećeg sastanka, a slušajući razgovore, Zerid zaključio da većina ljudi očekuje najavu rata s Atlantima. Jedino su Vojag i još neki ostali suzdržani. Ustao je i pozdravio Tamiju, a zatim otišao do potoka da se osvježi i napije. Zatim se vratio natrag do vatre i uzme zdjelu s kašom i komad hladnog pečenog mesa.

“Ostavi nešto i za Atlante”, reče ženi koja je dijelila doručak.

“Već sam im odnijela”, odvrati žena.

Kimnuo je glavom i dovršio doručak, a onda ustane i obriše ruke o hlače pa se uputi prema šatoru.

Potapšao je rukom dvojicu umornih mladića koji su sjedili pred ulazom i osmjehnuo im se.

“Možete na spavanje”, reče. “Recite samo Vojagu da pošalje drugu dvojicu na stražu.”

Zatim je odgurnuo kožu koja je prekrivala ulaz i ušao u unutrašnjost šatora.

Ratnica je klečala pokraj Kajla, ali se, začuši Zeridove korake, naglo okrene prema vratima i položi ruku na dršku noža. No odmah zatim, prepoznavši Dinjanina koji ih je jučer doveo ovamo, skine ruku s pojasa. Kajl okrene glavu i pogleda Zerida, a zatim opet umorno sklopi oči.

“Kako si, Kajl?” upita ga Zerid opazivši pritom pokraj njega na podu nedirnutu zdjelu s hranom. “Zašto nisi jeo?”

“Nisam gladan”, reče Kajl tiho.

Zerid upitno pogleda ratnicu, no ona samo slegne ramenima. Sagnuo se i položio ruku na Kajlovo čelo. Odmah osjeti da je toplije nego što bi trebalo biti i zabrinuto odmahne glavom.

“Odmaraš se”, reče ustajući. “Poslat ću ti nešto drugo za jelo. Rado bih vas izveo malo van, ali to je danas, na žalost, nemoguće. Uskoro će logor biti prepun ljudi iz svih dinjanskih plemena. Ne biste bili sigurni izvan šatora.”

“Kakav je to sastanak, Zerid?” upita Kajl otvorivši oči.

Dinjanin je trenutak oklijevao, ne znajući smije li uznemiriti bolesnog čovjeka.

“To je važan sastanak, Kajl”, reče. “Ali nemoj o tome razmišljati. Idem sad. Ako me budete trebali, Darlija, samo reci stražarima da me pozovu.”

“Hoćete li govoriti o ratu?” zaustavi ga Kajlovo pitanje.

“Hoćemo”, zastao je. “Iznijet ću dinjanskim starješinama Rein prijedlog i pokušati ih uvjeriti da ga prihvate.”

Kajl se podigne na lakat i upre u njega oči koje su gorjele od groznice.

“Što će odlučiti? Hoće li te poslušati?” upita muklo.

“Ne znam, Kajl”, odvrati Zerid namrštivši se. “To me i Rea pitala. Ja nemam stvarne vlasti nad drugim Dinjanima, osim one koju mi oni sami daju. Većina me starješina podržava, zato što sam Nadanov sin, premda su mnogi puno stariji od mene. Ali ima i nekih koji mi se protive. Jedan od njih, zove se Tornan, htio bi biti vođa umjesto mene. Već smo se više puta sukobili oko raznih pitanja i nismo baš u dobrim odnosima. Njegov je otac bio Nadanov zamjenik i pogubljen je zajedno s drugim vođama nakon što smo poraženi u prošlom ratu. Tornan je stariji od mene i utjecajan je. On je vođa jednog plemena, jedan od njegove braće drugog, a muž jedne njegove sestre vodi treće. Ta su plemena jaka i brojna i uvijek se drže zajedno. U prošlom su ratu upravo oni bili najzaslužniji za osvajanje Nardene. Žao mi je”, doda, opazivši grč boli na Kajlovom licu. “Nisam te htio povrijediti, samo ti želim objasniti koliko je taj čovjek utjecajan. Kad bi on podržao moj prijedlog, lako bi bilo uvjeriti ostale. Ne znam što će se dogoditi.”

Kajl klone natrag na ležaj i sklopi oči.

“Zerid!” pozove tiho. “Ako odbiju Rein prijedlog, što će biti s nama?”

“Ne brini”, reče Dinjanin. “Što god se dogodilo, pobrinut ću se da se sigurno vratite na svoje područje. Ali obećaj mi da ćeš pokušati jesti. Da sam ja tako odbijao vašu hranu”, doda s osmijehom, “ne bih danas stajao ovdje. Doduše, moram priznati da ćeš kod nas teško naći nešto onako ukusno.”

Kajl je bio preumoran da nešto odgovori, ali kimne glavom. Odmah zatim Zerid izade iz šatora.

Na ulazu su već stajala druga dvojica stražara i on im ponovi sve što je rekao njihovim prethodnicima. U logoru je vladala užurbana atmosfera, svi su se pripremali za doček plemenskih

vođa. Žene su bile posebno zaposlene, a nekoliko im je muškaraca pomagalo oko jela koje se spremalo za popodnevnu gozbu. Ostali su uklanjali oružje i spremali ga u šatore, a neki su dovlačili oborena debla i slagali ih u krug oko najvećeg ognjišta.

“Tamija!” pozove Zerid. “Ima li kakvo lakše jelo, neka juha ili nešto slično? Muškarac kojeg smo donijeli bolestan je i neće jesti.”

“Mislim da ima juha... Pogledat ću.” Djevojka se podignula i odložila dugu drvenu žlicu kojom je zaljevala komad mesa koji se pekao nad vatrom. Skoknula je do drugog ognjišta i razmijenila nekoliko riječi s jednom starijom ženom pa se ubrzo vratila oprezno noseći zdjelu iz koje se pušilo. “Evo. Samo pazi, vruće je...”

“Zerid!” zagrmi dubok glas s druge strane čistine.

Brzo se okrenuo i ugledao nekog jakog, starijeg čovjeka kako stoji na rubu šume okružen ljudima koji su ga radosno pozdravljali.

“Otac!” poviče Tamija kroz smijeh. “Glasan kao i uvijek!... Pusti, ja ću odnijeti juhu u šator. Pođi ga pozdraviti.”

Uzvratio joj je osmijeh i pogledom otrpao njenu vitku priliku, a onda se s radošću okrene pridošlom čovjeku:

“Kalmane, prijatelju stari!” poviče i raširenih ruku pođe mu u susret. “Nisam se nadao da ću tebe baš prvog ugledati. Dobro mi došao!”

“Još bolje te našao!” odvrati čovjek umornim, ali srdačnim glasom. “Kad Nadanov sin zove, Kalman ne čeka, nego odmah kreće. Kako si? Nisam se više nadao da ću te ikad vidjeti nakon onog atlantskog prepada.”

“Kao što vidiš, još uvijek sam živ! Dođi, sjedni...”

Kako se približavalo podne, pristizalo je sve više i više ljudi. Zerid ih je sve dočekivao, sa svakim izmijenio po dvije-tri riječi i zatim ga smjestio na prethodno određeno mjesto gdje bi gosta dočekale Tamija ili neka druga žena. Povremeno bi prišao i Vojag da se pozdravi i izvijesti kako napreduju pripreme za rat u drugim dinjanskim plemenima. Ljudi su međusobno glasno razgovarali i izmjenjivali šale, zadovoljni što se opet vide, potiskujući privremeno pomisao na rat koji im je predstojao.

Do sredine popodneva stigli su gotovo svi očekivani ljudi, osim Tornana i njegovog brata i zeta. Zerid je već namjeravo reći ženama da donesu jelo kad iznenada opazi komešanje na rubu

čistine. Okrenuo se i namrštio ugledavši Tornana kako mu prilazi onako krupan, bradat, zaogrnut krznom pod kojim je na opasaču visio davno osvojeni mač. No odmah se u mislima prekori i pođe mu u susret, još jednom se zaklevši u sebi da će danas biti posebno strpljiv.

“Drago mi je da te vidim, Tornan!” reče pomalo usiljenom srdačnošću. “Očekivao sam te ranije. Je li ti putovanje prošlo bez poteškoća?”

“Ovisi što podrazumijevaš pod poteškoćama”, odvrati čovjek nasmijavši se glasno. “Prošli smo prije nekoliko dana kroz jedno atlantsko selo i pokupili nešto oružja. Zatim smo krenuli prema sjeveru kako bismo zameli trag ratnicama i to nas je malo zadržalo. Drago mi je da si se konačno pojavio, Zerid! Ljeto odmiče i već je bilo krajnje vrijeme da se skupimo! Ja sam svoje žene i djecu još prije mjesec dana poslao u brda. Što se mene tiče, rat može odmah početi!”

Zerid se namršti i zausti odgovoriti, kad iznenada preko Tornanovog ramena opazi nešto što ga je na trenutak ostavilo bez riječi. I drugi su zašutjeli i s čuđenjem se okrenuli prema Tornanovim ljudima.

Tornanov brat Zorak, visok i jak čovjek, neobično sličan svom starijem bratu, vukao je za sobom atlantsku ženu kojoj su ruke bile čvrsto vezane na ledima. Bilo joj je teško ocijeniti godine jer joj je preko očiju bila omotana široka krpa, ali se ipak moglo naslutiti da se radi o vrlo mladoj ženi, djevojci. Njena je seljačka nošnja bila krvava i razderana, a na više su se mjesta vidjele otvorene rane i modrice. Vidljivo je drhtala od slabosti, no ipak se nekako uspijevala održati na nogama.

“Što je to?...” jedva protisne Zerid problijedivši od bijesa.

“Što?” upita Tornan i mirno se okrene. “Misliš... to?” reče prezrivo. “To sam pokupio u selu, zajedno s oružjem. Kao što rekoh, žene sam još prije mjesec dana poslao u brda. Nemoj obraćati pozornost. Zorak, veži joj noge! Dođite ljudi, sjednimo!”

Prošao je pokraj Zerida koji je drhtao od bijesa. Tornanov brat grubo gurne seljanku tako da je pala na tlo i klekne pokraj nje da je veže.

“Zerid, nisi baš neki domaćin”, pozove ga Tornan s podsmjehom. “Gdje je hrana? Gladni smo!”

Zerid je još nekoliko trenutaka gledao zarobljenu Atlantkinju. Bilo mu je jasno da ju je Tornan namjerno doveo na skup starješina kako bi ga naljutio i izazvao svađu. No Zerid mu nije namjeravo nasjesti. Shvativši da ne može ništa učiniti, svladao je bijes i okrenuo se prema vatri. Mahnuo je ženama i one požuriše donoseći čitav niz zdjela s raznim kuhanim povrćem, a dvojica muškaraca iznesoše velike drvene pladnjeve s pečenim mesom. Kalman, koji je bio najstariji na skupu, odvoji nekoliko lijepih komada i stavi ih u jednu zdjelu pa pozove jednog mladića iz svoje pratnje da odnese meso dublje u šumu, kao dar šumskim bogovima. Zatim svi prionuše jelu, pričajući između zalagaja i zalijevajući ih gutljajima nekog blago fermentiranog pića.

Sat vremena kasnije žene pokupiše prazne zdjele i pladnjeve i doniješe nove vrčeve pića. Jedva primjetno, atmosfera se promijenila i postala ozbiljnija. Ljudi koji nisu imali veze sa sastankom udaljiše se, a preostali se malo skupiše gledajući prema Zeridu.

“Hoćemo li početi?” upita Kalman glasno. “Hajde, Zerid. Sve nas zanima gdje si bio protekla tri mjeseca otkako su Atlantkinje napale naš logor i kako si se uspio spasiti.”

Zerid ustane.

“Sam se ne bih uspio spasiti, Kalman”, reče. “Spasila me je jedna atlantska ratnica.” Pokretom ruke utišao je mrmor koji se podignuo iz okupljene grupe. “Ali počnimo redom. Nedaleko od našeg logora, upao sam u atlantsku zasjedu...”, nastavio je priču opisujući svoj bijeg i težak položaj u kojem se našao kad je na njega slučajno naletjela Rea. Kad je spomenuo njeno ime i položaj, Dinjani se zapanjeno pogledaše, ali nitko ga ne prekine. Ispričao im je zatim kako ga je spasila od potjere i odnijela u Atlantu te ga njegovala sve dok nije ozdravio. Tad po prvi put spomenu njen prijedlog.

“Nijedna nam Vladarica nije tako nešto ponudila!” reče uzbuđeno. “Slobodan prolaz do istočne obale, brodove koji će nas prevesti na kopno! Tamo ćemo biti slobodni, tamo nema Atlantkinja! I sve ćemo to postići bez borbe, bez ijedne kapi krvi...” zastao je i ispio gutljaj pića da povрати glas. Malo je zakašljao, a zatim nastavi. “Evo, sve sam vam rekao. Iznio sam

vam njen prijedlog, a na vama je da odlučite hoćemo li ga prihvatiti. Ja vam to od sveg srca savjetujem.”

“Jesi li siguran da možeš vjerovati toj Atlantkinji, Zerid?” upita Kalman sumnjičavo.

“Siguran sam da mogu”, odvrati Zerid čvrsto. “Ne bi učinila to što je učinila, niti bi mi na kraju vratila slobodu, da ne misli ozbiljno. Ona nije poput drugih. Ako prihvatimo njenu ponudu, Nasljednica će ispuniti svoj dio dogovora.”

“Nisam vam to još ispričao”, reče jedan čovjek, zamišljeno gladeći dugu bradu, “ali Dasi, čovjek iz mog plemena, kojeg su Atlantkinje odvele zajedno sa Sevahom i drugim ljudima, vratio se prije desetak dana u selo. Obitelj ga je već oplakala jer su čuli da je Vladarica sve zarobljenike osudila na smrt. Rekao mi je da ga je spasila sama Nasljednica, da se ona zauzela za njega. Zvučalo mi je nevjerojatno, ali čovjek je siguran u ono što govori, a činjenica je da se vratio kući. Znaš li ti nešto o tome, Zerid?”

“Ne znam, Kašer”, reče Zerid. “Rea mi nije spomenula da je pomogla nekom Dinjaninu, ali to je lako moguće i potvrđuje moje riječi.”

“Kakva nam korist od toga što nam Nasljednica nudi mir?” poviče Zorak posprdno. “Ona još nije Vladarica! Hoćemo li čekati još tko zna koliko godina i nadati se da u međuvremenu neće promijeniti mišljenje? Sve su to gluposti! Atlantkinje znaju da će izgubiti rat i pokušavaju ga svim sredstvima odgoditi, i to je sve! Nemojte nasjesti još jednoj atlantskoj zamci, ljudi!”

“Daj ušuti, Zorak!” obrecne se Kalman ljutito. “Kad se radi o mogućnosti da se izbjegne rat, ne bi nam trebalo biti teško pričekati. Nasljednica je prva Atlantkinja koja pokušava pregovarati s nama i ne zaslužuje da se njen prijedlog odbaci bez rasprave. Ako ni zbog čega drugog, dužni smo o tome razmisliti zbog naših ljudi koji se nalaze u atlantskom ropstvu i koji će stradati čim otpočne rat!”

Zerid sa zahvalnošću pogleda starog prijatelja svoga oca. Znao je da se u njega može pouzdati.

“Istina je da Rea još nije Vladarica, Zorak, ali ne moraš se bojati dugog čekanja”, reče zatim okrenuvši se prema Tornanovom bratu. “Doznao sam da je Vladarica teško bolesna i da će uskoro umrijeti.”

Začu se nekoliko povika punih iznenađenja i svi se okrenuše prema njemu. Čak je i Tornan, koji je dotad šutke sjedio s izrazom dosade na licu, dignuo glavu i načuljio uši.

“Vladarica će umrijeti! Je li to sigurna vijest, Zerid?” upita jedan stariji čovjek.

“Istina je, Čazem”, potvrdi Zerid.

Promatrao je ljude koji su naglo zamuknuli u mislima prevrćući njegove riječi.

“Razmislite dobro, braćo”, reče nakon nekog vremena. “Nasljednica nam je dala ozbiljan prijedlog koji bi riješio sve naše probleme.”

“Ali morali bismo otići s Atlantide”, reče Čazem pomalo zbunjeno. “Zna li itko nešto o tom istočnom kopnu?”

“Ja znam”, reče jedan čovjek polako. Na licu mu se pojavio zamišljen izraz, kao da gleda nešto iz velike daljine. “Moje pleme živi najdalje prema istoku, a nekad smo živjeli na obalama istočnog mora. Naši brodovi možda nisu tako dobri poput atlantskih, ali su bili dovoljno dobri da njima plovimo uz obalu Atlantide, a neki su povremeno i prelazili more koje nas dijeli od velikog kopna na istoku. Moj mi je otac pričao o tome, a njemu je pričao njegov otac njegovog oca, jedan od rijetkih koji su bili na kopnu. Vrijeme je tamo hladno, puno hladnije nego na Atlantidi, i nema nikakvih ljudskih naselja u blizini. Obalni pojas je šumovit, a dublje u unutrašnjosti prostiru se ravnice kojima prolaze krda raznovrsnih životinja.”

“Sjećam se da sam i ja čuo takve priče kao dijete”, potvrdi čovjek koji je sjedio do njega. “Zimi je more između Atlantide i kopna jako opasno za plovidbu. U prošlosti se više puta dogodilo da je naše pretke more bacilo na kopno i mnogi su tamo proveli i više mjeseci hraneći se lovom. Klima je oštra, zimi ima puno snijega, ali je kraj bogat raznim životinjskim vrstama, čak i više nego Atlantida.”

“To dobro zvuči”, javi se jedan mlađi čovjek, Zeridov dobar prijatelj. “Znači da se ne bismo morali bojati gladi, a na hladnoću smo navikli. Ako je to istina, onda mislim da bi trebalo prihvatiti prijedlog Nasljednice.”

“Kako si to jednostavno rekao, Melek!” prebaci mu drugi Dinjanin oporim glasom. “Zar bi tako lako napustio svoj rodni kraj?”

“Moj je rodni kraj ondje gdje podignem svoju kolibu i šator bez straha da će me netko odatle otjerati ili ubiti”, odvrati Melek nepokolebljivo. “Ako je kopno na istoku sigurnije za moju obitelj i pleme i ako se možemo prehraniti lovom, onda mi je draže od Atlantide.”

“Melek dobro kaže!” javi se i Kašer glasom u kojem se osjećalo uzbuđenje. “Atlantkinje su mi ubile dva sina, a najmlađi je već tri godine u njihovom ropstvu. Otkako sam postao vođa, ni jednu večer nisam legao, a da se nisam sa zebnjom upitao što nam nosi idući dan. Dosta mi je takvog života! Između nas i Atlanata nikad neće biti mira. Prihvatimo ponudu Nasljednice!”

Žamor glasova potvrdi da i većina drugih vođa misli isto.

“Mislim da bi trebalo izabrati grupu ljudi i poslati ih preko mora da provjere je li ta zemlja zaista nenastanjena...”, reče jedan.

“Tako je!” prekine ga drugi. “Ovu bismo zimu mogli iskoristiti da se pripremimo za put, a krajem idućeg proljeća mogli bismo krenuti prema obali. Ako nam Nasljednica osigura prijevoz atlantskim brodovima...”

“Pa vi ste sasvim poludjeli!” zagrmi Tornan iznenada, izgubivši strpljenje. Naglo je skočio na noge. “Dosta! Ne mogu vas više slušati! I vi ste vođe dinjanskih plemena...!” reče glasom punim prezira. “Nije čudo da nas Atlantkinje već stoljećima drže u šaci! Zar ste već zaboravili zašto smo se ovdje sastali? Namjeravali smo donijeti odluku o početku rata kojim bismo jednom zauvijek skršili atlantsku moć! A sad ste sve to zaboravili i blebećete poput djece o nekoj zemlji preko mora. Zašto Atlanti ne odu tamo? Jači smo od njih! Naši su preci živjeli na ovom otoku davno prije nego što su Atlanti došli. Zašto bismo ga mi morali napustiti? Ovo je naš dom!”

“Svaka je zemlja u kojoj možemo mirno živjeti naš dom”, reče Zerid ustajući. Bio je ozbiljan, očiju uprtih ravno u Tornana. “Atlanti nikad neće otići s Atlantide, Tornan. Ti želiš rat s njima? Miran život je ono što ja želim i što većina naših ljudi želi. Ako nemamo nikakvih drugih mogućnosti, onda smo spremni ratom izboriti se za to. Ali ako postoji mogućnost za mirno rješenje, ja

kažem, prihvatimo je! Atlanti su oslabljeni, ali još su uvijek dovoljno jaki da nam zadaju velike gubitke. Puno će naših ljudi poginuti ako ih napadnemo. Istina je da ćemo ih ovog puta najvjerojatnije pobijediti, ali po koju cijenu? Želiš li ti sve te žrtve, nepotrebne žrtve, prihvatiti na svoju glavu? Ja ne želim! Nasljednica nam je ponudila mir...”

“Ponudila nam je mir?!” poviče Tornan i ljutito se nasmije. “Kome je ponudila mir, Zerid? Ne vidim nikakvih dokaza za to!”

“Rekla je meni, a ja to prenosim vama”, reče Zerid mirno.

“Znači da moram povjerovati samo tvojoj riječi! Pogledajte, ljudi!” poviče, okrenuvši se oko sebe, i uperi prst u Zerida. “Pogledajte tog čovjeka! Nije ga bilo tri mjeseca, i sad se vraća živ nakon što su svi drugi poginuli te nam priča priče. Govori o Nasljednici koja ga je spasila i koja nam tobože nudi mir dok nijedna Atlantkinja prije nje nije htjela ni pregovarati s nama! I vi mi vjerujete! Kako možete biti tako beskrajno glupi!”

Zerid ustukne od zaprepaštenja, a nekoliko ljudi ljutito skoči na noge vičući na Tornana. Tornanov brat i zet odmah ustadoše da mu pruže podršku, dok su preostali zapanjeno sjedili na zemlji i slušali prebacivanja.

“Dosta!” poviče Zerid. “Dosta! Tišina!”

Dinjani naglo ušutješe i okrenuše se prema njemu. Stajao je sav blijed od dubokog bijesa i sijejavućim pogledom mjerio Tornana.

“Ako sam dobro shvatio”, reče prividno mirnim glasom, “želiš reći da sam vas izdao, Tornan? Da vas želim odvesti u zamku?”

“Dobro si shvatio!” pljune visoki čovjek na zemlju. “Uvijek su te privlačili Atlanti. Sjetite se samo one ratnice koja je živjela u njegovom logoru tri godine...”

“Učio sam od nje njihov jezik i običaje”, reče Zerid.

“Zašto bi i jedan Dinjanin htio znati atlantski jezik?” naceri se Tornan. “Jezik oružja jedini je jezik kojeg ratnice razumiju. Samo izdajnik ima o čemu razgovarati s njima. Ti si s njom razgovarao tri godine, a ja samo nekoliko minuta.”

“Bila je ozlijeđena i bez oružja, a ti si je hladnokrvno ubio...”, procijedi Zerid. “To je jedino što znaš! A sad želiš čitav naš narod povući za sobom na tu krvavu stazu. Pogledajte me, drugovi!” reče obrativši se ljudima koji su ih nijemo slušali. “Poznajete čitav moj život, poznavali ste moga oca. Zar zaista mislite da bih vas ja

mogao izdati? Atlantkinje su mi ubile roditelje i sestru, a ja sam se samo čudom spasio. Da mi Nasljednica nije ovo predložila, bez oklijevanja bih vas poveo u rat i osvetio se za sve zlo koje su nanijele i meni i svima nama. Ali ona mi je ponudila mir”, reče tiše, “a pravi vođa gleda dalje od svoje koristi, Tornan, i spreman je potisnuti svoje osvetoljublje ako je to u interesu naroda. Šuti!” poviče ljutito. “Dobro mi je poznato da želiš zauzeti moje mjesto! Ali mene su na mjesto vođe postavile starješine, i samo me oni mogu s tog mjesta smijeniti. Sad želim čuti njih! Nasljednica mi je spasila život i predložila ovo što sam vam rekao. Ili prihvatite njen prijedlog i dopustite mi da dalje pregovaram s njom, ili ga odbijte i izaberite Tornana. Samo ne zaboravite pritom jedno!” pokazao je u pravcu izmučene Atlantkinje koja je ležala u travi tiho jecajući. “Ova seljanka koju je Tornan oteo sebi za zabavu stajat će života petoricu naših ljudi koji se nalaze u atlantskom ropstvu. Eto koliko je njemu stalo do dobrobiti vlastitih ljudi!”

“Ti su ljudi za nas ionako izgubljeni”, zareži Tornan. “Kad počne rat, Atlantkinje će ih sve poubijati.”

“Ali mi još nismo donijeli odluku da počne rat, Tornan!” reče Kalman oštro. “Tu odluku možemo donijeti samo svi zajedno, a ne ti sam. Otkako je Vladarica objavila da će za svaku ubijenu ženu pogubiti određeni broj zarobljenika, naredili smo da se izbjegavaju nepotrebni sukobi. Ti si tu naredbu prekršio!”

“Kalman, znamo da uvijek staješ na Zeridovu stranu!” dobaci Zorak.

“Želiš li i mene optužiti za izdaju?” zagrmi stari čovjek. “Za tebe su izdajnici svi koji se ne slažu s tobom! I otac vam je bio takav! U prošlom je ratu na svoju ruku napao Vladaricu prekršivši tako dogovoreno primirje bez naše suglasnosti. Svi znamo kakve su bile posljedice. Atlantkinje su nas u prošlosti više puta porazile, ali nikad se nisu tako strašno osvetila kao tad. Njegova su usijana glava i prijeka narav za to ponajviše krivi! Ja vjerujem Zeridu! On mi je poput sina! Ja sam ga prihvatio kad su ga Atlantkinje još kao tek rođeno dijete htjele ubiti, ja sam ga othranio i podignuo i dobro ga poznajem! Čitav njegov život, od najranijih dana, posvećen je borbi protiv Atlanata! Ako on kaže da ga je Nasljednica spasila i ponudila mu mir, onda je to istina, ma koliko nam se neobičnim činilo.”

“U pravu si, Kalman”, reče još jedan čovjek. “I ja mu vjerujem.”

I ostale se starješine izjasniše, jedan za drugim, u Zeridovu korist. Uz Tornana su ostali samo njegov brat i zet.

“Onda glasujemo!” reče Zerid. “Tko je za to da prihvatimo prijedlog Nasljednice i nastavimo pregovore s Atlantima?”

Sve ruke osim triju dignuše se u zrak.

“Riješeno je”, reče Zerid ozbiljno.

“Ništa nije riješeno!” poviče Tornan ljutito. “Glupani! Pregovarajte s Atlantima sve dok vam ne skinu lude glave! Mene u to nećete uvući!”

“Zar se protiviš odluci starješina dinjanskog naroda, Tornan?” reče Kalman oštro. “Upozoravam te! Povući ćeš svoje ljude u smrt, a mi ti nećemo moći pomoći.”

“Ne trebaju mi tvoja upozorenja, stara budalo!” reče Tornan ustajući naglo. “Moje je lovište okolica Nardene i nijedna Atlantkinja neće u njega ući. Svi koji se žele boriti, mogu mi se pridružiti.”

“U tom slučaju”, reče Kalman, uspravivši se, “kao najstariji među starješinama, isključujem iz saveza dinjanskih plemena tebe i sve koji te budu slijedili.”

“Zorak, Arlan, ako želite, možete ostati s nama”, reče Zerid.

Ali oba čovjeka samo odmahnuše rukom i krenuše za Tornanom.

“Stani, Tornan!” poviče Zerid iznenada, opazivši da je prišao vezanoj ženi i odvezao joj noge. “Ne diraj je! Atlantkinja ostaje ovdje!”

“Ja sam je zarobio i ide sa mnom”, odvrati Tornan ljutito i jednim potezom podigne djevojku na noge. Mlada je seljanka jauknula od boli i zateturala. Bila bi pala da je on nije čvrsto držao za mišicu desne ruke. Ovako je ostala stajati dršćući od slabosti i straha i pokušavajući zatomiti jecaje koji su joj napinjali grudi.

“Ostat će ovdje, Tornan”, reče Zerid opasno tihim glasom. “Ostavi je s mirom!”

Tornan opazi kako se Vojag s još dvojicom Zeridovih ljudi kao slučajno našao između njega i šume. Mrko se nasmijao.

“Želiš je, Zerid?” reče prijetećim glasom. “Meni bi ionako samo smetala. Evo, uzmi je!”

Naglim pokretom uhvati djevojku za kosu i zabaci joj glavu, a drugom rukom trgne nož i, prije nego što je to itko mogao spriječiti, jednim munjevitim pokretom presječe joj grlo, prekinuvši njen krik u začetku, a zatim je snažno gurne prema Zeridu. Idućeg trena on i ljudi koji su ga pratili nestadoše u šumi.

Uzvik zaprepaštenja ote se nekolicini ljudi koji su stajali u blizini, a gotovo svi okrenuše glave od prizora. Tamija i druge žene pokrile su oči rukama i pobjegle u šator. Zerid je nagoniski prihvatio Atlantkinju kad je posrnula prema njemu. Stisnutih usana gledao je kako joj krv brizga iz otvorene rane i boji njenu lanenu košulju jarko crvenom bojom. Tijelo su joj potresali grčeviti drhtaji, tim jezovitiji jer su bili nijemi zbog presječenih glasnica, no ubrzo popustiše pred malaksalošću, a glava joj nemoćno klone. Polako ju je položio u travu te joj odvezao ruke i skinuo prljavi povez. Pred njegovim pogledom ukazalo se lice vrlo mladih crta i poluotvorene blijedoplave oči koje su još trenutak kroz koprenu suza gledale preda se, da bi potom zauvijek ugasnule. Nekoliko je trenutaka šutke i s gorčinom promatrao mladu Atlantkinju kojoj nije uspio pomoći, a onda pruži ruku i sklopi joj oči.

“Mrtva je”, reče muklo. Podignuo je glavu. “Odnosite je u šumu i sahranite.”

Ustao je, promatrajući kako četvorica mladih ljudi podižu i odnose tijelo ubijene Atlantkinje, a onda se okrene dinjanskim starješinama.

“Sjednimo”, reče. “Još nismo završili sastanak.”

“Tornan je poludio”, progunđa jedan čovjek. “Svi će izginuti.”

“A pritom će još i nas povući u rat!” reče Zerid s neočekivanom žestinom. “Bude li se jedan dio Dinjana odlučio za miran prijelaz, a drugi za borbu, mislite li da će Atlantkinje paziti koga napadaju? Njima su i tako svi Dinjani isti. Osim toga će nakon prvog napada pobiti sve robove, a to je upravo ono što sam želio izbjeći!”

“Bogovi! Imaš pravo!” poviče Kalman. “Što da radimo?”

“Nećemo ništa učiniti”, odvrati Zerid mračno, “ali morat će se što prije sresti s Nasljednicom i upozoriti je na Tornana i njegove.”

“Misliš li da će poštediti ljude koji se nalaze u ropstvu?” upita ga Kašer sa strepnjom.

“Hoće, ako to bude u njenoj moći”, odvrati Zerid. “Rea ne žeda za krvlju. Pitanje je samo tko će o tome donijeti odluku, Vladarica

ili ona.” Sa zabrinutošću je pomislio na vijesti koje je doznao od Kajla. Pitao se u kakvom je stanju Rea i hoće li moći preuzeti vlast na vrijeme da spriječi krvoproliće. Sve je sad ovisilo o njoj. Nije smio zanemariti ni opasnost koja joj je prijetila iz samog atlantskog naroda. Ako zavjerenice nadvladaju, čitav će njihov plan pasti u vodu. Sa zebnjom odmahne glavom i pogleda ljude koji su ga šutke gledali.

“Zasad ćemo ostati na svojim mjestima i čuvati granicu kao i dosad”, reče odlučnim tonom. “A ja ću se čim prije pokušati sresti s Nasljednicom. Dopuštate li mi da u ime svih nas pregovaram s njom o mirnom prelasku na istočno kopno?”

Ljudi se međusobno pogledaše.

“Zerid”, reče Kalman, “ti si naš vođa. Dopuštamo ti da u ime starješina dinjanskog naroda pregovaraš s Nasljednicom.”

Zerid kimne glavom. Prvi korak prema mirnom rješenju bio je učinjen.

...

Sljedećeg su jutra dinjanski vođe krenuli natrag na put k svojim plemenima. Zerid je otrpao Kalmana komadić puta. Zastali su pokraj jednog potoka i stari ga čovjek čvrsto stisne u medvjedi zagrljaj.

“Zerid, znaš da riskiraš život ako odmah kreneš prema Atlanti”, reče zatim. “Vladarica je još živa.”

“Znam, Kalman”, reče mladi dinjanski vođa. “Ali nemam drugog izbora ako želim spasiti naše ljude.”

“Nećeš ih spasiti ako te ubiju”, progunda čovjek. “Kako ćeš uopće doći do grada? Ubit će te prva atlantska patrola na koju naiđeš.”

Zerid se osmjehne.

“Ne boj se za mene. Imat ću dobru zaštitu.”

“Misliš li na ono dvoje Atlanata koji se nalaze u logoru?” upita starac i potapše ga po ramenu. “Vojag mi je rekao za njih. Tko su ti ljudi?”

“Muškarac je muž Nasljednice, a žena je ratnica koja ga prati”, reče Zerid bez oklijevanja. “Nisam to htio reći drugima da im ne bi palo na pamet da ucijene Reu njegovim životom. Ona nam to nikad

ne bi oprostila, a ovako će mi biti zahvalna što sam ga spasio. Osim toga, dugujem mu i zahvalnost jer se brinuo o meni dok sam bio kod Ree. Ne bih htio da mu se dogodi ikakvo zlo dok se nalazi kod nas. Nadam se da mi ne zamjeraš što sam šutio?”

“Ne zamjeram ti, Zerid. Vidim da si na sve mislio”, reče Kalman. “Ovdje ćemo se rastati. Dosta si me pratio. Neka svi bogovi budu na pomoći i tebi i svima nama kad kreneš u Atlantu! Od srca se nadam da će tvoj plan uspjeti. Čuvaj se i misli na Tamiju! Želim ti sreću.”

“Hvala ti, poočime!” reče Zerid. “Ako uspijemo u onome što smo naumili, prvo što ću učiniti kad stupimo na kopno bit će da uzmem Tamiju za ženu.” Osmjehnuo se, a stari čovjek ga još jednom čvrsto zagrlji. Zatim se okrene i uputi dalje kroz šumu.

Zerid je još neko vrijeme gledao za njim, a onda krene natrag prema logoru.

“Vojag! Spremite sve stvari, preselit ćemo logor”, reče čim se vratio na čistinu.

“Dobro, Zerid”, odvrati čovjek.

I ostali koji su čuli njegove riječi odmah skočiše na noge. Zerid se uputi prema šatoru u kojem su se nalazili Atlanti i uđe unutra.

“Kako je Kajlu?” upita, prišavši ležaju.

“Još uvijek ima groznicu”, odgovori ratnica.

Kleknuo je na pod i pogledao čovjeka koji je nepomično ležao zatvorenih očiju. Čelo mu je bilo mokro od znoja.

“Je li išta jeo?”

“Samo malo juhe.”

Zeridove se obrve zabrinuto skupiše nad očima. Bio mu je dovoljan jedan pogled da shvati da zasad ne može biti ni govora o polasku na put. Ali vrijeme je letjelo i tijekom događaja nije se mogao zaustaviti. Bude li čekao, propustit će priliku ublažiti posljedice Tornanovih nerazumnih poteza, a trebalo je i upozoriti Reu na opasnost koja joj prijeti.

“Darlija”, reče okrenuvši se prema ženi, “Kajl je bolestan i ne bi mogao izdržati put do Atlante. Morat će još neko vrijeme ostati kod nas. Ali netko mora odnijeti moju poruku Rei prije nego što bude prekasno. Samo ti to možeš učiniti.”

“Moj je zadatak štiti drugu svoje gospodarice”, reče ratnica hladno. “Jedino s njim mogu se vratiti u Atlantu.”

Zerid nestrpljivo odmahne rukom.

“Kajl je siguran dok se nalazi kod mene, a poruka za Reu ne može čekati. Moraš joj je prenijeti dok još ima vremena! Zar ne shvaćaš da pokušavamo izbjeći rat?!”

Darlijino se lice naglo smrači. Nekoliko je trenutaka mjerila Dinjanina ledenim pogledom, kao da razmišlja bi li mu uopće odgovorila.

“Mislim da me nisi razumio, Dinjanine”, odvrati naposljetku. “Sve to o čemu govoriš, mene se nimalo ne tiče. Moje je naređenje da ni u kojem slučaju ne napuštam Reinog druga i da se s njim živim i zdravim vratim u Atlantu. O tome i jedino o tome ja moram voditi računa.”

Zerid se ugrize za usnicu napeto razmišljajući. Dobro je znao što znači zapovijed za atlantsku ratnicu. Nikakvim prijetnjama ne bi je mogao natjerati da učini nešto suprotno od onog što joj je naređeno.

“Darlija, zar ne misliš da će Rea biti zabrinuta ako se ne vratite?” upita odlučivši se za drukčiji pristup. “Pomislit će da vam se nešto dogodilo. Vidiš i sama da je Kajl jako bolestan. Tko zna koliko će još vremena proći dok ne skupi dovoljno snage za povratak u Atlantu? Ne zaboravi da Reu treba upozoriti na opasnost koja joj prijete od onih žena koje su je već pokušale ubiti. Čula si i sama da namjeravaju ponoviti svoj pokušaj. Važnije je da upozoriš Reu, nego da ostaneš ovdje pokraj Kajla kojem tvoja zaštita nije potrebna. Ponavljam ti da je siguran sa mnom...”

Ovog puta ratnica ne odgovori ništa. Razmišljala je o Zeridovim riječima, a na licu joj se vidjelo da su one ipak imale određenog učinka, iako nisu mogle promijeniti njenu odluku.

“Zerid je u pravu”, javi se Kajl slabim glasom.

Pokušao se podignuti, ali obuzme ga slabost i padne natrag na ležaj. Probudio se još na početku razgovora i čuo kako Zerid pokušava uvjeriti ratnicu da se vrati u Atlantu.

“Kako je završio vaš dogovor, Zerid?” upita jedva čujno.

“Većina je vođa pristala uz mene i prihvatila Rein prijedlog”, reče Zerid, “ali su ga trojica odbila. Oni su istupili iz saveza dinjanskih plemena i vrlo će se brzo sukobiti s Atlantima. Moram o tome Reu smjesta izvijestiti. Da si zdrav, krenuli bismo već danas prema Atlanti.”

“Krenuli bismo...”, promrmlja Kajl. “Zar i ti?”

“I ja”, potvrdi Dinjanin. “Moram govoriti s Reom. Kad mi je još nedavno iznijela svoj prijedlog, nismo ni slutili da ćemo se tako brzo naći u mogućnosti provesti ga u djelo. Postoji još čitav niz stvari koje moram raspraviti s njom ako želimo spriječiti rat. Stanje je tako osjetljivo da i najmanji događaj može prerasti u sukob koji se više neće moći zaustaviti. A vjeruj mi da će Tornan nastojati izazvati što više takvih događaja. Osim toga, htio bih je zamoliti da, ako može, zaštiti ljude koji se nalaze u atlantskom ropstvu. Strah za njihove živote je jedan od najvažnijih razloga zašto su stariješine tako lako prihvatile ponudu Nasljednice.”

“Jasno mi je...”, reče Kajl umorno. “Darlija, Zerid je u pravu. Moraš se vratiti u Atlantu i prenijeti Rei njegovu poruku.”

“Znaš dobro, Kajl, da mi je zapovjednica naredila da te ne napuštam”, reče ratnica koja ih je dotad šuteći slušala. “Kako možeš tražiti od mene da prekršim njenu naredbu i ostavim te samog i bolesnog usred dinjanskog logora? Kad bi neka žena to napravila mome drugu, ja bih je bez razmišljanja ubila! Ne traži to od mene.”

“Darlija, slušaj me...”, skupio je snagu i podignuo se na lakat. “Prije nekoliko dana rekla si mi da si spremna dati život za Reu, nije li tako?”

“Moj život pripada Nasljednici”, odvrati žena jednostavno.

“Ja sad ne tražim od tebe život, već tražim ne poslušaj zapovijed koja Rei u ovom trenutku može samo štetiti. Kad ti je Irina zapovjedila da me ne napuštaš, nije mogla znati da ćemo se naći u ovakvoj situaciji. Znam da ti dosta toga što si čula nije jasno, ali vjeruj mi da ti Rea neće zamjeriti što si me ostavila. Ona će znati da sam sa Zeridom siguran. Poruka koju ćeš joj odnijeti izuzetno je važna, da i ne spominjem potvrde zavjerenica...”

“Te bih joj potvrde radije sam predao!” prekine ga Zerid.

“Zašto, Zerid?” upita Kajl namrštivši se. “Bolje bi bilo da ih primi što prije.”

“Tjedan ili dva odgode neće joj ništa značiti”, odvrati Dinjanin ozbiljno. “Nemoj me krivo shvatiti, Kajl. Atlanti oduvijek u nama vide samo neprijatelje i ljude manje vrijedne od sebe. Ali Rei sad najveća opasnost prijeti ne od nas, nego od žena iz njenog vlastitog naroda. Želim joj sam predati dokaze koji će joj pomoći da svlada

svoje prave neprijatelje. Da nije bilo mene, ona bi vas žena oboje ubila i želim da to Rei bude potpuno jasno. Želim da joj pomoć, a možda i spas, dođe iz ruke Dinjanina.”

Kajl s čuđenjem pogleda mladog dinjanskog vođu i prvi put u životu osjeti istinsko poštovanje prema jednom pripadniku tog naroda. Odmah je shvatio što Zerid želi, ali se ipak namršti i odmahne glavom.

“To odgađanje može Reu stajati života”, reče zabrinuto.

“Ne, ako je Darlija upozori na vrijeme.”

Obojica pogledaju ženu koje ih je šutke promatrala.

“Darlija, za ime Boginje!” reče Kajl zdvojno. “Zar ne vidiš da nas Zerid oboje štiti? Spasio je život i tebi i meni kad je ubio Takaru! Učini što traži od tebe i možda uspijemo spasiti još tko zna koliko ljudi, i naših i njihovih...!”

“Ne brini za Kajla”, doda Zerid, “dobro ćemo ga njegovati. Čak i kad bi se meni nešto dogodilo, moji mu drugovi ne bi ništa napravili. Čim ozdravi, krenut ćemo obojica na put prema Atlanti.”

Ratnica ne odgovori. Zeridova joj obećanja nisu ništa značila. Unatoč svemu što je čula i vidjela, on je za nju i dalje bio samo Dinjanin, čovjek kojem nije mogla vjerovati. No Kajlova objašnjenja i molbe ipak su je pokolebale. On je bio Atlant, drug njene gospodarice, i njemu je vjerovala. Zapovjednica Irina joj je rekla da poslušaj njegove zapovijedi, osim ako ocijeni da mu je život time ugrožen. Kajl je tvrdio da je sa Dinjanima siguran i, koliko god joj to nevjerojatno zvučalo, dosad nije primijetila ništa što bi opovrgnulo njegove riječi. Gledala ga je oklijevajući i lomeći se u sebi i na kraju donese odluku. Kimnula je glavom.

“Dobro, vratit ću se u Atlant”, reče preko volje, prigušivši uzdah. “Što moram reći Rei?”

Kajl s olakšanjem sklopi oči i klone natrag na ležaj.

“Ispričaj joj sve što si vidjela i čula na Isalijinom brdu...”, reče slabim glasom.

“Reci joj da je Kajl kod mene i da je siguran”, nastavi Zerid. “Reci joj da su svi Dinjani prihvatili njen prijedlog, osim triju plemena čije je lovište okolica Nardene. Oni će se najvjerojatnije ubrzo sukobiti s Atlantima, ali ostali će Dinjani ostati mirni, osim ako ratnice ne pokušaju prijeći granicu i napasti naša sela. Reci joj da je molim da pokuša zaštititi živote robova. O svemu ostalom

sam ću se dogovoriti s njom. Neka te odmah pošalje na mjesto gdje je mene srela jer ću se i ja s Kajlom tamo uputiti čim on ozdravi. Tebe poznajem pa ću znati da dolaziš od Ree. Mislim da je to sve. Želiš li ti još nešto dodati, Kajl?

“Reci joj da je volim i da jedva čekam da je opet vidim. Neka ne brine za mene”, reče Kajl tiho.

“Spremi se i izađi”, reče Zerid ustajući. “Odmah ćeš krenuti.”

Izašao je iz šatora i mahnuo pobratimu.

“Vojag, odaberi još trojicu ljudi i spremite se za put. Odvest ćete Atlantkinju do granice. Ona nosi jednu važnu poruku i morate je zaštititi ako putem naletite na druge Dinjane.”

“Dobro, Zerid”, odvrati čovjek kratko, iako mu se na licu jasno vidjelo da nije baš oduševljen zadaćom. “Gdje ćemo vas poslije naći?”

“Nećemo daleko otići. Dva dana puta prema zapadu, pokraj onog velikog stabla gdje smo već više puta logorovali. Sjećaš li se?”

Vojag kimne glavom i okrene se pozivajući glasno trojicu ljudi. Malo kasnije iz šatora izađe Atlantkinja. Zerid joj preda zavežljaj sa suhom hranom koju mu je dala Tamija i pokaže joj četvoricu Dinjana koji su šutke stajali pokraj njega.

“Ovi će te ljudi pratiti do granice”, reče na atlantskom jeziku. “Ako putem naiđete na druge Dinjane, oni će te zaštititi. Vojag malo razumije atlantski. On će vas voditi. Pozdravi Reu. Uskoro ćemo se opet vidjeti.”

Darlja kimne glavom i krene za četvoricom Dinjana.

Malo kasnije Dinjani su oborili i skupili šatore. Četvorica ljudi podignuše nosila na kojima je, dobro pokriven, ležao Kajl, i uputiše se za prethodnicom koja je već nestajala u šumi. Ubrzo zatim na maloj čistini nije više bilo ni žive duše i samo su tragovi vatri i ugažena trava svjedočili da su ovdje još do maločas bili ljudi.

XXI.

Rea je već skoro sat vremena promatrala kako robovi ruše nagorjele ostatke stare brvnare. Sa strane je već stajala spremna građa za novu kuću; nizovi uredno poslaganih, tek otesanih brvana bjelili su se u travi. Nekoliko je atlantskih žena nadziralo posao, a njihovi glasovi odzvanjali su u ljetnom jutru.

Sjedila je u hladu visokog hrasta nedaleko od rijeke. Naokolo su u tišini sjedile njene ratnice. Rein pogled preleti po njima, a zatim zamišljeno odluta prema gradu. Tog je jutra prvi put poslije malo više od tri tjedna izašla iz svojih prostorija. Njena je majka smatrala da je za to još prerano, ali Rea je osjećala duboku potrebu da ponovno vidi mjesto na kojem je zamalo izgubila život. Promatrajući ostatke brvnare i put prema gradu s kojeg je kiša već isprala tragove krvi, još je jednom proživjela trenutke napada, borbe i bijega u kojima su četiri njene ratnice dale svoje živote da bi zaštitile njen. Osjećala je duboku bol pri pomisli na njih. Samo je jedna, Skisa, imala druga i djecu, i Rea se u mislima još jednom obveže da će se dobro pobrinuti za njih. Namjeravala je u blizini brvnare postaviti kamen s imenima ratnica, u znak svog sjećanja i zahvalnosti. Ali to je zasad moralo pričekati. Najprije je morala ukloniti opasnost koja joj je još uvijek visjela nad glavom.

Čim se dovoljno oporavila da može malo dulje ostati budna i govoriti, Irina joj je ispričala sve što joj je Kajl rekao i objasnila joj njegovu odsutnost koju je već zamijetila. Zatim je dovela Verna koji joj je sve to potvrdio i dodatno objasnio. Mladić se pribojavao njene reakcije, ali se ipak vidjelo na njemu da mu je lakše otkako je sve priznao Kajlu. Rea se u prvi mah zaista strahovito naljutila,

tako da ju je Irina morala smirivati bojeći se da joj se ne otvore još nedovoljno zacijeljene rane. No nakon početne ljutnje brzo se umirila sjetivši se da joj je upravo Vern na kraju spasio život i doveo pomoć bez koje bi brzo umrla. Razmislivši o svemu, shvatila je mladićev strah i odlučila da će se i dalje brinuti za njega, iako mu je zamjerala laž koju je rekao njenoj majci i drugu. Naložila je Irini da ga do daljnjeg smjesti u jednoj sobi izvan njenih osobnih prostorija i da mu dodijeli kao pratnju nekog starijeg službenika u kojeg se moglo imati povjerenja.

Mlada je zapovjednica također proživjela nekoliko teških trenutaka objašnjavajući Rei razloge zašto je pustila njenog druga na put do Isalijinog brda. Unatoč ljutnji svoje gospodarice, Irina je bila sigurna da je ispravno postupila. Ali kad se prije osam dana Darlija vratila sama i zatražila da je odvedu Nasljednici, Irina je, stojeći i čekajući pred vratima Reine sobe, bila uvjeren da će, u najboljem slučaju, ostati bez položaja i službe. Unatoč svoj njenoj hladnokrvnosti, nije joj bilo lako pri duši kad ju je Darlija pozvala da uđe. No Nasljednica nije bila ljuta. Naprotiv, činilo se da se smirila, premda joj se na licu jasno mogla opaziti bol zbog vijesti koje joj je ratnica donijela. Pohvalila je Darliju i naredila joj da smjesta krene natrag na put. Mlada je žena samo na kratko otišla vidjeti svog druga i djecu, a zatim je, u pratnji dviju ratnica, ponovno napustila Atlantuu.

Dani su poslije toga brzo prolazili, a Rea je činila sve što su od nje tražile žene koje su je njegovale, nastojeći se što prije oporaviti. Prije pet dana prvi put je ustala, osjećajući vrtoglavicu i bolove, ali je uz pomoć dviju žena ipak uspjela prijeći nekoliko koraka po sobi. Otdad je vježbala svakog dana, osjećajući kako joj se snaga sve brže vraća. Rekla je Irini da do daljnjeg ne želi primati nikakve posjete jer je razgovori umaraju, ali to je bio samo dio istine. Činjenica je bila da zasad nije bila u stanju mirno razgovarati s drugim plemenitim ženama i istovremeno se pitati spadaju li i one među zavjerenice koje su je pokušale ubiti i koje joj truju majku.

S nelagodnom se pomaknula. Vladaričina slabost, koja je svakim danom bivala sve jača, nije više bila tajna. Svi su već znali da je Sutahan teško bolesna i da joj se stanje naglo pogoršava. Rea je bila jedna od malobrojnih koja je znala i uzrok toj neočekivanoj

bolesti. Drugog dana nakon razgovora s Vernom upozorila je majku na mogućnost da je netko truje i zamolila je da ubuduće pripazi na hranu i piće. Vladarica je u prvi mah dočekala njene riječi s nevjericom, ali joj je idućeg dana, nakon što je malo razmislila, rekla da je ipak odlučila uvesti mjere predostrožnosti. Rei je nakon toga malo odlanulo, no razgovor s Darlijom opet ju je zabrinuo, a još više činjenica da se zdravlje njene majke, niti nakon uvođenja stroge kontrole jela i pića, nije popravilo. Naprotiv, nastavilo se pogoršavati. Strašno joj je bilo gledati kako Vladarica, koja je još do nedavno bila savršenog zdravlja, sad naglo propada. Bila je to ružna smrt za ratnicu, i Rea se grozila pomisli da je i sama mogla postati žrtvom istog otrova. Nakon onog što joj je Darlija rekla, bilo joj je jasno da njenoj majci nema spasa. U nekoliko joj je navrata zamalo rekla za zavjeru, ali svaki se put predomislila. Uvjeravala je samu sebe da je pametnije pričekati dok ne dobije dokaze, no duboko u duši znala je kakvu će bol nanijeti majci kad joj kaže za izdaju njene vlastite kćeri i žena kojima je vjerovala, i to je bio pravi razlog njenog oklijevanja.

Ali sad nije bila spremna o tome razmišljati. Zato naglo podigne glavu, pokušavajući skrenuti tijekom misli u nekom drugom pravcu.

“Trebaš li nešto, gospodarice?” upita Irina koja je sjedila nekoliko koraka dalje s njene desne strane.

“Pomozi mi da ustanem”, reče Rea.

Mlada joj zapovjednica odmah priđe, a Rea se uhvati za jednu udubinu u stablu na koje se dosad naslanjala i, uz Irininu pomoć, polako se uspravi. Odmah osjeti jaku bol u grudima i desnoj nozi, ali se nije na to obazirala. Oprezno napravi prvi korak pa onda drugi. Polako je hodala prema brvnari, oslanjajući se na Irinu i stežući zube od boli. Bilo joj je smiješno da za tu kratku udaljenost, koju bi inače prešla u trenu, sad treba toliko vremena i napora. Primijetivši da im se približava Nasljednica, robovi prekinuše posao i kleknuše, a žena koja je upravljala radovima okrene se i duboko nakloni.

“Nadam se da je sve u redu, plemenita Nasljednice?” upita zabrinuto. “Možda nečim nisi zadovoljna?”

“Ne, ne, sve je u redu”, reče Rea.

Polako je prišla kamenom stolu i s olakšanjem napola sjela, a napola se oslonila na njega. Bila je zadovoljna što je danas tako dugo uspjela izdržati na nogama.

“Stol nemojte dirati”, reče ženi koja je stajala nedaleko od nje u položaju punom poštovanja.

Prešla je rukom po tom jedinom predmetu koji nije stradao u požaru, po tko zna koji put u čudu se pitajući kako ga je Vern uopće uspio pomaknuti. Stol se nalazio gdje i ranije, točno iznad prolaza. Vladarica se pobrinula da ga dvije šutljive ratnice vrate na mjesto, tako da je prolaz i dalje ostao skriven, za slučaj da nekomе ponovno ustreba.

“Bit će sve kako si naredila, gospodarice”, reče žena naklonivši se još jedanput.

“Pozovi žene s nosiljkom, Irina”, reče Rea zapovjednici koja je stajala pokraj nje. “Vraćamo se u Palaču.”

Irina mahne službenicama koje su malo dalje sjedila pokraj nosiljke. One odmah ustanu i podignu je na ramena pa se upute prema brvnari. Kad su se našle na dva koraka od Ree, ona oprezno ustane, rukom stišući zavoj na grudima pa sama prijeđe ta dva koraka i uspe se u nosiljku. Onda se konačno s olakšanjem ispruži na pokrivaču. Irina navuče neprozirnu zavjesu i da znak ženama da podignu nosiljku. Četiri su ratnice stale naprijed, četiri otraga, a još po dvije sa svake strane nosiljke. Krenuli su natrag prema gradu.

Rea je drijemala ležeći na leđima. Noga ju je boljela i ona je malo pomakne. Bol na tren nestane pa se ponovno javi. Malo se namrštila i okrenula se na stranu. Službenice Hrama koje su je njegovale davale su joj u početku sredstva protiv bolova, ali ih Rea kasnije više nije htjela uzimati. Bila joj je potrebna bistra glava ako se htjela živa izvući iz teške situacije u koju ju je dovela Anthea. Nakon onog što joj je Darlija rekla, shvatila je da joj život visi o niti. Ponekad se u svojim vlastitim prostorijama osjećala kao zatvorenik. Ali zasad nije mogla ništa učiniti. Morala je čekati i skupljati snagu kako bi u pravom trenutku mogla udariti odlučno i neočekivano i jednim potezom riješiti se svih svojih neprijatelja: prvenstveno Anthee. Ako joj to ne uspije, postojala je opasnost da se zemlja podijeli na dvije strane i da dođe do dugogodišnjeg rata u kojem bi svi samo izgubili. Ali čak ako joj sve i uspije onako kako je zamislila, atlantski će narod neko vrijeme biti jako oslabljen. Rat

s Dinjanima morao se izbjeći pod svaku cijenu. Ovako razjedinjeni, više nisu imali snage da im se odupru.

“Prokleta Anthea!” reče poluglasno.

“Želiš li nešto, gospodarice?” začuje Irinin glas izvana. “Nisam čula što si rekla.”

Rea se podigne na lakat i odgurne zastor. Upravo su prolazili kroz kapiju Palače.

“Nije važno. Govorila sam sama sa sobom”, reče zapovjednici koja je hodala tik uz nosiljku.

Pogled na stubište koje je vodilo do ulaza u Palaču dozvao joj je pred oči sliku Anthee koja ju je tu dočekala onog jutra kad je napadnuta i s neobjašnjivom upornošću tražila od nje da porazgovaraju. Što bi bilo da je prihvatila taj poziv? Anthea je u onom trenutku sasvim sigurno znala da joj sestra ide u smrt. Je li htjela s njom samo još jedanput porazgovarati, prije nego što je pusti da ode u zamku koju joj je sama namjestila? Ili se možda, ipak, negdje duboko u njoj probudila savjest pa ju je namjeravala zadržati, možda čak i upozoriti na opasnost? Rea pomisli kako će joj to najvjerojatnije zauvijek ostati tajnom. Anthea će svakako morati umrijeti; brzo, ako pogine u borbi, ili polako i bolno, ako je uhvate živu, smrću koja je namijenjena samo ubojicama Vladarica. Pri pomisli na to, Rea osjeti gorčinu i bol. Unatoč svemu što je učinila, i užasnim posljedicama koja će njena djela imati na atlantski narod, Anthea je još uvijek bila njena sestra, jedina koju je ikad imala. Njihovi su odnosi u posljednje vrijeme bili izrazito loši, a Rea je poslije onog što joj je Kajl rekao nakon vjenčanja imala i posebnog razloga za ljutnju, pa ipak, još uvijek je osjećala negdje duboko u sebi istinsku i trajnu privrženost sestri. Antheina smrt, makar to bila i zaslužena kazna za njena djela, ostavit će dubok i neizbrisiv ožiljak na njenoj duši.

“Rea!” prene je neočekivano iz razmišljanja poznati glas.

Podignula je glavu i ugledala kako joj u susret dolazi Savana s radosnim osmijehom na licu. Irina se malo namršti i zakorači naprijed, ali joj Rea neprimjetno da znak da stane.

“Tako mi je drago da ti je bolje”, reče Savana toplo, stisnuvši joj ruke. “Već sam te nekoliko puta htjela posjetiti, ali mi to zapovjednica tvojih ratnica nije dopustila. Kako si?”

“Pozdravljam te, Savana”, reče Rea prisilivši se na osmijeh.

No odmah skrene pogled u stranu. Bilo joj je teško gledati u oči ovoj ženi koju je još do nedavno smatrala svojom najboljom prijateljicom i vjerovala joj kao samoj sebi. Savana je bila Takarina kćer i bilo je gotovo nemoguće da nije znala za zavjeru. Zna li već i da joj je majka mrtva? Rea je ponovno pogleda. No na Savaninom licu nije opazila ništa drugo osim iskrenog zanimanja i radosti zbog iznenadnog susreta.

“Bolje mi je, ali još ću se dugo oporavljati”, nastavi Rea nastojeći da joj se u glasu osjeti umor. “Ne ljuti se na Irinu, postupala je prema mojoj naredbi. Zabranila sam zasad sve posjete jer me razgovor zamara.”

“Onda te neću zadržavati”, reče Savana osmjehnuvši se i čvrsto joj stegne ruke. “Oporavi se što prije, Rea! Drago mi je da sam te vidjela.”

Vratila se na svoje mjesto pokraj ulaznih vrata, a službenice produže dalje prema Reinim prostorijama. Rea je još zamišljeno gledala za Savanom kad joj pogled iznenada padne na nečiju dugu kovčavu kosu. Na tren se ukočila i srce joj preskoči jedan otkucaj, ali se odmah sama sebi kiselo nasmije odmahujući glavom. Rakira je razgovarala pokraj stupa s nekom ratnicom, ali opazivši Reinu nosiljku naglo prekine razgovor i pride joj bliže.

“Znam da ne primaš posjete, Rea, ali morala bih govoriti s tobom. Mogu li doći malo kasnije?”

“Naravno, Rakira, ti si mi uvijek dobrodošla”, odvrati Rea pružajući joj ruke. “Za tebe zabrana posjeta ne vrijedi. Dođi kad god hoćeš.”

“Hvala ti. Doći ću za otprilike sat vremena.”

Rea joj kimne glavom i visoka se žena vrati natrag ratnici s kojom je razgovarala.

Uskoro se nosiljka našla pred vratima Reinih prostorija. Službenice je unesu unutra, a Irina reče ratnicama koje su je pratile da su zasad slobodne. Rei je u međuvremenu jedna od žena koje su je njegovale pomogla izaći iz nosiljke i prijeći u spavaonicu u koju su prije desetak dana službenice premjestile njen ležaj.

“Hoćeš li da ti donesem ručak, plemenita Nasljednice?” upita je žena nakon što joj je pomogla da legne.

“Kasnije”, odvrati Rea umorno. “Htjela bih se malo odmoriti. Za sat vremena posjetit će me plemenita Rakira pa mi možeš malo prije donijeti ručak.”

Žena kimne glavom i izađe iz sobe zatvorivši vrata za sobom.

Rea je sklopila oči opuštajući se. Zaspala je kratkim, ali čvrstim snom iz kojeg je četrdesetak minuta kasnije probudi zvuk otvaranja vrata. U sobu je ušla službenica donoseći joj ručak. Pomogla joj je da sjedne i položila joj veliki drveni pladanj na noge. Rea baš nije imala teka, ali se prisili pojesti svu donesenu hranu. Zнала je da mora što prije obnoviti izgublenu snagu. Na licu starije žene, službenice Hrama, koja je bez riječi sjedila pokraj nje i pomagala joj za vrijeme jela, vidjelo se da je zadovoljna.

“Samo nastavi tako, Nasljednice, i sigurna sam da ćeš za dva do tri tjedna biti na nogama”, reče kad je Rea završila s ručkom.

Rea samo nešto promrmlja. Nije namjeravala još dva ili tri tjedna ostatu u krevetu.

“Pomozi mi da ustanem”, reče zatim. “Ne želim dočekati plemenitu Rakiru u krevetu. Radije ću sjediti na stolici.”

“Hoćeš li da ti službenice donesu ležaljku?” predloži žena. “Ona je udobnija od stolice.”

“U redu”, reče Rea slegnuvši ramenima.

Kasnije, dok je pokraj prozora napola sjedila, a napola ležala u ležaljci, morala je priznati da je žena bila u pravu. Ležaljka je bila puno udobnija od stolice. S čežnjom je gledala kroz otvoreni prozor osjećajući kako do nje dopire miris trave i cvijeća. Poželjela je da može jednostavno ustati i prošetati po vrtu, ali čim je napravila prvi pokret, zaustave je bol i vrtoglavica.

“Još je rano za ustajanje, Rea”, začuje glas Rakire koja je trenutak ranije ušla u sobu. Okrenula se prema njoj, a žena joj se osmjehne prilazeći. “Bez brige, ubrzo ćeš biti na nogama. Imam iskustva u tome.”

Rea joj uzvratu osmijeh pružajući obje ruke u znak pozdrava. Duboko je poštovala ovu visoku, staloženu ženu, najbolju prijateljicu i savjetnicu svoje majke. Gledajući je sad kako joj prilazi, i osjetivši čvrst, srdačan stisak njenih ruku, na trenutak s pomalo zavisti pomisli kako je njena majka bila sretna što je pokraj sebe uvijek imala ženu poput Rakire. ‘Ne baš uvijek’, ispravi se

odmah, sjetivši se kako je Rakiru prvi put vidjela tek u devetoj godini svoga života.

Tog se kišnog proljeća Rea vratila u Atlantu sva blatnjava od puta, nakon što je gotovo godinu dana provela u jednom gradu daleko na istoku Atlantide kamo ju je Vladarica poslala na obuku. Radosno je ustrčala uza stube Bijele Kupole i, sasvim zaboravivši na kucanje i uobičajeni pozdrav, pojurila u majčin zagrljaj. Sutahan joj je uzvratila s toplinom, iako puno suzdržanije. Rea je tek tad, nekoliko koraka iza majke, opazila neku nepoznatu ženu. Žena je šuteći promatrala njihov susret, a kad se Vladarica okrenula prema njoj i s neskrivenim ponosom joj predstavila svoju kćer, ustala je sa stolice na kojoj je dotad sjedila i pružila joj ruke. Rea se malo začudila osjetivši čvrst i odlučan stisak koji je odavao ratnicu. Žena nije nosila ni obruč ni oružje pa ju je u prvi mah smatrala svećenicom, no tren kasnije, kad joj je majka rekla njeno ime, s čuđenjem i poštovanjem zagledala se u duboke, sive oči žene o čijem je životu znala gotovo sve, premda je još nikad nije vidjela.

Rakira je bila četiri godine starija od Sutahan. Kao najstarija kćer gospodarice Nardene, preuzela je položaj svoje majke nakon što su nju ubili Dinjani na samom početku sedmogodišnjeg rata. U teškim vremenima koja su potom uslijedila, branila je Nardenu s hrabrošću i ustrajnošću koja joj je pribavila poštovanje cijelog atlantskog naroda. Nakon što su sve veze s tim gradom prekinute, unatoč izuzetno teškom položaju, uspjela je još gotovo godinu dana izdržati nasrtaje Dinjana zadržavajući ih i odvlačeći od drugih atlantskih područja. Sutahan je time dobila dovoljno vremena da zaštititi ta područja, prestroji atlantske snage i na mnogim mjestima suzbije Dinjane te je ubrzo nakon pada Nardene izvršila protunapad koji je godinu dana kasnije doveo do poraza Dinjana. No posljedice su bile strašne. Nardena je bila spaljena, sjever opustošen, svi članovi Rakirine porodice poginuli su, osim njenog sina, a ona je sama ležala u glavnom gradu Atlantide teško ranjena, nakon što su Dinjani u posljednjem očajničkom pokušaju prekršili dogovoreno primirje i pokušali ubiti Vladaricu.

Kasnije, nakon što se malo oporavila, odbila je Sutahanin prijedlog da preuzme položaj gospodarice Anahave. Narušenog zdravlja, srhvana boli zbog svega što je proživjela, uzela je svog

sina i otišla prema jugu, što dalje od uspomena koje su je progonile. Tamo se povukla u Hram zaklevši se da nikad više neće uzeti oružje u ruke.

U miru i osami provela je šest godina polako se oporavljajući. No Vladarica ju je trebala, i Rakira je na posljétku popustila. Pristala je da se vrati u Atlantu, ali samo kao savjetnica. A onda je, sasvim neočekivano i na Vladaričino veliko zadovoljstvo, ubrzo nakon Reinog povratka s istoka, odlučila ponovno uzeti oznake ratnice i prihvatiti položaj gospodarice Anahave koji joj je Sutahan još uvijek nudila. Rea se kasnije nije mogla oteti dojmu da je, iz nekog nepoznatog razloga, upravo njihov susret najviše pridonio da Rakira promijeni svoju prvotnu odluku.

Rakira je poslije toga redovito dolazila, i više mjeseci u godini boravila u Atlanti. Rea se često znala tiho ušuljati u Bijelu kupolu i, s prešutnim majčinim odobrenjem, slušati njen i Rakirin razgovor. Iako u to doba još dosta stvari nije razumjela, kasnije su joj ti razgovori pomogli da lakše shvati probleme koji su mučili njenu majku. Dinjani su bili jedan od njenih najvećih problema, i istovremeno jedini u kojem se uopće nije slagala s Rakirom. U dugim raspravama i jedna i druga iznosile su svoje argumente, a Rea je tiho sjedila sa strane i pažljivo slušala.

U početku su njeni dodiri s Rakirom bili rijetki. Plemenita je žena imala dosta posla da uvede reda u kaos koji je zatekla u Anahavi, okrugu koji niz godina nije imao pravu upraviteljicu, a kao Vladaričina savjetnica niti za vrijeme svog boravka u Atlanti nije imala previše slobodnog vremena. No Rei se unatoč tome činilo da je ona sama predmet njene stalne, iako nenametljive pozornosti. Bashra je više puta spomenula da je s Rakirom razgovarala o njoj, a ponekad, za vrijeme jutarnjih vježbi, Rea ju je znala ugledati kako na kratko zastaje u blizini vježbališta i promatra poduku. To ju je čudilo i zbunjivalo, ali joj je davalo i poticaja da se više potruđi nastojeći se dokazati pred ženom koju je cijenila.

S vremenom se njihov odnos produbio. Rakira joj nikad nije bila učiteljica poput Bashre, pa ipak, često su je njeni savjeti i odgovori navodili na razmišljanja koja su joj značila više od ičega što je kod Bashre naučila. Jednom, prije otprilike četiri godine, ugledavši je na vježbalištu Rea joj je u šali dobacila izazov koji je

Rakira, na njeno iznenađenje kao i iznenađenje svih drugih ratnica na vježbalištu, bez oklijevanja prihvatila. Pomalo začuđena, ali uvjerenjena u svoju pobjedu, Rea joj se suprotstavila s punim pouzdanjem u svoju vještinu i mladost. No borba nije završila onako kako je ona planirala. Iskusna se ratnica s njom poigrala, a petnaestak minuta kasnije, kad je Rea već počela osjećati umor, s lakoćom joj je izbila mač iz ruku i oborila je u prašinu. Rea se još uvijek sjećala glasnog smijeha ratnica koje su promatrale borbu, a i na Rakirinom se licu, premda je ostala ozbiljna, vidjelo da bi se najradije nasmijala. Bila je postuđena i bijesna. Nikad je u životu još nitko nije tako ponizio. Bez ijedne riječi pokupila je svoje stvari i nestala u Palači grizući se nekoliko dana u sebi, da bi na kraju progutala ponos i otišla do Rakire moleći je za pouke iz mačevanja. Žena je prihvatila njenu molbu, ali joj je odmah na početku rekla nešto što Rea nikad nije zaboravila: ‘Nemoj misliti da ću te naučiti nećem novom, Rea. Ti si tehniku mačevanja dobro svladala. Tvoja je pogreška što si i suviše samouvjerenjena i nemaš dovoljno strpljenja, i to ne samo u mačevanju. To je ono što ćemo pokušati ispraviti.’

Njihove su vježbe bile uvijek daleko više od običnih vježbi mačevanja. Rakira ju je doduše naučila nekoliko zahvata i trikova koje ranije nije znala, ali ono najvažnije što je od nje naučila, bilo je da predvidi poteze protivnika i strpljivo čeka trenutak kad će se probiti kroz obranu te da se to ne odnosi samo na mačevanje. ‘Strpljenje i upornost, promišljenost, to su prave odlike ratnice i vladarice’, govorila joj je Rakira. Tek kasnije Rea je shvatila da joj je majčina savjetnica dala jednu još važniju pouku, koju u prvi mah nije ni primijetila – pouku iz poniznosti.

‘Oprosti što ne mogu ustati da te pozdravim’, reče Rea i pokaže joj stolicu koja se nalazila nedaleko od nje. ‘Izvoli, sjedni.’

‘Tvoja je isprika suvišna, Rea’, reče žena osmjehnuvši se. Privukla je ponuđenu stolicu bliže ležaljci i sjela, a zatim je pažljivo promotrila. ‘Vidim da ti je bolje. Drago mi je. Nemoj se stidjeti slabosti koju još osjećaš, Rea, nego budi zahvalna Boginji što si ostala živa i bez trajnih posljedica. Sutahan mi je sve ispričala. Netko se doista potrudio da te se zauvijek riješi.’

Rea pomisli na Antheu. Na trenutak je bila u iskušenju da sve kaže Rakiri, ali se onda predomisli. Vladarica je imala pravo prva saznati za zavjeru.

“Kako napreduje istraga?” upita. “Ima li kakvih vijesti?”

“Na žalost, nema”, odvrati Rakira. “Niti mi se čini da će ih uskoro biti. Tko god da je odgovoran za taj napad, dobro je prikrrio tragove. Ali, pustimo to sad. Ne želim se predugo zadržavati. Htjela bih s tobom porazgovarati o bolesti tvoje majke.”

Rea sagne glavu, osjećajući kako je obuzima bol.

“Znam kako se osjećaš”, reče Rakira blago, birajući riječi. “Užasno je gledati nekog bliskog kako umire. Kad pored toga još i znaš da ta smrt nije prirodna, nego prijevremena i da ju je netko namjerno izazvao, onda ti pogotovo mora biti teško.”

“Znači, potvrdila se moja sumnja da je netko truže?” upita Rea tiho.

“Ako pod time misliš da li smo našli otrov ili onoga koji joj je taj otrov dao, odgovor je: ne. Ali Vladarica je izabrala malu grupu pouzdanih žena koje su već počele s ispitivanjem njenih službenica i to će možda dati neke rezultate. No unatoč tome što zasad nemamo nikakvih dokaza, sigurna sam da je riječ o otrovu. Jednom smrtonosnom otrovu sporog djelovanja koji čak i u vrlo malim količinama izaziva teška tjelesna oštećenja. No, po svemu sudeći, Sutahan je dobila daleko više od te količine.”

“Znači da mojoj majci nema spasa? Zar ne postoji protuotrov?”

“Ne kod ovog otrova”, reče Rakira, s tugom odmahnuvši glavom. “On je već napravio svoje, a Sutahan sad umire jer joj je zdravlje uništeno. Neće još dugo izdržati. Ali ako te to može imalo utješiti, reći ću ti da će ostati prisebna do samoga kraja.”

Rea kimne glavom. Bila je to slaba utjeha. Okrenula je glavu prema prozoru i stegnula zube pokušavajući zadržati suze.

Rakira je šutjela nekoliko trenutaka, s razumijevanjem skrenuvši pogled u stranu.

“Vladarica je otrovana”, reče poluglasno, “a tebe je netko pokušao ubiti. Ne znam što se događa, Rea, ali bih ti savjetovala da se čuvaš...” pogledala ju je dugim i prodornim pogledom, a onda polako doda: “No tebi možda moj savjet i nije potreban. Možda ti već i sama znaš kakva ti opasnost prijeti...”

Rea se naglo okrene i iznenađeno je pogleda. Mjerile su jedna drugu nekoliko trenutaka, a onda Rea duboko uzdahne i obori pogled.

“Istina je, Rakira. Ali kako si znala?”

“Ti si prva upozorila Sutahan na otrov, a ne razumiješ se toliko u liječenje da bi znala prepoznati njegovo djelovanje”, odvratila je Rakira jednostavno, pažljivo je promatrajući. “Osim toga, dovoljno te poznajem i znam kad nešto kriješ. Nešto očigledno znaš, samo mi nije jasno zašto šutiš?”

“Zato što moram, ali vjeruj mi da neću još dugo šutjeti!” poviče Rea žestoko, u iznenadnom izljevu ljutnje. “A kad konačno progovorim, mnogi će zauvijek umuknuti!”

Zaboravila se i pokušala sjesti, ali je presječe bol. Uхватила se rukom za ranu i na trenutak pognula glavu s grimasom na licu, no onda je opet uspravi i čvrsto se zagleda Rakiri u oči.

“Znam sve, Rakira, ali nemam dokaza. No uskoro ću ih imati, a ti ćeš biti prva poslije Vladarice koja će doznati istinu. Dajem ti riječ! Saznala sam prekasno da bih spasila majku, ali na vrijeme da spriječim plan onih koji su nju otrovali, a mene pokušali ubiti. Molim te samo da me sad više ne ispituješ o tome.”

Rakira je šutke razmišljala nekoliko trenutaka, a onda kimne glavom.

“Dobro, Rea. Neka bude kako želiš. Odrasla si žena i pretpostavljam da znaš što radiš.” Zašutjela je na kratko. “Činjenica je da ti majka umire i da ćeš ubrzo morati preuzeti na sebe čitav niz teških odluka, pogotovo kad se uzme u obzir da nam je pred vratima rat s Dinjanima. Pomoći će ti suvladarice, a i ja koliko stignem, ali teret odgovornosti oduvijek je na leđima Vladarice. Tako mora biti. Došla sam te pitati jesi li svjesna toga i jesi li se spremna suočiti sa situacijom u kojoj se nalazimo?”

Još uvijek uzrujana, Rea se zaveli natrag na ležaljku i sklopi oči. Šutjela je neko vrijeme, smirujući se i pokušavajući osjetiti odjek Rakirinih riječi u sebi, a onda duboko uzdahne:

“Nije li to smiješno, Rakira? Cijeli sam život znala da će mi jednog dana biti postavljeno ovo pitanje i uvijek sam mislila da ću biti uzbuđena i sretna. Sad kad je taj trenutak došao, ne osjećam ni jedno ni drugo. Osjećam samo žalost i bijes zbog svega što se dogodilo... a i strah pomalo. Jesam li spremna preuzeti svoju

dužnost?... Lagala bih kad bih ti rekla da jesam. Od malena se pripremam za to, ali toliko toga još ne znam, ne znam hoću li biti u stanju donijeti prave odluke. Preteška je to odgovornost. Pa ipak, kad dođe taj trenutak, preuzet ću svoju dužnost na mjestu Vladarice i vjeruj mi da ću nastojati opravdati povjerenje atlantskog naroda.”

“Nitko ni ne traži više od tebe, Rea. Strah i sumnje koje osjećaš potpuno su normalni i dokazuju da si svjesna težine posla koji te očekuje. Zabrinula bih se da nije tako. U početku će ti biti teško, no s vremenom ćeš steći iskustvo i naviknuti se na odgovornost. Samo ne zaboravi da ćeš vjerovatno već i prije majčine smrti morati uskočiti na njeno mjesto. Ako joj se stanje nastavi ovako naglo pogoršavati, ona uskoro neće biti u stanju obavljati svoju dužnost. Nates ima već dosta posla, Takare nema, a ja sutra odlazim iz Atlante i neću joj više moći pomoći. Opet je došlo do sukoba na granici i Vladarica mi je naredila da se vratim na svoje mjesto.”

“Došlo je do sukoba?” upita Rea, namrštvivši se. “Nisam o tome još ništa čula. Što se događa?”

“Još se oporavljaš pa te majka htjela poštediti. Sudeći po izvješćima, veća grupa Dinjana napala je naše ratnice koje su nadzirale granicu u blizini Nardene. Budući da je postojala opasnost da ih odsijeku od ostatka naših snaga, one su se povukle do nove granice, napuštajući Nardenu. Dinjani su ih slijedili i zatim napali, pokušavajući prodrijeti dublje prema Atlanti. Ratnice ih zasad drže, vodi ih moja zamjenica Argayla, ali bojim se da bi i na drugim mjestima Dinjani mogli pokušati prodor, a u tom ćemo se slučaju naći u teškom položaju. Sutahan će sutra proglasiti ratno stanje i pozvati plemenite žene da pošalju sve raspoložive ratnice prema granici. Mene je imenovala njihovom vrhovnom zapovjednicom, a Argaylu potvrdila kao moju zamjenicu. Rea”, nagnula se prema njoj s ozbiljnim izrazom na licu, “znam da je još prerano za pitanje koje ti želim postaviti, ali za tjedan ili dva može biti već kasno, a ja, kao vrhovna zapovjednica naših snaga, moram znati što smjera buduća Vladarica... Kad smo posljednji put na Vijeću govorile o problemu Dinjana, rekla si da misliš isto što i ja. Zanima me misliš li još uvijek tako... ili se slažeš sa Sutahan?”

Nekoliko je trenutaka vladala tišina, dok je Rea, okrenuvši glavu prema prozoru, razmišljala što da odgovori. Imala je povjerenja u Rakiru, pa ipak, sve ono što joj se dogodilo u posljednje vrijeme naučilo ju je da bude oprezna.

“Kad bih ti odgovorila na to pitanje, počinila bih izdaju, Rakira”, odvrati tiho. “Moja je majka još uvijek živa i nitko u ovoj zemlji ne smije dodati ni jednu riječ njenim zapovijedima, pogotovo nakon što je odlučila uvesti ratno stanje. Dok ne postanem Vladarica, moje je mišljenje potpuno nevažno. Takav je zakon.”

“Znam kakav je zakon, Rea”, reče Rakira ozbiljno. “Oprezna si, i to mi je drago, ali sa mnom možeš biti otvorena. Ako se slažeš sa Sutahan, reci mi to, i ja ću bez oklijevanja izvršiti sve njene zapovijedi. Ali ako misliš drukčije od nje, pa mi za neko vrijeme pošalješ suprotne naredbe, ne misliš li da bih ja to ipak morala prije znati? Mogla bih učiniti nešto što se poslije možda više ne bi dalo ispraviti. Tražim od tebe samo tvoje mišljenje, ništa drugo. Mislim da ti ne moram posebno naglašavati da tvoje riječi neće otići dalje od ove sobe.”

“Vjerujem ti, Rakira, i oprosti mi ako sam te uvrijedila. Nije mi to bila namjera. Nakon svega što mi se dogodilo u posljednje vrijeme postala sam možda i suviše oprezna. Znam da si vjerna mojoj majci i da jedino želiš učiniti ono što je najbolje za naš narod. Imam povjerenja u tebe i odgovorit ću ti na pitanje. Voljela bih ipak prethodno saznati što ti je Vladarica naredila?”

Na njeno iznenađenje, Rakira se nasmije i zavalj se u stolici.

“Vjeruješ mi, ali si unatoč tome i dalje oprezna”, reče žena odmahnuvši glavom. “To je osobina koja će ti dobro doći kad jednom postaneš Vladarica! Sutahan je naredila da se zasad držimo granice na svim mjestima gdje su Dinjani još mirni i da ih suzbijamo tamo gdje su je pokušali prijeći. Čim nam stigne pojačanje, a to znači uskoro, prijeći ćemo granicu na više mjesta i pokušati ih odbaciti dalje prema sjeveru, iza stare granice, kako bi smanjili pritisak na Atlantu i okolna naselja. Sve muškarce koje uhvatimo moramo ubiti, a žene i djecu, ako je moguće, poslat ćemo ovamo kao taoce. To je srž onog što je Sutahan naredila.”

“A robovi?” upita Rea, nastojeći sačuvati mir. Sva je protmrnula slušajući Rakirine riječi koje su značile propast njenog i Zeridovog plana.

“Robovi će umrijeti. Dosta je ratnica već poginulo i Vladarica je danas namjeravala izdati naredbu da se počne sa smaknućima, ali uspjela sam je nagovoriti da još neko vrijeme pričekka. No bojim se da će to kratko trajati. Robovi su izgubljeni, Rea.”

“Nisu izgubljeni!” uzvikne Rea ljutito i naglo se uspravi, ne obazirući se na bol. “To se ne smije dogoditi! Tako mi Boginje i svih mojih pretkinja, ja ću to spriječiti! Slušaj, Rakira!” reče odlučnim glasom nagnuvši se prema ženi koja ju je s čuđenjem gledala. “Ovo zapravo ne bih smjela nikome reći, niti sam to namjeravala učiniti. No okolnosti me na to sile, a ako ikome mogu vjerovati, onda si to ti.” Zastala je na tren duboko udahnuvši zrak. “Ja se slažem sa svim onim što si ti govorila o Dinjanima. Ali učinila sam i nešto više od toga. Otprilike tri tjedna prije proslave Dana Boginje, naletjela sam u šumi na Zerida, sina dinjanskog vođe Nadana. Skrenula sam potjeru s njegovog traga i spasila mu život. Bolesnog i ranjenog donijela sam ga u Atlantu i njegovala dok nije ozdravio. Često smo razgovarali. Rekla sam mu da sam spremna, kad jednog dana postanem Vladarica, omogućiti Dinjanima miran prelazak na istočnu obalu. Rekla sam mu da taj prijedlog prenese drugim vođama i da se suzdrže od sukoba. Zatim sam mu vratila slobodu. Prije osam dana javio mi je da su vođe dinjanskih plemena prihvatile moj prijedlog... svi osim trojice. Ta su se tri plemena sad sukobila s našim ratnicama nadajući se da će one napasti i druge Dinjane i time ih prisiliti na rat. To moramo po svaku cijenu izbjeći!” duboko je udahnula i stišala glas: “Rakira... ja još nisam Vladarica i ne mogu ti naređivati, ali molim te da me poslušаш... Reci ratnicama da ne prelaze granicu! Spriječite daljnji prodor Dinjana i pokušajte one koji vas napadaju opkoliti i svladati, ali ne napadajte njihova sela i ne dirajte Dinjane koji ostanu mirni. Ne ubijajte zarobljenike i ranjenike, a njihove žene i djecu ostavite s mirom. Očekujem da će uskoro ovamo doći Zerid i da ćemo napraviti konačan dogovor o njihovom odlasku s Atlantide.”

Možda po prvi put u životu, Rakira je ostala bez riječi. Nijemo je gledala mladu ženu koja se s odlučnim izrazom na licu nagnula

prema njoj. Namrštila se i oborila pogled, a na licu joj se vidjela zabrinutost dok je šutke razmišljala o Reinim riječima.

“Iznenadila si me, Rea... i zabrinula...” reče naposljetku. “Što da ti kažem? I sama znaš da to što si učinila znači izdaju. Nisi smjela spasiti čovjeka kojeg je Vladarica osudila, a još manje dogovarati se s njim bez njenog znanja... Trebala si pričekati dok sama ne postaneš Vladarica i onda pokušati provesti svoju zamisao u djelo. Tad bi sve bilo po zakonu.” Zastala je na tren, skupljajući misli. “No istina je da se čovjeku rijetko pruža prava prilika, a još rjeđe onda kad njemu odgovara. Rat s Dinjanima nam je pred vratima, i da nisi učinila to što si učinila, možda nikad više ne bi imala priliku ponuditi im mirno rješenje. S obzirom na okolnosti i stanje u kojem se tvoja majka nalazi, tvoja se odluka pokazala ispravnom, iako mislim da si riskirala više nego što si smjela.”

“Znam to i sama, Rakira...”, Rea se grčevito nasmijala. Protrljala je bolno čelo, pokušavajući se malo smiriti. “Vjeruj mi da mi nije bilo lako. Otpočetka me mučila pomisao da se suprotstavljam Vladaričinoj volji, ali bila sam sigurna da postupam ispravno. Hoćeš li učiniti kako sam te zamolila?”

“Nastojat ću, ukoliko to bude moguće.” Lice vrhovne zapovjednice bilo je namršteno i vidljivo zabrinuto. “Dug je put do mira, Rea. Nadam se da će ovog puta Dinjani poštovati dogovor. Kakav je čovjek taj Zerid?”

“Nije poput drugih. Potrudio se naučiti naš jezik, poznaje naše običaje, zna čitati i pisati... Stekla sam dojam da je sklon mirnom rješenju. Mislim da se mogu pouzdati u njega, ali ću za svaki slučaj zadržati robove kao taoce sve dok svi drugi Dinjani ne prijeđu na istočno kopno.”

Rakira kimne glavom.

“Slažem se. Samo mi još uvijek nije jasno kako misliš spriječiti Vladaricu ako odluči početi sa smaknućima robova.”

“Razgovarat ću s njom, Rakira”, prstima se nervozno počela po glavi. “Učinit ću sve što je u mojoj moći da spriječim njenu odluku, a ako ne bude drugog izlaza, reći ću joj za dogovor s Dinjanima. Znam da ću je time povrijediti i ugroziti samu sebe, ali ne vidim drugog izlaza.”

“Bilo bi mi draže kad do toga ne bi došlo”, reče Rakira odmahnuvši glavom. “No što je, tu je. Bit će kako Boginja

odredi...” Pogledala je Reu i s odobravanjem kimnula: “Nisi me razočarala, Rea. Ova će odluka tvoje ime staviti u isti red s imenima naših najcjenjenijih Vlararica. Još si mlada, ali si postupila razborito i odlučno i to ti služi na čast. Neka te Boginja čuva na putu koji si odabrala! Učinit ću kako želiš i, ako bude potrebno, podržat ću te pred Vlararicom.”

Rea se opusti s olakšanjem.

“Hvala ti”, reče pružajući ruku Kajlovoj majci.

Žena je prihvatila i čvrsto stisne.

“Ne, hvala tebi”, reče ozbiljno. “Trebalo je hrabrosti za ovo što si učinila. Ako sve uspije kako si zamislila, možeš mirno reći da si spasila naš narod, Rea. Ali sad se čuvaj i nastoj se oporaviti što prije. Trebat će ti snage.”

Ustala je, a onda iznenada zastane.

“Zamalo sam zaboravila... Rea, gdje je Kajl? Već sam dva tjedna u Atlanti i još ga nisam vidjela. Sutahan mi je rekla da je na putu. Zar se još nije vratio?”

“Ne, nije se još vratio”, odvratila Rea. “Ali trebao bi uskoro.”

“Šteta. Htjela sam ga vidjeti prije nego što se vratim na granicu. Prenesi mu moje pozdrave.”

“Hoću, rado”, reče Rea s osmijehom. “Je li ti majka rekla i za dijete koje očekujem?”

Rakira se već okrenula prema vratima, ali začuvši Reine riječi, naglo stane i zagleda se u nju. Oči joj zablistaše takvim sjajem kakav Rea nikad prije nije vidjela.

“Nije mi ništa rekla”, reče naizgled mirno. “Jesi li sigurna?”

“Majka još nije sigurna, ali ja mislim da sam u pravu”, odvratila Rea.

“Smijem li te pregledati?” upita žena.

Rea samo kimne i legne natrag na ležaljku, a Rakira joj se zagleda u lice i zatim opreznim, ali sigurnim pokretima opipa trbuh. Nasmijala se i čvrsto je zagrlila.

“U pravu si, Rea! Zaista očekuješ dijete. Ne mogu zamisliti ljepše vijesti od ove!” položila je ruku na njen trbuh i progovorila dubokim i zvučnim glasom koji se Rei zauvijek usjekao u sjećanje: “Neka Boginja čuva ovo dijete! Neka ga prati na svim njegovim putevima i dopusti da jednom odraste u čestitog čovjeka, mladića

ili djevojku. Moj blagoslov i blagoslov svih mojih predaka sišao na tebe.”

Stajala je tako nekoliko trenutaka sagnuta, a zatim pomiluje Reu po licu i uspravi se.

“Čuvaj se, Rea”, reče ozbiljno. “Čim stanje na granici to bude dopuštalo, vratit ću se u Atlantu. Pozdravljam te.”

“Idi s Boginjom, Rakira”, reče Rea uspravivši se.

Visoka se žena okrene i izađe iz sobe. Rea je još dugo gledala u zatvorena vrata razmišljajući, a onda se ispruži natrag na ležaljku i sklopi oči.

XXII.

Šestog dana poslije svog razgovora s Rakirom, Rea se polaganim, ali već sigurnijim koracima, uputila prema Vladaričinom krilu Palače, u pratnji četiriju ratnica. Tek je jučer, kad je po prvi put nakon ranjavanja odlučila posjetiti majku, saznala da ona više ne radi u Bijeloj Kupoli, nego u svojim prostorijama. Ta ju je vijest pogodila. Bio je to prvi jasan znak Vladaričine sve veće slabosti. Prolazeći središnjom dvoranom, Rea s tugom pogleda stube koje su vodile prema kupoli i prazno mjesto na kojem su inače stajale stražarice. No odmah svrne pogled i produži dalje prema prostorijama svoje majke.

Dala je znak ratnicama da je čekaju u hodniku i tiho ušla u sobu. Sutahan je sjedila u visokoj stolici nedaleko od kamina u kojem je, unatoč toplom vremenu, gorjela vatra, i nepomično, odsutnim pogledom, gledala ravno pred sebe. Na podu pokraj stolice ležalo je nekoliko svitaka papira. Rea zastane oklijevajući.

“Majko...”, pozove tiho.

Sutahan se naglo prene i pogleda je kao da se tog trenutka probudila iz dubokog sna. Instiktivno se sagnula i podignula svitke i tek tad u potpunosti došla k sebi.

“Rea, rekla sam ti da ne moraš dolaziti ovamo”, reče namrštivši se. “Još se oporavljaš. Bilo bi bolje da ležiš i odmaraš se.”

S dubokom tugom u duši, Rea je promatrala upalo lice svoje majke. Napadi mučnine koji su sad bili gotovo redoviti, i kao posljedica toga nagli gubitak težine, potpuno su je iscrpili. Djelovala je znatno starije, umorno, koža joj je izgubila elastičnost

i naborala se, oči su joj bile upale i okružene podočnjacima, a lice je poprimilo blijedosivu boju.

“Ti bi se trebala odmoriti, majko”, reče s tugom u glasu. “Rekli su mi da ti je noćas opet bilo loše.”

“Nemam vremena za odmaranje”, promrmlja Vladarica. “Imam previše posla. Nates mi pomaže koliko stigne, a Takare već tjednima nema. Bojim se da joj se nešto dogodilo. Ukoliko se uskoro ne pojavi, morat ću imenovati njenu kćer na mjesto suvladarice...”, misli joj na tren odlutaše.

Rea priđe bliže stolu.

“Ja ću ti pomoći, majko”, reče mirno. “Dobro se osjećam i već mi je dosadilo ležanje. Daj mi te spise. Ja ću ih pregledati. Ti se možeš u međuvremenu malo odmoriti.”

Sutahan je trenutak oklijevala, a onda gurne spise prema Rei i ustane s izrazom olakšanja na licu.

“U pravu si Rea, dobro će mi doći malo odmora. Loše sam spavala noćas”, reče umornim glasom.

Otišla je do ležaljke u dnu prostorije i legla.

“Ako ti nešto ne bude jasno, probudi me”, promrmlja sklapajući oči.

Rea ništa ne odgovori. Uzela je pero u ruku i zadubila se u spise.

Radila je cijelo jutro. Oko podneva su službenice donijele ručak i Vladarica se probudila. Izgledala je bolje nego jutros i bila je zadovoljna poslom koji je Rea obavila. Nakon ručka zajedno su nastavile s radom. Ubrzo zatim došla je i suvladarica Nates te se Sutahan povukla s njom na stranu kako bi porazgovarale o nekim odlukama vezanim za okrug Atlante. Rea je djelomično slušala njihov razgovor i istovremeno čitala neka izvješća, a onda posegne rukom i uzme svitke koje je Vladarica jutros podignula sa poda. Prvo je bilo Rakirino izvješće i ono joj odmah privuče svu pozornost. Rakira je izvješćivala Vladaricu da su zaustavili napredovanje Dinjana nešto južnije od nove granice, u blizini sela Kefare, i da su pritom izgubili četrdeset i tri ratnice. Zahvaljujući pojačanju koje je stiglo, namjeravala je potjerati Dinjane prema Nardeni i zatim ih opkoliti i odvojiti od šume. ‘Ako nam to uspije’, pisala je Rakira, ‘opasnost će na tom dijelu granice biti potpuno uklonjena. Na drugim mjestima zasad je mirno.’

Rea se osmjehne osjećajući uzbuđenje. Rakirino je izvješće bilo napisano oprezno, ali znala je da vrhovna zapovjednica slijedi njene upute i da će spriječiti upad ratnica preko granice. Još uvijek s osmijehom na licu, razmotala je drugi svitak i onda se sledila. U svojim rukama držala je zapovijed Vladarice upućenu svim nadglednicama robova u Atlanti da se od sutra počne sa smaknućima. Stotinu robova trebalo je biti ubijeno tijekom sutrašnjeg dana, a još četiri puta toliko tijekom idućih nekoliko dana. Rei se smučilo. Podignula je glavu i pogledala Vladaricu. Sutahan to opazi i ušuti usred riječi. Pogled joj padne na svitak koji je Rea držala u rukama i naglo se smrači.

Rea polako ustane i priđe bliže dvjema ženama koje su sjedile za drugim stolom. Pružila je svitak prema Vladarici.

“Majko”, reče nastojeći da joj glas ostane miran, “moramo razgovarati o ovome.”

“Nemamo o čemu razgovarati, Rea”, odvrati Sutahan smrknuvši se u licu. “Znaš kakva je odluka Vijeća.”

“Nates, izađi van”, reče Rea mirno.

Suvladarica je iznenađeno pogleda, ali mora da je u njenim očima opazila nešto što je pokazivalo da joj je bolje poslušati naredbu. Okrenula je glavu prema Vladarici, no ona ne reče ni riječi. Nates ustane i izađe iz prostorije.

“Majko, molim te da povučesh ovu odluku”, reče Rea tiho.

Sutahan nestrpljivo mahne rukom.

“Kad ćeš već jednom shvatiti, Rea, da u ratu nema popuštanja! Dosad je poginulo više od stotinu ratnica! Odgađala sam odluku koliko sam mogla, ali nakon posljednjeg Rakirinog izvješća, morala sam to učiniti. Četrdeset i tri su ratnice poginule samo u posljednjem sukobu! Znaš li što to znači? To nije samo brojka, to su žene, mnoge od njih s obiteljima”, glas joj je zadrhtao, ali Sutahan brzo svlada kratkotrajnu slabost i odlučno pogleda Rei u oči. “Misliš li da sam lako donijela tu odluku? Razmišljala sam cijele noći o tome. Nemamo izbora.”

“Imamo izbora, majko”, reče Rea tiho. “Nadala sam se da ti ovo nikad neću morati reći, ali sad vidim da ne smijem više šutjeti. Sjećaš li se, majko, onog dana kad sam otišla u lov i srela Takaru koja je bila na tragu dinjanskom vođi, Zeridu?”

Sutahan samo kimne glavom. Neka čudna slutnja i strah stisnuli su joj grlo tako da nije mogla reći ni riječi.

“Ja sam ga spasila”, reče Rea. Problijedila je, no oči su joj netremice bile uprte u Vladaričine. “Nije ga medvjedica rastrgala. Ja sam sama skrenula Takaru s traga i zavarala je. Zerida sam donijela ovamo, u Palaču, i njegovala ga dok nije ozdravio. Predložila sam mu ono o čemu Rakira već godinama govori: miran prijelaz na istočnu obalu. Zatim sam ga pustila na slobodu i on je moj prijedlog odnio drugim dinjanskim vođama. Prije dva tjedna javio mi je da su prihvatili taj prijedlog, osim triju plemena s kojima se Rakira upravo bori. Kao što vidiš, imamo izbora. Ali ako dopustim smaknuće robova, cijeli moj plan će propasti. Molim te da povučeš svoju odluku.”

Vladarica polako ustane. U očima joj se vidjelo takvo zaprepaštenje i bol da je Rea na poslijetku oborila pogled. Šutjela je gledajući kćer koja je stajala pred njom dok joj je s lica polako nestajao izraz zaprepaštenja i zamijenilo ga duboko razočaranje i hladnoća.

“Znaš li što si učinila, Rea?!” upita takvim glasom da se Rea sva stresla. “Prekršila si moje naredbe, spasila čovjeka kojeg sam osudila na smrt, tajno se dogovarala s našim neprijateljima...”

“Učinila sam to zato...”

“Sad ja govorim, Rea!” prekine je Vladarica ledenim glasom. “Imala sam povjerenja u tebe i dozvoljavala ti da mi pomažeš u mojim vladarskim dužnostima, često čak i više nego suvladaricama. Sad mi je jasno da sam ti dopustila previše. Iako si moja kćer i Nasljednica, dokle god sam ja živa, samo ja imam pravo donositi odluke i nitko drugi! Bez obzira na svoj položaj, dužna si se pokoravati mojim naredbama poput svake druge žene i muškarca na Atlantidi. Zakon je jasan, a za ovo što si ti učinila jedina kazna je smrt...” glas joj se prelomio. Ušutjela je i pokrila oči rukom.

Rea je stajala nijema, oborene glave.

“Znam zašto si to učinila”, nastavi Sutahan pribravši se. “Mislila si da činiš dobro, ali to te ne opravdava. Griješiš, Rea, jednako kao što Rakira griješi. Ali to sad nije važno. Ono što jest važno je činjenica da si prekršila moju naredbu i nanijela nam neprocjenjivu štetu. No tvoj je život i suviše dragocjen da bih te

kaznila onako kako zakon nalaže, a pored toga, smatram da sam za ovaj tvoj neposluh djelomično i sama kriva. Previše sam bila popustljiva prema tebi... Otići ćeš sad u svoje prostorije i nećeš odatle izaći dok ne odlučim što ću s tobom. Idi!”

No Rea se ni ne pomakne.

“Ne, Vladarice”, glas joj je bio tih, ali odlučan. Podignula je glavu i zagledala se majci ravno u oči. “Odluči sad. Ili ćeš prihvatiti ono što sam učinila i povući naredbu o smaknuću robova, ili će sutra ratnice zajedno s njima morati ubiti i mene. Trećeg nema.”

“Jesi li poludjela, Rea?!” poviče Sutahan naglo se razbjesnivši. “Ti mene ucjenjuješ?! Vezuješ svoj život uz život tih nevažnih robova... Dinjana?! Pazi što govoriš! Zar ti nije dovoljno već ovo što si dosad učinila, nego još moraš i pridodavati?! Nemoj me izazivati!...” prekinula se, snagom volje obuzdavajući svoj gnjev, i prišla korak bliže kćeri. “Rea, znam da si mislila dobro, ali pogriješila si! Moja je odluka neopoziva. Dinjani su nam neprijatelji i s njima nema pregovora. Priznaj svoju pogrešku i pokušat ću zaboraviti ono što si učinila.”

No Rea samo odmahne glavom.

“Kako mogu reći da sam pogriješila kad znam da sam u pravu?” reče s gorčinom. “Ako ne povučesh svoju odluku, ja ću radije umrijeti nego da jednog dana moram gledati kako naš narod snosi posljedice te odluke. Pokušavaš mi nametnuti rat koji ne želim. Ako želiš da te jednog dana naslijedim na položaju Vladarice, majko, onda mi dopusti da nastavim svoje pregovore s Dinjanima i spriječim rat. U suprotnom...” glas joj se naglo stiša, “u suprotnom, učini kako ti zakon nalaže. Neka Anthea preuzme moj položaj.”

“Rea, ti nisi pri sebi...!” protisne Vladarica sva blijeda. “Ja te ne prepoznajem. Slušaj što govoriš... Ti si moja kćer, Nasljednica! Zar su ti Dinjani vrijedni tvoga života? Zar zbog tih bijednih robova dovodiš u pitanje moj autoritet i suprotstavljajući se mojoj volji? Nisam to očekivala od tebe... Promisli malo!”

“Već sam razmislila”, odvrati Rea mirno. “Ti Dinjani o kojima s takvim prezirom govoriš, Vladarice, ljudi su poput nas. Zašto to ne želiš vidjeti? I ja sam prije imala predrasuda, ali otkako sam upoznala Zerida, ne mogu više zatvarati oči pred istinom. Govoriš

o obiteljima poginulih ratnica, majko, a jesi li pomislila da i ti robovi imaju svoje obitelji? Žališ za životima ratnica koje su dosad poginule, a istovremeno si spremna poslati u rat daleko veći broj naših žena. Koliko će ih još poginuti? Rakira je u pravu, ove strahote treba prekinuti! Povuci svoju odluku i dopusti mi da nastavim ono što sam započela, ili uzmi moj život zajedno s životima zarobljenih Dinjana. A što se tiče tvog autoriteta, ja ga ne dovodim u pitanje. Samo odbijam na sebe preuzeti posljedice tvojih odluka, majko! Ako sam ja buduća Vladarica, onda želim sama odlučiti hoću li ratovati s Dinjanima ili ne jer ću taj rat voditi ja, a ne ti! Možeš mi to dopustiti, a možeš me i smaknuti. Kakva god bila tvoja odluka, Vladarice, ja ću joj se pokoriti.”

Sutahan zaprepašteno ustukne. Gledala je kćer u tišini dugoj poput vječnosti, kao da je prvi put u životu zaista vidi. Rea joj šutke uzvratil pogled. Povukla je crtu iza koje nije namjeravala odstupiti i sad je čekala Vladaričinu odluku.

Sutahan je dugo stajala nepomično, a onda polako obori glavu i opusti ruke. Bez riječi je prošla pokraj Ree i uzela papir sa stola. Zatim ga jednim odlučnim pokretom podere i baci na pod, a Rei istovremeno padne težak kamen sa srca. Gledala je listove papira na podu, a onda polako pride Vladarici koja je nepomično stajala pokraj stola i pokušala je zagrliti. No Sutahan je odgurne od sebe.

“Strahovito si me razočarala, Rea”, reče oporim glasom. “Na žalost, moja si kćer i nemam snage učiniti ono što bih morala. Učini kako želiš. Prisilila si me da odustanem od svoje odluke i zato ovog trenutka predajem svu vlast u tvoje ruke. Pregovaraj s Dinjanima ako želiš, ne tiče me se. Hvala Boginji, neću još dugo živjeti! Nikad ti neću oprostiti ovo što si učinila.”

“Znam da sam te povrijedila, majko, i ne možeš zamisliti koliko mi je žao zbog toga”, reče Rea tiho. “Ali problem Dinjana jednom je trebalo riješiti, a rat nije nikakvo rješenje. Porazili bi nas.”

Vladarica ljutito odmahne rukom.

“To ti misliš! Mogli smo ih svladati.”

“Nismo”, reče Rea s tugom. “No čak i da si u pravu, zar misliš da bih ja mogla mirno dopustiti pokolj koji bi uslijedio? Nikakvog opravdanja ne bi bilo za to. Ali nisi u pravu, i to ću ti i dokazati. Zar ne vidiš što se događa, majko? Ti si otrovana, a mene su pokušali ubiti. Ne trebamo neprijatelje tražiti u Dinjanima, oni su

tu, među nama samima. Ovo što sam ja učinila pokušavajući spasiti naš narod, ne može se ni usporediti s onim što oni namjeravaju.”

“O čemu to govoriš?” upita Sutahan jedva čujno, okrenuvši se prema njoj.

“Govorim o uroti koju je skoro polovina plemenitih žena Atlantide sklopila s Antheom. Namjeravale su otrovati i tebe i mene kako bi ona došla na vlast, ali im to kod mene nije uspjelo pa su se poslužile grubljim sredstvima. Poslije nas dviju misle ubiti i one žene koje su nam vjerne, a onda će se najvjerojatnije dohvatiti među sobom. Anthea im je zauzvrat obećala da će oslabiti moć Vladarice i da se neće miješati u upravu nad područjima koja su im povjerena. Znaš li što to znači? To je kraj atlantskog naroda. Opet ćemo se podijeliti u plemena kakva su nekad bila i ratovati međusobno. Zar misliš da bismo se tako razjedinjeni imali mogućnosti obraniti od Dinjana?”

“To nije istina...” promuca Sutahan zaprepašteno sjedajući na stolicu. “Nije istina...”

“Govoriš: ‘Nije istina’, a sama osjećaš da sam u pravu”, reče Rea s tugom u glasu. “Ali moći ću ti uskoro dati i dokaze. Imale su sastanak u šumi i na tom su sastanku predale Takari svoje pismene prisege vjernosti Anthei. Kajl i jedna moja ratnica slušali su njihov razgovor i poslije su pokušali Takari uzeti prisege, no ona ih je svladala i samo ih je Zeridov dolazak spasio. Kajl će uskoro doći u Atlantu sa Zeridom i donijeti jasne dokaze o postojanju zavjere.”

“Takara je znači...”

“Takara je mrtva. Ne moraš žaliti za njom, ona je bila među začetnicama zavjere. Ona, Desira i, naravno, Anthea.”

Antheino ime djelovalo je na Vladaricu poput udarca. Pokrila je rukama lice i nagnula se nad stol. Rea ju je gledala s bolom.

“Žao mi je što si to morala čuti”, reče tiho. “Voljela bih da sam te mogla poštediti.”

“Anthea...” promrmlja Sutahan. “Slutila sam, osjećala sam... Proklet bio dan kad sam je rodila!” podignula je glavu prema Rei. “Zašto mi to prije nisi rekla, Rea?”

“Nisam ni sama znala do nedavno”, reče Rea uzdahnuvši. “Rekao mi je Vern. Njemu su zavjerenice dale zadatak da me otruje, ali on to nije mogao učiniti pa su me zato napale.”

“A meni je rekao da ti je ljubavnik!” reče Sutahan ljutito. “Gdje je tu istina?”

“Čudi me da si mu povjerovala. Znaš dobro da nikad ne bih taknula muškarca koji mi nije drug. Bojao se i zato je lagao. No činjenica je da me trebao otrovati, a nije, i da mi je na kraju spasio život. On je pod mojom zaštitom. Nakon što mi je rekao što se događa, htjela sam ti u prvi mah sve ispričati, ali sam zaključila da je ipak pametnije pričekati da dobijem dokaze. Upozorila sam te na otrov, a sve ostalo moglo je čekati.”

Sutahan sklopi oči. Tek sad je spoznala istinu u svoj njenoj grozoti.

“Znači, istina je”, prošapće. “Mislila sam da sam bolesna. Nisam vjerovala Rakiri kad mi je rekla da se radi o otrovu. Nisam mogla, nisam joj htjela vjerovati... Anthea... kćer koju nisam željela... nisam voljela... ona znači stoji iza svega toga... Takara, Desira... Tko još?”

“Ilaja, Vazilija, Klaisa...” promrmlja Rea. “Druge još ne znam, ali znat ću čim Kajl donese njihove prisege vjernosti Anthei.”

Sutahan ne odgovori ništa. Šutjela je sklopljenih očiju. Rea ju je gledala s oklijevanjem i tugom, a onda joj pride i spusti se na koljena pred nju.

“Majko, znam da nisam smjela učiniti ništa protiv tvoje volje, ali nisam mogla drukčije postupiti”, reče slomljenim glasom. “Znam da sam te povrijedila, i dala bih sve na svijetu da sam to nekako mogla izbjeći. Molim te, oprost mi. Potreban mi je tvoj blagoslov, nemoj mi ga uskratiti...”

Vladarica otvori oči i pogleda sagnutu glavu svoje kćeri. Duboko je uzdahnula, a onda joj položi ruku na kosu. Rea podigne glavu i pogleda je očima u kojima su sjale suze. Na majčinom licu vidjela je svu nježnost i ljubav koje je ta stroga i neumoljiva žena čuvala za nju.

“Istina je, povrijedila si me, Rea”, reče Sutahan tiho, “ali opraštam ti, ponajviše zato što vidim da si ostala dosljedna sebi. Ne slažem se s tvojim mišljenjem o Dinjanima, ali u jednoj stvari ipak imaš pravo: moje je vrijeme prošlo. Kao Vladarica, nastojala sam raditi onako kako sam mislila da je najbolje, a to moraš i ti učiniti. Zaista ne bi bilo u redu da te silim na rat koji ne želiš voditi. Ako misliš da treba pregovarati s Dinjanima, onda učini

tako, bez obzira što se ja s time ne slažem. Vidim i sama da, zahvaljujući Anthei, nemamo drugog izlaza. Ali jedno bih voljela znati: da nije bilo zavjere, bi li i tad branila Dinjane i tražila da pregovaramo s njima?”

Rea potvrdno kimne glavom.

“Spasila sam Zerida i rekla mu svoj prijedlog dok još nisam ni znala za zavjeru, majko. Tu se ne bi ništa promijenilo.”

Vladarica se polako zaveli u stolicu. Njeno je lice bolesne blijedosivkaste boje postalo još sivlje.

“Pregovaraj onda s njima, Rea!” reče jedva čujnim glasom. “U ljutnji sam ti predala vlast, ali sad mi je jasno da je to najpametnije što sam mogla učiniti. Dosta mi je, ne mogu više! Umorna sam... tako sam umorna od svega...” ponovno je sklopila oči i naslonila glavu na ruku.

“Majko”, čula je zabrinut Rein glas. “Što ti je? Je li ti zlo?”

Odmahnula je glavom.

“Ne, samo sam iscrpljena”, prošapće Sutahan i podigne glavu.

Opazila je bol na Reinom licu i s mukom se osmjehnula.

“Ne tuguj, Rea. Svakome dođe čas, prije ili kasnije. Dvadeset i sedam godina sam već Vladarica i mnogo puta mi se taj teret činio preteškim. Vrijeme je da ga prebacim na mlađa leđa, a gledajući tebe, kćeri moja, znam da to mogu učiniti mirne duše. U tebi ima hrabrosti i snage, ali i mudrosti i blagosti koji čine pravu Vladaricu. Već dugo to znam, a sad si to i potvrdila. Anthea nema tih kvaliteta. Što namjeravaš učiniti s njom i ostalim ženama koje sudjeluju u zavjeri?”

Rea polako ustane s poda.

“Već sam razmišljala o tome”, reče glasom koji je odavao koliko je uzrujana. “Kad saznam imena svih zavjerenica, skupit ću tajno preostale žene i reći im što se događa. Napast ćemo ih iznenada, prije nego što im uspije skloniti se u svoje okruge i podijeliti zemlju. One moraju umrijeti. Ali nešto me drugo muči, majko. U ovakvom slučaju zakon traži istrjebljenje cijele obitelji. Zašto moraju i njihove obitelji stradati? Užasavam se pomisli da ja to moram narediti...”

Vladarica je pogleda sažalno. Suosjećala je s njom jer je i sama dobro poznavala i dugo nosila teret odgovornosti koji je sad

počivao na Reinim leđima. Od sveg joj je srca željela pomoći, međutim znala je da ona mora sama naći rješenje i donijeti odluku.

“Rea, ti znaš odgovor na to pitanje”, reče blago. “Zakonom je određeno da svi koji su sudjelovali u ubojstvu Vladarice, ili su znali da se priprema, a nisu rekli, moraju umrijeti. Moraju umrijeti i njihovi drugovi i svi članovi obitelji koji žive s njima, sve njihove stvari moraju se spaliti, a kuće očistiti vatrom. Njihovo će ime biti predano zaboravu, a ako ga je potrebno spomenuti, spominjat će se jedino s pogrđnim nazivom izdajnika. To je ono što Zakon kaže. Ali Vladarica je iznad Zakona. Imaš moć, imaš pravo učiniti što god želiš. Ali odluku moraš donijeti sama i kasnije živjeti s njom. To je teret koji mora ponijeti svaka Vladarica. Učini po svojoj savjesti. Samo te jedno molim, Rea: ako je ikako moguće, nemoj se obračunavati sa zavjerenicama dok sam ja još živa. Želim se u miru vratiti Boginji.”

Rea joj pride i čvrsto je zagrlj gutajući suze. Ovog joj je puta majka uzvratila zagrljaj.

XXIII.

Zerid se brzim i sigurnim koracima spuštao niz kosinu, vješto održavajući ravnotežu na sloju vlažnog lišća koji je klizio pod njegovim nogama. Kad se ponovno našao na ravnom tlu, okrene se i pogledom potraži Kajla. Ugledao ga je nekih dvadesetak koraka iza sebe kako se nešto sporije i opreznije spušta njegovim tragom hvatajući se povremeno za poneko stablo ili granu. Ubrzo se našao pokraj njega i rukavom obrisao oznojeno lice.

“Baš je vruće!” reče s uzdahom. “Koliko još ima, Zerid?”

Dinjanin se malo namršti, u mislima procjenjujući udaljenost.

“Nalazimo se nešto južnije i istočnije od brda koje vi nazivate Isalijinim. Da je zemljište pred nama ravno, trebalo bi nam još možda tri ili četiri sata do jezera pokraj kojeg sam susreo Reu. Ovako ćemo morati još ovu noć provesti u šumi, a do jezera bismo trebali stići sredinom jutra.”

Kajl kimne glavom, nijemo se diveći Zeridu. Činilo se da Dinjanin uvijek točno zna gdje se nalaze. Ni u jednom trenutku u posljednjih nekoliko dana nije na njemu opazio ni tračak oklijevanja glede puta kojim su se kretali, iako je taj put često krivudao ili se uspinjao i spuštao. Šuma je bila gusta i rijetko su imali priliku vidjeti komadić neba. Kajla to u početku nije smetalo. Ali prije dva dana pala je jaka kiša i ubrzo se iz vlažnog šumskog tla počela dizati nepodnošljiva sparina, popraćena rojevima mušica i komaraca. Šutke je trpio, u mislima čeznući za otvorenim poljem i daškom vjetra.

“Jedva čekam!” reče glasno. “Zerid, ako nemaš ništa protiv, htio bih da se danas malo ranije zaustavimo. Volio bih se okupati i

malo urediti. Bojim se da me Rea neće prepoznati ovakvog”, doda s osmijehom.

“Naići ćemo uskoro na jedan potok pa tamo možemo potražiti mjesto za logorovanje”, reče Zerid. “Ionako još nije preostalo previše danjeg svjetla.”

Produžili su dalje. Otprilike tri četvrt sata kasnije naišli su na potok i pregazili ga, a ubrzo zatim nađoše i mjesto za logor. Zerid je odmah počeo skupljati suho granje za vatru, a Kajl iz torbe izvuce komad svježeg mesa skinutog s divlje svinje koju je Dinjanin još jutros ubio kopljem. Nožem je našiljio štap i nabo meso, a zatim ga položi u blizinu razgorjele vatre.

“Idi se okupaj, Kajl”, reče mu Zerid. “Ja ću se pobrinuti za jelo.”

Atlant je samo kimnuo glavom i prebacio svoju naprtnjaču preko ramena. Zatim nestane u pravcu potoka.

Zerid je u blizini vatre malo poravnao tlo i uklonio nekoliko kamenova, a onda nabaca suhog lišća i razmota dva pokrivača. Kad se plamen malo smanjio, izvukao je par rašlji iz torbe i zabio ih u zemlju pa položio štap s mesom na njih. U kotlić nalije vode i stavi ga na žar. Kad je voda provrila, ubacio je unutra nekoliko šaka raznog zrnja i dodao trava i gljiva koje je ubrao uz put. Miješao je drvenom žlicom i povremeno okretao meso.

Ubrzo se vrati i Kajl. Odložio je naprtnjaču pokraj pokrivača i čučnuo pokraj vatre. S mokre kose cijedila mu se voda na odijelo, ali on nije na to obraćao pozornost, nego preuzme žlicu od Zerida i provjeri koliko je zrnje kuhano.

“Još ćemo se načekati”, reče s osmijehom. “Moram priznati da nikad u životu nisam bio ovako gladan kao posljednjih dana.”

“Odgovara ti šumski zrak”, reče Zerid. “I još se oporavljaš od bolesti, premda se na tebi više uopće ne opaža da si bio bolestan. Mislim da mi Rea neće imati na čemu zamjeriti kad te vidi.”

“Nemoj biti u to baš tako siguran!” nasmije se Kajl. “Pogledaj me samo! Poderan sam i prljav, potamnio od sunca, izgredanih ruku i nogu. To baš nije ideal atlantske žene.”

Zerid uzvratil osmijeh.

“Mislim da imaš pravo”, našali se. “Još samo da zaboraviš tu maniju pranja i upleteš vrpce u kosu, izgledao bi kao pravi Dinjanin.”

Kajl se grleno nasmije. Unatoč gladi i umoru, osjećao se bolje nego ikad u životu. U protekla tri tjedna imao je prilike upoznati Dinjane kao malo koji Atlant dotad. Čim je malo prizdravio, Zerid ga je nagovorio da izađe iz šatora i upozna druge ljude u logoru. I premda je u početku bilo malo mrgođenja i nelagode s obje strane, ubrzo su ga Dinjani prihvatili i opustili se. Zahvaljujući Zeridu, već nakon nekoliko dana počeo je razumijevati smisao onoga o čemu su govorili, a ubrzo se i sam okušao u dinjanskom jeziku. Nije mu trebalo dugo da ustanovi kako je jezik puno jednostavniji nego što mu se to u početku činilo, a s iznenađenjem je opazio da su mnoge riječi zapravo samo iskrivljene riječi staroatlantskog jezika. Brzo je napredovao i pred sam kraj svog boravka među Dinjanima bio je u stanju razgovarati kratkim i jednostavnim rečenicama na dinjanskom jeziku.

“Kupanje nije loše”, reče sad na dinjanskom. “Pokušaj. Čovjek zdrav, dugo živi. Malo bolesti.”

“Možda i jesi u pravu”, odvrati Zerid na atlantskom. “Ali kakva korist od toga da se čovjek stalno kupava kad je ubrzo opet prljav. Naše se kolibe i šatori ne mogu ni usporediti s vašim kućama.”

Kajl se uozbilji i zamisli. Zerid je i nehotice dotaknuo samu bit razlike između dvaju naroda.

“Imaš pravo, Zerid”, reče ozbiljno. “Dokle god se tvoj narod bude bavio lovom i skupljanjem plodova, umjesto uzgajanjem životinja i obrađivanjem zemlje, nećete napredovati. Niti ćete moći sagraditi kuće, jer se stalno selite, niti ćete razviti neku vještinu, jer za to nemate vremena. Kod nas se samo nešto više od polovine ljudi bavi proizvodnjom hrane, ali proizvode dovoljno za cijeli narod. Ostali se bave obradom metala, tkanjem i obradom kože, šivanjem, lončarstvom i brojnim drugim zanatima.”

“A ratnice?” upita Dinjanin.

“Ratnice održavaju mir i red, čuvaju Zakon. Ako nas netko napadne, bore se i brane nas”, zamislio se malo. “To je ono što je svima vidljivo i jasno. Ali ratnice imaju i drugi, skriveniji zadatak. One unapređuju našu kulturu...” zastao je, ne znajući kako da to objasni Dinjaninu. Mahnuo je rukom, pokušavajući svojim riječima dati opći smisao. “One su razvile pismo i umjetnost i brojne izume koji su svima olakšali život. One proučavaju umijeće

liječenja i obučavaju djecu. One su čuvarice naših običaja i vjere. Zahvaljujući svemu tome, mi smo već stoljećima narod.”

Zerid zamišljeno kimne glavom. Kajlove su mu riječi razjasnile mnogo toga što mu je ostalo nejasno, unatoč objašnjenjima zarobljene Atlantkinje. Sjetio se udobnosti Reinog prebivališta i u mislima najednom poželi da i sam može imati takvu kuću. No to je zahtijevalo potpunu promjenu načina života. Bi li dinjanski narod bio sposoban za tako nešto? U nevjerici je odmahnuo glavom.

“Vjerujem da imaš pravo, Kajl, kad tvrdiš da je vaš način života bolji, ali sumnjam da bih to mogao objasniti i drugim Dinjanima”, reče nakon kraće tišine. “Oduvijek ovako živimo, a ljudi sporo mijenjaju svoje običaje. No moram priznati da su mi tvoja tumačenja zanimljiva i da bih još puno toga htio doznati. Šteta što nemamo više vremena. S Atlantkinjom koja me je naučila vaš jezik često sam razgovarao, ali mi na mnoga pitanja nije znala tako jasno odgovoriti poput tebe.”

“Malo ratnica ima obrazovanje kakvo je meni moja majka dala”, odvratil Kajl i zašuti osjetivši iznenada jaku želju da što prije vidi majku. Stresao je glavom i pokušao se usredotočiti na razgovor. “Ona je bila gospodarica Nardene, a poslije rata se povukla u Hram. Već i prije je puno znala, ali u tih šest godina koje je tamo provela, naučila je još i više. Prenosila mi je postepeno svoje znanje, iako sam bio samo dječak. Kod nas se dječacima posvećuje manje pažnje nego djevojčicama”, objasni Zeridu. “One su nositeljice znanja i upraviteljice, a zadatak je muškarca da radi, brine o kući i čuva običaje. Muškarac ne odlučuje ni o čemu i mnogi smatraju da je gubitak vremena dati mu obrazovanje kao ženi. No moja je majka to ipak učinila i danas sam joj zahvalan na tome. Razumijem mnoge stvari i siguran sam da će moje znanje biti od koristi Rei, a i našoj djeci jednog dana.”

“Spomenuo si Hram”, reče Zerid pomalo oklijevajući. “Vaša je vjera jedna od stvari koje nisam uspio shvatiti. Vi vjerujete u sunce, kao što mi vjerujemo u kišu ili munju ili bogove šume i zemlje i duhove životinja. Pa ipak mislite da je vaša vjera bolja. U čemu je razlika?”

Kajl se osmjehne.

“Na to pitanje mogao bih ti odgovarati danima, Zerid. Ne znam odakle da počnem. Kad kažeš da mi vjerujemo u Sunce, onda si to

jako pojednostavio. Mi ne vjerujemo da je Boginja uistinu Sunce, ili da boravi u Suncu. Sunce, kao izvor svjetlosti, samo je Njen simbol, metafora. Doduše, istina je da mnogi jednostavniji ljudi poistovjećuju Boginju sa Suncem, ali nisu u pravu. Boginja je svuda nazočna, sveznajuća i samo jedna. Ako se ne varam, vi imate više raznih bogova i klanjate se jednima ili drugima, po svom vlastitom odabiru. Je li tako?”

“Tako je”, potvrdi Zerid. “Pleme u kojem sam ja odrastao poštuje bogove šume, bića koja prebivaju u šumi i mogu onemogućiti lov ili podmetnuti požar. Nastojimo ih udobrovoljiti darovima u hrani i to obično uspijeva. Plemena koja žive u podnožju vulkana klanjaju se bogu vulkana i bacaju hranu u njegovo grotlo da ne bi sam posegnuo za njom.”

“Razumijem”, kimne Kajl. “Ali što je sa životom poslije smrti? Što je s nagradom za dobar, časno proveden život i kaznom za zlo?”

“Ne razumijem o čemu govoriš”, odvrati Zerid uspravivši se. “Čovjek živi kako zna i umije, a poslije smrti pokapa se u zemlju. Znam dobro da i vaši ljudi umiru. Atlantkinja mi je pokušavala objasniti da kasnije opet ožive, ali ja to ne mogu shvatiti. Siguran sam da ona nije oživjela nakon što ju je Tornan ubio.”

Kajl se od srca nasmije, ali se ubrzo opet uozbilji, i pokretom punim poštovanja dotakne čelo u znak isprike Boginji.

“Jasno da nije oživjela”, reče zatim. “Njeno je tijelo umrlo i vraćeno je zemlji. Ali ono što ju je pokretalo, duša, njena bit, to se vratilo Boginji i nije umrlo zajedno s tijelom. Ako je živjela časno, Boginja ju je pozvala pred svoje lice i nagradila. Sad živi među drugim dušama u miru i spokoju koji mi ne možemo shvatiti. To je tajna Boginje i njeno vječno obećanje.”

“Rekao si: ‘Ako je živjela časno...’. Što to znači?”

“To znači: u skladu sa zakonom koji nam je sama Boginja dala prije skoro tri tisuće godina. Ali predugo bi trajalo da ti sve to objašnjavam. Recimo samo da nas taj zakon štiti od nas samih te od drugih ljudi i zla koje bi nam oni mogli nanijeti. One koji taj Zakon povrijede, Boginja teško kažnjava.”

“Mislio sam da to ratnice rade”, reče Zerid namrštvivši se.

“U pravu si. Ratnice kažnjavaju na zemlji, u ovom životu. Ali one nisu savršene. Neka počinjena zla ostaju neotkrivena i

nekažnjena. Boginjina je kazna vječna i ne može se izbjeći. Ako čovjek malo pogriješi, onda duša mora proći period pokajanja prije nego što se pojavi pred Boginjom. Ali ako je jako zgriješio, ako se okrenuo od Boginje, onda je zauvijek izgubio njenu milost i duša mu poslije smrti luta u mraku, rastrgana zlima koje je počinila za života, u vječnoj boli i mržnji.”

Zerid se sav naježi. Zahvaljujući Kajlovim jednostavnim objašnjenjima, najednom mu se razjasnila tajnovita, neshvatljiva vjera atlantskog naroda. Ali nije mu se sviđjelo ono što je čuo.

“Ako je to istina, onda je vaša Boginja moćna i opasna”, reče nehotice tišim glasom. “Naši su mi bogovi ipak draži.”

Kajl kimne glavom.

“Razumijem te, Zerid. Boginja je uistinu moćna i zahtjevna, ali nagrada koju nam pruža dostojna je toga. Jedino što traži je da poštujemo njene zakone i to jednako vrijedi i za najsiromašnijeg Atlanta, kao i za svaku ratnicu. Pomisli samo: zar nikad nisi doživio da ti je netko nanio zlo i da mu nisi mogao uzvratiti, da si se osjećao bespomoćnim i slabim, da si vidio nepravdu koju nisi mogao kazniti?”

Zerid se malo zamisli i polako kimne glavom.

“Istina je. Ali često je ta nepravda dolazila upravo od Atlanata. Ako vaša vjera govori o kažnjavanju nepravde, zašto nam onda vaše ratnice nanose toliko zla? Zar to nije u suprotnosti s onim o čemu si maločas govorio?”

“To je dobro pitanje, Zerid”, reče Kajl. “Činjenica je da vi ne vjerujete u Boginju i da mnogi misle kako se Njeni zakoni ne odnose na vas. Moja je majka o tome dosta razmišljala i dugo proučavala stare knjige pokušavajući naći odgovor na to pitanje. Ona misli da se zakoni odnose i na vas, premda ne poznajete Boginju. Štoviše, ona misli da i vi sami pripadate Boginji, samo što je još niste upoznali. Ali, kao što rekoh na početku, o tome bismo mogli razgovarati danima. Naše svećenice cijeli život proučavaju puteve Boginje.” Ušutio je i okrenuo meso, a onda podigne štap. “Čini mi se da je meso pečeno. Umirem od gladi.”

Večerali su u tišini, svaki zaokupljen vlastitim mislima. Poslije večere Kajl odnese kotlić i opere ga u potoku pa zagrabi svježe vode za čaj i, vrativši se do logora, stavi ga natrag na vatru. Malo kasnije, dok su pili čaj, Zerid opet progovori:

“Zbunilo me ovo što si na kraju rekao, Kajl. Znači li to da će vaša Boginja kazniti ratnice za zlo koje su nam nanijele?”

Kajl je šutio neko vrijeme.

“Ako čovjek učini zlo, a da toga nije svjestan, Boginja ga neće kazniti”, reče na kraju. “Ali ako su te žene bile svjesne da čine zlo pa su ga unatoč tome počinile, bit će kažnjene. To isto vrijedi i za vas. Vi još ne poznajete Boginju i zato možete pogriješiti bez kazne. Ali jednom kad je upoznate, morat ćete poštivati Njene zakone.”

“Znači da smo mi onda u boljem položaju od vas”, reče Zerid nakon kraćeg razmišljanja.

No Kajl odmahne glavom i osmjehne se.

“Varaš se. Recimo to ovako: čovjek koji ne poznaje vatru nije u opasnosti da mu izgori kuća, ali istovremeno će zbog svog neznanja morati jesti sirovo meso umjesto pečenog i smrzavati se. Nije li bolje poznavati vatru, biti na toplom i jesti pečenje, a pritom je poštivati i čuvati se zla?”

Zerid ne odgovori ništa. No dugo je još sjedio i zamišljeno zurio u vatru, znajući u dubini duše da do kraja života neće moći zaboraviti ovaj razgovor.

...

Ustali su u svitanje i pojeli ostatak mesa, a onda spremiše logor i ponovno krenuše na put. Zerid je u početku bio nešto šutljiviji nego inače, još uvijek zaokupljen njihovim jučerašnjim razgovorom. No uskoro to smetne s uma. Sad su se već jako približili Granici i trebalo je paziti da ne bi naletjeli na koju Atlantkinju. Sredinom jutra Zerid iznenada zastane pažljivo promatrajući okolinu, a onda da znak Kajlu da ostane miran i bez ijedne riječi nestane u gustišu. Atlant je bio napet do krajnjih granica, ali je strpljivo čekao. Otprilike pola sata kasnije, Dinjanin se vrati i osmjehne:

“Tu su!” reče prigušeno. “Tri su ratnice, a jedna od njih je ona koja je tebe pratila. Dođi!”

Poveo ga je kroz gustiš i ubrzo zatim izbili su na čistinu koja je okruživala jezerce. Dvije su ratnice sjedile pokraj samog jezera i o nečem razgovarale dok je treća s kopljem u ruci stajala na rubu

šume. Ona ih je prva opazila i uzviknula, a na to i druge dvije ratnice skočiše na noge, posežući za oružjem. No tren kasnije, prepoznajući druga svoje gospodarice, skinuše ruke s oružja i opustiše se. Darlija im brzim koracima pođe u susret.

“Hvala uzvišenoj Boginji, Kajl!” uzvikne s olakšanjem koje je dolazilo od srca i čvrsto mu stisne ruke. “Konačno! Već vas tri tjedna ovdje čekamo. Je li sve u redu?” Ogladala ga je sa strepnjom. “Ozdravio si? Ništa ti se nije dogodilo?”

“Pozdravljam te, Darlija”, reče Kajl s radosnim smiješkom na licu. “Ne boj se, sve je u redu. Ozdravio sam, kao što vidiš. Dinjani su se dobro brinuli za mene.”

Darlija tek sad svrne pogled na Dinjanina koji je nijemo stajao nekoliko koraka dalje. Kimnula mu je glavom.

“Zerid, plemenita Nasljednica te očekuje. Mi ćemo te odvesti k njoj. Ali najprije ti želim zahvaliti što si ispunio obećanje i doveo Kajla. Da mu se dogodilo neko zlo, nikad to sebi ne bih mogla oprostiti.”

Zerid samo kimne glavom, a Darlija ponovno pogleda Kajla.

“Jeste li gladni? Ne moramo odmah krenuti. Do Atlante ima dobar komad puta. Možete se malo odmoriti ako želite.”

“Doručkovali smo jutros i nismo umorni”, odvrati Kajl. “Krenimo odmah. Htio bih se što prije vratiti u grad.”

“Dobro. Pričekajte onda samo da skupimo stvari.”

Vratila se do obale jezera gdje su dvije ratnice već raspremale logor. Malo kasnije, prebacivši torbu na leđa, Darlija im mahne i krene u pravcu grada. Kajl i Zerid uputiše se za njom, a nekoliko koraka iza njih hodale su druge dvije ratnice.

Bilo je već prošlo podne kad im se na vidiku ukazala Atlanta i visoki toranj Hrama Sunca. Nedaleko od njega, na susjednom brežuljku, uzdizala se veličanstvena građevina s kupolom na vrhu koja se sjajila na podnevnom suncu. Što su se više primicali Atlanti, to su se Zeridove oči sve više i više širile od čuda i divljenja. Nikad još nije vidio atlantski grad. Razni su ljudi prolazili pokraj njih goneći stada ovaca pred sobom ili vukući na kolima vreće žita i razno voće i povrće. Sumnjičavo su pogledavali naoružanog Dinjanina, ali budući da se nalazio u pratnji ratnica, puštali su ga da prođe bez primjedbi. Prešli su rijeku Ikari i na drugoj strani zaustavi ih straža koja je čuvala prilaze gradu.

Ratnice su izmijenile nekoliko riječi s Darlijom, a onda samo mahnuše rukom. Zerid je na sebi osjećao njihove poglede i bilo mu je neugodno, ali to nije pokazivao. Samo je malo jače stisnuo usnice i uspravio glavu.

No uskoro sasvim zaboravi na ratnice. Zašli su među prve gradske ulice i njega, šumskog čovjeka naviklog na tišinu i osamu, upravo zapljusnu buka i gužva. Trgovkinje su uzvikivale, nudeći svoje proizvode, ili su glasno razgovarale među sobom dovikujući se i smijući se. Vidio je jednu ženu kako pokazuje par izloženih čizama i zatim pruža muškarcu koji joj ih je dodao nekoliko srebrnih predmeta. "To je novac!", prisjeti se s čuđenjem Kajlovih objašnjenja. Malo dalje, začuo je iz dvorišta jedne kuće glasnu glazbu i smijeh popraćen pocikivanjem. Prošavši pokraj otvorenih ulaznih vrata ugleda veću grupu ljudi, muškaraca i žena, kako plešu. Zastao je i upitno pogledao Kajla.

"To je svadba, vjenčanje", reče mu muškarac i povuče ga dalje.

No najviše od svega divio se visokim zgradama oko sebe i kamenom popločanim ulicama. Unatoč svim objašnjenjima zarobljene Atlantkinje i Kajla, nije uspijevaio zamisliti da na svijetu postoji ovako nešto. Poznavao je sobu u prostorijama Nasljednice, ali je dosad mislio da tako lijepu kuću samo ona ima. Tek je sad shvatio da se cijela Atlanta sastoji od kamenih kuća. Iako je nastojao da mu se to ne pokaže na licu, bio je duboko impresioniran onim što je vidio.

No sve to nije ga moglo pripremiti na pogled koji mu se pružio kad su konačno stigli pred kapiju Palače Vladarice. Duboko je uzdahnulo od zaprepaštenja ugledavši veličanstvenu građevinu i tek ga je glasan zvižduk stražarice trgnuo iz omamljenosti. Pogledao je ratnicu i namrgodio se. Ti su zvižduci u njemu budili neugodne uspomene. Osvrnuo se prema Kajlu. No na njemu nije mogao opaziti ni tračka straha ili neke nelagode pa se zato malo umiri.

"Sve je u redu, Zerid", reče Kajl primijetivši njegov pogled. "Dinjanima je zabranjen ulazak u Palaču bez posebne dozvole Vladarice. Ratnica je zviždukom pozvala vođu straže..."

Zvižduci nisu ostali bez odgovora. Uskoro ugleda kako im se širokim popločanim dvorištem približava jedna žena na čijem se obruču nalazio znak, jasan pokazatelj da se radi o osobi plemenitog porijekla. Pratile su je dvije obične ratnice. Kad im se približila,

Zerid ustanovi da je žena otprilike njegove visine, iako snažnije građe, i nešto tamnije boje kože i kose nego što je naviknuo vidjeti kod Atlantkinja. Kad je podignuo pogled prema njoj, začudio se opazivši oči kakve još nikad nije vidio: oči jasne zelene boje.

Žena ga je kratko odmjerila pogledom, no ničim nije odala iznenađenje koje je sigurno morala osjetiti; pojava slobodnog, naoružanog Dinjanina na kapiji vladaričine Palače nije bila baš uobičajen prizor. Ipak, njene su se oči naizgled samo letimično zadržale na njemu, da bi se odmah zatim okrenula Kajlu i s osmijehom koji je u trenu ozario crte njenog inače ozbiljnog lica pružila mu ruke.

“Kajl! Konačno si se vratio!”

Muškarac joj se najprije nakloni pa onda prihvati ruke i stisne ih s jedva primjetnim kolebanjem. Pred očima mu se na trenutak pojavilo prijeteće lice njene majke, izdajnice Takare. Jedva primjetno se stresao, ali uspije to prikriti smješkom.

“Vratio sam se, Savana”, odvrati. “Drago mi je da sam opet u Atlanti. Kako je Rea?”

“Dobro. Oporavlja se brže nego što se moglo očekivati. Vidjet ćeš i sam.” Ponovno je pogledala Zerida i uozbiljila se. “Dinjanin je s vama?” obrati se ratnicama.

“S nama je”, potvrdi Darlija. “Nasljednica zna o kome se radi. Moramo ga odvesti njoj.”

“Javi plemenitoj Nasljednici tko je došao i zatraži dozvolu ulaska za Dinjanina”, reče Savana jednoj ratnici.

Prišla je Zeridu i pažljivo ga nekoliko trenutaka promatrala dok joj je lijeva ruka nehajno počivala na dršci mača. On joj mirno uzvрати pogled. Žena se malo osmijehne, a pogled joj pritom zastane na oružju koje mu je visilo o pojasu.

“Ovo ćeš morati ovdje ostaviti, Dinjanine”, reče.

Zerid pogleda Kajla.

“Žao mi je”, reče Atlant tiho. “Takav je zakon.”

Zeridu baš nije bilo pravo, ali nije htio praviti poteškoće. Zato bez ijedne riječi skine pojas s oružjem i pruži ga ženi. Na Savanin jedva primjetni znak, ratnica koja je stajala sa strane prihvati pojas. Tren kasnije na vratima se pojavi druga ratnica i pride im žurnim koracima.

“Nasljednica ih očekuje”, reče zapovjednici. “Dozvolila je ulazak Dinjaninu.”

“Pođite za mnom”, reče Savana.

Prešli su dvorište i ušli u Palaču. Tamo Savana prepusti vodstvo Darliji, a sama se vrati natrag na svoju dužnost. Mala grupa u tišini prođe kroz središnju dvoranu do spiralnih stuba koje su vodile u Bijelu Kupolu. Kad su se popeli do vrata, zadrže ih stražarice koje su tamo stajale. Propustile su samo Kajla i odmah zatvorile vrata za njim.

Ušao je unutra pomalo oklijevajući i pitajući se kako sad izgleda žena koju je posljednji put vidio teško ranjenu i tako slabu da nije mogla ni govoriti. Pogledom je preletio po kupoli, osjećajući kako mu je srce stegnula neka čudna tjeskoba, a onda je spazi za stolom, na visokom sjedalu na kojem je inače sjedila Vladarica. To ga je iznenadilo i na trenutak zaustavilo. Nikad je još nije vidio na tom mjestu. U jednom kratkom djeliću sekunde imao je viziju Ree, puno starije i sasvim sijede kose, na tom istom sjedalu, u istom položaju. No slika odmah nestane. Rea se polako uspravila i pošla mu nekoliko koraka u susret, tek nešto mršavija i bljeđa nego inače. Nijemo je pružila ruke prema njemu, i on joj pojuri u zagrljaj jecajući od olakšanja. Njene su se ruke čvrsto stegnule oko njegovog tijela. Zagnjurila mu je lice u kosu, a onda im se usne spojiše.

“Čekaj malo! Da te vidim...” reče Kajl, kroz smijeh i suze, i korakne unatrag.

Željno joj se zagledao u lice, a onda je opet zagrljao.

“Tako sam sretan! Hvala Boginji da si se tako brzo oporavila...!”

“Nisam se još sasvim oporavila”, reče Rea. “Nedostajao si mi, Kajl.” S ljubavlju i čežnjom mu se zagledala u lice pa onda stisne oči i čvrsto ga privi uza se. “Tako si mi nedostajao!”

“Darlija mi je sve rekla”, reče malo kasnije. “Nisi se smio dovesti u toliku opasnost, ali nema smisla da se sad ljutim na tebe... Važno je da je sve dobro završilo. Rekla mi je da si bio bolestan.”

“Bio sam bolestan, ali to je prošlo”, odvrati Kajl. “Zerid se brinuo za mene.”

Kimnula je glavom.

“Kako je postupao s tobom?”

“Kao s bratom, Rea”, reče Kajl iskreno. “Ni na što se ne mogu požaliti. Spasio mi je život. Takara me uhvatila i prijetila mi. Rekla je da ću umirati u mukama. Jako sam se uplašio i vjerovatno je upravo to izazvalo napadaj groznice. Udarila me. Tad ju je Zerid pogodio strijelom...”

“Prokleta joj duša!” reče Rea mračno.

Sva se sledila pri pomisli u kakvoj se opasnosti našao njen drug. Ruke joj se nesvjesno čvršće stegnuše oko njegovog tijela, kao da ga želi zaštititi.

“Mrtva je, Rea”, reče Kajl naslonivši joj glavu na rame. “Ali su zato druge zavjerenice još žive. Da si samo mogla čuti taj razgovor!” prošapće, sklopivši oči pod težinom sjećanja. “Bilo je užasno! Ja sam znao što mogu očekivati, ali Darlija je bila sva izvan sebe... Sve ću ti ispričati. Ali ne sad. Kasnije. Zerid čeka pred vratima da ga primiš.”

“Gdje su prisege zavjerenica?” upita Rea ozbiljno.

“Zerid ih nosi. Rekao je da ti ih želi osobno predati... Ali, reci mi, Rea, gdje je Vladarica? Kako to da si ti sama ovdje?” pogledao ju je upitno.

“Moja mi je majka predala vlast”, odvrati Rea, a licem joj preleti bolan izraz. “Izvijestila sam je o vašem dolasku, ali nisam sigurna hoće li moći doći ovamo. Jako je oslabila. Nemoj se iznenaditi kad je ugledaš.”

Kajl pogne glavu.

“Zar tako brzo?” promrmlja rastuženo. “Žao mi je, Rea. Čuo sam kad je Takara rekla da će uskoro umrijeti i da je ništa ne može spasiti, ali sam se ipak nadao...” zastao je i progutao riječi. “Volio bih da nešto mogu učiniti.”

“Nitko tu ništa ne može učiniti, Kajl”, odvrati Rea muklo. “Ali mogu se pobrinuti da žene koje su je otrovale budu kažnjene za svoje djelo. Nećemo sad o tome. Moram porazgovarati sa Zeridom. Želiš li ostati ovdje?”

“Radije ne bih. Ako mi dozvoliš, Rea, htio bih otići u naše prostorije i konačno se kako treba okupati i presvući”, uzdahnuo je i osmjehnuo se. “Već danima sanjam o tome. Osim toga sam i gladan.”

“Dobro, Kajl”, reče Rea. “Ja još imam dosta posla i doći ću tek navečer. Ne moraš me čekati ako si umoran. Radije se dobro naspavaj. Možemo i sutra razgovarati.”

Poljubila ga je još jedanput, a onda se Kajl okrene i izađe iz Kupole.

Vani se osmjehnuo Dinjaninu i srdačno mu stisnuo ruke.

“Zahvaljujem ti na svemu, Zerid”, reče. “Tebi i tvom narodu želim svu sreću. Sumnjam da ćemo se ikad više vidjeti, ali znaj da ću te se sjećati do kraja života.”

“I ja ću se sjećati tebe, Kajl”, reče Dinjanin iskreno. “Nikad nisam ni slutio da ću se tako zbližiti s jednim Atlantom. Puno si mi toga objasnio.”

“Drago mi je. Volio bih da smo imali više vremena”, odvrati Kajl s osmijehom. “Uđi sad unutra, Rea te čeka. Idi s Boginjom, Zerid.”

“Ti također, prijatelju”, reče Dinjanin i stisne mu još jednom ruke, a zatim otvori vrata i uđe u Kupolu.

Rea ga je dočekala stojeći na sredini Kupole, ruku prekrizanih na leđima. Promatrala ga je šutke nekoliko trenutaka, a onda joj se na licu pojavi suzdržan osmijeh.

“Kad smo se posljednji put vidjeli, nisam ni slutila da ću te tako brzo ponovno sresti”, reče. “Sjedni, Zerid.”

Pokazala mu je stolicu preko puta stola, a zatim polako, još malo ukočene desne noge, obiđe stol i sjedne na svoje mjesto.

Zerid je sjeo na ponuđenu stolicu. Izvukao je torbu ispod tunike i položio je na stol.

“Tu su dokazi koji ti trebaju da bi svladala Atlantkinje koje te ugrožavaju”, reče. “Čuo sam njihov razgovor i znam u kakvoj se opasnosti nalaziš. Mogao sam zadržati ove dokaze i pustiti vas da se međusobno razračunate, a zatim vas napasti dok ste još oslabljeni i potući. No to nije ono što želim. Ponudila si nam mir, Nasljednice, i najveći dio našeg naroda ga je prihvatio. Dinjani nisu tvoji neprijatelji, Rea.”

Kimnula je glavom i stavila torbu na stranu.

“Zahvaljujem ti, Zerid”, reče. “Primila sam tvoju poruku. Ratnice su se sukobile u okolini Nardene s pripadnicima onih triju plemena koja su odbila dogovor. Sukobi još uvijek traju, ali svakog dana očekujem vijest da su poraženi. Vrhovna

zapovjednica naših snaga, plemenita Rakira, zna za naš dogovor i vodit će računa da ratnice ne napadnu ostale Dinjane.”

“Dobro, Rea. A što je s robovima?”

“Dosađ je poginulo oko stotinu i pedeset ratnica, a do kraja sukoba taj će se broj sigurno povećati. Ali ni jedan Dinjanin koji se nalazi u našem zarobljeništvu nije smaknut u znak odmazde, niti će biti”, reče Rea.

Zerid osjeti neizmjereno olakšanje i uputi joj osmijeh pun priznanja.

“Hvala ti, Rea. Znam da to samo tebi dugujemo. Kada ćete te ljude pustiti njihovim obiteljima?”

Ali Rea odmahne glavom.

“Nećemo ih pustiti, Zerid, sve dok se i posljednji slobodni Dinjanin ne nađe na brodu za istočno kopno. Oni ostaju naši taoci. Bude li prijelaz prošao bez većih poteškoća, dajem ti riječ da se ni jednom neće ništa dogoditi. Dotad će raditi za nas kao i dosad, samo ću zabraniti bičevanje i sve druge oblike kažnjavanja. Radit će za svoju hranu. Jesi li sporazuman s tim?”

Zerid se namršti i malo razmisli. Nije mu se sviđjelo to što je Rea rekla, ali je odmah shvatio da u tome nema namjeru popustiti. Zato kimne glavom:

“Neka bude kako si rekla. Razumijem da se želite osigurati od prijevare. Ali tko će nama jamčiti sigurnost?”

“Ja ću vam je jamčiti”, reče Rea i nagne se prema njemu. “Namjeravam uskoro obznaniti naš dogovor. Svaki čovjek, žena ili muškarac, koji digne ruku na Dinjanina, a da ničim nije izazvan, bit će najstrože kažnjen. Ti dovoljno poznaš naš sustav i trebao bi znati da je riječ Vladarice zakon. Nakon što postignemo dogovor, napisat ću ga u dva primjerka i potvrditi pečatom Vladarice. Bolje jamstvo od toga ne postoji.”

“Dobro, Rea”, kimne Zerid i položi ruku na stol te joj se čvrsto zagleda u oči. “Vođe naših plemena ovlastile su me da u njihovo ime pregovaram s tobom. Ovo je naš prijedlog: ovu ćemo još zimu provesti na Atlantidi i pripremati se za putovanje. Krajem zime krenut će naša plemena određenim redoslijedom prema istočnoj obali. Dogovorit ćemo se o putu kojim će prolaziti i mjestima na kojima će noćiti. Tražim da im se nitko od vaših ljudi ne približava za vrijeme prolaska. Na obali im napravite dovoljno mjesta gdje će

u miru moći čekati dok ne dođe njihov red za ukrcaj. Budući da za to vrijeme nećemo moći loviti niti skupljati hranu, tražim da nam osigurate dovoljno hrane. Ako sve bude kako treba, prijelaz bi morao biti gotov prije iduće zime. Tražim također da nas od trenutka kad sklopimo dogovor, ratnice više ne uznemiravaju. Ni jedna ne smije prijeći granicu bez naše dozvole, a mi se sa svoje strane obvezujemo da više nećemo uznemiravati vaša sela u blizini granice. Dalje, tražim da nam uručite određenu količinu oružja u zamjenu za ono koje ste nam oduzeli. Deset tisuća kopalja, isto toliko noževa, pet tisuća sjekira i tisuću mačeva te pedeset tisuća strijela. Tražim također i trideset tisuća vreća pšeničnog zrnja, deset tisuća vreća sušenog mesa i istu količinu sušene ribe te pedeset tisuća živih ovaca koje ćete također brodovima prebaciti na kopno. To će nam pomoći da preživimo zimu u nepoznatom kraju. Tražim da nam ostavite i četiri vaša broda i poučite naše ljude vašem načinu ribolova. Na kraju, želim da svaki Dinjanin koji ostaje u vašem ropstvu kao taoc, dobije na odlasku jedno kožnato odijelo, te čizme, ogrtač i pojas. Pristaješ li na te zahtjeve?”

“Pristajem”, reče Rea ni ne trepnuvši. U mislima je na brzinu računala koliko će to Atlante koštati. Cijena je bila izuzetno visoka, ali ako su njome mogli kupiti mir, vrijedilo ju je platiti. Bila bi pristala i na više od toga. “Je li to sve, Zerid?”

Dinjanin duboko udahne. Jedva je mogao vjerovati da je Rea pristala na njegove zahtjeve.

“Još nešto. Ovo je moja osobna molba, Rea”, reče. “Budući da ćete robove i tako zadržati kod sebe do iduće jeseni, molim te da vaše nadglednice odaberu grupu pametnih mladića i pouče ih vašim vještinama. Htio bih da barem po nekoliko ljudi zna kako se gradi kuća, kako se uzgaja žito, kako se izrađuje mač ili metalni šiljak za koplje i strijelu i druge vještine.”

Reu je iznenadila molba. Doživjela je čitav niz neobičnih stvari od ovog mladog Dinjanina otkako ga je spasila od potjere, ali ovo je bilo čudnije od svega drugog. Zagledala se u njega u nedoumici.

“Nije mi jasno zašto to želiš?” reče s čuđenjem. “Vi ne živite u kućama i ne obrađujete zemlju. Čemu vam onda može poslužiti poznavanje umijeća građenja kuća i obrade zemlje?”

“Možda je došlo vrijeme da napustimo naš način života”, reče Zerid tiho. “Barem želim pokušati. Nikakve štete od toga neće biti.”

Njegov ju je odgovor još više iznenadio. Šutjela je neko vrijeme, proučavajući ga, a onda kimne glavom.

“Ti si neobičan Dinjanin, Zerid. To što tražiš nije baš tako jednostavno, no nastojat ću ti ispuniti želju koliko to bude moguće, barem što se tiče osnova graditeljstva i obrade zemlje. Ali obrada metala i brojne druge vještine naša su tajna koju nismo spremni podijeliti s drugima. Tu ti molbu moram odbiti. Čak i kad bih ti je htjela ispuniti, riječ je o zanatima koji se uče godinama.”

Zerid kimne glavom dajući joj na znanje da je razumio.

“To nije zahtjev, nego samo molba, Rea”, reče. “Ispuni je koliko želiš i možeš.”

“Dobro”, odvrati Rea. “Učinit ću koliko mogu i želim ti sreću u onome što namjeravaš. Staviti ću sad naš dogovor na papir i potvrditi ga pečatom Vladarice. Umiješ li se snalaziti na karti?”

Zerid kimne glavom, i Rea stavi kartu Atlantide pred njega. Oboje su se nagnuli nad nju. Rea je već ranije razmislila o putu kojim su se trebali kretati Dinjani i sad mu prstom pokaže bojom označeni put:

“Ovuda ćete prolaziti”, reče. “Zaobilaziti ćete sela, a ima dovoljno vode uz put. Tijekom zime obilježiti ćemo taj put gomilama crveno obojenog kamenja. Ne smijete skretati s puta i dobro pazite da netko ne bi svojevolumno napustio kolonu i uputio se do najbližeg sela u pljačku. Ratnice će nadzirati vaš prolazak i one Dinjane koje uhvate izvan obilježenog puta kaznit će smrću.” Pogledala je na trenutak Zerida da se uvjeri da je shvatio njene riječi, a onda opet pogleda kartu i rukom prijede označenim putem sve do morske obale. “U početku sam mislila da vas brodovi čekaju u jednom od lučkih gradova, ali sam nakon pomnijeg razmišljanja odustala od toga. Ti su gradovi gusto naseljeni i sigurno bi prije ili kasnije došlo do sukoba, a nema ni dovoljno mjesta za prihvata tolikog broja ljudi. Radije ćemo urediti pristanište u jednoj uvali. Odabrala sam uvalu Koskiyu u okrugu Nykajene jer je prostrana i mirna. Tamo se nalazi jedno naše ribarsko selo, ali ćemo seljane na vrijeme premjestiti.” Zašutjela je i pogledala Zerida. “Jesi li zadovoljan?”

“Jesam”, reče Dinjanin, pomno promatrajući put označen na karti.

Idućeg će proljeća tim putem krenuti tisuće i tisuće ljudi sa svom svojom imovinom na leđima. Mogao ih je zamisliti kako prolaze: ozbiljne muškarce i žene, strepeće od puta i nepoznate zemlje koja ih očekuje s druge strane mora. Za njima će se vući starci, a oko nogu im trčati djeca, jedina bez sjenke straha u duši. Zabrinuto je gledao kartu i od srca se ponadao da će sve proteći kako treba.

“Jednom kad odete, Zerid, nema više povratka”, reče Rea tiho. “Svaki Dinjanin koji kasnije bude uhvaćen na tlu Atlantide bit će ubijen. Nadam se da ti je to jasno?”

Kimnuo je glavom, ali mu se srce pritom steglo.

“Dobro. Onda pričekaj dok sastavim ugovor.”

Uzela je svitak čistog papira i na trenutak se zamislila, a zatim počne pisati brzim potezima pera. Zerid ju je napeto promatrao. Kad je završila, šutke mu pruži svitak da ga pregleda. Pažljivo ga je pročitao, a zatim kimnuo glavom i vratio joj ga. Rea otvori mali sandučić koji je stajao na stolu i izvadi pečat. Umočila ga je u zlatnu boju i čvrsto pritisnula na papir te provjerila otisak. Ostavila je svitak razmotan kako bi se osušila boja i počela pisati još jedan primjerak za sebe.

Upravo je dovršavala kad iznenada začuje glasove pred vratima. Tren kasnije vrata se otvoriše i u Kupolu uđe Vladarica oslanjajući se na ruku jedne svoje službenice. Rea se iznenađeno uspravi, ali se brzo sabere i obiđe stol pa joj se duboko nakloni.

“Pozdravljam te, majko.”

Iako ju je izvijestila o Dinjaninovom dolasku, nije očekivala da će Vladarica uistinu doći na pregovore. Znala je da se Sutahan ne slaže s njenom odlukom. Otkako joj je predala vlast, odbijala je svaki razgovor o Dinjanima. Reu je zato njen dolazak ugodno iznenadio. Prišla joj je i ponudila joj svoju ruku, dajući znak službenici da pričeka pred vratima.

“Majko, ovo je Dinjanin o kojem sam ti govorila”, reče. “Zerid, sin Nadana. Dinjani su ga ovlastili da pregovara u njihovo ime. On je njihov novi vođa. Zerid”, okrenula se Dinjaninu, “pokloni se Vladarici Atlantide.”

Zerid je upitno pogleda, a onda se, nakon kraćeg oklijevanja, pokloni onako kako je vidio da je Rea učinila. Zatim se uspravi i zagleda u ženu koja je stajala pred njim.

Vladarica je izgledala jako loše i svakome tko ju je vidio moralo je biti jasno da se nalazi na samom pragu smrti. Od njenog tijela, još do nedavno čvrstog, ostala je sad samo sjena. Lice joj je bilo upalo i nezdrave boje, a kosa opuštena i bez sjaja. No kad ju je pogledao u oči, jedva suspregne drhtaj i istog trenutka zaboravi na njeno oronulo tijelo. Te su oči, unatoč iscrpljenosti, zadržale svu prisebnost i snagu. Bile su to oči vladarice, hladne, neprozirne, oči žene koja je naredila smrt njegovih roditelja i sestre, oči koje su s jednakom hladnoćom promatrale mučeničko smaknuće Sevaha i drugih zarobljenih Dinjana. Sad su te iste oči promatrale njega, polako i temeljito, kao da ga procjenjuju. Osjetio je strah, ali ga onda zatomi i hrabro joj uzvratil pogled. Nije ni pokušavao pogledati Reu, znajući da ga pred ovom ženom čak ni ona ne može zaštititi.

Sutahan je dugo šutjela, a onda skrene pogled s Dinjanina na stol.

“Vidim da ste već završili”, reče oslabljenim, ali neočekivano jasnim glasom.

Polako je prišla stolu i sjela pa onda uzme ugovor u ruku i preleti ga pogledom. Na tren je sklopila oči razmišljajući. Zatim vrati ugovor na stol i pogleda Zerida.

“Pametniji si nego što sam mislila, Dinjanine”, reče suho. “Nadanov sin, kažeš?” promatrala ga je nekoliko trenutaka. “Prije više od dvadeset godina ja sam sklopila primirje s tvojim ocem kako bismo mogli sahraniti mrtve i zbrinuti ranjene. Završilo je tako da je prekršio primirje i pokušao me ubiti. Vrijedi li tvoja riječ više od njegove, Zerid?”

Pogled joj je sijevnuo. Zerid protrne, ali ne pokaže strah.

“Znam o čemu govoriš, Vladarice”, reče naizgled mirnim glasom. “Ali moj otac nije za to odgovoran. Ljudi koji su te napali, učinili su to bez njegovog znanja.”

“To nije nikakva isprika”, odvrati Sutahan hladno. “Hoće li se i sad dogoditi tako nešto? Hoće li i sad neki Dinjani, bez tvoga znanja, prekršiti dogovor i napasti naša sela?”

“Neće se dogoditi ništa slično!” reče Zerid odlučno. “Prije nego što krenemo na put, vođe plemena zaprijetit će izopćenjem svakom čovjeku koji prekrši dogovor. Ako ni zbog čega drugog, onda zbog robova koji će ostati kao taoci. Rea... Nasljednica nam je ponudila rješenje koje nam odgovara i pobrinut ćemo se da ni jedna usijana glava ne pokvari naš dogovor. Bude li potrebno, sami ćemo takvog čovjeka onemogućiti.”

Vladarica ga je promatrala nekoliko dugih trenutaka koji su se Zeridu činili kao vječnost, a onda se okrene Rei koja je stajala pokraj nje.

“Sad mi je jasno zašto mu vjeruješ, Rea”, reče poluglasno. “Možeš nastaviti s poslom.”

Polako se uspravila i uz Reinu pomoć prišla vratima. Tamo prihvatila ruku službenice i kimne glavom kćeri, okrznuvši još jednim pogledom Dinjanina. Zatim se vrata zatvoriše.

“Ostavio si dobar dojam na Vladaricu”, reče Rea zadovoljno, prilazeći stolu.

“Pitam se kako to izgleda kad netko ostavi loš dojam!” progundala Zerid, pomiješanih osjećaja. Nije još bio siguran što da pomisli o ovom susretu s ženom koju je zapravo morao mrziti, a prema kojoj je, unatoč svim razlozima, osjećao samo sažaljenje i, na svoje vlastito iznenađenje, poštovanje. “Utjerala mi je strah u kosti.”

Rea se osmjehne s razumijevanjem.

“Nisi se imao čega bojati. Majka mi je još prije tjedan dana predala vlast. Pretpostavljam da te samo htjela vidjeti i provjeriti ugovor.” Pružila mu je jedna primjerak i uozbiljila se. “Evo, Zerid. Gotovi smo. Ugovor ću obznaniti nakon što budem proglašena Vladaricom i tek će tad stupiti na snagu. Nadam se da će dotad biti riješen i problem Dinjana koji ga nisu prihvatili.”

“Što ćete učiniti s njima?” upita Zerid zabrinuto.

“Ne boj se za njih. Već sam naredila da se poštede životi onih koji se predaju. Ostat će u našem zarobljeništvu i bit će među posljednjima koji će napustiti Atlantidu, ali ništa im se gore od toga neće dogoditi.”

“Zahvaljujem ti, Rea. Znam da nemam pravo moliti za njih, s obzirom da su se suprotstavili dogovoru i istupili iz saveza

dinjanskih plemena. Ipak, oni su još uvijek naši ljudi i ne mogu biti ravnodušan prema njihovoj sudbini. Hvala ti.”

“Ja bih tebi trebala zahvaliti, Zerid”, odvrati žena. “Prihvatio si mir, premda ste bili u boljem položaju, i spasio ono što mi je najmilije na svijetu: Kajlov život”, zastala je na tren. “Nas se dvoje vjerovatno više nećemo vidjeti. Imat ću dosta posla kako bih ublažila posljedice zavjere plemenitih žena i zato ću zadužiti jednu ženu visokog položaja za provedbu našeg dogovora. Ona će se brinuti o svemu i s njom ćeš ubuduće razgovarati. To će najvjerovatnije biti plemenita Delhina, kćer suvladarice Nates. Ali pratit ću što se događa, i pojave li se problemi, ponovno ćemo se sastati. No mislim da to neće biti potrebno.” Okrenula se i podignula s klupe neki dugi predmet zamotan u kožu. “Želim ti ovo pokloniti, Zerid, u znak zahvalnosti što si spasio mog druga i što si pomogao da izbjegnemo rat s nesagledivim posljedicama.” Pružila mu je predmet. “Uzmi. Tvoj je.”

Zerid prihvati predmet i razmota kožu. Dah mu je zastao od divljenja kad je ugledao prekrasan mač, bogato ukrašene drške i korica. Oprezno je rukama prešao preko ukrasa, a zatim s osjećajem strahopoštovanja polako šakom uhvati dršku i uz jedva čujan zvuk izvuče mač do pola iz korica. Sjećivo je bilo sjajno, plavičasto, bez ijednog oštećenja, potpuno novo. Ostao je bez riječi, nijemo se diveći poklonu dostojnom vladarice.

“Dolazi iz naše najbolje kovačnice”, reče Rea nakon kraće šutnje. “Budeš li ga dobro čuvao, njegova te oštrica nikad neće iznevjeriti.”

“Ne znam kako bih ti zahvalio, Rea”, progovori Zerid pomalo zbunjeno. “Mač je prekrasan, nikad nisam vidio ljepši. Ali ne znam da li bih ga smio prihvatiti. Nemam ništa čime bih ti mogao uzvratiti, pogotovo ne nešto ovako vrijedno.”

“Ono što si mi već poklonio je daleko vrednije od tog mača, Zerid”, reče Rea ozbiljno. “Uzmi ga i kad god ga pogledaš, sjeti se moje zahvalnosti.”

Podignuo je glavu prema njoj i pogledao je jednim dugim i zamišljenim pogledom, a onda vrati mač u korice i ponovno ga zamota u kožu.

“Dobro, primam tvoj poklon. Hvala ti. Ali onda moraš i ti od mene nešto primiti”, posegnuo je pod košulju i izvukao nož. “Ovaj

si mi nož već jednom uzela. To je nož moga oca i zato mi je vrijedan. Želim da ga uzmeš. On će te podsjećati na Dinjanina kojem si spasila život kad još nije postojao nikakav dogovor. Ako mi ikad budeš htjela poslati neku poruku, neka glasnik ponese ovaj nož. Tad ću znati da dolazi od tebe.”

Rea prihvati nož i odvagne ga u ruci, podignuvši pritom obrve.

“Vidim da ratnice na kapiji nisu baš najbolje obavile svoj posao”, reče s osmijehom pa odloži nož na stol. “Hvala, Zerid.”

“Zabranila si nam povratak na Atlantidu, Rea”, doda Zerid, “ali ako ikad dođeš na kopno, volio bih da me potražiš. Svaki će te Dinjanin znati uputiti na mene.”

Nasmijala se i odmahnula glavom.

“Zahvaljujem ti na pozivu, ali to je nemoguće. Kao Nasljednica bih te možda i mogla posjetiti, ali Vladarica ne smije napustiti Atlantidu. To je stari zakon. Ovo je posljednji put da se vidimo, osim ako ne iskrсну neke poteškoće, u što ne vjerujem. Delhina je sposobna žena.”

Zerid kimne glavom i pruži joj ruke u znak pozdrava. Ovog puta ih je prihvatila bez ikakvog oklijevanja.

“Sretno, Dinjanine”, reče Rea ozbiljno. U kutu očiju titrao joj je osmijeh.

“Sretno, Atlantkinjo”, nasmiješi se Zerid.

Izašla je zajedno s njim iz kupole i pozvala Darliju.

“Pobrini se da Zerid neometen napusti Atlantidu i prijeđe preko granice”, naredi ratnici. “Ništa mu se ne smije dogoditi. Povedi i Valerinu i Laysar kao pratnju.” Okrenula se Dinjaninu. “Idi s Boginjom, Zerid”, reče tiho.

“Pozdravljam te, Rea.”

Zatim ga Darlija povede prema izlazu.

XXIV.

Uvečer onog istog dana kad su Kajl i Zerid razgovarali u šumi nadomak Atlante, Rakira je stajala na obronku jednog brijega i promatrala vatre u šumi udaljenoj otprilike četiri stotine koraka. Njena zamjenica Argayla stajala je odmah do nje, a još dvije ratnice u tišini punoj poštovanja čekale su na neki pokret ili riječ svoje zapovjednice.

No Rakira je stajala potpuno nepomično. Samo je u jednom trenutku sklopila oči kao da u mislima želi dočarati zemlju koja se pružala pred njom, a koju je noć sad skrivala od njenog pogleda. Kako joj je to samo bilo lako! Nalazili su se otprilike pola dana puta od Nardene i svaka stopa, svaki kamen, svako drvo ove zemlje bili su joj zauvijek usječeni u dušu. U šumi u kojoj su se sad nalazili Dinjani ustrijelila je jednom davno svoju prvu lovinu, a poslije pada Nardene tu je nakratko zastala da se odmori, u očaju se osvrćući prema gradu koji je nestajao u plamenu i uzalud se nadajući da će ugledati još nekog tko je izbjegao pokolju.

Šuma se nalazila na samom početku velikog, gotovo ravnog zemljišta, koje se pružalo sve do Nardene. Ta je zemlja nekad hranila stanovništvo najsjevernijeg atlantskog grada i okolnih sela, ali sad je već niz godina najvećim dijelom stajala neobrađena i zarasla u šikaru. S desne je strane bila omeđena rijekom Ikari koja je tuda tekla na svom putu prema Atlanti, a s lijeve strane rječicom Vedrom, koja je nešto južnije utjecala u Ikari. Bistra voda te rječice bila je nekad njeno omiljeno mjesto za plivanje i pecanje. A na ovom brežuljku iza njenih leđa nalazilo se selo u kojem je toliko puta kao djevojka zastala nakon lova i okrijepila se kiselim

mlijekom i sirom. Znala je provesti sate i sate u razgovoru sa seljankama slušajući njihov polagan govor i jednostavan način izražavanja dok su joj iznosile svoje uobičajene probleme. Kasnije, s dolaskom noći, plesala je sa seljačkim mladićima i djevojkama oko vatri, smijući se i veseleći zajedno s njima.

Ali bilo je to u nekom drugom svijetu, prije rata, u doba kad joj je majka još bila živa. Sad je to selo opet bilo porušeno i spaljeno, kao da nikad i nije obnovljeno. Ljudi kojih se sjećala nestali su još prije više od dvadeset godina, a oni koje je Vladarica naselila na njihovu zemlju povukli su se prije nekoliko mjeseci u sigurnija područja.

Ratnice su selo zauzele još jutros i na brzinu popravile nekoliko kuća koje su bile u kakvom-takvom stanju kako bi u njih mogli smjestiti ranjene žene. Ostatak se četa rasporedio po obroncima brežuljaka, isturivši prethodno straže koje su nadzirale Dinjane. Dvije *kohorte*¹¹ koje su jučer pristigle kao pojačanje i koje, po Rakirinoj zapovijedi, nisu sudjelovale u današnjim borbama, pridružile su se s dolaskom noći glavnini snaga. Njihove su dvije zapovjednice, Tesaga i Mayra, obje iskusne ratnice, sad čekale u Rakirinom šatoru zajedno s drugim zapovjednicama na uobičajeni dogovor o taktici za idući dan.

Rakira duboko uzdahne i otvori oči. Došla je na ovo mjesto prije skoro sat vremena kako bi još jedanput u miru razmislila o planu kojim je namjeravala konačno slomiti otpor Dinjana. No misli su joj, kao i toliko puta dosad, odlutale u prošlost. Već je više od dvadeset godina prošlo od događaja koji su joj promijenili život i neke je stvari već počela zaboravljati, a bol je polako jenjala i s vremenom postala gotovo podnošljiva. No sad je opet sve oživjelo, možda zbog blizine Nardene i poznate zemlje koja je u njoj budila već zaboravljene uspomene, a možda još i više zbog ponovnih borbi s Dinjanima. Krvi, jauka i smrti, nagledala se i naslušala još u mladosti dovoljno za cijeli život. ‘Hvala Boginji’, pomislila je umorno, ‘da će sutra sve biti gotovo.’

Pogledala je još jednom vatre u šumi, a onda se polako okrenula prema ratnicama koje su je promatrale u očekivanju.

“Vratimo se u selo.”

¹¹ vojna formacija od 500 ratnica, sastavljena od deset četa

Krenula je natrag prema logoru, penjući se strmim puteljkom bez ikakvih poteškoća unatoč slaboj vidljivosti. No put je uskoro postao ravniji i širi, a šuma se naglo prorijedila. Ubrzo su ugledale i prve ratnice. I s lijeve i desne strane puta sjedile su u travi okupljene oko manjih vatri prepričavajući doživljaje toga dana i pripremajući se za počinak. Grupa od desetak žena upravo se vraćala iz glavnog logora noseći u rukama zdjele s večerom koja se kuhala u zajedničkim kotlovima. Opazivši vrhovnu zapovjednicu pred sobom, zastale su i s poštovanjem joj oslobodile put. Rakira se osmjehne. Zaustavila se nakratko i izmijenila nekoliko riječi s njima, a onda produži dalje.

Desetak minuta kasnije izašle su iz šume na široku zaravan, osvijetljenu brojnim vatrama, nasred koje se nalazilo porušeno selo. Zaravan je sad bila puna ratnica raspoređenih prema pripadnosti pojedinim četama. Mnoge su žene već spavale, a ostale su tiho razgovarale ili dovršavale jelo. Nekoliko je žena zaduženih za kuhinju na obližnjem potoku pralo velike kotlove, a malo dalje dvadesetak je ratnica još uvijek čekalo u redu za večeru.

“Možete im se pridružiti”, reče Argayla dvjema ratnicama koje su pratile vrhovnu zapovjednicu.

Sama je produžila dalje za Rakikom koja je upravo odmaknula krilo svog šatora i ušla u osvijetljenu unutrašnjost. Osam žena koje su sjedile na improviziranim klupama ustane i pozdravi svoju zapovjednicu, a onda se na Rakirin poziv okupe oko niskog stola na kojem je bila raširena karta područja u kojem su se nalazili. Tren kasnije pridružila im se i Argayla.

“Uz Boginjinu pomoć, sutra ćemo završiti posao zbog kojeg se ovdje nalazimo”, reče Rakira. “Dinjane smo konačno dotjerale do mjesta koje nam odgovara. Ako ih nastavimo samo potiskivati kao što smo dosad činile, razbježat će se i posakrivati po šumama sjeverno od Nardene i imat ćemo velikih poteškoća i gubitaka dok ih sve ne pohvatamo. Zato ćemo postupiti drukčije. Tesaga, Mayra, vaše su ratnice odmorne”, podignula je nakratko pogled prema dvjema ženama koje su stajale s njene desne strane. “Povest ćete ih još večeras; Tesaga desno, preko Ikari, a Mayra lijevo, preko Vedre. Mjesečina je slaba i ako budete dovoljno oprezne, Dinjani vas neće primijetiti. Tijekom noći zaobići ćete ih u širokom luku i ujutro se spojiti ispred Nardene. Tako ćemo im presjeći put prema

šumi. Mi ćemo ih sutra potisnuti prema vama i u trenutku kad vas opaze, stegnut ćemo obruč. Neah i Aledra, vaše će kohorte biti na desnom i lijevom krilu i zadatak vam je da ne dopustite Dinjanima bijeg preko rijeka nakon što shvate da su u zamci.”

“Ne bi li onda bilo bolje da krenemo odmah za Tesagom i Mayrom i preko noći zauzmemo položaje?” upita Aledra.

“Dinjani će primijetiti da nas ima manje”, odvrati Rakira podignuvši glavu prema njoj. “Mogli bi naslutiti što namjeravamo i probiti obruč prije nego što budemo spremne.”

“Plemenita Rakira je u pravu”, reče Neah. “Neka Tesaga i Mayra pred Nardenom dobro sakriju svoje ratnice da ih ne bi Dinjani prerano primijetili. Potisnut ćemo ih što bliže njima, a onda ratnice iz sredine mogu naglo uzmaknuti, kao da bježe. Kad Dinjani pojure za njima, Aledrina i moja kohorta naglo će krenuti naprijed, a Tesagina i Mayrina poći će nam što brže u susret. Poneki će nam Dinjanin možda i pobjeći, ali glavnina će ostati u obruču.”

Rakira s osmijehom pogleda stariju ženu, prokušanu u brojnim sukobima s Dinjanima. Kimnula je glavom u znak da se slaže s njenim prijedlogom.

“Slažem se. Budemo li djelovale dovoljno brzo, plan mora uspjeti. Ima li još netko neki prijedlog?”

Zapovjednice su šutjele, razmišljajući o borbi koja ih sutra očekuje.

“Dobro, mislim da smo onda završile s dogovorom”, reče Rakira uspravivši se. “Selina, tvoja je kohorta jutros obavila najteži dio posla. Ratnice su umorne i većina je ozlijeđena. Ostat ćete zato sutra u logoru i pomoći da se polako premjesti bliže Nardeni.”

“Ratnice baš neće biti zadovoljne tvojom odlukom, Rakira”, uzdahne žena. “Ali i sama znam koliko si u pravu. Svaka je deseta žena iz moje kohorte jutros poginula, a polovina preostalih teže je ili lakše ranjena. Ostale su premorene. Sutrašnji će dan biti izuzetno naporan i one to ne bi izdržale. Reći ću im da moraju ostati u logoru.”

Rakira pogne glavu. Dobro je znala koliki su im gubici, ali su je Selinine riječi ipak zaboljele. Sedamdeset i osam ratnica jutros je stradalo dok su osvajale ovo teško pristupačno selo, okruženo šumom. Dinjani su bili iznad njih i zasipali su ih strijelama dok su

se pokušavale probiti do sela. Samo zahvaljujući izuzetnoj požrtvovnosti Selinine kohorte, uspjele su ga na kraju osvojiti, ali to su platile velikim gubicima.

“Najgore je prošlo”, reče. “Ovdje su bili u prednosti, ali sutra je teren na našoj strani. Na otvorenom se nijedan Dinjanin ne može usporediti s ratnicom, a s Tesaginom i Mayrinom kohortom bit ćemo i brojčano jači. U borbi izbliza neće im biti ni od kakve koristi njihovi lukovi i sutrašnji će nam dan donijeti pobjedu... Ali podsjetite ratnice da se ne zaborave u tom trenutku. Znam da bi se rado osvetile za sve naše poginule i ranjene žene, ali neka to ne čine na Dinjanima koji odbace oružje ili onima koji više nisu sposobni za borbu. Nema niti hrabrosti niti časti u ubijanju bespomoćnog neprijatelja. Sve Dinjane koji se predaju treba zarobiti, a ranjenicima pomoći nakon što zbrinemo naše ranjene žene. Jesam li bila dovoljno jasna?”

“Jesi, Rakira”, progunda Neah. “To si nam rekla već više puta. Iskreno govoreći, drago mi je da naredba nije suprotna.”

Rakira je potapše po ramenu i okrene se Tesagi i Mayri.

“Slobodne ste”, reče pružajući im ruke. “Krenite što prije na put. Sastat ćemo se sutra pred Nardenom. Neka vas Boginja prati i čuva.”

Obje su žene uzvratile pozdrav i izašle u noć. Druge su još kratko ostale s vrhovnom zapovjednicom kako bi do detalja dogovorile sutrašnji raspored kohorti, a zatim su i one napustile šator. Argayla je izašla zajedno s njima. Pozdravila je zapovjednice pa se uputila do kuhinje po svoju i Rakirinu večeru.

Malo se kasnije vratila u šator noseći dvije zdjele u rukama. Zatekla je Rakiru kako, utonula u misli, sjedi u mraku pokraj utrnule svjetiljke. Tiho je položila zdjele na stol pa otvorila svjetiljku i nalila ulja, te je zapalila treščicom donesenom s vatre koja je gorjela u blizini šatora. Rakiru je svjetlost trgnula iz razmišljanja. Okrenula se i pogledala je odsutnim pogledom, ali se odmah sabere.

“Nisam ni primijetila da se ugasila”, reče. “Donijela si večeru?”

Argayla kimne glavom i stavi zdjelu pred nju na stol. Bila je pomalo zabrinuta ponašanjem svoje zaštitnice u posljednjih nekoliko dana. Rakira je bila šutljivija nego inače i neraspoložena... Možda je bolja riječ bila: sjetna. I ranije je

ponekad znala zapasti u takvo raspoloženje, ali mu se uvijek uspijevala oduprijeti. No ovog puta činilo se da joj je gore nego inače. Sjela je za suprotni kraj stola i uzela žlicu u ruku, ali osjeti kako je izgubila tek pa ponovno vrati žlicu na stol. Pogledala je stariju ženu pogledom punim ljubavi i zabrinutosti i od sveg se srca ponadala da će sutra završiti svoj zadatak i napustiti ovaj kraj koji je njenoj gospodarici nanosio toliko boli.

Gospodarici? Upotrijebila je tu riječ zato što je naviknula tako misliti i govoriti o njoj. Ali isto je tako mogla upotrijebiti i jednu drugu, mnogo nježniju riječ. U polumraku i tišini šatora, podignutog na dalekom sjeveru Atlantide, misli joj se vratiše u grad na jugu u kojem se rodila, ženi čije je mjesto u njenom srcu Rakira preuzela pred čitav niz godina.

Argaylina je majka bila nečasna žena, prognana iz svoje obitelji nakon neke prijevare s novcem kojom je oštetila vlastitu majku i sestre. Životarila je nakon toga po mračnim zakutcima Anahave radeći povremeno za malu naknadu razne prljave poslove kojima je prikrivala svoj pravi zanat. Uхваćena je u krađi i izbičevana, a nakon što se to još nekoliko puta ponovilo, odsječena joj je desna ruka i zauvijek je označena žigom zločinaca i izopćenika. Ubrzo je nakon toga opet uhvaćena u krađi i po kratkom postupku obješena na gradskom trgu.

Imala je dvoje djece, oboje nepoznatih očeva. Stariju kćer, Argaylu, koja je u trenutku njene smrti navršavala deset godina, i šest godina mlađeg sina, Argaylinog polubrata. No, pored svega što su joj građani Anahave zamjerali, nisu joj mogli predbaciti i da je zanemarila djecu. Brinula se za njih koliko je mogla i nastojala je da budu siti, iako je time često sebi otkidala od usta. Malom Oyanu nije ništa nedostajalo. Igrao se koliko je htio i jeo kad se imalo što jesti. No s Argaylom je bilo malo drukčije. Bila je već dovoljno odrasla da opazi prezir ljudi koje je sretala i shvati da njena mala obitelj ne živi poput drugih. To ju je boljelo i povukla se u sebe reagirajući s prkosom i nasilno prema svima koji su joj se pokušavali približiti. No takvih nije bilo previše. Obitelj njene majke odavno je dignula ruke od njih i otišla iz Anahave u nepoznatom pravcu prekidajući svaku vezu s ženom koja ih je teško osramotila. Tako se poslije majčine sramotne smrti Argayla našla sama i bez ikakve zaštite, s malim bratom o kojem je morala

brinuti. Prvih je dana pokušavala naći nekakav posao. Ali nitko nije htio uzeti šutljivu, namrgođenu djevojčicu, kćer obješene kradljivice. Na kraju, kad više nije imala drugog izbora, pokušala je na ulici ukrasti malo hrane, kako ju je majka više puta učila. No nije imala dovoljno spretnosti i trgovkinje su je uhvatile. Razljućene, odvele su je pred žene koje su u to doba imale ulogu gradske vlasti i tamo je odlučeno da za svoj prvi zločin bude kažnjena s dvadeset udaraca bičem.

Kazna je bila prestroga. U slučaju prvog pokušaja krađe iznosila je inače najviše pet udaraca bičem, pogotovo ako se radilo o djetetu. Ali žene koje su donijele presudu imale su na umu prošlost njene majke i željele su u korijenu suzbiti zlo u kćeri. Argayla je bila prestrašena i ogorčena. Dok su je vodili do stupa za bičevanje na glavnom gradskom trgu, otela se ženama koje su je držale i pokušala pobjeći. Nakon kratke trke po trgu, videći da će je uhvatiti, skočila je preko zida u vrt obližnje palače i u punoj brzini naletjela na jednu visoku ženu koja je, razgovarajući s nekoliko uglednih predstavnica grada, šetala vrtom.

Rakira je tek nekoliko dana prije toga stigla u Anahavu kao nova upraviteljica okruga. Još nije bila preuzela sve svoje dužnosti i nije ni znala za presudu koje su donijele građanke koje su u odsutnosti upraviteljice preuzele funkciju gradske vlasti. Uхватила je i zadržala unezvjerenu djevojčicu, a kad je čula o čemu se radi, lice joj se smrknilo. Odmah je poništila presudu i naredila da pronađu i dovedu Argaylinog brata. Uzela je oboje djece pod svoju zaštitu i smjestila ih u palači. Malog je Oyana povjerila službeniku koji je brinuo i o njenom sinu Kajlu i tu je sve bilo u redu. Ali s Argaylom je bilo nešto teže. Djevojčica je bila puna mržnje i ogorčenja i uglavnom je ili šutjela ili odvrćala naglim provalama bijesa i psovski pokupljenih na ulici.

No Rakira je imala dovoljno strpljenja, a i znanja da iza nepristojnosti otkrije inteligenciju. Unatoč tome što je djevojčica bila prestara za početak ratničke obuke, odlučila je ipak pokušati. Nekoliko najboljih učiteljica u gradu počelo je uskoro s intenzivnom obukom kradljivičine kćeri nastojeći nadoknaditi zaostatak od tri godine. Argayla je bila dovoljno pametna da shvati kakva joj se prilika pruža. Protivno crnim predviđanjima onih koji su radoznalo očekivali neuspjeh tog pokusa nove upraviteljice,

prihvatila je pouke i počela učiti brzinom koja je sve iznenadila. Učila je i vježbala cijelog dana, a navečer je o tome razgovarala s Rakikom. U početku su joj ti razgovori bili teški. Iako je bila zahvalna svojoj zaštitnici, duša joj nije tako brzo mogla zaboraviti doživljene nepravde i razočaranja. No s vremenom je u njoj polako počelo rasti povjerenje i razgovarala je sve lakše, otvarajući se ženi koja ju je slušala sa zanimanjem i razumijevanjem. Ali tek kad je Rakira prvi put otišla na dulje vrijeme u Atlantu, uistinu je osjetila koliko su joj ti razgovori postali važni. Kad se žena nakon pet mjeseci konačno vratila u Anahavu, zaboravila je na suzdržljivost i potrčala joj u susret. U radosnom stisku njenih ruku našla je konačno ono što je oduvijek tražila: sigurnost i toplinu.

Sad je imala dvadeset i četiri godine te obrazovanje kao malo koja žena na Atlantidi. Vladarica ju je potvrdila kao Rakirinu zamjenicu i jednog je dana trebala preuzeti upravu nad gradom u kojem je ne tako davno obješena njena majka. Znala je da će se zbog svoje prošlosti, koja joj je još uvijek visjela za vratom, uvijek morati truditi više od drugih žena koje su već rođenjem stekle visoke položaje. Ali nije bila ogorčena zbog toga. Pružila joj se prilika kao malo kome. A tu joj je priliku pružila ova žena koja je sjedila s druge strane stola: žena koju je zvala gospodaricom, ali koja joj je otpočetka bila puno više od toga.

Sad je s ljubavlju i brigom promatrala njeno ozbiljno i pomalo sjetno lice.

“Rakira”, prozbori, “vidim da te nešto muči u posljednje vrijeme. Zašto ne porazgovaraš o tome sa mnom?”

Žena podigne pogled prema njoj i slabo se osmjehne.

“Nisam li ja nešto slično jednom tebi rekla?”

“Jesi”, potvrdi Argayla i uzvratu osmijeh, ali se odmah ponovno uozbilji. “Ja to isto sad nudim tebi. Porazgovaraj sa mnom. Možda ti bude lakše.”

Rakira ne odgovori odmah. Odmaknula je malo klupu od stola i naslonila se na jedan od stupova koji su držali šator.

“Znam da se brineš, Argayla”, reče poluglasno, skinuvši obruč s glave i umornim pokretom protrljavši oči. “Što da ti kažem? Znaš i sama kakve me uspomene vežu za ovu zemlju.”

“Znam”, reče Argayla. “Ali ovo nije prvi put da se nalazimo u blizini Nardene. Ni jedanput nisam primijetila da je to na tebe tako djelovalo kao ovog puta. Mora biti nešto više od toga.”

“Tebi nije lako nešto zatajiti”, nasmiješi se Rakira sjetno. “Boli me ovo što se događa sa Sutahan”, doda nakon kraće šutnje. “Cijeli smo život proživjele zajedno. Uvijek sam joj nastojala pomoći koliko sam mogla i pružiti joj podršku kad joj je bila potrebna. Poznajem je bolje od ikog drugog. Ponekad je i grijeshila, ali nikad namjerno, i dosljedno se držala svojih principa, savjesno obavljala svoju dužnost. Nije zaslužila ovakav kraj... Nedostajat će mi.”

Nije htjela dodati da je još više boli to što sluti tko stoji iza trovanja Vladarice. Nisu joj promaknule neke Antheine opaske i nastojanje da se što prije vrati u Atlantu. U nekoliko je navrata pokušala porazgovarati s njom, ali je svaki put naišla na zid. Anthea je odgovarala uljudno i nezainteresirano, jasno pokazujući da samo želi da je svi ostave na miru. Kao zapovjednici, nije joj se imalo na čemu zamjeriti. U borbi se istaknula hrabrošću i inteligencijom, ali je njen odnos s drugim zapovjednicama i ratnicama bio nikakav. Nikad se nije smijala i u njenoj su nazočnosti svi postajali nekako suzdržaniji. Budući da se stanje njene majke naglo pogoršavalo, na kraju joj je Rakira morala dozvoliti da se vrati u Atlantu, iako bi je najradije zadržala pokraj sebe. Osjećala je da će uskoro doći do otvorenog sukoba između nje i Ree, sukoba koji će podijeliti atlantski narod, jer se Anthea ne bi usudila učiniti to što je učinila bez podrške dijela plemenitih žena. To ju je boljelo više od ičeg drugog. Poznavala je okolnosti u kojima je odrasla Anthea, i nju je još i mogla razumjeti, premda ne i opravdati. Ali što je nedostajalo tim drugim ženama? Imale su visoke položaje, visoke prihode, i svega daleko iznad svojih potreba i potreba svojih obitelji. Pa ipak nisu bile zadovoljne.

Opazivši da se Rakira udubila u misli, Argayla je u međuvremenu odnijela zdjele i oprala ih pa se vratila u šator i pripremila ležajeve. Onda je opet sjela na klupu pokraj stola i uzela kartu da je još jedanput prouči. Njena je kohorta bila jedna od četiri koje će sutra imati najviše posla s Dinjanima... Ali ako sve prođe po planu, nakon sutrašnjeg dana neće više imati puno posla na sjeveru Atlantide uzevši u obzir dogovor koji je Nasljednica namjeravala sklopiti s drugim Dinjanima. S čežnjom je pomislila

na Anahavu i poželjela da može što prije krenuti kući. No želja joj naglo oslabi kad se prisjetila da u Rakirinoj palači na jugu nikad više neće ugledati Kajla. On je sad pripadao Nasljednici i Atlanta je bila njegov dom.

Posegnula je rukom pojasu i izvukla malen komad svile, izvezen nespretnom, dječjom rukom. Taj joj je rupčić dao Kajl još prije četrnaest godina, malo nakon što ju je Rakira prihvatila i zaštitila. Na njemu su bile izvezene riječi ‘Dobro došla, Argayla’. Tad još nije znala čitati, ali je uzela rupčić i kasnije ga nosila sa sobom kamo god je pošla. Promatrala je rupčić kao bezbroj puta dosad i nehotice uzdahnula, a onda podigne glavu i susretne Rakirin pogled.

“Ne tuguj, Argayla”, reče visoka žena blago. “Voljela bih da sam ti mogla dati Kajla za druga, ali ispalo je drukčije. Za tebe je najbolje da ga što prije zaboraviš. Naći ćeš nekog drugog mladića.”

Argayla obori pogled i vrati rupčić natrag za pojas.

“Nemoj se opravdavati, Rakira”, reče tiho. “Nikad mi nisi ništa obećala. Oduvijek sam znala da njegovo srce pripada Nasljednici, a ti si mi jasno dala do znanja da nećeš učiniti ništa protiv njegove volje. Sama sam kriva što sam sebi dozvolila nadu da će jednog dana postati moj drug.”

Ustala je i okrenula joj leđa, skrivajući bol koju je osjetila izgovarajući posljednje riječi. Rakira je šuteći sjedila još nekoliko minuta, a onda ustane i pristupi joj. Položila joj je ruku na rame pokretom punim razumijevanja i suosjećanja.

“Argayla, da je bilo po mome, Kajl bi danas bio tvoj drug”, reče tiho. “Ali on voli Reu, a ja sam davno odlučila da ga neću prisiljavati na brak koji ne želi. Možda sam pogriješila. Možda sam to ipak morala učiniti. Ne znam, kasno je sad o tome razmišljati. Ali, ako će ti od toga biti imalo lakše, onda znaj da Rea nije žena koju bih mu ja odabrala.”

Argayla se naglo udalji nekoliko koraka.

“Nemoj, Rakira!” prošapće muklo. “Nanosiš mi bol. Rea je Nasljednica, buduća Vladarica. Ona svoje pretkinje može nabrajati skoro tri tisuće godina unatrag i sve su one bile Vladarice. A tko sam ja? Kćer kradljivice, žene bez časti. Nemam čak ni puno ime. Kad se predstavljam, kažem samo: Argayla. Kako se ja mogu

usporediti s njom? Da nije bilo tebe, vjerovatno bih već i sama bila obješena. Kajl je dobro izabrao, ona je prava žena za njega...”

“Položaj, precu, sve je to nevažno, Argayla!” prekine je Rakira s prizvukom tuge u glasu. “Pametna si i časna žena. Istina je, zaštitila sam te, ali sve si drugo sama postigla. Misliš li da bi te Sutahan potvrdila za moju zamjenicu da nije prepoznala kvalitetu u tebi? Štoviše, poznajem sve plemenite žene i znam da si bolja od mnogih. Neiskvarena si, u tebi nema oholosti. Da je srce moga sina odabralo tebe, dala bih ti ga s radošću, znajući da će u tebi naći istinski, trajnu ljubav.”

“I Rea ga voli”, reče Argayla prigušeno. “Vidjela sam ih na vjenčanju i znam da je to istina.”

Rakira zatrese glavom i vrati se natrag do klupe. Sjela je i sklopila oči.

“Rea voli svoj položaj, voli moć koju joj on donosi”, reče tiho. “Voli i Kajla, ali ono prvo voli više. On to još ne zna, no s vremenom će spoznati. A kad to spozna, srce će mu se slomiti od tuge jer neće biti u stanju prihvatiti činjenicu da postoji nešto što joj je važnije od njega.” Zašutjela je na tren. “Govorila sam mu to, upozoravala ga, ali nije me htio slušati. Sam je odlučio, i jednog će dana morati snositi posljedice te svoje odluke.”

“Rakira, to što govoriš ne može biti istina!” usprotivi se Argayla, vidno uzbuđena. “Upoznala sam Reu. Ona nije takva kakvom je ti opisuješ. Poštena je i otvorena. Stisnula mi je ruke i pozdravila me bez oklijevanja koje sam često imala prilike opaziti kod drugih žena. Svidjela mi se, a i ti si je sama više puta hvalila. Nemoj je sad kudit samo da bi meni olakšala. Kajl je dobro odabrao i ja ću se s vremenom pomiriti s tim, iako mi je sad teško. Sigurna sam da ga ona voli i da će učiniti sve što može da ga usreći.”

Rakira se osmjehnula slušajući tu žustru obranu. Otvorila je oči i pogledala ženu koja je stajala pred njom.

“Spremno si skočila u obranu žene koja ti je preotela mladića, Argayla”, reče sa smiješkom. “Kad bih barem bila sigurna da bi i Rea tako reagirala! Da se razumijemo: Rea ima mnogo vrlina koje cijenim i koje joj neću poreći. Hrabra je i spremna na rizik, ali istovremeno i dovoljno inteligentna da ne pokuša nešto što ne može ostvariti. Pravedna je i čvrstih moralnih principa, to je

naslijedila od majke, ali je za razliku od Sutahan manje kruta i sklonija milosrđu. Pozdravila te, jer nije u njenoj naravi da namjerno povrijedi drugu osobu, pogotovo ako je ta osoba u lošijem položaju. Ali nemoj misliti da te smatra sebi ravnom, ili ravnom drugim plemenitim ženama. Jednog će te dana proglasiti gospodaricom Anahave i iskoristiti tvoje znanje i tvoju radinost za boljitak našeg naroda. Pohvalit će te i nagraditi, ali svoga sina neće dati tvojoj kćeri za druga, niti će ikad biti prisna s tobom kao što je s Delhinom ili Savanom. Nadam se da razumiješ na što mislim. Rea ima o sebi visoko mišljenje. Treba priznati da to nije u potpunosti njena krivnja. Od malena su joj govorili da će jednog dana biti Vladarica i objašnjavali joj koliko je važna za naš narod. Učila je o svojim pretkinjama i svom božanskom porijeklu i naučila visoko cijeniti svoj položaj. Boraveći uz majku, naučila je što je moć i počela je priželjkivati. To i nije tako loše. Život Vladarice je težak, i unatoč svim prednostima koje naizgled ima, u stanju ga je izdržati samo žena koja ga zaista želi i koja je posebno pripremljena za to. Poznajem Reu od malena i znam da je ona prava osoba za to. Vjerujem da će biti jedna od naših najcjenjenijih Vladarica i da atlantski narod ima sreću što će mu se u ovim teškim vremenima ona naći na čelu. Ali”, dodala tiše, “kao što već rekoah, ona nije žena koju bih ja odabrala za svoga sina. Ona je još mlada, i tek su se nedavno vjenčali. Voli ga. No s godinama će svoje dužnosti zavoljeti još više i sve će više vremena provoditi u poslu, a on će sve duže biti sam. Viđat će se rijetko i veza koja sad postoji među njima oslabit će i polako nestati. Težak je zadatak biti drug Vladarice. Neki muškarci to mogu podnijeti, ali Kajl ne spada među njih. Rekla sam mu to, ali on me nije htio slušati. Uvjeravao me da će u njihovom slučaju biti drukčije, da neće dozvoliti Rei da se udalji. Voljela bih da bude tako, ali na žalost znam da sam u pravu i s vremenom će i on to uvidjeti. S tobom bi bio sretniji. Tebi bi on uvijek bio na prvom mjestu. Možda sam trebala odbiti Reinu ponudu i natjerati ga da prihvati tebe. U početku bi mu bilo teško, no s vremenom bi shvatio koliko je sretan i bio bi mi zahvalan što sam odlučila umjesto njega. Ne znam. Možda sam to trebala učiniti, ali sad je kasno.”

“Ne, Rakira!” reče Argayla odlučno. “Do toga ne bi došlo, jer ga ja nikad ne bih uzela protiv njegove volje. Iskreno se nadam da se tvoja predviđanja neće ostvariti i da će biti sretan s Reom.”

Rakira ne odgovori. Doživjela je već previše razočaranja u životu da bi sebi dozvolila raskoš zavaravanja lažnim nadama. Gledala je stvari kakve jesu i znala je da je u pogledu Ree u pravu. Cijenila je njene vrline, ali nije zatvarala oči ni pred njenim nedostacima. Pratila ju je kako raste i sazrijeva i nastojala pozitivnim primjerom djelovati na nju, no neke stvari čak ni ona nije mogla ispraviti. Rei je nedostajala svijest o tome da je i ona, unatoč svom porijeklu i visokom položaju ipak samo čovjek, i da u svojoj ljudskosti nije ništa vrednija od najniže nadničarke koja poštenim i teškim radom zaslužuje svoj svakodnevni obrok. Nedostajala joj je spoznaja da u životu postoje stvari vrednije od položaja i moći: ljubav i vjernost druga, djeca koja ženu usređuju unatoč svim brigama i koju rađa ne samo radi proženja svoje loze nego zato što ih voli i raduje im se. To su joj bili glavni nedostaci koji dosad još nisu imali prilike u većoj mjeri doći do izražaja. No ako ih ne ispravi, s godinama će bivati sve sličnija svojoj majci, kruta i nepristupačna, sve manje sklona velikodušnosti i milosrđu, sve udaljenija od običnog čovjeka. Bila je to šteta jer je samo Vladarica bliska problemima običnih ljudi mogla donositi prave odluke od kojih će svi dugoročno imati koristi.

No o tome je već dosta puta razmišljala i nije našla rješenje. Voljela bi, ako ni zbog čega drugog, onda zbog svoga sina, da Rea shvati koliko je položaj zapravo nevažan. ‘Svi smo mi pred Boginjom isti’, mislila je, ‘i svi se rađamo s nekom zadaćom koju nastojimo što bolje izvršiti. Zadaća Vladarice nije Boginji nimalo važnija od zadaće seljanke ili obrtnice. Važno je samo kako se izvršava.’

“Kasno je Rakira. Ili bih možda morala reći: rano je”, reče Argayla, prekinuvši tišinu. “Očekuje nas težak dan. Pođimo na spavanje.”

“Lezi, Argayla. Ja ću još malo prošetati”, reče Rakira ustajući. “Meni više nije potrebno toliko sna kao vama mlađima.”

Zatim je izašla iz šatora u noć.

...

Ratnice su se probudile u samu zoru i bez puno buke pojele još prošle noći skuhan doručak. Zatim su se svrstale po četama i kohortama te se vođene svojim zapovjednicama počele spuštati prema ravnici. U šumi se također moglo opaziti komešanje. Dinjani su zauzimali zaklon stežući lukove u rukama. Prve su strijele lako našle svoju metu, no ratnice su samo prekoračile svoje ubijene i ranjene drugarice ne smanjujući brzinu kojom su se približavale. Šuma se nije mogla dugo braniti i ubrzo su se prvi redovi središnjih četa žestoko sukobili s Dinjanima.

Dinjani su počeli uzmicati, a njihovo se uzmicanje naglo ubrzalo kad su po prvi put počeli djelovati i atlantski lukovi. Čim su ih istjerale iz šume, ratnice su zastale, a iz pozadine su istupile žene odabrane po svojoj preciznosti u gađanju. Uzmicanje Dinjana naglo se pretvorilo u bijeg kad su ih smrtonosnom točnošću počele obarati njihove strijele. Tornan je tek sad uvidio pogrešku koju su učinili dočekavši Atlantkinje bez pravog zaklona. Trčao je oko vičući na ljude da im se suprotstave, ali oni su u strahu bježali prema sjeveru ne slušajući njegove naredbe. Ubrzo je i sam morao odustati i baciti se u bijeg pred ratnicama koje su pojurile za njima glasno vičući.

Rakira je bila na začelju, okružena grupom ratnica zaduženih za njenu sigurnost. Promatrala je kako se razvija bitka i povremeno zastavicama signalizirala zapovjednicama svoje naredbe. Dok je prolazila tek osvojenim terenom, pogled joj je nehotice zapinjao na mrtvim tijelima razbacanim po travi i grmlju i ranjenicima koji su krvarili i jaukali. Stiskala je usne i nastojala odvratiti pogled od prizora na kojeg se, unatoč svom dugom životu ratnice, još uvijek nije naviknula.

Sredinom jutra, ruševine Nardene bile su im već dovoljno blizu, i Rakira je znakovima naredila da se uspori napredovanje središnjih četa. Dinjani su to iskoristili kako bi se pregrupirali i ponovno im se ozbiljnije suprotstavili ne primijetivši da su dvije krajnje kohorte nastavile svoje napredovanje. Tek kad su začuli povike iza svojih leđa i opazili Tesaginu i Mayrinu kohortu, shvatili su da su uhvaćeni u zamku. Neki su pokušali pobjeći na lijevu i desnu stranu, prema rijekama, ali prekasno. Strijele iz

Aledrinih i Neahinih četa brzo su ih sustigle, a zatim se obruč zatvorio.

Nisu dobili ni trenutak vremena da se snađu. Ratnice su ih napale sa svih strana i ubrzo je trava pod nogama boraca postala skliska od krvi. Gotovo četiri tisuće žena, izvyježbanih ratnica, sukobilo se s oko tri i pol tisuće Dinjana, uglavnom običnih ljudi, nevičnih borbi izbliza. Bitka je bila kratka, ali žestoka. Svega pola sata od trenutka kad je zatvoren obruč, sve je bilo gotovo. Većina je Dinjana poginula, a na Argaylin poziv posljednjih je tri-četiri stotine ljudi položilo oružje i predalo se. Tu i tamo još su se neke grupe predale i na kraju se skupilo oko pet stotina zarobljenika, od toga oko pedesetak lakše ranjenih.

Broj poginulih Atlantkinja još nije bio konačan jer se tek očekivao dolazak Selinine kohorte koja je trebala donijeti tijela ratnica poginulih u šumi. No broj je, po svemu sudeći, bio manji od očekivanog i iznosio oko četrdeset do pedeset ratnica. Zato je bilo dosta ranjenih, ali su im neozlijeđene žene već pružale pomoć.

Među Dinjanima nije bilo puno ranjenih. Mačevi ratnica bili su smrtonosni za sve koji su im se suprotstavili i malo ih je preživjelo sukob. Među njima je bio i Zorak. Ranila ga je jedna Atlantkinja, ali prije nego što je uspjela dovršiti započeti posao, napao ju je i lakše ranio drugi Dinjanin. Sad je sjedila na zemlji nedaleko od Zoraka stežući rukom ozlijeđeno rame i povremeno pogledavajući Dinjanina koji je nekoliko koraka dalje prigušeno stenjao, lica pribijenog uz zemlju, osjećajući kako mu snaga polako istječe kroz ranu na grudima. Ubrzo joj se približila jedna žena s vodom i zavojima u rukama, ali je ratnica zaustavi i pokaže joj Dinjanina.

“Pomozi najprije njemu”, reče jednostavno. “Ja mogu pričekati, a on ne može. Iskrvarit će.”

Zorak nije razumio atlantski jezik i uplašio se opazivši Atlantkinju pokraj sebe. Bio je preslab da bi se branio. No žena mu nije nudila. Zaustavila mu je krv i previla ga, a zatim mu dala vode. Ostavila ga je da leži na leđima i vratila se ranjenoj ratnici. Malo kasnije došle su dvije žene s nosilima i odnijele ga u improvizirani logor gdje su se već nalazili i drugi ranjeni Dinjani. Gledajući i slušajući što se događa oko njega, sjetio se Zeridovih riječi i spoznao besmislenost svojih i Tornanovih postupaka. Skoro svi odrasli muškarci iz njihovih triju plemena stradali su zbog

Tornanove ljubomore i častohleplja. Arlan, muž njihove sestre, pao je među prvima još prije mjesec dana. Slušajući sad jauke preživjelih, stisnuo je oči od boli i suze mu kliznuše niz sljepoočnice.

Dvije su žene zastale nedaleko od mjesta gdje je ležao.

“To je jedan od vođa”, reče Neah Rakiri. “Zapazila sam ga već ranije po visini. Drugi je nestao.”

Rakira je šutjela, promatrajući teško ranjenog Dinjanina. Sjetila se Reinih riječi o vođama plemena koji su se suprotstavili dogovoru s Atlantima. To je znači bio jedan od njih.

“Pustimo ga da umre, Rakira”, reče Neah, kao da joj je pročitala misli. “Nije zaslužio da živi.”

Ali visoka žena samo odmahne glavom.

“Dosta je bilo smrti”, reče prigušeno. “Reci ženama da mu pruže svu potrebnu njegu.”

Opazila je suze na licu Dinjanina i na trenutak osjetila sućut naslutivši o čemu razmišlja. Zatim se okrenula i nastavila svoj obilazak bojišta.

Oko dva sata poslije podne pristigle su i posljednje žene iz Selinine kohorte. Podignuti su šatori i zapaljene vatre ispod kotlova. Rakira je pozvala zapovjednice i pohvalila ih, a zatim napisala poruku Nasljednici i predala je glasnici koja je odmah krenula na put prema Atlanti. Zatim je izašla iz šatora i ogledala se oko sebe. Život se u logoru već organizirao. U međuvremenu se uspostavila opskrba hranom i prva stada ovaca stizala su iz pravca juga, zajedno sa seljankama koje su na leđima nosile vreće žita.

Oko pola sata kasnije u šator je ušla Argayla, ali odmah zatim izađe i priđe Selini koja je u blizini nadgledala žene koje su donosile zalihe hrane.

“Selina, gdje je Rakira?” upita. “Nema je u šatoru.”

Žena se osvrne oko sebe.

“Ne znam. Bila je ovdje prije otprilike pola sata. Nisam je kasnije vidjela.”

“Ja sam je vidjela”, dobaci jedna ratnica. “Krenula je prema Nardeni.”

Argayla se ukoči.

“Prema Nardeni? Je li ju netko pratio?” upita žurno.

“Ne, koliko ja znam. Ratnice iz njene pratnje još su tu.”

Dvije se zapovjednice pogledaše. Argaylu je oblio ledeni znoj. “Što joj je palo na pamet?” upita Selina u čudu. “Ovo je područje još nesigurno! Neki su nam Dinjani pobjegli. Ruševine još nismo pregledale, a to je idealno mjesto za skrivanje.”

Argayla ništa ne odgovori. Glasno je povikala nekoliko imena i praćena četom ratnica potrčala prema Nardeni.

Rakira je bešumno hodala kroz visoku travu približavajući se rodnom gradu. Zastala je na jednom mjestu popločanom velikim mramornim pločama, u sredini kojeg se dizao visoki monolit. Pogledala je monolit i kleknula na jedno koljeno, rukom dodirnuvši čelo. Ostala je tako klečeći nekoliko dugih minuta, a onda pruži ruku i položi je na mramornu ploču.

Bila je vrlo blijeda kad je ustala, očiju sjajnih od suza. Promrmljala je nešto tiho, a onda krene dalje prema gradu, penjući se puteljkom zaraslim u travu, koji je nekad bio jedan od gradskih prilaza.

Ubrzo je zašla među ruševine obrasle puzavcima. U svečanoj tišini, koju je tek povremeno narušavalo glasanje zrikavaca, prolazila je pokraj razrušenih kuća zaobilazeći kamenje razbacano po putu. Unatoč godinama koje su prošle, put kojim je išla još uvijek je bio nepogrešivo urezan u njeno sjećanje. Kako i ne bi: toliko je puta kao djevojka gazila ovim istim ulicama, odgovarajući na pozdrave građanki i ratnica. Na trenutak joj se učinilo da opet čuje te glasove, i uši joj se napuniše zvucima gradske vreve. No tren kasnije toga nestane i tišina se opet spusti svuda oko nje.

Konačno je zastala na početku malog trga i zagledala se prema visokoj zgradi koju je plamen teško oštetio. Prešla je preko trga i uspela se uz desetak rasklimanih stuba te ušla kroz veliki otvor kojeg su nekad zatvarala teška hrastova vrata. Pogled joj je preletio preko dvorane osvijetljene zrakama sunca koje su prodirale kroz srušeni krov. Sjene njenih dviju sestara i drugih uglednih ratnica pozdravile su je dobrodošlicom, a sa strane joj se osmjehivao brat. Grlo joj se stegnulo, ali ona odmahne glavom i prođe uz sam rub dvorane zaobilazeći ostatke krova te se uputi jednim manje oštećenim hodnikom. Krilo u kojem se našla, vatra nije zahvatila i krov je tu još uvijek bio na mjestu čuvajući unutrašnjost od većih oštećenja.

Odgurnula je nakrivljena vrata i ušla u jednu veliku, sasvim praznu sobu. S desne su se strane nalazili veliki otvori, nekadašnji prozori s pogledom na vrt na kojima su stakla bila davno razbijena. Polako je hodala po sobi, podižući svojim koracima fini sloj prašine i na kraju stala nasred sobe ogledavši se oko sebe.

To je nekad bila njena soba. Nasuprot vratima nalazio se ležaj, a u kutu do njega kolijevka za malu Nardu. Sjetila se kako je ujutro tu ležala s drugom, pričajući i osmjehujući se djevojčici koja se tek počinjala uspravljati. Ljubila je mladog nasmiješenog muškarca, a zatim ga puštala da ustane i prihvati dijete. Dok se oblačila, često je znala promatrati njihovu uobičajenu jutarnju igru. Muškarac se smijao i škakljao djevojčicu, a ona je veselo mlatarala ručicama i nožicama pokušavajući se okrenuti i otpuzati prema majci. Slušala je njihove vedre glasove i smijeh, a onda se ti zvukovi polako udaljiše i na njihovo mjesto prikrade se tišina.

Otvorila je oči zamagljene od suza i osvrnula se oko sebe. Soba je bila prazna. Njen drug i dijete ležali su već dvadeset godina zajedno s drugim stanovnicima Nardene pod mramornim pločama nasred kojih se nalazio monolit. Ona je bila živa, a oni su umrli one grozne noći pod noževima razbiješnjelih Dinjana. Već dvadeset i jednu godinu u ušima joj je odjekivao krik njenog druga i plač male Narde kao da ih je zaista čula. Umrli su, a i dio nje umro je zajedno s njima te noći. Dok su sjećanja polako navirala, stajala je nepomično nasred sobe puštajući da joj suze cure niz lice i nijemo zazivajući njihova imena.

Iznenada začuje šušanj. Polako se okrenula i opazila na vratima sobe nekog Dinjanina sa zategnutim lukom u rukama. Prvo što je pomislila bilo je da se baci u stranu i pokuša ga pogoditi nožem, iako je imala male izgleda da se izvuče. No najednom osjeti oko srca nešto poput ledenog daha i u trenu joj sve postane jasno. Ostala je nepomična i nijema, gledajući ravno Dinjaninu u oči.

Tornan je također stajao, malo iznenađen nepomičnošću žene. Opazio je suze na njenom licu i to ga je iz nekog nepoznatog razloga pokolebalo. Stajao je neodlučno i promatrao je, kao da očekuje neki znak koji će mu pomoći u odluci. Minute su polako prolazile.

Iznenada se trgne iz opčinjenosti. Začuo je glasove ispred kuće. Na trenutak je pogledao iza sebe, a onda mu se pogled vrati ženi.

Nacerio se i jače zategnuo luk, a tren kasnije strijela poleti kroz zrak.

Okrenuo se ni ne pogledavši iza sebe te pojurio kroz hodnik. U velikoj je dvorani ugledao ratnice koje su mu zapriječile put i potegnuo mač iz korica. Ubrzo je sasječen pao na prašnjavi pod.

Sa zlom slutnjom u srcu, Argayla potrči hodnikom i naglo uleti u sobu. Glasno je kriknula od boli, a onda se okrenula i objema šakama svom snagom udarila po zidu.

XXV.

U ranim večernjim satima tog istog dana Anthea je sjedila u svojoj sobi i razgovarala sa zapovjednicom svojih ratnica, ženom srednjih godina čije je lice nagrđivao ružan ožiljak. Ušutjele su začuvši kucanje na vratima, i tren kasnije u sobu stupi Galen.

“Vratio si se”, reče Anthea i pokretom ruke dade znak ratnici da napusti sobu. “Dugo ti je trebalo.”

Galen bez riječi odloži luk na stalak pokraj kamina i priđe bliže. Njegova je duga crna kosa bila zamršena i mjestimično sljepljena prljavštinom, a iz prašnjavog kožnatog odijela širio se zadah znoja. Posegnuo je rukom u njedra i izvukao neki neprepoznatljiv predmet, pa ga bacio na stol pred Antheu.

“Ovo je sve što sam našao”, reče muklo.

Anthea prihvati predmet i pažljivo ga razgleda. Obrve joj se skupiše nad očima.

“To je Takarin pojas! Ovo je njen grb...” podignula je glavu prema mješancu. “Gdje si ga našao?”

“Nedaleko od Isalijinog brda”, odvrati Galen spuštajući se na stolicu nasuprot Anthei. “Pogledaj ga bolje: sav je sažvakao. Takaru više nećemo vidjeti.”

Anthea se malo lećne i još jednom pogleda ostatak pojasa, a zatim ga stavi na stol.

“A potvrde?”

“To je sve što sam našao”, ponovi Galen slegnuvši ramenima.

“To mi nije dovoljno, Galen”, reče Anthea namrgodivši se. “Takara se dobro snalazila u šumi i teško mi je povjerovati da je postala žrtvom neke životinje. Ako su je ubili Dinjani, želim u to

biti sigurna. Njima potvrde ništa ne znače. Ali ako ju je ubila neka od žena koje su bile na sastanku, onda smo u opasnosti.”

“Ubili su je Dinjani”, reče Galen kratko.

“Jesi li siguran u to? O tome ovisi cijeli moj plan.”

“Siguran sam.”

Anthea ga zamišljeno pogleda. Zнала je da mješanac povremeno odlazi u šumu, ali je nikad nije zanimalo što tamo radi. On joj pak o tome nikad nije govorio i odlazio je uglavnom bez prethodne najave, osim ako se najavom mogla smatrati određena razdražljivost i mrzovolja koje su ga obuzimale nekoliko dana prije odlaska. Vraćao se najčešće tri-četiri tjedna kasnije, premda ga jednom nije bilo skoro dva mjeseca, umoran, mršaviji, čudno zadovoljnog izraza na licu. Anthea ga je sad promatrala razmišljajući da li da mu postavi još koje pitanje ili prihvati njegove riječi kao činjenicu, kad joj pogled iznenada zapne za mješančevu košulju. Naglo je pružila ruku i dotaknula je.

“Ovo je krv! Zašto mi nisi rekao da si ranjen?”

“Nije moja krv”, odvrati Galen suho.

Ustao je i prišao stolu na kojem se nalazio vrč s vodom. Ispio je dvije čaše, a zatim otro rukavom usta i okrenuo se ženi koja ga je smrknuto promatrala.

“Što misliš, kako bih inače doznao ono što te zanimalo? Uhvatio sam jednog Dinjanina i ispitao ga. Nije mi prvi put da se poigravam s njima... Ako želiš pojedinosti...”

Anthea ga naglo prekinе podignuvši ruku.

“Ne! Ne želim o tome slušati! Ne zanima me! Reci mi samo što si doznao.”

Galen se bezglasno nasmije.

“Osim onog što sam ti već rekao, doznao sam i da je Rea sklopila nekakav dogovor s Dinjanima. Spasila je njihovog vođu Zerida od potjere i pregovarala s njim. Nisam uspio shvatiti o čemu se točno radi, samo znam da neće biti rata. Čovjek je nešto trabunjao o odlasku na kopno...”

“To je stari Rakirin prijedlog”, reče Anthea pomalo iznenađeno. “Ne mogu vjerovati da je Sutkan na to pristala”, zamislila se na tren. “Još mi nitko nije rekao ni riječi o tome, no čula sam da je danas Rea primila jednog Dinjanina. Kažu da su ga dovele njene ratnice i da je Kajt bio s njima.”

“Kajl je bio u njihovom logoru”, potvrdi Galen. “Ratnice nisam vidio, ali nisam se ni mogao predugo zadržati. Nanjušili su me oni psi...” na trenutak mu misli odlutaše. “Dobro me oni poznaju. Već godinama im punom mjerom vraćam za ono što su učinili mojoj majci. Ubili bi me da su me uhvatili, ali ja sam spretniji od njih. Smijao sam im se iza leđa dok su me tražili i ubio dvojicu, a da ostali to nisu ni primijetili. Ali nakon toga nisam više mogao prići njihovom logoru i zato sam se odlučio vratiti u Atlantuu.”

“Ako je Kajl bio s njima, a Dinjani su ubili Takaru, onda je moguće da se prisege mojih saveznica nalaze kod njega, a to znači kod Ree”, reče Anthea koja je slijedila vlastiti tijek misli. Pogledala je mješanca: “Jesi li si siguran da nisi vidio kod njega nikakvu torbu nalik onoj koju je Desira opisala?”

Galen odmahne glavom.

“Mislim da nemaš razloga za brigu, Anthea. Kajl se nalazio u dinjanskom logoru zbog drugih razloga, najvjerojatnije radi pregovora. Inače bi trebalo pretpostaviti da je znao za sastanak na Isalijinom brdu, a to je nemoguće. Mislim da je slučajnost što su Takaru ubili Dinjani nešto prije nego što sam njega vidio kod njih.”

“Ne znam”, reče Anthea sa sumnjom. “Rea nikad ne bi dozvolila da se Kajl izvrgne takvoj opasnosti. Ne mogu si nikako objasniti taj njegov boravak kod Dinjana.”

“Ja mislim da se to može lako objasniti”, reče Galen, ponovno sjedajući na stolicu. “Rea je pregovore držala u tajnosti pred svima, a najviše pred samom Vladaricom. Ne zaboravi da se ona još uvijek oporavlja od rana i da nije sama mogla otići u šumu. Kome je mogla povjeriti tako važnu tajnu, ako ne njemu?” gledao je nekoliko sekundi njeno namršteno lice i usne mu se razvukoše u osmijeh. “Torbu s prisegama razderale su i raznijele šumske životinje. Pitanje je što ćeš ti sad učiniti? Hoćeš li tražiti nove?”

“Nema potrebe”, odvrati Anthea slegnuvši ramenima. “Samo Desira zna da je torba izgubljena. Ostale žene misle da se Takara sklonila dok ne dođe trenutak kada ćemo preuzeti vlast. Najbolje je da ostanu u tom uvjerenju.”

“Hoćete li pokušati ponovno napasti Reu?”

“Ne. Poslije onog neuspjelog Ksadorinog napada postala je nedodirljiva. Ne izlazi nikamo bez velike pratnje, a u Palači joj se

nitko ne može približiti s oružjem. Pričekat ćemo dok Vladarica ne umre. Možda joj oprez popusti za vrijeme pogrebnih svečanosti. No ako je ne uspijemo ukloniti tiho, nećemo više imati izbora. Zauzet ćemo Palaču i ubiti nju i sve ratnice koje nas u tome pokušaju spriječiti. Jednom kad ona bude mrtva, lako ćemo s ostalima. Zauzet ću vladarski položaj i dati pogubiti sve žene koje se usude reći i jednu riječ protiv mene.”

‘A potom ću uzeti Kajla za druga’, doda u mislima.

Galen ju je šutke promatrao čitajući joj misli. U očima mu se na trenutak pojavi opak i prijeteci izraz, ali ga brzo sakrije. Sjetio se torbe koju je vidio prebačenu preko Zeridovog ramena dok je izdaleka pratio njega i Kajla.

“Jesi li ikad razmišljala o mogućnosti da se tvoj plan neće ostvariti, Anthea?” upita neočekivano.

Žena se naglo trgne iz razmišljanja i pogleda ga sa sumnjom.

“Zašto me to pitaš, Galen? Postoji li nešto što mi nisi rekao?”

“Ne, samo me zanima imaš li kakav plan u slučaju da nešto pođe po zlu. Znaš da je to moguće i kod najboljih planova”, odvrati Galen.

“Ne želim razmišljati o tome”, reče Anthea i naglo ustane.

“Pretpostavljam da bih pokušala pobjeći, ukoliko bih imala vremena za to. A možda i ne bih.” Slegnula je ramenima. “Svejedno mi je što će biti sa mnom ako moj plan propadne. Ali nastojat ću da se to ne dogodi.”

Na vratima se začuje tiho kucanje. Na Anthein poziv jedan službenik uđe unutra s večerom za Galena. Naklonio se pred Antheom, a zatim položi pladanj na stol pred mješanca i opet izađe van.

Galen je bio gladan od puta i odmah je počeo jesti. Anthea je šutjela hodajući po sobi i razmišljajući. Idući tjedni bit će presudni u njenom životu. Bila je malo uzbuđena, ali nije osjećala strah. Ako sve prođe kako treba, uskoro će se naći na položaju Vladarice. Taj joj položaj sam po sebi nije previše značio. Imao je određenu privlačnost zbog moći i ugleda koji su ga pratili, ali je osim toga donosio i odgovornost i zahtijevao punu pozornost i zalaganje od žene koja ga je obnašala, a to joj se već manje sviđjelo. Zato i je tako spremno pristala na zahtjeve zavjerenica. Imat će doduše manju moć, ali i manju odgovornost. Imat će više vremena

posvetiti se onome koji joj je bio važniji od svih položaja na svijetu. Osmjehnula se pomislivši na Kajla.

Iz razmišljanja je trgne Galen koji je upravo završio s jelom i ustao da se napije. Okrenula se prema njemu i pogledala ga zamišljenim pogledom. Već dugo vremena nije o njemu razmišljala kao o mješancu, ali sad najednom, možda zato što se približavala kraju svog dugo i brižljivo pripremanog plana, uoči njegovu crnu kosu, tamnu put i crte lica koje nisu bile sasvim atlantske. Bio je njene visine i čvršće građen od atlantskih mladića, izdržljiv i nevjerovatne sposobnosti za snalaženje u šumi. U početku su je čudile pa i pomalo odbijale te njegove osobine, neuobičajne za atlantskog muškarca, no s vremenom se na njih naviknula i nije više obraćala pozornost. Za nju je on bio naprosto Galen, ni Atlant ni Dinjanin, već osoba u koju je imala najviše povjerenja, čovjek koji ju je na izvjestan način razumio bolje od ikog drugog. Često su lovili zajedno lutajući sasvim sami i po više tjedana planinama daleko na sjeveroistoku Atlantide. U sjećanje joj se vrte maglovita praskozorja i nezaboravni trenuci napetosti i iščekivanja dok su čučali skriveni pokraj nekog pojila u čeki. Kosa im je bila teška i vlažna od rose, a tijela izlomljena od neudobnog položaja, no ni jednom ni drugom to nije bilo važno. S Galenovog je lica u tim trenucima nestajao uobičajeni mrgodni izraz. Gledao bi u nju i osmjehivao joj se, a Anthea je na kratko zaboravljala sve ono što ju je inače proganjalo i mučilo.

No ubrzo bi se vratili u Atlantu i sve je opet bilo kao i prije. Galen je bio mješanac, prezren i odbačen, a nju su razdirale mržnja i ljubomora.

“Kad postanem Vladarica, Galen, ti više nećeš moći ostati pokraj mene”, progovori Anthea iznenada, prekinuvši tišinu. Gledala ga je trenutak, a onda okrene glavu na drugu stranu. “Ti si mješanac. Znaš da meni to nikad nije smetalo, ali ljudi bi se bunili. Ne moraš brinuti o budućnosti, osigurat ću ti sve što ti bude potrebno. Ali mi se više nećemo vidati.”

Galen obori glavu. Očekivao je te riječi, ali sad kada ih je konačno čuo, zaboljele su ga više nego što je mislio da će boljeti. Šutio je, stišćući zube.

“Znaš da ne mogu drukčije postupiti”, reče Anthea. “Uzet ću Kajla za druga i okrenuti novi list...”

“A mješanac ti tu više nije potreban”, dopuni Galen mrko. “Slutio sam da će tako biti. Pa ipak sam se nadao da ćeš me zadržati uz sebe. Rekla si mi da ti ne smetaju govorkanja.”

“Ne smetaju mi, niti su mi ikad smetala. Ali položaj Vladarice je nešto drugo...”

“Reci radije: Kajl je nešto drugo”, prekine je Galen s gorčinom. “Misliš da ne znam odakle vjetar puše? Već mi skoro godinu dana nisi prišla. Mislio sam da će ta strast nestati nakon što legneš s njime, ali otkako te on odbio, još je gore. Kažem ti, Anthea, razočarat ćeš se ako ga uzmeš za druga. Misliš li da će on tako lako zaboraviti da si ti kriva za Reinu smrt? Možeš se zavaravati koliko hoćeš, ali istina je da on voli nju, a ne tebe. Mrzit će te i prezirati, a da sam ja na njegovom mjestu, ne bi mogla mirno sklopiti oči pokraj mene. Ne razumijem kako možeš biti tako glupa i naivna...”

“Šuti!!” krikne Anthea bijesno, naglo mu se približivši. Uhvatila ga je za ramena i stresla svom snagom. “To nije istina! Jednom kad Rea bude mrtva, Kajl će se okrenuti meni! Zabranjujem ti da mi se obraćaš takvim tonom! Što ti misliš, tko si?! Prihvatila sam te i poigravala se tobom kad mi se htjelo, ali sad je dosta!” Bijesno ga je odgurnula od sebe. “Uzet ću Kajla, a tebe nakon toga više ne želim vidjeti! Prihvati ono što ti nudim, ako želiš, ili idi! Slobodan si učiniti što želiš!”

Galen se s dubokim gnjevom zagleda u nju, a onda se naglo okrene prema vratima. Ali Anthea mu priskoči i trgne ga prema sebi.

“Kamo si krenuo?” upita ljutito.

“Rekla si da sam slobodan učiniti što želim”, procijedi Galen. “Ali ne boj se, ne idem nikamo. Želim vidjeti kako će sve ovo završiti. Mogla bi ti još i zatrebati moja pomoć.”

Antheine su ga svjetle oči gledale nekoliko dugih sekundi, a onda mu pusti ruku.

“Ne izlazi iz kuće”, reče samo.

Galenovo lice potamni još jače od navale krvi. Bijesno je izletio iz sobe i zalupio vratima. Ali Anthea samo slegne ramenima i prijeđe preko sobe do prozora. Prve kišne kapi zabubnjaše po staklu dok se nad Atlantom polako spuštala noć.

Gledala je kroz prozor bludeći očima po drveću i travi koji su treperili na kiši, ali nije vidjela ništa. Dok su joj se udarci srca

polako smirivali, misli je preniješe više od četrnaest godina unatrag: u doba kad se Rakira, nakon dugogodišnjeg boravka u Hramu, po prvi put ponovno našla u Atlanti, u vrijeme kad je upoznala Kajla.

Bila je još dijete, a ni on nije bio puno stariji. Osam mjeseci ranije izgubila je oca, i po prvi put od tog užasnog događaja naišla je na nekog tko joj je bio spreman posvetiti pažnju. Rea je bila na obuci daleko na istoku, a između njih dviju ionako nije bilo baš previše dodirnih točaka. No prekrasni dječak kovrčave kose kojeg je Rakira dovela sa sobom bio je nešto sasvim drugo. Rado se igrao s njom i poticao je na smijeh i ubrzo su postali nerazdružni. Za ranjenu dušu petogodišnje djevojčice, usamljene i zanemarene, bio je to pravi melem. Dani su im brzo protjecali u igri i zabavi. Kajl se nije poput nje odjeljivao od druge djece plemenitih žena koja su se zajedno zabavljala u vrtu Palače, ali je poštivao njenu povučenost i nije ju tjerao da im se pridruži. Napuštao je druge i prilazio njoj, čim bi je ugledao, a ona se ponosila u sebi, opažajući razočarane poglede drugih. Unatoč boli zbog gubitka oca i hladnoće koju je opažala kod majke, bilo je to najsretnije razdoblje u cijelom njenom životu.

A onda se jednog dana vratila Rea. Sjećala se toga dobro, kao da je bilo jučer. Bilo je jutro i igrali su se u vrtu. Rea se iznenada pojavila nedaleko od njih, nasmijala se i nešto podrugljivo primijetila o dječjoj igri. Kajl, koji joj je bio okrenut leđima, ljutito se uspravio i okrenuo. I tad se dogodilo. Rein je smiješak ugasnuo. Stajali su i gledali se. Samo to. Ali Anthea je istog trenutka osjetila da ga gubi. Gledali su jedno drugo kao da su sami na svijetu. Ona je pak stajala sa strane kao toliko puta dotad, zaboravljena, ponižena, odgurnuta. Kako je to boljelo! Kako je to peklo! Nikad, nikad joj nije oprostila taj trenutak. Istrčala je iz kuće i dugo lutala gorko plačući. Bile su to njene posljednje suze.

Njeni su se susreti s Kajlom nastavili, nije ih mogla odmah prekinuti, ali im je sve češće prilazila Rea i on se okretao njoj. Tad bi se udaljila, povrijeđena i bijesna, odbijajući njegove pozive da im se pridruži i gledajući ga izdaleka kako se smije s Reom. Osjećala se užasno i zamrzila je sestru kao nikad dotad. Srećom, Rakira je ubrzo zatim prihvatila mjesto gospodarice Anahave i pvela Kajla sa sobom. Rea se preselila Takari koju je Sutanhan još

prije dvije godine imenovala njenom odgajateljicom. A ona je opet ostala sama.

Anthea se prene iz sjećanja i zbunjeno dotakne lice. Nije ni primijetila da plače. Čvrsto je stisnula oči, a onda se okrene k vrču i nali je vode u posudu te se umije. U sobu se u međuvremnu uvukao mrak. Odsutnim pokretom uzela je svjetiljku i zapalila je, a zatim sjedne na stolicu i zagleda se u još nestalni, praskavi plamen. S njenog mrkog lica kapala je voda i rasprskavala joj se na desnoj ruci. Na crvenkastoj svjetlosti koja se širila iz svjetiljke, kaplje su imale mutnu, tamnu boju krvi.

...

Rea je gledala u noć s prozora Bijele Kupole, a na stolu iza njenih leđa ležale su rasprostrte prisege koje joj je donio Zerid. Prošla su već gotovo dva sata otkako ih je pročitala i konačno doznala imena svih izdajnika. Veći je dio tih imena nije iznenadio. Bile su to uglavnom buntovne, nikad zadovoljne žene, velikih prohtjeva, a malih zasluga. Ali nekoliko ju je imena zaista zaboljelo. Dugo je sjedila u mraku koji se ubrzo spustio i razmišljala. Odgovornost je punom težinom pritisnula njena ramena.

Konačno se okrenula od prozora i uzdahnula bacivši jedan pogled na prisege pa prišla vratima.

“Nađi suvladaricu Nates i njenu kćer Delhinu i reci im da sam ih pozvala”, reče jednoj od stražarica.

Zatim se vratila natrag u kupolu i sjela na stolicu pokraj prozora.

Otprilike pola sata kasnije vrata se otvoriše i u sobu uđu Nates i Delhina.

“Ratnica je rekla da si nas pozvala, Nasljednice”, reče Nates.

Rea mahne rukom prema stolu.

“Čitajte taj užas!” prozbori prigušeno. “Sve su prisege na stolu iste, samo su imena različita. Dobro ih pročitajte!”

Nates priđe stolu i uzme jednu prisegu. Već pri prvim riječima oči joj se razrogačiše i koljena klecnuše. Sjela je i zaprepašteno je pročitala, a onda žurno dohvati drugu. Delhina je s druge strane stola problijedila kao smrt i strelovito podignula pogled k Rei. Ali

onda ga opet vrati potvrdi koju je držala u rukama i pročita je do kraja, a za njom i sve ostale. Zatim se zagleda u Reu.

Nates je bila gotova prije nje i sad je nepomično sjedila nijemo zureći u prisega koje su bile razbacane po stolu. Rea je također šutjela neko vrijeme dajući im vremena da se oporave od šoka. Onda se polako približi stolu i položi ruku na prisega.

“Ima ih ukupno trideset i četiri. Trideset i četiri plemenite žene izdale su naš narod, otrovale Vladaricu i pokušale ubiti mene, njenu zakonitu nasljednicu. Učinile su to zato da bi se domogle veće vlasti, a Anthea, moja sestra, to im je i obećala. Poslije Vladaričine smrti i nakon što se mene riješe, namjeravaju preuzeti vlast na Atlantidi i pogubiti sve koji im se pokušaju oprijeti, a među prvima će biti one plemenite žene koje nisu sudjelovale u zavjeri”, pričevala je trenutak kako bi se uvjerila da su shvatile njene riječi. “Na nama je da ih u tome spriječimo.”

“Što želiš da učinimo, Rea?” upita Delhina koja se u međuvremenu uspjela malo sabrati.

“Kao prvo, držite ovo u najstrožoj tajnosti. Izvan kupole ne smijete o tome nikome reći ni riječi, ne smijete čak ni međusobno o tome razgovarati. Ako izdajnice naslute da su otkrivene, napast će nas prije nego što im se budemo spremne oduprijeti. O tajnosti nam ovise životi. Jesam li bila dovoljno jasna?”

Obje žene kimnuše glavom.

“Pozivat ćemo redom žene koje ne sudjeluju u zavjeri”, nastavi Rea. “U malim grupama, po dvije ili najviše tri istovremeno. Većina je njih u Atlanti jer očekuju Vladaričinu smrt. Izdajnice misle da će im to olakšati posao, no s druge strane olakšat će ga i nama. Dovodit ćete ih tijekom idućih nekoliko dana kako bismo privukli što manje pozornosti. Objasniti ćemo im što se događa i što namjeravamo učiniti.” Uspravila se i prošetala nekoliko koraka po sobi još jednom razmislivši o svemu. “Da je riječ samo o nekoliko izdajnica, jednostavno bih naredila ratnicama da ih uhite i zatvore. Ali budući da se radi o gotovo polovini plemenitih žena, moramo postupiti opreznije. Inače bi se moglo dogoditi da nam pobjegnju i pobune protiv mene okruge kojima upravljaju. Mislim da vam ne moram objašnjavati što bi to značilo za naš narod.”

“Sačuvala nas Boginja od toga!” progovori Nates s dubokom zebnjom u glasu. “Ne postoji ništa gore od bratoubilačkog rata. To pod svaku cijenu moramo spriječiti!”

Rea kimne glavom.

“Zato ćemo postupiti oprezno i promišljeno”, reče. “Sve izdajnice još nisu u Atlanti, a i majka me je zamolila da ne činim ništa dok je ona još živa. Zavjerenice namjeravaju iskoristiti gužvu koja će nastati za vrijeme pogrebnih svečanosti za svoj napad, ali mi ćemo ih preduhitriti. Dan nakon smrti moje majke ja ću biti proglašena za Vladaricu, a idućeg jutra rano u zoru napast ćemo izdajnice u njihovim domovima. Svaka će plemenita žena biti zadužena za jednu od njih i njenu obitelj. Ratnice ćete izvijestiti u posljednji tren i to točno onoliko ratnica koliko mislite da vam je potrebno za uspješno izvršenje zadatka. U četiri sata ujutro opkolit ćete kuće izdajnica i provaliti u njih.”

“Što ćemo učiniti s njima, Rea?” upita Delhina sva blijeda. “Znam da one moraju biti kažnjene za ono što su učinile. Ali po Zakonu su i njihove obitelji osuđene na smrt. Želiš li da se držimo slova Zakona?”

Rea joj s tugom uzvratila pogled. Znala je da je Delhinin stariji brat združen s kćerkom jedne od zavjerenica. Imali su dvoje djece i Delhina ih je rado posjećivala i igrala se s djecom.

“Žao mi je, Delhina”, reče tiho. “Učinit ću koliko mogu. Sva muška i ženska djeca do deset godina starosti ostat će na životu. Svi ostali članovi njihovih obitelji moraju umrijeti, ali sam spremna i tu napraviti ustupak. Ukoliko budete sigurni da netko od njih nije mogao znati za zavjeru, dajem vam pravo na milost. Tu osobu, muškarca ili ženu, dovedite u Palaču i ja ću je, ako ocijenim da ste dobro postupile, uzeti u svoju zaštitu. Ali svi ostali, pogotovo žene koji vam se suprotstave, moraju umrijeti”, duboko je uzdahnula. “Rado bih vam naredila da dovedete što više zarobljenika i onda ih u miru sve preispitala, ali i same znate kakva je smrt predviđena za izdajnike i ubojice Vladarice. Bolje je za njih da umru brzo. Osim toga, tu naredbu i ne bi bilo tako jednostavno izvršiti. Iznenadit ćemo ih, ali pretpostavljam da će unatoč tome većina žena pružiti otpor, a u takvim trenucima nema puno vremena za razmišljanje. Morate misliti i o svojoj sigurnosti.”

“U tom slučaju, Rea, ja ću na sebe preuzeti Klaisu i njenu obitelj”, reče Delhina brzo. “Pokušat ću razgovarati s bratom. Dobro ga poznajem i znat ću prepoznati laž. Ne vjerujem da je on nešto znao o zavjeri, ali ako je ipak znao, dajem ti riječ da ću ga smaknuti bez oklijevanja.”

Ali Rea odmahne glavom.

“Ne, Delhina”, reče. “Ti ćeš mi biti potrebna u Palači. Ako želiš, Nates, možeš ti sa svojim ratnicama preuzeti Klaisu.”

Nates pogne glavu od boli i prekrije lice rukama. Nijemo je kimnula glavom, a kćer joj položi ruku na rame. Pogledala je Reu suznih očiju.

“Taj će dan biti težak za sve nas”, prošapće. “Sve su naše obitelji međusobno povezane brojnim rodbinskim vezama.”

“Znam, Nates”, odvrati Rea tiho. “Ali imam na umu da su to i one znale kad su se priklanjale zavjeri. Ublažila sam Zakon koliko sam mogla i više od toga ne mogu učiniti. Moraju snositi posljedice svojih nerazumnih postupaka.” Pogledala je prisege. “Ja ću preuzeti Takarinu obitelj.”

“Takara se već duže vremena nije pojavila u Atlanti”, reče Nates, pokušavajući se pribрати. “Ne znamo gdje je.”

“Takara je mrtva”, promrmlja Rea. “Od nje smo i dobili ove prisege. Preuzet ću i Antheu. Ona mi je sestra i najodgovornija je za zavjeru.”

“Nije li to malo previše, Rea?” reče Delhina, namrštvivši se. “Rekla si da će svaka od nas preuzeti samo jednu plemenitu ženu.”

“Zato sam ti i rekla da ćeš ostati pokraj mene”, odvrati Rea podignuvši pogled prema njoj. “Pomoći ćeš mi. Mi ćemo još prije zore očistiti Palaču od izdajnica, a u zoru ćemo otići najprije do Takarine kuće. Želim se osobno suočiti sa Savanom. Nju ne mogu prepustiti ni jednoj drugoj ženi. Isto vrijedi i za Antheu. Budemo li dovoljno brze, imat ćemo sasvim dovoljno vremena.”

Delhina izgubljeno kimne glavom. Tek je sad shvatila da se i Savana nalazi među osuđenima.

“Zna li i Vladarica za ovo?” upita Nates.

“Zna. Ne zna još sva imena, ali zna što se događa. Sutra ću je posjetiti. Vas ste dvije sad slobodne. Nates, ti mi sutra oko podneva dovedi prve dvije žene. Zapamtite da o ovome ne smijete razgovarati izvan kupole.”

Obje žene pozdrave i bez ijedne riječi izađu van, svaka obuzeta vlastitim teškim mislima.

Rea skupi prisege i vrati ih u torbu te je sakrije ispod košulje. Utrnula je svjetiljke pa izašla iz kupole i kimnula stražaricama, te se u pratnji nekoliko ratnica uputila prema lijevom krilu Palače.

Bilo je već jako kasno. Pusti, polumračni hodnici, osvijetljeni tek tu i tamo ponekom svjetiljkom, u potpunosti su odgovarali mračnom raspoloženju koje je u njoj jačalo iz trenutka u trenutak. Rane su je boljale jače nego prethodnih dana, no ona se na to nije obazirala. Hodala je polaganim koracima, dok joj se u grudima skupljala gorčina i rastao gnjev. Najvažnije činjenice o zavjeri bile su joj poznate već neko vrijeme, no jedna je stvar bila razmišljati o tome koje su žene uključene u nju, a sasvim druga vidjeti njihova imena ispod izjava kojima prisežu na vjernost Anthei. Po glavi joj se motao lik njene majke, iscrpljen otrovom kojem je i ona sama trebala biti žrtvom, a lica Kobine i preostalih triju ratnica sijevala su joj pred očima mješajući se sa slikom izgorjele brvnare. Pitanja su joj se množila u mislima, pitanja bez odgovora, teška i optužujuća, a imena zavjerenica redala su se pred njom u dugom nizu, ispunjavajući je gorkim razočaranjem, odvratnošću i mržnjom.

Ušavši u svoje prostorije, opazi svjetlost koja je dopirala iz spavaonice. Tiho je ušla u sobu i zastala pokraj ležaja. Kajl je spavao pokraj upaljene svjetiljke, a pokraj njegove ispružene ruke ležala je otvorena knjiga. Sagnula se i polako je podignula te bacila pogled na otvorenu stranicu. Pjesme.

Vratila je pogled na njegovo lice, sasvim mirno u snu, spokojno. Polako se spustila na ležaj do njega i lagano, milujućim pokretom pomaknula mu pramen kose sa čela. Težak osjećaj tuge i umora pritisne joj grudi. Poželjela ga je probuditi i privući k sebi, reći mu koliko joj je nedostajao... grliti ga dugo i čvrsto. No nije se ni pomaknula. Sjedila je nijemo i upijala u sebe svaku crtu njegovog lica, dok joj je u grudima popuštao bolni, ledeni stisak. Usred oholosti, dvoličnosti i izdaje koji su je okruživali, usred grubosti i moralne prljavštine, trovanja i ubojstava, usred sumnji i straha... ovaj mladi čovjek i njegovo dijete koje je raslo u njoj bili su joj jedina svjetlost. Pogled na njega smirivao ju je, stišavao

drhtavicu koju je osjećala u dnu želuca i blažio joj dušu razdiranu sumnjama i mržnjom. Uzdahnula je teško i oborila glavu.

Sjedila je neko vrijeme u tišini, razmišljajući, a onda polako ustane i vrati knjigu na mjesto, a torbu s prisegama sakrije ispod ležaja. Odložila je obruč i odjeću te utrnula svjetiljku pa se pružila pokraj njega i ogrlila ga rukom. Ubrzo je zaspala.

Ujutro su se oboje rano probudili. Kajl joj je ispričao sve što mu se dogodilo, a Rea ga je slušala privijajući ga uz sebe. Zatim su dugo razgovarali, zagrljeni, zaboravljajući na kratko opasnost koja im je prijetila i radujući se novom članu koji će uskoro sretno upotpuniti njihovu malu obitelj. Kasnije je Rea ustala i otišla u vrt na jutarnju vježbu. Poslije ranjavanja nije više ni jedanput otišla na zajedničko vježbalište. Premda joj je nedostajalo druženje s drugim ratnicama, tamo je bila i suviše nezaštićena i izložena napadu. Zato je sad vježbala u dijelu vrta koji je okruživao njene prostorije, a kojeg su, poslije neuspjelog napada na njen život, strogo nadzirale njene ratnice.

Poslije vježbi i doručka uputila se do majke noseći sa sobom i prisege zavjerenica. Zadržala se kratko jer se Vladarica loše osjećala. Nakon toga je otišla u kupolu i ubrzo primila prvu grupu plemenitih žena koju joj je dovela Nates.

Radila je cijelog dana, s kratkom stankom za ručak koji su joj donijele službenice. Pred večer, upravo u trenutku kad je namjeravala napustiti kupolu, stigla je glasnica s Rakirinom porukom. Pročitala je poruku i s radošću primila vijest o konačnom porazu pobunjenih Dinjana. Na trenutak je razmišljala da li da joj odmah odgovori, ali odluči to ipak odložiti za sutra. Namjeravala je pohvaliti ratnice koje su sudjelovale u borbi, a zapovjednice još i posebno nagraditi. Bila je zadovoljna njihovim uspjehom, nadajući se istovremeno da ova pobjeda označava kraj višestoljetnih atlantskih sukoba s Dinjanima.

Navečer je sjedila s Kajlom u vrtu promatrajući nebo osuto zvijezdama i pijući hladni čaj. Iako je preko dana još uvijek bilo toplo, noću se već osjećala blizina jeseni. Sa zapada je puhao prohladan vjetar i Rea se vrati u svoje prostorije tražeći ogrtače za sebe i Kajla. Uzela je dva duga, obična ogrtača i uputila se natrag prema vrtu, kad je neočekivano zaustavi kucanje na ulaznim vratima.

Namrštila se i odložila ogrtače na klupu u hodniku pa onda otvori vrata. Pred sobom ugleda Irinu i do nje neku prašnjavu, oznojenu i po svemu sudeći vrlo umornu ženu s oznakama glasnice.

“Oprosti što te smetam, Nasljednice”, reče zapovjednica. “Ova je žena tražila da je odmah dovedem tebi.”

“Ja sam glasnica zapovjednice Argayle”, reče žena proguravši se pokraj Irine. Izvukla je komad papira iz njedara i pružila ga Rei i pritom ljutitim pogledom odmjerila zapovjednicu njenih ratnica. “Ovo je hitna poruka za tebe, plemenita Nasljednice. Trčala sam cijelu prošlu noć i cijeli današnji dan da bih što prije stigla u Atlantu, a sad me ova glupača zadržava.”

Rea hitro zadrži Irininu ruku koja je u gnjevu poletjela k dršci mača.

“Dobro je, Irina! Ratnica je premorena... A ti pripazi kako se izražavaš”, reče glasnici otvarajući Argaylinu poruku.

Preletjela je pogledom preko gusto ispisanih redova i naglo se trgnula. Oči joj se raširiše od zaprepaštenja. Vratila se na početak poruke i još je jednom počela čitati, ovoga puta sporije, a onda spusti ruku kojom je držala papir i sklopi oči od boli koji ju je na trenutak sasvim obuzeo, naslonivši glavu na dovratak.

“Rea! Je li ti loše?” začuje Irinin glas.

Odmahnula je glavom.

“Odvedi ženu”, reče prigušeno, otvorivši oči. “Neka se odmori, zaslužila je. Pošalji mi odmah jednu odmornu glasnicu i reci joj neka pričeka pred vratima. Moram odmah odgovoriti na ovu poruku.”

Zatvorila je vrata i sjela za stol u spavaćoj sobi čitajući još jednom nesretnu Argaylinu poruku. Mlada joj je zapovjednica javljala vijest o Rakirinoj smrti. S dubokom je boli opisivala što se dogodilo i izvješćivala je da je, kao zamjenica vrhovne zapovjednice, privremeno preuzela zapovjedništvo. Molila ju je da potvrdi njen položaj ili odredi neku drugu ženu za vrhovnu zapovjednicu. Pisala joj je da su ratnice, razgnjevljene zbog Rakirine smrti, odlučile smaknuti zarobljene Dinjane, ali su ih ona i druge zapovjednice u posljednji tren uspjele zadržati i odvratiti od te odluke. Zapovjednice su željele prijeći granicu i napasti najbliža dinjanska sela pa je Argayla molila da joj Nasljednica što

hitnije pošalje svoje naredbe. ‘Rakira mi je rekla za tvoj dogovor s Dinjanima’, pisala je otvoreno. ‘Druge zapovjednice ne znaju ništa o tome i pitaju se što im je sad činiti. Zadržat ću ih ovdje dok ne primim tvoj odgovor. Molim te, izrazi svom drugu moju sućut, kao i sućut svih drugih zapovjednica i ratnica, zbog nenadoknadivog gubitka koji je pretrpio. Neka mu se Boginja smiluje i pomogne mu u njegovoj dubokoj tuzi!’

Rea prekrije lice rukama. Kako da kaže Kajlu da mu je majka poginula? Skinula je ruke s lica i pogledala kroz prozor, a onda se opet vrati pismu pokušavajući se koncentrirati. Pomislila je na Argaylu. Žena je bila još mlada, a o njenom porijeklu je bilo bolje uopće ne razmišljati, ali u osjetljivom trenutku poslije Rakirine smrti postupila je odlučno i razborito i pokazala da se u nju može imati povjerenja. Oko nje je bilo i iskusnijih ratnica, no Rakira joj je dovoljno vjerovala da je proglasi svojom zamjenicom i Rea nije sumnjala u njenu odluku. Nije joj trebalo dugo da se odluči. Na poseban je papir napisala Argaylino imenovanje za vrhovnu zapovjednicu i potvrdila ga manjim pečatom kojeg je stalno nosila uza se. Zatim napiše odgovor na njeno pismo izvješćujući je o uspjehu pregovora i ponavljajući joj naredbe koje je ranije usmeno dala Rakiri.

“Rea!” začuje Kajlov glas iz vrta. “Gdje si tako dugo?”

“Tu sam, Kajl”, odvrati, nastojeći da joj glas zvuči uobičajeno. “Sad ću doći.”

Zatvorila je pismo i zapečatila ga, a zatim izađe u hodnik i preda poruku glasnici koja je čekala pred vratima.

“Ovo je hitna poruka za zapovjednicu Argaylu”, reče joj. “Trči što brže možeš.”

Žena se nakloni i smjesta odjuri.

“Što se dogodilo, Nasljednice?” upita Irina zabrinuto.

“Rakira je poginula”, reče Rea muklo, osjećajući kako joj se grlo stisnulo.

Zaustila je kao da će još nešto reći, ali samo odmahne glavom i uđe natrag u svoje prostorije. Naslonila se na zatvorena vrata i tek tad dopustila da je preplavi bol.

Nikad više neće vidjeti onu visoku, staloženu ženu koju je toliko cijenila. Po prvi put Rea shvati da je cijelo vrijeme, otkako je spoznala da joj majka umire, nesvjesno u sebi računala na

Rakirinu podršku i savjete, barem na početku svoje vladavine. Sad joj je to njena neočekivana smrt oduzela, i Rea duboko u sebi osjeti strah. Po prvi put je jasno spoznala što je očekuje i shvatila da će se sa svim tim morati suočiti sama. Krhki dogovor s Dinjanima, izdaja plemenitih žena sa svim svojim posljedicama, i druge, uobičajene dužnosti Vladarice kojima je kontrolirala i upravljala cijelom Atlantidom. Sve je to sad bilo na njoj. Teret je punom svojom težinom pritisnuo njena ramena, i Rea se na trenutak zgrčila, kao da će se slomiti. No onda se ponovno uspravi, sva blijeda i očiju punih suza, te se uputi prema vrtu.

Kajl se okrenuo kad je začuo njene korake i ustao, osmjehujući se. No osmijeh mu naglo zamre. Sa strahom se zagledao u njeno lice.

“Rea... što je?...” promuca. “Vladarica...?”

Odmahnula je glavom i čvrsto ga zagrlila, stežući ga uz sebe da mu ne mora gledati lice.

“Kajl... tako mi je žao...”, protisnula je s mukom. “Tvoja majka... poginula je...”

Muškarac se ukočio u njenom naručju, a onda se pokušao istrgnuti. No ona ga je čvrsto držala, a kad je prvi šok prošao, njegovo se tijelo opusti. Jauknuo je od boli i zaplakao, a Rea ga zagrlila, nježno ga ljuljajući i osjećajući kako joj i samoj suze cure niz lice. Sjena visoke žene, kovrčave kose i sivih očiju koje su osmijehom skrivale duboku bol, na trenutak zastane pred njom i Rei se učini da joj na licu vidi ohrabrujući osmijeh. Stisnula je oči od boli.

“Bila je to nesreća...”, prošapće muklo, jedva izgovarajući riječi. “Bitka je već bila završena... Otišla je do Nardene sama, bez pratnje... Ubio ju je jedan od Dinjana koji su uspjeli pobjeći...” odmaknula je Kajla od sebe i zagledala se u njegove oči crvene od suza. “Žao mi je, ljubavi moja... Rakira će nam svima nedostajati. Argayla i ratnice šalju ti svoju sućut.”

Kajl se ponovno pripije uz nju čvrsto je stežući i tiho plačući. Njegova se majka konačno pridružila svojoj porodici, a ova žena koju je sad grlio bila je sve što mu je ostalo u životu.

XXVI.

Plemenita Rakira, gospodarica Anahave, sahranjena je tog istog dana, još i prije nego što je u Atlantu stigla vijest o njenoj smrti. Sahranjena je nedaleko od mjesta na kojem je poginula, u blizini zajedničke grobnice žrtava Nardene. Vijest o njenoj smrti brzo se proširila Atlantidom, a njena Palača u Anahavi ukrašena je u znak žalosti crnim trakama.

Rea je tu noć provela pokraj Kajla, nastojeći mu olakšati bol svojom ljubavlju. Tek je ujutro otišla do majke, koju je još u tijeku noći izvijestila o smrti njene prijateljice i savjetnice. Ušavši u majčinu sobu, zatekla ju je kako leži na krevetu, sasvim iscrpljena. Njen ju je izgled prenerazio i morala je uložiti veliki napor da to prikrije. Tiho je pozvala majku, a Vladarica na to otvori oči i zagleda se u nju zamućenim pogledom.

“Reci Kajlu da suosjećam s njim”, prošapće žena prepoznavši kćer. “Tako je Rakira otišla prije mene.” Zakašljala je i iznenada se svinula od oštre boli prigušujući jauk. Stisnula je oči, teško dišući i čekajući da bol popusti. “Jedino što me tješi je spoznaja da ću joj se uskoro pridružiti”, zastenje malo kasnije ponovno otvorivši oči.

Rea nije znala što da odgovori na to. Njena je majka umirala u svojoj četrdeset i trećoj godini smrću koju ne bi mogla nikome poželjeti i ništa na ovom svijetu, ni njen visoki položaj, ni njeno božansko porijeklo, nisu joj mogli pomoći. Ostala je pokraj nje držeći joj ruku i razgovarajući s njom, a kad ju je uhvatio idući napad, pridržavala ju je dok je povraćala krv i sluz brišući joj čelo orošeno ledenim znojem. Na kraju se udaljila, shvativši majčinu nijemu molbu. Žena koja u životu nije ni u jednom trenutku

zaboravila svoj položaj, željela je sad i umirući zadržati makar malo dostojanstva.

Vladarica je umirala. Rea je to znala već duže vremena, pa ipak, nada je još uvijek tinjala u njoj. No poslije Rakirine smrti, Sutahanino se stanje naglo pogoršalo i Rea je odbacila i tu posljednju nadu. Shvatila je da više nema previše vremena. Po cijele je dane radila u kupoli, odlazeći povremeno majci po savjet. Primala je plemenite žene, nastojeći to izvesti što neupadljivije i nadajući se da neće privući pozornost izdajnica. No navečer, kad bi se vratila u svoje prostorije, pokušavala je zaboraviti na probleme koji su je čekali s one strane vrata i posvetiti se Kajlu. Mladi je muškarac bio jako potišten. Htio je posjetiti majčin grob, ali mu je ona to zabranila obećavajući mu da će otići zajedno s njim do Nardene čim se situacija razriješi.

Prve su kiše, praćene naglim zahlađenjem, označile kraj ljeta i dolazak jeseni nešto ranije nego inače. Proslava Dana Boginje Sunca, vremenski udaljena tek nešto manje od tri mjeseca, Rei se činila kao da je bila prije nekoliko godina. Toliko se toga dogodilo otdad. Pomišljajući na život kojim je živjela još prije nekoliko mjeseci, nije mogla a da ne osjeti malo gorčine i zavisti. Sretni mladenački dani, ispunjeni vježbama i učenjem, zabavom i prilično neobveznim pomaganjem majci, sad su bili iza nje. Ovo je ljeto naprasno označilo njihov kraj.

Točno deset dana poslije Rakirine pogibije, Rea je sjedila u kupoli i razgovarala s Nates. Očekivao se dolazak zarobljenih Dinjana i suvladarica je pripremala logor nedaleko od grada u kojem će biti privremeno smješteni. Rea joj je već sve rekla o svom dogovoru s Dinjanima i izvijestila Delhinu da će ona biti zadužena za provedbu tog dogovora. Budući da broj brodova kojim su trenutno raspolagali nije bio ni približno dovoljan za prijevoz Dinjana idućeg ljeta, trebalo je hitno početi s izradom novih brodova i popravkom starih. Na zapadnoj su obali postojala čak dva brodogradilišta, a na istočnoj ni jedno. Trebalo je odlučiti hoće li se brodovi izraditi u postojećim brodogradilištima, s tim da će onda morati oploviti Atlantidu kako bi došli do luka na istoku, ili će se otvoriti nova brodogradilišta na istočnoj obali. Prednost zapadne obale je bila i ta što je bila puno bliža od istočne te se tako

moglo lakše nadzirati tijek radova. Do istočne se obale putovalo dva do tri mjeseca, ovisno o putu, a do zapadne oko tri tjedna.

Iznenadna gužva i glasovi pred vratima prekinuli su razgovor. Rea se uspravila, a cijelo joj tijelo potrese drhtaj slutnje. Vrata se naglo otvoriše. Jedna žena, zadihana od trčanja, uleti unutra:

“Nasljednice!” poviče sva izvan sebe. “Nasljednice... Vladarici je loše... Požuri! Zvala te je!...”

Ledeni grč stegne Reino srce. Naglo je istrčala iz kupole i sjurila niz stube, a zatim potrči što je brže mogla prema majčinih prostorijama. Još je izdaleka ugledala gomilu ljudi pred vratima njene sobe. Opazivši Nasljednicu, oni se brzo razmaknuše, a zatim se opet naguraše iza nje.

Ušla je u sobu i poletjela k ležaju. Očekivala je da će majku zateći zgrčenu, iskrivljenu od boli i muke, kao danima dosad. No već joj je prvi pogled rekao da je zakasnila. S bolom se zagledala u ženu koja je stajala pokraj ležaja, službenicu koja je njegovala Vladaricu, ali ona samo odmahne glavom i obori oči.

Ne, ta mirna, blijeda žena, koja je nepomično ležala pred njom, nikad više neće trpjeti. Smrt je izravnala bore boli na njenom licu. Suze koje nije mogla i nije htjela skrivati tekle su niz Reino lice. Klonula je na majčino tijelo i tiho zaplakala.

“Dopusti da je i ja vidim, Rea”, začuje glas sa strane. “Bila je i moja majka.”

Trgnula se i podignula glavu. Dva hladna, svjetloplava oka zagledaše se u nju. Žena klekne do nje i položi ruku na grudi mrtve Vladarice.

‘Anthea!’, krikne nešto u Rei. ‘Ona, ona se usuđuje!’

Nije se mogla više suzdržavati. Zgrabila je sestrinu ruku i naglo je odgurnula.

“Ti...”, prošapće promuklo, sijejajući očima, i nagne se prema njoj. “Ti nemaš nikakvog prava biti ovdje... Gubi se!”

Gledale su jedna drugu ravno u oči nekoliko dugih sekundi. Anthea ustane i izađe iz sobe.

Rea uzme Sutanahine ruke i prinese ih usnama, a zatim ih prekriži na grudima mrtve žene. Podignula se polako, teško, očiju zamagljenih od suza, i krenula prema vratima. U sobi nastane tajac. Svi se nazočni sagnuše pred njom u dubok naklon, a Nates je

sućutnim pokretom dodirne po ramenu davši istovremeno znak nekolicini ratnica da je prate.

No Rea od svega toga ništa nije primijetila. Kao u snu izašla je iz Palače i uputila se prema Hramu Sunca. Ljudi su se na ulici brzo uklanjali s njenog puta tiho šapćući među sobom. Svi su prestali s radom i činilo se kao da je cijeli grad najednom utihnuo.

Prošla je kroz ulazna vrata. Jedna od službenica Hrama brzo potrči pred njom i otvori joj jedna manja vrata iza kojih su počinjale visoke spiralne stube. Uspinjala se polako, beskrajno dugo, a onda konačno izađe na malu platformu sasvim na vrhu tornja. Uzela je drveni bat sa stalka i prišla velikom gongu, a zatim zamahnula i snažno udarila prvi put.

Gong je odjeknuo nevjerovatno glasno. Njegov dubok i vibrirajući zvuk obavio je Atlantu pa poletio niz ravnicu do susjednih sela. Rei su tekle suze niz lice. Udarila je svom snagom još jedanput pa još jedanput, još mnogo puta. Čuvši taj zvuk, Kajl se u njenim prostorijama u Palači spusti na koljena i sagne glavu, a to isto učiniše i svi drugi ljudi koji su ga čuli.

“Majko!” kriknula je udarivši. “Majko! Majko! Majko!...”

S tim je udarcima i kricima iscijedila svu svoju snagu. Na kraju klone na pod, iznemogla, pritišćući vrelo čelo na hladni kamen. U daljini su se slabo čuli ritmični udarci gonga iz okolnih gradova.

...

Ni sama nije znala koliko je dugo ležala tako. Konačno osjeti dodire više ruku i tihe glasove. Otvorila je oči i pokušala ustati, ali Bashra je zaustavi.

“Miruj, Rea”, reče.

Službenice Hrama su je podignule i oprezno odnijele niz stube. Položile su je na neki ležaj, a Bashra prinese njenim usnama jednu čašu starinskog izgleda. Ne razmišljajući, počela je piti ono što joj je nudila, a onda zastane. Napitak je bio neobičnog okusa i mirisa. Otvorila je oči i sjela prihvativši čašu.

“Što je ovo?” upita.

“To je obredni napitak”, odvrati sveta žena. “Sutra ćeš biti proglašena Vladaricom i zato će noćas u tebe ući božanski duh, prema obećanju koje nam je Boginja dala u svojoj Objavi. Pij!”

Rea je pogleda u oči, a zatim iskapi čašu do dna. Ubrzo zatim osjetila je kako joj je tijelom prostrujala neka neobična toplina. Nestao je sav umor koji je osjećala, a vid joj se najednom razbistrio.

“Dodi”, reče Bashra.

Okupala se u obrednoj kupaonici, kao i prije plesa Sunca, a zatim obukla laganu, dugu košulju koju su joj pružili i pošla dalje za Bashrom. Žena ju je odvela u jednu veliku prostoriju punu službenica koje su sjedila u krugu, točno poredane po hijerarhiji. U sredini se nalazila okrugla bijela koža i Bashra joj pokaže da klekne na nju. U vatru koja je plamsala nasuprot njoj bacili su neku travu koja je počela gorjeti i uskoro ispunila prostoriju bijelim, neprozirnim dimom. Jedna službenica počne s molitvom, a ostale joj se pridružiše.

Rea je klečala na podu osjećajući kako u nju polako prodire ritam molitvi. Nesvjesno, počela se njihati naprijed-natrag, a oči joj se sklopiše. Ni sama nije znala koliko je to trajalo. Izenada zvukovi utihnuše. Otvorila je oči i ugledala Bashru pred sobom. Žena joj se učini nekako višom i mlađom nego što se sjećala.

“Ustani!” reče joj.

Ili to možda nije ni rekla? Ustala je, a sveta je žena povede oko vatre u sve manjim i manjim krugovima. Na kraju se zaustavi. Dvije su službenice nečujno prišle Rei s jedne i druge strane i svukle joj košulju, a zatim joj podignuše kosu.

“Stupi u plamen!” reče Bashra zapovijedno.

Rea poslušna bez oklijevanja. Nije osjećala nikakav strah, samo posvemašnju ravnodušnost. Koraknula je u plamen, a Bashra se udalji nekoliko koraka.

“Duh Boginje sad ulazi u nju!” poviče snažnim, dubokim glasom. “Gledajte, službenice Boginje! Gledajte i svjedočite!”

Rea je stajala u plamenu ne osjećajući nikakvu bol, samo neku čudnu toplinu iznutra. Gledala je ženu pred sobom, a onda, na Bashrin poziv, izađe iz vatre. Svi se oko nje spustiše na koljena. Sveta joj žena priđe i klekne pred nju, čelom dotaknuvši kamene ploče.

“Pozdravljam Te, Ti koja si ponovno rođena. Dobro nam došla!” poviče u zanosu.

Sve žene čelom dotaknuše pod. Jedino je Rea stajala, gledajući ravno preda se.

. . .

Probudila se na nepoznatom ležaju. Kroz otvoren prozor dopiralo je sunce u sobu i čuo se cvrkut ptica u vrtu. Začudeno je pogledala oko sebe, a onda se iznenada sjeti svega i polako uspravi. Rukom je protrljala čelo, s čuđenjem se pitajući je li zaista sve to doživjela ili je samo sanjala. Odmaknula je pokrivač i pogledala noge, a onda odmahne glavom u nevjerici. Zar je moguće ući u plamen i ostati bez ozljeda?

Netko se pomakne s njene desne strane i Rea tek sad opazi Bashru. Žena je ustala i prišla joj.

“Kako se osjećaš, Rea?” upita sa smiješkom.

Rea se malo lećne gledajući je drugim očima.

“Dobro”, odvrati pomalo nesigurno. “Što se dogodilo, Bashra? Jesam li...” zastala je u nedoumici.

“Noćas je u tebe ušao duh Boginje”, odvrati vrhovna svećenica. “Znam da si zbunjena, ali nemoj o tome previše razmišljati. Sve ima svoj razlog i svrhu. Postala si Vladarica, a danas ćeš biti i službeno proglašena. Jesi li gladna? Reći ću da ti donesu ručak, ako želiš.”

“Smijem li?” upita Rea, skanjujući se.

Žena se opet osmjehne.

“Naravno da smiješ. Obred je završen, a proglašenje pred ljudima bit će obavljeno tek radi forme. Želiš li ručak?”

Kimnula je glavom, još uvijek pomalo zbunjena, razmišljajući o jučerašnjem danu. To je iznenada podsjeti na majčinu smrt. Pognula je glavu, osjećajući suze u očima.

“Bashra, što ste učinile s Vladaričinim tijelom?” upita.

“Sa Sutahaninim tijelom”, ispravi je Bashra blago. “Ti si sad Vladarica. Ne brini. Njeno se tijelo nalazi u Palači. Okupale smo je i obukle i moći ćeš je kasnije vidjeti, ako želiš. Danas će još biti izložena svima na pogled, a zatim ćemo je prenijeti ovamo, u Hram, i na red će doći službenice zadužene za balzamiranje. To će potrajati oko mjesec dana, a cijelo to vrijeme održavat će se

pogrebne svečanosti. Nakon toga će tijelo biti položeno u sarkofag, dolje, u dvorani vladarica.”

Rea kimne glavom, osjetivši jezu pri pomisli na dvoranu.

“Ručat ću”, reče, “a zatim ću se vratiti u Palaču. Želim je vidjeti. Za kada je predviđena ceremonija proglašenja?”

“Za tri sata popodne”, odvrati žena, ustajući. “Sad je jedanaest sati. Dugo si spavala.”

...

Činilo se kao da su svi stanovnici Atlante izašli iz svojih kuća. Ulice i trgovi bili su prepuni ljudi. Iako su posljednjih dana svi očekivali presudni udarac velikog gonga, vijest ih je zatekla nespremne. Ona je označila stvarni kraj Sutahanine vladavine, u trenutku kad je smjena Vladarica zbog rastućih nemira bila najmanje poželjna. Nada i strah mogli su se osjetiti u glasovima ljudi dok su govorili o Rei. Kako će se ta mlada i neiskusna Vladarica moći nositi s problemima koje ni Sutahan u svojoj dugogodišnjoj vladavini nije uspjela riješiti? Sa znatiželjom i tjeskobom čekali su njene prve odluke. Govorilo se o ratu i smrti plemenite Rakire, kao i o nedavnom napadu na Rein život.

Sve plemenite žene Atlantide kao i čitavo mnoštvo običnih žena, predstavnica građana i seljaka, nalazile su se u središnjoj dvorani Palače Vladarice. Sutahanino je tijelo bilo okupano i obučeno u svečanu odjeću te položeno na odar u jednoj manjoj dvorani sa strane. Rea je uz nju provela skoro dva sata, a malo iza podneva pridružio joj se i Kajl. Poslije se povukla u posebnu sobu gdje su je službenice Hrama pripremile za ceremoniju proglašenja. Dvorana u kojoj se nalazilo Sutahanino tijelo otvorena je nakon toga za sve posjetitelje. Ljudi su u dugoj koloni ulazili u prostoriju kako bi se u tišini poklonili pred mrtvom Vladaricom, a zatim su izlazili na suprotna vrata. Po sobi i oko odra bile su raspoređene ratnice koje su pazile na red.

U središnjoj je dvorani vladala umjerena buka. Miješali su se povici sa zveckanjem oružja i tapkanjem mnogobrojnih nogu. Dvorana je bila puna i sve je manje i manje žena ulazilo unutra. Raznobojni ogrtači plemenitih ratnica miješali su se s crnim i smeđim ogrtačima običnih žena. Atmosfera je postala teška,

nabijena očekivanjem, zagušljiva. U jednom kutu dvorane Anthea je tiho razgovarala s nekim ženama, uspravljene glave, dok su joj oči nemirno šibale lijevo-desno.

U tri sata popodne u dvoranu je ušla veća grupa službenica Hrama na čelu s vrhovnom svećenicom Bashrom. Službenice su se rasporedile oko povišenog postolja na kojem se nalazilo zlatom okovano sjedište Vladarice, a ratnice načiniše razmak između njih i prvih redova okupljenih žena. Žamor se u dvorani naglo utiša, a kad se Bashra popela na podij, svi utihnuše. Čulo se još samo povremeno kašljanje i struganje nogu.

Žena je šutjela čekajući pravi trenutak, a onda podigne ruku i progovori:

“Sutahan je umrla”, reče glasno. “Svi ste vidjeli njeno tijelo i uvjerali se u to. Umrla je, ali božanski duh koji se nalazio u njoj, nije nas napustio. Prema Boginjinom Obećanju, Njen će duh ući u ženu Sutahanine krvi, njenu nasljednicu. Radujte se, Atlanti, i slavite Boginju, jer noćas je obavljen Obred pročišćenja i Rea, kćer Sutahan, postala je naša nova Vladarica!”

Okrenula se prema Rei koja je dotad čekala iza sjedišta. Sad se popela na podij i okrenula prema okupljenom mnoštvu. Na kožu joj je bio nanesen sloj zlatnog praha, a kosa se sjajila pri svakom pokretu. Bila je obučena u dugu bijelu haljinu, ukrašenu zlatom. Ljudi u dvorani zažamoriše s odobravanjem, a onda opet utihnuše. Dvije službenice Hrama priđu podiju s prednje strane i otvore škrinju koju su nosile, a Bashra polako izvuče zlatnu Ištarinu kacigu. Svi u dvorani kleknuše kad ju je podignula u zrak, a to isto učini i Rea.

“Rea, u ime Boginje koja te noćas posvetila svojom uzvišenom nazočnošću i zahvaljujući moći koju sam primila od nje, ovjenčavam te sad krunom atlantskih vladarica i proglašavam Vladaricom Atlantide”, reče svećanim glasom.

Polako joj je položila kacigu na glavu, a onda prihvati službeni bijeli ogrtač, protkan zlatnim zrakama, i prebaci ga preko Reinih ramena. Zatim je uhvati za ruku i podigne te je okrene prema mnoštvu koje je još uvijek klečalo.

“Evo Ree, Vladarice Atlantide!” poviče vrhovna svećenica. “Evo One koja nam se uvijek vraća! Dok atlantski narod slijedi Njene zakone, Ona nam neće okrenuti leđa! Štujte je i slušajte, za

dobro vas samih i dobro svih budućih naraštaja! Proklet onaj koji ustane protiv Nje!”

“Proklet!” zamrmori sa svih strana.

Bashra se tiho povuče u pozadinu. Rea je sad stajala sama na podiju. Prešla je jednim dugim pogledom po okupljenim ljudima. Svi su bili tu: i vjerni i nevjerni. Gledala je njihova lica osjećajući nepomirljivu gorčinu. Kratko je kimnula glavom i sjela na sjedište Vladarice.

“Pozdravljam vas, atlantski narode!”

Glas joj je odjeknuo poput groma u savršenoj tišini dvorane.

“Obraćam vam se s ovog mjesta po prvi put. Moja je majka, bivša Vladarica, umrla jučer u popodnevnim satima nakon teške bolesti. Ja, Rea, kći Boginje i Boginja sama, preuzimam vladarsku čast u svoje ruke. Obvezujem se pred vama, predstavnicama atlantskog naroda, da ću dostojno izvršavati svoju dužnost, brinuti i raditi za svoj narod, nagrađivati ili kažnjavati prema zaslugama”, zastala je i još jednom pogledom prešla po dvorani. “Pozivam vas sad da mi pristupite i položite zakletvu vjernosti.”

Svi se u dvorani iznenadiše. Polaganje zakletve vjernosti bio je običaj koji se rijetko primjenjivao, iako ga je svaka Vladarica imala pravo zatražiti. Vladarice su zakletvu vjernosti tražile najčešće za vrijeme posebno kriznih situacija, kad su htjele biti sigurne da će biti poslušana svaka njihova zapovjed. Odbijanje polaganja zakletve kažnjavalo se trenutnom smrću, a smatralo se da će onu osobu koja prekrši zakletvu vrlo brzo stići Boginjina kazna.

Nates je odmah prišla, bez oklijevanja, i kao jedina nazočna suvladarica, prva položila zakletvu. Za njom su došle Delhina i Savana pa onda redom sve nazočne plemenite žene. Reine su oči oštro motrile svaku tražeći, i često nalazeći, tragove oklijevanja. Nolenin je glas primjetno drhtao dok je polagala zakletvu i Nates ju je morala opomenuti da gleda Vladarici u oči. Anthea je prišla nehajno, izgovarajući zakletvu hladnim glasom i bez oklijevanja. Pritom je gledala Rei ravno u oči, skrivajući bijes zbog neočekivanog zahtjeva svoje sestre.

Nakon plemenitih žena na red su došle i obične žene i rijetki nazočni muškarci. Među njima je bio i Kajl. Izgovorio je riječi

zakletve sa smiješkom, a zatim se vratio na svoje mjesto s desne strane podija.

Kad su se svi nazočni izredali i vratili na svoja mjesta, Rea ponovno zatraži mir.

“Zahvaljujem vam”, reče. “Zbog situacije u kojoj se nalazimo, morala sam postaviti ovaj zahtjev. Položili ste zakletvu vjernosti, a sad čujte moje prve odredbe”, zastala je. “Neće biti rata s Dinjanima. Sklopila sam s njima dogovor. Idućeg će ih ljeta naši brodovi prevesti na istočno kopno, a dotad zabranjujem svim Atlantima da bez moje posebne dozvole prelaze Granicu. Robovi i zarobljenici iz posljednje bitke ostat će kod nas kao taoci i među posljednjima će napustiti Atlantidu. Zabranjujem bičevanje i sve druge oblike kažnjavanja, a nijedan Dinjanin ne smije biti ubijen bez moga znanja. Radit će kao i dosad, a oni koji to odbiju, neće dobiti hranu sve dok se ne predomisle. Za bolesne i ranjene to ne vrijedi. Detalje dogovora čut će plemenite žena na vijeću koje ću sazvati poslije pogrebnih svečanosti. Imenujem plemenitu Delhinu, kćer suvladarice Nates, za najodgovorniju osobu zaduženu za provedbu dogovora.”

Zastala je, a oko nje zabrujaše glasovi čuđenja i odobravanja, ali i protesta. Rea je šutjela neko vrijeme pa onda opet podigne ruku.

“To je moja odluka”, reče mirno. “Tko učini nešto protiv nje, bit će kažnjen smrću.”

Dvoranom je zavladała savršena tišina. Rea se okrene i domahne Savani.

“Priđi Savana”, reče. “Budući da suvladarice Takare već duže vremena nema u Atlanti i nitko ne zna gdje je, pretpostavljam da joj se dogodila neka nesreća.”

Ustala je, a žena joj priđe i klekne pred njom. Rea joj položi obje ruke na glavu. Savana je bila ozbiljna, a njene zelene oči bile su uprte u Vladaričine. Rea malo stisne usne i pomakne ruke tako da joj je sakrila oči. Podignula je glavu i pogledala okupljeno mnoštvo.

“Plemenita Savana, kćeri Takare, predajem ti položaj i čast suvladarice. Od ovog trenutka pripadaju ti sva dobra koja su pripadala tvojoj majci i sva prava i obveze koje proizlaze iz tvog položaja. Primaš li ovu čast?”

“Primam”, odvrati Savana i ustane. “Zahvaljujem ti na časti, Vladarice. Nastojat ću je biti dostojna.”

Prihvatila je Reine ruke i stisnula ih pa se vrati natrag na svoje mjesto.

“Pridi, Argayla”, reče zatim Rea ženi koja je tek jučer stigla u Atlantu i koja je sad šutke stajala sa strane.

Žena se malo trgne, a onda polako priđe i, probljektivši, klekne pred nju. Rea je ozbiljno pogleda i položi ruke na njenu glavu.

“Argayla”, obrati joj se tiho, “tvoj mi je životni put dobro poznat. Vlastitim snagama, uz malo pomoći sa strane, uspjela si se podignuti iz blata. Zaista ne bi bilo mudro s moje strane kada bih, radi predrasuda, odbila usluge tako vrijedne žene. Argayla”, reče glasno, “podizem te na položaj plemenite žene i predajem ti upravu nad okrugom Anahave. Od ovog trenutka pripadaju ti sva dobra koja su pripadala plemenitoj Rakiri i sva prava i obveze koje proizlaze iz tvog položaja. Primaš li ovu čast?”

Argayline usne zadrhtaše. Malo je zakašljala, a onda upre oči u Reine:

“Primam”, reče glasom dubokim od osjećaja.

Ustala je i stisnula joj ruke.

“Zahvaljujem ti, Vladarice, i kunem se Boginjom da te nikad neću razočarati.”

“Ne sumnjam u to”, odvrati Rea okrznuvši pogledom nekoliko izdajnica koje su stajale u blizini.

Anthea je namršteno promatrala što se događa, a zatim se polako provuče kroz gomilu do Desire. Žena opazi njen znak i krene za njom. Sklonile su se iza jednog stupa.

“Desira”, prošapće Anthea brzo, nemirno gledajući oko sebe, “ne znam kako je doznala niti kada, ali sigurna sam da Rea zna za zavjeru... Nećemo ovdje govoriti o tome!” doda, prije nego što je žena uspjela reći i jednu riječ. “Preopasno je! Čim budeš mogla, dođi u moju kuću. Ali požuri, ne znam koliko još imamo vremena!...”

Brzo se udaljila od Desire i pošla prema sjedištu Vladarice. Oči su joj nemirno lutale po ljudima i na kraju se zaustaviše na jednom liku.

“Kajl...”, reče, prilazeći mu s neiskrenim smiješkom na licu, “...još ti nisam izrazila sućut zbog smrti majke. Žao mi je.”

“Hvala, Anthea”, odvrati muškarac hladno i okrene glavu na drugu stranu.

“Željela bih govoriti s tobom”, doda Anthea prišavši mu bliže. Osmjehnula se, ali oči joj pritom opasno zablistаше.

“Zatraži Reinu dozvolu”, reče Kajl namrštivši se.

Pogledao ju je poprijeko i pokušao se udaljiti, ali ga zaustave ljudi koji su stajali oko njih. Anthea mu opet priđe. Sad se više nije osmjehivala.

“Kajl, ovo je važno”, reče tiho. “Riječ je o životu ili smrti... Reinoj i mojoj. Ti nas jedini možeš pomiriti. Dođi k meni večeras, dođi s pratnjom, ako se bojiš. Reći ću ti što želim.” Pogledala ga je u oči i kimnula mu glavom, a onda se naglo okrene i udalji.

Rea je u međuvremenu obavila još neka imenovanja, a zatim se povuče. Ljudi su je ispratili dubokim naklonom pa se počеше polako razilaziti komentirajući najnovije vijesti u vezi Dinjana. Neki su se još zadržali u dvorani u kojoj je ležalo Sutkanino tijelo. S tornja Hrama odjekne pet udaraca gonga.

Rea je otišla u Bijelu kupolu kako bi na papir zapisala i svojim pečatom potvrdila proglašena imenovanja. Morala je upaliti svjetiljku da bi vidjela što piše jer su vani u međuvremenu teški, crni oblaci prekrili sunce. Pisala je oko petnaest minuta kad se na vratima iznenada pojavi stražarica.

“Plemenita Nolena je ovdje, Vladarice. Moli da je primiš.”

Rea odloži pero. Smrknula se.

“Uvedi je”, reče.

Tren kasnije u kupolu stupi Nolena. Lice joj je bilo nešto bljeđe nego inače, ali se u stisnutim usnicama vidjela odlučnost. Pričekala je da stražarica zatvori vrata za njom.

“Sjedni, Nolena”, pokaže Rea praveći se da ne vidi njenu uzrujanost.

Osjećala je duboki prezir prema ovoj ženi koju je još do nedavno cijenila kao vrsnu i odanu ratnicu. Njena prisega Anthei bila je jedna od onih koje su je najviše pogodile.

Nolena je trenutak nepomično stajala, a zatim naglim pokretom otpaše i odbaci pojas s oružjem pa klekne na pod.

Rea ju je šuteći promatrala neko vrijeme.

“Samo robovi i zločinci kleče pred ratnicom”, reče naposljetku prigušenim glasom. “Ustani, ženo!”

“Kriva sam pred tobom, Vladarice”, odvrati Nolena drhtavo.

“Za što si kriva?”

“Izdala sam te... tebe i Vladaricu Sutahan. Prisegnula sam na vjernost drugoj ženi, sudjelovala u zavjeri uperenoj protiv tebe i Sutahan... Zajedno sa svim ostalim zavjerenicama kriva sam za njenu smrt...”

Žena je govorila polako, teško, a glava joj se sa svakom novom optužbom sve više svijala prema podu. Nije mogla gledati Vladarici u oči.

“Tako”, reče Rea, nakon duže šutnje, čudno mirnim glasom. “Jesi li svjesna težine svojih riječi, Nolena? Znaš li kakva je kazna za izdaju?”

“Svjesna sam i spremna primiti kaznu”, odvrati žena slomljeno. “Samo te molim da poštediš moju obitelj, Vladarice. Oni su nevini. Reći ću ti sve što budeš htjela znati o zavjeri i svjedočit ću pred drugima, bude li potrebno.”

Rea se više nije mogla suzdržavati. Naglo je skočila na noge vadeći iz njedara torbu s dokazima i pokretom punim bijesa gurnula pred Nolenu njenu vlastitu potvrdu.

“Zar zaista misliš, izdajnice, da mi je tvoje svjedočenje potrebno?!” poviče ljutito. “Zar zaista misliš da ja o tome ništa ne znam?! Sve su meni odane plemenite žene izviještene o vašoj izdaji i spremne vas napasti! Imena izdajnica, a to znači i tvoje ime, Nolena, bit će zauvijek izbrisana s popisa časnih atlantskih ratnica. Nakon najgorih mogućih muka, tijela će vam biti spaljena i pepeo bačen u rijeku, a porodice lišene svog položaja i njihovi preživjeli članovi preseljeni u razne dijelove Atlantide! Jesi li sad zadovoljna onim što ste učinile: otrovale Vladaricu i pokušale ubiti njenu zakonitu nasljednicu? O vašoj će izdaji pričati idućih stotinu pokoljenja i zgražati se nad njom! Gadite mi se!”

Okrenula joj je leđa i sva izvan sebe prišla prozoru nastojeći se sabrati. Nolena je još uvijek zgranuto zurila u gomilu prisega pred sobom, onih istih koje je posljednji puta vidjela u Takarinim rukama. Kako su dospjele Rei...? Sad to više nije bilo važno. Dok su joj u ušima tutnjale Reine riječi, osjeti kako joj se oči pune suzama. Već je dugo vremena znala da je postupila krivo pristupivši zavjerenicama. Stalno je o tome razmišljala, a danas je za vrijeme zakletve zamalo glasno pred svima priznala krivnju.

Teret krivice teško ju je pritiskao. Konačno je odlučila otići Vladarici i sve joj priznati nadajući se da će time makar spasiti svoju obitelj. Znala je da za nju samu nema nade i bila je spremna prihvatiti kaznu koja ju je čekala.

A sad je shvatila da Rea ne samo što već sve zna o zavjeri, nego još k tome posjeduje i neoborive dokaze: pismena priznanja svake zavjerenice pa i njeno vlastito. Njeno joj je priznanje i svjedočenje bilo potpuno nepotrebno. Svojom je nepromišljenošću upropastila vlastitu obitelj. Nije više mogla zadržati suze. Podignula je oči prema ženi o kojoj je sve ovisilo lomeći posljednje ostatke ponosa.

“Rea”, progovori promuklim glasom pružajući ruke prema njoj, “preklinjem te... U ime Boginje, smiluj se mojoj nevinoj obitelji... Oni ništa nisu znali. Ja sam kriva i kajem se zbog toga... Na meni se osveti, molim te...!”

“Pomiješala si osvetu i kaznu, Nolena”, reče Rea nestrpljivo. “Morala si ranije misliti o posljedicama.”

Bacila je kratak pogled na nju pa ga brzo odvrtila ne želeći gledati poniženu i bespomoćnu ženu. ‘Izdajnicu!’, podsjeti samu sebe.

Ali ova se izdajnica pokajala. Svojevoljno je došla k njoj i sve priznala ne moleći milost za sebe, nego za svoju obitelj. Da joj Kajl nije donio dokaze, Nolenino je svjedočenje moglo biti presudno. Možda je to trebalo uzeti u obzir? Pokušala se prisjetiti članova njene obitelji. Imala je dvije kćeri, obje starije od deset godina, i još troje ili četvoro djece ispod te dobi, druga i starog oca, a s njom je još živio i njen najmlađi nezdruženi brat. Rei se smučila pri pomisli da bi svi oni, osim najmanje djece, morali umrijeti. Ako zaista nisu ništa znali, onda su zaslužili milost...

Bacila je brz pogled na ženu koja je sad beznadno klečala na podu i odlučila.

“Dobro, Nolena...”, reče preko volje. “Došla si u posljednji tren, ali budući da si ipak došla, smilovat ću se tvojoj obitelji. O tebi samoj ću još razmisliti. Zasad će te ratnice zatvoriti u mom dijelu Palače, a prethodno ćeš napisati kratku poruku svome drugu. Nikakvih detalja i objašnjenja, samo kratka naredba da povede djecu i tvog oca i brata za ženom koja mu donese poruku. Provest ćete neko vrijeme pod mojom zaštitom dok opasnost ne prođe, a

zatim ćemo vidjeti. Budeš li se dobro ponašala, možda ti čak pružim priliku da spereš ovu ljagu sa sebe.”

Zapanjena žena pruži ruke prema njoj, zahvaljujući joj, ali je Rea naglo prekine.

“Nemoj mi zahvaljivati!” odsiječe s gorčinom. “Samo nastojim biti pravedna, iako mi je to prilično teško kad pomislim na svoju otrovanu majku. Uzmi pojas s oružjem i umij se! Ne želim da izdajnice nešto naslute.”

Nolena je ustala i poslušala je, a zatim napiše poruku za svog druga. Rea je pročitala poruku i predala je jednoj ratnici s uputom da ljude koji će poći za njom dovede u njeno krilo Palače. Zatim je povela Nolenu do svojih prostorija i predala je zapovjednici svojih ratnica.

“Razoružaj je i zatvori, Irina”, reče. “Dobro pazi na nju. Uskoro će jedna ratnica dovesti i njenu obitelj. Možeš ih smjestiti s njom. Daj im sve što im zatreba, ali nemoj nikog od njih puštati van, čak ni djecu. Ponašaj se razumno, Nolena”, obrati se ženi. “Nadam se da nećeš pokušati izvijestiti svoje suučesnice. Nemoj da moram požaliti zbog milosti koju sam ti iskazala! O tvom ponašanju ovisi sudbina tvoje obitelji.”

“Ne brini, Rea”, odvrati žena iskrenim glasom, još uvijek vrlo blijeda. “Nije mi ni na kraj pameti da nekoga upozoravam. Nikad ti neću moći dovoljno zahvaliti za ovo što si učinila.”

Rea samo kimne glavom, a Irina preuzme od Nolene pojas s oružjem i odvede je prema prostorijama ratnica.

Još uvijek uznemirena susretom s Nolenom, Rea je ušla u svoje prostorije. Tamo je zatekla Kajla i kratko porazgovarala s njim, a onda ode u kupaonicu da spere zlatni nanos s kože i kose. Nakon toga su večerali. Kajl je bio neuobičajeno šutljiv i nemiran, ali Rea, zauzeta vlastitim razmišljanjem o onome što je noćas još očekuje, nije to primijetila.

“Otići ću poslije večere na spavanje”, reče mu. “Umorna sam, a noćas i tijekom sutrašnjeg dana imat ću previše posla da bih se odmarala. Reci Irini da oko jedan sat iza ponoći provjeri jesam li se probudila.”

“Dobro”, reče Kajl.

Zaustio je kao da želi nešto reći pa se predomislio i zatvorio usta. Pogledao ju je nemirnim pogledom. Ovog puta Rea to opazi i zastane. Odložila je žlicu i položila ruku na njegovu.

“Što je, Kajl?” upita blago.

“Ništa”, odvratila on brzo. Onda se ipak predomisli: “Volio bih otići do Hrama”, reče oborivši pogled. “Smijem li?”

Rea se malo začudi. Gledala ga je nekoliko dugih trenutaka pa kimne glavom.

“Kajl, za to ne moraš tražiti moju dozvolu”, reče. “Idi u Hram, ako želiš. Neka ti Irina da pratnju.”

Kajl kimne glavom još uvijek gledajući u stol. Pričekala je trenutak pitajući se što ga u stvari muči, a onda ustane i zagrlila ga. Poljubila ga je pa se odmakne i ohrabrujući osmijehne.

“Nemoj biti zabrinut, Kajl. Očekuje nas teška noć, ali s Boginjinom pomoći sve će proći u redu. Dajem ti riječ da ću paziti na sebe. Ništa mi se neće dogoditi. Idi u Hram, ali se nemoj predugo zadržati.”

Još ga je jednom privukla sebi pa onda ode u spavaonicu.

Kajl je gledao za njom. Mučila ga je savjest zbog laži i nije baš bio siguran postupa li ispravno. Bojao se Anthee. No negdje duboko u sjećanju još uvijek su živjele uspomene na djetinjstvo i trenutke koje je proveo u njenom društvu. Nije mogao vjerovati da bi mu ona namjerno nanijela neko zlo. Sjedio je još neko vrijeme u blagovaonici razmišljajući, a onda ustane i uputi se u potragu za Irinom.

XXVII.

Rea se probudila usred noći osjećajući nekakav nemir i nelagodu. Trebalo joj je dosta vremena da se rasani. Ležala je u mraku pokušavajući shvatiti što ju je to probudilo. Kroz otvoren prozor dopirao je izvana zvuk pljuštanja kiše i dugi mrežasti zastori lagano su se pomicali na vjetru. Pogledala je kroz prozor pitajući se koliko je sati, a onda rukom krene na desnu stranu. No ruka joj padne u prazno i to je naglo razbudi. Pogledala je mjesto na kojem je inače ležao Kajl i tek tad shvatila: mjesto je bilo prazno.

Ustala je čudeći se i upalila svjetiljku. Brzo se uvjerila da ga nema u njenim prostorijama. Obukla se i opasala pojas s oružjem pa izađe van. Pred vratima su stajale dvije njene ratnice na straži.

“Zar se moj drug još nije vratio?” upita ih.

“Ne, Vladarice”, odgovori jedna. “Otišao je s pratnjom još prije nekoliko sati.”

Rea nije znala što da misli o tome. Stajala je nepomično i razmišljala. Možda se zadržao u Hramu?

“Probudi zapovjednicu i dovedi je ovamo”, reče stražarici.

Otišla je u blagovaonicu i zamišljeno sjela na svoje mjesto. Ubrzo se na vratima pojavi Irina, potpuno obučena i s oružjem oko pasa.

“Irina, pošalji dvije ratnice do Hrama”, reče Rea prenuvši se iz razmišljanja. “Neka nađu Kajla, a ako ga tamo nema...”, zastala je oklijevajući, “... neka saznaju je li uopće dolazio i kada je napustio Hram. Koliko je sati?”

“Prošla je ponoć”, odvrati Irina.

“Pozovi mi onda i plemenitu Delhinu. Za sat vremena počet ćemo s čišćenjem Palače.”

Irina izađe iz sobe. Malo kasnije unutra uđe jedan službenik noseći hladno jelo na širokom pladnju i postavi ga na stol pred Reu duboko se naklonivši. Ali ona samo odmahne rukom. Nije imala teka. Sjedila je namrštena za stolom i razmišljala o Kajlu. U sjećanje joj se vrati nemir koji je opazila na njemu za vrijeme večere. Tad je mislila da se boji za nju, ali sad po prvi put pomisli da je taj nemir imao možda neki drugi uzrok. Sjedila je u tišini prazne blagovaonice obuzeta dubokom strepnjom.

Malo kasnije u sobu uđe Delhina. Bila je sva mokra.

“Vani lije kao iz kabla”, reče, skidajući ogrtač s kojeg se cijedila voda. “Baš je proketo vrijeme.”

“To i nije tako loše...” Reine se misli na trenutak s mukom svrnuše s Kajlovog zagonetnog nestanka. Pokušala je ne misliti na njega, već na ono što ju je očekivalo ove noći i što je zahtijevalo svu njenu pozornost. “Kiša će prigušiti zvukove i omogućiti nam da se lakše privučemo izdajnicima. Ali najprije se moramo riješiti onih koji se nalaze u Palači.”

“Provjerila sam straže”, reče Delhina, sjedajući. “Baš sam se vratila iz obilaska kad je tvoja ratnica stigla. Nema previše izdajnica među njima. Većinu sam ostalih stražarica izvijestila što se sprema i one će ostati po strani kad napadnemo izdajnice.”

“Dobro. Među mojim ratnicama također nema puno sumnjivih žena. Irina će se za njih pobrinuti zajedno s ratnicama za koje sam sigurna da su mi vjerne. Službenici su u redu. Nema ni jedne sumnjive žene ni muškarca među njima. Zatvorit ćemo njihove sobe tako da ne mogu izaći van i ostaviti nekoliko ratnica da paze na njih i umire ih ako se probude i opaze da se nešto događa. S mojim ćemo krilom Palače biti brzo gotove. No s desnim će krilom biti puno teže. Moja je majka imala puno više ratnica i službenika, a mnogi su od njih u najbližem srodstvu s izdajnicama. Mislim da bi bilo najbolje da se rasporedimo u više grupa i istovremeno krenemo s pročešljavanjem. Dala sam Irini popis izdajnica i ona ga je prenijela ratnicama.”

Delhina zabrinuto odmahne glavom.

“Bojim se da će biti mrtvih i na našoj strani, Rea. Bilo bi dobro da smo i tamo mogle unaprijed izvijestiti žene koje su vjerne.

Zbunit će se i moglo bi se dogoditi da neke od njih stradaju misleći da ratnice njih napadaju.”

“Znam, Delhina, i razmišljala sam o tome, ali to ne bi bilo pametno. Bila bi dovoljna jedna pogrešna riječ, aluzija, pa da nam upropasti čitav plan. Bit će što bude. Nalazimo se u izuzetno opasnoj situaciji i bit će dobro ako prođemo samo s nekoliko žrtava na našoj strani. Pomisli samo kakve bi bile posljedice da dođe do rata među Atlantima.”

Delhina kimne glavom. I njoj samoj je to bilo savršeno jasno. Ipak, srce ju je boljelo pri pomisli na sve one ljude koji će umrijeti noćas.

“Večeras sam još jednom obišla plemenite žene i podsjetila ih da će napad biti jutros, točno u četiri sata. Sve su spremne”, reče. “Elandrina mi je rekla da si joj poslala poruku neka se priključi Maekiri i ostavi Noleninu kuću s mirom. Što je s Nolenom?”

“Došla je k meni danas, poslije ceremonije proglašenja, i sve priznala”, reče Rea, a pogled joj odluta u stranu. “Mislila sam... nadala sam se da će ih više doći. Zakletva ih je potresla, vidjela sam to, ali očigledno ne dovoljno. Samo je ona došla...”, uzdahnula je. “Tu je, u Palači. Zatvorena je, zajedno sa svojom obitelji. Bila sam odlučila da ću samo njih poštediti, ali... ne znam... Došla je k meni i pokajala se, predala se u moje ruke. Došla je u posljednji tren, ali ipak je došla, svojevolumno i ne znajući da je meni već sve poznato. Mislim da ću joj poštediti život. Toliko će plemenitih žena noćas umrijeti... Skoro polovina atlantskih okruga ostat će bez upraviteljica. Osim toga, Nolena govori dinjanski jezik i mogla bi ti koristiti kad počneš ispunjavati dogovor koji sam sklopila s Dinjanima. Vjerujem da će dati sve od sebe da bi se dokazala i ublažila sramotu. Dovoljna će joj kazna biti što će se morati kretati među ženama koje znaju da je i ona bila među izdajnicama. Možeš zamisliti kako će je dočekati...”

Vrata blagovaonice se iznenada otvoriše i unutra stupi Irina. Na licu joj se vidjelo da nosi loše vijesti.

“Vratile su se ratnice koje sam poslala u Hram, gospodarice. Trebalo im je vremena da dozovu službenice koje su im otvorile vrata. Rekle su im da Kajl danas nije dolazio.”

Delhina upitno pogleda Reu. No ova je sjedila nepomično, kao skamenjena, očiju uprtih u stol.

“Kajl je nestao”, reče joj Irina netremice gledajući svoju gospodaricu i pitajući se što će ona sad učiniti.

Reinom su se glavom kovitlale misli. Bila bi najradije uzela grupu ratnica i počela pretraživati grad, ali onda se sjeti zavjerenica. Nije to smjela učiniti. Sjedila je skamenjeno, po prvi put u životu osjećajući se sasvim bespomoćno. Njen je drug bio u opasnosti, možda čak smrtnoj opasnosti, a ona mu nije mogla pomoći! Kapljice ledenog znoja izbiju joj na čelo od muke. Dužnost joj je nalagala da ostane na svom mjestu i pobrine se da opasnost od rata među Atlantima bude uklonjena, a ne da u presudnom trenutku napusti svoje ratnice i baci se u potragu za jednim muškarcem pa makar taj muškarac bio njen drug i čovjek kojeg je voljela svom svojom dušom. Zagledala se u Delhinu, ali žena obori pogled, ne znajući što bi rekla.

Rea rukom prijeđe preko očiju i čela.

“Tražit ćemo ga ujutro”, reče glasom koji joj se učini stran. “Noćas imamo drugog posla.”

Obje su žene šutjele.

“Pridi, Irina!” reče Rea, s naporom se nastojeći usredotočiti na zadatak koji ih je očekivao. “Prošao je jedan sat i vrijeme je da napravimo raspored i počnemo s poslom. Delhina, ti ćeš preuzeti desno krilo Palače. Uzmi ratnica koliko ti treba i pročešljajte dio gdje su smještene Sutahanine ratnice. Irina će dovršiti posao ovdje, a zatim će ti se pridružiti. Ona može početi u prostorijama službenika. Irina, nemoj zaboraviti na onu ženu o kojoj sam ti govorila. Ratnice koje su po nalogu moje majke provele istragu među njenim službenicima, rekle su mi da su sigurne da je upravo ona trovala moju majku. Nju želim živu pod svaku cijenu!” zastala je. “Ja ću se pobrinuti za stražu i osiguranje Palače. Ni jednoj se izdajnici ne smije pružiti prilika da pobjegne i uzbuni ostale.”

“Dobro, Rea”, reče Delhina. “Mislim da će ti biti drago čuti da je Ksadora noćas moja zamjenica.”

“To mi je zaista drago!” potvrdi Rea mračno. Ustala je i pružila im ruke: “Čuvajte se obje! Ne bih voljela izgubiti ni jednu od vas. Ne izlazite prevelikoj opasnosti ni sebe ni ratnice. Zarobite one žene koje polože oružje, a one koje vam se suprotstave, ubijte bez oklijevanja! To je sve. Irina, pošalji sad trideset ratnica ovamo. Izaći ćemo kroz moju spavaonicu u vrt.”

Obje žene izađu iz sobe. Tren kasnije vrata se ponovno otvore i u blagovaonicu počnu ulaziti ratnice, jedna za drugom. Šutke su sagibale glavu pred njom.

“Zapovjednica me zadužila za tvoju sigurnost, Vladarice”, reče Darlija. “Dozvoli mi da noćas ostanem u tvojoj blizini.”

Rea kimne glavom.

“Krenimo.”

Provela ih je kroz svoje prostorije i izašla u vrt. Kiša je tako jako padala da su u tren oka sve bile do kože mokre. Podijelile su se u dvije grupe. Manja je krenula lijevo, s ciljem da obiđe Palaču i provjeri stražarska mjesta u njenom stražnjem dijelu. Veću je grupu Rea povelala desno, prema kapiji i ulazu u Palaču.

Nisu se ni trudile hodati tiho. Šum kiše bio je tako glasan da je prigušivao sve ostale zvukove. Jedva su razaznavale put pred sobom. U jednom trenutku, Darlija stisne Rei mišicu i pokaže joj na lijevu stranu, prema zidu. Rea obriše oči i pažljivije pogleda. Kroz kišnu zavjesu naziralo se jedno svjetlo koje se ljuljalo i polako primicalo. Naišli su na patrolu.

Pokazala je ratnicama da se rasporede duž puta kojim se kretala patrola od četiri ratnice, a onda sama klekne iza jednog grma. Darlija je čučala odmah pokraj nje. Ubrzo se svjetlo pojača i pred njima se pojavi prva ratnica. Rea je još uvijek čekala. Prva je ratnica prošla pokraj nje, pa druga i treća. Kad se četvrta našla pokraj grmlja, Darlija naglo skoči i rukom je uhvati za usta pritisnuvši joj oštricu noža na vrat. Žena se trgne, no osjetivši pritisak oštrice na grlu, opusti ruke niz tijelo i ukoči se u strahu. Ratnice su zgrabile i preostale tri žene, a Rea hitro podigne svjetiljku koja je prvom ispala iz ruke i prinese je licu žene koju je Darlija držala.

Zagledala joj se na trenutak u lice i prepoznala kćer jedne izdajnice. Oči uhvaćene žene raširiše se od zaprepaštenja kad ju je prepoznala. Naglo se trgnula i udarila Darliju laktom pokušavajući se osloboditi, ali ratnica je zgrabi još čvršće. Kratko je pogledala svoju gospodaricu, a onda joj se desna ruka trgne smrtonosnim pokretom. Rea osjeti mučninu i odvrti oči. Okrenula se i prišla trima ženama koje su ležale na zemlji. Jedna je od njih već bila mrtva, a ratnice su čvrsto držale preostale dvije. Pogledala im je lica i kimnula glavom.

“Ove su dvije naše”, reče poluglasno. “Pustite ih!”

Obje žene ustanu iz blata i smeteno se poklone pred Vladaricom.

“Plemenita Delhina nam je rekla što se događa”, reče jedna od njih. “Možemo li nekako pomoći?”

“Uzmite dvije moje ratnice umjesto poginulih izdajnica i nastavite s patroliranjem. Zaustavite svakog tko pokuša napustiti Palaču. Ali ugasiite svjetiljku, ona vas je odala.”

Nakon kraće stanke nastaviše dalje. Na Rein znak nekoliko se ratnica odvoji od grupe i nečujno izgubi u mraku. Otišle su provjeriti dva stražarska mjesta od šest koliko ih je ukupno bilo duž zida Palače. Nije im morala ništa govoriti, znale su i same što im je činiti. Ispratila ih je pogledom, a zatim se, praćena s oko desetak žena, uputi u pravcu kapije.

Kroz gustu kišnu zavjesu Rea je promatrala četiri žene koje su stajale pokraj širom otvorenih vrata, povremeno šeući gore-dolje. Kapija je bila dobro čuvana, budući da je Palača i noću bila otvorena. Rea ih je promatrala, pokušavajući im nazrijeti lica i vidjeti ima li izdajnica među njima, kad iznenada opazi kako kapiji sa suprotne strane prilazi šest ratnica iz još jedne patrole. Promatrala ih je još neko vrijeme, a zatim se povukla do svojih ratnica i u nekoliko im riječi objasnila plan napada. Trebalo je spriječiti mogućnost da neka od izdajnica, videći da su napadnute, pobjegne iz Palače i izgubi se među gradskim ulicama. Nekoliko je ratnica zato moralo preskočiti zid i prići kapiji s ulične strane. Rea je odabrala četiri i one se izgubiše u noći.

Ponovno se privukla kapiji, ovoga puta praćena svojim ratnicama. Gledala je stražarice kako šeu gore-dolje i povremeno izmjenjuju nekoliko riječi. Ratnice iz patrole su se sklonile od kiše pod poluotvoreni drveni zaklon podignut pokraj same kapije. Iznenada, Rea opazi kako su kroz vrata jurule njene ratnice i bacile se na stražarice. Uspravila se, a žene koje su ostale s njom pojuriše prema kapiji. Ratnice u zaklonu skočiše na noge i okrenuše se prema protivnicama koje su na njih jurule iz mraka, ali su samo dvije povukle mačeve iz korica. Ostale su podignule prazne ruke dajući time znak da se ne žele boriti. Rea je iz pozadine gledala kako su njene ratnice navalile i sasjekle žene koje su im se suprotstavile, a onda polako priđe bliže. Sve je već bilo

gotovo. Na tlu su ostala ležati tri tijela. Preostalih sedam ratnica stajalo je sa strane. Rea je svakoj od njih pogledala u lice kako bi se uvjerala da među njima više nema izdajnica. U međuvremenu je pristigao i ostatak njenih ratnica koje su obišle Palaču i osigurale stražnji dio vrta.

“Ostanite ovdje i čuvajte kapiju!” reče im glasno, nastojeći nadglasati pljuštanje kiše. “Rasporedite se duž zida i dobro otvorite oči. Noćas nitko bez moje dozvole ne smije napustiti Palaču! Dođi, Darlija. Provjerit ćemo stražarice u Palači.”

Mahnula je još nekolicini ratnica da je slijede i uputila se širokim popločanim dvorištem do stuba koje su vodile u palaču. Sad se više nije morala skrivati.

Četiri ratnice koje su stajale na ulazu prepoznaju je i duboko se naklone. Nijedna od njih nije pripadala izdajnicama. Šutke je prošla kroz vrata i ušla u središnju dvoranu, a zatim zastane i rukama obriše lice. Pogledom je potražila Ksadoru. No nije je ugledala.

“Gdje je zamjenica vođe straže, Ksadora?” obrati se stražaricama.

“Maločas je čula neku buku u hodniku i otišla pogledati što je”, odvrati najstarija.

Rea se namršti i pogledom prijede po dvorani osvjetljenoj sa samo nekoliko svjetiljki. Sve je bilo pusto i mirno. Osluškiivala je neko vrijeme. Onda se ponovno okrene ratnicama.

“Ostanite ovdje!” naredi kratko. “Darlija, ti si vođa straže od ovog trenutka. Znaš kakve su moje naredbe. Nitko ne smije napustiti Palaču bez moje dozvole, a ako to netko pokuša, zadržite ga i vežite.”

Uputila se prema hodniku koji je vodio u desno krilo. Koračala je neko vrijeme u polumraku, a onda opazi nešto na podu i uspori. Polako je prišla i zastala na trenutak nad tijelom jedne svoje ratnice. Žena je bila mrtva. Reine se oči suziše. Stajala je neko vrijeme razmišljajući, a onda polako izvuče mač iz korica i oprezno krene dalje nastojeći se držati mračnijeg dijela zida.

Hodala je polako. Iznenada negdje ispred sebe začuje buku i zveket, a zatim tup udarac i hrapavo ‘Ah!’. Nešto se teško svalilo na pod, potom opet zavlada tišina. Nečujno se privukla do

otvorenih vrata jedne manje dvorane iz koje je dopirala svjetlost i oprezno pogledala unutra.

Nasred sobe, na podu, ležalo je zgrčeno tijelo još jedne ubijene žene. Ksadora se upravo okrenula od nje i gipkim korakom prišla prozoru koji je gledao na vrt. Otvorila ga je i podignula nogu na dasku s namjerom da je prekorači i iskoči van.

Rei je trebao samo djelić sekunde da donese odluku. Naglo je stupila u sobu.

“Ksadora!”

Žena se trgne i munjevito okrene podižući mač. Oči joj bljesnuše kad je opazila Reu. Bacila je jedan strelovit pogled iza nje, a onda joj se usne rastegnuše u bezglasnom smjehu.

“Sama si, Rea?” progovori dubokim glasom polako joj prilazeći. “To baš nije pametno. Odmah ćeš se uvjeriti u to!”

Naglo je skočila prema njoj. Ali Rea je to očekivala i vješto odbije udarac. Ksadora hitro uzmakne.

“Vidim da si se oporavila!” reče iskesivši se. “Drago mi je. Prošli sam te put samo gađala strijelama iz daljine, a to mi baš ne odgovara. Više mi se sviđa gledati u oči onome koga namjeravam ubiti!”

Rea ne odgovori. Još je davno naučila da govor često služi samo zato da bi se umanjila pozornost protivnika. Jedva ju je slušala, pažljivo promatrajući svaki njen pokret i vrebajući svoju priliku. Ksadora uskoro opet napadne, ali joj Rea vješto izmakne. Kružile su jedna oko druge odmjeravajući se. Rea iznenada skoči naprijed i lažno zamahne mačem. Kad je ratnica podignula ruke da zaustavi udarac, naglo se povuče i svom je snagom zasječe iznad struka.

Ksadora zatetura od udarca i naglo uzmakne, lijevom rukom se uhvativši za ranu. Teško je disala od boli i zamalo padne, ali se u posljednji tren uhvati za prozorsku dasku. Rea je hitro koraknula za njom oštro je gledajući. Žena je uspjela obraniti njen sljedeći udarac, no odmah zatim uslijedi još jedan. Desna joj šaka, zajedno s mačem čiju su dršku prsti još uvijek čvrsto stezali, odleti u suprotni kut sobe. Ovoga puta nije uspjela zadržati jauk. Pala je na bok, stežući ruku iz koje je brizgala krv. Rea joj pride i opkorači je.

“Lakše je napadati iz zasjede, zar ne?” reče s prezirom. “Pogledaj me sad u oči, Ksadora!”

Ksadora zaškripi zubima i okrene se na leđa. Pogledi im se na tren spojiše, a onda se Rein mač naglo spusti na nju.

Udaljila se, malo zadihana od uzbuđenja, promatrajući svoju mrtvu protivnicu. Iznenada začuje žurne korake više ljudi u hodniku i brzo se okrene prema vratima. No tren kasnije, ugledavši Delhina i nekoliko ratnica iza njenih leđa, spusti mač i opusti se.

“Za ime Boginje, Rea, zar želiš poginuti kao Rakira?!” poviče žena s olakšanjem na licu. “Nisi se smjela udaljiti od ratnica! Je li sve u redu?”

“Sad jest”, odvrati Rea pogledavši Ksadorino tijelo. Obrisala je mač i vratila ga u korice. “Htjela je pobjeći u vrt. Morala sam je zaustaviti.”

Delhina pogleda tijelo na podu i priđe bliže.

“Ksadora”, reče, prepoznavši je. “Dobro je. S njom su sve na broju. Gotove smo, Rea! Palača je čista od izdajnica. Imam tri zarobljenice. Nalaze se u središnjoj dvorani, ako ih želiš ispitati.”

“Reci mi radije koliko je naših žena ranjeno i koliko je poginulih”, odvrati Rea uputivši se prema hodniku.

“Četiri su mrtve, a imamo i desetak ranjenih”, reče Delhina hodajući pokraj nje. “Moglo je biti i gore.”

U središnjoj dvorani nije više bilo mirno. Rea ugleda Irinu koja je na ulazu razgovarala sa stražaricama. Opazivši svoju gospodaricu, dobacila je ženama još nekoliko riječi i uputila se k njoj žurnim korakom. Gotovo istovremeno, dvije su žene ušle u Palaču noseći tijelo jedne ubijene izdajnice i položile ga s desne strane vrata gdje su već bila poredana tijela dvadesetak žena. Na suprotnoj strani dvorane nekoliko je službenica pružalo pomoć ozlijeđenim ratnicama. Još dok je Rea gledala u njihovom pravcu, opazi kako im prilazi nekoliko njenih ratnica koje su na rukama nosile svoju teško ranjenu drugaricu. Žena je bila u nesvijesti, a krv je curila na pod iz velike rane na njenoj nozi.

“Ovo su zarobljenice, Rea”, reče joj Delhina pokazujući na tri razoružane i vezane žene koje su stajale nedaleko od njih okružene ratnicama.

Rea ih kratko pogleda pa se obrati Irini koja joj je u međuvremenu prišla:

“Kako je bilo, Irina?” upita je.

“Bez problema”, odvrati žena kratko. “Imam samo dvije lakše ranjene. Izvršile smo tvoje naredbe. Žena koju si željela živu nalazi se čvrsto vezana u jednoj sobi i čuvaju je dvije ratnice. Ostale su mrtve.”

“Dobro smo prošle”, reče Rea ozbiljno. “Čestitam vam objema na dobro obavljenom zadatku. Recite ratnicama da sam zadovoljna njima. Irina, tebi ostavljam da uspostaviš red u Palači. Koliko je sati?”

“Prošla su tri sata”, reče Irina.

“Odaberi trideset ratnica, Delhina, i pričekajte me pokraj ulaza. Krenut ćemo uskoro do Takarine kuće.”

Prišla je zarobljenim ženama i stala pred njih. Na drugom su kraju dvorane službenice očajničkim naporima pokušavale spasiti život teško ranjene žene.

“Želim znati zašto ste se predale!” reče. “Odgovorite brzo, nemam previše vremena!”

Desna od tri zarobljenice naglo istupi naprijed. Plamtjela je srdžbom.

“Zato što želim znati zašto umirem, kad već moram umrijeti! Što ovo znači, Vladarice?! Ako imaš nešto protiv mene, zašto mi to nisi dobacila u lice i dopustila mi da se branim, umjesto što me ubijaš na ovako podao način?!”

“Izdajnice nisu zaslužile ništa bolje”, odvrati Rea hladno.

“Izdajnice?! To je prokleta laž!!” vrisne ratnica trgnuvši vezanim rukama.

“A kako bih trebala nazvati one koje su otrovale moju majku i pokušale ubiti mene samu?” reče Rea s prezirom. “Ti si Teynina kćer, zar ne? Podsjetit ću te. Evo, gledaj!”

Izvukla je torbu s prisegama i našla onu koju je tražila, te je raširila pred očima vezane žene oštro je promatrajući. Na licima drugih dviju vidjela je zapanjeno prepoznavanje i to joj je bilo dovoljno. Mlada je žena u međuvremenu hitro čitala, a lice joj je sa svakom pročitanim rječju postajalo sve bljeđe i bljeđe. Ugledavši na kraju grb svoje majke, klonula je na koljena i u nemoćnoj nevjerici zatresla glavom.

“Majko, majko!... Što si to učinila?...” zavapi gorko.

Rea šutke smota prisegu i vrati je u torbu. U ruci je zadržala Takarinu prisegu i spremila je ispod košulje.

“Čuvaj mi ovo, Irina”, reče zapovjednici koja je stajala pokraj nje pružajući joj torbu. “Odvedi ovu ženu u moje prostorije i zatvori je blizu Nolene. Ona nije ništa znala o zavjeri i ostat će živa. Ove druge odvedi zasad u sobu u kojoj se nalazi trovačica. Tijekom dana ćemo ih prebaciti u zatvor. Čekat će tamo svoje smaknuće.”

Mrko je pogledala žene koje su zadrhtale čuvši njene riječi. Zatim se okrene i u pratnji Delhine i ratnica napusti Palaču.

...

Vani je još uvijek padala kiša, premda nešto slabije nego ranije. Rea je ubrzo opet bila sasvim mokra, ali jedva da je to primijetila. Razmišljala je o Savani, Takarinoj jedinjoj kćeri, a po namrštenom Delhininom licu vidjelo se da su im misli slične.

Savana im je objema bila dobra prijateljica. Iako je bila Takarina kćer, po naravi se razlikovala od svoje majke. Bila je sličnija svom ocu: muškarcu mirnog i blagog ponašanja kojeg je Takara okrutno ubila. Savana nikad nije pokazala da zamjera majci zbog onog što je učinila, za razliku od Anthee. Ali činjenica je da je između njih postojala udaljenost i Rea je nikad nije čula da se Takari obratila rječju ‘majko’, ili da je nekome drugome govorila o njoj kao o majci. Ona je za nju uvijek bila samo ‘Takara’.

“Drago mi je da Savana nije bila noćas u Palači”, reče Rea. “Bit će mi lakše suočiti se s njom nasamo.”

“Ne vjerujem da ona ima nešto s time”, odvrati Delhina uzdahnuvši. “Nije ona takva.”

“Možda i nije. Možda joj Takara nije ništa rekla. Ali mogla je nešto čuti ili naslutiti i zatajiti kako bi spasila majku. Teško mi je povjerovati da je mogla živjeti u istoj kući sa Takarom, a da ništa ne primijeti. U tom će slučaju morati umrijeti”, zastala je, osjetivši kako joj se grlo stegnulo. “Ti ćeš ući unutra sa mnom, Delhina, i još dvije ratnice za svaki slučaj. Ostale neka se u tišini rasporede oko kuće. Ne želim privući pozornost Takarinih ratnica.”

Suvladaričina je kuća bila među najbližima Palači. Rea zastane pokraj zida, a Delhina se udalji nekoliko koraka i naglo zaleti.

Uхватиła se rukama za vrh zida i popela. Zatim se sagne i pruži ruku Rei. U tren su oka sve četiri bile na zidu. Tiho su skočile na suprotnu stranu u duboku travu.

Pričekale su nekoliko trenutaka sagnute da provjere je li ih netko opazio. Onda ih Rea bez riječi povede prema prozorima za koje je znala da vode u Savanine prostorije. Još je izdaleka opazila da su širom otvoreni. Zastala je i dala znak Delhini da je pričekaju vani pa se tiho vine preko prozora u sobu.

Istog se trena mirno disanje spavača naglo prekine. Očima naviklim na mrak Rea ugleda kako se jedna prilika polako diže na ležaju držeći oružje u ruci.

“Ja sam, Savana...”, reče poluglasno.

“Rea!” odgovori joj glas pun iznenađenja. “Ti ovdje? U ovo doba?”

“Što se događa, Savana?” javi se preplašen muški glas.

“Tiho, Navane!” reče žena. “Nije ništa. Spavaj.”

“Tvoj drug može slobodno slušati, Savana, jer se ovo i njega tiče”, reče Rea.

“Pričekaj da upalim svjetlo.”

Čulo se tiho šuškanje. Tren kasnije upali se svjetiljka i osvijetli Savanine oštre, ozbiljne crte. Rea baci pogled na ležaj i ugleda njenog druga koji ju je zbunjeno promatrao, naslonjen na lakat. Muškarac je povukao pokrivač na sebe i na njemu se vidjelo da ne zna bi li ustao i naklonio se ili bi ostao ležati.

“Što se dogodilo, Rea?” upita Savana u čudu. “Zašto nisi poslala ratnicu po mene, ako si željela razgovarati sa mnom? Kako si uopće ušla u kuću?”

Rea je prešla preko pitanja kao da ih nije ni čula. Pogled joj se neko vrijeme zadržao na ženinom licu, kao da pokušava s njega pročitati odgovor na pitanje koje ju je mučilo. Je li znala?

“Upitat ću te nešto, Savana, a ti dobro razmisli prije nego što mi odgovoriš!”

“Pa pitaj”, odvrati žena, slegnuvši ramenima.

“Znaš li gdje ti je majka?”

Savana se lećne i zagleda u Reu kojoj je ruka počivala na dršci mača, spremna da ga potegne iz korica.

“Takara?” promrmlja. “Nema je već više od mjesec dana. To znaš i sama. Nestala je iznenađa, bez ikakve poruke i otad nisam

čula ništa o njoj. Ali zašto me to pitaš? Da znam gdje se nalazi, rekla bih ti to već ranije.”

“A ja ti kažem da već duže vremena znam gdje je!” reče Rea oštro. “Ne moraš je više očekivati. Mrtva je!”

Savana se trgne, a Rein mač istog trenutka izleti iz korica. Ratnica se zapanjeno zagleda u nju s izrazom potpunog nerazumijevanja na licu.

“Zašto mi prijetiš mačem, Rea?” upita tiho.

“Ne pretvaraj se, Savana! Vaša je izdaja otkrivena!”

“Izdaja?...” ponovi ova zaprepašteno.

“Da, izdaja!” reče Rea. Posegnula je rukom u njedra i bacila Takarinu prisegu na ležaj. “Čitaj! Sve mi je poznato!”

Savana uzme prisegu i prinese je svjetiljci. Problijedila je i polako spustila ruku nijemo gledajući u Reu.

“Sad mi je jasno”, prošapće kad joj se govor povratio. “Još od ranjavanja me izbjegavaš. U početku sam mislila da si umorna, da se još oporavljaš, a kasnije više nisam znala što da mislim... A Kajl... koji mi ni u oči nije mogao pogledati otkako se vratio s onim Dinjaninom... Čak i Delhina posljednjih dana... Znali ste za ovo, i cijelo ste vrijeme mislili da i ja...”

Zašutjela je, a pogled joj padne na Rein mač. Najednom je spoznala što znači ovaj neuobičajeni posjet. Uspravila se dok joj se na licu jasno octavala bol.

“I ti zaista vjeruješ da sam i ja u to umiješana, Rea?”

“Vjerujem!” odvrati Rea čvrsto.

Savana joj se polako približi.

“Ubij me onda, Vladarice!” reče oštro, pruživši prazne ruke prema njoj. “Što čekaš?! Ubij izdajnicu!”

“Savana!” krikne Navan sav izvan sebe i pokuša ustati, ali se žena naglo okrene i gurne ga natrag na ležaj.

“Šuti, Navane! Ne sramoti me!” procijedi i ponovno se okrene Rei. “Samo te jednom molim, Rea, u ime prijateljstva kojeg si nekad osjećala prema meni: poštedi mog druga i dijete! Oni nisu ništa krivi!”

Rea ju je nekoliko trenutaka oštro promatrala, a onda se polako opusti. Vratila je jednim pokretom mač u korice. Savana je ukočeno stajala, netremice je gledajući.

Rea joj polako pristupi i čvrsto joj stegne ruke.

“U redu je, Savana. Nemaš se čega bojati. Vjerujem ti. Oprosti mi na ovoj prilično gruboj provjeri, ali morala sam se uvjeriti da ti ništa ne znaš, unatoč tome što ti je majka bila među samim začetnicama zavjere. Morala sam u to biti sigurna. Istina je da nikad nisam posve povjerovala u tvoju krivicu. Oprosti mi.”

Ženi popustiše koljena. Sjela je na ležaj siva u licu i zagnjurila glavu u šake. Drug joj se plaćući privuče, a ona ga instinktivno zagrlila i privije uz sebe, milujući ga uzdrhtalom rukom.

“Hajde... smiri se Navane”, prozbori još uvijek nesigurnim glasom. “Sve će biti u redu... Ne boj se...”

“Ne smijete ostati ovdje”, reče Rea nakon kraće šutnje, primijetivši da Savana dolazi k sebi. “Bilo bi bolje da se sklonite na sigurnije mjesto dok se situacija ne razjasni. Odvedi svog druga i dijete u Palaču, Savana. Tamo će biti na sigurnom. Gdje su tvoja braća i Takarin drug?”

“U svojim s sobama”, odvrati žena ustajući. “Rea, dajem ti riječ da oni o tome ništa nisu znali. Znaš kakav je bio Takarin odnos prema muškarcima. Moj se najstariji brat prošle godine združio i više ne živi s nama, a preostala dvojica su još vrlo mladi, jednom je četrnaest, drugom tek deset godina. Što se tiče Takarinog druga, on je posljednja osoba na Atlantidi koja bi doznala za zavjeru.”

“Pozovi ih onda”, reče Rea pogledavajući kroz prozor. S tornja Hrama upravo su odjeknula četiri udarca gonga. “Dat ću vam nekoliko ratnica kao pratnju. Potraži u Palači Irinu i reci joj da sam poručila neka tvoju porodicu smjesti u moje prostorije. Ti možeš ostati s njima, ako želiš, ili se priključiti Irini. Hajde, požurite.”

“Pođi do Bariyeve sobe, Navane!” reče Savana žurnim glasom. “Ne gubi vrijeme na objašnjenja, samo mu reci da sam naredila da odmah dođe ovamo. Tariku i Lavaju reci isto.”

Muškarac izjuri iz sobe. Savana se brzo obukla i opasala pojas s oružjem pa nestane iza vrata susjedne sobe. Ubrzo se vratila noseći dijete na rukama, a gotovo istovremeno u sobu uđe Navan u pratnji jednog starijeg muškarca i dvojice dječaka. Prebacio je ogrtač preko noćne košulje i prihvatio dijete iz Savaninih ruku, dok je žena s nekoliko kratkih riječi utišala pitanja svoje braće i majčinog druga. Rea se u međuvremenu nagnula kroz prozor i pozvala Delhinu.

“Delhina, čekajte nas kod ulaza!” reče tiho.

Ubrzo su se svi našli pokraj kapije. Delhina je s olakšanjem prišla Savani. Dvije su se žene čvrsto zagrlile. Rea je pozvala četiri ratnice i ponovila im poruku za Irinu, a zatim se oprostila od Savane. Gledala je kako mala grupa spašenih ljudi zamiče iza ugla. Onda se prene i pogleda prema nebu. Kiša je u međuvremenu prestala, ali je još uvijek bilo vrlo mračno. No Rea je slutila da se iza oblaka već rađa dan i to je zabrine.

“Nemamo previše vremena”, promrmlja. “Kasnimo. Već su prošla četiri sata. Krenimo!”

Žurno su hodale praznim ulicama. Antheina je kuća također bila u blizini Palače, no s njene druge strane, u istočnom dijelu grada. Rea je šutjela, nemirno promatrajući kuće pokraj kojih su prolazile. Sve je bilo naizgled tiho i mirno.

Onda opazi kako se u jednoj kući svjetlo upalilo, zatreperilo i naglo ugasilo. Istovremeno začuje prigušen krik. Naježila se i zastala, ali odmah produži dalje, gotovo trčeći. Osjećala je kako joj vrijeme upravo klizi kroz prste. Nije se više smjela zaustavljati.

“Požurimo!” reče glasno, naglo obuzeta nekim čudnim predosjećajem, mješavinom zle slutnje, užurbanosti, ali i saznanja da je zakasnila.

Potrčala je niz ulicu i preko malog trga, punog lokvi. Mrkla noć polako je prelazila u sivkastu izmaglicu zasićenu vlagom.

Iznenada, jedna se vrata s treskom otvoriše. Rea naglo stane. Jedan čovjek izleti na ulicu, jedva izbjegne suprotni zid i pojuri prema njima. Za njim je vijorila duga košulja. Tren kasnije, još nekoliko prilika izleti kroz vrata i bez zastajanja pojuri za čovjekom koji je bježao. U rukama su im blistali mačevi.

Muškarac je trčao kao da će poletjeti, ali su ratnice bile još brže. Bile su svega nekoliko koraka iza njega, kad on konačno opazi grupu žena koje su skamenjeno stajale na trgu, očiju prikovanih za prizor koji im je sledio krv u žilama. Pojurio je prema njima. Prije nego što je Rea stigla bilo što učiniti, muškarac se sruši pred nju na koljena, rukama se grčevito uhvativši za njen skit. Ratnice koje su ga progonile naglo uspore i zaustave se pred njima teško dišući.

“Vladarice!” poviče jedna od njih iznenađeno. “Žao mi je, pobjegao nam je!”

“Tko je on?” upita Delhina prilazeći bliže.

Mlada se žena okrene prema njoj, a Rea iznenada prepoznaje Uyte.

“Ilajin sin!” reče zadihano. “Kćer joj je mrtva, kao i njen drug. Nju samu nismo zatekle u kući. Ne znam gdje je. Njegova nam je sestra zadala dosta posla, a on je to čuo i uspio nam umaknuti kroz hodnik.”

Zastala je i ponovno se zagledala u Reu.

“Vladarice, ne pružaj mu zaštitu!” poviče. “Znao je za zavjeru! Čula sam kako mu je sestra dovikivala da bježi, da je sve otkriveno. Ne zaslužuje milost!”

Rea se zagleda u mladića koji je drhtao, očiju punih smrtnog straha.

“Rea, poštediti ga!” reče Delhina vidljivo potresena. “Koliko mu može biti godina, petnaest, šesnaest? Ta to je samo mladić, gotovo dijete...”

“Nije dijete!” prasne Rea s neočekivanom žestinom. “Čula si! Znao je! Izdajnik je, kao i svi drugi!”

Naglo se otrgnula mladićevim rukama i ljutitim koracima krenula dalje niz trg. Tad začuje vrisak iza sebe i zveket mačeva i strelovito se okrene natrag. Mladić je zgrčen ležao na zemlji. Jecao je, nekontrolirano se tresući, a iznad njega je skočila Delhina štiteći ga sječivom svoga mača od udaraca. Osvrnula se prema Rei s pogledom punim užasa.

“Za ime Boginje! Rea!” krikne. “Smiluj se!”

Rea je nepomično stajala desetak dugih sekundi. Onda duboko uzdahne i kimne glavom.

“Neka bude”, reče. “Odvedite ga u Palaču, Uyte.”

Pojurila je dalje ne osvrćući se više. Ratnice su gotovo trčale za njom, a ubrzo joj se s desne strane pridruži i Delhina. Nije ništa govorila. Ubrzo im se pred očima pojavi Antheina kuća. Rea je već razmišljala kako će ući unutra, kad iznenada opazi da su vrata na kapiji odškrinuta. Usporila je.

‘Zamka!’, pomisli.

Delhina je pomislila isto. Zaustavila je Reu i gurnula je iza sebe pa oprezno krenula do vrata. Otvorila ih je vrhom mača i pogledala unutra, a onda uđe. Nekoliko minuta kasnije ponovno se pojavila na vratima.

“Ovdje nema nikoga”, reče poluglasno.

Rea protrne od zle slutnje. Hitro je prišla kapiji i gurnula vratnice, jednim pogledom obuhvativši dvorište. Bilo je prazno. Odmah je primijetila širom otvorena kućna vrata i u nekoliko se skokova našla pokraj njih. Pogled joj preleti po neuobičajenom neredu u predvorju. Posvuda su bile razbacane stvari i prosuta hrana. Vladala je mrtva tišina. Oprezno, nastojeći zaobići predmete da je ne bi odala buka, ušla je u hodnik i pregledala prvu pa onda drugu sobu i tako redom, osjećajući kako je sve više obuzima bijes.

Svuda je bila ista slika: razbacana odjeća, oružje i hrana; pravi primjer na brzinu napuštene kuće. Ratnice su krenule dalje pretražujući kuću i ne trudeći se više biti tihe. Nekoliko minuta kasnije Rea začuje povik jedne od njih. Požurila je hodnikom u pravcu iz kojeg je povik došao.

“Što je?” upita ugledavši je kako stoji pokraj jednih vrata.

Ratnica joj šutke pokaže rukom. Nasred sobe ležalo je krvlju obliveno tijelo neke žene. Rea klekne pokraj nje i dotakne joj prstima vrat. Uhvativši slabašni otkucaj srca, okrene ženu oprezno na leđa i pregleda joj rane. Odmahnula je glavom i tek joj tad pogledala lice. Obrve joj se skupiše kad je prepoznala Ilaju.

“Donesi mi malo vode”, reče ratnici. “Pokušat ću je osvijestiti prije nego što umre.”

Poprskala joj je vodom lice, a zatim podignula glavu i pritiskom otvorila usta. Dio se vode prolio, ali onda žena tiho zakašlje i popije nekoliko gutljaja. Voda ju je oživjela. Otvorila je oči i zagledala se u Reu.

“Prepoznaješ li me, Ilaja? Nemoj govoriti, samo kimni glavom.”

Žena jedva primjetno kimne.

“Teško si ranjena, nećeš još dugo. Je li to Anthea skrivila?”

Ponovno kimanje.

“Kćer ti je mrtva, ali su njeno dijete i tvoj sin još živi i ništa im se neće dogoditi. Pod mojom su zaštitom. Hoćeš li mi reći što se dogodilo i gdje je Anthea?”

“Bježala je... Htjela sam je... zaustaviti...”, prošapće teško ranjena žena. “Izdala... nas... je... Brod... na zapadu... Kopno...”

“Namjerava napustiti Atlantidu?” upita Rea zapanjeno.

Žena opusti glavu.

“Kada je otišla? Ilaja!”

“Mrtva je”, reče Delhina koja je šutke čučala pokraj nje.

Rea ljutito stisne usne i položi ženinu glavu natrag na pod.

“Anthea se ljuto vara ako misli da će mi pobjeći! Jučer je još bila u Atlanti, znači da nema veliku prednost. Do zapadne obale ima dosta puta. Sad kad znamo što namjerava, sigurno ćemo je uhvatiti...”

“Gospodarice!...” poviče jedna žena uletjevši u sobu. “Brzo dođi!”

Rea ustane i potrči za ženom koja ju je vodila dublje u unutrašnjost kuće. Ratnica zastane pred jednim vratima i širom ih otvori. Pred Reinim pogledom ukaže se užasan prizor. Na podu su ležala tijela njenih dviju ratnica, onih koje je Kajl poveo kao pratnju. Sledila se, ali samo na trenutak. Hitro uđe unutra i klekne pokraj jedne od njih uhvativši joj ruku. Bila je ledena.

Delhina se naglo probije pokraj ratnica i zastane pred prizorom, a onda i sama pride ženama i pregleda ih.

“Mrtve su već satima”, reče podignuvši glavu prema njoj. “Jesu li to tvoje ratnice?”

Rea ne odgovori, a kad je konačno podignula pogled, Delhina ustukne pred bijesom koji je sijevao iz njenih očiju.

“Kajl!” reče promuklim glasom. “One su pratile Kajla. Anthea ga je odvela sa sobom!”

Ustala je polako i podignula glavu, ispunjena takvom gorućom mržnjom kakvu još nikad nije osjetila.

“Anthea!” krikne. “Anthea!!”

XXVIII.

Vijesti su se brzo širile gradom. Prestrašeni građani Atlante koji su se tog jutra probudili uz zveket oružja i krikove ubijenih, sad su saznali razlog tom pokolju. Urota plemenitih žena i otkriće o podmuklom trovanju koje je prouzročilo smrt vladarice Sutahan, pokušaj ubojstva njene kćeri, sadašnje vladarice, i Anthein bijeg, bile su glavne teme razgovora. Ljudi su se skupljali po ulicama i trgovima, radoznalo pogledavajući kuće pobijenih žena i došaptavajući se među sobom. To je trajalo neko vrijeme: sve dok Vladarica nije izdala proglas kojim zabranjuje okupljanje na ulicama. Nakon toga je grad naglo opustio. Ulicama su prolazile samo patrole ratnica nadzirući ih i tražeći one koji su se bijegom spasili od pokolja.

Nije Anthea bila jedina koja je uspjela pobjeći te noći. Zamka se zatvorila prekasno. Šest je žena, od kojih je Desira bila najznačajnija, nestalo tijekom noći u nepoznatom pravcu. Ostale su ubijene, a središnja dvorana Palače bila je puna djece i drugih članova njihovih obitelji kojima je privremeno pošteđen život. Ratnice su pretraživale grad i okolicu u potrazi za izbjeglama.

Kad se Rea tog jutra vratila u Palaču, zatekla je stanje na rubu kaosa koje samo zahvaljujući Irininom i Savaninom velikom naporu nije prerastalo u potpuni nered. Središnja je dvorana bila puna muškaraca i djece koji su plakali od straha i tuge za izgubljenim članovima obitelji te pokušavali izaći pred Palaču gdje su ratnice prenijele tijela ubijenih, njih ukupno stotinu pedest i osam. Kad se pojavila Vladarica, malo su se utišali, ali čim se ona popela u Bijelu kupolu, opet je nastao nered. Tome su pridonosile i

plemenite žene koje su jedna za drugom pristizale u Palaču. Razdražene pokoljem, u gnjevu zbog izdaje svojih dojučerašnjih suradnica, tragale su među tijelima pobijenih za svojim rođacima, braćom i sinovima, pljuvale po mrtvim izdajnicama i provjeravale među preživjelima hoće li ugledati još nekoga na kome bi mogle iskaliti svoju tugu i bijes. Naposljetku su se skupile u Kupoli, vičući i predbacujući jedna drugoj. Samo je oštra riječ suvladarice Nates u nekoliko navrata spriječila ozbiljniji sukob, a dolazak Vladarice nije atmosferu učinio nimalo lakšom.

Rea je bila loše raspoložena. Buka u središnjoj dvorani smetala ju je u koncentraciji. Izašla je zato iz kupole i oštrim glasom naredila svima da umuknu i sjednu na svoja mjesta. Zaprijetila je bičevanjem svakome tko se oglasi i naredila muškarcima da umire manju djecu. Zatim se vratila u kupolu i počela saslušavati plemenite žene jednu za drugom. Trebalo je za to i vremena i strpljenja, jer su sve bile duboko uzrujane. Slušala je, nastojeći pritom zanemariti jauke gospodarice Nykajene, Sakaal, Uytine majke. Ona je tog jutra pred Palačom našla tijela trojice svojih sinova i nakon toga se slomila. Sva su tri bila združena s izdajnicama, od toga čak dvojica s Desirininim kćerima jer je Nykajena graničila s Habronom. Desira i njene kćeri su nestale tijekom noći, bešćutno napuštajući muškarce koji su ih samo mogli usporiti i ugroziti im bijeg. Sad su bili mrtvi, a Uyte je stajala pokraj majke i pokušavala je umiriti. Naposljetku je pozvala jednu ratnicu pa su zajedno izvele iz kupole ženu shrvanu bolom. Uyte se malo kasnije vratila i mračnog izraza lica sjela na mjesto svoje majke.

Rea je u međuvremenu uspjela dobiti više-manje cjelovitu sliku o noćasnjim zbivanjima. Razljutila ju je spoznaja o bijegu izdajnica, no prisilila se da ostane mirna. Sad je trebalo razmisliti i pobrinuti se za okruge zavjerenica koji su ostali bez upraviteljica. Trebalo je osigurati vlast Vladarice u njima, razriješiti dužnosti sve rođake pobijenih izdajnica i poslati ih u Atlantu na ispitivanje, te organizirati privremenu upravu. Podijelila je zaduženja među plemenitim ženama te im naredila da čim prije krenu na put k ugroženim okruzima. Morale su joj redovito slati izvješća, a nakon što uspostave red u okruzima za koje ih je zadužila, trebale su se vratiti u Atlantu.

Bilo je već jedanaest sati kad su plemenite žene napustile Palaču. Rea je kod sebe zadržala samo suvladaricu Nates, Delhinu i Savanu. Unatoč žurbi koja ju je tjerala da što prije krene za Antheom, morala je odvojiti još malo vremena kako bi organizirala život u Atlanti za svog izbivanja. Naredila je stoga da se otvore prostorije njene majke u desnom krilu Palače i tamo smjeste muškarci i djeca, da kuhinja počne pripremati obroke za sve njih i da im se osigura sve što im je potrebno za duži boravak. Za to je zadužila Savanu. Delhina je morala organizirati pretraživanje grada i okolnih sela, a nekoliko je glasnica poslano u susjedne gradove s nalogom da strogo nadziru puteve i uhvate sve sumnjive osobe. Također je trebalo dovesti dovoljno drva za lomače na kojima će se spaliti tijela izdajnika, očistiti njihove kuće i spaliti sve stvari kojima su se koristili, osim hrane koja će biti prenesena u Palaču. Irini je poslala poruku da odabere dvadeset ratnica koje mogu brzo i dugo trčati i pričekati s njima u dvorištu. Nakon toga je predala upravu suvladarici Nates.

“Znam smjer u kojem je Anthea krenula”, rekla je svojim pouzdanicama. “Ilaja je spomenula brod. Anthea ima prednost, ali put do zapadne obale dovoljno je dug da nadoknadimo tu prednost i uhvatimo je prije nego što se ukrca. Dok se ja ne vratim, ti ćeš, Nates, obavljati moje dužnosti, ali samo ono što bude najhitnije. Ostalo neka pričekati moj povratak. Pomoći će ti tvoja kćer i Savana.”

“Uza sve dužno poštovanje, Vladarice”, javi se Delhina, “ja ne namjeravam ostatu u Atlanti. To što si meni naredila može obaviti i neka druga žena. Želim poći s tobom.”

“Ja također, Rea”, dodala Savana brzo.

Noćas nije imala prilike dobro pogledati svoju prijateljicu, ali ono što je jutros vidjela zaprepastilo ju je. Rea je izgledala barem nekoliko godina starijom. Lice joj je bilo blijedo, a stisnute usne davale su joj izraz okrutnosti kakav dotad još nije na njoj vidjela. Oči su joj bile pune hladnog gnjeva, koji je svima oko nje ulijevao strah u kosti.

“Vas ćete dvije biti potrebnije ovdje”, odvrati Vladarica kratko.

Izašla je iz kupole i žurnim se korakom uputila prema svojim prostorijama. Obje žene bez imalo oklijevanja potrče za njom.

“Rea, ne misliš valjda da ćemo te pustiti samu?!” poviče Delhina ušavši za njom u spavaonicu.

“Ne mislim, nego vam naređujem”, reče Rea oblačeći putnu odjeću i čizme.

Prebacila je mač na leđa i učvrstila ga pa se okrene prema njima.

“Delhina, ti znaš što se noćas dogodilo. Zнала sam da je Kajl nestao, ali ga nisam mogla poći tražiti. Da sam to učinila, on bi možda sad bio sa mnom, ali tko zna što bi se dogodilo sa zavjerenicama i bismo li ih ovako uspješno svladali. Nisam to tad smjela učiniti, ali sad moram! Ostanite u Atlanti i pomozite Nates.”

“Rea, ne traži to od nas!” reče Savana žustro. “Ne možemo te pustiti samu dok si u ovakvom stanju! Anthea je opasna! Tko zna koliko je ratnica s njom! Trebala bi povesti više ratnica, ne samo dvadeset. I ne zaboravi da je Kajl bio i naš prijatelj. Poći ćemo s tobom i ne možeš nas u tome spriječiti!”

Rea se namršti. Zaustila je, ali se onda predomisli. Nije imala vremena za razgovor. Ionako se zadržala duže nego što je namjeravala. Bilo je već podne i Anthea je po njenom računu imala oko petnaest sati prednosti.

“Činite što želite”, reče i izađe u hodnik.

Uskoro su istrčale iz Palače.

...

Trčale su prema zapadu brzinom koju je malo tko mogao izdržati, zastajući tek povremeno kako bi se raspitale po selima o ljudima koje su progonile i nabavile potrebnu hranu. Kiša je gotovo neprekidno padala, onemogućujući im paljenje vatre za vrijeme kratkih noćnih odmora. Mokre i promrzle, žene su uglavnom šutjele. Rea je nametnula naporan tempo i to se ubrzo počelo na svima primjećivati. Savana i Delhina su ponajviše bile zabrinute za nju samu jer je još uvijek trpjela od posljedica ranjavanja. No Reu su mržnja prema sestri i strah za sudbinu druga gonili naprijed i davali joj snagu i izdržljivost kakvu u normalnim okolnostima ne bi mogla pokazati. Antheina se prednost počela polako smanjivati, no jedanaestog dana od početka lova još je

uvijek iznosila dva sata. I ona je tjerala svoje ratnice do krajnjih granica izdržljivosti.

Rea je trčala sve do duboko u noć, a onda usporila i stala pokraj jednog šumarka.

“Tu ćemo prespavati”, reče glasom prigušenim od umora.

Ratnice se premoreno baciše na zemlju. Šutjele su. Svaka je iz torbe obješene preko ramena izvukla nešto hrane i jela u tišini, trljajući bolne mišiće. Zatim su se savile na zemlji i zaspale.

Bile su na nogama još prije zore i nastavile put. Tri sata kasnije naišle su na selo i raspitale se kod seljana za grupu žena koje su prošle malo prije njih. No ovog su puta dobile negativan odgovor. Nikakva grupa žena nije prošla posljednjih nekoliko dana kroz njihovo selo.

To ih je zaustavilo. Rea je stajala sa strane i razgovarala s Delhinom i Savanom pokušavajući se dosjetiti gdje je Anthea mogla skrenuti s puta.

“Dosad je išla ravno prema najbližoj luci. Za dva dana mogla je biti tamo. Zašto je skrenula?” pitala se Rea osjećajući kako u njoj raste napetost. Gubile su vrijeme.

“Možda ih brod ne čeka u luci, Rea”, reče Savana. “Ovdje ima dosta uvala u kojima se može usidriti. Predlažem da odmah krenemo natrag i usput pazimo na tlo pokraj ceste. Mekano je od kiše i sigurno ćemo opaziti gdje su skrenuli.”

Požurile su natrag cestom, sporije nego inače. Imale su sreće. Samo sat vremena kasnije opazile su trag u travi i potrčale novim pravcem. Zbog terena su napredovale nešto sporije nego prije, ali su se barem mogle utješiti mislju da ni Antheina grupa ne može brže.

No navečer je Rea pala u očaj. Dosad su mogle napredovati cestom bez obzira na mrak jer im je cesta bila siguran pravac. Ali noću se trag u travi nije mogao vidjeti. Teški su oblaci skrivali mjesec i svuda je oko njih vladao gusti mrak. Svjetiljke su im tu bile od male pomoći. Morale su stati, a to nije vrijedilo i za Antheu.

“Trčimo još malo ovim istim pravcem”, reče nakon kraćeg razmišljanja. “Neće valjda sad opet skrenuti!”

“Vladarice, mislim da znam kamo idu”, javi se jedna ratnica zamišljeno. “Ja sam rodom iz ovog kraja i dobro mi je poznata

obala. Samo je jedno mjesto gdje se brod može sigurno skloniti pred nevremenom: to je uvala Mirsa. Da sam ja na mjestu tih žena i da moram brzo odlučiti gdje će me čekati brod, odabrala bih tu uvalu.”

“Onda nas vodi!” poviče Rea.

Trčale su dobar dio noći, a zatim stale da se odmore. Kiša je ponovno počela padati. Ujutro su nastavile dalje, a kasno popodne u zraku se već počeo osjećati drukčiji miris: miris mora. Izašavši iz rijetke šume, ugledale su pred sobom selo i krenule prema njemu. Iznenada Irina zgrabi Reu za ruku i naglo je zaustavi.

“Pogledaj! U selu vidim ratnice!” okrenula se prema ženama koje su ih slijedile i mahnula im: “Sagnite se! Brzo!”

Rea je čučala u visokoj travi i usplamtjelih očiju promatrala selo. Još samo trenutak i susrest će se s Antheom licem u lice! U grudima joj je vrilo, a u grlu gušilo od osjećaja koje je jedva obuzdavala. Mahnula je rukom ni ne gledajući iza sebe.

“Delhina, povedi nekoliko ratnica s desne strane, a ti Savana s lijeve!” naredi prigušeno. “Požurite!”

Petnaestak minuta kasnije upale su u selo. Iznenađenje je bilo potpuno. Nekoliko ratnica koje su stajale vani brzo su pale, ali su njihovi povici i zveket mačeva uzbunili ostale. Seljani su se u panici razbjegli. Desetak Antheinih ratnica izjurilo je iz okolnih kuća i s golim mačevima u rukama bacilo se na žene koje su ih napale. Usred gužve Rea opazi kako se na vratima najveće kuće u selu pojavila neka starija ratnica s ožiljkom na licu. Žena je nešto glasno viknula, a onda joj se pogled zaustavi na Vladarici. Trgnula je mač iz korica i bez trenutka oklijevanja pojurila prema njoj, ali je ova spremno dočeka i odbije udarac. Prepoznavši zapovjednicu Antheinih ratnica, Reu obuzme bijes. Zaboravila je na umor i bol koja joj je kočila udove. Izmaknula se oštrici mača i munjevito okrenula oko sebe našavši se u sekundi iza leđa žene koja ju je napala. Smrtonosnim bljeskom oštrica njenog mača sjevnula je kroz zrak i spustila se na leđa Antheine ratnice, jednom, dvaput... Treći je udarac bio nepotreban. Zastala je na trenutak, dok su joj se grudi nadimale od napora i gnjeva, i okrenula glavu prema vratima kuće iz koje je izašla zapovjednica. Anthea je bila tamo! Bila je sigurna u to! Grudi joj je prožeo vreli osjećaj mržnje. Ne

razmišljajući o opasnosti, okrenula se i pojurila prema otvorenim vratima kuće.

“Rea! Ne!” krikne Irina za njom.

No ona je nije čula. Sve su njene misli bile sad usmjerene na Kajla i ženu koja ga je otela. Uletjela je u kuću, gluha na povike zapovjednice i istog se trena bacila na pod da izbjegne udarce mačeva dviju žena koje su istovremeno zamahnule prema njoj. Probola je jednu od njih i osjetila bol kad joj je druga zasjekla rame, ali se ne obazre na to, već je svom snagom gurne u stranu pa skoči naprijed pogledom tražeći Antheu.

Ugledala ju je sasvim u dnu prostorije. Žena je stajala uspravljena, rukom čvrsto stežući dršku mača. Na trenutak im se pogledi spojiše. Rea je vidjela kako su joj se usne pomaknule izgovarajući njeno ime, a zatim se Anthea naglo okrenula zgrabivši za ruku muškarca koji je stajao do nje. Čovjek je posrnuo i pokušao se oteti, no ona ga grubo povuče prema vratima u dnu prostorije.

“Kajl!!” krikne Rea glasom punim zdvojnosti i bijesa.

Pojurila je za njima, slijepa za sve oko sebe osim za muškarca koji se osvrtao prema njoj, blijed i suznih očiju na licu omršavjelom od pretrpljenih napora.

Žureći kao nikad u životu, Irina je prokrcila put do vrata kuće i uletjela unutra za Reom. U posljednji je tren zaustavila mač jedne žene koji se već spuštao prema njenoj gospodarici. Jednim snažnim udarcem odsjekla je ženi glavu, a zatim zaustavila udarac druge i zabola joj oštricu do drške u grudi. I prije nego što su oba tijela pala na pod, napale su je još dvije ratnice. Krajičkom oka vidjela je kako se Rea probija prema dnu prostorije i vratima kroz koja je tren ranije izašla Anthea vukući za sobom Kajla, a kroz koja je upravo nestao i njen pratilac, mješanac Galen. Jednim grčevitim pokretom trgnula je nož iz pojasa i posjekla preko lica ženu koja se bacila na nju, a onda je odbaci ramenom u stranu pokušavajući se probiti za Vladaricom. No odmah zatim sruši se na tlo pod udarcem ratnice koja joj se našla iza leđa. Žena ponovno podigne mač, ali je zaustavi Savana koja je tog trenutku upala u kuću i opazila da se mlada zapovjednica našla u smrtnoj opasnosti. Odmah za njom u kuću uleti još nekoliko Reinih ratnica.

“Gdje je Rea?!” krikne Savana, divlje se osvrćući oko sebe i pokušavajući kroz gužvu i bljesak mačeva nazrijeti prijateljičin lik. Istovremeno je odbijala udarce Antheine ratnice štiteći Irinu koja se, unatoč rani, pokušavala uspraviti.

“Kroz ona vrata...”, procijedi zapovjednica. “Pošla je za Antheom... Požurite za njom!”

...

Rea je trčala po pustopoljini, šibana vjetrom koji joj je u lice nosio slane kapljice. Ispred sebe je vidjela Antheu koja je svom snagom vukla Kajla. Muškarac se grčevito opirao, ali je Anthei pomagao i Galen povremeno se osvrćući. Rea im je bila sve bliže, kad joj iznenada mala grupa nestane s očiju. Sledila se na trenutak, a onda iznenada shvati da su se samo spustili... do obale!

Pojurila je još brže, preskačući stijene i rupe u zemlji. Zastala je na vrhu stijene dočekana glasnim hukom valova koji su se razbijali o obalu. Pred njom se pružila duboka uvala, nasred koje je poigravao atlantski brod. Jedan se čamac upravo otisnuo od njega i krenuo prema kopnu.

Pogledala je dolje i opazila ih kako stoje na samom rubu stjenovite obale, udaljeni tek toliko da ih ne mogu dohvatiti valovi. Potrčala je niz strmu stazu punom brzinom, a Anthea se okrene na zvuk kotrljanja kamenja. Trgnula je mač iz korica i pojurila joj u susret.

Sudarile su se na sredini staze. Rea je bijesno napala sestru, a ova joj uzvratila nešto smirenije, premda jednakom žestinom. Obranila se od Reinih udaraca, a onda joj oči sijevnuše. Naglo je koraknula naprijed. Rea je opazila pokret njenog mača i shvatila joj namjeru, ali nije imala dovoljno ni snage ni vremena da je zaustavi. Oštrica se spustila prema njoj brzinom koju ljudsko oko nije moglo pratiti i zasjekla je duboko po tek zacijeljenoj rani na desnoj nozi. Kost je suho zaškripala i napukla pod udarcem, a krv u trenu brizne iz duboke rane. Rei se smračila pred očima od boli koja joj je sijevnula cijelim tijelom. Ispustila je mač i srušila se na stijenu uhvativši se rukom za ranu. Tren kasnije udarac noge baci je na leđa, a nešto hladno i teško pritisne joj grudi. Otvorila je oči zamagljene od boli i ugledala Antheu iznad sebe. Oštrica njenog

mača blistala joj je pred licem. Zrakom odjekne Kajlov prestravljeni vrisak. Muškarac se pokušao oteti čvrstom stisku Galenovih ruku, a onda samo klone na stjenovitu obalu jecajući od straha i iscrpljenosti.

Anthea ju je promatrala užarenim očima teško dišući, a Rea joj uzvratila pogledom punim bijesa i mržnje. No bila je to bespomoćna mržnja. Prethodno ranjavanje, duga i iscrpljujuća trka do mora i borba u kojoj je precijenila svoje snage, uzimali su sad svoj danak. Ležala je na stijeni kao prikovana, iskrivljena od bola i osujećenosti. Anthea se nagnula sasvim blizu njoj, tako da su pramenovi njene duge kose kojom je vjetar bijesno vijorio udarali po Reinom licu.

“Mogla bih te ubiti sad, Rea!” reče muklo. “Progonila si me ovamo cijelim putem od Atlante, a sad bi mogla umrijeti ovdje, na ovoj stijeni! Mogla bih ti uzeti sve što imaš: i vladarski položaj i njega!” pokazala je rukom prema muškarcu koji je plakao lica pokrivenog rukama.

Nekoliko je dugih trenutaka netremice gledala sestru u oči.

“Ali neću”, reče tiho.

Uspravila se popuštajući pritisak mača i gledajući je prodornim pogledom.

“Ne želim tvoju smrt na savjesti! Zadrži svoj vladarski položaj, Rea! Možda jednog dana shvatiš da u njemu nećeš naći sreću.”

“Ti ćeš mi to govoriti, ubojice! Izdajnice!” vrisne Rea, pokušavajući se podignuti sa zemlje. Ali snaga je izda. Klonula je natrag na tlo daščući od muke, a onda otvori oči i zarije u sestru pogled pun otvorene mržnje. “Ti koja si otrovala svoju vlastitu majku...! Ne govori mi o savjesti!”

“Zbog nje mi nije žao”, odvrati Anthea kojoj se lice naglo smrknulo. “Ni zbog nje ni zbog žena koje sam uvukla u zavjeru. Ako mi je zbog čega žao, onda je to zbog zasjede koju sam ti postavila i u kojoj si zamalo poginula. Ali nije mi žao zbog Sutahan. Ona je platila za ono što je učinila mome ocu.”

“Skoro cijeli svoj život slušam tu priču!” procijedi Rea boreći se zadržati nadzor nad glasom koji se na trenutke gotovo gubio. Jedva je disala od bolova i mučnine koja joj je prijetila nesvjesticom. “Tvoj ti je otac bio isprika za sve što si činila... On ju je prevario i to je sve! Učinila je ono što bi i svaka druga žena

na njenom mjestu. Nije zaslužila ni riječ osude zbog toga, a pogotovo ne onakvu groznu smrt...”

“Zaslužila je to i još gore!” reče Anthea ljutito. “Ako ga je zanemarivala samo upola koliko mene, ne čudim se što je utjehu na kraju potražio kod druge žene. Kad joj je jednom prilikom vrlo blago predbacio da mu ne posvećuje nimalo pažnje, hladno mu je odgovorila da ga nikad nije voljela, da ga je uzela samo zato što Zakon od Vladarice traži dvije kćeri i neka ne očekuje ništa od nje. Uostalom, jesi li znala Rea, da je naša majka očekivala još jedno dijete poslije mene? Nisi? Bila je bijesna na mog oca kad je to shvatila. Rekla mu je da nije željela još djece i da nikad više neće leći s njime. Odmah nakon toga otišla je na put, a kad se dva mjeseca kasnije vratila, nije više bila trudna”, osmjehnula se s gorčinom. “Rekla mu je samo da je izgubila dijete i ništa više. Što se uistinu dogodilo, ni danas ne znam. Nates kaže da je to bio nesretan slučaj. No moj je otac bio uvjeren da je Sutahan kriva za to. Ubrzo nakon toga zatekla ga je s jednom ženom. Nju je ubila, a njega je odvušla pred Palaču i naredila ratnicama da ga kamenuju oglušivši se na njegova zaklinjanja. Znaš li kako izgleda kamenovanje, Rea? Vidjela sam to prije nekoliko godina i smuča mi se kad pomislim da je i moj otac umro na taj način. Mrzila sam je i mrzit ću je zauvijek zbog onog što mu je učinila. Da je mogu ponovno ubiti, ne bih oklijevala ni sekunde.”

“Ne vjerujem ti... Lažeš!” protisne Rea zaprepašteno. “Sutahan nije bila takva! Izmislila si to da bi sebe opravdala.”

“Pitaj Nates, ako meni ne vjeruješ!” odvrati Anthea hladno. “U Hramu je još uvijek živ muškarac koji je bio pratilac moga oca. On mi je rekao najveći dio toga. Da si malo bolje otvorila oči i uši, saznala bi to i sama. Ali zašto bi ti to učinila? Bila si oduvijek njena miljenica i to ti je bilo dosta. Boginjo, kako sam ti zavidjela! Mrzila sam te! Bezbroj puta sam poželjela da umreš. Sve do onog dana kad smo ti postavile zamku, kad sam shvatila da ćeš zaista umrijeti i poželjela to spriječiti. Razmišljala sam u posljednje vrijeme dosta o tome. Shvatila sam da ne želim ni tvoju smrt, ni tvoj položaj. Jedino što sam ikad željela, jedino što je zaista vrijedno, to je ovaj muškarac ovdje. Njega ću ti uzeti.”

Opazila je krajčicom oka da se u međuvremenu čamac primaknuo obali i mahnula mješanцу.

“Uvedi ga u čamac, Galen!” reče glasno pa se ponovno okrene sestri. “Budi mirna, Rea, i ništa ti neće biti. Uskoro će doći tvoje ratnice i poviti ti rane. Idem sad.”

Okrenula se i spustila do obale. Galen gurne Kajla prema čamcu. Muškarac se još jednom okrene Rei. Lice mu je bilo mokro od suza, ali nije pokušavao ništa učiniti znajući da bi time ugrozio život voljene žene.

“Anthea, za ime Boginje, ostavi me s Reom!” reče s očajem u glasu. “Zar ne razumiješ da ja volim nju, a ne tebe? Nikad neću biti tvoj! Ako me odvedeš s Atlantide, brzo ću umrijeti.”

“Ne umire se tako lako, Kajl”, odvrati žena suho. “S vremenom ćeš se naviknuti i prihvatiti moju ljubav.”

“Ali ja je neću prihvatiti!!” vrisne Rea.

Skupila je snagu i uspjela kleknuti pa dohvati mač pokušavajući se podići na noge. No teško ranjena noga nije je mogla držati i ona se ponovno sruši na tlo, boreći se s boli i nesvjesticom. Podignula je glavu, smrtno blijeda, očiju crvenih, usplamtjelih od nemoći i mržnje te pokretom punim bijesa tresnula mačem po stijeni tako da se oštrica smrskala:

“Anthea, griješiš što me ostavljaš na životu!” krikne sva izvan sebe. “Dajem ti riječ da neću imati mira, da ću te tražiti i progoniti sve dok te ne pronađem i ne ubijem! Prokleta kukavice, ubojice iz zasjede! Ostavi mog druga sa mnom ili dovrši svoj krvavi posao!”

Anthea se naglo okrene i vrati k njoj brzim korakom. Udarcem šake oborila ju je na tlo i sječivo mača joj silovito pritisnula na grlo tako da joj je oštrica prorezala kožu.

“Ne izazivaj me, Rea!” poviče razjareno. “Poštedjela sam ti život, ali mogla bih se i predomisлити! Ne treba mi puno!”

Rea je ležala na leđima teško dišući i pokušavajući se sabrati.

“Anthea, slušaj me!” protisne zdvojno ne obazirući se na prijatnju. “Čula si što je Kajl rekao! Ne uzima se muškarac protiv njegove volje. On je moj drug i ja ga ljubim, jednako kao što on ljubi mene. Ako ga zaista voliš, ostavi ga sa mnom... Pusti ga i kunem ti se da te neću progoniti!”

“Idemo li, Anthea?” dobaci žena koja je u međuvremenu iskočila iz čamca. “Ne smijemo se predugo ovdje zadržavati!”

“Anthea, preklinjem te!” poviče Kajl kojeg je Galen opet povukao prema čamcu.

Anthea ga pogleda. Lice joj se trzalo dok se trudila uspostaviti kontrolu nad sobom. Stisnula je zube tako da su zaškripali i okrenula se natrag Rei mjereći je sjevajućim pogledom.

“Dobro, Rea!” procijedi iznenada. “Ni ja nisam zvijer. Kažeš da ga voliš? Dobro! Napraviti ćemo zamjenu. Čekaj, Galen! Čuješ li me, Kajl?! Evo, Rea, ovo je moj prijedlog! Tamo je brod!” pokazala je na pučinu pokretom koji je otkrivao koliko je uzbuđena. “Uzmi Kajla i ukrcajte se u čamac. Ja ću te prenijeti ako ne možeš hodati! Idite na brod! Učini ono što sam ja namjeravala! Tebi muškarac, a meni Atlantida! Ne možeš imati sve! Ili Kajla ili vladarski položaj! Biraj! Biraj brzo!”

Rea se zaprepašteno zagleda u nju. Zatim joj pogled poleti prema čamcu i brodu koji se valjao na moru. Da uzme Kajla i ode s Atlantide? Da prepusti svoj položaj Anthei? U glavi joj se zavrtjelo i pred očima joj bljesnu Palača Vladarice, Hram, dvorana Vladarica koju joj je Bashra pokazala, Kupola. A dogovor s Dinjanima i obećanje koje je dala Zeridu? I sve ono što je još namjeravala učiniti? Grlo joj se stegnulo i sva je jarost najednom napustila. Problijedila je i zagledala se u Kajla, koji ju je promatrao očiju punih suza. U jednom bezvremenom trenutku zavrnila je u dubine svoje duše i s bolnim zaprepaštenjem spoznala da se nije spremna odreći svog položaja, da joj je on važniji čak i od vlastitog druga. Zanimemila je od boli i zadržtala, ošinuta tom spoznajom, a onda spusti glavu na stijenu i sklopi oči.

“Gledaj je, Kajl!!” poviče Anthea glasom punim prezira i najdubljeg gnjeva. “Sad je imaš prilike upoznati! To je žena za koju tvrdiš da je voliš! Ja ti kažem da ona toga nije vrijedna! Dok ja...”, vratila se hitro do njega i uhvatila mu ruku. Nagnula se prema njemu duboko dišući od uzbuđenja i utišala glas, a njene svijetle oči postade naizgled još svjetlije od osjećaja koje je pokušavala izraziti: “...ja te volim više od svega, više od života! Sve ovo što sam učinila, učinila sam zato da bih dobila tebe! Pođi sa mnom, Kajl! Kunem ti se da neću ništa tražiti od tebe. Dat ću ti vremena da me upoznaš i shvatiš koliko te volim. Ja nisam poput nje. Sve bih učinila za tebe. Čak bih bila u stanju odreći te se kad bih vjerovala da ostaješ s ženom koja te voli poput mene. Da je Rea sad pristala na moju ponudu, pustila bih te, ostavila bih te s

njom. Sama bih otišla na brod. Nije položaj Vlararice za mene. Ali odbila je...”

Okrenula se naglo prema Rei koja je nepomično ležala i pljunula prema njoj.

“Odbila je!” vikne s gađenjem. “Znala sam ja to! Ista je kao Sutahan! Sve što ti je govorila o ljubavi je laž! Ona voli svoj položaj i sve joj je drugo manje važno. Pa čak i ti, Kajl!”

“Zar misliš da ja to ne znam?” reče Kajl dok su mu suze curile niz lice. S boli je pogledao ženu koja je sva shrvana ležala na stijeni. “Znam to već duže vrijeme, a i moja majka je znala. Ali to ne mijenja ništa, Anthea. Volim je i nikad neću voljeti ni jednu drugu. Ostavi me s njom, preklinjem te!”

Anthea se zagleda u njega u nevjerici. Uхватила ga je objema rukama za ramena i silovito protresla:

“Zar je još možeš voljeti, Kajl, čak i nakon svega ovog što si čuo i vidio?!” poviče s gorčinom.

“Pusti ga, Anthea!” javi se Galen. “Ne treba ti on. Imaš mene. Tamo kamo idemo neće biti važno što sam mješanac.”

Šutke je odmahнула glavom. Svjetlost koja je gorjela u njenim očima ugasila se. Promatrala je Kajla pogledom u kojem se vidjelo razočaranje, ali i odlučnost da napravi onako kako je naumila.

“Nikad mi to nije ni bilo važno, Galen. Njega želim, a ne tebe.”

“Ne voli te!” protisne mješanac kroz zube. “Dokle ćeš biti slijepa?”

Anthea ne odgovori. Uхватила je Kajla za ruku i povukla ga prema čamcu.

“Idemo!” reče grubo. “Dosta je razgovora.”

Gurnula ga je unutra, a zatim i sama uskoči u čamac i odgurne ga od stijene. Dvije ratnice odmah prihvate vesla i naglim zamahom odmaknu čamac od obale.

“Rea!” krikne Kajl bolno, pružajući ruke k njoj.

Podignula je glavu i pogledala prema njemu očiju punih suza.

Iznenada se začuje fјuk i tup udarac. Anthea se sruši u dno čamca i rukom zgrabi strijelu koja joj je virila iz boka. Rea začuje iznad sebe glasni Delhinin povik:

“Tu su!! Dodite ovamo!”

Kajl je naglo ustao i pogledao prema obali. Anthea se s mukom uspravi. Nešto mu je oštro govorila pokazujući mu da sjedne. Ali

Kajl je nije slušao. Koraknuo je prema rubu čamca s očiglednom namjerom da skoči u more i pritom ga opasno zaljuljao. Anthea oštro vikne i uhvati ga za ruku, ali se muškarac naglo otrgne i gurne je svom silinom tako da je izgubila ravnotežu i pala u more. Idućeg se trenu Galen baci na njega. Nož je u njegovoj ruci sijevnuo dva puta, a onda Kajl padne preko ruba čamca i potone.

Sve se dogodilo tako brzo da nitko drugi nije stigao učiniti ni pokret. Rea je užasnuto kriknula. Zaboravivši na rane i slabost od gubitka krvi, odvukla se do obale vukući za sobom nogu na koju se nije mogla osloniti, ni ne primjećujući da joj oštre, izlokane stijene razdiru kožu. Bacila se u more i zaplivala. U međuvremenu je Galen uz pomoć jedne žene izvukao Antheu i sad je čamac punom brzinom plovio prema brodu. Anthea se osvrnula oko sebe i najednom shvatila što se dogodilo. Glasno je viknula i uhvatila veslo pokušavajući zaustaviti čamac, ali je ratnica odgurne.

Rea je plivala što je brže mogla, ne osjećajući bolove u ranama koje je nagrizala sol. Kad je došla do mjesta na kojem je Kajl pao u more, zaronila je i potražila ga pogledom. Opazila je neku tamnu sjenu ispod sebe i zgrabila je rukom. Tren kasnije izronila je na površinu držeći mu glavu iznad vode i s mukom krenula natrag prema obali boreći se protiv valova koji su je zapljuskivali. Naglo je gubila snagu, a pred očima joj se mračilo. Iznenada osjeti nečiju ruku oko tijela. Savana je podigne iz vode i napola odvuče, a napola odnese na obalu. Istovremeno je Delhina prenijela Kajla i položila ga na žal.

Rea pusti Savaninu ruku i klone na tlo pokraj Kajla nježno mu podižući glavu. Oči su mu bile sklopljene, a s usana se cijedio tanak konac krvi pomiješane s vodom. Hitro mu je raširila košulju na prsima i zagledala se u dvije uske i duboke rane, jedva palac udaljene jedna od druge.

“Ne!” kriknula je očajno. “Ne! Kajl! Kajl!...”

Delhina se naglo udalji nekoliko koraka, a Savana okrene glavu od boli. Vidjela je kako se bjegunci upravo penju na brod. Anthei je pomagao Galen, a ona se neprekidno osvrtdala prema obali.

Rea nije imala oči ni za koga osim za muškarca koji joj je ležao u naručju. Disao je teško, hropćući, a sa svakim izdisajem na usta mu je izbijala krvava pjena. Milovala ga je po mokroj kosi zovući

ga drhtavim glasom. Znala je da su rane smrtne, ali je odbijala u to povjerovati. Ledena tjeskoba stisnula joj je srce.

“Kajl! Ljubavi moja!” šaptala je plačući. “Kajl! Oprosti mi!” stisnula je oči zamagljene od boli, a onda ih opet otvori i podigne ruku prema nebu: “Pomozi mu, Majko!” krikne. “Spasi ga! Ako sam doista Tvoja kćer, ne uzimaj mi ga!...”

“Kasno je... Rea...”, začuje Kajlov tihi glas.

Spustila je ruku i položila mu je glavu gledajući ga očima punim suza.

“Kajl...”, zastenjala je. “Oprosti mi... molim te... oprosti mi...”

Slabo se osmjehnulo.

“Volim te... Rea...”, šapne. “Kako ti... ne bih... oprostio...”

Zaplakala je, stežući ga rukama.

“Ostaje ti tvoj položaj... tvoja dužnost...”, govorio je umirući muškarac napinjući svoje posljednje snage. “Ostaje ti dijete, moje dijete... ali... molim te... ne budi... poput svoje majke...”, glava mu je padala unatrag, ali on je još jednom podigne i pogleda je očima punim ljubavi: “Volio sam te... bio sam... sretan... s tobom... ne zaboravi... Rea... Rea...”

Rea je s užasom gledala kako se bori, hropće. Sive su je oči gledale s ljubavlju, a onda polako potamnješe. Posljednji put izgovorivši njeno ime, mlaz krvi poteče mu s kuta usana, a zatim se sve smiri. Nije više udahnuo.

“Kajl!” vrisnula je, puna straha. “Kaj!!!”

Na brodu se Anthea trgnula na taj krik. Odgurnula je ženu koja joj je povijala ranu i uspravila se držeći se za ogradu. Posljednje što je vidjela prije nego što je brod zamaknuo iza isturenog rta bilo je kako Rea podiže ruke, a zatim steže glavu i ruši se na Kajlovo nepomično tijelo. Značenje tog pokreta naglo joj prodre u glavu.

‘Mrtav je!’

Mrtav je muškarac prema kojem je osjećala strast koja joj je promijenila i uništila život. Suze joj izbiše na oči i po prvi se put osjeti bliskom sestri.

“Žao mi je, Rea!” krikne. “Nisam to htjela! Boginja mi je svjedok da to nisam htjela!...”

Ali Rea je više nije mogla čuti.

EPILOG

Visoka žena, ogrnuta dugim bijelim ogrtačem, protkanim zlatnim zrakama, stajala je pokraj prozora Bijele kupole. Bila je sama u dvorani. Praznim pogledom gledala je kroz staklo zamućeno od kiše. Mršavo lice oštih crta odavalo je iscrpljenost i duboku tugu.

Iz razmišljanja je prene kucanje na vratima. Okrenula se i polako, hramljući, prišla stolu.

“Naprijed!”

Vrata se otvoriše i u dvoranu stupi jedna žena u putnoj odjeći, mokre kose i ogrtača, čizama prekrivenih blatom. Naklonila se, a zatim s osmijehom priđe Vladarici.

“Delhina!” reče Rea zatečeno, pružajući joj ruke. “Ti u Atlanti?! Nisam te još očekivala...”

“Gotovo je, Rea!” poviče žena sa zaraznim osmijehom. “Dolazim k tebi ravno s ceste, nisam čak ni kući svratila! Mogla sam ti poslati glasnicu, ali sam radije sama požurila u Atlantu. Ostavila sam Nolenu da dovrši posao, no mislim da mogu mirne duše reći kako su do ovoga trena već svi Dinjani napustili Atlantidu. Hvala Boginji, gotovo je!”

“Gotovo je...”, ponovi Rea polako, odsutno.

“Tako je! Na Atlantidi nema više ni jednog jedinog Dinjanina! Otišli su mirno, bez ijednog ozbiljnijeg izgreda koji bi doveo u pitanje dogovor. Ali, vjeruj mi, nisam sigurna da bih to još jedanput mogla izvesti! Iskreno govoreći, da nije bilo Nolene, pitanje je bi li mi to i ovog puta pošlo za rukom. S Dinjanima je

bez biča u rukama jako teško bilo što dogovoriti”, uzdahnula je prisjetivši se svih onih mjeseci pregovaranja i natezanja oko svih mogućih stvari: počevši od zaista ozbiljnih pitanja do sasvim besmislenih sitnica. “Pokazala je upravo beskrajno strpljenje, a i Zerid nam je dosta pomogao.”

“Znači da je Nolena opravdala povjerenje”, reče Rea tiho. “Drago mi je. Čestitam ti na dobro obavljenom zadatku, Delhina. Neću te sad zadržavati. Dolaziš s puta i znam da želiš što prije otići kući. Možeš mi i sutra ujutro podnijeti izvješće.”

Delhina kimne glavom. Lice joj se uozbiljilo nakon što je pažljivije promotrila svoju prijateljicu i na njemu se na tren pokaže izraz sažaljenja i brige. Reu je posljednji put vidjela prije više od pet mjeseci, i nadala se da se njeno stanje u međuvremenu popravilo, no već na prvi pogled shvatila je kako joj je nada bila uzaludna. Prigušila je uzdah, s tugom promatrajući sasvim sijedu vladaričinu kosu i pitajući se hoće li se njena bol ikad ublažiti. “S vremenom, možda”, pomisli. No duboko u srcu znala je da Rea nikad više neće biti ista. Jedan dio nje zauvijek je otišao s Kajlom. Bilo je pravo čudo da i sama nije umrla. Gledajući sad njenu pognutu glavu, Delhinine se misli, kao toliko puta dosad, vratiše onom užasnom danu kojeg je bol neizbrisivim crtama urezala u njeno sjećanje.

Sjećala se svog i Savaninog očaja i izgubljenosti dok su u suzama klečale pokraj Kajlovog mrtvog tijela i Ree koja je ležala u dubokoj nesvijesti na stjenovitoj morskoj obali šibanoj vjetrom i pjenušavim krijestama valova. Tko zna koliko su stajale tako, obuzete osjećajem potpune bespomoćnosti, dok su se oko njih polako skupljale ratnice, nijeme, zaprepaštene tragedijom koju nisu mogle spriječiti. Među posljednjima je iz sela stigla Irina, i sama ranjena, i upravo ih je ona oštrim riječima trgnula iz obamrlosti. Pod njenim su nadzorom ratnice prenijele Reu natrag u selo i pružile joj prvu pomoć. Bila je u dubokoj nesvijesti koja je ubrzo prešla u groznicu i bunilo. Te su se noći smjenjivale pokraj nje i pokraj Kajlovog tijela koje je prekriveno ležalo u tišini susjedne kuće. Ujutro su ga sahranile i s Vladaricom na nosilima produžile prema najbližem gradu, luci Davosi.

Dani koji su potom uslijedili bili su najgori koje je Delhina ikad doživjela. Iz sata u sat borile su se ona i Savana za Rein život.

Rane su joj bile teške, iako ne i smrtonosne, ali od njih je daleko gora bila njena užasna bol. Što god da se dogodilo u posljednjim trenucima Kajlovog života, Rea je bila uvjerena da je upravo ona kriva za njegovu smrt. Gorjela je u groznici, na samom rubu svijesti, dozivajući ga, razgovarajući s njim u trenucima bunila i grcajući od očaja i boli u rijetkim trenucima prisebnosti. U prvih nekoliko dana kosa joj je sasvim posijedila. Delhina i Savana bile su izvan sebe od straha i brige za nju. Nisu više znale što da učine. Unatoč svom njihovom trudu, ona je svakim danom bivala sve slabijom. Polako se gubila, ne prihvaćajući hranu ni riječi utjehe.

U pomoć im je neočekivano pritekla plemenita Argayla. Ona je krenula njihovim tragom iz Atlante i stigla u Davosu uvečer osmog dana poslije Kajlove smrti. Jedan pogled na Vladaricu bio joj je dovoljan da shvati što se događa. Na njen zahtjev, Savana i Delhina su se povukle iz sobe i ostavile je samu pokraj Reinog ležaja. O čemu je razgovarala s Vladaricom te noći, nikad nisu doznale. No krajnji je ishod bio da je Rea ostala živa. Njena bol nije nestala, ali se povukla i dopustila joj da polako i mukotrpno krene putem oporavka.

Mjesecima je još ostala u Davosi. Bila je bezvoljna i ravnodušna za sve oko sebe, crvenih očiju i lica koje se skamenilo u boli. Desna joj je noga bila teško ozlijeđena i njene su se njegovateljice pitale hoće li ikada više moći hodati. Za malo ljepših dana ležala je na ležaljci, na terasi svoje kuće u Davosi, i gledala more. Zahvaljujući brižljivoj njezi i vježbama, na kraju je ipak prohodala, ali s trčanjem je bilo zauvijek gotovo. Na samom početku proljeća rodila je djevojčicu i dala joj ime Narda, a ubrzo zatim vratila se u Atlantu i preuzela svoje dužnosti. Delhina je u to doba već uveliko radila na ostvarenju dogovora s Dinjanima i rijetko ju je viđala. Uskoro je otputovala na istok kako bi osobno nadgledala ukrcaj Dinjana na brodove. No cijelo se vrijeme dopisivala sa Savanom i tako je i doznala da je Rea prije četiri mjeseca uzela mladića Verna, sina izdajnice Vazilije, za svoga druga. Ta ju je vijest prenerazila. Činilo joj se kao da se povijest ponavlja. Savana ju je u svojim pismima uvjerala da nije u pravu, da se Rea doista trudi oko druga i da mladi Vern izgleda sretan. No gledajući sad Vladaricu i njeno lice na kojem je bol

ostavila neizbrisive tragove, s dubokom se sumnjom pitala koliko je Savana u pravu.

“Kako je Narda?” upita.

“Dobro”, odvrati Rea. “Sad joj je skoro sedam mjeseci. Vern joj je jutros odrezao kosu.” Zašutjela je na tren, rukom dodirnuvši kutijicu na stolu pa podigne pogled. “Idi kući, Delhina”, reče. “Tvoj će se drug obradovati kad te vidi. Nije te bilo skoro pola godine u Atlanti.”

Delhinine se misli razvedriše. S čežnjom je pomislila na svog mladog druga, mladića kojeg je spasila u noći pokolja, sina izdajnice Ilaje. Prihvatila je i kćer njegove poginule sestre, a i svoga brata s njegovom djecom. Njena majka, suvladarica Nates, nikad se nije oporavila od svega što je vidjela i čula one užasne noći i idućih mjeseci. Čim se Rea vratila u Atlantuu, zahvalila se na dužnosti suvladarice i povukla u Hram.

“Imaš pravo, Vldarice”, reče s osmijehom. “Jedva čekam da ih sve vidim. Vidjet ćemo se sutra ujutro”, duboko joj se naklonila. “Pozdravljam te.”

Vrata se zatvoriše za njom.

Rea polako sjedne za stol pruživši bolesnu nogu i uzme jedan spis u ruke. Počela ga je čitati, no već nakon nekoliko trenutaka zastane i ponovno ga odloži. Delhinin ju je povratak uznemirio i nije se više mogla koncentrirati. Sjedila je neko vrijeme nepomično dok su joj misli lutale, a onda joj se pogled zaustavi na kutijici koja je stajala na stolu.

Pružila je ruku i uzela kutijicu pa je otvori i izvuče nekoliko plavih uvojaka. Vern je jutros odsjekao Nardi kosu s kojom se rodila označavajući na taj način, po starom običaju, njen prijelaz među stariju djecu. Osmjehnula se sjetivši se Nardinog plača i Vernovog razdraganog smijeha. Mladi je muškarac obožavao djevojčicu i po cijele se dane zabavljao s njom. Otkako ga je uzela za druga, preuzeo je i dobar dio Irininih obveza i obavljao ih s radošću i marom, noseći pritom Nardu svuda sa sobom. Šestomjesečna djevojčica, guste kovrčave kose i krupnih sivih očiju, plijenila je svačiju pozornost. Rea je jednom čak zatekla Irinu kako se igra s njom i iznenadila se izrazu nježnosti na licu te ratnice koja inače nije bila sklona pokazivanju osjećaja. Osmjehnula se sjetivši se toga, no istovremeno osjeti kako joj se

oči iznenada pune suzama. Kako bi Kajl bio ponosan da ju je mogao vidjeti...

Promatrala je uvojke u ruci kroz koprenu suza pa ih polako prinijela do lica osjećajući njihovu svilenu mekoću. Kosa njenog druga rasula joj se po rukama, a Kajl se okrenuo smijući se i zovući je.

*Smijeh se njegov poput zlatne kiše
Po srcu mome prosuo...*

Čula je njegov divni kristalno čisti glas sasvim jasno, kao one večeri kad ga je upitala hoće li joj postati drugom:

*Voljela sam svoga druga.
Al' njegove oči ne sjaje mi više
Sada još samo u snovima
Njegova mi kosa...*

Glas joj se prelomi. Gledala je uvojke nijemo dok su joj suze curile niz lice, a onda ih čvrsto stegne šakom i tiho zajeca prekrivši rukom oči.

Kraj